

MISIONÁR

NÁBOŽENSKÝ ČASOPIS PRE PREŠOVSKÚ DIECÉZU

Ročník V.

JANUÁR 1946

Číslo 1.

Vydávajú OO. Misionári-Redemptoristi v Michalovciach

K novému roku — 1946

Zasa sme o rok starší, o rok bližšie k prahu večnosti. Vítame rok 1946!

Ale čím bude pre nás? Rokom radostí, či rokom veľkej životnej skúšky?

Aj náš »Misionár« vstupuje do nového roku. Je o rok starší. Už piaty rok bude navštevovať svojich priateľov, piaty rok bude podávať čitateľom Najsv. Srdca, Prečistej Dovy a sv. Jozefa obetstevujúce pitulky, prebudzajúce obyvateľov Zemplína a Šariša k čulému, poctivému a účel-nému náboženskému životu.

Nezáleží na tom, ako sa volajú tie rôzne náboženské články tohto časopisu. Fakt je a faktom ostane, že »Misionár« je nám ozaj potrebný, áno, nutný. Koná pre naše náboženské obrodenie veľkú prácu a je aj verejným dôkazom nášho nábožensko-národného a kultúrneho postoja jak v srdci jednotlivcov, tak i v našich rodinách.

»Misionár« je ozaj náš. Veď pre nás, pre naše náboženské a kultúrne povznesenie a pre naše večné spasenie prichádza k nám každého mesiaca a poučuje nás o pravdách, ktoré hlásajú všeobecne obľúbení OO. Redemptoristi. Týmto časopisom sú s nami stále spojení. Ako mužovia modlitby, stále nás upozorňujú na svoje cenné obety, na boboslužby a iné pobožnosti, konané za nás. Ako kazatelia a otcovia a otcovskou láskou stále nám pripomínajú pravdy božského Majstra.

»Misionár« je srdcom, je srdcom, ktoré rozháňa a udržuje beh našej náboženskej gréckokatolíckej krvi v životnej sviežosti. Ako srdce živí všetky údy, tak »Misionár« musí byť v každej rodine, aby živil, oživoval celý Zemplín, celý Šariš, každú gréckokatolícku rodinu!

Predošlého roku nikto nečítal na Nový rok »Misionára«. Pre hukot koncov musel mlčať. Vtedy OO. misionári po príklade svojho božského Majstra, utiahli sa do samoty, aby sa za nás molili. Nedá sa poprieť, že ich modlitbám a Službám Božím máme čo ďakovať z veľkej časti za našu záchranu. Oni nás volali, oni nás povzbudzovali, aby sme prišli a sa skrýli do najbezpečnejších úkrytov: do Najv. Srdca Isusa i Márie. V ich cirkvi takmer celý Zemplín volal 17. októbra 1948: »Pod Tvoju milosť prí-bliham...« Veľká a srdečná vďaka patrí im za to! Najmä povďační sme im, že ich pričinením zasa máme »Misionára«, že zasa je s nami, že zasa nás navštevuje a vedie...!

Pochovávame rok hrôzy, vítame rok 1946. Lúčime sa a nepláčeme, lebo neostaneme sirotami, Isus pred svojou smrťou potešoval svojich verných priateľov: »Ne ostavíu vas siry... Prídu ko vame (Ján 14, 18). Tak potešuje aj nás. Nenechá nás náš Spasiteľ ako siroty. On sám bude prichádzať medzi nás a bude klopať na dvere nášho srdca... Príde k nám a medzi nás skrz Misionára! Každý mesiac bude roznášať medzi nás svoju milosť a lásku! Svoju náuku!

Len nezatváraj dvere svojho domčeka pred Misionárom! Prijmi ho a čítaj posorne a daj čítať aj iným. Potom sa ľahko a radostne otvorí aj dvere tvojho srdca pred božským Misionárom, pred samým Isusom Christom. Potom pocítiš ty i tvoji priatelia sladkú a požehnanú prítomnosť Boha pokoja a lásky, Otca milosrdenstva a všetkej útechy vo svojom srdci i vo svojej rodine. — Šťastlivý nový rok 1946!

Pfe O. Dekan

Usnešené narodenie

*Tam v maštali
klenot šťastia
sa narodil.
Noc sveta drieme
pod kliatbou ľudí
cez ktorých diabol
hovoril.*

*To dieťa
hoc vravief ešte nevie
stihlo oponu noci
aby sme uzreli kvieťa
Zbožne sa žehnajú
Proroci!*

*„Noc bellehemska...“
Spievajú otroci znemeli
Hrnie sa stádo
Čo vracia tichi anjeli?*

*Hľaď
kométa lásky páli
hovori hviezda:
Idú sa pokloniť
Traja králi.*

Jozef Záhorský

K Rožďastvu Isusa Christa a k Novému roku pošielame všetkým čitateľom »Misionára« svoje arcipastierske požehnanie a srdečné blahoželanie, hojných Božích milostí a vrúčne si želáme, aby každý veriaci našej diecéze prijal časopis »Misionár« tak, ako by sme ho sami písali.

† Pavel,

biskup prešovský

Všetkým členom

**Spolku sv. Jozefa,
Bratstva Božského
Srdca, Arcibraterstva
sv. ruženca, všetkým
naším priateľom,
dobrodincom
a prispievateľom
prajeme a vyprošujeme
od Novonarodeného
Christa-Carja
radostné a požehnané
Vianoce!
Šťastný budúci rok!!!**

**Klátor
Redemptoristov
Michalovce**

Nikolaj Sigetij:

Podte všetci . . !

Zavládlo zimou bičované ticho . . . Ticho bolo i v jaskynke pri Betleheme. Len nerozumný statok sa odvážil kedy-tedy hlasnejším vzdychom preručiť posvätné ticho veľkej noci. Ale čo to? Počuť ľudské hlasy! Áno, to Prečítaná Deva Mária so sv. Jozefom ide. Darma klopali na tenké dvere bohatých, darma klopali na hrubé, neotesané dvere betlehemskeho hostinca, darma klopali na milosrdenstvo ľudských srdce — väde sa zatvorily pred nimi dvere, väde ich odohnali, vysmiali . . .

Našli útulok v maštali medzi nerozumným dobytkom . . . O nevďačný Betlehem, tak prijímaš Toho, ktorý z lásky k tebe opúšťa svojho predraženého Otca, opúšťa anjelov, lúči sa na čas s nehom? Tak prijímaš Toho, ktorý ťa na smrť miluje, ktorý zameňuje nesmiernu lásku Otca v nebi za hroznú nenávisť ľudí na zemi, ktorý zameňuje vysoký, vznešený trón za otlepku maštalnej slamy? Lebo na slame a v ľudskom tele, v biednych jasičkách leži Novonarodenisko — Syn Boží, Isus Kristus!

Či pochopíš, nevďačný svet, lásku, ktorou sa k tebe obrátil Boh? Či môžeš poňať ten fakt, tú skutočnosť, že Slovo si vystavalo skromný príbytok z nášho blata? Či pochopíš tú skutočnosť, že božstvo sa ponížilo, ba kleslo až k tvojim nohám a stalo sa slabým, lebo si oblieklo živé šaty nášho tela? (Sv. Augustín, Vyznania VII. 18.) Nie, to nikdy nepochopíš! Nepochopíš lásku Toho, ktorý dnes prišiel na svet, nepochopíš lásku do biednych plienočiek obvinutého Kráľa! Nepochopíš ju, veď ju nemôže poňať ani sám sv. Jozef. Prichádza k jasičkám a — klesá na kolena, pery sa mu zachvejú, ruky stoží k modlitbe a z veľkej radosti vie len — zaplakať . . .

Boh sa narodil! Sláva! Raduje sa nebo, zári v bezmocnom vzteku, v malenstve peklo! Prišiel sám Boh a prišiel pre nás, pre nás! S nami Boh! Razumijte jazycy! I pokorjajte sa! Jako s nami Boh!

Podte kráľoviu zeme, podte kniežatá, podte všetci ľudia, podte a klaňajte sa svojmu najvyššiemu Kráľovi, utráňte Ho, zohrievajte po celý život Jeho zimou zmrvené telo teplou láskou svojich srdce! Podte všetci, donášajte Mu darčeky, darčeky sárúšených, čistých a láskou k Nemu prepčených srdce! Podte všetci a spievajte z horúcich srdce anjelských pieseň: »Sláva vo výšich Bohu i na zemi mir vo čeloviciach blahobventije.« Sláva Božiemu milosrdenstvu, sláva Jeho múdrosti, všemohúcnosti a добрôte, sláva Jeho nekonečnej láske!

O. Ivan Serdcov:

Tragédia sveta

Šťastie sa len usmievalo
na ľudí tam v raji.
V inom nič im nechýbalo.
Žili v stálom máji...

Lenže Boh dal na vybranie:
Buďto šťastie, požehnanie,
lebo smrť a preklatie,
ak okusia ovocie.

Adam, Eva prestúpili
zákon Boží prusväťý.
Nad Boha byť múdrejšími,
stať sa ešte šťastnejšími
mali vtedy na mysli...

Boh však zničil úmysly —
Čo vybrali, to i mali,
jak ustlali, tak aj spali:
Prenešťastní ľudia žili
i na večnosť odchodili
bez nádeje, zúfali...

Šťastie i raj odletely,
ale túžba zostala.
Ľudia šťastie nazpät' chceli,
ale márna námaha.

Túto túžbu prejavili
v Grécii tiež v tragédii:
Nu divadle hrdinovia
boli obraz stavu ľudstva.
Za šťastím sa namáhali
a predš' smutne v boji padli.
Keď neznali rudy duť,
dali boha zavolať:
Na javisko spustila sa
pohanského socha boha
a z nej zavznel dutý hlas
v krajnej núdzi, v pravý čas.
Dokázal tým grécky kraj,
bol že dávno v svete raj
a že na svet šťastie príde,
až sa svetom chýr rozide.

**S nami Boh! Rozumijte jazycy!
I pokarjajtesja! Jako s nami Boh!**

*Boh že prišiel na ten svet
zbavil ľudí muk a bied.*

*Práve dnes je slávny deň,
kedy zavznel zvuk sirén,
kedy dal Boh odtrúbiť,
že je koniec muk a bied,
kedy dal Boh zuzvoniť,
Sám že prišiel na ten svet!!!
Kedy dal Boh rozsvietiť
žiarne svetlo nad svetom –
Jasná hviezda nad Betlémom
bola Božím majákom. –*

*Ona volá všetkých ľudí,
koľko len ich na svete,
do Betléma do jaskyne
účtiť Boha nábožne...*

*Christos – Cesta – Pravda
[– Život –
Svetlo sveta čakané –
dvíhol krížom ľudstvo z ničot
v šťastie stále hľadané!!!*

*Christos sniesol na zem nám
nie bohatstva mam a klam,
ale všetko, čo nám treba,
by sme boli členmi neba!!!
To je druhý sveta raj!
To je večný, blahý máj!
To je túžieb našich cieľ!!!!
Ten nám získal Spasiteľ!!!*

*Preto všetci veselme sa!
Boh sa zjavil! Radujme sa!!!*

O. Ján Durkán:

Bohojavlenie

Sviatok Bohojavlenia slávil sa na Východe už v druhom storočí. A je dosiaľ tretím najväčším sviatkom celého roku. Je väčším sviatkom ako samé Vianoce, i keď ľudia zvykli viac oslavovať Roždestvo I. Chr. ako Bohojavlenie. Aj u rímskokatolíkov je 6. január najväčším sviatkom po Vzkreseníu a Sošestviu sv. Ducha.

Slávnosť Bohojavlenia slávila sa 6. januára. Teraz pripadá u nás na 19. januára občianakeho kalendára, lebo juliánsky kalendár je o 13 dní pozadu a náš obrad sa riadi týmto kalendárom.

Aj na Západe slávili už v druhom storočí Roždestvo Isusa Christa. Keď však Konštantín Veľký sjednotil Východ i Západ v jednu veľkú ríšu a dal kresťanom plnú náboženskú slobodu, nastal čulý ruch medzi cirkvou východnou a západnou. Západ bol okúzlený krásou východnej slávnosti Bohojavlenia a prevzal ju do svojich bohoslužieb na ten istý deň. Východu sa zapáčila západná slávnosť Narodenia Spasiteľa a prevzal ju tiež do svojich bohoslužieb na ten istý deň, na deň 25. decembra. Preto Bohojavlenie i v gréckom i latinskom obrade sa nazýva tým istým gréckym menom Epiphania, Theophania, čo značí zjavenie Boha. Dávno nazýval sa tento sviatok aj »Slávnosť svičok«, lebo v ten deň konaly sa slávnostné svetelné sprievody po meste k rieke alebo k význačnej studni. Tam sa svätila voda a krstili sa dospeli. Preto doniaľ v niektorých našich rumánskych krajoch hovoria: »Na svičky«.

Pôvodne v deň Bohojavlenia oslavovalo sa trojaké zjavenie sa Boha svetlu: Zjavenie sa Boha pastierom, trom kráľom a v Jordáne. V latinskome obrade v breviári je zmienka ešte o štvrtom zjavení sa Boha na svadbe v Káne galilejskej, kde Isus prvý raz prejavil svoju božskú moc.

Neskoršie v latinskome obrade prevládla oslava zjavenia sa Boha trom kráľom a u nás gréckokatolíkov prevládla oslava krstu Isusa Christa v Jordáne. Preto ľudový názov tohto sviatku u latiníkov je Tri králi a v o-
da v ten deň svätená sa nazýva Trikráľova voda. U nás je ľudový názov Jorđán a Jordánska voda. Zjavenie sa Boha pastierom a trom kráľom oslavujeme na Roždestvo.

Prečo je tak veľkým sviatkom?

Sv. Cirkev, ustanovujúca sviatky, chce veriacich poučiť o najdôležitejších pravdách viery, chce ich povzbudiť k vďačnosti za Božie dobrodenia a k životu podľa právd, ktoré si na sviatok pripomíname. A čím je niektorá pravda pre život dôležitejšia, tým väčší sviatok ustanovuje. Pravdy a udalosti, oslavované na Bohojavlenie, sv. Cirkev považuje za najdôležitejšie. Preto patrí medzi najväčšie sviatky.

My už nevieme správne oceniť dôležitosť a význam zjavenia sa Trojjediného Boha v Jordáne. Ale kresťania prvých storočí vedeli a preto s toľkou slávou a radosťou ho slávil. Už štyri dni napred sa naňho pripravovali.

Ľudia vedia oceniť niečo až vtedy, keď to stratia. My máme vieru. Dostali sme ju zadarmo, bez námahy ako dar do košíky. Preto nevieme si toho vážiť. Ale kresťania prvých storočí mali ešte v živej pamäti, z akej tmy, z akého blúdišťa, z akého blata a nešťastia, z akej priepasti a biedy boli vyslobodení skrz Isusa Christa a do jakého blaženého stavu boli uvedení Isusom Christom. Preto vedeli s nevysloviteľnou radosťou oslavovať okamihy, kedy zaliarili ľudstvu prvé papráleky božského svetla, božskej milosti.

Pred príchodom Isusa Christa bolo celé ľudstvo kráľovstvom tmy, hádok a pomaty, nespravodlivosti a tyranie. Ženy a deti neznamenalý nič pred mužom. Dve tretiny ľudstva vzdychalo v telesnom otroctve a takmer všetci boli otročení diablom skrz hriech a modloslužbu. Ľudia nevedeli si dať rady. Nevedeli nájsť pravdu, nájsť spôsob pre spravodlivé existencie. Aj najväčší filozofovia vesili ruky malomyselne a obracali oči k nebu a čakali pomocníka, radcu, osloboditeľa zhora.

Túto ľudskú bezradnosť veľmi pekne prejavili napr. Grékovia aj vo svojich divadelných hrách. Keď totižto nepätie a nejasnosť medzi zápasiacimi stranami dosiahli vrcholného bodu, a nik nemohol spornú vec spravodlivo rozriešiť, kto je v práve a kto nie, vtedy zvykli spustiť na javisko majstrovsky zariadenými strojmi sochu niektorého pohanského boha alebo bohyně a niekto zo zúčastnených hrobovým hlasom vynieslo rozsudok. Čo povedal, to bolo považované za sväto-sväté a bra sa skončilo. Takýto boh nazýval sa »Deus ex machina« — mašinový boh. Tým akosi veľmi rečne vyznávali i veľmi kultúrni Grékovia, že sú slabí a neschopní napr-

všľ ľudské nedostatky. Tým uznávali, že iba ten, ktorý ich stvoril, môže napraviť chyby ľudskej padlej prirodzenosti.

A ten Boh, Stvoriteľ všetkého i všetkých ozaj aj prišiel napraviť to, čo ľudia pokazili v jeho stroji hriechami. Nie mašinový boh, ale skutočný Boh, stal sa človekom. »Slovo plot' bysť i vseliť sa v nys (Jan. 1, 14.).

A prvá hodina oslobodenia z otroctva duše i tela, z bermočnosti a bezradnosti pre celé ľudstvo udrela, keď anjeli zaspievali nad Helebomom: »Slava vo vyšných Bohu i na zemli myr...«, keď pastierom zvestovali: »Narodil sa vám Spasiteľ...«, keď sa hviezda ukázala trom mudrcom na Východe a priviedla ich až k jasličkám novorodeného Spasiteľa a keď konečne Isus Kristus nž ako 30-ročný muž vyštúpil na verejnosť, a ujal sa slávnostne úradu, ktorý mu bol sveroný od Otca nebeského, úradu najvyššieho Učiteľa, Kňaza a Kráľa celého ľudstva.

Krst I. Christa v Jordáne bola slávnostná intronizácia, bolo slávnostné nastolenie Isusa Christa na trón Mesiaša-Spasiteľa. Nastolenie previedol sám Boh Otec s Duchom svätým. Pri krste I. Christa v Jordáne sa odohralo slávnostné divadlo. Tisícové zástupy bely pozorovateľmi hry. Ako pri gréckych divadlách čakajú diváci, aký boh sa zjaví a čo povie, tak aj pri Jordáne tisícové zástupy čakaly, aký bude ten Mesiaš, kto

rého bezprostredný príchod im ohlasoval najväčší prorok — sv. Ján Krstiteľ. Čo prehovorí? Boh Syn prišiel v podobe ľudskej. Boh Otec zjavil sa hlasom slov: »To je Syn môj milý, v ktorom sa mi zaľúbil« (Mat. 3, 17), a Duch svätý v podobe belostnej holubice, vznášajúcej sa nad hlavou Pomazaného Pána, Isusa Christa, potvrdzoval pravdivosť slov Otcových

Za čím márne túžili svätí St. Zákona, toho sa dočkali ľudia žijúci za dob týchto zázračných udalostí. Čo si Grékovia len predstavovali ako ilúziu, ako bájku, to sa ozaj stalo. S nami Boh! Boh nastúpil medzi ľuďmi, a nimi žil, a nimi hovoril, a nimi jedol, im pomáhal, ich liečil, učil aj kresťanov z mŕtvych.

Tieto potešiteľné a veľavýznamné udalosti a pravdy úplne zmenili beh dejín ľudstva, ukončili nekľasť sveta a dali celému svetu celkom iný smer, smer jedine správny, smer k Bohu a tým aj smer k pravej kultúre, k pravému šťastiu tu na zemi i vo večnosti. A tie udalosti a pravdy chce sv. Cirkve dôstojne osláviť so svojimi deťmi v deň Bohojavlenia.

Bohójavlenie je sviatok, kedy prvýkrát zjavil sa Boh celému svetu, čo najslávnejšie, kedy pozval Boh všetky národy k svetlu sv. viery a tým i k pravej kultúre, kedy povýšil Boh rodinu, na sviatosť, usporiadal ju, kedy Isus Kristus vstúpil v duchovný sňatok so sv. Cirkvou, kedy I. Kristus bol intronizovaný za Učiteľa, Kňaza a Kráľa ľudstva! Kedy Kristus ustanovil sv. kresťanstvo a tak otvoril všetkým ľuďom bránu do Cirkvi a skrz Cirkve do neba.

Bohójavlenie je sviatok, kedy »javila sa blahoďať horla spasiteľnaja vaim čelovikom« — ukázala sa milosť Božia spasiteľná pre všetkých ľudí bez výnimky. Preto v ten deň majú všetci ľudia celého sveta jedným ústami, jedným srdcom »slaviti i vospivati« — chváliť a zvelebovať pre slávne meno Božie a radovať sa z jeho darov.

Bohoslužby na Bohójavlenie.

Na tento jedinečný sviatok sa pripravujú veriaci v gr. kat. obrade už od 2. januára (podľa jul. kalendára). Už pri Večerni na Obrizanie pripravujú sa veriaci, že nasledujúce bude veľavýznamný sviatok, väčší ako Roždestvo, kedy Boh sa ukázal v Jordáne. V deň vigílie sa majú odbovovať v cerkvách tak sv. Cárskych časy, Večerná a liturgia sv. Vasíľa Veľ. a v noci Povečerie veľikoje. Na Cárskych časoch mali brať účasť aj sami kráľovia a cisári. Preto sa aj takto nazývajú. Povečerie Veľikoje je ešte smútočnou odpravou. Hojné čítanie Žalmov a iných modlitieb za nočného šera pri svetle len niekoľkých svietok je akoby obraz smutného stavu ľudstva pred príchodom Isusa Christa, kedy proroci a svätí St. Zákona v modlitbách prosili Boha, aby čakoro poslal svojho Pomazaného.

Obrat k veselšej nálaďe nastáva až keď zaintonuje kňaz chvalbu apoct: »S nami Boh, rozumíte jasny i poharjajtesja, jako s nami Boh!« — S nami Boh! Poslyšte to národovia! A pokleďte sa, lebo s nami je Boh! V tom okamihu mali by sa rozsvietiť v cirkvi všetky svetlá a všetci

by mali padnúť na tvár a pokloniť sa Bohu — Spasiteľovi, ktorý je ozaj s nami na oltári v Najsv. Tajnách.

Bohoslužby a najmä naše východné bohoslužby môžeme nazvať božskou hrou. Ako v Grécku, keď spúšťala sa na javisko socha boha, úcta i jasot i radosť v srdciach prítomných sa spolu sdrúžovali, tak pri speve »S nami Boh!« má byť srdce každého veriaceho naplnené citmi úcty, vďačnosti a lásky k Isusovi Chrtstovi. Veď ako zostúpením sochy boha na javisko skončila sa smútočná hra, tak príchodom Boha Isusa medzi nás ľudí v ľudskej podobe skončila sa smútočná hra dejín ľudstva, skončil sa čas mŕk a bied a zavrhol ľudstvu slnečný deň, deň ožiarovaný Svetlom sveta, Slnkom pravdy, Isusom Christom.

Radostné spevy Utrení, Služby Božej a pri vodozvratu sú živým obrazom toho, čo sa stalo v Jordáne pri krste I. Ch. a čo sa stalo aj s nami pri sv. krste. Ako na Isusa zostúpil Duch sv. v podobe holubice a Otec nebeský prehlásil: »To je Syn mój milý...«, tak aj pri našom krste zostúpil Duch sv. už do našej duše a Boh Otec prehlásil aj o nás, že nás prijíma za svoje milé detky.

Sv. Cirkev, chcúc dôstojne poďakovať Bohu v mene svojom, ako Nevesta Christova, v pamätný deň svojho zasnúbenia s božským ženichom i ako Matka miliónov dieťok, ktoré jej dal Boh, volá do slávnostného sprievodu všetkých veriacich i všetky štátne úrady i vojako a v plnej paráde s mnohými svetlami ide k rieke, alebo aspoň k význačnej studni v meste alebo v obci a tam, súc akoby opojená šťastím a vďačnosťou, v dlhých ale veľmi pekných modlitbách ďakuje Bohu a svojmu božskému ženichovi, že si ju vybral za nevestu, že ju obdaril toľkými dieťkami a že preukázal svetu i všetkým národom toľko dobrodení.

V týchto modlitbách sv. Cirkev dáva Bohu nové a nové prejavy úcty, vďačnosti a veriacim pripomína, čo všetko sa kedysi stalo v tento pamätný deň. Hľadá v ľudskej reči čo najdôstojnejšie slová k oslave Boha. Skúša jedno, skúša druhé i tisícere a každé sa jej vidí ešte málo Boha dôstojné na poďakovanie za to, čo preukázal svetu tým, že sa stal človekom a chcel byť Sám Učiteľom, Kňazom i Kráľom ľudstva. A preto, neznajúc inej pomoci, kloní pokorne hlavu a prikazuje kňazovi vzítať do rúk trojramennú sviecu, predstavujúcu Trojjediného Boha, dvihnúť ju vysoko nad hlavu potom ponoriť do vody a pritom velebne zapievať slová: »Velj jest Húspody, i čudná sú díla Tvojá i ni jedíno že slovo doróčno jest ko pochvalénin čudés Tvojsch!« Velký si, Pane, a čudné sú skutky Tvoje a niet ani jedného slova, ktorým by sme Ťa mohli úctiť dostatočne!

Tým oslava sviatku Bohojavlenia vyvrchovuje. Vtedy by malo srdce každého gr.-kat. veriaceho oplývať citmi lásky a vďačnosti predovšetkým k Bohu, ktorý z lásky k nám zostúpil s neba až do vody a z vody až na kríž a aj Cirkvi a k svojmu obradu, ktorý nás učí tak vznešeným spôsobom Boha oslavovať.

Dozvuky slávnosti Bohojavlenia zaznievajú v liturgických spevoch ešte 9 dní po sviatku.

„Moderný svätý“

Znie to čudne, keď nazveme sv. Jozefa moderným svätým, alebo — čo sa zdá byť správnejšie — svätým, ktorého najviac potrebuje terajšia doba, terajšia ľudská spoločnosť, aby sa zachránila pred skazou.

Áno, príklad sv. Jozefa ukazuje, kde treba hľadať cestu k náprave a záchrane. Pravda, nie ten svätý Jozef — ako sa obyčajne u nesprávne maľuje v podobe milého starčeka s Božím Dieťaťom na rukách. Nie, to nie je ten opravdivý sv. Jozef, ktorého má na mysli sv. Evanjelium. Sv. Jozef — muž Márie Matky Božej, a pred nezasvätenými otec Isusa Christa — stál v plnej mužskej sile, aby mohol niesť ohromnú zodpovednosť, akú mu ukladal úrad pestúna Spasiteľa sveta, aby vydržal tiež všetky starosti s tým spojené. Sv. Jozef bol mužom vzácných vlastností ducha, ktoré mu môže závidieť každý moderný muž. Sv. Jozef vedel mlčať, vedel sa ovládať, vedel presne plniť svoje povinnosti, povinnosti zákona, vynikal neobyčajnou rozvahou a múdrosťou. Prítom však bol ohľaduplný, ako svedčel jeho postup v pochybnosti o zázračnom materstve blahoslavenej P. Márie, bol obetavý do krajnosti a predovšetkým bol bezpodmienčne Bohu oddaný. Mohli by sme povedať, že bol malorolníkom, lebo každý Izraelita mal aspoň kus poľa, a prítom vykonával namáhavé remeslo. Sv. Jozef miloval prácu, ale táto práca nebola pre neho len prostriedkom zárobku, v práci videl povinnosť naloženú Bohom. Nelutoval námahu, lebo myšlienka, že zarába na chlieb Isusovi a Márii, osladila mu všetko.

Či netreba práve modernému kresťanovi postaviť pred oči príkladný život svätého robotníka z Nazaretu? Príklad sv. Jozefa pôsobí účinnejšie ako manifestačné sjazdy, ako všetka propagačná oslava práce. Sv. Jozef, muž povinností a železnej disciplíny — muž, ktorý plnil s láskou a verne práve to najneprijemnejšie, čoho sa boja moderní otcovia, — ktorý ochotne niesol starosť o zaopatrenie rodiny, taký muž môže zachrániť rozpadajúci sa rodinný život. Sv. Jozef neutekal z tichej domácnosti do zábavných siení. Jeho sladkou útechou bolo po práci pobaviť sa v spoločnosti Isusa i Márie. Nikdy sa neponosoval na prácu, na ľudí, ale s nezlomnou trpezlivosťou plnil verne stavovské, občianske a náboženské povinnosti.

Takých mužov treba modernej dobe. Nie sluhov, na ktorých nemožno sa spoľahnúť, ale uvedomelých, milujúcich synov, ktorí sú hotoví z lásky k Isusovi i Márii priniesť i tie najťažšie obete. Takých potrebuje dnes sv. Cirkev i štát. Moderný svet musí ísť do školy sv. Jozefa, keď chce založiť novú lepšiu spoločnosť — spoločnosť, ktorá by dala záruku trvalého mieru.

Svätá rodina.

O. Ivan Serdcov:

Najťažšie, i najdôležitejšie

Byť dobrým kňazom a dokonalým vychovávateľom sú dve najťažšie, ale aj najdôležitejšie úlohy na svete.

Kňaz sa pripravuje na svoje povolanie 13-ročnými štúdiami okrem obcej školy. A vo svojom odbore sa musí zdokonaľovať až do smrti štúdiom a modlitbou. A predsa pri najlepšej vôli nevyhovje, nevyplní svoje povinnosti dokonale. Pretože mu v tom jeho ľudská krehkosť, ktorá mu ostáva i po vysviacke.

Byť dobrým otcom a dobrou matkou, vychovať deti, ako treba, je druhé najťažšie povolanie. A ako sa na to pripravujú? Ako dlho trvá ich príprava? Každý vie, že vo všeobecnosti ich príprava je veľmi krátka a veľmi ľahkomyselná. Nočné túlante, fajčenie, priadky a iné zábavy mládeže sú takmer jedinými učebnými kurzami pre jedno z najdôležitejších povolaní na svete.

Vezmi ceruzu a napíš nulu, napíš tri, napíš šesť. A čo máš? Nič. A napíš pred tie nuly jednu jednotku a máš číslo 10, 1000, 1.000.000. Viš, čo je tou prvou nulou? To je tvoje dieťa. Ďalšie nuly sú pekné vlastnosti duše i tela tvojho dieťaťa. Je snáď veľmi pekné, zdravé, múdre. Vie pekne spievať, hrať, tancovať. Vie niekoľko remesiel. To všetko je ešte nič. Chýba ešte niečo. Chýba pred tie nuly jednička. A tou jedničkou je dobrá výchova. Bez dobrej výchovy všetky dobré vlastnosti dieťaťa neprinesú ani jemu, ani jeho rodičom nijakého úžitku. Ano, tie pekné vlastnosti mnohokrás stávajú sa príležitosťou k najhlbším úpadkom, príčinou veľa záhuby a horkého plaču rodičov.

Vedú zločinca na popravnisko. Pýtajú sa ho, akú má poslednú príležitosť? »Dajte mi cigarety a zavolajte mi moju matku«. Stojí pod šibenicou a spokojne si fajčí. Chvilkami zlostne zatína zuby. Vidieť, že sa v ňom prebúda hnev a pomsta. Proti komu? ...

Medzi tým prišla matka. Už sa bližila k synovi s plačom a s hanbou. Všetci zvedavo poverajú, čo jej povie syn, na čo ju volal? Keď prišla úplne k nemu, objal ju, ale namiesto posledného bozku zahryzol sa jej do tváre a vykrikol: »Prekliata matka, keby si ma bola inakšie vychovala, ja by som tu nemusel stáť!« To hovorí jeho posledné slová rozlúčky s tou, ktorá ho porodila... Dala mu na šíju povraz a dokončil svoj zbojnícky život.

Ako celkom inakšie hovorili o svojich rodičoch svätí! Mnohí ani nemali dosť slov, ktorými by vyjadrili svoju vďačnosť k nim za dobré vychovanie. Sv. Terezia hovorievala svojim sestram: »Náš otecko a mamka musia byť v nebi už za to, čo pre nás urobili«. Urobili pre nich veľmi veľa. Tak ich pokne vychovali, že všetky štyri sestry vstúpili do veľmi prísného rádu krmelítok. A jedna z nich sa stala už aj svätou...

Sv. Alfons z Liguori, zakladateľ rádu OO. Redemptoristov, veľmi sa vyhýbal rodičovskému domu, aby ukázal, že všetkého sa veľkodušne odriekol z lásky k Pánu Bohu. Ale pri jednej príležitosti takto sa vyslovil o svojej matke: »Keby som sa dozvedel, že moja matka ťažko ochorela, alebo že už umiera, nechal by som všetko a pospiechal by som k posteli svojej milovej matky. Ved' za všetko dobré, čo mám na duši i na tele, po Bohu a po Matke Božej, musím za to ďakovať svojej predobrej matke...«

Jeho matka bola šľachtička. Mohla seba i svojmu najstaršiemu synovi Alfonzovi, dopriať najrozličnejšie príjemnosti. Ale nie. Sama žila veľmi prísne po kresťansky a práveho kresťanského ducha vŕtela aj do mladého srdiečka svojho Alfonza. Od najútlejšieho veku vŕtela mu do srdca lásku k modlitbe, k cirkevným bohoslužbám, lásku k Bohu, k Isusovi Kristovi a nežnú lásku k Prečistej Deve Márii a svätý strach pred hriechom. Často mu vyprávala o utrpení Isusa Krista a o tom, ako čisto a pobožne žila Presväta Deva, keď bola na vychovanie v jeruzalemskom chráme. A aký bol účinok? Tak hlboko zaštepil si všetko do srdca, že nelen sa staral pobožne žiť, ale už ako 12-ročný chlapec urobil sľub pannaštvá, aby bol podobný najčistejšej Deve Márii. Čo načerpal do seba od matky, to aj hlásal neskoršie a neúnavnou horlivosťou ako spisovateľ a misionár. Úcta k najsv. Tajnám, k Prečistej Deve, k strastiam Isusa Krista, láska k modlitbe a sv. strach pred hriechom boli najhlavnejšími jeho predmetami pri písovaní kníh i pri kázniach na miestach.

Sv. Alfons je zakladateľom rádu, ktorý má svoje kláštory po celej zemeguli. Je svätým a učiteľom Cirkvi. A čo by z neho bolo, keby ho mamka nebola dobre vychovala?

Nie je výchova ozaj to najpotrebnejšie?

Čeež, aby aj tebe dobrorečily tvoje deti? Vychovaj svoje deti dobre. Už sa tomu od najlepších vychovávateľov od sv. Jozefa a od Matky Božej.

O. Nikolaj Durkán:

Svätý Vasilij Veľký

Slávou Východu je zlaté súhvezdie troch svätých hrdinov: Sv. Vasilija Veľkého, sv. Jána Zlatoústeho a sv. Gregora Bohoslovca. Podľa ľudového podania bol dávno medzi veriacimi spor o tom, ktorý z nich je väčší, svätejší. Spor vraj rozriešilo zjavenie, ktoré mal svätý metropolita Ján Euchatský. Vo sne sa mu zjavili všetci traja svätci a oznámili mu, že požívajú v nebi jednakej slávy a na ukončenie sporu nech bude pre nich ustanovený spoločný sviatok. A ozaj máme sviatok Troch svätitelej 30. Jebruára. Ale mimo toho každý z nich má svoj sviatok. Sv. Vasilijovi je zasvätený prvý január. Preto podávame o ňom niekoľko riadkov.

Sv. Vasilij pochádzal z bohatej rodiny, ozaj svätej. Svätými boli rodičia, svätými sa stali aj ich deti, ktorých bolo desať. Traja bratia sú daní Cirkvou nám za vzor svätosti, Sv. Vasilij, Hrihorij a Peter.

Sv. Vasilij sa narodil r. 329 v kapadokijskom meste Caesarei v Malej Ázii. Božím riadením dostal skvelú výchovu a vysoké vzdelanie. Ovládal všetky vedné odbory svetskej i duchovnej vedy. Vplyvom štúdia sv. Písma rozhodol sa odísť na púšť do Egyptu. Za jeho príkladom urobili podobne aj iní. Imponujúc všetkým svojou prostou zbožnosťou a veľkou múdrosťou, všetci prichádzali k nemu o radu. A tak sa stal zakladateľom najstaršej rehole, najstaršieho »Čina« v Cirkvi OO. Baziliánov. Jeho duchovnými synmi sú aj OO. Baziliáni v Trebišove a v Medzilaborciach.

Ale čoskoro musel opustiť milú púšť, ktorú nazýva svojím rajom na zemi a na ktorú nezabudol, ani keď sa stal arcibiskupom v svojom rodnom meste Caesarei Kapadokijskej.

Ako urcipastier pásol svoje ovečky s lúskou a mater-skou starostlivosťou. Chránil ich statočne pred vlkami, ktorí v koži arianizmu chodili medzi jeho stádo. Staral sa aj o ich hmotné potreby. Založil obrovský ústav kresťanského milosrdenstva, ktorý bol v tej dobe ozajstným divom. V tomto ústave dostali všetko zaopatrenie i výchovu vdovy, siroty, opustení, nemocní, kandidáti kňazstva i lekárstva. Celý ústav bol nazvaný podľa svojho zakladateľa »Basillias«.

O statočnosti v boji o čistotu viery a mravov svedčí jeho výstup, ktorý mal s cisárovým vysokým úradníkom Modestom. Modestus prišiel z rozkazu cisára priviesť sv. Vasilija na arianizmus. Nemožúc však nič docieľť, vraví: »Čo, nebojiš sa cisára? Nevieš, že má moc nad tebou? Môže ťi zabráť majetok. Môže ťa potrestať smrťou.« Sv. Vasilij

mu odpovedal: »To by si mi musel hroziť inými vecmi. Veď kto nič nemá, tomu nemožno brať . . . A mučenia sa nebojim, lebo i tak nemám takmer nijaké telo. A smrť privítam, lebo ma skôr privedie k Bohu.« Modestus dával mu dva dni na rozmýšľanie. Ale sv. Vasilij mu odpovedal: »To je zbytočné, lebo zajtra budem práve taký ako dnes«. Modestus podal

Sv. Vasilij Veľký.

zpravu cisárovi o výsledku rozhovoru. Cisár bol natoľko dojatý neohrozenosťou nášho svätca, že zmeniť srdce a stal sa priateľom a dobrodincom Vasiliovým. Posielal mu rozličné dary na podporu jeho ustanovizní a aj osobne prišiel svätca navštíviť.

Po krátkej nemoci sv. Vasilij vydychol svoju šlachetnú a svätú dušu v náruči svojho brata Hrihoria Nyssenského so slovami: »V ruce tvoje predložu duch moj, Hospody!« Deň jeho úmrtia životopisci udávajú na 1. január, preto vtedy je aj jeho sviatok.

Význam sv. Vasilija pochopili jeho súčasníci i mužovia neskorších storočí. Východ i západ chová k nemu a k jeho dielu veľkú úctu. Všetci mu priznávajú čestný titul Veľký.

Bol ozaj veľký čnosťami, učenosťou, vodcovskou rozvážnosťou i statočnosťou a vytrvalou pracovitosťou pre rozkvet Cirkvi a nášho východného obradu. I v tom je jeho nesmrteľné dielo, že uskutočnil myšlienku kráčať ku kresťanskej duchovnej dokonalosti v organizovanej spoločnosti a že učil východných mníchov roznášať ovocie osobnej svätosti a rozdávať ho medzi ľud kázňami a misiami.

Nemalý význam majú aj jeho spisy. Vynikajú hĺbkou myšlienok, skvelým slohom a vrúcnyim zapletením. Erazmus Rotterdamský vraví o ňom, že v jeho spisoch sú všetky prednosti veľkých gréckych rečníkov. Najznámejšie jeho spisy sú: päť kníh »O božstve Isusa Christa« a »Homilie, sú to kázne, obsahujúce výklad čítania sv. Písma pri bohoslužbách. Ako pravý duchovný otec pripomína v nich veriacim teplými slovami, jasnými a presvedčivými dôkazmi márnosť svetských vecí a nesmrteľnú cenu vecí duchovných. Napísal aj pre mníchov duchovné knižky a pravidlá života. Zachovalo sa 366 jeho listov. Veľmi sa staral o povznesenie nášho obradu, o krásu v bohoslužbách. Od neho máme Liturgiu sv. Vasilisa Veľkého, ktorá sa končí teraz už len desať ráz do roka.

Michal Malý:

Prečo verím?

Verím, lebo mi to Zjavenie káže, verím, lebo veriť mi prikázal sám Boh, ktorý klamať nemôže, verím, lebo toto mi káže sv. Cirkev ktorá je neomylnou Učiteľkou národov všetkých vekov. Konečne verím, lebo mi to káže zdravý rozum.

Verím, lebo mám aj neviem odpovedať na najdôležitejšie životné otázky: Odkiaľ som? Prečo žijem? Čo so mnou bude po smrti?... atď. A keby som neveril, že je Boh, že človek má nesmrteľnú dušu, že Boh je povodcom všetkého života, musel by som veriť, že hmota je večná, že živé vzniklo z neživého, že človek sa vyvinul zo zvierat, že po smrti nie je nič. Musel by som veriť proti rozumovým vývodom, ktoré nikdy nikto nedokázal.

Len blízko povedať vo svojom srdci »Niet Boha« (Zatia 18. 1). Istý spisovateľ vraví: »Keď vidím vnútri v imovej roči, viem, že ju ktosi zapálil. A keď vidím tie milióny vatier na obloze nebeskej, či mám tvrdiť, že povstali samy od seba? Taký nerozum nezhadajte odo mňa!« A naozaj dobre hovorí. Keď revanikne steblo trávy, kvietok mušky sama cel seba, — akože by nichol povstať sám od seba celý zvet so svojou krásou, všetkou nádherou, so svojím súladom? Hľa, zdravý rozum žiada Tvorcu, Stvoriteľa, Usporiadateľa. »Nebesa povidajú slavu Božiu, zuku že jeho rozvídajú tvrdí. — Nebesa hlásajú slávu všemohúcemu Tvorcu, ako majstrov, aký stroj svojho vynálezcu.«

A konečne veď pred 1945 rokmi zostúpil s neba na zem I. Kristus, ktorý svojimi zázrakmi, proroctvami a svätým životom dokázal svoje božstvo. To je historický fakt, ktorý oslavujú všetky národy. Sám Boh nám teda zjavil vieru, rozpráva o nebi, o pekle, o očiste, o záhrubnom živote a o všetkom, čo pravoverný kresťan verí.

»Kto verí v Syna, má život večný: kto však neverí v Syna, nezvráti života.« (Ján 3, 36).

Z N Á Š H O K R A J A

Posviacka gr.-kat. cirkvi v Belži. Neuhasnajúci oheň živej viery, silná vôľa a odhodlanie vedú prekonať aj dnešné ťažké povojnové pomery. V mnohých obciach začali veriaci povojnové reparácie, podobne ako Noe — postavením Bohu dôstojného stánku. Prví tak urobili veriaci v Belži pri Košiciach. V Belži niet takmer domu, ktorý by nemal rozbitú aspoň strechu. Obec je z 80 percent vojnou zničená. Strechy domov dosiaľ nie sú ešte pokryté. Ale dom Boží a fara sa už stávkou v nádhere farieb a zlata. Reparácie stali viac ako dvesto tisíc korún. Takmer celú sumu dali veriaci najbližšieho okolia a predovšetkým ľudia zo samej Belži.

21. októbra 1945 J. E. Pavol Gojdič, biskup prešovský, vykonal posviacku belžanskej cirkvi a fary. Bola to ozaj manifestácia, pri ktorej ľud i štátne úrady manifestovali za kresťanský svetonázor. Vysviacky sa zúčastnili aj predseda ONV Marcušin, ktorý vo svojom proslove vyhlásil: »Kresťanstvo bolo, je a bude mravným pilierom štátu, našej milovanej ČSR.«

Sbierka na rozbitý dom boží v Belži stretla sa s neočakávaným úspechom, lebo každý ju vítal ako príležitosť splatiť Bohu dlh vďačnosti za pomoc a odhranu vo vojne. Za štyri mesiace po fronte boli postavené múry, čerkov vymalovaná, postavený nový ikoňostas, zapravené dvere a okno, opravená fara. Belžanskí veriaci sú vďační Bohu, že im pomohol postaviť si v krátkom čase dom modlitby, dom duševnej útechy a studňu milosti. Ale je v tom aj veľká zásluha mladého, všeobecne obľúbeného a podnikavého kňaza, O. Viktora Skordenského, ktorý sa nasťahoval hneď po prechodu fronty do zrušená fary.

Pán Boh už sa odmeňuje belžanským veriacim za ich veľkodušnosť. Na druhý deň po vysviacke zavítala do obce šľachetná pani z Moravskej Ostravy Eva Sýkorová. Dojatá veľkodušnosťou Belžancov a ich vlastnou múdrosťou, sľúbila, že sa postará samá za svoje trvy o 4 metrový zvon a že pri tej príležitosti urobí pre obec aj sbierku štatstva a obuvi. Každým dňom očakávajú splnenie tohto prisľúbenia a prichod chvíle, kedy prvý raz udrie srdce tohto zvona na slávu Božiu a na večné priateľstvo bratov Slovákov a Čechov.

Belža je ozaj príkladom a povzbudením aj pre druhé farnosti, ktoré sa nachádzajú v podobnej núdzi. O. Viktor Skorodenský za svoj akvety výkon bol odmenený od najdostojnejšieho pána biskupa titulom čestného doktora.

Posviacka novej gr.-kat. fary v Sečovskej Poľanke. Podobný príklad

livej viery a horlivosti ako Belža, dáva aj Sečovská Poľanka. Dňa 16. septembra 1945 konala sa tu nová posviacka novej fary. Vykonal ju sám najdostojnejší pán biskup Pavol Gojdič za asistencie četného duchovenstva. Týmto sa splnila dávna túžba gréckokatolíkov tejto obce mať samostatnú faru. Dnes sa veriaci tej obce hrdó dívajú na výsledok svojej dvojročnej tvrdej práce za vrčania bombardákov, za hučania aut, kanónov a guľometov. V nádeji na pomoc Božiu a na ochranu sv. Jozefa, ktorého úcta v Seč. Poľanke je neobyčajne rozšírená (je tam členov SSJ), stavbu začali i šťastne skončili. Bratsky im pri tom pomáhali aj rímskokatolíci tejto obce. Stavba novej fary, stavebný pozemok, hospodárske stavišká, zakúpenie 20 jutár pozemkov pre faru a napokon renovácia cerkvi vyžiadaly si jednoducho milión dvoch tisíc korún nákladu. A to všetko už je vykonané a vyplatené. Týmto Sečovská Poľanka môže ozaj slúžiť za príklad celému Zemplínu a Sarišu.

Príkladná horlivosť v Kalši. Pán dekan Cili z Nového Mesta vyslovil sa o svojich veriacich v Kalši: »Tam mi prídu ľudia na Službu B. aj o pol noci.« A nebol to príliš uprištený výrok. O. misionár večer ukazoval film a len mimochodom povedal Kalšanom, že ráno bude slúžiť Službu B. už pred štvrtou hodinou. Bol november, všedný deň, 4ma a biáto. A predsa hneď na prvé zazvonenie už bolo 15 veriacich v cerkvi. Medzi nimi aj muži.

Začína jubilejný rok! Dňa 23. apríla bude 300 rokov, čo mukáčovský biskup Vasil Tarasovič s niektorými kňazmi pripojil svoju diecézu k jednote s nástupcom sv. Petra v Ríme. Po jeho príklade neakoršie pripojil sa aj kraj Sariša. Odvtedy krúži nám v žilách čerstvá krv odklaných syrov a deťr Cirkvi Christovej. Oslávme toto jubileum hojnými modlitbami za sječnotenie všetkých Slovanov. Dopisovatelia nech pošú svoje príspevky zavčasu do jubilejného čísla nášho časopisu na apríl.

Pripojil sa k nám košický kraj. V novembri 1945 vykonal redaktor O. Ján Ďurkaň dve cesty medzi veriacich košického kraja, aby ich soznámil s dieťom, ktoré sa začalo a rozšírilo po Zemplíne a Sariši za vojny, s dieťom nášho časopisu a s cieľom Spolku sv. Jozefa. Hneď na prvé vyzvanie hromadne sa prihlásili za členov SSJ obyvatelia v Belži, Gyňove, Čani, Z'ani, Nádoždi a v Niž. Myšli. Dúfame, že ich príklad budú nasledovať aj iné obce.

Oslava mieru v Petrovciach a Topofanoch. Pri zvesti o zakončení vojny 9. mája 1945 hneď toho istého dňa prišiel posol z Petrovlec po O. misionára, aby prišiel do obce odkončiť ďakovné bohoslužby. Obec Topofany určila si za ďakovný deň 27. november. Celá obec ako vo sviatok sa šla do cerkvi na bohoslužby, aby poďakovala Isusovi, Matke B., sv. Jozefovi a sv. Michalovi za mimoriadnu ochranu, ktorú pocítili obyvatelia Topofan za vojny. Pri tej príležitosti kázal v Topofanoch O. J. Ďurkaň.

Trojdná duchovná obnova v Klembaroku vykonal v dňoch 1.—4. novembra 1945 misionár O. Alexej Fiala z Podolínce. Veriaci s neobyčajným záujmom vypočuli jeho 7 kázni, 250 ich pristúpilo k sv. spovedi a 350 k sv. prijímaniu. Klembarská farnosť pod vedením vld. archidekána J. Zorvana nábožencky utešene rozkvitá. Na sv. misie v misijnú medeferoval Klembarok 1.990 Kčs, Kvačany 570 Kčs a Bajakov 795 Kčs.

ZO SVETA

Voľby vo Francúzsku. Vo Francúzsku boli voľby ešte 21. októbra 1946. Priniesli veľké víťazstvo katolícko-demokratickej strane, vedenej ministrom zahraničia Bidaultom. Vtedy po prvý raz volili aj ženy. Sv. Otec mal pri tej príležitosti rádiové posolstvo, v ktorom mimochybným spôsobom povedal, že právom a povinnosťou ženy je, aby sa účastnila aj verejného života a ne nechala voľné pole tým, ktorí chcú zničiť rodinný život. Na kandidátke francúzskej katolíckej strany bolo zvoleno 7 žien do parlamentu.

Z Juhooslávie. Tamajší páni biskupi žalujú sa na prílišné zachádzanie úradov s kňazmi a príslušníkmi, ktorí sa hlásia so synovskou oddanosťou k sv. Otcovi. Rímsky pápež menoval nuncia pre Juhoosláviu, aby sa presvedčil o skutočnosti.

Ziadosť oca 15 detí. 18. októbra 1945 poslal otec 15 detí Václav Moštko z Novej Ríše v Čechách písomnú žiadosť na ministerstvo do Prahy. V nej mimo iného píše: »Sme chudobní ľudia. Svojich 15 detí vychováваме v láske k Bohu, k Cirkvi, k štátu a národu. Máme deti okrem malých na rukách, aj na vysokých školách, na gymnáziu i na vojne a staráme sa, aby náboženstvo nielen znali, ale aj podľa neho žili. Vieme dobre, že by sme svojich 15 synov nevychovali

dobre bez náboženstva, bez pomoci Božej... Len z viery čerpáme silu... Nedopustte, prosím, aby sa snád náboženstvo na školách zrušilo, alebo počet hodín zmenšil a aby niekto siahol na naše sväté poklady, na naše kláštorské školy, v ktorých sa vychováva nie jedno naše dieťa. Trváme na tom a budeme za to bojovať, aby náboženstvo bolo v školách na prvom mieste a aby všade zostalo. Reformou je treba ísť, ale s náboženstvom netreba hýbať. Áno, to je záležitosťou rodičov, aby ich deti boli riadne nábožensky vychovávané. Za to musia bojovať! (Rozsvet 31. okt. 1945)

Katolicizmus v Holandsku. Holandskí katolíci získali si meno najhorlivejších katolíkov na svete. Aj teraz, po vojne, náboženský život v Holandsku prekvitá najutechenejšie. V prúd hlbokého náboženského života strhla holandských katolíkov bojná katolícka tlač. V Holandsku bolo pred vojnou 30 katolíckych denníkov, mnoho mesačníkov a týždenníkov. To je pre nás ozaj veľkým povzbudením, aby sme si my, gréckokatolíci východného Slovenska vážili svojho jediného časopisu »Misionára«, horlivo ho rozširovali, aby nebolo gréckokatolíka, ktorý by ho nečítal a podľa možnosti neprispieval k zveľadeniu našej gréckokatolíckej cti.

DOMA

Nový ihumen. S príchodom Nového roku dostal náš monastir na ďalšie tri roky nového ihumena v osobe VPO. Metodėja Trčky. Nech ho Boh zachová pri sile a sviežosti ešte na mnohá i blahá lita!

III. vydanie deviatnika. Ako uteče, ne sa rozrastá Úcta k Najsv. Srdcu I. Christa, k Matke ust. pomoci a k sv. Jozefovi medzi ľuďmi Zemplína a Sáriša, vidieť veľmi dobre aj z toho, že každý rok musíme tlačiť nové vydanie »Deväťdňovej pobožnosti k Božiemu Srdcu, k Matke ust. po-

moci a k sv. Jozefovi. Teraz vyjde s tlačou už III. vydanie.

Posviacka oltárov. Už sa splni naša dávna túžba: postavil dôstojný trón Najsv. Srdcu Christa Carja, Carici sv. ružienca a sv. Ochrancovi rodín sv. Jozefovi. Do našej monastirskej cirkvi už prichádzajú súčasti nových nádherných oltárov. V nich budú vpísané mená obcí, z ktorých členovia Občestva Bož. Srdca sv. ružienca venovali svoje dary. Čas posviacky ešte ohlásime.

Kalendár v januári;

Počasie: Od 1.—10. sneh, od 11.—16. jasne, mráz a fujavice, od 17.—24. mierne oteplenie, od 25.—31. hmlisto, sneh.

Východ slnka 1. jan. o 7 hod. 59 min., 31. jan. o 7 hod. 36 min.

Fáze mesiaca:

Nový mesiac	dňa	3. o 15. hod. 30. min.
Prvá štvrt' dňa		10. o 21. hod. 27. min.
Splň dňa		17. o 3. hod. 45 min.
Posledná štvrt' dňa		25. o 6. hod.

ODKAZY REDAKCIE

Uzávierka do »Misionára«. Kto by chcel uverejniť článok alebo nejakú zprávu, prosbu alebo poďakovanie v našom časopise, veľmi ochotne vyhovíme. Áno, prosíme, aby nám posielali svoje príspevky tí, čo cítia v sebe schopnosť spisovateľskú. Najmä prosíme a vyzývame k spolupráci v tomto smere našich veľadostojných OO, duchovných, učiteľov a úradníkov. Avšak treba poslať príspevok mesiac pred uverejnením!

Ďakujeme maliarovi obálky. Novoročnú titulnú maľbu »Misionára« vyhotovil študent III. učiteľskej akadémie v Michalovciach, Andrej Čuma. Týmto mu vyslovujeme srdečné vďaka.

ky a vyzývame k ďalšej činnosti. Bohužiaľ štočkáreň nám ho ešte nevyhovila.

Milý priateľ z Ložina! Pohoršujete sa nad tým, že nepíšeme v našom časopise: Isus, Prečista Divo, cerkov a p. Áno, máte pravdu. Patrí sa, aby sme my gréckokatolíci zachovali svoje pôvodné názvy, liturgické výrazy. Ale slovo cerkov a cirkev je rozdiel. Kostolná budova sa u nás nazýva cerkov alebo chrám. A budova, ktorú vybuďoval Isus Christos, sa nazýva aj u nás Cirkev. Preto píšeme cirkev i cerkov, podľa toho, čo máme na mysli. Prosíme aj druhých, aby písali, čo sa im páči a čo nie!

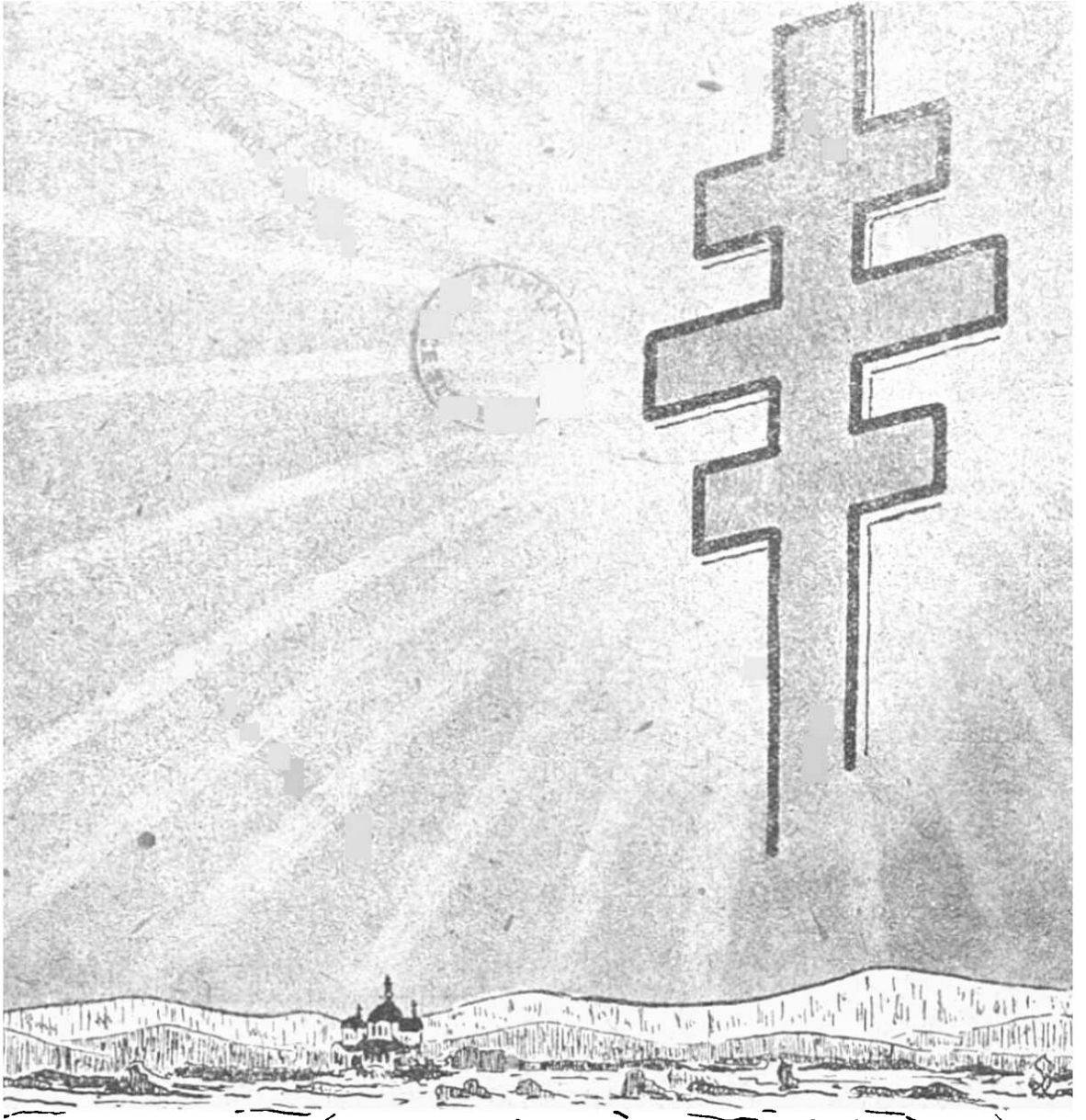
ROZHLAS SSJ

Odkazy: 1. Služba Božia za členov SSJ v januári bude 2., 4., 18. a 19. Na druhý deň roždestvenných sviatkov 8. jan. bude obetovaná slávna Služba Božia za živých členov SSJ. Moleben ku sv. Jozefovi 27. januára. 2. Ak čitatelia nenechádzajú v najbližšom čísle mená zomrelých členov alebo dobrodincov, nech sa neznepokojujú. Veď čísla Misionára dávajú sa do tlače už mesiac pred uverejnením.

Mená darcov na SSJ a zomrelých členov pre nedostatok miesta uverejníme v budúcom čísle.

Dary na oltár sv. Jozefa: J. Van-gor, Krásnovce 100, A. Mikiťová, Stražské 50, P. Seginko, Úpor 100, Mládež Rus. Nová Ves 200, Istvan Michal (z krstín), Ruská Nová Ves 70. Kam. Poruba: M. Haľková 10, M. Pačutová 10, Štefan Kačur 15, J. Kochan 20, M. Belasová 100, Helena Budaj 5, veriaci zo Šteľbachu 75 Kčs. Všetkým darcom vyslovujeme srdečné Pán Boh zaplať!

»Misionár« vydávajú OO. Misionári-Redemptoristi v Michalovciach. Vychádza každý mesiac. — Redaktor: O. Ján Durkaň, zodpovedný redaktor: O. Fr. Aleksij Fiala. — Vydávanie je povolené rehoľnou i cirkevnou vrchnosťou i Poverenictvom pre veci vnútorné v Košiciach 28. apríla 1945 čís. 428/45 prez. — Tlačí knihtačiareň »Pravda«, filiálka v Prešove. Novinové výplatné povolené výnosom odbočky Poverenictva pošt a telegrafov v Košiciach pod č. 22.661-1/a-1945. — Dohliadací poštový úrad v Michalovciach. — Predplatné na rok 1946 30 Kčs. Členovia SSJ dostávajú zadarmo.

MISSIONÁR

NÁBOŽENSKÝ ČASOPIS GRÉCKO-KATOLÍKOV

Ročník V.

FEBRUÁR 1946

Číslo

2

VYDÁVAJÚ OO. MISIONARI-REDEMPTORISTI V MICHALOVCIACH

Úcta k sv. Jozefovi a naša doba

Dnes už nik nepochybuje, že po Prečistej Dve Márii najväčším svätcom Cirkvi je sv. Jozef. O tom hovorí samo jeho mimoriadne poslanie a jedinečné postavenie ku vtelenému Synu Božiemu.

Úcta k sv. Jozefovi najviac sa rozvíjala v 16.—17. storočí a naplnila celý svet najmä od roku 1870, keď Pius IX. vyhlásil sv. Jozefa za ochrancu celej Cirkvi.

Ale úcta k sv. Jozefovi je dnes tiež jedným z najúčinnějších liekov pre našu trpiacu dobu a spoločnosť.

Naša doba a celá spoločnosť vôbec je nemocná. A čo je príčinou jej nemoci?

Zčasti je táto nemoc zavinená hospodárskym zmätkom prítomnej doby. Na jednej strane niekoľko zbohatlíkov, na druhej strane tolko biednych.

Ale hlavná príčina je, že naša doba zabúda na Boha. Stratila z očí nebo a sklonila sa k zemi, ktorá nám nemôže dať to, čo najviac potrebujeme — spokojnosť a mier. Preto sú naše srdcia nespokojné.

A tu nám postavila pred oči sv. Cirkev sv. Jozefa. On nebol nikdy človekom zeme, ale človekom nebies. Žije, vždy spokojný so svojou chudobou. Pracuje vo svojej dielni, nehľadá nič, iba Boha a jeho srdce je plné svetla.

A toto je prameň skutočného šťastia: hľadať Boha. Keď bude mať naša doba, naša spoločnosť všetku vedu, umenie a bohatstvo, bude šťastná, bude šťastlivejšia? Tak jednotlivé duše, ako aj celé národy musia k Bohu, ak chcú mier a pokoj. »Stvoril si nás pre seba a nespokojné je srdce naše, pokiaľ nespočinie v Tebe«, to platí i dnes a pre všetkých.

Našej spoločnosti chýba kresťanská odovzdanosť.

Cesta, ktorou kráča dnešná spoločnosť, je cestou krížovou, ale ešte bolestnejšou, keď stratila vieru. A kde chýba viera, tam človek len kľaje osud, namiesto, aby sa vrátil ku čnosti. Dnes odovzdanosť do vôle Božej je slabosťou, zbabelosťou. A tým si, pravda spoločnosť neulahčí svoj kríž a utrpenie.

Sv. Jozef je tu opäť vodcom spoločnosti a vodcom naším.

Hoci bol tak významenaný, ako nik na svete, ako nijaký svätý, musel prejsť aj on cestou utrpenia, ktoré i keď neprevyšuje naše, iste sa mu vyrovná. Nariekaš, že nemáš kus chleba, strechu nad hlavou, rozčuľuješ sa, že iný nepracuje a má sa dobre a ty musíš drieť. A sv. Jozef? Mal tie isté ťažkosti a nedostatky, ba ešte väčšie. Ale z jeho úst nepočuješ nariekanie, šomranie, ale nájdeš u neho odovzdané trpezlivé srdce, ktoré i v najťažších skúškach nachádza silu vo viere v dobrotu Božiu a odovzdáva sa do vôle Božej.

A pomôže nám rúhanie, zlorečenie, zmenší sa naša bolesť, stane sa križ ľahším? Keď však prijmem celú horkosť nášho života s odovzdanosťou a s myšlienkou na Boha, stane sa nám križ znesiteľným. Len nech sa naša spoločnosť, plná rúhaní a netrpčlivosti sklóní pred Bohom a zlo sa stane znesiteľným, áno mnohé zlo celkom zmizne.

Nepozorujete, že svet odpadol od Christa? Christa popiera, Christa prenasleduje? Spoločnosti, spolky, kiná, divadlá, literatúra atď. z najväčšej časti pracujú proti Christu a keď nepracujú proti nemu, iste pracujú bez neho. Tento odpad vrhá spoločnosť ako aj jednotlivcov do zmätku, utrpenia, zúfalstva. A čo zmôže národ bez Christa?

Sv. Jozef nám ukazuje východisko z dnešných rozháraných pomerov. V najväčších bolestiach a utrpení tíše na srdce Isusa a trpí s ním a pre neho. Raz stratil Isusa v chráme, ale jeho srdce je nepokojné. Hľadal, pokiaľ ho nenašiel. Potom si ho odviedol do Nazaretu a žil s ním šťastný a spokojný život.

Najväčšou príčinou biednych pomerov, v ktorých žijeme, je odpad od Christa, strata Isusa. A liek? Hľadať Christa, vrátiť sa k nemu. Veď on sám sa nazval: Cestou, pravdou, životom. Kto sa odvracia od Christa, stratil cestu, stratil pravdu, stratil i život. Padá do bludu, klamu, blúdi v tme a zrúti sa do priepasti smrti.

Všímajte si histórie národov, histórie duši okolo vás!

Nechodte ďaleko, pozrite sa len za hranicu svojej vlasti, cez múr svojich susedov, ktorí sa odvrátili od Christa, pozrite na sekty, ktoré v mene čistého evanjelia odviedly duše od Christa.

Podme po stopách sv. Jozefa a šťastie sa vráti nám i našej spoločnosti i celému nášmu národu.

O. Dekan:

Za Boha i život

Mesiac »fašiangový« — február — je pre nás poučný. Je to mesiac zvláštny, veď v porovnaní s ostatnými je najkratší, má len 28 dní. Je zaujímavý nielen pre svoje »fašiangové« zábavy a večierky, ale pre nás nábožných a veriacich ľudí aj preto, lebo v tomto mesiaci svätíme také dva sviatočné dni, ktoré ako nejaký najnadanejší kazateľ alebo zaujímavá kniha poučujú nás, komu patrí náš život, kto drží v rukách vedenie prúdu nášho života?

V februári slávime sviatok »Troch Svätiteľov«: Vasilia Veľ., Hrihorija Bohoslova a Joana Zlatoustého (12. februára), ako aj »Srietenia Hospodňac« (15. februára). Na prvý pohľad dva celkom rôzne sviatky. Keď však rozmýšľame vážne o ich význame, ihneď zpozorujeme peknú, systematicky usporiadanú harmóniu, ktorá mile zapôsobí na každú citlivú dušu.

Traja »Učiteľiac večných právd, traja verní sluhovia Pána sveta, traja verní robotníci nebeského Zamestnávateľa zaslúžili si... Čo? Azda veľkú manifestáciu, azda umelecky vyhotovený mramorový pomník na hlavnom námestí?

Traja spomenutí, naozaj svedomití a charakterní pracovníci na duchovnom poli, teda nie na dočasnom, ale na večnom, traja títo horlivci víťaznej

strany Christových právd, títo traja hlásatelia vždy aktuálnych a pre kultúrny a mravný život potrebných smerníc a názorov, zaslúžili si nielen našu spomienku a zasvätenie dňa ich pamiatke, ale získali si milióny a milióny oddaných a a horlivých prívržencov po celom svete, ktorí sa už sami presvedčili o večnej pravdivosti hesla: »Za Boha i život.«

A čo sviatok »Sritenia«?

Neukazuje tiež ideál a túžbu starozákonného verného služobníka a pracovníka Božieho? Treba jasnejšie vyjadriť program života, ako to urobil starec Simeon? Môže niekto dôkladnejšie presvedčiť svet o pravdivom ciele ľudského života, aký to vyhlásil na mieste svojho pôsobenia rečník a tlmočník vôle Všemohúceho? Nemusí každý priznať, že starý Simeon naozaj žil a pracoval, aby uvidel »Kľoboditeľa« celého sveta? A držiac ho v rukách pokorne hovoril: »Nyni odpúšťajesi zba tvojcho Vladyko...«

Aké je to čudné! A aké povznášajúce! Na jednej strane materiálne, pozemsky a hriechne smýšľajúci svet, ktorý na kartu dočasného života vložil všetko a všetko chce dosiahnuť za tých pár rokov... Za prípadné a veľmi často sa vynikujúce katastrofy však nikto nechce vziať na seba zodpovednosť. V zúfalej situácii stojí bez rady...

Na druhej strane: človek múdry, mravný a nábožný ničoho neľutuje, aby obiahol najvyšší ľudský ideál. Či je to starec ako Simeon, či je niekto veľký ako sv. Vasilij alebo bohoslov ako Hrihorij, či je to zlatoústy ako sv. Ján, je hotový všetko obetovať za Boha a pre Boha. Taká duša zo svojej múdrej a ozajstnej ľudskosti nepopustí, lebo vie rozoznávať osočné od škodlivého, dočasné od večného. Žije spojená s ústredím, odkiaľ prichádza stále jasné svetlo.

Keď v predvojnových časoch prichádzaly nám rozličné pozvánky na salsiangové zábavy a večierky, vždy sme si vyvolili to najvhodnejšie, aby sme sa dobre cítili a naozaj sa radovali aspoň na pár hodín...

Naša drahá matka (Cirkev) posielala vždy vo februári pozvánku každému z nás príkladom sviatkov »Troch svätiteľov« a »Sritenia« a pripomína nám nádherný program: »Za Boha i život!« Boh je našou centrálou. On nám dáva svetlo milosti do našich duší. On nás naplňuje prúdom charakternosti a svedomitosti v zemskej živote. A keď všetko urobíme podľa jeho avätej vôle, keď všetci uskutočnime program pozvánky vtedy v prípade vypnutia prúdu — v hodine vyhasnutia síl života — on bude Transformátorom, ktorý nám zaistí a pripoí svetlo večnej blaženosti nielen na pár hodín, ale na veky.

Miroslav Janák:

Z dejín úcty Božského Srdca

Omylom sa niektorí domnievajú, že uctievanie Najsv. Srdca Isusa Christa sa začína až od dôb sv. Markéty Alakoque. Nie. Táto úcta je tak stará ako sama Cirkev Christova. Už sami evanjelisti nám poukazujú na Srdce I. Ch. a na úctu k nemu. »Ako mňa miloval Otec, tak aj ja som miloval vás« (Mat. 11, 29). — »Zostávajúce v mojej láske!« — Tak sám Isus poukazuje nám na svoje Srdce. Ale aby ho každý skutočne videl, dal si Srdce prebodnúť. — »Jedin ot vojin kopiem rebra jeho probode i abie izide krov i voda« (Ján 19, 34).

Stopy úcty Najsv. Srdca nachádzame aj v najstarších kresťanských spisoch. Tak sv. Augustín vraví: »Christos je brána a pre teba sa otvoril vchod, keď mu bol kopiou prebodnutý bok«. Sv. Bernard plný radosti jasá: »Našiel som Srdce brata, priateľa, dobrotivého Isusa, chcem si v ňom postaviť tri stánky, jeden v rukách, druhý v nohách, tretí trvalý v boku. Tam budem hovoriť k Srdcu Isusovmu a od Neho dosiahnem všetko, čo budem chcieť.«

V stredoveku v úcte k Najsv. Srdcu vynikla predovšetkým sv. Gertrúda, sv. Mechtilda a bl. Landsberg kartuzián. Sv. Gertrúda uložila svoje myšlienky o láske k Najsv. Srdcu v diele »Posol božskej lásky«. Sv. Mechtilda napísala knihu duchovných milostí, v ktorých sa prejavuje jej nežná láska k Najsv. Srdcu.

Sv. Gertrúda mala raz videnie sv. Jána apoštola. Vtedy sa ho pýtala, prečo napísal tak málo o Božskom Srdci? Sv. Ján jej odpovedal: »Lebo úcta k Najsv. Srdcu je určená pre posledné veky.«

Bl. Landsberg (zo mrel 1539) šíril horľave úctu k Najsv. Srdcu aj v svojom okolí a zasväcoval rodiny Najsv. Srdcu.

Jednému duchovnému synovi písal v liste: »Milý syn môj, usiluj sa predovšetkým o to, aby si vypestoval v duši vrúcnu pobožnosť k Najsv. Srdcu Spasiteľa, ktoré je také bohaté láskou a milosrdenstvom. Uctievaj neúnavne toto Srdce, vchádzaj často myšlienkami do Jeho rany. Všetko, čo potrebuješ, vyprosuj si prostredníctvom Isusa a pre zásluhy jeho Srdca.« Vplyvom tohto svätého všetci mnísi kláštora v Kolíne už vtedy mali obrázok Božského Srdca na dverách svojich komnát.

Ctiteľom Najsv. Srdca bol aj bl. Kaniziuš a sv. Ján Eudes, ktorý uctieval Srdce Isusa ako ohnisko a symbol lásky k Bohu a k ľuďom. Úctu k Najsv. Srdcu spolojoval tento svätý s úctou k Nepoškvrnenému Srdcu Matky B.

Ale zlatý vek úcty k Najsv. Srdcu po celom svete začína až po zjaveniach, ktoré mala sv. Markéta Alakoque v druhej polovici 17. storočia.

Cerkov v Semetkovciach

Kto má čisté svedomie a stará sa o svoju dušu, toho nijaká vec na svete nenúti priviesť k malomyseľnosti. Ten vždy požíva pravé šťastie. (MG 49, 181).
— Sv. Ján Zl.

Juraj Jusko Lipaj:

Útočište hriešnikov

Mária!

*zázrak Ty lásky najväčší
všemocného Boha,
Po Tebe túži najväčšmi
každá duša chorá.*

*vteď Ty najväčšiu radosť máš...
O, jadro krásy, lásky, čistoty,
do kvietkov krásu čo zavíjaš,
o, čo tak ľudí láka ako Ty?...*

*Keď človek celkom bez vena,
keď všetky čnosti potrafi,
keď duša hriechom špinená,
k Tebe sa, Matka, obráti,*

*O, kto tak pozná bolesť ako Ty,
čo do srdca si muky Syna zavíjaš?...
O, to nás blaží azda najväčšmi,
že v srdci si aj naše bóle ukrývaš.*

O. Jozef M. Fajl:

Nutnosť bohopocty

Každý človek neokazeného rozumu poznáva že je nad nami vyššia Bytosť, ktorá stvorila nás i všetko, čo je okolo nás, ktorá je Pánom celého sveta, ktorá svet riadi a zachováva. A táto Bytosť, v ktorej je všetko, v ktorej nachádzame posledné určenie a cieľ, je Boh.

Pretože človek od Boha vyšiel, od neho bol stvorený, je nutne na Bohu závislý. Uznanie závislosti na Bohu nazýva sa náboženstvo. Plnenie povinností z tejto závislosti vyplývajúcich je náboženský život. A pretože každý je dielom Božím, každý závisí na Bohu. Z toho plynie, že nijaký človek nemôže byť bez náboženstva. Pravda, človek je stvorenie slobodné — preto môže túto závislosť aj neuznať, popierať a popierať týmto i náboženstvo, ale svoju závislosť na Bohu zrušiť, zničiť nemôže, práve tak, ako nemôže znížiť silku a vzduch, na ktorých závisí jeho život, hoci by bol tak nerozumný a chcel ich popierať.

Keďže však každý človek je na Bohu závislý, každý je aj povinný preukazovať Bohu úctu, ako svojmu Najvyššiemu Pánovi. To robí tým, že sa mu klaňa, že mu ďakuje za prijaté dobrodenia, že ho prosí o pomoc a že ho za svoje urážky odprosuje, usmieruje. Predovšetkým z týchto štyroch úkonov zostáva bohopocta, akú je povinný preukazovať Bohu každý. Ale táto bohopocta musí sa skladať nielen z úkonov vnútorných, ale aj zovňútorných vonkajších. Musí sa prejavíť aj navonok.

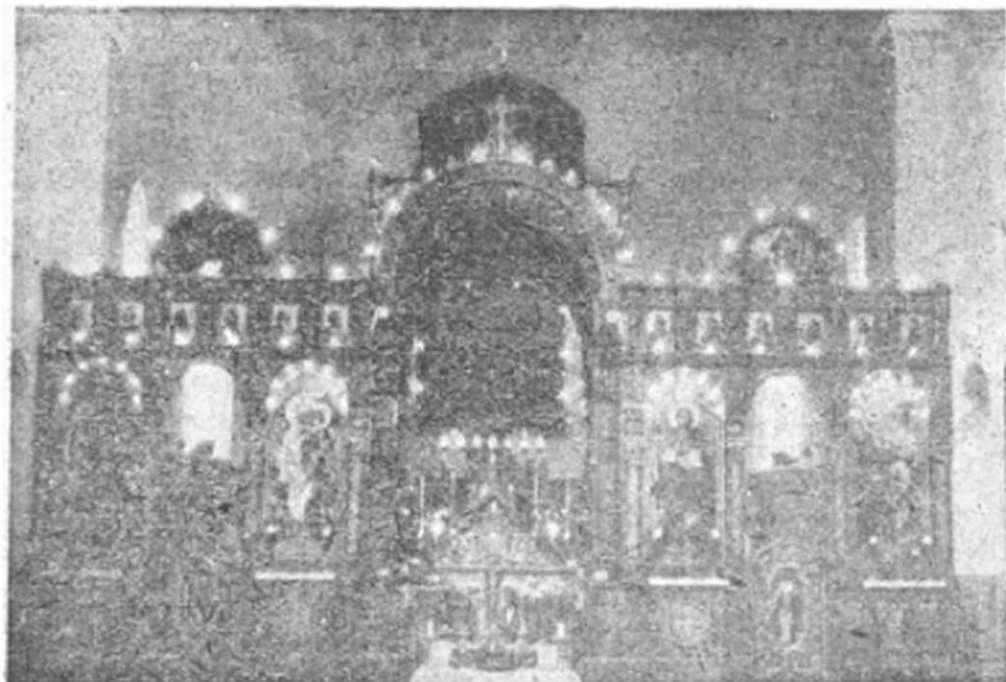
Namieta sa, že Boh je vševvedúci, zná city srdca a nie je mu treba vonkajších úkonov.

Ano, Boh ich nepotrebuje, ale potrebuje ich človek a sú mu celkom prirodzené. Prečo?

1. Človek nie je len duch, ale má aj telo. Duša a telo sú tak úzko spojené, že úkony duše sa prejavujú nutne aj telom. Človek už od prirodzenosti, čo cíti v duši, prejavuje navonok. Keď cíti bolesť v duši, plače v tele, keď cíti radosť, smeje sa, alebo aj ináč prejavuje svoje vnútro. Tak aj city náboženské. Keď cíti hlbokú úctu pred božskou Velebnosťou, mimovoľne padá na kolena, v nešťastí dvíha oči k nebu, v citu ľútosti a kajúcnosti blýje sa v prsia.

Rozumie sa samo sebou, že hlavná cena náboženského úkonu je vo vnútornom úkone a vonkajší skutok berie svoju cenu z vnútorného smýšľania tak asi, ako mesiac berie svoje svetlo od slnka. Aj sám Boh zavrhuje obeť ľahkovážiu, keď jej chýba vnútorné prevedenie, ako nám to dokazujú obeť židovské, ktoré Boh zavrhol práve preto, že im chýbala vnútornosť, cit nábožnosti a boli prázdny formalizmom, áno farizeizmom. Obet' Kainova: »Na Kaina a jeho obeť nevzhladol (I. Mojž. 4. 4—5).« Preto? Nepáčilo sa Bohu Kainovo vnútorné smýšľanie.

2. Vonkajší prejav vnútorného náboženstva a bohopocty povzbudzuje aj druhých. Len vonkajším obradom možno učí ľud a vŕtovať mu náboženstvo vnútorné a v ňom ho udržiavať.

Ikonomas monastierskej cirkvi v Michalovciach.

3. Človek je celý od Boha.— telo i duša. Preto nielen duša, ale aj telo má Bohu preukazovať poddanosť a úctu. Milovať budeš P. Boha svojho z celého srdca, z celej duše, z celej mysle, teda všetkými mohutnosťami.

4. Boha uráža človek nielen vnútornými úkonmi — myšlienkami, žiadosťami, ale aj vonkajšími skutkami. V duši hriech začal, v tele sa dokončil. Preto musí mať aj telo účasť v bohopocte, keď ju malo v hriechu a na urážke. Ako hriech sa dokonáva v tele, tak aj čnosť je dokonalá, keď sa prejavila skutkom.

5. Človek je pánom prírody, ktorá ho má vŕtieť k Bohu a nie od Boha. Keďže ho viedla proti Bohu, je povinná ho priviesť aj k Bohu. A i keby ho nebola odviedla od Boha, i tak by bol človek povinný užiť ju k prejavom zovnútornej úcty a chvály Boha, lebo k tomu bola stvorená: Nebesa vyprávajú chválu Božiu...

6. Človek nie je len sám na svete, ako ľudia sa slučujú v spoločnosť. A keďže z vôle Isusa Christa majú byť spojení všetci ľudia sv. Cirkvou v jednu

Božiu rodinu, majú aj spoločne vonkajšou bohoslužbou preukazovať Bohu úctu a poddanosť.

Z týchto dôvodov ustanovil Iesus Christus Cirkev, dal jej sv. sviatosti a Cirkev zariadila bohoslužobné obrady, na ktorých všetci veriaci majú brať účasť, zby tieto zovnútorne úkony udržiavali, podporovali a rozmnožovali vnútorný život, náboženstvo — vzťah človeka k Bohu.

Vrcholom bohopocty je Služba Božia. V nej sa dostáva Bohu od Iesusu Christu v našom mene najdokonalejším spôsobom chvály, poďakovania, usmierenia a prosieb. O tom budeme písať v ďalších článkoch.

O. Štefan Lazor:

Ked' Boh volá

Podľa slov sv. Jána Zlatoústeho »náš život na zemi má nám byť látkou, z ktorej má byť zhotovený náš budúci život v nebi, je nám príležitosťou a miestom na získanie odmeny. Keby nám neposkytoval život tieto výhody, náš život by bol poľutovania najhodnejšie« (Migne Gr. 49, 86). Svet je vinica Božia. My máme na nej konať prácu, takú a tak ako Boh chce. Jední sú určení, aby boli roľníkmi, druhí robotníkmi, iní úradníkmi, učiteľmi ap. Každému tiež udeľuje Boh potrebné schopnosti a dary, aby svoju úlohu mohol riadne plniť.

Boh má právo volať koho chce a na aké chce povolanie. Volá najvhodnejšie, pre nás najprospernejšie. Keby ľudia poslúchali a každý vyplnil verne svoju úlohu, všetkým by bolo dobre. Ale ľudia majú slobodnú vôľu a Boh im ju neberie. Preto často ľudia sami pokazia tie najlepšie Božie plány, ktoré s nimi má.

Nezav rodičia, bez ohľadu na Božiu vôľu, nútia svoje dievky k povolaniu, ktoré nezodpovedá ich schopnostiam a prirodzeným náklonnostiam. Často zasa bránia im v tom, čo by im ozaj zodpovedalo. Robia tým veľkú krivdu Bohu i svojim dievkam. Veď ich rodičovskou povinnosťou je postarať sa o vhodné povolanie svojich dievčat. Sú povinní im pomôcť k povolaniu, ku ktorému ich Boh volá a nie aké by mu sami chceli dať. Vôľa Božia sa prejaví obyčajne schopnosťami a náklonnosťami dieťaťa. Čo miluje v mladosti, v tom odbore obyčajne pracuje v dospelosti. Ale vôľa Božia sa môže prejaviť aj iným, niekedy mimoriadnym spôsobom. Rodičia sa majú radiť s Bohom pri modlitbe, aby im dal poznať, čo chce od nich a od ich dievčat. Ak tak neurobia, ak nedbajú na želanie Božie a na vôľu dieťaťa, robia veľkú krivdu Bohu i dieťaťu. Krivdia Bohu, lebo On má väčšie právo na ich dievky ako oni sami. Môže ich volať, kde chce. A krivdia dievkam, lebo takto môžu veľmi mu ublížiť, áno zničiť mu životné šťastie. Zenáty muž vraví rodičom: »Preto, že mi bránite ísť tam, kde ma Boh volá, nikdy nebudete mať zo mňa radosť.« A tak sa aj stalo. Boh ho volal do kláštora za rehoľného brata. Ale pre odpor rodičov upustil od toho. Oženil sa. Ale čoskoro tak'omocnel, že už dlhé roky je len na ťarchu rodiny i pre ženu.

Áno, najčastejšie sa rodičia ťažko prevrhujú proti Bohu i proti svojim dievkam, keď ide o povolanie za kňaza alebo do kláštora. Nie-

kedy im bránia oddať sa duchovnému stavu pre svoju sebeckosť a svetské náhľady a niekedy ich nútia. Jedno i druhé je veľkou chybou. Koľko dobrého môže urobiť jeden dobrý kňaz! Koľkým urážkam Boha môže zabrániť, koľko zarmútených potešiť, koľkých pred istým peklom zachrániť, koľkých zblúdivých uviesť na dobrú cestu! Za zanedbanie toho všetkého budú sa zodpovedať pred Bohom rodičia, keď svojmu synovi prekazili plány stať sa kňazom, misionárom, rehoľníkom. To isté platí aj ohľadne povolania dievčiat do kláštora. Koľkým nerozumné matky prekazily plán stať sa nevestami Isusa Christa. Za trest Boh ich opustil. Stali sa nevestami hriechu a skrz hriech nevestami diabla.

Novokňas a misionár O. Nikolaj
Durkán

A na druhej strane rodičia budú mať účasť na všetkých dobrých skutkoch svojho dieťaťa, keď sa postarajú, aby zo syna vyrástol dobrý kňaz, alebo misionár a z dcéry aby bola dobrá rehoľnica, dobrá mníška. Ale tiež rodičia nesmú nútiť k duchovnému stavu. Nik nemôže urobiť toľko dobrého, ako dobrý kňaz, ale tiež nik nemôže urobiť toľko zlého, ako zlý kňaz. A z takého dieťaťa, ktoré proti svojej vôli musí ísť za duchovnú osobu, nikdy nebude nič solidného. Rodičia nech vedia, že v týchto veciach ohľadne voľby povolania nemajú právo ani brániť, ani nútiť. A preto deti nemusia ich v tom poslúchať.

Rodičia majú vážnu povinnosť postarať sa svojim deťkam o povolanie, ku ktorému ich Boh volá. Aby to uskutočnili, treba sa im modliť, aby poznali vôľu Božiu, musia svoje detky chrániť pred zlou spoločnosťou, aby sa nezkazily a azda povolanie nestratili. Modlitbou veľmi ľahko môže Boh aj nakloniť k tomu, že určí ich deťkam vznešenú úlohu, vzácne povolanie. Najmä pýchou a túžbou každej kresťanskej matky by malo byť želanie, aby niektoré jej dieťa zavolať Boh do svojej služby. A keď volá a azda i viac deťok volá, majú byť kresťanskí rodičia Bohu ozaj vďační, lebo len oni sami budú mať z toho najväčší ošoh.

Istý otec žiadal si mať syna farára. Ale syn mu hovorí: »Nie, otče, ja budem mis'ioná om«. Otec ho chcel za farára, lebo ráta' s tým, že ho bude v starobe živiť. Syn sa stal mis'ionárom. Za jeho príkladom urobil podobne aj jeho mladší brat. Otec sa dožil dvoch skvelých primícií. Po primícií starší syn hovorí otcovi: »Prepáčte, otcko, že som Váš tak ožobračil počas svojich štúdií. Chcel by som Vám všetko stonásobne vynahradiť. Ale ja som rehoľník, mis'ionár, ja resmiem mať s oí ma'etok. I k by mi niekto dal milión, ja Vám z toho nebudem môcť dať ani korunu. Ja všet' o budem musieť odovzdať kláštoru, ktorý to použije na náboženské a kultúrne ciele ľudu.« Otec ho odhvia: »Nespomínaj mi peniaze! To, čo som zažil dnes pri tvojej primícií, je mi drahšie ako milióny.«

Pri voľbe rovo'nenia svojich dieťok tiež veľmi prospešné je poradiť sa so skúsenými mužmi, ktorým obyčajne je tvoj duchovný otec alebo spovedník.

»Boh na nebi a ja na zemi: netížíme po ničom vreljšie ako po modlitbe a ob'etách zo kňazov... Prosme Boha, aby nám daroval svätých kňazov. Keď toto máme, všetko ostatné príde; keď toto bude nám chybo'ať, všetko iné nič nepomôže.«
Pius XI.

O. Ivan Serečov:

Čo hovorili svätí o kňazstve

Svätí si tak vysoko vážili kňazskej dôstojnosti, že nenachádzali ani doet slov, aby vyjadrili vznešenosť kňazského stavu.

Sv. Ignác, biskup a mučeník ktorý žil v 2. storočí, vraví: »Kňazská dôstojnosť je vrcholom všetkého drahocenného, čo je na zemi.

Sv. Klement', pápež a mučeník z 2. storočia vynáša kňazov nad samých kráľov: »O koľko je vyššia duša nad telo, o toľko je vyššia dôstojnosť kňazská nad kráľovskú. Podobne nad každú inú dôstojnosť vynáša stav kňazský sv. Augustín, sv. Ambrož sv. Efrém, sv. Kaspián a iní.

Mnohí svätí z úcty pred kňazstvom ani sa nechceli dať vysvetliť na kňazov. Sv. František Assiský len preto ostal diakonom až do smrti. Sv. Ján Zlatoústý napísal 6 listu, v ktorých majetovacky opisuje dôstojnosť a povinnosti kňaza a takto sa bráni, aby ju nemusel prijať: »Kňazská dôstojnosť sa vykonáva s'ce na zemi, ale patrí medzi úrady nebeské.

Sv. Terézia z Avily, ktorú Duch sv. podivuhodne osvietil v duch. živote, vyjadrila sa takto: »Keby som naraz stretla anjela a kňaza, najprv by som po dravila kňaza a potom anjela, lebo anjel je len priateľ Boží, ale kňaz je zástupca Božia.

Čo hovovia ľudia?

Mnohí nevedia povedať o kňazoch nič dobrého, len ich oberkovať a ohovárať. Mnohí zabúdajú, že kňaz je vyslanec Boží a duchovný otec, ktorý podľa

šlov sv. Jána Zl. zaslúžil viac úcty ako najlepší otec od svojho dieťaťa. Mnohí ako ty nevedeli nič o slovách Isusa Christa: »Kto vami pohrdá, mnou pohrdá. (Luk. 10, 16),«

V kňazovi treba rozoznávať dvojakú osobu: kňaz ako človek a ako zástupca Boží. — Ako človek je práve tak slabý a k hriechu sŕlonný, ako každý druhý. Čím vyššie stojí, tým hlbšie môže klesnúť. A často diabol viac útočí na dušu kňaza ako na duše druhých, lebo vie, že porážkou kňaza vífazi nad celým zástupom ľudí. — Ale kňaz ako zástupca Boží, má plnú právo na úctu aj vtedy, keď sa nezachová ako sa patrí. Dávid v toji so Saulom mal niekoľkokrát veľmi

O. Ján Durkák káže pri primícii svojho rodného brata O. Nikolaja.

vhodnú príležitosť ublížiť Saulovi, a predsa neodhodlal sa k tomu. Myšlienka »Je to pomazaný Boží«, n dovolila Dávidovi dotknúť sa Saula. Tak má byť šetrným kresťan k pomazaným služobníkom Božím, ku kňazom. Keď vidí ich chyby nemá o tom hovoriť, ale sa má za nich modliť, aby boli dobrými kňazmi. Dobrý kňaz je veľký dar Boží, ktorý si veriaci musia vymodliť.

»I keby si nevykonal v živote nič iného, než že by si svojimi modlitbami vyjednal milosť svätosti pre jedného kňaza, vykonal by si tým veľmi veľké dielo pre Christovu Cirkev.« (O. Jozef Schyvera, Moja nebesná Neňa, str 239).

Bázeň Božia počiatok múdrosti:

»Kde je bázeň, tam je aj ochota k almužne, láska k modlitbe, trvalé a vrúcne prechovanie slz kajúcnosti a vrúcne vzdychy k Bohu. Nič tak neničí hriechy, nič nedáva natoľko vzrast čnosti, ako osvojený duch bázne božej. Preto, kto nežije v bázni božej, nemôže jednať správne, a opačne, kto žije v bázni božej, nemôže hrešiť vedome a dobrovoľne.« (MG 49, 154). — Sv. Ján Zl.

Kňazské povolanie

(Prednesené na primícií O. Nikolaja Đurkaňa)

Mládenec len zdravím kypí,
múdrost jeho nádej dáva,
rodičom že nepochybi
pri ňom cti a slávy práva.

On však vraví: s Bohom, apko!
To je vôľa Boha shoru
by som nerhal v svete všetko
a ja išiel do kláštora.

Prečo syn môj, sa tam ženies?
Nemáš, kde sa v svete chytiť?
Či snád ešte toľko nevieš,
čím sa budú v kňazstve sytiť?

Viem ja, apko, viem ja dobre,
čo ja stratím pre Ježiša.
To však všetko je tak dobré,
keď si myslím: Večná riša...!!!

Opustím ja otca, matku,
bratov, sestry, milých druhov,
rodný kraj môj, rodnú chatku,
budem sluhom Božích sluhov.

Nebudete Vy mi žehnať
k ceste šťastia manželského,
nebudú mi družky spievať
v čase šťastia svadobného.

Pôjdem žiť sám a sám len,
uznaný a zneuznaný,
až mi príde posledný deň,
ktorý zhojí srdca rany.

Prírodzenej lásky páska
u niha bude pretrhnená.
V srdci bude Božia láska,
k svätej Cirkvi zapášená.

To je obeť najcennejšia,
ona najviac srdce stojí.
Ale milosť ešte väčšia,
ona sily srdca zdvoji...

Viem, že nielo povolania,
Kde je bôhu toľko práve
jak aj práce, premáhania
ako v kňazskom svätom stave.

Pretrpím však mučne všetko,
pôjdem žiťim polupený...
Ale budem Božie dieťko,
budem v nebi ovcený...!!

Na zemi ja budem vzdávať
Bohu chvály, ďakovanie,
budem všetkým stále dávať
Božie mocné požehnanie.

Budem všetkých zastupovať,
ktorí v stave hriešnom žijú,
za nich budem obetovať,
obet križa nevystihlú.

Duchovným ja budem otcom,
učiteľom Božej pravdy,
lekárom, aj duší lovcom,
pastierom tiež ovci, navždy.

Vyjednávať budem s Bohom
— pýtať pre ľud preňhanie,
by mal súciti s ľudským rodom
i keď dá mi preklinanie...

Však ten ľud raz uzná moju
čistú, svätú k nemu lásku,
vzdá mi v nebi vďačnosť svoju,
budem mať s ním večnú pásku.

Pásku lásky večne vďačnej,
že som neňho v kňazstvo splochal,
že som Christa Krvi vzácnej
cenu mátnou nezanechal.

.. Christos tiež raz odmeni ma,
vládárom ja budem Jeho,
bližko k Sebe vezme si ma
v účasť šťastia nezmerného.

Preto, apko, nebráňte mi
stvom kňazstva zviazať seba.
Budem bez cti na tej zemi,
raz však v sláve, v šťastí neba...!!

Kľakám pred Vás: Požehajte
k ceste žitia Duchovného,
primíciu prichystajte
pre synáčka premilého...

Míchal Vasíľ:

Za lepším cieľom

Pohrúžený v myšlienkach, sedel Miľan sklonený nad knihou. Myšlienky prichádzaly jedna za druhou, nad knihou nemohol sa nijako sústreďiť. Na ústach zaihral mu ľahúnky úsmev, keď si pomyslel na Margitu, toto čarokrásne dievča, ktoré tak ľúbil... Budúcnosť iba s ňou si predstavoval šťastnú, ona stala sa jeho vyvolanou, pre ktorú robil všetko s väčšou ochotou. Matúra je za chvíľku tu, ale on... on musí zmaturovať. On najlepší žiak v triede, ktorý sa chce stať známou osobou, ktorý má tak veľké plány do budúcnosti, on... on musí zmaturovať a potom, potom... nebude tým, čím jeho otec. Tým jednoduchým dedínským učiteľom nebude. On sa stane slávnym filozofom, rečníkom, ktorý dokáže, že svet sa mýlil, keď dosiaľ uctieval, veril v to, čo nepoznal, čo nevidel a čo ani nemohlo ľasťvovať. A pretože svet veril, nedoprial si radosť, ktoré mu sám život poskytol. Svet ubíjaním ich zavrhol. Nie, on bude hlásať, že voľnosť treba dopriať tomu, čo je prirodzené, že prirodzené nemôže byť nijakým... ale to je hlúposť. Len nech zmaturoje, potom si to zariadi sám, ako bude pokladať za najlepšie. Potom už mu ani otce nerozkáže, nebude potrebovať jeho rady.

Takéto myšlienky sa rojily v Milanovej hlave a on sa v nich kochal, dal sa nimi unášať. Hoci bolo už len niekoľko dní pred maturou, predsa sa mu nechcelo učiť. Celé dni presedel pri knihe, a Margita bola záverom všetkých nádejí a myšlienok, ktoré ho mali urobiť šťastným.

Čas letí. Preletel i akademický týždeň i matúra, ktorú Milan skončil s vyznamenaním. Nadíšla jar. Teplé májové slniečko vysielalo svoje lúče na zem, ktoré ohrievajú lúky a polia, kúpaly sa v kráse kvitnúcich kvetov, v kráse rodiacej sa prírody. Chlapci maturanti sa pomaličky rozchádzali. Skončili svoju prácu a teraz mala nadísať chvíľa užitia ovocia, chvíľa radosti z poctivej a namahavej práce, a nabrať nových síl do novej práce.

Milan prišiel domov. Ťažko sa lúčil so školou, ktorú ešte nechcel zanechať, s kamarátmi, pri ktorých strávil toľko radostných chvíľ. Ale najťažšie bolo sa mu lúčiť s Margitou, svojou milenkou, s kolegom Jožom, v ktorom videl silného podporovateľa svojho smýšľania, svojho názoru na život, a so spoločnosťou, ktorá ho olúpila o to najdrahšie, o vieru.

Pred rokom aj on inakšie smýšľal. Veril. Ale dostal sa do spoločnosti, ktorá ho olúpila o vieru pod rúškom skvelých, rečí, oslavujúcich odtrhnutie sa od viery ako oslobodenie z nanútcného otroctva. Spoločnosť zlých priviedla ho na cestu, na ktorej hľadajú ľudia iba pomínutelné vecl. Pochybnosti o viere nepochádzaly u neho z akejsi prudkosti, z rozbúrených náruživostí, ale z hľbokej duševnej krízy, ktorá zvrátila u neho múdre zásady mravnosti.

Nepomáhalo napomínanie otca. Doma na prázdninách, necítil sa dobre. Chýbalo mu niečo. Čosi ho tlačilo, trápilo, akýsi tajný hlas

výčitiek stále sa v ňom ozýval, čosi sa stávalo proti tomu, čo myslel. čo robil a nevedel tomu odpomôcť. Už niekoľko listov bol napísal svojim kamarátom, ktorí ho obrali o ten najväčší dar — o vieru, ktorá je klenotom pokoja. Kto ho stratil, stratil všetko. Ani filozofovia a vedci nedošli ďaleko k pravde bez viery a on? ... maličký červík, chce sa postaviť proti nej, chce žiť sám ...

Písal i Margite, ale pokoj nenašiel. Zoslablo v jeho duši svetlo viery a mravných zásad. Tým otriasol sa v ňom aj jediný základ, ktorý nemožno nahradiť, ktorý je stredobodom vnútorného i vonkajšieho, súkromného i verejného poriadku a ktorý jediný môže vytvoriť a udržať blahobyt jednotlivca i celku. Teraz čím ďalej, tým viac zapodieval sa otázkou, či jeho názor je ozaj správny, či sa azda nemýli. Chcel sám pred sebou obhajovať svoje presvedčenie, ale všetky jeho dôkazy zlyhali pred myšlienkou, že musí jestvovať niečo vyššie, väčšie, čo riadi tento svet, čo jediné môže byť cieľom človeka, že musí byť Boh, v ktorého treba veriť a ktorého treba úctiť ... »Veď načo som tu? Mám všetko? Som sebestačný? Som spokojný? ... Čo mi chýba? Čo chce moje vnútro? Nechýba mi Boh? Nemá pravdu sv. Augustín, keď hovorí, že nepokojné srdce ľudské dokiaľ nespočine v Bohu? Ano, ten mi chýba, k tomu sa musím vrátiť ako bludný, mánotratný syn ...

Bola zledeľa. Slniečné lúče rozliaty sa v celej svojej kráse, zobudzajú prírodu a celé živočíšstvo. Milan od skorého rána sedel pri potôčku, pohrúžený v myšlienky, pozerajúc smutne do bystriny. Robieval takto celé prázdniny. Z jeho zamyslenosti a nečinnosti chceli ho vyviešť jeho dobrí rodičia, ale nič nepomáhalo. Posielali ho v nedeľu do cerkvi, ale on namiesto toho išiel k potôčku. I dnes tam sedel, premýšľal, číta, počúva spev škovránka. Do jeho spevu zaznel tichý hlas zvona. Milan trhol sebou, ako by bol niekto na neho za-

Mánotratný syn

volal. Mnoho ráz ho počul, no dnes sa ho zmocnil akýsi strach, strach pred niečim, čo nevidel a predsa sa ho bál. Chcel ísť do cerkvi, ale čosi ho odstrašovalo od tohto kroku. Už rok nebol v cerkvi. 'Teraz má ísť? ... Co si pomyslia druhí, keď ho tam uvidia? ... Ale milosť Božia, Boh klopal na jeho dušu. Poddal sa. Mávnul na ľudské ohľady. Vošiel do cerkvi.

Zaznel mohutný hlas farára: »Blahoslaveno carstvo...« Nech bude požehnané kráľovstvo Otca i Syna i sv. Ducha... Tie slová tak ho dojaly, že veľké slzy skotúľaly sa mu po tvári. Teraz už veril, že Boh Otec ho stvoril, Boh Syn ho vykúpil a Duch sv. ho posvätil a kráľovstvo Trojjediného Boha založil v jeho srdci pri sv. krste a toto kráľovstvo on zničil... »Oťče, nie som hodný byť už synom tvojím...« šepká nesmelo jeho duša. Vypočul celú Službu Božiu. Pri »Tvoja ot Tvojich...« v duchu s kňazom obetoval Bohu v náhradu za svoje hriechy Telo a Krv Isusa.

Po obede sadol k písaciemu stolu. Napísal dva listy toho istého obsahu. Jeden adresoval na priateľa Joža a druhý na svoju milenkú Margitu.

Drahá Margitka!

Prázdniny sa pomaly končia. Ja som sa rozhodol ísť ďalej študovať, ako som Ťi prisľúbil. Viem, že sa tešíš, kedy zasa k Vám prídem. Ale prosím Ťa, odteraz zabudni na mňa, lebo Boh inakšie rozhodol. Lúbil som Ťa a milujem Ťa, ale je ešte väčšia láska, ako je láska muža k žene. Naše cesty sa križujú... Ja som sa rozhodol pomáhať ľuďom a slúžiť Bohu! A Ty?... Teraz sa mi otvorily oči, našiel som Boha, počul som jeho hlas a počúvam. Volá ma: »Pod' za mnou! Pod' do mojej služby!« A ja chcem ísť za tým hlasom, lebo vidím, že nemôže byť vznešenejšej úlohy, ako rozvinúť zástavu Christa-Carja pred tými, ktorí idú za falošnými odkazmi, a priviesť pod víťaznú zástavu kríža tých, ktorí ju zbabele opustili... Ktoré srdce by nehorelo láskou a nebolo by ochotné pomáhať, keď vidí, že toľko bratov a sestier zaslepených omylom a svádzaných vášňami, sa odklonilo od viery v pravého Boha? Rozhodol som sa venovať sa povolaniu privádzať bludné ovce k Bohu, preto zabudni na mňa. Iba v modlitbe na mňa pamätaj! Sbohom!

Milan

O, Ivan Serdčov:

Dobrá výchova

Výchova detí je to najťažšie i najdôležitejšie. O tom sme písali v minulom čísle. Čo treba, aby sa výchova detí vydarila, o tom budeme hovoriť postupne v ďalších číslach.

1. Uč dobrému slovom. — Dieťa je čistá písanka. Prvé stránky tohto sošitu popíšu náukou o Bohu, jedinom v troch osobách, o jeho vŕadaprítomnosti, vševedúcnosti, добрote a spravodlivosti. Písá pomaly, ale pekne, už od druhého, tretieho roku a pri vhodnej príležitosti a čo najzornejšie. Vezmi dieťa pred obraz Boha, Isusa Christa, pred kríž, pred obraz Matky Božej a rozprávaj mu nežne o tých presvätých osobách. Ukazuj na nebo, odkiaľ Boh vidí a kde Boh

prijme dobrých. Keď dieťa nie je dobré, nechce poslúchať, vezmi ho k ohňu a ukniž mu oheň a pripomni mu večný oheň, kde budú zlých trestať spravodlivý Boh. Uč deti čo najakôr modliť sa a báť sa hriechu.

Marienka, ináč veľmi ruztomilé dievča, nerada sa modlievala. Ráno bez modlitby chcela jesť a bez modlitby chcela večer ísť spať. Mala kamarátku v susedstve. A tá sažko onemocnela i umrela. Marienka celá smutná sa pýta matky: »Prečo Julka N. umrela?« — »Lebo sa nechcela modliť.« — Marienka sa celá zažrvvenela a zamyslená odišla. Keď sa blížil večer, chcela ísť spať, ale už nie bez modlitby. Sama prišla k mamke s prosbou: »Mama, ja sa budem modliť«. Odvtedy už ju nebolo treba naháňať do modlitby. Vždy sama prosila. Ako dievka bola vďačná mamke, že jej za maľučka takým milým spôsobom všípila do srdca lásku k modlitbe.

Malý Jančo ide k prvému prijímaniu. Mamka sa ho pýta: »A čo budeš prosiť po sv. prijímaní od Isuska?« »Ja poviem Isuskovi: Milý Isus, keď vieš, že by som sa niekedy neskoršie dopustil ťažkého hriechu, nuž prosím Ťa, pošli na mňa akôr smrť«. A mamka odpovedá: »Áno, Janču, tak povedz Isuskovi, lebo lepšie ti je umrieť ako Boha uraziť ťažkým hriechom«. — A z chudobného Janča vyrástol poctivý mládenec, bohoslovec kňaz, zakladateľ rádu Saleziánov, sv. Ján Don Bosco. Tak vysoko ho vydvihla materská náuka o strachu pred hriechom.

Pre nevinnú dušu dieťaťa sú najnebezpečnejšie hriechy proti 6. príkázaniu. A preto dobrí rodičia najmä pred týmto hriechom majú svoje deti čo najstarostlivejšie chrániť. Ako? — Majú v nich pestovať kresťanský cit stydlivosti, majú ich slušne obliekať, nehovoriť pred nimi nepatričné žarty a varovať ich pred zlou spoločnosťou. Učiť ich opatrnosti v tej veci i pred súrodencami. Dobrým rodičom radostné i smutné skúsenosti z minulosti poslúžia pri tom veľmi dobre.

Zo života pre život

Nedeľňajšia práca. V niektorých novinách boli uverejnené celé chválospevy o tom, ako niektorí horlivci vedia venovať nedeľňajšiu prácu vlasti. Celkom niečo iného o tom píše veľmi obľúbený český katolícky týždenník »Rozsevač«: »Ich horlivosť, i keď vyviera z lásky k vlasti nie je triezva a porušuje práva katolíkov, ktorí tvoria väčšinu národa. Keby každý z nás pracoval intenzívne 6 dní v týždni a radšej o hodinu alebo dve dlhšie, potom každý potrebuje siedmy deň k odpočinku, aby načerpal nové sily pre ďalší týždeň. Platnosť tohto odvekého zákona bola i vedecky zistená a ukázalo sa, že je pravdivou i po stránke fyziologickej a výkonnej.

Nad to my katolíci máme Boží príkaz, zaväzujúci vo vedomí: odpočínúť od ťažkej práce, aby sme mohli dať do poriadku aj svoje duchovné záležitosti. I my máme na tom nemenší záujem, aby sa vlast čo najakôr vyslobodila z biedy, ale možno jednému i druhému vyhovieť. Preto volám: Pracujme poctivo vo všedný deň a zasväťme riadne nedeľu! Katolíci, buďme dôslední, vynufme si rešpektovanie svojich práv. Sme predsa v slobodnej, demokratickej Republike! Ustavičným ustupovaním sa sami zapredáme. Prejavme dôsledno skutokom svoje presvedčenie, že len kresťanské zásady zachránia náš národ!

(Pavol Vltavský — Rozsevač.)

Mladí mladým o tanci. V tom istom týždenníku Rozsievací často píše mladí mladým zo svojich skúseností. V čísle 11. 1945 píše istá Agnesa: »U nás na cintoríne je pomník s nadpisom: Spi, Marienka, dcéra druhá, usmrtená rukou vraha. Nechcem rozprávať, ako k tomu došlo, ale pri tanci to začalo. Ach, koľko dievok zapredá pri tanci svoju dušu! Svätý Ján Zl. vraví: »Hostinec je lúka, na ktorej sa pasú ovce diabla, kým nestučnia pre pekle.« Pravda, tanec sám v sebe nie je hriechom, ale diabol nespí, tam je jeho najlepší lov. Čo je tu závidia, keď niektorá ostáva bez povšimnutia! Čo hriešnych myšlienok a náklonností! To sú samé nitky diabla, z ktorých viaže povraz a nakoniec aj refaz, ktorý sa už nedá roztrhnúť. V aké nebezpečenstvo vydávajú svoje nesmrteľné duše! Zaslpené dievky, dávate sa vypravádzať domov i ďaleko domov! Je to celkom pochopiteľné, keď svätí tak dôrazne varujú pred tancom. »Panna, milujúca tanec, nemiluje čistotu«, vraví sv. Ambrož. A je to smutná skúsenosť, že lásky k Bohu a k modlitbe ubúda tou mierou, akou mierou pribúda túžby po tancu. Kiež by si vzaly k srdcu tie slová aj dievčatá Zemplína a Šariša! Aj o fašiangoch platia Božie zákony: Nečužolož! Nepožadaj...!

Na voľbách. Švarný ťuhaj ohľadal sa za dobrou spoločnicou života. Ne-nachádzajúc ju v rodnej obci, zašiel za ňou do okolitých. Trafila sa mu, ale ne-vzal si ju, lebo ihneď zanechala prácu, keď prišiel do jej rodičovského domu, a stále len okolo neho sa točila a mu lichotila. Povedal si: »Mne netreba takú. Mne treba robotnú gazdinú.« Šiel ďalej. Trafila sa mu druhá. Páčila sa mu. Aj robotná sa mu videla. Ale tiež ju opustil, lebo jej matka posielala ho pobaviť sa s ňou do chlieva. Pomyslel si: »Keď tvoja matka je taká, ani ty ne-budeš oveľa lepšia. Ja nie som zvierka, ktoré hľadá len ukojenie svojich pudov.« Šiel do inej obce. Spoznal tam dievča, ktoré, keď k nim prišiel, neprišlo k nemu, neprerušilo prácu, dokiaľ ju nedokončilo. V reči bolo veľmi opatrné, pri dotyku píchalo, ako ruža. Nedovolilo mu ani najmenší nebezpečný dotyk. A to sa mu najviac páčilo. Myslel si: Bude z nej dobrá gazdiná a o jej vernosti v budúcnosti nemôžem pochybovať, keď vie už teraz tak úzkostlivo brániť kvet svojej čistoty. Pobrall sa a ďakujú dosiaľ Bohu za šťastné stretnutie.

Drahá redakcia Misionára!

Váš milý kalendár ma prekvapil a potešil. Je naozaj vkusne upravený. Vyniká svojím bohatým obsahom nad iné kalendáre. Veď je to, ako literárny almanach veriach gréckokatolíkov. Aj časopis sa mi veľmi páči, len keby ho ľudia viac a častejšie čítali. Podotýkam, že som z Rebrina. Teraz som v (Ovčiar-ako-vlniarskom ústave v Turčianskom Sv. Martine.

Keď Vám toto píšem, prajem Vám z úprimnej duše blažený a požehnaný nový rok. Nech Vás Isus zehná!

J. J. L.

Milý priateľ!

Srdečne Ti ďakujem za Tvoj milý list. Veľmi nás teší Tvoja láska a oddanosť k svojmu obradu a k nášmu časopisu. Kiež by taký záujem mali o svoj obrad a o náš časopis aj iní gréckokatolíci, ktorí sú roztrúsení teraz v dosť veľkom počte po celej Republike. Je to vrúcne želanie nášho najdostojnejšieho pána biskupa Pavla Gojdiča i naše, aby každý gréckokatolík od Užhorodu až po Aš čítal časopis Misionár a takto udržoval kontakt so svojím rodným krajom a svojím pekným obradom.

Srdečne Ťa pozdravuje

Redaktor Misionára

Ohlas konferencie biskupov CSR. Takmer všetky noviny venovali pozornosť prvej schôdzke najdôstojnejších pánov biskupov CSR v Olomouci 17. novembra 1945. Ohlasom ich rokovaní o najaktuálnejších otázkach náboženského života v obnovenej Republike je spoločný pastiersky list, ktorý sa mal čítať vo všetkých kostoloch a cerkvách 9. decembra 1945.

Misia v Rákovcu (od 25. novembra do 2. decembra). Veľadôstojný pán vikár Anton Tinč zavolať do svojej farnosti rozsievateľ slova Božieho, aby rozorali pole jeho farnosti a zasiali do srdca veriacich pšenicu večných právd. Kázali OO. misionári z Michaloviec: O. Kyril Zakopal a O. Vladimír Arvaj. Vyspovedali 842 veriacich, sv. pričastiam posilnili 1538 duší, navštívili 19 chorých, predniesli 32 kázne. Hoci počasie bolo veľmi blátivé, predsa cerkov bola vždy plná. Vo filiálke Muroviany predniesli 3 kázne, vyspovedali 158 ľudí a navštívili 8 chorých. Vo filiálke Suché dokončil samostatnú trojdňovú pobožnosť až po misii. O. Kyril predniesol tam 9 kázni, vyspovedal 222 ľudí, občerstvil sv. pričastiam 387 duší, navštívil 2 chorých.

Misia v Cejkove (od 25. novembra do 2. decembra). V tom istom čase konali sv. misiu v Cejkove. Pástierom farnosti je horlivý O. dekan A. Petraško so svojim synom O. Vladimírom. V prvých dňoch účasť veriacich bola dosť slabá pre blátivé počasie. Ale keď sa v nich prebudila láska k Bohu, premožla všetky prekážky a chodili veľmi pekne. Misie a najmä slávnosti misijného kríža účastníci sa veľmi pekne aj rímskokatolíci so svojim Vdp. vikárom Incingerom. Misionári predniesli 32 kázne, vyspovedali 730 ľudí, podali 1550 sv. pričastí, navštívili 13 nemocných. Mládež sa zriekla veľkodušne bálu, ktorý mal byť pred adventnou nedeľou. Ozdobou obce je vkusná socha božského Spasiteľa, ktorá pretrvala bez poškodenia hrôzy vojny.

Mariánska kongregácia mládeže v Michalovciach, ktorej vodcom je miestny p. farár O. archidiakon Fedorko, oslávila dôstojne sviatok Vvedenie trojdňovou pobožnosťou pred sviatkom. Kazateľom bol O. Jozef Fail.

Mariánska kongregácia mužov v Michalovciach dostala nového prízesa v osobe O. J. Durkáňa. Členovia slávnostne obnovili sľub vernosti Presv. Deve vo sviatok Nepoškvrneného počatia.

Mariánska kongregácia gr.-kat. v Prešove má až 5 skupín: jedna skupina bohoslovcov, dve skupiny študentov a dve študentiek. Kiež Presv. Deva vychová nášmu ľudu mnoho dobrých svojich cititeľov!

Pozdravy našich z Čech a Moravy. Prvé novoročné číslo českej »Neděle« a moravského týždenníka »Rozsevač« uvedomilo našich gréckokatolíkov v Čechách a na Morave o našom časopise »Misionár«. Hneď potom došli nám ozaj milé listy, v ktorých naši gréckokatolíci i iní priatelia poslali nám i svojmu kraju svoje novoročné pozdravy a blahoželanía. Veľmi ich potešilo, že my gréckokatolíci máme svoj milý časopis »Misionár« a prihlásili sa za členov SSJ. Týmto im ďakujeme za pozdravy a blahoželanía a srdečne pozdravujeme všetkých gréckokatolíkov v Čechách a na Morave! Prajeme im šťastný a požehnaný rok! Prosíme ich, aby pri starosti o chlieb, nezabudli na svoju vieru a na svoj krásny obrad! Drahí, robte nám časť svojou poctivosťou! Prijmite náš časopis ako náš list i pre Vás! Upozorníte na náš časopis aj iných gréckokatolíkov v Čechách a na Morave!

Kresťanské snahy Ameriky a Anglie. Potešujúcou okolnosťou po tejto vojne je: že predstavitelia najväčších mocností o mnoho viac poukazujú na kresťanské zásady života ako po prvej svetovej vojne. 27. októbra minulého roku prezident USA Truman otvorene vyhlásil, že Spojené štáty chcú napomáhať k výkazstvu spravodlivej voci v Európe, nastolíť poriadok v duchu slobody a demokracie a úplnú slobodu slova a náboženského presvedčenia. A ministerský predseda Veľkej Británie Attlee vyhlásil, že najväčšou úlohou dnešnej doby je, aby sme presvedčili ľudstvo, že jedinou záchrannou civilizácie je prijať a uskotočniť kresťanskú zásadu o láske k bližnému, a to ako v stykoch medzinárodných, tak aj v živote národov.

Smelosť českých katolíkov. Prvá demokracia dáva slobodu slova. Tejto slobody smele užívajú českí katolíci. Slovom i skutkom obhajujú svoje nezscudziteľné práva, aby katolíkov vychovávali katolíci a nie ateisti alebo ľudia na oko bezfarební a vo vnútri vlej draví a hrobári národa. Ozaj hrobármi národa sú všetci tí, čo chcú vyradiť z výchovy náboženstvo, kresťanstvo a zaviesť protikresťanskú výchovu. Takí podkopávajú zdravie národa v najhlbších koreňoch. Veď sám zakladateľ novodobej demokracie Washington vyhlásil: »Rozum i skúsenosť dokazujú, že mravnosť v ľudu nozotrviá bez náboženstva.« A T. G. Masaryk vo svojom svere »Samovražda« dokazuje na príkladoch z dejín, že s úpadkom náboženstva vždy stúpala počet samovrážd až priamo k nákazlivému zjavnému. (Rozsevné)

Pius XI. o kňazstve. Pius XI. vo svojej Encyklike o katolíckom kňazstve odporúča celému kresťanskému svetu starosť o kňazský dorast týmito slovami: »Nesmie sa podceňovať, zanedbávať nijaké ľudské úsilie, amerujúce k tomu, aby sa iskra kňazského povolania, Bohom vložená v šlachetnú myseľ mládencov, čo najobzretnejšie rozduchala. Preto chváľme, žehnáme a celým srdcom odporúčame všetky tie akcie, sdruženía a podniky, ktoré... napomáhajú

jú k tomu, aby povolanie ku kňazstvu bolo chránené, rozvíjané a podporované.

Ruženec v rukách veľkých mužov.

Sv. Klement Hofbauer, svätec-misionár z kongregácie OO. Redemptoristov vo všetkom sa spoliehal na svoj ruženec. Vyhlásil, že so všetkým by sa vedel rozlúčiť, len s časoslovom a s ružencom nie. Tvrdil, že dúfa napraviť i najzatvrdlivejšieho hriešnika, keď bude mať aspoň toľko času, aby vopred mohol za neho pomodliť sv. ruženec.

Pius XI. povedal pri audiencii jednému francúzskemu biskupovi: »Kým sa pápež nepomodlí sv. ruženec, dotiaľ nie je jeho deň ukončený.«

Sv. Jánovi Boscovi radil istý pán, aby zrušil vo svojom chlapeckom ústave jednotvárne modifikanie ruženca. Svätec mu odpovedal: »Som odhodlaný skôr sa vzdať vašej vzánej priateľskej lásky, ale sv. ruženca nikdy nie. Veď na ňom spočíva celé moje dieło!«

Prečo by sa mali hanbiť za sv. ruženec mužovia Zemplína a Sarláa? Sv. ruženec je mocná zbraň a záchranná reťaz v nešťastí, kniha múdrosti a osobná legitímácia. Kto si ju zachová až do smrti, môže úfať, že bude prístupný k nebeskej hostine.

ODKAZY REDAKCIE

Uzávierka. Príspevky do nášho časopisu treba poslať mesiac pred uverejnením. Čím skôr, tým lepšie!

Prispievateľom. Veľmi nás teší, že naša novoročná výzva k spolupráci došla uznania u našej inteligencie. Prichádzajú nám nové a nové príspevky, za ktoré všetkým prispievateľom ardečne ďakujeme! Ale tiež prosíme o trpezlivosť, kým sa ich príspevky neuverejnia. Nemožno všetky naraz uverejniť a tiež nie všetky sú zodpovedné do každého čísla. Časopis má písať o veciach časových. Preto voľte vhodné témy. Môžu byť dogmatické, morálne, výchovné, historické, záhavné, poviedky, referáty, duchovná poézia, zo života, z dejín Cirkvi, z liturgie a p.

Kalendár vo februári:

Počasié. Do 7. hmlisto, oteplenie, sneh, od 8.—16. jasno, mráz, od 17.—25. hmlisto.

Fázy mesiaca. Nový mesiac 2. o 5. hod. 43 min. — Prvá štvrt' 9. o 5. hod. 28 min. — Splň 16. o 5. hod. 28 min. — Posl. štvrt' 24. o 3. hod. 36 minút.

Východ slnka 1. februára o 7. hod. 35 min. 28. februára o 6. hod. 46 minút.

ROZHLAS SSJ

Služby Božie za členov SSJ budú 1., 6., 15. a 24. februára. Moleben 24. februára.

Dary na SSJ. Koľbaš: Mikuláš Perhač 50, Mária Mimčák 30, M. Kudrec 20, Alžb. Tkáčová, Kam. Poruba 155, Z. Dzugová, Lastomír 21, M. Farberová, Miňovce 50. Sečovce: Alžbeta Grošková 20, J. Slavík 20, J. Zubko 20, A. Dedarová 20. Nové Mesto: A. Čirip 80, M. Vrabel 100, A. Truchen Sačurov 100, A. Mazurová, Močarany 40, A. Kačurová, Miková 50. Ruskovce: A. Fabiš 50, M. Babovčík 20. Sobrance: J. Maximcová 60, Z. Hajašová 20, A. Kiraľová 20, H. Jenčíková 20, M. Džubová, Jasenov 20, M. Kavková, V. Rybnica 15. Durdošik: J. Ignac 50, A. Bajer 50, J. Mačanga 50, P. Kovalko 20, J. Čorňák 5, A. Bala 10, A. Jarošová 20, J. Ljčka 5, J. Kolesar 40, Ežza Timková 10, J. Mačanga st. 10, J. Mačanga 40, J. Eštok 10, A. M. Matuch (zo svadby) 155 Kčs.

Niž. Zbojne: Ch. Köreš 10, M. Baran 30, N. Šapinská 5, A. Köreš 10,

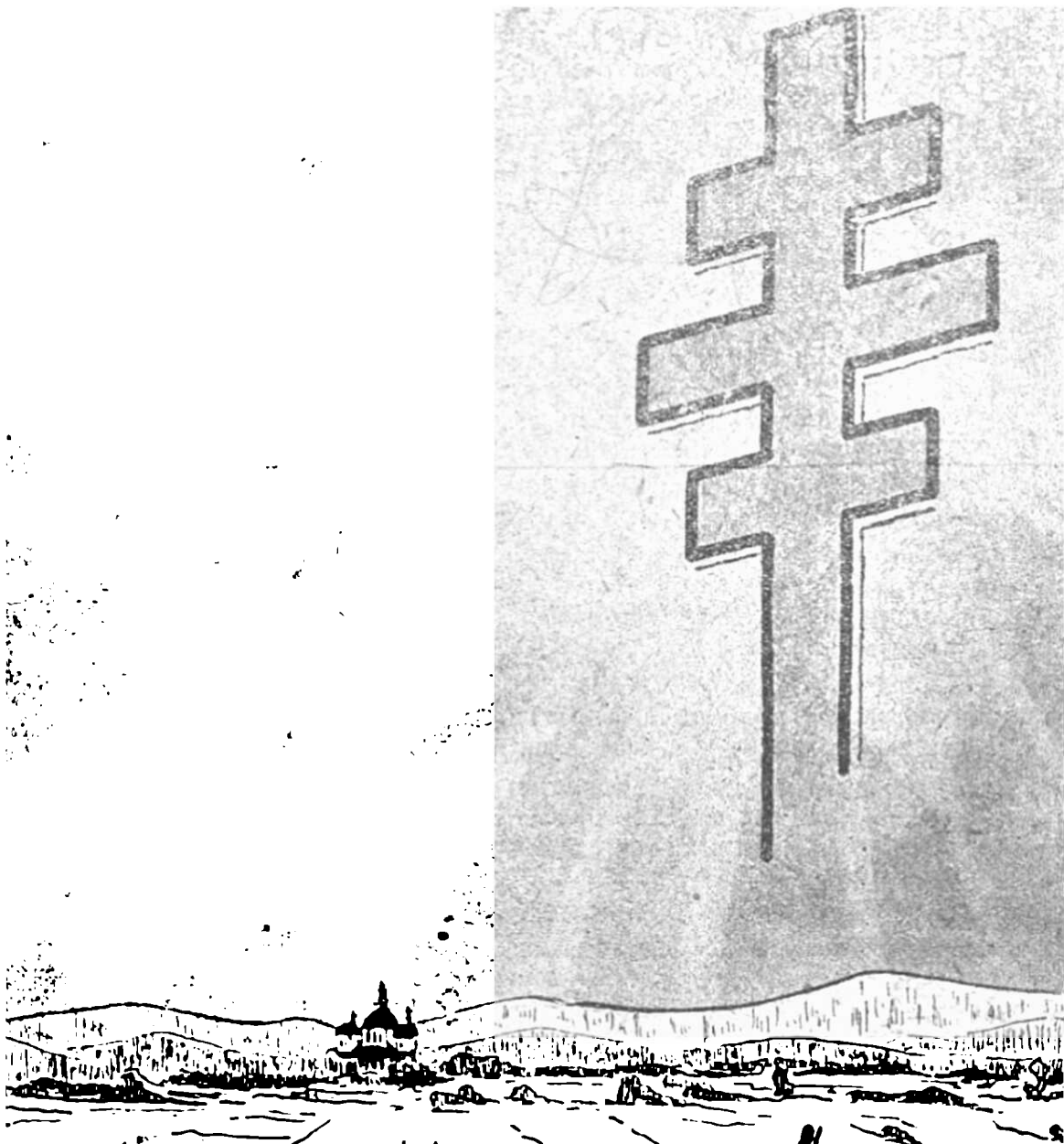
Ch. Köreš 20, A. Ihnatco 5, A. Grič 50, M. Grič 5, A. Demian 50, Ch. Bilanič 25, Ch. Koblík 20, J. Nošta 20, A. Demianová 10, M. Lojová 20, A. Urazová 5, Ch. Koblíková 5, A. Ihnatcová 5, A. Dušaková 10, E. Koblíková 5, A. Kačurová 20, A. Pirochová 5, Z. Kačurová 5, H. Kačurová 10, Š. Guzan 50, J. Kačur 10, M. Šantová 10, H. Körešová 20, V. Kačur 10, V. Blaško 10, J. Demian 25, M. Körešová 10, M. Köreš 10, H. Kačasová 10, M. Sodomková, Humenné 100, M. Ďulaj, Ložin 10, J. Peresta, Kamenica n. C. 20, S. Majovský Jakubjanv 50, A. Zakutná, Kojšov 20, T. Pribulová Kručov 30, Andrej Sedlák, Skaroš 10. Gyňov: J. Seman 30, J. Leško 20, H. Verešová 20, A. Jobač 20, M. Jobačová 20. Študenti z Jastrabia 18. J. Pristaš, Lachovce 100. Kaľša: Júlia Hajduková 20, K. Gernešiová 15, Andrej Leško 30. — Pán Boh zaplať!

NAŠE HROBY

Naše hroby: Peter Mitro, Koľbaš. — Eva Sindleriová, Ružomberok. — Močarany: Anna Chvostaľová, Zuzana Chvostaľová. — Krušinec: Štefan Slička, Helena Bojková. — Štefan Olexa, Mária Hrehová, Budkovce. — Skraňské: Juraj Eštok, Juraj Ocilko, Ján Bužo, Andrej Barna, Ján Palo,

Andrej Ocilka, Jozef Cabak. — Nové Mesto: Takáč Andrejová, Gerbora Pavlová, vd. Sokol Jánová, Kiš Pavlová, Čirip Andrej, Pavol Tomko, Anna Bodnárová, vd. Anna Jurašíková, Kružlová: Peter Bobák, Ján Motyka, Júlia Fejková. — J. Dub. Michalovce. — Vičnaja im pamjať!

»Misionár« vydávajú OO. Misionári-Redemptoristi v Michalovciach. Vychádza každý mesiac. — Redaktor: O. Ján Durkaň, zodpovedný redaktor: O. Jozef Faíl. — Vydávanie je povolené rehoľnou i cirkevnou vrchnosťou i Poverenictvom pre veci vnútorné v Košiciach 28. apríla 1945 čís. 428/45 prez. — Tlačí knihtlačiareň »Pravda«, filiálka v Prešove. Novinové výplatné povolené výnosom odbočky Poverenictva pôšt a telegrafov v Košiciach pod č. 22.661-1/a-1945. — Dohliadací poštový úrad v Michalovciach. — Členské SSJ na rok pre rodinu 35 Kčs, pre jednotlivcov 30 Kčs. Členovia SSJ dostávajú časopis i s prílohou zadarmo.

MISIONÁR

NÁBOŽENSKÝ ČASOPIS GRÉCKO-KATOLÍKOV

Ročník V.

MAREC 1946

Číslo

3

VDÁVÁJÚ OO. MISIONARI-REDEMTORISTI V MICHALOVCIACH

Za všetkých ľudí

V liste k Timoteovi sv. Pavel nás napomína: »Vyzývam teda, aby sa predovšetkým vykonávaly modlitby, prímluvy a poďakovania za všetkých ľudí. Za kráľov i za všetkých, ktorí sú vo vysokom postavení, aby sme vieli pokojný a tichý život vo všetkej pobožnosti a čistote. Lebo to je dobré a vzácné u Spasiteľa Boha nášho, ktorý chce, aby všetci ľudia boli spasení a prišli k poznaniu pravdy. (1. Tim. 2, 1—4).

Mnohí pobožní kresťania pri modlitbe myslia len na seba a azda ešte na svojich príbuzných. Ale ďalej už neidú, o viac sa už nestarajú. V ich modlitbách stále počuť len sebecké: ja... mi... mne... To nie je dokonalá modlitba. Boh chce, aby sme sa modlili aj za druhých a najmä za tých o ktorých vieme, že modlitby najviac potrebujú, ako sú duše v očisti, hriechníci a zomierajúci.

Každý kresťan má byť nejakým spôsobom spasiteľom, zachráncom duší iných. A to môže urobiť každý aspoň modlitbou.

Zbožný biskup namáhal sa obrátiť na vieru profesora P. Dopisoval s ním, ale všetko bolo bez úspechu. Preto nechal poučovanie a napominania a začal sa za neho viac modliť. A za nejaký čas pán profesor prišiel k nemu sám a prosil ho, aby ho prijal nazpät do Cirkvi.

Je to pre nás veľkým vyznamenaním, že môžeme pracovať na diele vykúpenia a spasenia duší. Boh by to mohol urobiť sám. Ale vo svojej добрote chce nám dať príležitosť, aby sme si sami zarobili niečo pre večnosť. Veď duše, ktorým my slovom, príkladom alebo modlitbou pomôžeme do neba, budú nám / nebi za to naveky ďakovať a budeme mať s nimi akési duchovné príbuzenstvo.

Roku 1883 zomrel v našej kongregácii rehoľný služobný brat Ján Stöger. Jeho život bol ustavičnou modlitbou. Predstavený sa o ňom vyslovil: »Brat Ján svojimi modlitbami získal Bohu viac duší ako všetci naši kňazi svojimi kázňami.«

Mladý Salesián Andrej Beltrami vzal si za životný cieľ trpieť a modliť sa za spasenie duší iných. Aj na smuteľnej posteli viac mysli na druhých ako na seba. Vo svojich modlitbách pamätal na všetky stavy, kraje a potreby kresťanstva.

Misionárovať, apoštolovať modlitbou majú predovšetkým rodičia medzi deťmi. Modlitbou viac ich vychovávajú ako slovom.

Misionárovať modlitbou majú nemocní. Modlitby nemocných sú u Boha najmocnejšie, lebo ich modlitba je spojená s utrpením. A utrpenie, pôst a modlitbou spolu zaženú i najhorších duchov (Mark 9, 29).

Istý misionár v Čechách robil súpis všetkých nemocných v celej zemi a posielal im listy s prosbou, aby obetovali svoje kríže a utrpenia za zdar sv. misie a za úspech kresťanskej tlače. V jednej knižočke takto oslovuje nemocných: »Volám k Vám, nekrvaví mučeníci na lôžku bolesti: Mučeníci Christovi, orodujte za nás! Modlite sa za sv. Cirkev, za celé ľudstvo!« Tak voláme k my všetkých nemocných Zemplína a Šarlú a prosíme ich, aby svoje kríže obetovali rukami Prečistej Devy Márie Isusovi Christovi za spásu hriechnikov a duší v očisti, za naše misijné práce, za sv. Cerkov a za jej vodcov, za náš štát. K tejto obeti nech pridajú svoje vrúčne modlitby a krátke vzdychy. Tým sa stanú s Isusom i s Prečiatou Devou ozaj spoluvykupiteľmi.

Redaktor.

Z akademie Mariánskej kongregácie mužov v mu-
nasťeri v Michalovciach, na oslavu Skaly Cirkvi,
Pia XII.

Velkňazovi Piu XII.

Daleko v Meate Večnom,
kde Peter epí sladkým snom,
zástupy požehnáva
dnes - Velkňaz.
Ľud volá: Sláva! Sláva!
Tebe, Otče, živ Ta Boh,
žebyš dlho vládnuť moh!
Celý svet tak k nemu volá,
k nebu znejú hlasy zdola:
Bože, žehnaj láskaveho
Otcu-Pia dvanásteho!

Slavkovčan.

K sedemdesiatym narodeninám Pia XII.

2. marca 1939 asi o 4. hodine popoludní ukázal sa nad Sixtínskou ka-
plnkou v Ríme biely obláčok dymu, oznamujúci nedeľkavým zástupom
ľudu, že sv. Cirkev Christova má nového pápeža Pia XII. v osobe J. Em.
kardinála Eugenia Pacelliho. Isus si ho vybral za svojho najvyššieho zá-
stupcu práve v deň jeho narodenia.

Slávne panujúci pápež Pius XII. je rodom priamo z Ríma. Narodil sa
2. marca 1876. Jeho otec bol právnym poradcom Apoštolskej Stolice. Už aj
jeho starý otec slúžil v Pápežskom štáte. študoval v Ríme na lyceu. Za
kňaza bol vysvätený roku 1899. Hneď po vysviacke dostal miesto vo Vati-
káne. Za biskupa bol vysvätený 13. mája 1917 samým Benediktom XV. Za
svetovej vojny pôsobil ako pápežský nuncius v Nemecku; po smrti kardi-
nála Gasparriho, pápež Pius XI. ustanovil ho za svojho štátneho sekretára.
Niekoľkokrát bol poslaný ako pápežský legát do rozličných štátov na veľké
slávnosti.

Požehnanú činnosť Pia XII. ako pápeža vidíme všetci. Do lodky Petro-
vej bijú strašné vlny so všetkých strán, ale on kľudne a statočne vedie
ju vpred. Pred jeho geniálnou veľkosťou pokorne sa skláňajú i hlavy štá-
tov. Pius XII. je ozaj veľký priateľ Východu nielen slovom, ale aj skutkom.
2. marca tohto roku sa dožíva 70 rokov.

Všetci čitatelia „Misionára“ vyslovujeme slávnepanujúcemu pápežovi
Piu XII. srdečné blahoželanie mnoholetstva, aby mohol viesť ešte dlho
Christovu Cirkev k rozkvetu, a sľubujeme mu vernosť a modlitbu.

Spoloč sv. Jozefa.

Nikolaj Kasarda:

Sv. Jozef

*Belostná lalla je symbol Tvojej krásy,
Ty ženich prečistý, Ty spravodlivý muž.
Belostná lalia, čo nevinnosť nám hlási,
Dieťaťko na rukách, čo vychoval si už.*

*Ty pestún presladky, Pomocník, keď bojí
ťažký.*

*Ty tesár predobry, Ty ubiedených kráľ ...
Ty vždy nám pomáhaš a prosíš milosť
Lásky ...*

*Ty si ma pozdvihol z hriechu a ja sám
vstal ...*

*K Tebe sa obruciam, keď nemám opory,
K Tebe sa pritulím, pod Tvojú laliu,
A Ty ma požehnáš, veľký muž pokory,
A svetlo ukážeš: Dieťa a Máriu.*

Oltárny obraz v sirotnici
sestier Služobníc v Prešove

O. Jozef Fail:

Ako uctievať sv. Jozefa ?

V poslednom čísle pripomenuli sme niektoré dôvody, ktoré nás vedú k úcte sv. Jozefa. Teraz niekoľko slov o tom, ako ho uctievať, najmä teraz v marci. Keď úcta k sv. Jozefovi má blahodarne pôsobiť na celú spoločnosť, musí nás všetkých táto úcta k sv. Patriarchovi preniknúť ako kvas. Táto úcta má predovšetkým tri hlavné složky: Pobožnosti, život a čnosti.

Pobožnosti :

Sv. Jozefa máme uctievať rozličnými pobožnosťami, ako je: horlivá modlitba, prítomnosť na Službe Božej v česť sv. Jozefa, udeľovanie almužny, alebo mu obetujeme svoje práce, utrpenia, starosti, križce. Sú to síce vonkajšie prejavy úcty, ale práve tak potrebné, ako úkony vnútorné, lebo v nás udržiavajú horlivosť a podporujú lásku k sv. Jozefovi, ako olej podnecuje oheň v lampe.

Život :

Ale rozhodne nestačí k úcte sv. Jozefa ostať len pri týchto pobožnostiach, hoci by boly seba krajšie. Tieto pobožnosti musia zachytiť celý život, ktorý pod vplyvom týchto pobožností sa musí stávať lepším, čiže, tieto pobožnosti musia tiahnuť za sebou nápravu života.

Inak by nám mohol sv. Jozef povedať s božským Spasiteľom:
„Tento ľud ma ctí ústami, ale ich srdce ďaleko je odo mňa!“ (Mat.

15. 8). Úcta k sv. Jozefovi nutne musí mať za následok odklon od hriechu, nápravu života, pozbavenie dobrovoľných každodenných chýb a nedostatkov. Bez toho celá naša úcta nemá ceny. Veď i sám sv. Jozef by sa nemohol spokojiť s takou úctou, ktorá by sa javila v mnohých modlitbách, azda i v almužnách, ale svoje dary by podávala v poškrvnenej nádobe. Sv. Jozef nenávidel hriech, miloval Christa. Vezme pod ochranu toho, kto síce k nemu volá, hoci pery svoje neočistil?

Nechcem tým odradiť od úcty k sv. Jozefovi hriechnikov. Práve naopak. Kto cíti svoju slabosť a nemohúcnosť, nech sa len s najväčšou horlivosťou utieka k tomuto Svätcovi, ktorý je pomocníkom vo všetkých potrebách. Pravá úcta k sv. Jozefovi pomáha oslobodiť sa od hriechu.

Čnosti:

Nie je mysliteľná úcta svätých všeobecne a sv. Jozefa zvlášť, bez verného nasledovania sv. Patriarchu v jeho čnostiach. Keď horlivými úkonmi zbožnosti sme získali skrze prímluvu sv. Jozefa milosť, že sme sa odhodlali vypudiť z duše každú poškrvnu hriechu, chýb a nedokonalostí, nasleduje nutne podstata úcty a základ kresťanského života — cvičenie sa v čnostiach.

Ten sa môže nazvať ctiteľom sv. Jozefa, kto nájde v sebe zobrazený jeho život čnosti:

Láska k chudobe, k práci, trpezlivosť v bolestiach, v prenasledovaní, láska k Bohu a k bližnému, panenská nevinnosť, odovzdanosť do vôle Božej, poslušnosť zákona Božieho i Cirkvi atď.

Bez verného nasledovania čností sv. Jozefa, nikdy si nezískame jeho ochrany, prímluvy, pomoci, ale ani obrody spoločnosti a našich rodín.

Idte k Jozefovi! — Ale vopred správny, kresťanský život vo vnútri i navonok.

Ján Čiernohorský:

Štyridsaťdňový pôst v gr.-kat. bohoslužbách

Doba prípravy na Svätého Vzkriesenie v gr.-kat. obrade zahŕňa v sebe tri obdobia: 1. príprava na pôst, 2. samotný pôst a 3. Svätý týždeň. Príprave na pôst sú venované 4 nedele: nedela Mytarja i farizeja, Bludnaho syna, Mjasopustnaja a Syropustnaja. V pondelok po nedeli Syropustnej začína 40-denný pôst. Podľa terajšej cirkevnej disciplíny prísny pôst je v prvom týždni pôstu a vo Svätom či Veľkom týždni. Prísny pôstom naším rozumieť, že v utorok, štvrtok a v sobotu možno jesť mliečne pokrmy, v druhé dni nie. V nedelu nie je nikdy pôst. Jedenie sľučných pokrmov v prísnom pôste je len dispensácia. Preto miesto pôstu je nariadené pomodliť sa aspoň 3 Otčenáš, 3 Bohorodice a raz Pod tvoju milosť.

Pozrime sa, v akom duchu prežíva liturgicky východná cirkev 40-denný pôst.

Večera patrí vždy k sviatku nasledujúceho dňa. Preto už večera v nedelu Syropustná je svojím sbožením veľkopostná. Svojrámny prejav východnej kajúcnosti je

poklona. Sú dvojakého druhu: prostá poklona, pri ktorej našim sa skloní tak, že rukou možno dosiahnuť zem. Druhá je poklona celkom na zem (metanie). Obe sú predpísané už v nedeľu Syropustnú pri večerni. Pritom našim sa modlí predpísané modlitby, na ktoré v poslednej dobe sv. Otec Pius XII. udelil po 500 dní odpustkov!

1. Pán a Vládca môjho života, ducha lenivosti, nebalosti, lakomstva a prázdnomlúvnosti odžeň odo mňa (poklona).

2. A ducha čistoty, pokory, trpezlivosti a lásky daruj mi, peddostojnému svojmu sluhovi (poklona).

3. Áno, Pán mój a Kráľ, daj mi poznať moje hriechy a neodsudzoval svojho bĕhĕnĕha, ktorý si pozhennaný na veky vekov, amĕh (poklona).

V prípravnom období na pĕst je sobota pred nedeľou Mjasopustnou zasvĕtenĕ pamiatke vĕtĕkých verných zomrelých (deň duĕičiek). V samom pĕste sĕ zasvĕtenĕ ich pamiatke aĕ tri soboty: sobota pred 2., 3. a 4. nedeľou pĕstnou (zaduĕnjaja sobota).

Cez celý pĕst v stredy a v piatok sa slĕží sv. Liturgia preĕdeosvĕtĕnĕnych darov. V rĕm.-kat. obrade sa konĕ len na Veľkĕ piatok. Sloĕzenie tejto liturgickej poboĕnosti sa pripisuje sv. pĕpeĕovi Gregorovi. Melodicĕ duch niektorĕch spevov pri nej je ozaj gregorĕnsky, imĕĕ aj tĕto liturgia mĕ v gr.-kat. obrade rĕz ĕiste vĕychodnĕy. V ktorĕch cerkvĕch sa konĕ s patriĕnou dĕstojnosťou, tam sa ľud hrdie do cerkvi i keď je len vĕednĕ deĕ. Na duĕu ľudu pĕsobia najmĕ zvlĕstne melĕdia, mimoriadne dojemnĕ obrady a zriedkavosť tejto bohoslĕžby.

Miesto rĕĕe cheruvimie sa spieva vtedy: »Teraz sĕly nebeskĕ a nami nevĕditeľne a lĕskou pristĕpme k Nemu, aby sme mali ŕčasť na ŕivote veĕnom. Alleluja.«

slĕžia. Veĕ hĕa, ĕĕr slĕvy, Obeĕ tajounnĕ, dokonalĕ, vo vĕfazoslĕve je nesenĕy. S vierou Medzi tĕmto spevom prenĕĕajĕ sa uĕ deĕ predtĕm premenenĕ sv. Dary na oltĕr. Teda osvĕaĕtenie odpadĕ. Pri sv. priĕastiu sa spieva priĕasten: »Vkusite i vĕdĕte...« — Okuste a pozrite sa, ako dobrĕy je pĕn, ako dobrĕy je Pĕn.

Vo vĕetĕky nedele pĕstne, okrem 6 nedele, sa konĕ sv. Liturgia sv. Vasĕlii Veľkĕho.

V sobotu pred prvou nedeľou pĕstnou je pamiatka sv. muĕenĕka Theodora Tyrona (306). Dĕvodom tejto pamiatky je nasledujĕca udalosť: R. 362 Jullĕn Odpudĕlik rozkĕzal, aby predavaĕi pokropili vĕetĕky poĕivatĕny krvou zvierat, obetovannĕch pohanĕskĕm bohom. Tĕm kresťania boli nepriamo nĕtenĕ poruĕiť nielen pĕst ale aj jest obetované modlĕm Tu zjavil sa menovaný svĕtec carihradskĕmu patriarchovi Eudoxiovi a poradil mu, aby kresťania varili pĕenicu (kolyba) a ŕou sa ŕivil. Na pamiatku toho dosiaĕ v niektorĕch krajoch, napr. v Halĕĕ, pripravujĕ tento pokrm a rozĕava sa verĕacĕm.

1. Nedeľa pĕstu. V ten deĕ sa slĕvi sviatok »Orthodoxie-Pravoslĕvieĕ, na pamiatku vĕfazstva ĕirkvi nad Ohrazoburcami v 8. storoĕí. Pri bohoslĕžbĕch oslava tejto udalosti sa preplĕta s myĕlienĕou na pĕst a na Chrĕstov krĕĕ: V obrazoch ĕtĕmĕ toho, koho zohrazuje. My sme obraz Boha a my sme tento obraz zneĕtĕili hriechami. Iarĕ vĕak na krĕĕ roztrhal rukopis naĕich ĕriechov. Okrem toho stavia pred ŕĕi verĕacĕch ŕiarivĕy príklad pĕstu — dvoch veľkĕch muĕov Starĕho zĕkona — Mojĕĕa a Eliĕĕa: »Mojĕĕa dostal Zĕkon v ĕase zdrĕanĕlivosti a prevĕdol ľud z otroctva, Eliĕĕ pĕstom zavrel nebo, tri mlĕdencĕ v peci ohnivej pĕstom zĕfazili nad bezboĕnĕm muĕiteľom. Na ich priĕovor ŕĕĕĕ aj nĕs dĕstojnĕmi doĕkaĕ sa vzkresĕnia!«

2. Nedeľa pĕstu. V tĕto nedeľu vedie sv. ĕirkev verĕacĕch do ich vnĕtra. Chce ich pĕhnĕť k ľĕstosti nad hriechami a pripraviť ich na dobrĕ sv. spovedĕ. Ukazuje im zlobu hriechu, ale tieĕ aj dobrotu Boĕiu. Pri Slĕžbe Boĕej sa ĕĕta evanjelium o ochrnulom. Pri večerni v jednom speve modĕl sa s verĕacĕmi: »Mne zblĕdĕného v horĕch strĕanĕnych

hriechov hľadaj, Slovo, a zavolaj ma k Sebe. Odíeň odo mňa ďalako zlé návyky, odtv mňa odumrelého hriechami a potom ma očisť, lebo bez ustania plačem, vzdycham, volám: Vládeca-Christos, buď ku mne štedrý pre svoje veľká a bohaté milosrdenstvo!

Otec duchovný pri hrobe svojich duchovných dieťok.

3. Nedeľa pôstu. Nazýva sa Krestopoklonna, lebo je zasvätená ucteniu sv. križa. Oslava je ozaj veľkolepá. Iste by uspokojila veľkých milovníkov sv. križa, ako bol napríklad sv. Alfonz z Ligouri, sv. Ignác z Loyoly, sv. Bonaventúra a p. Pri nešporách v jednej sloke takto ľud pozdravuje sv. križ: »Zdrav buď, životodarný Križ, drevo nesmrteľnosti ktoré nám zaslúžilo blažené opojenie večnej slávy, ktorým sa zahŕňajú na útek légie zlých duchov, z ktorého sa radujú chóry anjelov a ktorý oslavujú so svätou radosťou veriaci. Nepremožiteľná zbraň, nezlomná sila, víťazstvo kráľov, sláva kňazov, daj aj nám dobehnúť až ku dnu Christových utrpení a obdržať veľkú milosť.«

Vo výbežnom obrade takmer zdomácnelo prirovnanie sv. Pavla o závodoch. Doba pôstna je závodíšte. Neďaleko cieľa je križ za križom je hneď sám cieľ -- veľká odmena. Svätá radosť na Veľkú noc je obrazom a akoby potiatkom toho, čo čaká každého verného sluhu Božieho vo večnosti. Isus nímol križ a križom vydobyl sebe i nám večnú slávu. Preto smele s odvahou a nádejou do pôstu! To chce dosiahnuť sv. Cirkev v tretej nedeľu pôstnu. Križ sa slávnostne vynáša na prostriedok cirkvi pri utrení a oslava vystavený verejnej úcte cez celý týždeň

4. Nedeľa pôstu. V túto nedeľu chce sv. Cirkev už abierať ovocie oslavy križa. Chce pohnúť veriacich, aby čerpali vodu očistenia zo studni Spasiteľovej, ktorú otvoril vo svojom Srdeci na križi. V spevoch rozoberá podobnosť o vinárovi a Milosrdnom Samaritánovi. V apoštole z listu k Židom (hl. 6) hovorí o bezpečnosti našej nádeje na odmenu v nebi a v evanjellu (čítame) o uzdravení posadlého pri hore Tabor (Mark hl. 9). K ďalšiemu horlivému behu na závodíšti sv. pôstu povzbudzuje veriacich myšlienkou, že polovicu pôstu už máme za sebou a preto neoplatí sa nám ustávať, najmä keď na konci pôstu a cieľa čaká nás veľká odmena a veľký deň Svetlého Vzkriesenia.

V stredu po štvrtéj nedeli koná sa takzv. »Utreňa sv. Andreja Križského s poklo. nami. Stavba tejto pobožnosti má formu utrení, len kánon je oveľa dlhší. Má až 250 slov. Prvých 210 slov je dielo sv. Andreja Kritského. Po každej sloke je refrén: »Slava Tebi, Bože náš, slava Teb!« Prítom zavše sa robí veľká poklona (metanka).

Obsah a význam tejto najkajúcejšej liturgickej pobožnosti najlepšie nám vysvetľuje deviatá hlava proroka Daniela. Sv. prorok smútil nad úbohým osudom svojho národa v zajatí Babylonskom. Na znak kajúcnosti obkľokol sa v kajúca rúcho, posypal

si hlavu popolom, postil sa a modlil sa. V modlitbe vyznával pred Bohom hriechnosť svoju i svojho národa i všetkých jeho vrstiev. Končil svoju modlitbu slovami: »Tebe, Bože, patrí česť a sláva a nám hanba!« Pritom padal na tvár a vzdýchal k Bohu o milosrdenstvo. Po tejto modlitbe zjavil sa mu anjel Gabriel a oznámil: »Už na počiatku tvojich prosieb vyšiel výrok (od Boha) a ja som prišiel, aby som ti ho oznámil, lebo si miláčik Božia (Dan. 9, 23). Tak kajúcne chce sa modliť sv. Cirkev v veriacimi pri utrpení a poklonami. Je to ozaj najstaršia pamiatka starej gréckej zbožnosti. Koná sa na pamiatku krvavého potu nášho Spasiteľa v záhrade getsemanskej.

Sobota pred piatou nedeľou pôstnou je zasvätená pamiatke Matky sedembolestnej. V liturgických spevoch častejšie je nazývaná Družkou (Sporunica) nášho pokánia, aby veriaci sa naplnili k nej dôverou a privrátili ju o pomoc dobre urobiť pokánie. Nazýva sa »Sobota akafistovaa, lebo večer sa má konať pobožnosť »Akafista«. Jadro pobožnosti tvorí 13 kondakov a 13 ikosov. V kondakoch postupne sa rozoberá život Matky B. a v ikosoch pozdravujú veriaci svoju nebeskú matku novými a novými epithetami. Každý ikos obsahuje 12 hľadujaja (Chaire, Ave) s prípadným čestným názvom.

5. Nedeľa pôstu. V piatok po tejto nedeli už je koniec pôstu. Vo svätom týždni je síce prísny pôst, ale už sa obráta do 40 dňového pôstu.

V sobotu pred kvetnou nedeľou (Lazareva sobota) oslavuje sa vzkriesenie Lazara. V liturgických spevoch je tento zázrak ospevovaný ako predobraz vzkriesenia Isusa Christa a ako predobraz nášho duchovného vzkriesenia pri sv. krste. Za dávnych čias udeľoval sa v tento deň slávnostný krst dospelým a preto pri Službe B. sv. Ján 7. miesto »Svätý Bože...« sa spieva »Jelicy vo Christa krestistesa, vo Christa oblekstenesa: allyluja!« — Ktorí ste boli v Christa pokrstení a v Christa oblečení (spievajte) allyluja!

Pr. Urbánek:

Ž dejín úcty Božského srdca

Základ úcty k Srdcu Hospoda Isusa bol daný už na kríži, keď stotník kopiau otvoril jeho bok a tak svetu odhalil Srdce Christovo. Kolískou verejného kultu môžeme nazvať kláštor Sestár Navštívenia P. Márie v Paray le Monial vo Francúzsku. Až do zjavenia sv. Markéty Márie Alacocque, bola táto úcta len ojedinelou. Až v našich časoch vylieva Prameň všetkých milostí — Srdce Isusovo — svoje vody do mnohých a mnohých duší.

Nástrojom k rozšíreniu úcty k Najsv. Srdcu sa stala sv. Markéta Alacocque. Keď Boh chce vykonať niečo veľkého pre ľudí a pre svoju slávu, volí k tomu obyčajne veľmi prosté a nepatrné prostriedky, vyhľadáva najväčšiu slabosť, aby sme neboli svádzaní pripísať výsledok nástroju, ale Bohu. — Ozaj, nikto na to nepomyslel, okrem Boha, že tejto plachej, obyčajnej, opovrhovanej rehoľnici bude sverená tak dôležitá úloha. Ale Boh nevidel len vonkajšok. On videl jej pokoru, jej lásku k Bohu, k utrpeniu a hlavne jej horúcu lásku k Presvätej Eucharistii.

Od útleho detstva ju pripravoval k jej poslaniu bolesťou a utrpením. Za osem rokov, od otcovej smrti, zažila nejednu trpkú chvíľu.

Aké pravdivé je naše prislovie: »Koho Boh miluje, križom ho navštevuje.« Ale už o dva roky po jej vstupe do kláštora, ukázalo jej Božské Srdce svoju lásku, odmenilo ju svojimi zjaveniami.

Vedľa mnohých zjavení menších, sú to hlavne tri veľké zjavenia: V prvom 27. decembra 1673 ukázal Isus sv. Markéte svoje Srdce tak, ako sa dnes zobrazuje, so slovami: »Moje Božské Srdce oplýva tak preveľkou láskou k ľuďom a zvlášť k tebe, že už nemôže ďalej udržať v sebe plameň žhavej lásky«. — Rok na to bolo druhé zjavenie, v ktorom sa Srdce Isusovo ponosovalo na ľudský nevďak a žiadalo od nej, aby každý prvý piatok pristupovala k sv. pričastiu a aby bdela s ním každej noci zo štvrtku na piatok od 11.—12. hodiny, pamätajúc pri tom na jeho bolesti v záhrade Getsemanskej.

Tretím a najväčším zjavením bolo zjavenie v oktáve sviatku Presvätej Eucharistic roku 1675. Vtedy ju Isus prosil, aby širila úctu Jeho Srdca po celom svete a prejavil aj pranie, aby úcte Jeho Božského Srdca bol zasvätený piatok po poprazdenstve Presv. Eucharistic. Vtedy jej dal aj oné známe prisľúbenia pre čitateľov svojho Najsv. Srdca. Nakoniec jej povedal, aby sa so všetkým obrátila na svojho spovedníka P. Klaudia de la Colombiere T. J. Isus mu odkázal skrz sv. Markéty, aby ako kňaz horlivo širil Jeho úctu a nedal sa zastrašiť nijakými prekážkami. »Len nech skladá vo mne všetku dôveru«.

(Pokračovanie.)

●. Ján Furkán:

Od bezbožnosti k Bohu

Do štvrtej triedy gymnázia vstupuje profesor, na ktorého pozerajú žiaci ako na počoboha. Prednáša s nadšením o najmodernejších filozofických smeroch.

»Mládenčí!« - vraví »dnes už celkom zavládlo svetom presvedčenie, že veda a viera nedajú sa spojiť! Viera je neamyseľ! Optium! Čo vás učili vaši rodičia o narodení Boha v Betleheme, o jeho smrti na Golgote, o jeho vzkriesení a nanebevstúpení, o čom vás učili kňazi v cirkvi, to všetko je len bájka, číry výmysel. Dnešná moderná filozofia dokázala, že niet Boha. A keď niet Boha, netreba nijakého náboženstva...«

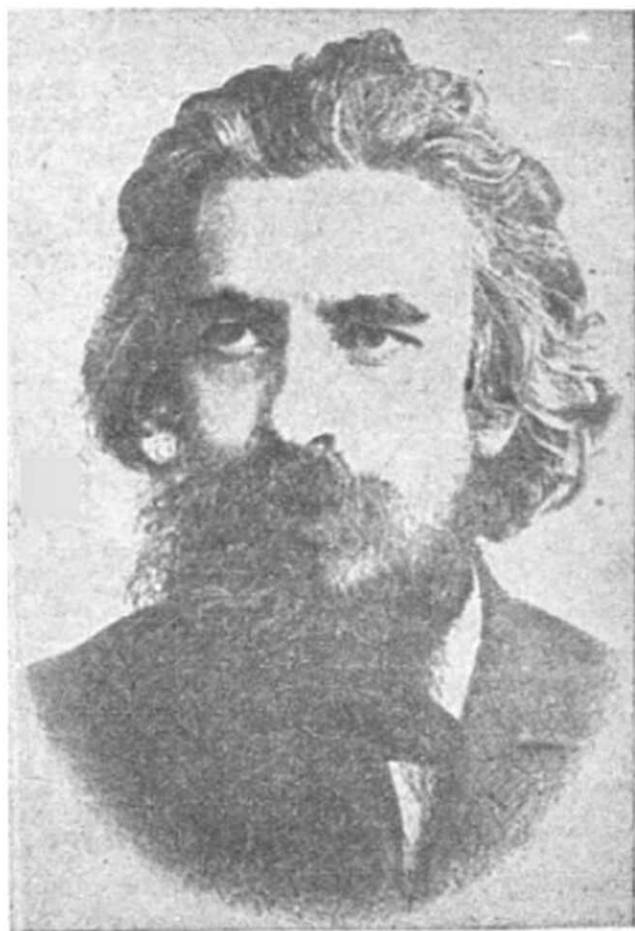
Žiaci celi udivení počúvajú, neveriac, čo robiť, komu veriť? Či jemu, či svojím rodičom a kňazom? Ale prichádza druhý, tretí i ďalší profesor a takmer každý svojím spôsobom im poukazuje na to, že modernému človekovi netreba náboženstva.

Medzi žiakmi sedí a počúva bystrý a radný mládenec, ktorý už od siedmich rokov číta mince (životy svätých) ako najzamilovanejšie romány a navyše miluje cirkov a cirkovné odpravy. On bol vždy sväto-sväte presvedčený v skutočnosť toho, čo počul a čítal o kresťanstve. A teraz jeho profesori búrajú mu jeho zámky ako zámky z karát. Aj on premýšľa, komu má dať prečnosť, komu veriť? ... Autorita profesorov však víťazí nad autoritou rodičov a kňazov. »Oni sú vzdelaní«, vraví si, »a rodičia čo vedľa? Čo im popri nabíli do hlavy... Verím, že niet Boha... A keď niet

Boha, načo je náboženstvo? Keď niet Boha, potom náboženstvo je najväčší nesmysel... A ja? Ja by som sa mal držať nesmyslov?... « Zachmúrili sa, zafuľ pľuste a pohrozili pravicou smerom k svojmu domu.

Po škole vošiel do domu, ale nepozdravil otca, matku, ktorých pred tým tak miloval a veľmi zbožňoval. Nazlostený bez slova vyhádzal všetky knihy zo svojej izby oblokom. Všetko, čo ho upomínalo na náboženstvo, muselo ísť na smečisko.

»Syn môj, čo sa stalo? Ošialej si? Kto ti prikázal takto robiť?« pýta sa ho matka, pýta sa ho otec. Ale on nemá pre nich odpovedi len toľko: »Ja viem, čo robím... Viera je nesmysel... Dajte mi pokoj. Nechajte mi moje presvedčenie...« Zo školy prináša si takmer každý deň nové a nové knihy a číta a číta celé večery i celé noci.

Vladimír Sergejevič Solovjev (1853—1900).

Tým žiakom bol najväčší ruský filozof Vladimír Sergejevič Solovjev, ktorý sa narodil v Moskve 16. januára 1853 a zomrel roku 1900. Jeho otec bol univerzitným profesorom dejín. Solovjev — ako sám napísal — ošhodil vieru, keď mal ešte len 13 rokov a ostal nevercom do 18. roku. Po piatich rokoch blúdnila stal sa opäť hlboko veriacim. Prečo?

Odaodením viery v Boha a v kresťanské pravdy nastala v jeho duši neznesiteľná zima a odstrašujúca tma. Sám neskôršie o tom napísal svojej

sesternici Kate: »Děle aj teraz hrôzou ma napŕhuje myšlienka na to.. Úplná prázdnota vo vnútri, tma, smrť pri živote...« Ale, ako sám píše ďalej tej istej osobe, táto tma stala sa mu počiatkom svetla, »lebo keď človek je nútený povedať: ja som nič, tým samým povedá: Boh je všetko.« Odsťahovaný kľúčovou tmou a trápený vnútornou prázdnotou a zimou hľadá zahrievajúce a oblažujúce svetlo pravdy.

Za päť rokov hľadania prečítal a preštudoval na stovky kníh. Prečítal takmer všetkých svetových filozofov materialistického i idealistického smeru. Matúru skončil so zlatou medailou vo veku 16 rokov. Po matúre dal sa zapísať na filozofickú fakultu len preto, aby mohol nájsť pravdu. Súčasne dal sa zapísať aj na Duchovnú akadémiu, aby sa presvedčil i o tom, čo učí kresťanstvo, v ktoré vtedy ešte neveril.

Pri štúdiu poznal tri cesty. Na počiatku všetkých bolo napísané: »Cesta k pravde a k šťastiu!« Prvou cestou bol idealizmus, ktorý vyhlasoval za boha rozum. Druhou cestou bol materializmus, ktorý hlásal: Niet Boha!... Hmota je všetko! O týchto cestách učil ho na filozofii, o tých prečítal privátne množstvo kníh. Ale nepáčily sa mu. Videl, že rozum ľudský je príliš krátky na to, aby bol bohom, aby odpovedal uspokojivo a presvedčivo na všetky dôležité problémy a otázky ľudského života. A hmota? Hmota že je bohom? Ona je všetko? Hmota myslí? Hľadá šťastie? Tŕži po nesmrtečnosti? Hmota vložila novyhladiteľné city mravnosti do ľudského vnútra? Či to všetko je len plod nezdravej výchovy? Hmota môže byť sama od seba? Nie, to nie je cesta k pravde a k šťastiu..

Ide si pre informácie o tretej ceste k pravde. Sadá čo ľavic: Duchovnej akadémie. Tam prednášajú pravoslávni teológovia kresťanskú náuku. Tam začína urecho svitanie v rozume, teplo v srdci. Predajú to nie je bájka! Čert by vzal tých, čo ma v mojej mladosti otrávil! Pre nich som prežil roky mladosti v takom nešťastí! Pravdou je a ostanol Boh je! A musí byť! »Boh skutočný, živý je neďaleko každého z nás, lebo v ňom žijeme a pohybujeme sa a trváme! Všetky otázky, ktoré rozum predkladá, ale rozriešiť nemôže, majú odpoveď v hlbokých tajomstvách kresťanského učenia. A človek verí v Christa nielen preto, že v ňom dochádzajú svojho ukojenia všetky túžby srdca, ale aj preto, lebo Ním sa riešia všetky úlohy rozumu i požiadavky vedy. Takáto viera je rozumovo odôvodnená. Lucia s takouto vierou sú ako Samaritáni v evanjellu, čo povedali: Nielen pre tvoju reč veríme, ale preto, že sme sa sami presvedčili, že On je pravý Spasiteľ sveta, Christos!« Tak písal Solovjev sám čoskoro po svojom obrátení v liste svojej sesternici Kate. (Písma III., str. 76)

27. januára 1876 vystupuje Solovjev ako 22-ročný mladík na tribúne v moskovskej univerzitnej aule. Pred ním sedí univerzitný profesorský sbor a tisíce vysokoškôlnikov. Má prednášku na tému: »Metafyzika a pozitívna veda«. V tejto prednáške vysvetľuje a zhrňuje krátko to, čo napísal vo svojom spise k doktorátu »Krizis západnej filozofii — proti pozitivistovi«. V tejto knihe v prednáške geniálnym spôsobom dokazuje: Veda bez viery v duchovný svet a najmä bez viery v najvyššiu duchovnú bytosť — bez viery v osobného večného Boha musí kapitulovať pred životnými otázkami. Takou vedou bez Boha chce byť moderná pozitivistická veda a a filozofii žulový fundament! A tým základom môže a musí byť existencia

filozofia a preto ide neodvratne k rozpadu. Zastavme sa! Počúajme vedc — jesivovanie Boha a Isusa Spasiteľa!

Profesoraký sbor, složený z voľnomyšlienkárov, len žasol nad smelosťou 22-ročného mládenca. Ale tlačový zástup vysokoškôľákov korunoval jeho prednášku búrlivým potleskom. Bleskom sa šíri veľkým Ruskom zvesť o novom géniovi. Jeho spis už hneď na druhý rok mal druhé vydanie.

Zo Solovjeva Šavla stal sa Solovjev (Pavol, apoštol Ruaka. Ťažkou, tŕnistou cestou dostal sa od bezbožnosti k Bohu. Po svojom obrátení mal už len jednu túžbu, byť ako sv. Pavol apoštolom, vodcom blúdiacich k svetlu Christovej pravdy.

Neponížujúc a neklamúc sebe, môžeme veriť a slúžiť len Bohu.

Kráľovstvá hynú len pre všeobecné, všenárodné, štátne hriechy, zahraňujú sa len priblížením svojho sociálneho poriadku k mravnému poriadku. (Vl. Solovjev).

☉. Štefan Lazar:

Požehnané mozole

Sv. Jozef prišiel z práce unavený. Veď bol taký sparný, letný deň. Aj v tieni bolo mľo a nevoľno od horúčavy. Malý Isus ho radostne uvítal. (Mali sa rudi). Vždycky ho netrpezlivo očakával, keď odišiel z domu. Teraz chytró vzal hlinený džbán s vodou, nalial Jozefovi na ruky a kým Panna Múria pripravovala večeru, vyšli na dvorček. Jozef si sadol na kládu, Isus sa oprel dôverne rukami o jeho nohu a rozprával mu, čo cez deň robil. Hral sa s Jozefovými rukami. Boly to tvrdé a mozolnaté, ako to drevo, ktoré cez deň okresával.

»Ach, ty máš tvrdé ruky a toľko mozolov,« začudoval sa malý Isus. Zdvihol svoj božský zrak a zahľadel sa do očí Jozefových. Boly také láskavé a oddané, plné otcovskej dobroty i nežnej úcty. Jozef sa pousmial, privinul k sebe Božské Dieťa a mlčal. Len jeho srdce hovorilo: »To z lásky k Tebe.«

Isus nazdvihol vyššie jeho pravicu. A než sa sv. Jozef nazdal, pobozkal ju i tie tvrdé mozole na nej. A v nich pobozkal všetky mozole otcov a matiek, ťažko pracujúcich pre svoje deti. Lebo čokoľvek sme urobili pre jedno z tých najmenších ppre Neho sme urobili.

»Veľká to vec almužna, bratia! — Zamilujme si ju lebo jej sa nič nevyrovná. Ono môže i hriechy zničiť i odsúdenie zamedziť. Ty mlčíš, ale ona za teba sa, prihovára. Áno, za teba mnohými ústami vďaka vzdáva« (Sv. Ján Zl. MG 19, 297).

»Najväčšia ozdoba pôstu nie je zdržanlivosť od pokrmov, ale útek pred hriechom. Kto sa zdržuje pokrmov a hriechu nie, tupí pôst.. — Postíš sa? — Ukáž mi to skutkami. Pýtaš sa, akými? — Keď vidíš chudobného, zľutuj sa nad ním, keď vidíš nepriateľa, smier sa s ním, keď vidíš bližného jedna chvalitebne, nezávľd, keď vidíš peknú ženu, nebuď vjetečný. Lebo nie len ústa sa majú postiť, ale aj oči, uši, nohy, ruky i všetky naše údy.« (Sv. Ján Zl. — MG 49, 53).

Dobrá výchova

2. Viac než dobre slovo, pôsobí na dieťa dobrý príklad. Dieťa je najväčší realista. berie všetko tak ako vidí a počuje. Dieťa je najzručnejší napodobovateľ, najvernejšie zrkadlo otca a matky. Aby bolo dobré, musí o dobrom nielen počuť, ale musí dobré aj vidieť. kde? — U koho? — V rodičovskom dome a predovšetkým na otcovi, na matke. Musí ich vidieť, ako vedľa ňučiť Boha, modliť sa, do cerkvi chodiť, nehrešiť, neprekliňať, čestne rozprávať, pôst dodržať. Dobrý príklad je podstatná súčasť dobrej výchovy. Zlý príkladom z koreňov vytrhajú, čo dobrým slovom zasejú.

Dôležitosť dobrého príkladu ukázal nám najlepšie sám Isus Kristus. 30 rokov Žil životom prostého vidiečana, robotníka, aby dal príklad. Podrobil sa najväčším poníženiam, utrpeniam, aby dal príklad.

Nedobry príklad nazývame pohoršením. A na pohoršovateľov vyhlásil nekonečne tichý a láskavý Isus hrozné prekliatie: »Beda svetu pre pohoršenie! — Beda človekovi, cez ktorého pohoršenie na svet prichádza!« (Mat. 18. 6—7) ... Kameň na šiju! Zaľva s ním do mora! — Také heslo vydáva najvyšší Pán a Zákonnodarca na pohoršovateľov, na učiteľov hriechu.

A kľatba Isusova neraz sa aj doslova splni. Čo ukážu rodičia deťom ako príklad, to urobia deti rodičom v ich starobe. Zlým príkladom pletú rodičia korbáč, ktorým ich trestajú ich vlastné deti. Tu je koreň, z ktorého vyrastajú pre rodičov veľké sklamania.

Dobré deti sú obyčajne kvet dobrého príkladu rodičov.

Veľká dobroditeľka gr.-kat. obce Belži pani Eva Šýkorová z Moravskej Ostravy. Darovala meč veľký zvon a urobila zbierku šatstva a obuvi pre celú obec.

Odmenený otec

Ku kláštorskej bráne prišiel asi 40-ročný muž. »Čo by ste chceli?« — pýtam sa. »Chcel by som niečo kúpiť pre nášho apku.« — Pazerám na neho. Vidím, že vyzerať na poctivého človeka. Ale je mi čudné, že on už starší človek, nazýva svojho otca apkom. Veď tak volajú otca malé deti, keď s ním dôverne rozprávajú. Za nejakú pol hodinu prišiel k bráne jeho mladší brat. Asi 35-ročný. Tiež prosí niečo pre apku... »A kde je váš apko?« — »Sú tiež v meste«. Túžil som uvidieť toho, ktorého dorostlí synovia ešte aj v starobe nazývajú apkom. — A o zaj onedlho prišiel aj sám apko. Vysoký, asi 70-ročný muž s bielymi vlasmi a veľkou hlavou. Vyzeral ako Abrahám... »Odkiaľ ste, báči?« Čo by ste chceli? — »Chcel by som si kúpiť pekný obraz Matky

ustavičnej pomoci do svojej rodiny. »A máte veľkú rodinu?« »Tu veru, nemajú. Päť synov a šesť dievčok.« — »A všetkých ste už poženili a povydávali?« »Chvála Bohu, už odpovedá ctihodný starec. — »Keď u vás je toľko gazdov a gazdin, nuž tam už iste ťetajú varešky.« — »Nie, otče duchovný, nemám nič proti svojim deťom. Takmer všetci sme na jednej kope, ale žijeme v láske a v pokoji. Ešte aj teraz majú ma deti v ťete. Urobia všetku, čo im rozkážem alebo poradím. Pred niekoľko dňami mal som však zvláštny sen. Ukázala sa mi Matka ustavičnej pomoci a počul som vo sne hlas: »daj svoju rodinu mne do ochrany.« — Preto som si prísľobil kúpiť tento obraz, aby som sa pred ním modlil za svoju veľkú rodinu.« — Pre slzy šťastia nemohol ďalej hovoriť.

Báre by sa dočkali až radosti všetci rodičia ako odmeny za dobrý príklad!

(Pokračovanie)

O. Štefan Lazor:

Hrdina čistoty

Sesť storočí po smrti sv. Ota Nikolaja žil mladý sv. Nikolaj, vojak mních. Bol krásny, urastlý mládenec. Z očí mu žiarila odvaha a sila. Slúžil vo vojsku cisára Nikefora, ktorý vládol do roku 963—969. Aj druhí vojaci si veľmi vážili Nikolaja, ako statočného a charakterného muža. Verne plnil svoje povinnosti, bojoval ako lev a preto dostal mnohé vyznamenania. V smelosti a statočnosti bol vždy na prvom mieste.

Aj ako kresťan plnil verne svoje kresťanské povinnosti. Nikdy nezanedbal modlitbu, nehrešil, nepreklinál, zastával sa nevinných a civilov proti násilnostiam ukrutných a rozpustilých vojakov. Najmä hrdinsky si chránil svoju vlastnú mravnú čistotu. Kamaráti sa mu posmievali, že žije ako mních, že je slaboch. Jeho čistota bola im tým v oku. Cítili, ako vysoko stojí nad nimi a akej duševnej sily treba k tomu, aby nepadol do bahna, v ktorom sa oni vŕhajú. Preto mu závideli jeho perlu čistoty a všetko sa snažili uviesť ho do svojich koľají.

Najťažšiu skúšku musel podstúpiť, keď cisár Nikefor bojoval proti Bulharom. Vojsko táborilo dlhší čas v jednej obci. Dcéra hospodárova zahorela k Nikolajovi nezkrotnou telesnou láskou. Vynaložila všetko úsilie, aby ho na seba upútala. On však vždy obratne a statočne sa vyhol jej úlisným liečkam. Na jej priame dotieravosti odpovedal: Vo mne si sa sklamala. Ja nepatrím k tým, ktorí túžia po tom, čo nemajú ešte dovolené.« V návale vášne sama prišla k nemu v noci a ho pokúšala. On však prvý raz ju s opovržením vyhnal, druhý raz ju nabil, vyhodil za dvere a dvere zamkol. Potom si kľakol a ďakoval Pánu Bohu za víťazstvo v takom veľkom pokušení. Zaspal. Vo sne mal videnie. Boh mu dal na javo svoju radosť, že tak statočne bojoval s pokušiteľom diablom, ktorý užil hriechneho dievčaťa ako v raji hada. Hneď na to mal druhý sen. Videl ako vojsko cisárovo slávne zvíťazilo nad Bulharmi. Cisárski vojaci od radosti drancovali a zaháľali, mysliac, že nepriateľ už sa nezmôže na odpor. Ale veľmi sa pomýlili. Bulhari poslali a zasa zaútočili a bojisko bolo celé pokryté mŕtvolami gréckych vojakov. Len jedno miesto videl vo sne prázdne. Celý udivený pýtal sa, čo to má znamenať? Dostal odpoveď: »Toto miesto bolo určené pre teba. Boj by si tam padol, keby si nebol premohol pokušenie.«

Jeho videnie ozaj sa epnulo. Po akvalom víťazstve pri protilitoku boli Grékoria na hlavu porazení. Nikolaj bojoval hrdinsky. S prava, s ľava padali jeho kamaráti, ako snopy. On takmer jediný vyvrazil celkom bez pohromy. Ani sa nedostal do zajatia. Dojatý zvláštnou Božou operou, zamiesnil si: »Nebuďem deliť svoje služby medzi Boha a cisára.« Vystúpil z vojenskej služby a vstúpil do kláštora »Služil Bohu a bližnému.

Zo života pre život

a. DEKAN:

Doplatila na to

Pochoval som, mladé, pekné dievča, ktoré pri zábave prechladlo. Pred jej smrťou prišiel ku mne povel: »Otcé duchovný, ráčte prísť zaopatriť našu Aničku... Je veľmi ťažko chorá.«

Ľáel som najsmprv pre Toho, ktorý je posilou, potehou a Lekárom každého nemocného. Vzal som Eucharistického Spasiteľa a ponúhľal som sa... Pri vstupe do izby, nemocná sa obrátila ku mne .. Bože môj! Aký smutný, aký žalostný bol jej pohľad! V mladých okúzľujúcich, ale nemocou vyhaslých a dotrápených očiach zaiskrily sa dve veľké slzy, ktoré sa pomalu kotúľaly po vybledlej tvári... Bolo vidieť, že ma sa netrpezlivo čakala. Bola celá nespokojná, akosi nervózna.

Keď som sa pomodlil predpísané modlitby, pristúpil som k nemocnej ako duchovný lekár, aby som konštatoval jej duševný stav... Ozaj pekne a kajúčne sa vyspovedala. Svoju mladú panenskú 16-ročnú dušu obliekla do kráľovského snehobieleho rúcha milosti Božej posväcujúcej, oslobodila sa od všetkých nepríjemných pocitov, očistila sa od každej škvrny. Keď som ju potešoval a porzhudzoval k objatiu svojho križa, hole vidieť, ako dychtíve saje do seba slová útechy a posily.

Na hlas zvonka vstúpili do izby súrodenci a rodičmi. Keď som podával nemocnej najúčinnjší liek -- Eucharistického Spasiteľa -- všetci s plačom sa modlili... Ozaj bolo badať potom na jej tvári duševnú premenu. Mala radosť, že mohla prijať privítan' Toho, ktorého vždy milovala a po ktorom toľko túžila na bolestnej posteli.

Pred odchodom dal som jej pobožkať križik. Rozplakala sa a trvalo dlho, kým som ju uspokojiť... Teraz začala rozprávať:

Bola zábava. Aj ja som išla. Na zábave istý mladík viac razy za sebou ma vytančoval, potom ma volal von na rozhovor... Vonku bola zima, ale ja som na to celkom zabudla, lebo som sa kochala v lichotivých slovách mládencea. Spamätala som sa až keď mnou zatrasla zima. Ale vtedy už bolo neskoro. Mamka mi ešte doma hoverila, aby som dala na seba pozor a aby som rozpalená nechodila von... Neopáluchla som a teraz cítim že zomrlem...»

Pre plač nemoila ďalej hovoriť... Na druhý deň ozaj zvon ohlasoval celej obci jej smutný knniec. Anička zomrela.

Zaplutila životom svoju neopatrnosť a neposlušnosť. V horúčke ťažiangovej radosťi zabudla na štvrté prikázanie: »Cti otca svojho a matku svoju, da blaho ti budeť i dolboliten budeš!« I keď potom ľutovala, predsa pokutu za hriech musela vziať na seba.

Či azda bola jej smrť odmenou? Leba ju miloval a azda predvídal -- On Skúsnateľ i slabých dievčenských srdce, -- že by neskoršie podľahla svodným lichoteniám mládenčov a stratila by najcennejší poklad, svoje najbohatšie veno, svoju najkrajšiu ozdoba panensťvo...? Svetle večnosti nám to raz odhalí.

Po pohrebe tešil som zarmútenú matku slovami jednej pobožnej matky, ktorá svojím deťom často hovorievala: »Dieťa moje, radšie ťa tuchem vidieť mŕtve, ako so smrteľným hriechom na duši«.

Keby tak robievaly aj iné matky, iste bolo by menej rodičovských slz nad nezdiar-
nými deťmi a sklamaných dievčat, ktoré sú v očiach dobrých mládenčov bez ceny.

Det'ský chór v našom monastieri.

Slovo k mládeži

Juraj Sabo †.

Zvečerilo sa. Studený vánok šepká večernú pieseň, ktorej dozvuky sú akordy noci. Tlážko usína dedina... Ťážká chmúra tmy zasadla na jej vička. V chalupkách odpočívajú ľudia a vonku zúri a rozmáha sa vietor. V blízkosti vŕzgajú dvierka na pôjde.

Sedím na posteli u načúvam hovoru noci... načúvam, čo vpravda stromy — siluety obrov a čo tým hovorí Stvoriteľ... Zrazu sa pretrhne nit mojich úvah a ja počujem slová piesne: Kačanov je valal... Spieva ju mládenec. V jeho speve je viac citu, ako slov... žiali, plače, lebo je sklamaný svetom.

Tichý smútok ovládol aj mňa, lebo táto pieseň uspáva... kojl... Prichádza sen... nie práve najlepší...

Vidím mládež — budúcnosť národa držiteľku rána. Vidím ju v putách, vidím ju v okovách ťážkych, železných... vidím ju topiť sa... Vidím ju kúpať sa v bahne nečistoty, vidím ju behať po nociach

hviezdnatých i tmavých. Mládeži nestačí deň, viac miluje noc, lebo lepšie ukryje jej skutky. Túžbu po veľkom a vznešenom, po krásnom a milom, ukája v krčmách a v kline. Mládež premenila noc v deň, ne-
dbajúc nič na svoje zdravie. A čo viac...! Nedbá nič o svoju dušu...! Verí, že ju má, ale starosť o ňu odkladá. Veď mladosť je radosť.

»Pekne bežia, ale mimo cesty« vraví sv. Augustín. Kto? Ona, naša mládež.

Drahá mládež — Oslovuje ťa mladý. — Pumätaj na seba, na svoju dušu! Ostavi hlbokij son! Zanechaj hlboký spánok vo vysne-
nom svete! Vráť sa k Bohu! Tam je tvoje miesto. Boh ťa chce, Boh ťa čaká. »Syn mój, daj mi srdce svoje«. (Príslovia 23, 26). Len on ťa nasytí, lebo od neho a pre neho si stvorená. Lenže musíš zanechať rozkoše sveta, nakoľko ti ich nedovoľuje zákon Boha.

Dvom pánom ani ty nemôžeš slúžiť. Bohu slúžiť je ideál večný a šťastný. Posväť Bohu svoje skutky i myšlienky a budeš mládež stále mladá a veselá. Ucti a nasleduj svoj vzor: Máriu a sv. Jozefa!

O. Ján Kriľka, dekan:

M O R

Roku 1374 zúrilo v Taliansku čierne mor. Hrozná to bola choroba. Po mestách a dedinách bolo vidieť bledé tváre jednak preto, že skoro každý bol postihnutý touto chorobou, jednak preto, že na každého číhala táto ohavná choroba. Utíchli šerovy, utíchli muzíky, prestali tance, všade bol len plač, nárek a zármutok. Kto prechodil ulicami, mal dojem, že kráča cintorinom. Neraz sa stalo, že hrobár alebo sám kňaz, ktorý pochovával, spadol na hrôbu. Prestali sa ľudia súdiť, nikde nebolo ľudí, len monotónny klepot umŕtveho voza ružil tichosť ulice... Bolo to strašné... Bože uchovej nás od podobného...

I dnes panuje mor, ktorý má ešte zhubnejšie následky. Rozšíril sa hlavne po vojne a ničí mladé telá našej mládeže... Tento mor nielen otravuje telo, ale zabíja aj duše. Tento mor nie je nič iného, ako nečudnosť, z ktorej pochodia potom všetky ohavné hriechy nečistoty. Keby sme videli každú dušu, ktorú duševný mor usmrtil, videli by sme žalostný pohreb, videli by sme vyvážanie duševných mŕtvol, ktoré by budily oveľa hroznejší obraz ako v r. 1374 v Taliansku. Odvážaly by sa nám naše dlečtá, naši mládenci...

Akože sa ubrániť tomuto moru? Akože predsať tejto nákaze telesnej a duševnej? Sú prostriedky, len ich treba využiť!

Sv. ap. Pavol bol pokúšaný k hriechom nečistoty, žaloval sa nato Bohu. Boh mu však dáva vedieť: »dost ti je milosť, lebo v slabosti dych sa posilňuje.« Teda len milosť je potrebná. A tejto Boh hojne dáva, len ju treba brať.

Čerpaj ju hlavne vo sv. prijímaní, často sa sľpovedaj, modli sa, utiekaj sa o pomoc k Matke Božej, k sv. Jozefovi, pamätaj na prítomnosť Božiu, vystrňaj sa zlých príležitostí, nezabráňaj sa s ohňom, lebo v ňom zahynieš!

Boj sa nákazy moru!

Co priviedlo veľkého anglického spisovateľa Chestertona k viere katolickej? »Jasnosť a rozhodnosť v najdôležitejších otázkach moderného života nachádzam len a len v Cirkvi katolickej. Preto som sa stal katolíkom«. (Emil Zak, Konvertité, str. 33)

Z NÁŠHO KRAJA

Slovenski najd. p. biskupi u prezidenta Republiky. 10. januára t. r. prijal prezident Republiky Dr. E. Beneš 8-člennú delegáciu slov. biskupov a vyššieho duchovenstva. Páňu prezidenta oslovil arcibiskup Dr. Karol Kmecko. Delegácia predniesla sťažnosti a požiadavky slovenských katolíkov. Páň prezident poďakoval za návštevu a zdôraznil, že sme štát demokratický, kde Cirkev a náboženstvo je rešpektované. Najd. p. biskup prešovský Pavol Gajdič mal osobnú audienciu u p. prezidenta Republiky ešte v novembri a v decembri. Páň prezident prisľúbil mu podporu pri zriaďaní gr.-kat. fár v Čechách a na Morave.

Náboženský časopis Rusinov. S radosťou vítame prvé číslo »Blahovistnika« v reči rusinskej, písaný azbukou i latinikou. Vydal ho gr. kat. biskupský ordinariát v Prešove.

Kňazská konferencia. 20. februára konala sa v našom monastieri v Michalovciach schôdzka gr.-kat. kňazstva mukačovského vikariátu za predsedníctva vŕd. p. vikára z Rákovca, Antona Tinka, za prítomnosti arcidekana Dudiča z Trebišova a mnoho iných dekanov a farárov. Všetkých kňazov bolo 58. Medzi nich zavítal aj vŕd. provinciál OO. Baziliánov Sabol z Trebišova. Rokovalo sa predovšetkým o cirkevných aktuálitách gréckokatolíkov.

Spoliehame sa na slovo p. prezidenta. Dňa 11. decembra 1945 prijal p. prezident Dr. Eduard Beneš kňazskú delegáciu. Mimo iného povedal k nej: »Ja som bol, som a budem za slobodu viery a náboženstva a náboženského presvedčenia nekompromisne a jasne, ako som vôbec za toleranciu, objektivnosť a slobodu vo veciach presvedčenia náboženského i politického. V tomto duchu, — myslím — pôjde ďalej i Republika a každý katolícky presvedčený občan v Republike i katolícke kňazstvo sa môže pozerat s dôverou na vývoj pomerov v našom národe a v našom štáte.

Zriadenie novej gr.-kat. fary v Brne. Po terajšej vojne veľmi vzrástol počet gréckokatolíkov v Čechách a na Morave. Dosiaľ mali len jednu faru v Prahe u Sv. Klimenta. Odteraz gréckokatolíci, žijúci na Morave a v Sliezaku, budú náležat ku gr.-kat. fare v Brne. Postupne majú byť zriadené gr.-kat. fary v Mor. Ostrave, Olomouci, Liberci, Terezíne a v Plzni.

Divadlo michalovských detí z opatrovne. 23. decembra večer zahraly deti štátnej detskej opatrovne v Michalovciach za vedenia sestier Služobnic detaké vianočné divadlo. Boly aj spevné a deklamačné body s dobrým výsledkom.

Prvý detský chór v Michalovciach. O Vianociach prvý raz vystúpily deti sborove v našej monastierskej cerkvi. Pod vedením O. J. Durkaňa spievaly kofadky s takým zďarom, že na žiadosť iných vystupovaly cez sviatky až 6-krát.

Čitateľom z Čiech a Moravy posielame srdečný pozdrav a vďaku za oddanosť. Ako milé znejú na pr. slová listu: »Nejaem Slovák, ale každý Čech má rád své bratry«. — J. Z. Studenec. Ozaj vzácny príklad solidarity! Chce čitat Misionára, i keď nie je ani Slovák, ani gréckokatolíci! Tým skôr má tak urobiť gréckokatolíci! — Gréckokatolíci Čiech a Moravy! Hláste sa za odberateľov »Misionára«!

Sv. misia vo Zdober od 8. do 17. decembra. Vykonali ju O. Kozclský a O. J. Durkaň. Veriaci pľne navštevovali kázne, i ráno chodili v hojnóm počte. Materinská cerkov priťahla aj deti z filiálok. Zvlášte z Bystera a Poľanky prichádzali na misijné pobožnosti. V Poľanke mal. O. Kliment v kostole službu Božiu a dve kázne a s dp. farárom spovedali veriacich. V pondelok po misii spovedali a kázali v Krásnej. V nedeľu prišla procesia z Poľanky i s rk. p. farárom. Slávnosť misijného križa sa veľmi

pekne vydarila. Vyspovedalo sa 860 veriacich, bolo 1500 sv. pričastii, prednieslo sa 32 kázni, navštívili 6 chorých.

Obnova v Malcove od 18. do 23. decembra. Vykonali ju O. A. Kliment a O. T. Celustka. Bola to veľká práca, ale vďačná. Cerkov vŕdy plná, z múrov až voda stekala. Krásna bola sv. misia, krásna i obnova. Len jedno treba: držať sa slova Božieho. Katolíckemu čítaniu i Misionárovi zo široka sa otvárajú dvere. Pri rozlúčke O. dekan hovoril: Casopis Misionár má žiť zasadené kvetinky čnosti. Kázni bolo 19, spovedi 870, prič. 1820, chorých navštívено 8. I Lenartovu náleží chvála za účasť.

Výpomoc. Vo vianočnom čase vypomáhali O. A. Kliment vo Zbeňove, O. Efrém Kozelský v Juskovej Voli, O. V. Arvaj v Češchove.

ZO SVIETA

Sedemdesiatiny sv. otca Pia XII. Dňa 2. marca dožíva sa slávne panujúci pápež Pius XII. 70 rokov. Dúfame, že sa nenájde ani jeden gréckokatolíck, ktorý by sa v tento deň nepocnodlil za spoločného otca všetkých kresťanov, aby nám bo Boh zachoval ešte na mnohaju i blahaja lital

Menovanie nových kardinálov. Poradný ministerský sbor sv. Otca tvoria 70 kardináli. Pretože ich počet dosiaľ nebol úplný, sv. Otec Pius XII. rozhodol sa vymenovať nových. Niektorí už boli vymenovaní a niektorí ešte len budú. Medzi už vymenovanými je aj Cihán Th. Tien z Cing-Tao, bývalý apoštolský vikár. Jedného kardinála máme desať aj my gréckokatolíci.

Oktáva modlitieb. Každý rok od 18. do 25. januára sa koná v celom kresťanskom svete takzvaná oktáva modlitieb za sjednotenie všetkých kresťanov v jednom ovčinci Isusa Christa. Celý svet ju konal i tohto roku. Pri tej príležitosti sa konaly v stredu slovenského unionizmu, na Velehrade unionistické kurzy pre moravsko-slovácku mládež. Tým zahájil Velehrad svoju predvojnovú blahodarnú činnosť pre sjednotenie kresťanov, najmä slovenských. Nedajme sa zahanbiť my gréckokatolíci! My musíme byť prví nositelia unionistickej myšlienky! Modlitbou za sjednotenie Slovanov v jednej pravej Cirkvi Christovej oslavujeme tristoročné jubileum pripojenia sa mukačevskej diecézy k Rímu 24. apríla 1646!

400-ročné jubileum tridentského snemu. Sv. Cirkev občas, keď je to najviac potrebné, svoláva všeobecný (vselenský) snem. Tento za vedenia pápeža je neomylný vo veciach viery a mravov. Prvý taký snem svolali už sami apoštolovia do Jeruzalema r. 50. Medzi najslávnejšie cirkevné snemy neskorších časov patrí snem v Tridente, ktorý sa začal 13. decembra 1545. Na tomto sneme boli slávnostne odsúdené všetky bludy reformátorov: Zwigliho, Kalvína, Luthera a boli nariadené v samej Cirkvi také zdravé reformy, že dosiaľ ešte nebolo treba takmer nič nového podnikáť. Od toho času až dosiaľ sa konal ešte len jeden snem vo Vatikáne r. 1870. Sv. otec Pius XII. poslal terajšiemu tridentskému arcibiskupovi list, v ktorom schvaľuje návrh, postaviť v Tridonte pamätník Christa-Carja na oslavu tohto jubilea. List sa končí výzvou k modlitbe za sjednotenie všetkých kresťanov v jednom Christovom ovčinci, ktorým je sv. Cirkev.

Z prejavu sv. otca Pia XII. Na štedrý večer 1945 sv. otec Pius XII. mal významný prejav pred kardinálmi. V ňom mimo iné povedal: »Katolícka Cirkev, ktorá má v Ríme svoje stredisko, je svojou povahou nadnárodná. Toto má dvojitý dôsledok: jeden záporný a druhý kladný. Cirkev je matkou, Sancta Mater Ecclesia (Svjata Mati Cerkov), skutočnou matkou, matkou všetkých národov a celého ľudstva a takisto i všetkých ľudí jednotlivo... neprináleží výlučne len jednému alebo druhému národu, ani nie jednému viac než druhému, ale musí prináležať všetkým rovnako« (Kat. N.)

Kalendár v marci:

Počaste: Do 10. mierne oteplenie, od 11. do 18. jasno a chladnejšie, od 19. do 25. premenlivo, od 26. do konca mesiaca daždivo.

Východ slnka: 1. marca o 6. hod. 22. min., 31. marca o 5 hod. 20 min.

Fázy mesiaca: Nový mesiac 3. o 19. hod., prvá štvrt 10. o 15. hod., splň 17. o 20. hod., posledná štvrt 25. o 23. hod.

Začiatok jara 21. marca o 7. hod.

ODKAZY REDAKCIE

Uzavierka. Príspevky do „Misionára“ treba zaslať mesiac pred uverejnením.

Prispievateľom. S vďačnosťou vítame spisovateľskú horlivosť mladej gr.-kat. inteligencie. Ďakujeme Vám, že nám pomáhate dvíhať náboženskú a kultúrnu úroveň nášho ľudu. Zo západu prosia, aby sme im posielali zprávy o našom živote, z našej liturgie, z našej histórie. Prihlasujú sa za odberateľov aj ľudia iných národností z čistej lásky k nášmu obradu. V tom duchu ráčte nám posilať aj príspevky v budúcnosti.

Výhody členov Spolku sv. Jozefa

Za členov SSJ slúži sa v našom monastieri za rok 50 Služieb B., 12 Molebenov, 12 Panachíd a dostávajú mesačne časopis »Misionár« i s prílohou. Ročné členské je 35 Kčs pre rodinu a 30 Kčs pre jednotlivcov. Nie sú to najlepšie uložené peniaze?

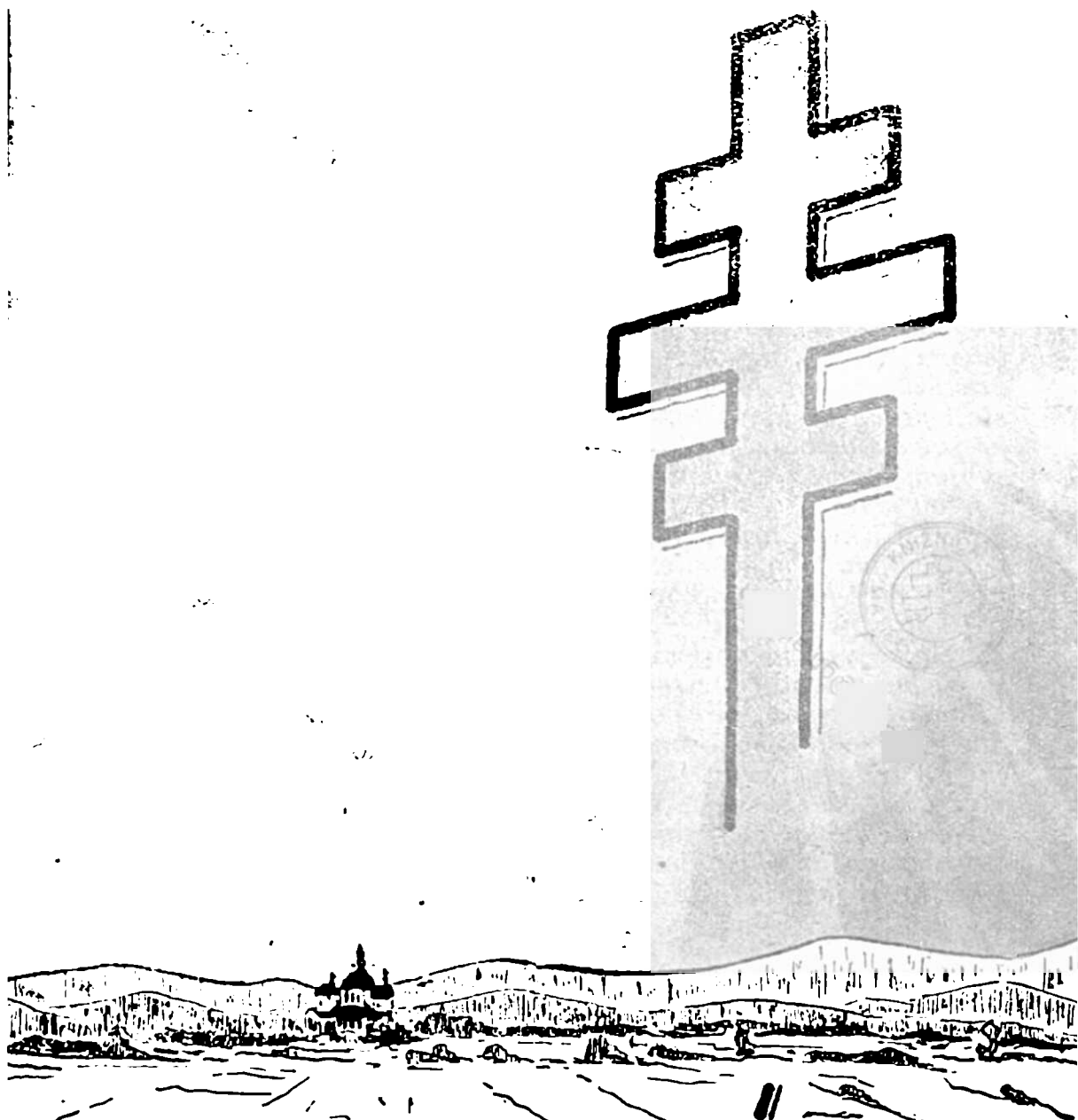
Naše tlačivá sú pomerne drahšie lebo je ešte pomerne málo predplatiteľov. Až budú všetci gréckokatolíci členmi SSJ, potom aj naše tlačivá budú lacnejšie. Svoj k svojmu! Povedz si: I keby som doplatil, na svoje doplatím, svoje podporím, svoje budem mať. V jednote sila! Z pár korún nezbohatnem, ale keď ich dám na SSJ, značne prispem k rozkvetu svojho drahého obradu! Od februára platíme za papier o 60% viac. Preto nech sa členovia nečudujú, že tlačíme len na takom prostom papieri.

ROZHLAS SSJ

Odkazy. Služby Božie za členov SSJ v marci budú 1., 6., 19., a 24. marca. Moleben k sv. Jozefovi 24. marca. 2. Misionár pre deti patrí každému členovi. Ich deti skladajú na prílohu len dobrovoľné dary. Iným deťom môžeme posilať prílohu zvlášť. 3. Hláste nám vyslyšania sv. Jozefa, aby sme mohli aj druhých povzbudiť k úcte veľkého Pomocníka ubiedených, Ochrancu rodín, panien, vdôv a sirot a Patróna celej Cirkvi. 4. Mesiac marec je zasvätený úcte sv. Jozefa. Vykonaj denne k nemu nejaké modlitby, ulož si nejaké pokánie. Najmä vykonaj si dobre predveľkonočnú sv. spoveď.

Hladá sa nezvestný. Štefan Boboš z Čečehova, okres Michalovce, za vojny narukoval v Michalovciach. Posledné zprávy o ňom dostala jeho rodina z Talianska z mesta Vergeretto. Kto vie niečo o ňom, nech to hlási na meno: Anna Bobošová, Čečehov, p. Michalovce.

„Misionár“ vydávajú OO. Misionári-Redemptoristi v Michalovciach. Vychádza každý mesiac. — Redaktor: O. Ján Durkán, zodpovedný redaktor: O. Jozef Fail. — Vydávanie je povolené rehoľnou i cirkevnou vrchnosťou i Poverenstvom pre veci vnútorné v Košiciach 28. apríla 1945 čís. 428/45 prez. — Tlačí kníhtlačiareň „Pravda“, filiálka v Prešove. — Novinové výplatné povolené výnosom odbočky Poverenstva pôšt a telegrafov v Košiciach pod č. 22.661-1/a-1945. — Dohliadačí poštový úrad v Michalovciach. — Členské SSJ na rok pre rodinu 35 Kčs, pre jednotlivcov 30 Kčs. Členovia SSJ dostávajú časopis i s prílohou zadarmo.

MISIONÁR

NÁBOŽENSKÝ ČASOPIS GRÉCKO-KATOLÍKOV

Ročník V.

APRÍL 1946

Číslo

4

VYDÁVAJÚ OO. MISIONÁRI-REDEMPTORISTI V MICHALOVCIACH

Christos voskres!

Dokonané je dielo vykúpenia. Skonal Spasiteľ sveta najpotupnejšou a najbolestnejšou smrťou. Ale radujú sa jeho nepriatelia z víťazstva? — Christos voskres! — Smertiju smert' poprav! — Christos slávne ožil a bude žiť na veky a jeho vrahovia už dávno škripajú zubami v Božom žalári.

Christos bol ukrižovaný aj od pôvodcov rozkolu. Úcta, ktorú mu prejavovali v rozkole, bola len úcta katov trním a polupou ho korunujúcih. Odviedli od Christa v neho veriacich, i našich predkov.

Ale Christos voskres! — Christos ožil a s ním ožil roku 1646 aj ľud našich krajov. Od 23. IV. 1646 zasa krúži v žilách veriacich nášho kraja živá, občerstvujúca Krv Isusa Christa.. Vtedy znova sa zaštiepil náš kraj na živý vinny kmeň celosvetovej Cirkvi Christovej, vtedy sme boli vyvedení z temnôt bludárov v kráľovstvo svetla a pokoja. Tohto roku na same poprazdenstvo Veľkej noci pripadá veľavýznamné jubileum, keď za mukačevského biskupa Vasilu Tarasoviču cez všetky prekážky sa odhodlali 63 kňazi pripojiť sa ku Skale Petrovej, na ktorej stojí pravá Cirkev Christova. K tej diecézi patrila vtedy aj terajšia prešovská diecéza, preto náš najdôstojnejší Vladyka Pavel Gojdič vo svojom arcipastierskom liste nabáda nás osláviť toto jubileum vďačnosťou k Bohu a modlitbou za sjednotenie všetkých Slovanov v lone pravej Cirkvi Christovej, ktorej hlavou je a môže byť len rímsky pápež. Splňme jeho želanie, aby sme boli raz svedkami, že Christos voskres v duši každého Slovana.

Christos voskres! — a už nikdy neumrie! — I my sme s ním vstali. Kiež nikdy už neumriem! — Kiež nikdy už náš ľud nedá sa ošialiť svodcami a neodtrhne sa od Christa a jeho Cirkvi, ani za cenu života! „Ty moja kripoť, Hospody, Ty moja i sila, Ty moj Boh, Ty moje radovante“ — tak spievame v irmosu ôsmeho hlasu. — Ano, kedy náš ľud sa radoval, kedy začal pučať, prekviatať, ovocie prinášať? — Až vtedy, keď sa zasa zaštiepil, zapojil do jednoty Christovej Cirkvi. Preto 300-ročné jubileum sjednotenia nášho kraja nech je nám vzpruhou byť ešte vernejšími Skale Petrovej a svojmu obradu. Vo vernosti k Cirkvi Christovej je náš šťastný život, je naša sila, je naša krajšia budúcnosť!

Redaktor.

„Ako sa ospravedlníme raz pred Bohom z takej osudnej roztržky medzi sebou bratmi a ako ospravedlníme dostatočne, keďže Christos s neba na zem zostúpil, vtelil sa, ukrižovať sa dal, len aby rozkol zažehnal a celé ľudstvo sjednotil? — Ako sa zodpovieme pred pokoleniami, ktoré prídu po nás... Ach, nie, nie, bratia, nebud'ne tak tvrdí a nerozhodujme tak nešťastne o samých sebe“. — Tými slovami kopal na srdcia rozkollných na sneme florentskom východný kardinál Bessarion, tými slovami obrátil sa k Východu veľký pápež Lev XIII. vo svojej encyklike „Praeclara“ zo dňa 20. VI. 1894.

V tom duchu volá všetkých kresťanov ku vzájomnej láske a svornosti aj terajší spoločný otec kresťanov Pius XII.

Radostnú a požehnanú Veľkú noc vám prajú vaši

OO. Misionári v Michalovciach.

Nič iného necharakterizuje osobu Isusa Christa a Jeho učenie tak, ako Jeho veľká láska ku každému.

Miloval svoju Prečistú Matku, avšak miloval i na križi zomierajúceho lotra; miloval nevinného učeníka Jána, ale aj kajúcnicu, hriešnicu Magdalenu; miloval každého každého chcel spasit, každému chcel pomôcť. Sv. Písmo o Nom hovorí, že chodil po celej Palestíne a nad Jeh o učením a skutkami »divili sa« (ľudia) a vraveli: »Všetko dobre učinil, i hluchým dal počuť, i nemocným hovoril« (Mark 7, 37). Skutky milosrdenstva sú výlevmi Jeho milujúceho srdca. Isus si horúco priať, aby priamo rozkázal, aby i Jeho učeníci boli preplnení takou láskou; preto hovorí svojim učeníkom: »Po tom budú poznávať všetci, že ste mojimi učeníkmi, keď budete mať lásku jedni k druhým.« (J. 13, 35.)

Isus poučuje svojich učeníkov o tejto hlavnej, charakteristickej čnosti svojej náuky, o láske, i na poslednej večeri, keď hovorí: »Synáčkovia... nové prikázanie vám dávam: aby ste sa vo spoločnosti milovali; ako som ja miloval, aby ste sa i vy spolu milovali.« (J. 13, 34.)

A aby zdôraznil významnosť tohto prikázania, znova prízvukuje: »Toto je moje prikázanie, aby ste sa milovali vo spoločnosti, ako som ja miloval vás.« (J. 13, 34.) A hneď sa aj obracia s prosebnou modlitbou k svojmu nebeskému Otcovi, aby bola jednota medzi učeníkmi: »Otcie svätý, v mene svojom zachovaj ich, ktorých si mi dal, aby boli jedno, ako i my.« (J. 17, 11.)

Pretože bez jednoty medzi ľuďmi nemôže byť trvalej lásky, pripomína Spasiteľ učeníkom zákon lásky a spolu s ním i jednotu: »No, neprosím len za nich, ale i za tých, ktorí skrze Ich slovo uveria vo mňa: aby všetci jedno boli, ako i my.« (J. 17, 21.)

No ani s tým sa Spasiteľ neuspokojil. Ako by sa bál, že Ho apoštolovia dostatočne neporozumejú. Preto ešte raz opakuje svoje svoje prikázanie o jednote a pokračuje: »A ja som Im dal slávu, ktorú si mi dal, aby boli jedno, tak ako i my sme jedno.« (J. 17, 22—23.)

Íľa, dve posledné želania Spasiteľove: láska a jednota medzi Jeho učeníkmi. Prví učeníci sa aj vyznačovali týmito znakmi, takže i pohania s obdivom poukazovali: »Íľa, ako sa milujú.« V Skutkoch apoštolských čítame: »A množstvo veriacich malo jedno srdce a jednu myseľ.« (4, 32.) A tak veľmi sa milovali, že nikto nepovažoval za svoje niečo z toho, čo mal, ale všetko mali spoločné,« (Skutky ap. 4, 32.) a »predávali majetky a statky, a delili Ich medzi všetkými, ako komu bolo treba.« (Sk. ap. 2, 45.)

Východ a Západ, Gréci i Rimania, Byzantsko i Rím tvorili i pri najroznejších obyčajoch, obradoch, charakteroch a jazykoch jedno mystické Telo Christovo, jednu katolícku Cirkev Christovu pod vedením viditeľnej hlavy sv. Petra a Jeho následníkov rímskych Otcov.

Príšlo však katastrofálne 11. storočie, kedy sa Východ pre zlobu a pýchu ľudskú odštiepil od Petrovej Skaly, od živonosného pňa sv. Cirkvi katolíckej a tak, ako odlomený konár začína vysychať, tak začala od toho času vysychať i Východná Cirkev. Čím ďalej, tým väčšie nebezpečenstvo hrozilo Východnej Cirkvi. Keďže stále viac a viac upadala, naši múdri predkovia, vidiac hrozne následky rozkoľu, dali sa do opravy, do reformy a tak 23. apríla 1646 vrátili sa do pravej Cirkvi sv., do Cirkvi sv. Otca Nikolaja, sv. Vasillja, sv. Ioanna Zlatouštieho, sv. Kirilla i Metodija, do opravdivej, katolíckej Cirkvi Christovej, od ktorej boli r. 1054 odpadli.

V čase, keď slávime pre nás tak vážnú udalosť 300-ého výročia návratu našich predkov do Iona Cerkvi, naplňujú sa naše srdcia povďačnosťou k Bohu, že blud, do ktorého bol Východ urvrhnutý, naši predkovia napravili už pred 300 rokmi, tak, že my sme sa už narodili a vyrástli v tej Cirkvi, na tej lodičke, ktorú riadi sv. Peter a jeho nástupcovia, na lodičke, ktorá nezablúdi, nemôže sa utopiť, ktorej nemôžu uškodiť ani najsilnejšie búrky, ale ktorá určite dôjde k brehom blaženej večnosti podľa prislúbenia, ktoré dal Christos sv. Petrovi a jeho nástupcom slovami: »A brány pekelné ju nepremôžu.« (Mat. 16, 18.)

Úpenlivo prosíme Spasiteľa nielen o to, aby my sme mohli na lodičke sv. Petra žiť a umrieť po katolícky, ale i o to, aby aj všetci naši bratia, ktorí blúdia mimo katolíckej Cirkvi, vrátili sa čím skôr do Iona sv. Cirkvi, ktorú vedie sv. Peter a jeho nástupcovia, aby sa tak čím skôr splnila horúca túžba Spasiteľova, »aby bolo jedno stádo a jeden pastier.« (J. 10, 16.)

† PAVEL
biskup prešovský

Aké sme deti Christovej Cirkvi?

Naše náboženstvo menujeme správne len vtedy, keď hovoríme a píšeme „gréckokatolík“, „gréckokatolícke náboženstvo“. Ale ešte správnejší názov je „Katolíci byzantského obradu“. Menujeme sa a ozaj sme dieťkami jednej svätej, všeobecnej a apoštolskej Cirkvi Christovej, ale obradu východného, gréckeho, byzantského s bohosluž. rečou staroslovanskou.

Ale pozrime sa, či si zaslúžime tento názov, či sme boli vždy dobrými dieťkami Cirkvi Christovej.

My gréckokatolíci tak ako aj rímskokatolíci, uznávame za svoju neviditeľnú hlavu samého Isusa Christa (Ef. 5, 23). Za viditeľnú hlavu uznávame a vyznávame shodne so sv. evanjeliom sv. Petra a jeho nástupcov (Mat. 16, 18–19). Cirkev menujeme svojou matkou, lebo sa o nás stará ako matka o svoje dieťky. Z katechizmu vieme, že Cirkev Christova je spoločnosť na zemi žijúcich kresťanov, ktorých viditeľnou hlavou je pápež ako nástupca sv. Petra. A pretože sv. Peter v Ríme pôsobil a tam aj umrel, tam je aj trón jeho nástupcov.

Za dob' apoštolských všetci apoštolovia zakladali cirkvi, ale medzi nimi bola silná, živá a dôverná jednota. Hoci sa hovorilo o rozličných cirkvách, predsa bola to len jedna Cirkev, s jednou hlavou v Ríme. Cirkevný život však v rozličných krajoch rozlične sa vyvíjal. Tým objavily sa v Cirkvi Christovej rôznosti, čo do spôsobu života a odbavovania svätých bohoslužieb. Tým povstaly rozličné obrady. Ale Cirkev ostala i naďalej len jedna. I cirkev východná i západná verily v tie isté pravdy, užívaly tie isté prostriedky, mali toho istého vodcu. Boly to len dva veľké konáre toho istého Božieho stromu, dve rodné sestry.

Tie dve sestry misionárskou prácou získaly si za dieťky celé národy. Východná cirkev získala si medziiným aj našich predkov za panovania kniežaťa sv. Volodimira Veľkého r. 988. Ale už jeho babka sv. Olga veľmi usilovala o zavedenie kresťanstva do krajov temnejšej Ukrajiny. A ešte pred sv. Olgou v našich krajoch získali našich predkov za veriacich gréckeho obradu sv. Cyril a Metod a ich žiaci.

Čoskoro však po zavedení kresťanstva medzi východných Slovanov diabol začal zasievať svoj kúkoľ. Vplyvom politiky nastalo veľké nedorozumenie medzi cirkvou východnou a západnou. Z nedorozumenia povstalo veľké nepriateľstvo a z nepriateľstva strašný hriech rozkolu. Cirkev carihradská odštiepila sa od hlavy Cirkvi Christovej od Rima roku 1054.

Grécki cisári rozkol všemožne podporovali a využívali na svoj ošoh. Z prvej dcéry Christovej Cirkvi urobili si svoju slúžku, ktorá musela počúvať ich komando aj vo veciach viery a náboženského presvedčenia. Vplyvom Carihradu nepozorovane zatiahli do rozkolu pravoslávni biskupi aj ľud našich krajov.

Ale náš ľud na čelo s. svojimi biskupmi čoskoro spozoroval klamstvo, podvod a zločin. Dokiaľ naša cirkev žila v jednote s Rímom, prinášala dobré a hojné ovocie. Mala svätcov, prekvital náboženský život, dvíhala sa kultúra ľudu. Keď však Carihrad zatiahol náš ľud do rozkolu, naše krajiny začaly schnúť, očumierať ako ulomený konár. Ustal život náboženský, prestal aj rozvoj kultúrny, náš ľud stratil slobodu, stal sa i so svojím kňazstvom otrokom pánov.

Ľud a predovšetkým kňazstvo videli hlavnú príčinu úpadku v rozkole. Preto čini ďalej, tým viac prebúdza sa živelná túžba a snaha po opätovnom sjednotení s Rímom. Ale mocipáni svojou politikou udusili vždy už v zárodku všetky podobné pokusy. Napr. vieme, že haličsko-volynskému kniežatstvu Danilovi pozlial pápež Inocenc IV. roku 1242 kráľovskú korunu. Ale keď sa o tom dozvedel vodca Tatárov, hneď mu znemožnil každý ďalší styk s Rímom. Na všeobecnom sneme vo Florencii roku 1429 bol prítomný aj ruský metropolita Isidor, prijal úniu, začal ju hlásať ľudu, ale svetská moc uvrhla ho do žalára, úniu udusila.

Trvalý účinok malo až sjednotenie, ktoré podpísali 8 biskupi v Breste Litevskom roku 1596. Tento roku 9. októbra je 350 výročie tejto ozaj veľkej historickej udalosti v dejinách našej gréckokatolíckej Cirkvi. Peklo so svojimi sluhami nasadilo všetky sily, aby zničilo toto dielo. Ale nepodarilo sa mu, lebo to bolo dielo sväté, dielo Božie, dielo mužov Božích. Od toho času postupne vyslobodzoval sa náš ľud z otroctva, poroby, pripojoval sa s najväčšou radosťou k Rímu, keď sa presvedčil o pravde.

V mukačevskej diecéze, ku ktorej vtedy patrila aj terajšia prešovská diecéza, pokusy o sjednotenie s Rímom sa počaly až po únii v Breste. Dokiaľ mali vplyv na ľud žalošní proroci, ľud vzdoroval, nechcel sjednotenie. Ale keď bol o veci dostatočne poučený, ochotne prijal úniu. Prvý tak urobil biskup mukačevský Vasil Tarasovič roku 1642. Za jeho príkladom podpísali úniu s Rímom 63 kňazi v Užhorode roku 1646. 23. apríla oslavujeme 300-ročné výročie tejto udalosti.

Svetským pánom sjednotenie s Rímom nebolo po chuti, lebo prichádzalo im priveľmi ťažké zriecť sa takej slúžky, akou im bola cirkev bez sjednotenia s Rímom. Kto však chce zbohatnúť klamaním Boha, vždy na to doplatí. Grécki cisári chceli pre seba, čo patrilo Bohu. Za trest stratili aj to, čo im patrilo. Stratili politickú a národnú slobodu. Ešte horšie potrestal Boh ruských cárov, že chceli byť najvyššími páni i nad nevestou Christovou.

Nuž aké sme deti Christovej Cirkvi? — Sme dobré dievky, držíme sa pravdy. Chceli nás odviesť od Christa a jeho pravej Cirkvi, usilujú o to aj dnes nepriatelia našich duší, prenasledujú aj dnes našich gréckokatolíckych veriacich, ako v minulosti. Ale ako v minulosti neďali sme sa zviest, neďáme sa ani dnes. A tým, ktorí trpia prenasledovanie, pomáhajme v boji modlitbou. K modlitbe za našich prenasledovaných veriacich vyzval neďávno celý svet terajší starostlivý otec všetkých pravoverných kresťanov, Pius XII. Modlitbou pomáhajme svojim bratom tým skôr my, gréckokatolíci.

Pravda bez rukavičiek

Keď chceme povedať pravdu, musíme byť veľmi opatrní, lebo pre pravdu sa vedia ľudia najviac hnevať. Šarišan to povie: »Pravda očí kole«. Preto ľudia mnohorož chvália aj toho, koho považujú za najhoršieho, len aby si ho nepohnevali. Táto opatrnosť má však jeden nedobý následok a síce, že v mnohých prípadoch nedozvieme sa pravdu.

Sv. Cirkev je poverená za neomýlnu učiteľku pravdy. Preto ona nemôže povedať na lož: »Ano, máš pravdu«, i keby sa ňa ňu pohneval celý svet. Cirkev hľadá podať ľuďom pravdu slušne, prístupne, prijateľne, ustupuje vo všetkom, ale keď ide o samú pravdu, tu prestáva každý kompromis, každé lichotenie. Keď treba, musí povedať pravdu aj bez rukavičiek, otvorene a prijať aj súboj ná život a na smrť.

PRAVDA O CIRKVI

Ako znie pravda bez rukavičiek o Cirkvi Christovej? Jeden je Boh, jeden je Syn Boží, ktorý sa stal človekom pre naše vykúpenie. Isus učil len jednej pravde, založil pre celé ľudstvo len jednu Cirkev, aby v jeho mene učila, posväcovala a viedla všetky národy sveta.

Do tej Cirkvi je povinný náležať každý učený i neučený, Európan i Indián. Kto mal možnosť poznať Christovu Cirkev a predsa sa k nej nehlási, nechce byť jej dieťaťom, nemôže byť spasený. V tom prípade je 100 percentne pravdivý výrok sv. Cypriána, že mimo Cirkve niet spásenia.

Ktorá je Cirkev Christova? Ako ju môže každý poznať, aby sa mohol k nej hlásiť? Loď na mori spoznáme podľa vlajky, ktorému štátu náleží. Loď, ktorá viez do kráľovstva Božieho, poznáme tiež podľa vlajky. Vlajka Božej Lodi má 4 nápadné farby. Tie farby určil jej sám Isus. Ona ich musí mať. Ktorá loď, to je ktorá cirkev ich nemá všetky, nemôže byť pravá Cirkev Christova. A tie farby sú: Jednota, svätosť, katolíckosť a apoštolskosť.

Pravá Cirkev Christova musí mať len jedno učenie vždy a všade a celkom shodné s učením Isusa a jeho apoštolov. Musí byť svätá, to je, musí mať svätého zakladateľa, sväté prostriedky k svätosti, musí mať svätých, ďalej musí byť svetovou cirkvou pre všetky národy a nielen pre niektorých. Konečne musí mať počiatok od sv. apoštolov, a najmä nepretrhnutú rťuz nástupcov sv. Petra. Na Petrovi ako na skale postavil Isus svoju Cirkev a na nej má stáť podľa jeho slov do konca sveta. Ktorá cirkev nestojí na tej skale, nemôže byť pravá. Tie štyri farby mala vždy, má a bude mať len Cirkev, ktorej hlavou je rímsky pápež. Preto len ona je pravá a nijaká iná. Tak znie pravda o Cirkvi Christovej bez rukavičiek.

Pretože Kristus, náš Boh, dal veľkému apoštolovi Petrovi vedľa kľúčov kráľovstva nebeského aj hodnosť najvyššieho pastiera, na Petra, to jest na jeho nástupcov, našim obracať sa so všetkým, čokoľvek odchylného od pravdy vo všeobecnej Cirkvi bludári vynášajú a šíria. Tak sme sa naučili aj my, nepatrní a malí, od našich najdávnejších Otcov. — Tak písal pápežovi Levovi (795—816) Theodor Studita (umrel roku 826).

U ochrane vitaza

*Pane mój, Bože mój,
nesmlerna Slla sl,
Ty chrániš život mój,
aby som večne žil.*

*Ty Slnko hrešivé,
Ty duše teplota.
Pri Tebe dobre je,
bo praješ života.*

*Ty žiješ — ja žijem —
nud Teba sly nlell
Nehynieš — nozhynlem,
hoc zhynte celý svet.*

*Ty stojíš — ja stojím
a už sa nechveštem.
Nič sa ju nebolím,
v Teba sa nádejam.*

*Ty Pravda jediná
Cesta mi života.
Ty láska hrešivá,
Ty duše istota.*

Juraj Cečchovský

Čo je rozkol?

»Cirkerný rozkol je zločin zo všetkých zločinov najstrašnejší a najhnusnejší, obsahujúci v sebe všetky hriechy. Za prvé je to hriech rozumu, spáchaný diablom na nebi. Po druhé je to hriech spoločenský a národný, premenený v žnosť a preto niet proti nemu nijakého korektora, to jest takého, ktorý by z povinnosti proti nemu bojoval. Po tretie rozkol je hriech, ktorý páchatelia ani za hriech nepovažujú, ale za dielo žnosti. Po štvrté rozkol sa začal z premyslenej zloby, lebo nepochádzaj z vášne, z tela, ani nie z hnevu, ale z pýchy, žiarlivosti a závidosti a ohovárok vymyslených proti veľkňazom Cirkvi. Po piate je to hriech najväčší, lebo odporuje najväčšej žnosti — láske. Preto rozkol je koreňom množstva iných hriechov.« — Tak charakterizuje a zavrháva rozkol sám pravoslávny Rus Vladimir Sergejevvič Solovjev (Sob. spisý, sv. IV, str. 190).

Slabosť Východu v odlúčení od Ríma:

Veľký ruský filozof Vladimir Sergejevvič Solovjev venoval sa práci pre sjednotenie, lebo došiel k preavedženiu, že »My Ruskie pravoslávnyce i ves vostok nižego na možem sdelat', poka ne zagladim griech cerkovnago rozdelenia, poka ne vozdadim dolžnoje vlasti pervosvaščeničeskoje« (Sob. spisý VI. S. S., Petrohrad 1911, Pisma I, 180).

O. IVAN SERDCOV:

Vzory a ochranci kresťanského sjednotenia

Každá idea a najmä taká, ako je idea unionistická, ak sa má uskutočniť, vyžaduje dobre organizovanú činnosť. Organizovaná činnosť je nemysliteľná bez vodcov. K takej činnosti treba vodcov, ktorí pracujú, i vodcov, ktorí ako hviezdy svietia a ukazujú cestu.

Každý politický smer má za vodcu nejakého filozofa i tých, ktorí sa usilujú uskutočniť v politike, v živote jeho filozofiu.

Kto sú naši filozofovia, ktorých filozofiu sa máme starať uskutočniť pri snahe o sjednotenie kresťanov?

Na prvom mieste sú to sv. Cyril a Metod. V čom záleží ich filozofia? V čistej náuke Isusa Christa založenej na spravodlivosti a vzájomnej láske. Láska nevyhľadáva svoje, láska všetko znáša, všetkého sa odrieka, vo všetkom ustúpi okrem pravdy. Táto láska je prvý a nevyhnutný predpoklad sjednotenia. A tento láske slovom i príkladom učia všetkých Slovanov ich spoloční apoštoli — sv. Cyril a Metod.

Na druhom mieste je to sv. svjaščennomučenik Josafat Kunccevič, ktorý za sjednotenie preliat svoju svätú, nevinnú krv 12. novembra 1623. Sv. Josafat nás učí svojím príkladom, ako máme prakticky pracovať pre sjednotenie: milovať, modliť sa, učiť i trpieť. — Sv. Josafat miloval rozkorných bratov, modlil sa za nich, poučoval ich láskavo a presvedčivo, tak že ho nazývali „dušechvačom“. A keď bolo treba, keď Boh žiadal, ochotne sa ponúkol Bohu za výkupnú obeť.

Horlivá a obetavá práca sv. Josafata pre sjednotenie priniesla stonásobný úžitok. Unia sa rozšírila, rozrástla sa až na 10 miliónov. I my gréckokatolíci pod Karpatami môžeme sa právom nazvať kvetom, vyrástlym z mučenickej krvi sv. Josafata. Peklo robilo a robí na gréckokatolicizmus veľké útoky, ale predsa trvá a bude trvať. Sv. Josafat údajne prorokoval, že unia sa udrží cez všetky prenasledovania, áno, že príde čas, keď veľké tisíce pútnikov v procesiách budú putovať z Východu do Ríma ku Skale Petrovej. Modlime sa a obetujme svoje práce a utrpenia na ten úmysel, aby čoskoro sa splnilo toto proroctvo.

Sv. svjaščennomučenik Josafat umučený za úniu 12. XI. 1623.

O. Pavol Spišák, gr.-kat. farár:

Pohreb sv. Metoda

*Prečo smutne veľhradské zvony
na veži dnes dlho vyzváňajú?
Čierne vlajky nad palácom vlajú
Slovákom sa slza z očí roní.*

*Znité zvony! Nech sa vaše tóny
v celej vlasti hlasne ozývajú,
slovanský ľud k sebe povolajú
tebe, Metod, oddať bôľne stony.*

Spiechajte sem Slávov zástupcovia!

*Na rakvu tu vence, savrtn kladte,
umelcovi úctu, lýru laďte!*

*Za biskupa lásky, anjelovia,
na oltároch, kňazi, obeť vzdajte,
slávsky, grécky, všetci zaspievajte!*

O. Nikolaj Đurkaič:

Matka Božia v gr.-kat. Službe Božej

Slávou Východu je veľká a rožná úcta k Matke Božej. V gr.-kat. obrade niet nijakej liturgickej pobožnosti, pri ktorej by nebola spomenutá a vzývaná Matka nášho Spasiteľa. Len v obyčajných ocmých liturgických modlitbách časoslova spomína kňaz meno Mária a dovoľáva sa jej materskej pomoci a ochrany aspoň 78-krát. Pri samej Službe B. vzýva kňaz Spoluvykupiteľku sveta a Prostrednicu milosti 4-krát v tichých modlitbách 6-krát nahlas. Ľud zase 6-krát spieva na jej česť.

Hneď pri vstupe do cerkvi kňaz, ktorý má slúžiť Službu B., modlí sa k Matke B.: »Miloserdia dveri otvori nam... Bránu milosrdenstva Božieho nám otvor, aby sme dôfajúc v Tebe nezahynuli, ale vyslobodení boli Tebou od všetkých bied, lebo Ty si »páa ľudského pokolenia.« Keď príde kňaz pred ikonostas, má sa pokloniť obrazu Spasiteľa a hneď aj obrazu Bohorodičky modlitbou: »Súc žriedlom milosrdenstva, obdar nás potrebnými milosťami, Bohorodiča, pozri na nás hriešnych, ukáž ako vždy i teraz svoju moc, lebo v Teba dôfamc. Buď zdravá, Tebe spievame, ako kedysi anjel Gabriel.«

Pri proskomídi, pri ktorej sa pripravujú obetné dary pred ev. Liturgiou, kladie kňaz na pravý bok »Ahneca« čiastočku trojuholníkovej podoby na česť Bohorodičky so slovami: »Na česť a pamiatku Preblahoslovenej Vládkyne našej, Bohorodičky a vždy Panny Márie, ktorej modlitbami prijmi, Bože, túto obeť vo svoj nebeský oltár — Stála kráľovná po tvojom pravom boku obliečená v rúcho zlaté, nádherne.«

Proskomídia sa koná na bočnom oltáriku. Predstavuje skrytý život Isusa Christa, jeho vtelenie a narodenie z Presvätej Panny. Preto »Ahneca« sa má vykrájať z celej prosfory. Pšeničný chlieb predstavuje Právdnú Devu a »Ahneca« Isusa z nej narodeného.

Keď na konci proskomídie sa dovoľáva Cirkev príhovoru všetkých svätých, zase je to Presvätá Deva, ktorej prostredníctvom sa dovoľáva na prvom mieste.

Nasleduje slavná Služba B. Kňaz alebo diakon nabáda ľud k modlitbe v mirnej jektanii. Na konci skladá všetky prosby prostredníctvom Prebstej Devy do Srдца ľudského Spasiteľa: »Presvajtiju, pravištiju, preblahoslovenuju, slavnuju Vládčicu našu Bohorodiču so vsimi svjatymi pomjunuvče, sami sebe i druh druhu Christu Božiu predadim.« Týmto spôsobom odovzdáva kňaz skrz Máriu Isusovi všetky prosby pri Službe B. ešte 4 razy.

Po veľkej jektanii spievajú sa tri antifony. Pri prvej štyrikrát zaznieva »Pripiete: »Modlitvami Bohorodičky. Spase, spasi nás.«

Po »Malom vchodez« spievajú sa tropary a kondaky. Zastupujú v našom obrade latinské orace. Zakončujú sa vždy Bohorodičnom. Nazýva sa takto, lebo je na česť Matky B.

V Bohorodičnom je uložená celá východná mariológia, náuka o Matke Božej, o jej čnostiach a prednostiach. Najviac vynikajú s tej stránky takzvané »Dogmatiky«. Ako ukážku uvádzame dogmatik prvého hlasu: »Ospevujeme Devu Máriu, nebeskú bránu a slávu celého sveta, pieseň anjelov a ozdabu veriacich ktorá súc pôvodn ľudského, predsa zrodila náru Pána a tak sa stala nebom a ochranou božstvom, zručala prehradu nepriateľstva, priniesla pokoj a otvorila kráľovstvo. V nej máme pevný základ viery, ona zrodila Pána, nášho Zastáncu. Neboj sa preto, ľud Boží, neboj sa, lebo On je Víťazom, súc všemohúci.«

Aj v najväčnejších chvíľach Služby Božej, po premenení chleba a vína, keď Isus je živý prítomný na oltári ako najvyšší Kňaz a Obeť za nás, v gréckoslovanskom obrade sa nezabúda na Presvätú Devu. Hneď po takzvanej »Epistole«, keď je spomienka

všetkých svätých, nahlas vyzýva kňaz ľud, aby si spomenul na Prečistu Devu, ospevoval ju a prosil ju o prostredníctvo u Boha. Ako pod krížom stála naša Spoluvykupiteľka, tak aj pri Službe Božej Matka Božia so svojím Synom duchovne obnovuje obeť kríža za nás.

Skrz Máriu vykúpenie ľudstva sa začalo, ňou sa dovršilo. Preto aj Služba B. končí sa s Máriou: »Christos istinnyj Boh náš, modlitvami Prečistya svojej Matere, ... na príhovor svojej prečistej Matky, kdež nás spasí...«.

Východ i Západ sa hliad k Matke Božej ako k svojej spoločnej matke. Preto predovšetkým Ona má byť mostom medzi kresťanským Východom a Západom. Ona môže najekôr porovnať rozdvojených bratov a vymôcť u Boha, aby čokoľko bol jeden ovčieč a jeden pastier. Preto nezabúdajme pri svojich modlitbách k Prečistej Deve prosiť za sjednotenie kresťanov, najmä Slovanov. Prosme ju, aby nám vyprosila svätých, veľkých mužov, ktorí by napravili chyby predkov a zničili rozkol.

O. I. S.

Čo chceme? - Na okraj obradových reforiem

Cudzie nežiadame, svoje si nedáme! — Nechceme latinizáciu, ale tiež nechceme múmiu. My chceme žiť, rozvíjať sa na základoch našich svätých Otcov, v duchu svojho obradu.

Preto zavrhuje naše snahy tých, ktorí chcú nahradiť naše latinským. Zavrhuje však snahy aj tých, ktorí nás chcú obliecť do písmeny tak, ako sa obliekali a žili pred 1500 rokmi. My nechceme byť len námiatka pre múzeum. My chceme ísť tiež s duchom času, chceme svoj obrad prispôbiť dnešným nevyhnutným potrebám, ale vo svojom duchu. Keď môžu prispôbiť potrebám času liturgiu sv. Jakuba sv. Vasilij a liturgiu sv. Vasilija sv. Ján Zlatoústý, prečo by ju nemohla potrebám času prispôbiť aj dnes na to povolaná autorita?

My vieme, že nezmeniteľnosť jestvuje len v pravdách viery. Nezmeniteľnosť aj v iných veciach bola a je len výhovorka pokrytcov a leňochov.

My vieme, že nepokračovať, značí vrátiť sa, nerozvíjať sa značí odumierať, rozpadávať sa. Preto chceme pokračovať, ale svojou cestou.

My vieme, že naša cesta je správna, súbežná s cestou rímskokatolíkov. Oni sú jedna koľaj a my druhá, súbežná s ňou. Obe končia u najlepšieho cieľa.

Preto nezávidíme si, neprokážajme jeden druhému. Áno, pomáhajme si navzájom, aby sme v svornosti a láske došli k spoločnému cieľu!

„Či myslíš, že ten patrí do Cirkvi, kto opustil Stolicu Petrovu, na ktorej Cirkve stojí?“
(Sv. Cyprián)

Náboženská sloboda v Japonsku. Terajšia japonská vláda zrušila dňa 14. decembra 1945 šintoizmus, ako štátne náboženstvo, odoprela mu svoju štátnu podporu a bola vyhlásená rovnoprávnosť všetkých náboženstiev.

• *Ako smýšľal o Cirkvi?* Anglikánsky biskup Kinsman po svojom obrátení na katolícku vieru, takto sa vyslovil o Cirkvi: »Môj názor o Cirkvi mal štyri stupne: 1. Najprv som prišiel na to, že nie je taká zlá, ako sa pövráva, 2. áno, že je dobrá, 3. že je najlepšia, 4. že je jediná pravá.«
(Emil Žák, *Konvertité, str. 3-4*).

Veľkosť sv. Jozefa

Mnogo už bolo na svete mužov, ktorí sa pokryli slávou, zaslúžili sa o blaho ľudstvu, ktoré ich z vďačnosti nazvalo »veľkými«.

Ale aký význam má táto veľkosť, ak hľadáme na ňu okom vľery a pod zorným uhlom večnosti? — Nijaký! Je to veľkosť hmoty, zeme, veľkosť pomínutelnosti.

Ale je ešte jedna veľkosť, veľkosť ducha, čnosti, nepomínutelnosti, veľkosť nebies. To je jediná pravá veľkosť, lebo čini človeka sice malým v očiach nízkeho, smyselného pozemčanu, ale veľkým v očiach Božích — veľkosť svätosti. V tomto smysle možno nazvať veľkým každého svätca, ktorý žiari na oblohe Cirkvi víťaznej a medzi týmito hviezdami žiari svojou nesmiernou veľkosťou ako hviezda prvého radu sv. Jozef.

1. Každé dieťaťko sprevádza na svet Prozreteľnosť Božia. Hoci nevieme, čím dieťať bude, jednak prináša si so sebou, Bohom presne vymieranú dráhu života a na ňom bude, až dorastie, aby sa snažilo poznať vôľu Božiu a ísť za hlasom Božím.

Akú životnú dráhu určila Prozreteľnosť Jozefovi? — Christos, ako Syn Boží má Otca, ktorý prebýva vo večnej sláve vo svetle neprístupnom. Ako človek bude mať matku, Pannu nepoškvrnenú. Večného Otca bude mu zastupovať na zemi — Jozef. — To je jeho určenie, jeho životná dráha, určená Prozreteľnosťou. Tým je povedané dosť, aby sme pochopili veľkosť tohto muža a verili, že vyniká veľkosťou nad všetkých svätých. Ale tým nie je vyčerpaná jeho veľkosť.

2. Boh — a mohol to urobiť len Boh — vzhľadom na svojho Syna nedovolil, aby jeho matky sa dotkol iba len tieň škvrny a hrlechu. Uchránil ju rany, ktorou je ranená každá duša prichádzajúca na tento svet — uchránil ju dedičného hriechu.

Sv. Jána Krstiteľa a proroka Jeremiáša zbavuje dedičného hriechu v lone matky. Budeme pochybovať, že Boh výsadu, udelenú Jánovi a prorokovi neudelil tomu, ktorý bol tak tesne spojený celý život so životom jeho Syna? Je to presvedčenie Cirkvi, že sv. Jozef v živote matky bol očistený od dedičného hriechu, veď dôstojnosťou a svojim úradom vynikal nad všetkých svätých Nového a Starého Zákona.

3. Dedičný hriech je ono nešťastné žriedlo zatemnenia rozumu, zoslabenia vôle, parenisko vášni, ktoré ako divé šelmy napádajú náš celý život a uvádzajú do nebezpečenstva našu večnosť.

Matka Christova, nemajúc tejto viny, nezaznala ani jej následkov vo svojej duši.

Sv. Jozef, keďže bol zbavený tejto viny ešte pred príchodom na tento svet, v tom okamihu, ako bol očistený v lone matky dedičnej viny, bol zbavený aj následkov. Prišiel tedy na tento svet v milosť Božej utvrdený, Duchom svätým posvätený a uschopnený privinúť Syna Božieho na parensky čisté svoje srdce.

Tým je určená veľkosť sv. Jozefa: Prozreteľnosťou vybraný za Ochrancu Syna Božieho, predposvätený skôr ako prišiel na tento svet, vo svojej svätosti utvrdený Duchom svätým.

U sv. Jozefa hľadajme pomoc a radu, keď sa rozhodujeme pre životnú dráhu, aby sme poznali, kde nás Prozreteľnosť Božia chce mať.

Keďže musíme niesť následky viny svojich prarodičov, následky dedičného hriechu, bojujme a v boji vzývajme na pomoc sv. Jozefa, veľkého v čnosti a svätosti.

O. Dekan:

Golgota

V jednoduchej farskej izbe na hlavnej stene visel pekný obraz golgotskej drámy, reprodukcia umeleckého diela svätochýrneho mallara. Naproti na stolíčke sedela moja draha mamička — (Boh ju osláv v nebi). Vykládala nám, deťom, tajomstvo tohto obrazu. Počúval som so zataveným dychom, s očami upútanými na obraz Golgoty. V očiach pozvoľna sa aj slzy zaiskrily.

Uplynulo už mnoho rokov odvtedy, ale na výklad drahej mamičky nikdy nezaodnám. Kúzelný dojem prvého poučenia z detských rokov zaryva sa vždy hlbšie a hlbšie do duši.

Tak sa má zaryť do duši divadlo Golgoty každému veriacemu. Ved sme kresťania, dobrovoľní nasledovníci Ukrižovaného a dediči tajomstva kalvárskeho. Poznáme ho. Z jeho lásky a milosrdenstva žijeme, s jeho pomocou premáhame ťažkosť života a prebívame sa svetom. Mali by sme ísť za ním vždy, ale podmienkou je: »lže choďte po mni íti, da vozmeť krest svoje« (Mark 8, 34). Teda za Krestonoscom bez križa, za Vystupujúcim na Kalváriu bez kalvárie — bez utrpenia — nepodarilo sa a nepodarí sa nikomu kráčať s úspechom...

Milovať, objímať svoj križ! Ano, niesť ho s odovzdanosťou! To je záruka a právo na podiel s Christom v nebi.

V čase smutnej udalosti na Golgote vystupovalo mnoho ľudí na Kalváriu. Boli tam zvedavci, ktorí v hroznom momente smrti Spasiteľa bili sa kajúcne v prsa (Luk. 23, 48). Boli tam znalci Zákona, farizeovia, ktorí v zaslepanej pýche nevedeli pochopiť najznázornejšiu náuku Učiteľa sveta a dojemný príklad obetavej lásky. Boli tam zbojníci, z ktorých aspoň jeden ľutoval za svoje priestupky, ktorý nešiel na Kalváriu nedarom s križom na plecach, ktorý kajúcne volal: Pomjani mja, Hospody... (Luk. 23, 42). Prišli na Golgotu aj hriechníci, ktorí pod križom našli odpustenie. Stál tam aj vojak-stolník, ktorý ako stelesnenie ľudskej objektívnosti a zdravého úsudku nadobúdol na Golgote neochvejnú vieru, že Christos musí byť pravým Synom Božím (Mat. 27, 54). Končne stáli tam aj verní priatelia Ukrižovaného, v ktorých láska sa ešte viac rozhorela, keď videli, že »takto voľubi Boh mir, jako i Syna svojoho dal jest...« (Jan 3, 16).

Cestu na Golgotu všetci sme započali. Kráčame. Ideme. Ale ako? V ktorej skupine je naše miesto? Či snáď sme sa ešte ani nevydali na cestu za Ukrižovaným? Ved' azda sme len nie Judáši?... Naša matka Cirkev každého roku volá nás všetkých na Golgotu za Ukrižovaným Spasiteľom. »Prijdíte vošchvallm svjatyj krest, na nemže Isus rozplatyj jest!« Volá nás všetkých, lebo kalvárska tragédia odohrala sa na scéne celosvetovej pre všetkých a za všetkých.

*»Aký úžitok máme mať z pôstu, keď sa nedarujeme odobriť naše zlé návyky?«
(Sv. Ján Zl. — MG 49, 65).*

Svätý týždeň v gréckoslovanskej liturgii

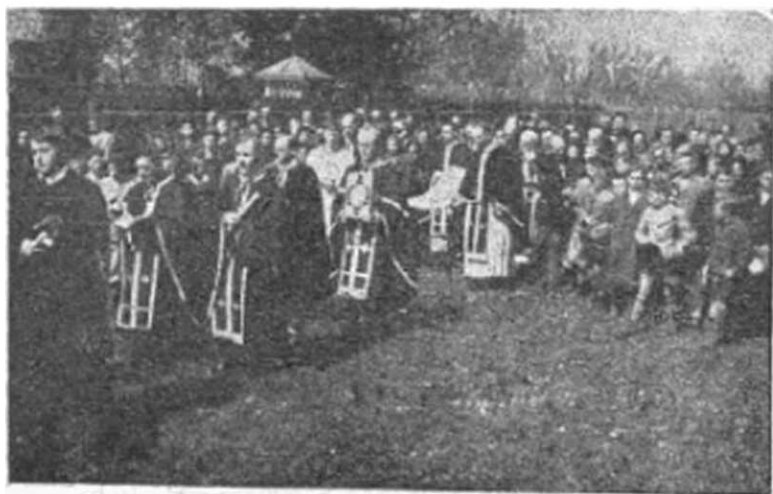
Na Kvetnú nedeľu (Cvítajaca nedeľa) oslavuje sa slávnostný vjazd Isusa Christa do Jeruzalema v gréckoslovanskom obrade v tom istom duchu ako v latinskom obrade. Bohoslužobné rúcha v ten deň sa užívajú v bielej farbe.

V pondelok, utorok a v stredu Veľkého týždňa sa slúži Služba B. Preždeosvjačených darov. V časoslove pri časoch sa majú čítať všetky štyri evanjeliá, aby si veriaci pripamätali, čo všetko vykonal pre nás náš božský Spasiteľ a akého nevďaku sa dočkal za tak veľké dobrodenie.

Na Veľký štvrtok slúži sa Služba B. sv. Vasilija Veľkého s večerňou. V bohoslužobných spevoch ospevuje sa láska nášho Spasiteľa, akú nám dokázal ustanovením Presvätej Eucharistie a zrada Judášova. Ale bolesť Cirkvi nad blížiacim sa utrpením Spasiteľovým neľovoľuje jej -- Snúbenke Christovej -- rozjasť sa radosťou z ustanovenia Najsvätejšej Sviatosti. Po Službe B. koná sa v katedrálach a v kláštoroch umývanie nôh.

V neskorých večerných hodinách volajú zvony na najsmutnejšie divadlo sveta -- na »Strasti Isusa Christa«. U rímskokatolíkov sa nazývajú »Pašie« a čítajú sa 4-krát, od každého evanjelistu zvlášť. U nás gréckokatolíkov sa čítajú len raz -- vo Veľký štvrtok večer. Čítanie o utrpení Isusa Christa je vybrané podľa časového postupu od všetkých štyroch evanjelistov.

Veľké smútočné divadlo už u starých Grékov a Rimanov malo 5 dejstiev. Tak aj Strasti sa delia na 5 častí s 12 scénami, t. j. s dvanásť čítaniami svätého evanjelia o utrpení Spasiteľa sveta. Po každom čítaní sa »rapká«. Dej začína čítaním zo sv. Júra (Mt 13, verš 31), končí pohrebnou Isusa Christa (Mat. 27, 62—66). Celý dej je zarámovaný vo forme utrpenia a umuľdený spevmi pred čteniami i po nich. Kňaz obrátený k ľudu, ohlasuje zakončenie kalvárskej tragédie slovami: »Opľúvanie, rany, poličkovanie, kríž a smrť pre spasenie ľudí trpiacich Christos, pravý náš Boh, na príhovor Presvätej svojej Matky, svätých slávnych apoštolov a všetkých svätých, kľež sa nad nami zmiluje, ráč spasiť vo svojej добрote a ľudomilstve.« Ľud odpovie: Amiň.

Obchod a plašôanicou v našom monastieri.

Na Veľký piatok nekoná sa ani Služba B. Preždeosvjačených darov. Prerôbovaním sa spievajú len časy s čítaním zo St. Zákona, z listov sv. Pavla a z evanjelií.

Nazývajú sa »Cárske časy«, lebo sa ich zúčastňovali aj sami cisári s celým služobníctvom. Popoludní koná sa slávnostná večerňa. Po nej je obchod s plaštancom. Je to symbolický pohreb Isusa Christa: Na oltári spočíva na plátne maľovaný obraz Spasiteľa, sňatého s kríža. Nazýva sa »Plaštanica«. Pripomína rúcha, do ktorých bol zavinený mŕtvy Spasiteľ. Kňaz berie plaštanicu na plecia alebo nosí ju za štyri rohy štyria význační mužovia obec a kňaz ide za nimi. Za spevu »Blahoobrazný Jozef so dreva snem prečistojš Telo Tvoje, plaštaniceju čistuju obviv i voňami, vo hrobe noví pokryv položí — Bohabojný Jozef sňavši prečistš Telo Tvoje, plátnom čistým obvinuvá i masťami pomazavši, v hrobe novom uožile«, obchádza procesia trikrát cerkov. Potom uloží sa plaštanica v pripravenom Božom hrobe. Po vzkriesení v nedeľu ráno odnáša sa slávnostne na hlavný oltár a ostáva tam až do Voznesenia (Nanebovetupenia). Vplyvom Západu v Hallči zaviedli prv obchode s plaštancom aj obchod s Presv. Eucharistiou. V pravoslávnej cirkvi Presv. Eucharistia sa odnáša do Božieho hrobu bez okázalosti po obchode s plaštancom.

V naskorých večerných hodinách Veľkého piatku sa má konať pred Božím hrobom takzvaná »Jeruzalemská utreňa«. Predstavuje nesmiernu radosť spravodlivých v predpekli a zvrátenie duše nášho Spasiteľa medzi nich. Väctci spravodliví ľudia St. Zákona museli čakať na smrť Isusa Christa v predpekli. Kým on nezomrel, nemohli požívať blaženého videnia Boha a kým on nevstúpil do neba, nemohli tam ani oni. Isus trpel, premancho vytrpel, ale predsa nie nadarmo. Urobil radosť tisícom a miliónom hneď v prvom okamihu, keď povedal: »Soveršilossja — Dokonané je!« živý obraz radosť vykúpeného ľudstva predstavuje Jeruzalemská utreňa. Líši sa od obyčajnej utrení tým, že pred kanonom sa spievajú tri »Statie«. Majú svoje mimoriadne, nezvyklé taktier svadobné melódie a toľko slov. Každá má veršov najdlhší psalm 119. Verš psalmu zaspieva kňaz a za každým veršom ľud svižne a veselo spieva jednotlivé sloky.

Prvá sloka prvej Statie znie: »Veličajem Ta, životdavče Christe, nas diľa včora pohreberenna, preterpivšaho i oživujuščuho preslavno mertvyja — Velobima Ta, Darcu žitia Christe, ktorý si bol pre nás včera pochovaný, ktorý si za nás trpel a oživil slávnou mŕtvych.«

Celá tohoslužba trvá až tri hodiny. Zastupuje Východu latinskej Exultet. Pri konci tejto bohoolužby čím ďalej, tým viac už zaznievajú zvuky veľkonočnej radosť.

Na »Svjatuju i Velikuju sobotu« v ranných hodinách je Služba B. sv. Vasilia Veľkého s večerňou. Pri nej je 12 čítaní zo St. Zákona. Po nich sa spieva chválospev uroč nádejcov v peči ohnivej. Po každom verši ľud odpovedá kňazovi: »Pojte Hospoděvi i prevoznošite jeho vo vsja vki — Ospevujte Pána a zvelebujte ho na veky«. V dávnych časoch po tomto chválospeve pristupovali ohlásení (katechumeni) ku sv. kresťenstvu, preto sa spieva dodnes »Jelcy vo Christa krestitesja, vo Christa oblekostesja: allyluja!« Hlboký význam týchto slov vysvetľuje hneď apoštol (Rom. 6, 3—11): Pri našom kresťe zomrel starý človek a bol s Christom pochovaný. Ale kresťan sme aj vstali z mŕtvych s Christom ako noví ľudia, ktorí neslúžia už hriechu a svetu, ale ktorí žijú v Bohu, z Boha a pre Boha. Áno, to je cieľ pôstu: Očistiť sa od hriechu pravou kajalnosťou, dobrou svätou spevečou, pochovať starého človeka s jeho hriechami a s Christom vstať z mŕtvych k svätému, bohobojnému životu. Veľká sobota sa nazýva aj Biela sobota, lebo novopokrstení obliekali sa na znak novinnosti do bieleho rúcha a choďli v ňom až do nedeľi Flomnej.

Deň samej Paschy má rávať obradových zvláštností, je najveľkolepejšie oblievený. Radosť z vŕstazstva I. Christa a z vykúpenia vyslovuje krátko a jasne spev: »Christos vŕstos z mŕtvych. Smertiju smerť poprav i sušim vo hroběch život daroval. — Christos vŕstos z mŕtvych. Smrtou smerť porazil a mŕtvych v hroběch životom obdaril.«

Vrcholom bohopocty je obeť, žertva. Obetovať v obyčajnom hovore značí niečo zo svojho darovať. Darovať na cerkov, na rízy, udeliť almužnu, je žertva v istom smysle. Ale v pravom smysle slova obeť, žertva značí zničiť nejakú vec na česť a slávu Božiu, aby sme takto uznali Boha za svojho najvyššieho Pána. Tento spôsob účty je najvyšší, Boha najdústojnejší a sme sa prejavovali len jemu jedinému, lebo len On jediný je Pánom všetkého.

Obetou uctievali ľudia Boha od počiatku ľudstva. Obetami uctieval Boha i vyvolený Bcži národ. V jeruzalemskom chráme každý deň pred východom slnka kňaz obetoval za celý národ ročného baránka. Spaľoval sa do večera. Druhého baránka obetoval pred západom slnka. Spaľoval sa až do rána. Každú sobotu prinášali v obeť 12 päzničných chlebov, víno, múku, kadidlo a dvoch baránkov. Na veľké sviatky prinášali na tisícce obeti

Najväznejší okamih Služby Božej v ktorom sa obnovuje obeť kríža.

Žertva Služby Božej.

Ale aby sme mohli byť účastníkmi obeť kríža, aby sme mohli z nej čerpať pre seba i pre druhých, aby sa nám prirástlo ovocie Christovej obeť kríža, Isus ustanovil Službu B. Pri nej duchovne, nekrvavo, ale skutočne obnovuje svoju obeť kríža. Ako na kríži Isus bol obetujúcim kňazom i obetným darom, tak aj pri Službe B. prvým a hlavným bol obetujúcim kňazom i obetným darom, tak aj pri Službe Božej prvým a hlavným kňazom je Isus. Pri premenení kňaz hovorí: »...Sie jest Telo moje... Sija jest Krv moja...« Je to kňazovo telo, kňazová krv? Kto hovorí jeho ústami? Isus užíva kňazových úst. Teda Isus premeňuje, obetuje. Kňaz je len nástroj v jeho rukách.

Starozákonné obeť delily sa na krvavé a nekrvavé. Ku krvavým patrily: celopaly (spálilo sa všetko), žertvy smierne, prosebné, ďakovné a zášubné. Prinášali sa pri nich v obeť stvorenia živé. Ich krv sa vyliala k oltáru a mäso sa spálilo úplne alebo len čiastočne. Pri obetiach nekrvavých sa obetovali veci neživé, ako víno, kadidlo, múka, zrno, koláče. Veci obetované musely byť čo najlepšie, bezvadné. Cieľ týchto obetí bol: Boha chváliť, jemu ďakovať, za hriechy ho usmerňovať a milosť si od neho prosiť.

Obeť Nového zákona.

V Novom zákone máme len jednu obeť a tou je obeť Isusa-Spasiteľa na kríži. Touto obetou raz a navždy vzdal Isus svojmu nebeskému Otcovi nekonečne dokonalú obeť chvály, poďakovania, smieru a prosby za všetkých ľudí minulosti, prítomnosti i budúcnosti. Obeť Isusa Christa na kríži má nekonečnú cenu, preto ona jediná stačí na všetky časy, pre všetky potreby.

Dobrá výchova

3. **Modli sa za svoje deti.** Dobre vychovať deti je veľmi ťažká úloha. Po kňazstve je to najťažšie povolanie. A kňaz hľadá pomoc a poučenie nielen v knihách, aby mohol dobre zastávať svoj úrad, ale musí aj mnohé hodiny prekláčať pred oltárom vo vrúcnych modlitbách za svojich veriacich. Tak aj rodičia musia sa za svoje deti modliť a nielen ich poučovať.

Sv. Monika si nariekala pred sv. Ambrožom, že jej syn Augustijn nedá nič na jej slová, že nechce a nechce sa polepšiť. Vtedy svätý jej odpovedal: „Nehovor toľko so synom o Bohu, ale hovor viac s Bohom o synovi.“ Tým ju chcel povzbudiť k modlitbe. A ona sa veru mnoho za neho modlila. Dlhé roky márne. Ale nakoniec predsa bola vypočutá. Syn sa obrátil a stal sa svätým. Je jedným z najslávnejších učiteľov Cirkvi.

Rodičia sa majú modliť za deti, aby ich Boh osvietil a dal im mäkké, prístupné srdce. Tiež aj preto, aby sebe samým vyprosili potrebnú múdrosť a statočnosť, aby vedeli deti múdro poučovať a pred zlým varovať.

Rozvodnený Laborec a ŕh

Veľmi je prospešné dodržiavať starý kresťanský zvyk, že mamky po vývodkách pokľaknú s dieťaťom pred obraz Matky B. v cerkvi a tam odínajú seba i svoje dieťa do ochrany Matky B. a prosia ju o pomoc a radu pri vychovávaní svojho dieťaťa. Také dievky Matka Božia berie do zvláštnej svojej ochrany a takým pomáha niekedy aj zázračne v ťažkých, neočakávaných chvíľach života.

Dobří kresťanskí rodičia na každý väčší sviatok a pri každej Službe Božej, mali by odporúčať vrúčne Pánu Bohu svoje

dievky a pýtať pre nich i pre seba všemohúce Božie požehnanie pre zásluhy Isusa-Christa a na prímluvu Prečistej Devy. Veľkú moc má aj modlitba rodičov ku Anjelom strážcom ich dievčok.

Matka sa chváli náklonnosťou svojho synáčka ku pobožnosti a ku kňazskému stavu. Ale jej starostlivé materské srdce sa obáva, ako bude naďalej. Radí jej modlitbu. A hneď mi na to odpovedá: „Modlila som sa za neho ešte pred narodením.“ Modlitba rodičov za deti je Bohu veľmi milá a mocná.

Ak ŕa zastihne smrť ako zapísaného člena SSJ, odkončí sa za teba i po smrti ročne 50 Služieb B., 12 Panachíd, dokiaľ Spolok bude spolkom. Nezaistíš túto veľkú výhodu sebe a členom rodiny?

Zo života pre život

Hľadáme chyby

Spisovateľ J. C. Hronský hovorí: Nič na svete sa nestane bez príčiny, a príčiny pochodia z pokúšenia, a pokúšenie je v človeku. Človeče, vyhoď zo seba pokúšenie a nebudeš mať príčin.

Celkom vyhodil pokúšenie zo svojho vnútra je v rukách Božích. Boh dal ľuďom slobodnú vôľu, ktorou môžeme zvládnuť za pomoci Božej Milosti aj najhoršie búrky života, to je to sebazaprenie, ktoré dnešní ľudia nemajú v móde. Prvou, — základnou — podmienkou sebazaprenia je poznanie seba. Poznať seba je vecou ťažkou, pritom však veľmi užitočnou.

Ak vidíme svoje chyby a ak vediac o nich usilujeme sa ich napraviť, vtedy sú naše chyby prameňmi vykúpenia. Nedokonalosť najdokonalejšieho pozemského tvora je práve v pokúšení. Čím viac prevládne túto nedokonalosť, tým viac sa blížíme k večnej dokonalosti — k Bohu!

»Buďte dokonalí, ako i váš Otec nebeský dokonalý je.« (Mat. 5, 48.)

Najväčšie a najnebezpečnejšie pokúšenie kladie mládež dnešný svet — svet samopašnosti, svodnosti a veľkých pohoršení.

A mládež? Ona je bezmocná, slabá, lebo mocný je hriech, mocná bezbožnosť. A my sme osamelí, slabí? —

Tu je chyba: Mládež kráča životom bez Boha, preto je osamelá. Mládež neverí v pomoc Božiu, neverí v účinok modlitby, preto je slabá. Nie je schopná odolať vonkajšiemu a vnútornému pokúšeniu, lebo má málo sebuobraných prostriedkov.

»Každý, kto pýta, dostane, kto hľadá, nájde, a klopajúcemu sa otvorí.« (Mat. 7, 8.)

Juraj Sabo.

Neomyšľný znak. Poj, ktorý vyvolalo vo verejnosti nosenie krížikov, je neomyšľným znakom, že začulo mlynkovanie, oddeľovanie pčonica od plevy. Kríž je najslávnejšia kazateľnica smutného Boha. Na nej predniesol najvyšší Učiteľ celého sveta najslávnejšiu svoju kázeň o tom, čo je hriech a čo čaká ľudí za hráchy, akú má cenu duša a život duše po smrti a aká nesmierna je starostlivosť a láska Boha k ľuďom, keď Syna svojho neušetril, ale na smrť ho vydal, aby niekto nezahynul, ale mal život večný. Kríž je najslávnejšia kázeň o cene neba a hrôze pekla. Kríž je najväčší dôkaz lásky Bohu k ľuďom. A keď predsa stáje sa taký, ktorý nenávidí to, čo pouho i najzatvrdlivejšími hriešnikmi, či môže byť spasený? Nie, nemôže a ani nechce. Preto svätú pravdu napísal sv. Pavol v liste ku Korintským: »Slovo kríž je bláznovstvom pre tých, čo majú zahnúť, a silou Božou pre tých, ktorí sa majú spasíť« (I. Kor. 1, 18). Krížom bol vykúpený celý svet. Kto nechce kríž, nechce ani Christa, ale chce Antichrista. Až tak ďaleko došiel už národ slovenský? — Či nepovedal ozaj pravdu vysoký vládný činiteľ, keď vyhlásil, že zasľúžil by najväčší trest každý, kto robí podkopnú protikrátknu prácu odstraňovaním krížov zo škôl (Kst. Nov.)? Podľa vládneho nariadenia nemá nijaký učiteľ, ani riaditeľ školy, vyhodiť kríže zo škôl proti vôli ľudu. — Kresťanský ľud, preto nepoužívaj svoju moc, pretože neháňš svojho Spasiteľa?

Ozaj je to smutné. Bol som už viac razy v kruhu dobrých kresťanských rodín práve vtedy, keď sa zvolilo »napacere«. Videl som mnohých, ako sa pokrižovali, ale viac už nevedeli robiť. A videl som mnohých, čo už ani pokrižovať sa vtedy nevedeli. neznať dôvod, prečo by mali tak urobiť. »Na pacere« sa zvolí na pamiatku oksmižu, kedy archanjel Gabriel zvestoval preiom svetových dejín, kedy oznámí svetu, že už

sa počne vykúpenie sveta z otroctva diabla, z kľatby dedičného hriechu. Na pamiatku tejto udalosti tri razy za rok sa zvoní v kresťanských obciach, aby si ľudia pripamätali svoje vykúpenie a poďakovali za Bohu aspoň niekoľko slovami. Vtedy sa má pomodliť každý dobrý kresťan »Anjel Hospodeň — Anjel Pána« a pripamätať si živo Blahovznenie. Na Sv. Hore v Čechách ešte pred svetovou vojnou vyhánali OO. misionári zlého ducha z 20-ročnej posudlej dievky. — Keď mu kňazi v mene Božom dávali otázku, odpovedal. Diabol ju opunoval ešte ako žiacu. Sám diabol sa priznal, že poprvé do nej vošiel, keď nabierala zo studni vodu a nepreerušila svoju prácu, keď zvonilo »na pacere«. (Dr. Joz. Miklšk, Satan na Sv. Hore).

Zjavenie v Berjamo. Následujúcu zprávu podávame na základe listu O. Corteso, doktora teologie a profesora filozofie, ktorý je zároveň spovedníkom omilostného dievčatka. — V Taliansku, v Berjamo žilo 7-ročné dievča Adelheide. Roku 1944 malo poprvé pristúpiť k sv. prijímaniu. P. farár však ju odmietol, lebo neveredela ešte dobro katechizmus. Odmietnutá išla na lúku nasbierať aspoň kvietky pre Božiu Matičku. Vtedy 13. mája 1945 sa jej poprvé zjaviła údajne Matka Božia. Prestrašená padla na zem, Matka B. ju tesila, aby sa nebála. Vraj videla aj Isuska a sv. Jozefa. Zjavenie sa behom mája opakovalo viackrát. Pri poslednom zjavení v máji, bolo prítomno až na 300.000 ľudí, 5000 z nich prišli bosí. V ten deň uzdravilo sa 7 nemocných. — Zvláštnej pozornosti zasluhujú si predovšetkým jeden výrok Matky Božej, nad ktorým sa nám treba vážne zamyslieť: »Posledná vojna je predovšetkým za hriechy spáchané proti stavu manželstvámu«. Hrozné slová! Ohlasuje ich svetu starostlivá Matka neba ústami dieťaťa, ktoré si ich nemohlo vymyslieť, ani im rozumieť. Ku tetskám rozbitým domov mali by pokojne pokľaknúť ich majitelia, rodičia a kajúone vyznávať: »Naša vina, naša vina, naša najväčšia vina, my sme rozbili svoje domy svojimi hriechami!« A či sú teraz ľudia už lepší? Kto Boha kľame, storaz na to doplatí.

O. Vasílij.

Z NÁŠHO KRAJA

Českí študenti u prezidenta Republiky. Dňa 6. februára prijal prezident Republiky Dr. E. Beneš delegáciu čes. kat. študentov. Vedúci pozdravili prezidenta Republiky a mimo iné dôrazne žiadali rozšíriť náboženskú výučbu na stredných školách. Pán prezident Republiky vo svojej odpovedi ako inokedy, aj teraz zdôraznil svoju lojalnosť k náboženskému presvedčeniu druhých a prisľúbil nádejný rozvoj v Republike v tom ohľade.

Osemdesiatiny arcipastiera Moravy. Dňa 8. marca dožil sa tohto roku osemdesiatich narodenín veľký muž Moravy J. E. Dr. Leopold Prečan, arcibiskup olomoucky, veľký priateľ a podporovateľ Východu a nás gréckokatolíkov. Správa SSJ a redakcia »Misionára« zaslala mu menom celého Spolku sv. Jozefa čo najsrdečnejšie blahoželanie.

Cyriometodejský časopis na Morave. Po dlhšej prestávke zasa začal vychádzať unctionistický časopis »Apoštolát sv. Cyrila a Metodeja« v Olomouci. Jeho cieľom je prehlbovať vzájomné poznanie východu a západu, podporovať, a prebúdzat myšlienku včeslovanskej jednoty v ohľade náboženskom. Na započatej ceste prajeme mu mnoho zdaru!

Zapojenie do SSJ vranovského okresu. V dňoch 9.—17. februára navštívil osobne redaktor »Misionára« obce Čaklov, Soľ, Rudlów, Zamutov, Vranov, Čičavu, Merník, Kručov, Komariany, Jastrabie, Ruz, Kazimír, Benkovce, Kajňu. V každej obci predniesol aspoň jednu prednášku. Účasťou a oddanosťou veriacich bol O. misionár takmer všade prekvapený.

Zapojenie do SSJ sobraneckého okresu. Podobný zájazd v dňoch 22.—27. februára vykonal ten istý O. misionár do obcí Rus. Hrabovce, Podhorod, Choňkovce, Hlivište, Baškovce, Horňa, Ruskovce, Jasenov, Vyš. Rybnica, Vyš. Kemety. Od 10.—17. III. navštívil obce Nemecké, Krčava, Orechová, Sejkov, Jenkovce, Bežovce, Pinkovce, Porostov, Ostrov, Tibava, Vojnatina, Priekopa, Porubka, Koromľa, Petrovce, Husák, M. Zalužice, Kolibábovce, Lastomír. Aj v týchto obciach pripomenul v prednáškach veriacim najčasovejšie náboženské aktuality dneška.

Z kultúrno-náboženského života v Drienove. Gr. katolíci v Drienove pod vedením veľmi agilného kňaza O. Ladislava Stimu nábožensky a kultúrne veľmi napredujú. Minulého roku dali si vymalovať do chrámu pekný obraz sv. Jozefa. Posviacku vykonal sám najd. p. biskup Pavel Gojdič 15. augusta m. r. 30. septembra 1945 zavítal do Drienova chór bohoslovcov so svojím rektorom vdp. kanonikom Emerichom Sedlákom a vicerektorom msgr. Michalom Sabadošom. Chór spieval pri Službe Božej a poobede vystúpil s niekoľko peknými spevmi na akadémií v kultúrnom dome. Na Vianoce zahrala mládež za vedenia vdp. farára Stimu divadelné predstavenie. Celý zisk venovali na svoju cerkev. Najnovšie cvičí sa celý balalajkový orchester. — (Alexander Demjančík, učiteľ.)

Panichida za Ľ Pavla Ďurišina. Dňa 6. marca v našej monastierskej cirkvi konala sa slávnostná panichida za mladého nádejného profesora michalovského gymnázia Pavla Ďurišina, ktorý bol zastrelený od nemeckej stráže v Ružomberku 1945. O pol 9. bola Služba Božia. Zúčastnilo sa jej korporatívne celé žiactvo gymnázia, uč. akadémiie, i s profesorským sborom. Spieval spevokul uč. akadémiie, pietnú reč predniesol misionár O. Jozef Fail. Mimo iné zdôraznil, že nebohý Pavel Ďurišin dáva našej inteligencii vzorný príklad praktického kresťana, gréckokatolíka, ktorý sa za svoju vieru nehanbil, ktorý podľa viery aj žil (dovne chodieval na sv. príčastie v našej cirkvi), ktorý uznával len jeden »izmus« a sice katolicizmus. Vičnaja jemu painjač!

Čo nám píšu z Čiech a Moravy. »Jsem římsky katolík, prostý člověk. Východní liturgii znám s Velehradu. Slouží se 5. července na Velehrade. Po dobu okupace byla zakázána, až zase vloni se rozhlaholila. Vím, jak je krásná a vznešená a hlavně jaká hluboká zbožnost z ní vyvěrá. Proto bych více chtěl Vás poznati. Proším, zastlejte mi Váš časopis »Misionář«. Je psán slovensky. Nevadí, vždyť si porozumíme. Ty řeči jsou jak naše, tak slovenská, jak rodné sestry, stejně«. (A. D., okr. cestář.) — Ďakujeme za oddanosť. — (Red.)

ZO SVETA

Pápežské konzistorium. Dňa 18. februára t. r. sa konalo po desaťročnej prestávke prvé zasadnutie doplneného kardinálskeho sboru vo Vatikáne. Konalo sa z príležitosti odovzdania kardinálskych klobúkov 32 kardinálom. Medzi menovaných patrí aj arménsky patriarcha z Cilicie Gregor Peter Agagianian. Východná cirkev má teraz dvoch kardinálov.

Juhoslávia má nového pápežského nuncia v osobe J. E. Jozefa Patricka Hurley z Ríma. Na belehradskej stanici privítal ho ministerský zástupca v mene vlády. Tým predišla Juhoslávia našu ČSR, ktorá má dosiaľ ešte len dočasného zástupcu v Ríme v hodnosti chargé d'affaires Dr. Františka Schwarzenberga a Vatikán v Prahe v tejže funkcii msgr. Rafaela Fornioho.

Konferencia poľských biskupov v Czenstochovej prejavila svoju oddanosť k terajšej demokratickej vláde v Poľsku, ale tiež dôrazne zakročila proti zneužívaniu práv Boha, Cirkvi a prírody terajším vládnym režimom.

Metropolita Nikolaj Antonomov konvertoval. Podľa správy »Apoštolátu CM«

KALENDÁR V APRÍLI.

Počasie: Do 10. studeno, od 11. do 17. jasno, od 17. do konca mesiaca premenlivo.

Východ slnka: 1. apr. o 5. hod. 38 min., západ o 18. hod. 31. min., 30. apr. východ o 4. hod. 39 min., západ o 19. hod. 17 min.

Fázy mesiaca: Nový mesiac 2. apr. o 5 hod., prvá štvrt 8. apr. o 21 hod., splň 16. apr. o 11. hod., posledná štvrt 24. apr. o 16. hod.

pravoslávny metropolita Nik. Antonomov z Ukrajiny prihlásil sa k jednote s Rímom Pracuje teraz v Nemecku medzi svojimi veriacimi.

Pápežský list gréckokatolíkom. K jubileu 350 rokov sjednotenia s Rímom, ktoré bolo podpísané a vyhlásené v Breste Litevskom 9. októbra 1596, vydal sv. Otec Pius XII encykliku, to je list ku všetkým kresťanom sveta, ktorého prvé slová začínajú »Orientales omnes ecclesias«. V tom liste pripomína sv. Otec úžitky, aké priniesla únia gréckokatolíkom. Ale veľmi ho bolí, že práve v tejto dobe jubilea gréckokatolíci toľko trpia. Žehná všetkým a najmä nám gréckokatolíkom, povzbudzuje nás k statočnosti a vyzýva celý kresťanský svet k modlitbe za jednotenie kresťanov a za trpiacich gréckokatolíkov.

ODKAZY REDAKCIE

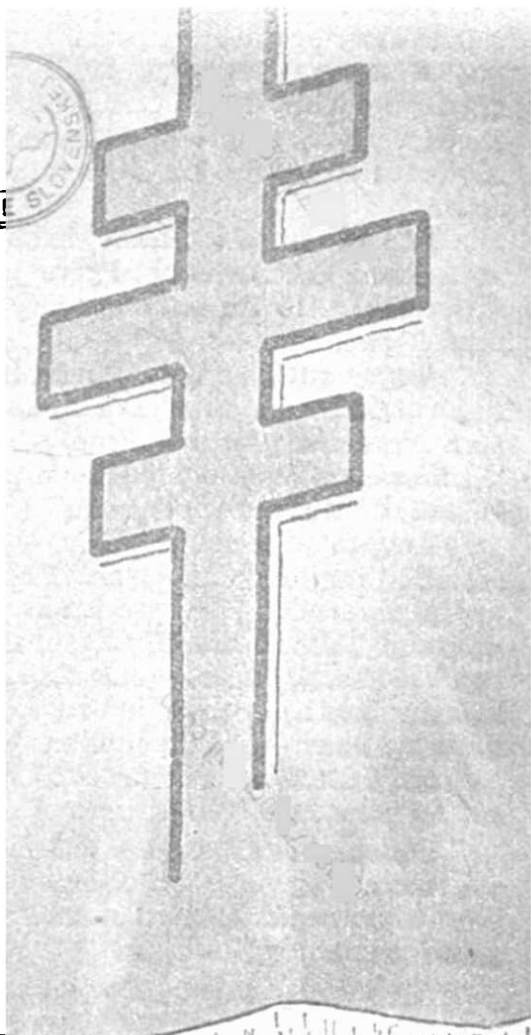
Uzávierka. Príspevky do »Misionára« načim zaslať mesiac pred uverejnením.

Prispievateľom. Dakujeme srdečne za príspevky. Ale upozorňujeme, že »Misionár« nie je kazateľ, ale učiteľ. Treba kázať, treba moralizovať, ale ešte viac treba učiť, ukázať ľudu náboženské pravdy názorne v celej ich výške, hĺbke i šírke. To je prvý cieľ nášho časopisu. Články moralizujúce nemajú veľkú nádej na skoré uverejnenie. Ale vítame každý solidný a pútavý rozbor niektorej náboženskej pravdy, historickej udalosti, liturgie, výchovy, poučné príbehy a poviedky. Z básní môžeme uverejniť len lepšie básne náboženské.

Odkazy. Služby Božie za členov SSJ v apríli budú 3., 5., 21. a 28. apríla. Moleben k sv. Jozefovi 28. apríla. 2. P. T. horlítefov a horlítefky úctive prosíme, aby časopis rozdávali členom hneď, keď im zásielku doručíme, aby si členovia nesťažovali na našu neprístupnosť. Časopis rozosielame teraz vždy od 1. do 10. Kto by z najekj príčiny nedostal časopis do 15., nech sa hlási u horlítefa. Ktorým posielame zvlášť, nech sa hlási u nás, ak nedostanú číslo do 15. 3. Naším členom SSJ. tlmočíme vrúcnu prosbu sv. Otca Pia XII., ktorí prosí všetkých kresťanov sveta a najmä nás gréckokatolíkov, aby sme sa modlili za sjednotenie kresťanov a za prenasledovaných gréckokatolíkov. 4. Niektorí horlíteľa vyhovelí našej prosbe. Zašli do každej rodiny svojej obce a ponukli všetkým členstvo vo Spolku sv. Jozefa. Mnohí získali takto mnoho nových členov. Kiež im sv. Jozef stokrátne vynahradí ich horlivosť. Urobil si takto aj ty?

Poďakovanie. Najvrúcnejšie vďaky vzdávam Božskému Srdcu, jeho najčistejšej Matke Márii a sv. Jozefovi za uzdravenie svojho syna z ťažkej nemoci. Vo vrúcnych modlitbách obrátila som sa k nim a bola som vyslyšaná. Za to vzdávame vrúcne vďaky Najsv. Trojici a posielame na rozšírenie SSJ dar 50 Kčs. — rodina Č., Vechec.

»Misionár« vydávajú OO. Misionári-Redemptoristi v Michalovciach. Vychádza každý mesiac. — Redaktor: O. Ján Ďurkán, zodpovedný redaktor: O. Jozef Fail. — Vydávanie je povolené rehoľnou i cirkevnou vrchnosťou i Poverenstvom pre veci vnútorné v Košiciach 28. apríla 1945 čís. 428/45 rez. — Tlačí kníhtlačiaren »Pravda«, filiálka v Prešove. — Novinové výplatné povolené výnosom odbočky Poverenstva pôšt a telegrafov v Košiciach pod č. 22.661-1/a-1945. — Dohliadač poštový úrad v Michalovciach. — Členské SSJ na rok pre rodinu 35 Kčs, pre jednotlivcov 30 Kčs. Členovia SSJ dostávajú časopi i s prílohou zadarmo.

MISIONÁR

NÁBOŽENSKÝ ČASOPIS GRÉCKO-KATOLÍKOV

Ročník V.

MÁJ 1946

Číslo

5

VYDÁVAJÚ OO. MISIONÁRI-REDEMPTORISTI V MICHALOVCIACH

My chceme mier!

Tým heslom sa dues ohana kde-ko, aj ti, ktorí vo skutočnosti pracuju najviac proti mieru. Ale mnohí ozaj vazne sa usiluju o zdarnu vystavbu svetoveno mieru. Ale uz rok minul od hroznej vojny a este nevidime ani ranny usvit svetoveno mieru.

A keď sa preasa pouari mocnostiami uzavrieť mier, ako dlho potrvá? Chceli by vecny mier. Cancell by znemoznil kazdu vojnu v buducnosti. To chceli vsak aj po prvej svetovej vojne. Preto zriadili Spolocnosť narodov. A preda doslo k vojne. Jej hrozu sme aj my az prius pocitili. Preto k nej doslo!

Kto má len oko telesné, len okuliare novinárov, vidí všetku príčinu len vo fasizme a v Hitlerovi. Preto je ta snaha znicit' všetky stopy fasizmu a hitlerizmu. Ale kto má oko viery! Vidi ďalej, vidi lepsie, vidi hlbšie, preniká k podstate.

Verky ruský filozof Vladimír S. Solovjev po niekoľkoročnom blúdení zadovážil si, kupil si od Boha oko viery. Nim osvietený vyhlásil: „Kraľovstvá hynú len pre všeobecné, všenárodné, štátne hriechy. Zachranuju sa len nápravou svojho sociálneho poriadku, to jest, pribúženim svojho poriadku k mravnému poriadku“ (Sob. spisy V. 287).

Ano, to je poustata zla vo svete, hriechi. Tak uci neomýlna viera, tak svedčí aj dejinná skutočnosť. Pre hriech stratili prarodičia raj, pre hriechy prišla na svet potopa, pre hriechy shorela Sodoma a Gomora, pre hriechy zahynuli slávne národy Mezopotámie, Babylóna, Egypta, Grécka, Rima. Pre všeobecné, všenárodné štátne hriechy bola prvá svetová vojna, pre hriechy bola aj druhá svetová vojna. Pre hriechy bola potrestaná od Pána sveta aj naša drahá Republika. Prvým všenárodným hriechom ČSR bolo potupenie Matky Božej 28. októbra 1918 na Staromestskom námestí v Prahe. Za trest tam bolo aj krvavé zakončenie vojny.

Pánom sveta bol, je a bude na veky Boh. On riadi osudy narodov, on má zrátané aj vlasy ich občanov. Ani jeden nikomu nespadne s hlavy bez jeho dopustenia. Nuž ako mohli bez jeho dopustenia vyhasnúť milióny mladých životov? Ako mohlo byť znicené s milión domov?

My chceme mier! To je heslo dneška, to je dnes túžba každého jednotlivca. Nuž nech si každý uvedomí, že cesta k nemu nie je v smere od Boha, tv smere ku hriechu, ale v smere ku Bohu, v smere od hriechu!

Dokiaľ budovatelia svetového mieru neosvoja si heslo: „Čím ďalej od hriechu, čím bližšie k Bohu!“ a nepokúsia sa toto heslo aj uskutočniť, ich budova bude len z karát, z papieru. A dokiaľ aj občania štátu nezačnú podľa tohto hesla žit', sú nepriateľmi, ničiteľmi svojho štátu.

My ozaj chceme mier. Preto ukazujeme jedinú správnu cestu k mieru: Christa a jeho zákony! On, Lekar ľudstva, predpisuje najúčinnnejšie lieky, podáva najlepšie návody na ich užitie.

Redaktor.

Odpusty v našej monastierskej cerkvi v Michalovciach sú tohto roku:

1. Odpust chrámu na Sošestvie sv. Ducha 9. júna. Vtedy bude aj posviacka nových dvoch skvelých oltárov Božského Srdca a Matky B.

2. Odpust Božského Srdca 28. júna.

3. Odpust Matky ustavičnej pomoci 11. augusta (druhá nedeľa v auguste).

4. Odpust ružencový 20. októbra (nedeľa po Pokrovách).

Nepoškvrnená

NIKOLAJ KASARDA

Aké to šťastie v takom vzore
v panenskej kráse Bohu rást
aké to slnce na obzore
komu to pejú srdcia v chóre
aká to v našej duši slasť

Komu to zvonia zvoný v turní
keď zauiká a svitá deň
to Tebe Panna bez poškvrny,
to k Tebe lásky pôvodeň
mám v srdci hoci nepatrný

A Ty nám svietíš v bielej kráse
a Ty nám kvitneš biely ker
k Tebe sa hrnú deti zase
k nohám Ti kladú (Kčenaše
veď Ty si ceata k Bohu — smer

Je veľká vďaka v duši našej
že vyprosila svetu mier.

Sviatok práce

Sväti ho pilný, pracujúci ľud usilovnou prácou, posvätil ho aj Boží Robotník — Isus — svojou prácou v domku nazaretskom. Isus prácou nepohrdal, práci sa nevyhýbal. Necícel byť dozorcóm, chcel byť prostým robotníkom, pracujúcim podľa direktív sv. Jozefa a svojej Matky Márie.

Ani Cirkev nepohrdá pracujúcim stavom. Sv. Cirkev sa vždy verne pridržiavala vzoru svojho božského Zenticha. Vždy sa zastávala prostých, pracujúcich. Veď ona to je, ktorá prvá neústupne a víťazne bojovala za slobodu a rovnoprávnosť otrokov s druhými občanmi starej rímskej ríše. Na prvom mieste je to zásluha Cirkvi, že zánikom pohanstva zaniklo aj otroctvo, v ktorom za pohanskej doby stonalo viac ako 60 percent celého obyvateľstva sveta. A keď sa ľudstvo začalo zase vracat k pohanským spôsobom života a kapitalisti bez milosrdenstva vysávajú krv z pracujúceho ľudu, zase Cirkev to bola, ktorá prvá sa účinne zastala pracujúceho a zotročeného ľudu. Neomylným dôkazom toho je encyklika Leva XIII. »Rerum novarum« (15. mája 1891) a encyklika Pia XI. »Quadragesimo anno« (vydaná 40 rokov neskôr). V nich sa rímski pápeži obracajú na všetky vtedajšie hlavy štátov a podávajú im smernice a návrhy na uľahčenie robotníckeho stavu.

Christos a Cirkev smýšľajú najúprimnejšie a pracujúcim ľuďom, prajú mu spravodlivej odmeny za prácu už tu na svete a sľubujú mu odmeniť i pohár vody na večnosť pod dvoma podmienkami: 1. Keď vykonáš svoju prácu vstave milosti Božej posväcujúcej (to je bez fažkého hriechu na duši) a 2. keď vykonáš ju z lásky k Pánu Bohu, a dobrým úmyslom. Splnením týchto dvoch podmienok premení sa neprijemné blato fažkej práce v zlato budúcej slávy v nebi. A nie sú to len sľuby a žialenému radosti, ale sľub Boha, ktorý neklame, ani klamať nemôže.

Ale uvedené podmienky musia byť vyplnené bezpodmienečne. Kto pracuje, trpí, postí sa, modlí sa, almužny udeľuje vstave fažkého hriechu, nezalúži si pre večnosť ani halier. Boh nemôže pohľadnúť s láskou na jeho prácu a úsilu, lebo žije s Bohom vo veľkom nepriateľstve, fažkým hriechom odvrátil sa od Boha, ukrižoval Christa. Chvilu, hodiny, týždne, roky prežité vstave fažkého hriechu sú naveky stratené, bezplodné.

Aj druhá podmienka — dobrý úmysel — musí byť vyplnená, ak chceme požívať spravodlivej odmeny na večnosť. Dobrý úmysel je adresa. Ak svoje práce, námahy, utrpenia, biedu, nedostatok i potrebných vecí budeme znášať pre Boha, budeme oddeľovať do neba, tam bude na nás čakať aj spravodlivá odmena. Milosť posväcujúca a dobrý úmysel je čarovná moc, ktorou každý kresťan sa môže stať kapitalistom v nebi.

Preto prvou starostou pracujúceho kresťana má byť, aby mal pri práci dušu čistu od ľahkého hriechu a začínať prácu s dobrým úmyslom: Všetko pre Teba, Bože môj! — »Všetko pre Teba, Najsvätejšie Srdce Isusa« (300 dní odp.).

O. Ivan Serdcev

O. Cyril Zakopal:

Pán môjho srdca

Po smrti svojich rodičov prišiel mladistvý Bernardín do Sieny. Tam sa ho ujal jeho strýk Krištof a tetka Pia. V nich našiel nových rodičov. Veľký vplyv mali na neho aj sesternica Tobia a tetka Bartolomea. Pod nežnou opaterou týchto žien rozvíjal sa utešene život dorastajúceho chlapca. Vypestovaly v ňom úprimnú zbožnosť a anjelskú nevinnosť. Ale prišli aj jemu roky, kedy dorastajúca mládež má skladať skúšku vernosti k Bohu, kedy diabol i telo svádzajú najmocnejšie k porušeniu 6. príkázania. V meste Siene bol vystavený mladý Bernardín zvlášť ťažkej skúške. Veď tam, ako aj v iných veľkomestách, mnohé parádnice mali len jednu starosť a prácu: svojou parádnosťou a koketnosťou páčiť sa a svádzať mladých chlapcov.

Bernardín dovršoval svoj sedemnásť rok. Bol z neho už vtedy ozaj švárny šuhaj, za ktorým sa mnohé oko túžobne a vášnivo obrácalo. Sesternica Tobia pozorovala bedlivým okom svojho sverenca. Ale nezhadala ešte nič, čo by mohlo v nej vzbudiť podozrenie. Bernardín venoval sa usilovne štúdiu a pritom verne vykonával svoje obvyklé skutky pobožnosti. Denne chodieval na Službu B. a s najväčšou láskou a úctivosťou počúval kázne.

Len naraz nečakane prezradil pred Tobiou svoju zvláštnu túžbu: „Rád by som dal aj život za prítomnosť tej, ktorú milujem“. Tie slová Tobiu priam omráčily. „Čo? I ty si zamilovaný? To by som si nikdy nebola pomyslela“. Inokedy zas jej povedá: „Keď sa pozriem na jej obraz, ani spať nemôžem. Tá, ktorú tak milujem, je taká krásna a vznešená, že sa jej ani jedna nevyrovná.“ — Tobia prezradila jeho city Pii a Bartolomeji. Všetky tri lámaly si hlavu, ktorá by to mohla byť, čo sa mu tak zapáčila. Ale nevedeli uhádnuť, lebo nikdy nespozorovali, že by Bernardín bol niekedy prejavil nejakej ženskej ani čo malú zvláštnu náklonnosť. Len jedno Tobia vypozerovala, že totižto chodí každý deň pred západom slnka smerom na Kamollijskú ulicu

Rozhodla sa, že ho bude stopovať, že musí mu prísť na stopu, aby ho prípadne mohla zachrániť pred pádom do hriechu.

Bernardín sedí celý deň pri knihách. Usilovne sa učí. Už sa slnko ubiera k sladkému spánku v lone zelených hôr. Bernardín vstáva od kníh, oblieka sa v najpeknejšie šaty, odchádza z domu. Chvíľku prechádza sa po uliciach Sieny a potom zabočí k bráne Kamollijskej. Je vybudovaná v podobe štvorhrannej veže, v ktorej sú vlastne dve brány. Tobia ho stopuje. Bernardín v bráne sa zastavil. Tobia obišla vežu, aby ju nespozoroval. Ružové svetlo zapadajúceho slnka práve zažiarilo otvorenou bránou do veže

a osvietilo bočnú stenu, na ktorej bola umelecká maľba Simona di Martino. Zobrazoval Pannu Nepoškvrnenú.

Pred týmto obrazom stojí Bernardín. Záplava slnka zfarbuje jeho krásnu tvár doružova. Stojí sťa anjel, oči so zanietením upiera na obraz prekrásnej Madony a jej ružové pery vydychujú horúce city jeho nevinnnej duše: „O Pani môjho srdca, ako Ťa milujem! O najkrásnejšia Snúbenica môjho srdca, len pre Teba žijem, pre Teba aj zomieram! O Matka moja najmilšia, len pre Teba bije každý úder môjho srdca, k Tebe zalieta každá moja myšlienka, každá moja túžba! O najkrajšia moja Hviezda, o najvznešenejšia moja Kráľovná, Tebe prisahám lásku a vernosť. Mária, Mária, Mária, ako med je sladké meno Tvoje pre moje ústa i pre moje srdce!“ — Tak vzdychalo láskou roznieťené srdce mladého Bernardína. Medzitým slnko ešte raz pobozkalo svojimi červánkami tvár Nepoškvrnenej a zaľúbeného anjela a zapadlo za hory.

Vtedy Bernardín kľaká a spieva svoju večernjšiu pieseň svojej Kráľovnej: „Radujsja Carice, Mati miloserdia, živote, sladoste i nadeždo naša, radujsja. K Tebi vopijm izhnanii synove Eviny, k Tebi vzdychajem steňašče i plačušče na sej judoli slez, timže ubo, Predstateľnica naša, onaja Tvoja miloserdnyja očesa ko nam obrati, i Isusa blahoslovennyj plod čreva Tvojeho, nun po sem izhnanii pokaži, o ščedraja, o milostivaja, o sladkaju Divo Marie!“ — O milostivá, o premilá, o presladká Panna Mária! — Potom ostal ešte chvíľku ako vo vytržení, oči i ruky majúť obrátené k obrazu. Po chvíľke vstal, pobozkal nohy svojej Panej a ponáhľal sa domov.

Tobia celý čas s radostným prekvapením načúvala výlevy jeho nevinnnej duše, zanietenej svätou láskou ku Kráľovnej mája. Veľmi ju tešilo, že jej bratanec sveril svoje panenské srdce tak bezpečným rukám. — Z Bernardína vyrástol svätý kňaz a misionár Talianska, svätý Bernardín Sieuský. Vyoral si si aj tv za paniu svojho srdca Nepoškvrnenú. Kráľovnú mája? Šťastné mladé srdce, ktoré tak urobí. V úcte k Matke Božej nájde zdroj pravej útechy a sllu do boja s nezriadenými túžbami tela. Šťastný je každý ctiteľ Márie, lebo pod jej materinskou ochranou sa dobre žije a ešte lepšie zomiera. Veď jednohlasná mienka všetkých svätých je, že pravý ctiteľ Márie nezhynul a nezhynie. Najmä teraz v máji, úctou k Márii dokáž, že si jej dieťa.

Verní Skale Petrovej

Blahej paměti Exc. Dionizij Njaradij, který svojho času zdarne spravoval aj prešovskú diecézu, vyprává mi nasledujúcu udalosť: Bol som už biskupom. Odcestoval som na niekoľko dní na odpočinok do Istrie. Prechádzam sa na brehu mora a vidím, že sa blíži ku mne pán, ktorý akiste chcel by so mnou niečo hovoriť, ale nemal odvahy. Konečne si dodal odvahy a oslovil ma. »Prosim, pane, ste Vy azda biskup?« — »Áno, som gréckokatolíckym biskupom.« — »Gréckokatolícky?« — opakuje s údivom. »Nuž dovoľte, aby som Vám z úcty pobozkal nohy. Keďže ste Vy biskupom tých statočných gréckokatolíkov.« — Pravda, nedovolil som mu a ani som si nevedel vysvetliť, prečo ma chce takto úctiť. — Ihneď mi to vysvetlil:

»Po skončení rusko-japonskej vojny roku 1905 vydal cár Mikuláš úkaz, ktorým udeľoval svojim poddaným slobodu náboženstva. Každý sa mohol vrátiť k svojmu pôvodnému náboženstvu, ktorým ctíli Boha jeho predkovia. Ale zmenu náboženstva bolo treba ohlásiť úradom pre ten cieľ zvlášť zriadeným. Bol som svedkom takých prípadov, na ktoré nikdy nezabudnem. Z miest, z obcí i ďalekých samôť prichádzali ľuďmi, medzi nimi aj starci nad hrobom, ženy i deti i dorastajúca mládež. Plnili priestory pred kancelármi a čakali i celé dni, kým neprišiel na nich rad. Bolo to v zime. A kto to boli? — Boli to dávni uniati, teda gréckokatolíci, ktorých násilím prinútili k Pravosláviu. Cez všetky prenasledovania ostali verní viere svojich otcov a teraz s radosťou sa zase hlásili za oddané dievky Christovej Cirkvi, ktorej hlavou na zemi je pápež. Na to nikdy nezabudnem. Som veľmi šťastný, že som mal šťastie spoznať aj biskupa tých statočných gréckokatolíkov.«. Hlboko sa poklonil a odišiel.

Áno, Unia mala vždy statočných hrdinov, mučeníkov. Nepriatelia ozývali pomlvy, očerňovania i násilia. Konfiškovali úniátom majetky, zatvárali cerkvy, úno aj páľili cerkvy, kňazstvo povyháňali, pánov biskupov odvliekli, aby sa ovce bez pastierov ochotnejšie poddali. Ale vo všetkých vrstvách ľudu sa vždy našli statoční hrdinovia, ktorí su nedali ničím zastrašiť, ani mučením. Na čele tohto hrdinného zástupu mučeníkov Christových slovanského obradu stojí sv. Jozafat, svjaš čennomučeník, arcibiskup polocký.

Odkiaľ brali silu? — Čerpali ju zo Skaly Petrovej, ku ktorej sa prikovali naši predkovia pred 300 rokmi. — Keď spomíname na tento tak dôležitý a významný krok gréckokatolíckych dejín Podkarpatského kraja, keď spomíname na hrdinov sjednotenia zelených Karpát, poďakujme Bohu za milosť sv. viery, žijme podľa nej a urobme predsa vzatie, že aj my ostaneme verní až do smrti Skale Petrovej!

J. KUNOV:

Vzor trpezlivosti

Koho Boh miluje, toho krížom navštevuje. — Tak znie staré príslovie, osvedčené skúsenosťou. Pohládme na kríž sv. Jozefa, ktorého Boh tak veľmi miloval!

Prostý remeselník chcel žiť pokojne v spoločnosti najčistejšej Panny, chce sa venovať v pokoji modlitbe a práci a očakávať príchod

Spasiteľa. Ale človek mieni a Pán Boh mení. Cesty Božie mu prekrížily jeho plány. Tešil sa na narodenie Spasiteľa sveta, nemohol sa dočkať okamihu, kedy prvý raz ho bude môcť pritísnuť na svoje srdce. A práve keď už deň čo deň mala sa vyplniť jeho túžba, musí odcestovať i s Máriou do ďalekého Betlehema, aby takto vyplnil cisársky rozkaz. Ze nebude môcť nájsť v rodnom meste ani nocľah, to veru nečakal. Zklamanie, aké zažil pri narodení Vykupiteľa sveta, bola preňho ozaj veľkým krížom. Ale čoskoro položil mu Boh druhý kríž na ramená. O polnoci zjaví sa mu anjel a hovorí: »Jozef, vstaň, vezmi dieťa i Máriu a utekaj do Egypta«. O polnoci odcestovať, evakuovať do cudzieho, neznámeho kraja! Aký to bol ťažký kríž, to môžu najlepšie pochopiť tí, ktorí evakuáciou za prechodu fronty stali sa žobrákmi. Treba bolo cestovať neznámym krajom viac ako týždeň. Na ceste nemali ani potrebného pokrmu, ani pitia, ani prístrešia.

A keď s pomocou Božou sa dostali do Egypta a už si ako-tak privykli, zase Boží posol ohlasuje sv. Jozefovi, aby sa vrátil do svojej zeme. Aj to bolo pre sv. Jozefa ťažké, lebo nevedel, či v Palestíne nepovstane nejaký iný nepriateľ života I. Christa. Niekoľko rokov potom dal mu Boh oddýchnuť v pokoji rodinného života v Nazarete. Bol však z neho vyrušený bolesťou udalosťou straty Isusa v Jeruzaleme. Najbolestnejšie však pre neho bolo, keď prišla jeho hodina smrti a on sa musel rozlúčiť s najmilším svojím sverencom Isusom a so svojou najmilšou snúbenkou Máriou.

Ale sv. Jozef ani slovom sa neprotivil vôli Božej, dopusteniu Božiemu. Ako mäkký vosk podával sa ruke Božej, podroboval sa plánu Božiemu, ktoré my pochopiť nemôžeme. Aké veľké zásluhy si tým získal pre nebo, to uvidíme až na večnosti.

Čítelia sv. Jozefa môžu čerpať z toho veľké poučenie pre život. Aj im niekedy Boh prekríži plány. Kiež by si aj oni povedali ako sv. Jozef: »Boh ma vedie. Čo Boh chce, to je najlepšie«. Niekedy kríž, ktorý na nás Boh dopustí, je príliš ťažký, má príliš ostré hrany a azda kladie nám ho na ramená osoba, od ktorej sme to najmenej čakali. Azda Boh položil na nás veľký kríž príliš skoro, neočakávane. Mladá matka, ktorá má najlepšiu vôľu vychovať deti pre Boha, musí sa rozlúčiť s mužom i s deťmi a odsť na večnosť. O ako ťažko je vtedy povedať: »Da budet voľa Tvoja!« Alebo čestný mládenec už roky sníva o tom, ako bude stáť u oltára ako sluha Pána, ako kňaz. Dlhé roky študoval, rodičom narobil tým veľké výdavky a teraz leží na smrteľnej posteli a musí sa rozlúčiť so svojimi plánmi i so svojimi rodičami. Vtedy povedať »Da budet voľa Tvoja!« je ozaj hrdinstvo.

kríž.

K tomuto hrdinstvu rád nám pomôže sv. Jozef, ktorý vie, čo je

Sv. Jozef, vypros nám potrebnú silu, aby sme vedeli svoje kríže znášať s dokonalou trpezlivosťou a odovzdanosťou do vôle Božej! Najmä vypros nám odovzdanosť do najsvätejšej vôle Božej v hodinu smrti, aby sme v živote i pri smrti s detskou pokornosťou sa vedeli modliť: »Da budet voľa Tvoja jako na nebesich tak i na zemi.«

NEZABUDNI! — V nedeľu Samarjaniny 19. mája tohto roku bude odpust v Klokočove, v česť Nepoškvrneného Srdca Matky Božej. Hor' sa k Matke Božej, obyvatelia Zemplína!

Cena Služby Božej

Obet Isusa na kríži je najslávnejšie a najzáslužnejšie dielo jeho života a najpamätnejšia udalosť v dejinách ľudstva. Tak aj Služba Božia je najslávnejšie dielo, ktoré môžeme vykonať na česť a slávu Božiu a najpamätnejšia udalosť, ktorej môžeme byť svedkami. Obet kríža najviac prospela svetu, tak aj Služba B. prináša najväčší úžitok tým, ktorí berú na nej účasť riadnym spôsobom. Služba B. má tú istú cenu, ako obet na kríži, — cenu nekonečnú. — Služba B. je najmocnejší hromosvod sveta. V St. zákone Boh potrestal prísne i malé hriechy. Mojžiš za malú nedôveru v Boha nesmel vstúpiť do zaslúbenej zeme. Za pýchu Dávida zomrelo 70 tisíc ľudí morom. A dnes Boh akoby bez trestu nechával i do neba volajúce hriechy. — Prečo? — Boh sa nezmenil? On je ten istý, nezmeniteľný na veky. Príčina je v tom, že teraz je nad svetom veľký hromosvod, ktorý robí neškodnými blesky Božieho hnevu. Tým hromosvodom je Služba B., ktorú prinášajú biskupi a kňazi na tisícoch miestach denne.

Pri Službe B. Isus i všetky jeho zásluhy sa stávajú naším majetkom, ktorým môžeme zaplatiť svoj dlh Bohu a kúpiť si od neho zlata a striebra milostí, koľko chceme.

Kto si uvedomí cenu Služby Božej, môže ju vynechať v nedeľu a vo sviatok bez vážnej príčiny? — Môže byť pri nej nepobožne prítomným? Nepousiluje sa ísť na Službu B. aj vo všedný deň?

Svätí, naplnení živou vierou, nič tak necenili ako Službu B. Sv. Pafnucius ešte ako 90-ročný starec, chodieval tri hodiny cesty na Službu B. Sv. Ludvík, kráľ francúzskeho, chodieval denne na Službu B. Keď mu vytýkali, že márne čas, odpovedal: „A keby som s vami strávil celé hodiny a dni na poľovačke to by nebolo márnenie času?“

Anglický kráľ Henrich VIII. zakázal prísne chodiť na Službu B. Istý vznešený pán bol za priestupok tohto zákazu pokutovaný cenou 500 zlatých, čo vtedy bola veľmi vysoká suma. Keď platil, vyberal čo najpeknéjšie mince. Keď sa ho pýtali: „Prečo dávaš práve tie najlepšie?“ Odpovedal: „Nepeknými peniazmi by som mal platiť za tak veľkú milosť, že som mohol vypočuť Službu Božiu?“ A mnohý kresťan by chcel, aby mu ešte kňaz platil, že ráci! prísť na Službu Božiu??

O. DEKAN:

Bojovníci

Ano, to sme. Všetci sme príslušníci svetochýrnej, víťaznej, najmocnejšej armády. Sme bojovníci prvotriedni, riadne zostavení v jednotky — pod vedením svojich dôstojníkov. Bojujeme za ozajstnú »Slobodu«, za »Pravdu« a »Pokoj«.

Čuduješ sa týmto slovám? Nepochápeš ich? Nuž premýšľaj troška!

Či žiješ v meste alebo v obci, či si bohatý alebo chudobný, či si muž alebo žena, či si ešte len chlapček alebo malé dievča, už si bojovníkom, patríš do jednotky, do tímy — ako príslušník Cirkvi bojujúcej, ako vojak Kráľovstva Božieho na zemi. Pod vedením svojho otca duchovného bojuješ za slobodu, dobýjaš mocné, bohaté »Kráľovstvo Božie«. Po boku svojho najvyššieho Veliťela Christa-Carja zúčastňuješ sa víťaznej ofenzívy za pravdu a pokoj.

Snáď už bojuješ 20, 50, 17 rokov proti svojím ukrutným nepriateľom, ktorí sa chcú premôcť, zotročiť. Si členom svetoznámej Christovej armády. Preto sa aj voláš »Christian« — kresťan.

svätí, mučeníci... Jej účinnosť dosvedčuje 2000-ročná víťazná história Cirkvi. Jej účinnosť dokázal aj mladý 20-ročný plukovník v službe cisára Diokleciána už roku 303.

6. mája oslavujeme výročie tohto zdatného bojovníka Christovho — svätého veľkomučeníka Georgiá, ktorý z touto zbraňou vedel majstrovsky zachádzať. Nôu dobyl nielen srdca svojich kamarátov, cisárskych dvoranov, ale dobyl aj srdce samého cisára i samej cisárovnjej. Svojím mučeníctvom, zázrakom potvrdeným, zvíťazil nad jej pohanským svetonázorom a modloslužbou a hrdinsky dokázal pravdivosť a večnú cenu viery v Boha a lásky k Isusovi Christovi.

Pravda, padol hrdinsky v boji, ale padol víťazne. Veď svojou smrťou dobyl hlavné mesto večnej »slobody«, dobyl si Kráľovstvo Božie a v ňom dostalo sa mu večne trvalého vyznamenania. Sláva jeho je slávou celého kresťanstva a jeho víťazstvo je víťazstvom večným.

Život kresťana je ustavičný boj na zemi. Bojujeme proti nepriateľom nášho duševného pokoja. Ale sme kresťania, bojovníci za Ideu Christa, za Christov svetonázor. Preto nesmieme sa ponosovať, že musíme bojovať.

Ako bojujeme? Víťazíme aj my?

Kráľovná Mária Terézia, obklúčená zo všetkých strán nepriateľským vojskom, prišla v slávnostnom obleku do slávnost. stene bratislavského hradu. Po boku mala meč, na hlave kráľovskú korunu, na rukách následníka trónu malého Jozefa II. a v očiach veľké slzy bófu. Takto predstúpila pred svojich ministrov a generálov. S dojatím vysvěllila im smutnú situáciu. Po jej reči všetci jednohlasne zvolali: »Vitam et sanguinem pro rege nostro!« — »Život i krv obetujeme za svojho kráľa!« — Dali sa odvážne do boja a zvíťazili nad nepriateľmi.

Aj naša Kráľovná mája volá nás do snemovny, do Božieho domu. Aj ona upozorňuje nás na hroziace nebezpečenstvá a vyzýva nás do boja za pravú slobodu, za kráľovstvo pravdy a pravého pokoja, za slávu Jej syna — Isusa Carja.

Dopustíme, aby jej oči prelievaly slzy bolesti pre našu neschopnosť, zbabelosť, nechotu? Bojovníci smelí

Nuž do boja za Christa a jeho pravdu! Zbraň naša: viera a láska v srdci a ružec v ruke!

Bojujme statočne životom viery a krvou lásky za nášho Kráľa a Pána, aže »slavno iz mŕtvych vzkresí!«

Premáhajme nepriateľov večnej pravdy vytrvalosťou v boji po príklade sv. Georgiá, po boku Isusa-Spasiteľa, »iže slavno na nebo vyznesja!«

V láske a vo vzájomnej svornosti jedným útokom dobýjame hlavné mesto »večného pokoja!« Christovo Isusa Christa, »iže nam svjataho Ducha nispesla!« — Ťotom!

Kráľovná mája

Putom ako Máriu zo neba vzal a slávou ju korunoval, tak odmieta aj nás pri najslávnejšom deňle na konci sveta slovami: »Podľa požehnaní... zaujmú vám pripravené miesta! (Mat. 25. 34).

O. Lad. Daňha:

Videl si Boha?

Český kňaz a univerzitný profesor Alojz Musil zdržoval sa mnoho rokov na púšti medzi Arabmi. Žil ako jeden z nich, hovoril s nimi, kočoval s nimi. Chcel poznať ich život. Počujme, čo nám rozpráva o jednej svojej ceste. »Všetci obyvatelia Arábie veria v jedného Boha — Alláha. Len veľmi neradi o ňom rozprávajú. Dalo mi to veľa námahy, keď som sa chcel niečo dozvedieť z ich náboženstva. Dokonca i najlepší priatelia vyhývali sa náboženským otázkam. Len zriedkavo a vo vhodných príležitostiach dozvedel som sa niečo málo.

Raz sme boli na púšti práve keď vychádzalo slnko. Zastavili sme sa a obdivovali krásu rannej prírody. Piesok bol ružový, stromy dýchaly sytou zeleňou. Bolo práve po daždi. Obloha bola čistá akoby umytá, vtáci veselo polietavaly a spievaly. Cítil som sa ako v chráme, keď ľud spieva: Sláva vo vyšných Bohu... Môj arabský spoločník Názel mal podobné pocity. Šepkal: Allahu akbar« Veľký si, Bože! Chcel som využiť jeho zbožnej nálady, a preto som sa ho opýtal: Názel, odkiaľ vieš, že je Boh? Ale Názel mlčal. Pýtam sa ňa v dobrom, Názel, povedz, že odkiaľ to vieš, že je Boh?« — »Mlč, Muso!« — To bolo všetko, čo mi odpovedal. »Prečo by som mal mlčať? Práve pred chvíľkou si volal: Veľký si, Bože! Z toho usudzujem, že veríš v Boha. Nemohol by si mi povedať, prečo veríš v Boha?« Názel sa na mňa skúmavo pozrel, fažko si povzdychol, ale nepovedal ani slovo. Za chvíľku sa však zastavil, naklonil sa ku mne a riekol: »Čo vidíš, Muso, v piesku pred sebou?« — »Stopy.« — »Aké sú to stopy?« — »Stopy pštrosa.« — »A videl si už niekedy na púšti pštrosa?« »Nevidel.« »A odkiaľ teda vieš, že je tu na púšti pštros?« »Tieto stopy mi to prezradzujú.« »Div divúci! Stopy, ktoré tu ešte včera neboli a ktoré vieťor zakrátko zasa zahradí, tí povedajú, že je tu pštros. A stopy Allahove ti nepovedajú, že je Alláh?« »Kde sú stopy Allahove?« pýtal som sa ďalej. »Muso, ty sa ešte pýtaš, kde sú stopy Božie? Pozri sa napravo, naľavo, dopredu, dozadu, pozoruj tie stopy Božie a netráp mňa otázkami, odkiaľ viem, že je Boh.«

Tento prostý syn púšte dobre užíval svojho rozumu. Čistým rozumom usudzoval z účinku na primeranú príčinu. Videl Boha svojím rozumom. Podobne hovorí sv. Pavol o všetkých ľuďoch, hlavne o tých, ktorým sa nedostalo zvláštneho zjavenia Božieho. Hovorí: »Zane rozumnoje Božie javí jest v nich, Boh bo javil jest jim: nevidimaja bo Jeho ot sozdania mira tvorečmi pomyšľajema vidima suť, i prisnosuščajnaja sila Jeho i Božestvo, vo ježe byti jim bezotvitnym«. (Rim. I. 19, 20.)

Jestliže starí neverci a pohania nemajú nijakú výhovorku pred Bohom za svoju neveru, tým skôr nemajú ju moderní neverci a bezbožci. Veď oveľa lepšie poznávajú veľké divy prírody, Božie stopy. Veru vysmieľajú sa sami sebe, svojmu rozumu, keď vravia, že príči-

nou všetkého bola večná hmota, hmota bez ducha, bez inteligencie, bez rozumu, že svetový poriadok je len slepá náhoda.

Ale Ty, drahý čitateľ, užívaš iste dobre svojho rozumu, i keď často nie si si toho vedomý. Ale urob to tak aspoň niekedy, i uvedomele. Vy, roľníci, keď zasievate zrno do kyprej pôdy, opýtajte sa sami seba, odkiaľ je to, že zrno tak zázračne rastie, rozmnožuje sa a živí všetkých ľudí? Remeselníci, keď beriete do svojej vycvičenej ruky svoje nástroje, myslíte na veľkého staviteľa svetovej budovy — na Boha. Vy, rodičia a vychovávatelia, s úžasom pozorujete, ako sa v dieťaťu prebúda pomaly iskierka poznávania a rozumu. Tak vlastným rozumom prídete na to, že nie hmota, nie náhoda, ale Boh to je, ktorý vyvoláva v duši človeka iskierku poznania. Rozum ľudský je stopa, odlesk rozumu Božieho.

Bože, teraz sme šťastní, lebo Ťa vidíme. Poznávame Ťa svojim rozumom z Tvojich stôp, z Tvojho diela. Prosíme Ťa rozmnož naše poznanie a posilni v nás poznanie vyššie, nadprirodzené, poznanie vierou.

Unavený pútnik

*Ja bedár som a sama bolesť,
mňa sudba tlačí, nenávidí svet...
či zvládnem k cieľu križ svoj donesť...
či farchu útrap znesiem...? Keď
Ty mi, Bože, nepomôžeš,
keď nesvieli tu Christos súm náš Vzor,
keď Ty smrť smrťou nepremôžeš,
čo útrab pekla zahladíš vzdor.
V Tebe je, Bože mój, všetká moja nádej.
Keď Ťa vždy dobrorečím:
Sním závoj smútku, utíš slzu s očí
upokoj, utíš mu, na bolesť balzám nalej...
a pretni dlžky diabolských prieči.
Ty všemohúci. — Ikodcov obrat navnívoč!*

Gorazd Záhorský

Svätenie oziminy

»Do konca sveta Isus nebude pôsobiť v ľudstve viditeľne mimo Cirkvi učiaci ktorá prijala od Christa slávne splnomocnenie: idúc do celého sveta, učte všetky národy... Slovom »národy« sa uznáva národnosť, slovom »všetky« je odhodaný nacionalizmus« (VI. S. Solovjev Sob. sp. IV. 626).

Podakovanie sv. Jozefovi

„Bol som päť rokov ťažko chorý na žalúdok. Čo som sa nachodil k lekárom, ale všetko bolo marné. Stále mi bolo horšie. Ale doniesol nám do obce O. misionár rozličné knihy. Medzi nimi aj deviatnik k Bož. Srdcu, k Matke B. a k sv. Jozefovi. Ozakončil som si deviatnik. A teraz už nepotrebujem lekára. Som zdravý. Čítim sa veľmi dobre, za čo vrelo ďakujem sv. Jozefovi.“

J. Ch. z R.

Gréckokatolíci v Bulharsku

Bulhari obrátili sa vlastne pôsobením našich svätých apoštolov Cyrila a Metoda, lebo ich práca prebudila kresťanstvo, ktoré balkánski Slovania ťažko prijímali v jazyku gréckom alebo latinskom.

Sv. Metod dal namaľovať obraz posledného súdu načo sa panovník Boris I. a ľud dal pokriť. Keď sa Pocius, patriarcha carihradský, odštiepil od Ríma, panovníci bulharaki ostali verní Rímu, lebo pápež Inocent III. poslal korunu kráľovi Kalojanovi, ktorý dňa 8. novembra 1204 bol korunovaný a legát Lev posvätil Bazila za primáša pre Bulharsko s litúrgiou byzantsko-staroslovienskou.

V XVI. storočí macedónski arcibiskupi, sídliaci v Ochride, boli vždy verní Rímu. Pápež Pius IX. sám vysvätil za arcibiskupa 8. apríla roku 1761 v Ríme Msgr. Jozefa Sokolského, lenže ruský cár povolal ho do Ruska, aby prišiel šíriť sjednotenie s katolíckou Cirkvou. Tam aj veľký arcipastier i umrel v Kijeve.

Pred prvou svetovou vojnou v Bulharsku boli tri gréckokatolícke biskupstvá. Arcibiskup Msgr. Michal Mirov sídlil v Carhrade, Msgr. Michal Petkov sídlil v Adrianopole a Msgr. Epifani Šanov v Solune pre macedónsku časťku.

Po prevrate z Macedónie a Trácie boli mnohí gr.-kat. bulharskej národnosti; po vyhánaní, takže sa sjednotení rozprchli po celom Bulharsku. Svoju metropolu majú v Sofii na čele s biskupom Cyrilom Kurtevom.

Po smrti veľmi chýrebných gr.-kat. bulharských biskupov, v Bulharsku gr.-kat. spravoval Msgr. C. Kurtev. Keďže však spravoval všetkých bolo mu prisažko, Sv. Stolica dala mu k pomoci ešte jedného biskupa Msgr. Jána Garufalova.

Biskup Msgr. Ján Garufalov narodil sa 15. augusta roku 1888 v Malom Trnove v Bulharsku. Školy skončil u OO. Vzkriesencov, rehoľníkov gr.-kat. bulharských, v Odrine (Adrianopole), potom šiel do Krakova a odišiel do Ríma, kde na gregoriánskej univerzite dokončil svoje štúdiá.

Za kňaza bol vykvätený roku 1912. V rodnom meste Malom Trnove účinkoval 30 rokov ako farár a dnes je biskupom od roku 1942 s titulom ako »Exarcha« pre gréckokatolíkov v Bulharsku.

Gr.-kat. v Bulharsku majú bohoslužobný jazyk starosloviensky, oni totiž menajú správne bohoslužobný cirkevný jazyk jednoducho »sloviensky«.

V Bulharsku gr.-kat. biskupi a kňazi veľmi pracujú za sjednotenie a najmä ich rehole (X). Vzkriesenci, (O). Uapenci, OO. Jezuiti východného obradu a rehoľa prev. Eucharistii — Eucharistáni.

Vydávajú modlitebné knižky, brožúrky, životy svätých, kalendáre a časopisy.

V Bulharsku gr.-kat. kňazi, rehoľníci sú vysoko vzdelaní a pre ich vzorný život a vysokoškolské vzdelanie každý si ich či ešte aj tí, ktorí dodnes nie sú v sjednotení s Rímom.

Vertiaci sú veľmi nábožní a oddaní Sv. Stolici. Sám som mal možnosť ich poznať, keď som študoval v Bulharsku.

Máme svoju samostatnú gr.-kat. provinciu. 23. marca t. r. došlo k nám schválenie Sv. Stolice a nášho najvyššieho predstaveného z Ríma, ktorým sa zakladá a uznáva samostatná viceprovincia OO. Redemptoristov gréckokatolíckeho obradu. Za sídlo provincionála sú stanovené Michalovce, jemu poddané kláštory sú michalovský monastier, ďalej kláštor v Stropkove a budúci kláštor v Sabinove pri Prešove. Za protiumens bol ustanovený O. Metodij Trčka, thumenom v Michalovciach je O. Cyril Zakopal, v Stropkove O. Vasilij Musil a v Sabinove O. Augustín Kliment. Keď by ich Boh požehnal v novom úrade a zachoval na mnohaja i blahaja lita!

CHRISTOS VOSKRES!

Christos voskres!... slávne hučí zvon.
Hľa kameň je už odvalený. Vo istynu voskres
nás Pán, náš Kráľ, náš Boh!

Christos voskres! Hľa, prázdny je už hrob.
Aahel ženám reče: Vo istynu voskres, slávne
v hielom náte, Emanuel náš, náš Kráľ, náš Boh!

Christos voskres! »Hnusím vo hrobi život darovať...«
šťastný spieva ľud. »Vo istynu voskres« odpovedá zvon:
slávne voskres, náš Brat, náš Kráľ, náš Boh!

Christos voskres! Na nebeský vstupil trón.
Pre nás zomrel, pre nás voskres. Vo istynu voskres
nás Brat, náš Kráľ, náš Emanuel, náš Boh!

O. Ján Durkán:

Zaživa v márnici

Vojenské auto uháňa plnou rýchlosťou z Košíc do Prešova. Smelému a rozjarenému šoférovi nie sú nijakou prekážkou ani veľké zatáčky. Kamaráti za ním veselo si spievajú... Zasa nová zákruta. Nespomaľuje. Práve chce zahnúť a v tom v bezprostrednej blízkosti zaznie signál vojenského auta z opačnej strany, ktoré sa tiež rúti vpred plnou rýchlosťou. Vyhnúť sa bolo absolútne nemožné... V okamihu narazily na seba plnou silou a ošidve autá s vojakmi zrútily sa do priepasti. Na ceste nezostalo po nich ani stopy. Len jedného vojaka sotrváčna sila vyhodila cez sklo pred volantom na cestu. Zostal na nej nerušene ležať s polámanými údmi a s poranenou hlavou. Asi po pol hodine ide tou cestou civilne auto. Vidiac na ceste mŕtvolu, berie ju a odváža do nemocnice do Košíc. Mŕtvolu dávajú do márnice, dokumenty zomrelého nesú do kancelárie.

„Čo? Ten že je už mŕtvy? Veď len asi pred pol hodinou odcestoval práve odtiaľ do Prešova.“ Vraví ošetrujúca sestrička, celá súc zarazená a veľmi nastrašná. Veď poznala osobne toho vojaka, dôstojníka, ako veľmi slušného a pobožného muža. Nechcejúc veriť, že by už bol mŕtvy, ponáhľa sa sama do márnice presvedčiť sa o pravde.

„Je to ekutočne on... Ale že by už bol mŕtvy?“ Ohmatáva jeho údy a akosi nepozoruje na nich znaky istej smrti. Prikladá ucho k jeho srdcu. „Pre Boha! On ešte žije!“ S týmto výkrikom alarmuje nemocničný personál, privoláva lekárov. Lekári len s udivením pozerajú za ňou, ale keď vidia, s akým presvedčením hlása svoje neuveriteľné tvrdenie, ihneď bežia s najnutnejšími prístrojmi do márnice. Zisťujú tlkot srdca. A ozaj ešte bije. Ihneď mu dávajú injekcie, strhujú z neho obvazy a odev a nesú ho do operačnej siene. Na šťastie dostal sa do rúk dobrých odborníkov. Operácie zlomenín nôh, rúk a silne poranenej hlavy sa podarilo. Je zachránený. Ale na ako dlho? O tom všetci pochybujú. Pacient za celý čas vôbec neprišiel k vedomiu. Už leží viac dní a vedomie sa mu nevracia. Asi po týždni prišiel ho navštíviť ako poručka štábný kapitán. Obzeral jeho rany. Bol zvedavý najmä na stav jeho rany nad okom. Preto poohrnul obväz a v tom na jeho ša-

ty vystrekol odporný hnis. A vtedy pacient otvoril prvý raz oči, ocitol sa prvý raz pri plnom vedomí.

Kapitán, nedbajúc na svoju škodu, veselo oslovuje pacienta: „Vieš, kde si? — Vieš, čo sa s tebou stalo? — Zranil si sa smrteľne pri automobilovom nešťastí z Košíc do Prešova. Tvojich kamarátov našli všetkých mŕtvych v priepasti až za tri dni. Aj ty si už bol položený v márnici ako mŕtvy a ty predsa ešte žiješ a je veľká nádej, že ešte dlho budeš žiť v dobrom stave. Počuj, to je priamo zázrak. Ty si sa musel veľmi dobre modlievať, keď ti nebo takto pomáha“.

Pacient prikyvol a slabúčkym hlasom povedal: „Áno, od malička sa modlím každý deň sv. ruženec“.

Ešte aj dnes žije v kruhu svojej milaj ženy a drahých detí a nik by nepovedal, že je invalidom. Príbeh vyprávam podľa jeho vlastných údajov. Svoje zachránenie pripisuje mimoriadnej ochrane Kráľovny sv. ruženca, ku ktorej sa modlieva túto modlitbu teraz s dvojnásobnou horlivosťou.

Ján Čiernohorský:

Kedy budeme mať svätých kňazov?

Dobry, svätý kňaz je zázrak Božej lásky k ľuďom. Cez neho Boh vylieva svoje dary a milosti na tisíce ľudí i na celé široké kraje. Kedy ich budeme mať? Poviem to hneď: Až budeme mať sväté matky!!

Pre Presväťú Devu Máriu je a naveky zostane najväčším vyznamenaním, že zrodila a vychovala svetu Veľkňaza — Spasiteľa sveta, Isusa Christa. A pre každú kresťanskú matku je a má byť najväčším vyznamenaním, keď sa môže pochváliť, že zrodila a vychovala druhého Christa. A tým je kňaz a najmä dobrý, svätý kňaz.

Ziaľbohu, mnohé kresťanské matky až sa boja myšlienky, že by snáď ich syn sa stal kňazom, dcéra mníškou. Ktoré tak smýšľajú, dokazujú tým, že ozaj nezaslúžia názov kresťanských matiek, že nemajú kresťanského ducha.

Keď niet dost dobrých a svätých kňazov, to je vina veriacich, že si ich od Boha nevymodlili, to je vina z veľkej čiastky aj kresťanských matiek, že nám ich nezrodily a nevychovaly. Až bude mnoho dobrých matiek, ktoré sa neboja prijať i viac detí a čo najviac z nich vychovať pre Boha, potom budeme mať i svätých kňazov.

Ako sa môže stať kresťanská žena matkou kňaza? Len vtedy, ak bude mať pokornú túžbu po tejto dôstojnosti, ak sa bude za to modliť a bude hotová priniesť obeť!!! Snáď ani jednu prosbu Boh tak ochotne nevypočuje ako tú, keď rodičia prosia Boha, aby dobrotivý Boh povolal ich dieťky do svojej služby. Matka anglického kardinála Vanghana mala 13 detí a takmer všetky Boh povolal do svojej služby pre jej prostú každodennú prosbu: »Bože, buď taký dobrý a zavolaj aspoň jedno moje dieťa do svojej služby«.

Matka obľúbenej svätice sv. Terézie od Malého Isusa chcela sa stať mníškou, ale nechceli ju prijať. Preto denne sa modlievala: »Môj Bože, keď som nebol ahodná sa stať tvojou snúbenicou, vydám sa, ak je to Tvoja vôľa. Ale daj mi potom, veľmi Ťa prosím, mnoho detí a povolaj všetky do svojej služby!« A Boh ju ozaj vypočul. Stala sa matkou 9 detí. Štyri z nich Boh zavolal ešte s kvetom detskej nevinnosti za

anjelikov do neba a 5 dcér vstúpilo do kláštora a jedna z nich sa stala veľkou svätou, patrónkou misionárov. Je ňou sv. Terezka.

Matky Zemplína a Šariša! Aj pre Vás platia slová slávne panujúceho pápeža Pia XII.: »Povzneste sa, milovaní novomanželia, k láske Božej a k opravdivému duchu viery a nebojte sa toho svätého povolania, ktoré zostupuje s neba na vaše dietky! (to je, povolania ku kňazstvu). Či nie je to útechou, slávou a veľkým úžitkom pre tých, ktorí vidia na posvätnom mieste alebo v kláštore u oltára vlastného syna, ako prináša nekrvavú obeť a doporučuje otca i matku Bohu?«

Hlúpy pre Boha

V italskom meste Turíne vstúpil do triedy obecnej školy mladý učiteľ. Chcel robiť čo najmodernejšieho učiteľa. Preto hneď začal vykládať deťom, že netreba križ do škôl, že netreba sa modliť, lebo vraj niet Boha. Na konci svojho dokazovania zvýšil hlas a nafúkane povedal: »Som presvedčený, že na konci školského roku nebude už medzi vami ani jeden taký hlúpy, aby sa ešte modlil.«

Vtedy jeden smelý, múdry chlapček dvíhol ruku. »Čo chceš?« -- pýta sa učiteľ. »Prosím, pán učiteľ, ja budem tým hlúpym, lebo ja budem vždy veriť a vždy sa modliť. Moja matka mi vravela, že za Christa a za svoju vieru sa nesmiem nikdy hanbiť, áno, že za svoju vieru musíme aj zomrieť. Isus pre nás trpel posmech od Heroda, preto nie je to haňba, keď my snášame posmech pre Christa. Smelosť tohto chlapčeka dodala smelosti aj druhým. Všetky deti dvíhly ruky a smelo kričali: »Aj ja budem tým hlúpym, ktorý bude vždy veriť a vždy sa modliť! Aj ja budem tou hlúpu, ktorá bude vždy veriť a vždy sa modliť!«

Tým statočným chlapcom bol Adolf Ferreri, ktorý zomrel hrdinskou smrťou na fronte 19. júna 1917.

Takými smelými a statočnými deťkami máte byť aj vy, milé dietky. Boh bol, je a bude naveky. Veď keby Boha nebolo, nebolo by ničoho, ani sveta, ani nás. Nič nemôže byť na svete samo od seba, ani svet nemôže byť sám od seba. Veľký svet, tisíce a milióny hviezd i všetkých tvorov neba i zeme mohol stvoríť len všemohúci a nekonečne múdry Boh. To aj vy, mal édietky, pochopíte. Preto sväté Písmo vraví, že blázon si povedal v srdci: Niet Boha (Psalm 13, 1). A keď Boh je, musíme v neho veriť a od neho čakať s dôverou všetko dobré, musíme ho milovať a jemu slúžiť. V Boha veríme, keď uzávame za pravdu, čo-

mu nás učí sv. Cirkev Christová. V Boha dúfame, keď sa k nemu s dôverou modlíme. Boha milujeme aj emu slúžime, keď zachováme prikázanie Božie a cirkvené, jedným slovom keď sa chránime hriechu. Ten je hlúpy, kto neverí a nie ten, kto verí.

O. Cyril

Kvety pre Kráľovnu mája

Dobrá výchova

4. *Chráň deti pred príležitosťou k hriechu.* Ani slovo, ani príklad, ani modlitba pri výchove detí neprinesú čakané ovocie, keď rodičia nebudú svoje deti chrániť pred duchovnou nákazou. Nakazlivé nemoci sa prenášajú nad ruhých obyčajne dýchom, dotykom nakazených osôb alebo užívaním vecí po nakazených. Tak sa prenáša aj duchovná nákaza z duševne chorých na duchovne zdravých.

Rodičia majú svätú povinnosť pred Bohom chrániť svoje deti pred telesnou nákazou, ale ešte vážnejšiu povinnosť majú chrániť svoje deti pred duchovnou nákazou, tým vážnejšiu, tým vyššiu, čím vážnejšia a vyššia je duša ako telo. Preto rodičia vo svedomí sú povinní dbať o to, aby sa neschádzaly ich deti s osobami, ktoré by ich mohli ľahko zvieŕť do ťažkého hriechu, a aby nechodily do spoločností a miestností, ktoré sú ozaj školami a parenišťom hriechov.

Dobrí kresťanskí rodičia nemôžu dovoliť dorastajúcim deťom nočné túlanie, frajerčenie, nemôžu nechávať mladých o samote ani v čosi vážnej známosti, lebo kto miluje nebezpečenstvo, zahynie v ňom. Veľkí a čnostní mužovia hlboko padli, keď sa vydávali v nebezpečenstvo duchovnej nákazy, tým skôr zahynie tvoje slabé, krehké dieťa, chlapec, dievča.

Asi 15-ročný mládenec, veľmi pekne vychovaný začal sa kamarátiť so staršími, ktorí pred ním ľahkomyselne rozprávali o hriechoch proti 6. prikázaniu. Áno, priamo ho k tomu istý kamarát navádzal. Dal sa zvieŕť. Po jednom hriechu išiel jeden za druhým. Skazil si zdravie. Ochorel na suchoty. Vyschlý na kosť leží v nemocnici. Zomiera. . . Matka pri ňom láme rukami nad zničeným kvetom jeho mladosti. Tak bola dojatá, že pochybila na rozume a aj sama sa dostala do blázince.

Tisíce podobných kvetov bolo už zničených podobným spôsobom. Preto svätou povinnosťou rodičov je, by pred príležitosťami ku zlému chránili svoje deti.

Dišputa so šalvistom

Po niektorých obciach veľmi sa zahľezduje v poslednom čase kúkoľ diabla, ktorý zasievajú medzi náš dobrý veriaci ľud šalvisti. Sú niekedy tak sprostí, doteraví a bezotní, že sa nechcú dať vyhnúť z cudzieho domu ani násilím.

V takej obci mal som náboženskú prednášku. Prišiel na ňu aj jeden mládenec, ináč veľmi sympatický. Pri prednáške robil si záznamy. Po prednáške hlásil sa o slovo: »Teraz ja by som sa chcel Vás nečto spýtať. Dovoľte?« — No, čo by si chcel?« — »Povedali ste, že ste otec misionár a v Biblii je písané, že Váš otec je v nebesiach. Nuž ako Vy sa môžete nazývať otcom?«

Ľhneď po tejto vete som spoznal, čím je, že je úbohým, od šalvistov oklamaným zaslepencom. Nechcel som ho vyhovoriť sa. Nemal som kedy púšťať sa s ním na dlhú dišputu, lebo už ma čakaly na dvore sanky do ďalšej obce. Tiež nechcel som sa s ním rozísť pozlom. Preto som sa ho chcel pozbaviť len niekoľko láskavými slovami: »A čo ty už nenazývaš svojho otca otcom preto, lebo je náš Otec v nebesiach? Ale vidíš, že nemôžem sa púšťať s tebou do ďalšej dišputy, lebo už musím ďalej a nato som tu ani neprišiel. A i keby som mal kedy, i keby som ti odpovedal dôkladne na všetky tvoje

otázky a námietky. bolo by to zbytočné. Nie si na to študovaný a slepému ľahko vykladáš o sarbách. A i keby si to pochopil neuznal by si to. Ale futujem sa, že si sa dal zviať od tých, ktorí ti vykladali Bibliu. Oni jej práve tak rozumeli ako ty. Poverenie vykládať Bibliu, učil všetky národy, dostali sv. apoštolovia a ich nástupci a nie šalvisti. Ale, keď si sám poblúdil, nespádzaj aspoň druhých.»

Potom som sa obrátil k prítomným a upozornil som ich na cirkevný príkaz, že nijaký kresťan nesmie čítať alebo u seba držať knihy o veciach vtedy a mravov ani Bibliu, keď tie knihy nemajú cirkevné schválenie. Ale milý šalvista nedal sa len tak ľahko odhliť, preto pustili sa do neho druhí veriaci, mužovia i ženy. Ja som odišiel haliť svoje veci. Vtedy mu povedal jeden statočný muž čiru pravdu: »Ty chceš dísputovať s otcom misionárom? Ty bez škôl chceš byť múdrejší ako on, ktorý má okrem obecnej školy 8 tried gymnázia a 6 rokov teologie? Veď pre teba by bolo treba jedného profesora, ale nie takého obyčajného, ale takého, čo učí na univerzite aby ťm rok učil a sa presvedčoval, že si hlúpy. A ešte by sa nepresvedčil, lebo bláznov nikto nepresvedčí, že sú blázni.«

Šalvisti rečia, že sv. Písmo je pre všetkých jasné. Toto tvrdenie odporuje pravde sv. Písma. Sv. apoštol Peter v druhom liste v hlave 3. vo verši 16. vraví: »Niektoré veci sú v nich ľahko pochopiteľné ktoré neučení a nestáli k svojej vlastnej záhube prekrúcajú ako aj ostatné Písma.«

Zo života pre život

V našich rodinách. Mnohí sa sami pýtajú: »Čo sa stalo s našou rodinou, že niet a miest v nej pokoja? Odpoveď je ľahká a pravdivá: »Lebo niet v nej Boha. Vyhnali ho z domu hrešením a prekľňaním a inými ťažkými hriechami«. Kto hreší, preklína s meonom Boha, Isusa, Márie a svätých, plúva im do tváre, vyháňa ich z domu a modlí sa k diablu, jeho volá na pomoc. Diabol prichádza a ešte do väčšej zlosti a nespornosti svádza, zakláda si medzi nimi svoje kráľovstvo nepokoja. Len v tej kresťanskej rodine môže byť mier a pokoj a požehnanie Božie, v ktorej Isus je Kráľom, Matka Božia Kráľovnou a sv. Jozef Gardom. Božské Srdce Isusa prisľúbilo nám skrz sv. Markétu, že zavedie mier a pokoj do tých rodín, v ktorých bude vyvesený a vrúčne uctievaný obraz jeho Božského Srdca. A kde je Matka Božia, tam niet miesta pre diabla. Diabol sa veľmi bojí Matky Božej, nevydrží v jej presvätej blízkosti. A do ktorej rodiny je prijatý sv. Jozef za spolugazdu, tam je vždy pomoc Božia najbližšia, keď nastane bieda najväčšia. V takej rodine: pri veľkej núdzi a nedostatku býva aspoň mier a pokoj. V zlosti zvyknú si vzdychať: »Isus, Mária, Jozef, dajte mi trepezlivosť!« V pokušení do hriechu modlí sa: »Isus, Mária, Jozef, chraňte ma od hriechu«. A ako člen SSSJ nazabúdaj na vrúcný vzdych »Isuse, Mária, Jozef milý, žehnajte nám teraz i v smrti chvíli!«

Kto má byť našim kmotrom? Dieťa sa ešte ani nenarodilo a už jeho rodičia sa obľadajú za kmotrami. Hľadajú bohatých, aby dieťa dostalo bohaté dary. Ale nie sa to dostáva dieťa pri krste kresťanských rodičov, aby sa starali o jeho telo, ale aby sa postarali o jeho dušu, o jeho vychovanie v prípade smrti rodičov. Preto za kresťanských rodičov môžu byť prijatí len dospelí vzorní kresťania, nie inoverci alebo pohorľivo žijúci. Takých kňaz musí odmietnuť. Pri krste kresťanskí rodičia odriekajú sa v mene dieťa diabla a jeho služby i jeho pýchy a sľubujú slúžiť Isusovi Christovi a zachovávať jeho prikázania. Nuž ako sa môže odriekať diablu, keď ho v srdci nosí, keď mu neverou a hriechami vedome a dobrovoľne slúži? Úloha kresťanských rodičov nie je len paráda alebo komédia, ale čestná, svätá povinnosť. Sú im ju dostať len dôstojný, dôstojná. Preto plným právom žiadajú niektorí duchovní od kmotrov, aby sa vopred vyspovedali a s čistým srdcom hovorili: »Odriekam sa... »Sľubujem.«

Ô. Hrihorij

Laický apoštolát. Istá milostpani farárová v obci V. zorganizovala mariánaku kongregáciu dievok. Každú nedeľu popoludní mávaly schôdzky. Jej prednášky a rady počúvaly mladé dievky ani slová chýrečného kazateľa. Mala prosté ale pritom veľmi dôstojné vystupovanie, hovorila vrele, od srdca k srdcu. Čo im poradila, to urobily s najväčšou radosťou. Každý týždeň mali dve dievky povinnosť okrasňovať cerkov, iné dve navštívili chorých v obci. Keď sa niektorá z nich vydávala, pri schôdzke sa s ňou slávnostne rozlúčili, pri prisaha v cirkvi jej gratulovaly, spievaly a podaly svatobný dar. Milostpani farárová bola pre všetky dievčatá obce ozaj nežnou, starostlivou matkou, misionárkou, apoštolkou. Takáto práca kňazov v prospech duší druhých sa nazýva laický apoštolát. Podobný apoštolát sa má starať prevádzať podľa svojich možností každý kresťan, každá kresťanka. Takým laickým apoštolom má byť otec, matka pre deti, starší bratia, sestry pre mladších súrodencov, kamarát, kamarátka pre svojich spolukamarátov, spolukamarátky. Taký apoštolát majú prevádzať aj naši horlivi a horiteľsky SSJ. Kde nemôže kázať, poučovať, varovať kňaz, tam majú ho zastúpiť dobrí kresťania. Tento apoštolát, toto misionárstvo slovom, príkladom a modlitbou je potrebné predovšetkým pre dnešné časy. Si apoštolom? Misionaruješ aspoň modlitbou za druhých, aby im Boh oči otvoril a priviedol ich k poznaniu pravdy? Modlíš sa za hriešnikov a za duše v očistci?

Je pápež neomylný? Nie je neomylný ako privátna osoba. Ale je neomylný, keď vystupuje ako hlava a vodca Cirkvi. Ale i to nie vždy, ale len vtedy, keď vyhlasuje slávnostne niečo, čo sa týka viery a mravov. V tom sa myliť nemôže, lebo ináč sviadel by na falošnú cestu všetkých kresťanov. A to je nemožné, lebo Iesus povedal: »Ty si Peter, to je skala« (Mat. 16, 18). »Ja som prosil za teba, aby si utvrdzoval svojich bratov« (Luk. 22, 32). Sv. Ambrozius hovorí: »Kde Peter, tam Cirkev«. Koby Peter, to je pápež, bol na bludnej ceste, celá Cirkev Christova by sa dostala na bludnú cestu. Ale Iesus práve preto ustanovil sv. Cirkev a dal jej Petra a jeho nástupcov za vodcov, aby ľudstvo nezblúdilo, ale aby všetci ľudia pod ich vedením mohli dôjsť k pravde. Preto Boh mimoriadnou ochranou musí chrániť pápeža od poblúdenia vo veciach viery a mravov. Niektorí pápeži osobne nežili vzorne, ale ani jeden z nich neučil bludu.

Čo kňazom do toho? V najnovšej dobe stále viac a viac usilujú niektorí ľudia uzavrieť kňazov a činnosť Cirkvi Christovej do kostolov, chcjú premeniť chrámy Božie na väzenie sluhov Božích, vylúčiť Cirkev z vplyvu na utváraní sa jednotlivca i spoločnosti. Ohúňajú sa heslom: »Kňaz sa nemá miešať do politiky«. Ano, nemá sa miešať do politiky, ale má právo a aj sväto-svätú povinnosť miešať sa do života lebo poslanie Cirkvi Christovej je: *učiť všetky národy, posväcovať všetkých ľudí, ukazovať všetkým správnu cestu života, takú cestu, ktorá by dovedla každého tam, kde je cieľ všetkých.* Preto sv. Otec Pius XII. vo svojej reči ku kardinálom 20. februára povedal: »Cirkev sa nemôže nečinne uzavrieť do zátiažia svojich chrámov a zanechať svoje božsky prozreteľné poslanie formovať celého človeka a tak spolupracovať bez prestania na utvorení pevného základu spoločnosti. Totot poslanie je jej podstatné«.

Nerobíme politiku — hájime len kresťanský svetonázor. Cirkev Christova, reprezentujúca jediný správny svetonázor, Bohom zjavený, a kňazstvo, reprezentujúce Christovu Cirkev, musí hájiť Božiu pravdu a usilovať o jej uplatnenie v živote. Preto vo všetkých štátoch sveta kresťania organizujú sa aj v politické strany len preto, aby zaistili víťazstvo Božej pravdy avíťazstvom Božej pravdy aby zaistili svetu šťastie, mier. Bojoval za to, aby všade bola uznávaná pravda Božia a aby vláde a vo všetkom boli vzaté za základ Božie zákony, to je prvá a základná povinnosť každého kresťana, ktorú na seba berie už svätým krstom. Každý kresťan je vojak Christov a každý kňaz je dôstojník v Christovom vojsku. Preto žiadny kresťan, žiadny kňaz nemôže byť ľahostajný k tomu, aká pravda, aké zásady víťazila v národe, v štáte. — A preto

važoval takéto upozornenie za politizovanie, ktoré sa nevedčí na knaza, taký by upieral Cirkvi a knazom prvé a základné právo byť vodcami kresťanského ľudu, prenasleduje Cirkvi.

Z NAŠHO KRAJA

Archiepiskop gr.-kat. v ČSR. Počiatkom marca bol doručený J. E. najd. p. biskupovi prešovskému Pavlu Gojdičovi list od sv. Stolice, v ktorom uradne dostal do svojej starostlivej otcovskej opatery všetkých gréckokatolíkov v ČSR.

Vzácny dar. Dňa 15. februára t. r. navštívil nášho najd. p. biskupa Pavla Magre Eduard Ouva, predseda centr. kat. charity v Prahe so spravcom charity Dr. Frantiskom Koumanom. Informovali sa o sociálnom stave presovskej dieceze a odovzdali na vojnu poškodených 30.000 Kčs ako dar od sv. otca Ľ. XII. a 30.000 Kčs ako dar Charity. Neakorose sľubovali doručiť aj jeden vagón šatstva a proviantu.

Zaslúžená odmena. Dňa 24. februára t. r. povýšil najd. p. biskup Pavol Gojdič Dr. Nikolaja Bobáka na kanovníka. Menovaný získal si veľké zásluhy predovšetkým pri zakladaní nového ruskeho gymnázia v Presove ako jeho prvý riaditeľ. Prajeme mu, aby v novej hodnosti mohol ešte viac dobra vykonať pre Cirkvi a v prospech národa!

Závadka na Spiši dostala nového farára v osobe O. Emila Zorvana, ktorý dosiaľ blahodarne pôsobil na Makovici v Carnom. Doterajší p. farár Závadky Dr. Nikolaj Kusnak bol menovaný za profesora teológie do Prešova. Obidvom na novom pôsobení prajeme mnoho zdraví!

Nová gr.-kat. cerkev v Stropkove bude postavená na pamiatku padlých hrdinov v neďalekej Dukli, kde vykrvácala takmer celá prvá čsl. brigáda. Cerkev bude zasvätená úcte sv. Cyrila a Metoda. Dary ráčte adresovať na adresu: Komitét gr.-kat. cerkvi v Stropkove, Vých. Slovensko, Kto venuje na tento cieľ aspoň 1000 Kčs, za tých sa budú slúžiť ročne v novej cerkvi 2 Služby Božie.

Misia v Gerlachove. V dňoch 9.—17. marca t. r. vykonali O. Cyril Zakopal a O. Vladimír Arvaj sv. misiu vo filiálke Malcova, v Gerlachove. Predniesli 28 kázni, vyspovedali 425 duší, podali 1070 sv. pričastí, navštívili 3 chorých. O materiálno-zaopatrenie v čase misie postarala sa im s materskou starostlivosťou rodina p. riaditeľa školy Popovca. Účasť veriacich na kázňach bola vzorná ráno i večer.

Misia v Kaluži. V dňoch 24.—31. marca t. r. preorali pôdu klokočovskej filiálky Kaluži O. Aug. Kliment a O. Teofil Čelustka. Predniesli 28 kázni, vyspovedali sa všetci dospelí okrem 3 osôb, sv. pričastí podali 802, navštívili 4 chorých.

Trojdnovú pobožnosť v Hrabskom v dňoch 17.—21. marca t. r. vykonal O. Cyril Zakopal. Predniesol 10 kázni, vyspovedal 240 ľudí, sv. pričastie 437 osôb, navštívil päť chorých.

Trojdnovú pobožnosť v Malom Lipniku a vo Veľkom Sullne v dňoch 22.—29. marca vykonal O. Ján Ďurkán. V M. Lipniku predniesol 7 kázni, vyspovedal 450 ľudí, sv. pričastím sa posilnilo 838 duší. Vo V. Sullne predniesol tiež 7 kázni, vyspovedal 630 ľudí, sviatosťného Spasiteľa prijali 850. Účasť na kázňach v jednej i druhej obci bola veľmi pekná.

Z kultúrneho života v Klembarku. Už od prvého prevratu pôsobí v Klembarku vdp. farár Jozef Zorvan, starý národovec a odchovanec A. Kmefa a Osvalda a Jankom Borodáčom, riaditeľom Slov. národného divadla a Štefanom Gmitrom, terajším š. inšpektorom v Prešove. O. Zorvan vždy kázal v Klembarku zvučnou slovenčinou. Vychoval Cirkvi kňazov, rehoľníkov, rehoľnice a mnoho inteligencie. Divadelné predstavenia so akvelým úspechom usporiadaval rok čo rok už viac ako 20 rokov. Teraz

Kalendár v máji.

Počasie: Od 1.—10. pekne, od 11.—18. mračno, od 19.—25. mierne ochladenie, dokonca premenlivo.

Východ slnka: 1. mája o 4. hod. 37 min., západ o 19. hod. 19 min., 31. mája o 3. hod. 7 min., západ o 19 hod. 59 minút.

Fázy mesiaca: Nový mesiac 1. mája o 14. hod., prvá štvrt 8. mája o 6. hod., Splň 16. mája o 3. hod., posledná štvrt 24. mája o 5. hodine, druhý nový mesiac 30. mája o 21. hodine.

cez Vianoce zahralo klémbarské študentstvo »Hora volá« od M. Gontka s takým úspechom, že museli hru opakovať. Na fašiangy 15., 16. a 17. februára zahrali novu drámu »Pani richtárka«. Herci hrali tak precitene a dokonale, že by mohli smelo vystúpiť v ktoromkoľvek meste Republiky. Z čistého zisku venovali časť aj na cerkov.

(dopisovateľ)

ZO SVETA

Dvaja novi vyslanci pri Vatikáne. V marci odovzdali sv. Otcovi Piovi XII. po verovacie listiny vyslanec Belgicka Reginald de Croy a vyslanec novej talianskej vlády Pascal Diano, ktorý ako prívrženec badoglia bol dlho väznený Nemcami. Belgický vyslanec poďakoval Piovi XII. za protest proti vpádu Nemcov do Belgicka v máji 1940 a taliansky vyslanec poďakoval sv. Otcovi, že svojím úsilím zachránil Rím pred zničením. (N. práca).

Mŕtvi kardináli. Z nedávno menovaných kardinálov už dvaja umreli. Hneď na zpiatočnej ceste z Ríma umrel v paláci írskoho prezidenta v Dublinne prvý z novovymenovaných americký kardinál John Joseph Glennon. Umrel 9. marca vo veku 84 rokov. V Nemecku v Münsteru umrel 23. marca kardinál von Gallen. V Janove umrel kardinál arcibiskup Pietro Boetto.

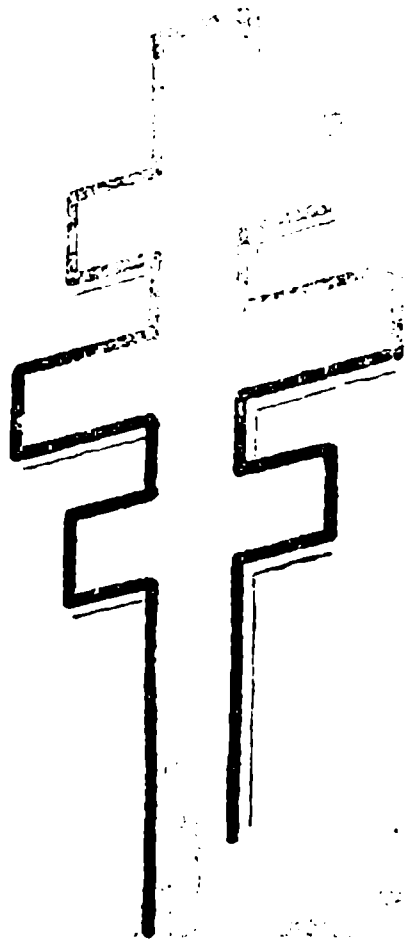
Život katolíkov v Poľsku je nateraz veľmi smutný. 15 biskupských stolcov je neobsadených. Majú dosiaľ ešte len jeden časopis, ktorý sa vydáva nákladom novomenovaného kardinála Sapichy. Vychádza len asi v 8000 exemplároch, hoci v Poľsku je väčšina katolíkov. Aj kongregácia OO. Redemptoristov utrpela v Poľsku bolestné straty. Len vo Varšave odstrelili Nemci z našej kongregácie 15 misionárov-kňazov, 6 klerikov, 9 rehočných bratov.

ODKAZY REDAKCIE

Uzávierka. Príspevky do »Misionára« treba zaslať mesiac pred uverejnením.

Prispievateľom. Keď niektorí prispievatelia nemôžu sa dočkať čísla, v ktorom by zažiarilo svetlo ich príspevkov, nech nestrácajú preto chuť k ďalším pokusom. Mnohé články nemôžeme uverejniť len pre nedostatok miesta, iné pre nečasovosť, ale niektoré tiež pre nedospelosť a nedozrelosť. Píšte časove, prakticky, populárne, ale na vedeckom podklade. — Posielajte čím viac, aby bolo z čoho vyberať ozaj to najlepšie.

»Misionár« vydávajú OO. Misionári-Redemptoristi v Michalovciach. Vychádza každý mesiac. — Redaktor: O. Ján Ďurkán, zodpovedný redaktor: O. Jozef Fail. — Vydáva nie je povolené rehoľnou i cirkevnou vrchnosťou i Povereníctvom pre veci vnútorné v Košiciach 28. apríla 1945 čís. 428/45 prez. — Tlačí kníhtlačiareň »Pravda«, filiálka v Prešove. — Novinové výplatné povolené výnosom odbočky Poverenictva pôšt a telegrafov v Košiciach pod č. 22.661-1/a-1945. — Dohliadač poštový úrad v Michalovciach. — členské SSJ na rok pre rodinu 35 Kčs, pre jednotlivcov 30 Kčs. Členovia SSJ dostávajú časopi i s prílohou zadarmo.

MISSIONÁR

NÁBOŽENSKÝ ČASOPIS GRÉCKO-KATOLÍKOV

Ročník V.

JÚN 1946

Číslo

6

VYDÁVAJÚ OO. MISSIONÁRI-REDEMPTORISTI V MICHALOVCIACH

Náš program

nie je opanovať svet, vydobýť si bohatstvo, príjemnosť a slávu. Životný program nás kresťanov je dospieť k cieľu, pre ktorý sme od Boha stvorení. Neísť k nemu, značí blúdiť, nechcieť ísť k nemu, značí svojvoľne zamknúť si naveky bránu ku šťastiu. Bez života podľa večného Božieho plánu sme len meteórmi odtrhnutými od svojej hviezdy, ktoré vyhasnú a zhnú, nevediac kde. To platí i pre najučenejších práve tak, ako pre prostých.

Náš cieľ je vzorným, kresťanským životom priblížiť sa k Bohu a za odmenu radowať sa s ním naveky v nebi — spasiť svoju dušu.

Kráčať k tomu cieľu, žiť vzorne po kresťansky je ozaj ťažké pre našu krehkú prirodzenosť, zoslabenú dedičným hriechom. Tá cesta je pre nás strmá a úzka, je zamínovaná a so všetkých strán čakajú na nás nepriatelia: žiadosti tela, svody sveta, pokúšenia diabla. Ozaj ťažko nám ísť po tejto ceste a nepotknúť sa, neunaviť sa, nestroskotať, nezastať na pol cesty. Áno, táto cesta aj podľa náuky sv. viery je pre nás morálne nemožná. Ale stane sa pre nás ľahká a príjemná, keď nás posilní milosť Božia a keď nás povedú mocní a múdri vodcovia, ako sa stalo so sv. apoštolmi v deň Sošestvia sv. Ducha.

Ved' kto sa dostane najľahšie na vysokú horu bez námahy? Či nie malé dieťa, ktoré otec alebo mamka nesie na svojich rukách? Ako prejde malé dieťa cez potok? Ako sa vyhnie veľkým prekážkam na ceste? Či nie sú mu v tom najvýdatnejšími pomocníkmi rodičia, ktorí ho prenesú? Či nie ono prejde najľahšie cez všetky prekážky? Takými deťmi sme aj my všetci dospeli ľudia v ohľade nášho spasenia. Sme bezmocní bez Boha. Ale sme všemohúci v Bohu pod vedením tých, ktorých nám sám Boh určil za vodcov na ceste do večnosti. Nimi sú predovšetkým: Isus, Mária, Jozef.

Sirota bez otca i matky blúdi svetom bez útechy. Nenachádzajúc nikde útulok, kľaká pred obraz Matky Božej a prosí ju: „O, Mária, som najopustenejšie stvorenie na svete. Nemám otca, nemám matky. Ty buď odteraz mojou matkou!“ Mária ju prijíma za svoje dieťa, stará sa o ňu. Vyprosila jej milosť povolania do kláštora. V kláštore žila veľmi vzorne. Jedného večera, keď všetky mníšky uľahly spať, anjel ju zobúdz a vraví: „Vstaň a poď za mnou!“ Vstáva. Anjel ju vedie do kláštornej kaplnky. Vo dverách celá zarazená sa zastaví, lebo pri oltári, v pravom rohu vidí Matku Božiu, ako sedí na tróne. Ale Matka Božia láskavým pohľadom a milými slovami dodáva jej odvahu: „Neboj sa, dieťa moje, poď len ku mne.“ Prišla k Matke Božej, pokľakla pred ňou. Matka Božia ju objala, pohladila a povedala: „Dieťa moje, kedykoľvek budeš niečo potrebovať, len tu príď!“ Pritom ukázala rukou na bohostánok, na kivot, na Christa v Presvätej Eucharistii! Tou omilostenou rehoľnicou bola ctihodná Katarína Labourée, ktorej sa o rok neskoršie (r. 1830) zase zjavila Matka Božia a ukázala jej dve srdcia: Srdce Isusa a svoje nepoškvrnené a mečom prebodené materské Srdce a nad tými dvoma srdcami veľké písmeno M a svätý kríž.

Týmto zjavením naša starostlivá nebeská Matka chce živo pripomenúť všetkým kresťanom, najmä kresťanom modernej doby, koho sa majú držať, koho si majú vybrať za vodcov na cestu do neba a kde sa majú skryť, keď im hrozia nebezpečenstvá: Isus, Mária! To sú najlepší a najmocnejší vodcovia, najbezpečnejší ochrancí. A po nich je to predovšetkým sv. Jozef, ktorý nám najviac môže a chce pomôcť.

Redaktor.

Duch Boží prebýva v nás

„Či neviete, že ste chrámom Božím a že Duch Boží prebýva vo vás?“ (I. Kor. III. 17). Tak sa pýta sv. apoštol Pavel korintských kresťanov. Neviem si predstaviť väčšieho významenia nad toto. Byť chrámom Božím, sídlom najsv. Trojice, trónom večného Kráľa; to sú také nesmierne veci, že ich náš prostý ľudský rozum nemôže pochopiť. A príčinou tohto významenia našej duše je milosť Božia. Posväcujúca milosť Božia robí našu dušu neobyčajne krásnou, Bohu nadovšetko milou. Dáva jej nebeskú vznešenosť. Ju má na mysli Písmo sv., keď hovorí, že sme bohovia. Veď milosť nám ozaj udeľuje kus božskej vznešenosti.

Len chyba je, že tie drahocenné poklady nosíme v hlinených nádobách nášho tela a že ich tak snadno môžeme zas stratiť. To však na veci nič nemení. Dokiaľ sme v milosti, dotiaľ v nás Boh prebýva. A nikto ho nemôže vyhnať z nášho srdca, iba my sami ťažkým hriechom.

Pohanský sudca Pascharius pýtal sa sv. panny a mučednice Lucie: „Teda ty máš Ducha Božieho v sebe?“ „Áno!“ odpovedala Lucia. „Sv. apoštol uisťuje, že všetci, ktorí žijú čiste a zbožne, sú chrámom Božím a Duch sv. v nich prebýva.“

„Hneď urobím, že ten Duch sv. ťa opustí. Dám ťa odvieť na miesto verejnej hanby“, riekol pohan.

„Keď k hriechu neprivolím, moja nevinnosť neutrpí. Niet moci a násilia, ktoré by ma priviedlo k hriechu!“

Vojaci ju ťahali za ruky, aby ju odviekli do domu hanby. Ani s ňou nepohli. Bola ako prikovaná. Ovinuli ju povrazom, zapriahli mocného koňa. Ani sa nepohla. Pascharius zúrilo. Považoval to za čary. Dal zavolať pohanských čarodejov, aby ju premohli. Sv. Lucia sa pozerala s bolesťou útrpnosťou na ich šílené počínanie a pokojne riekla Paschariovi: „To nie sú čary, ktoré ma pútajú k tomuto miestu. Teraz môžeš hmatat' rukami, že vo mne prebýva Duch sv. Odlož svoju neveru, polepši sa a ver v pravého Boha!“ Pohanský ľud volal nadšene: „Veľký je Boh kresťanov!“

Boh v nás prebýva tajomným spôsobom. To má pre nás veľké výhody, ale ukladá nám aj povinnosti. Boh udeľuje duši nebeský pokoj a šťastie, zhavuje nás nebezpečenstiev, dodáva nám sily pre náš duchovný boj. Anjeli nás obklopujú ako čestná stráž nášho nebeského Hosta a divia sa nadzemskej kráse našej duše. Povinnosťou našou však je, aby sme si tohto významenia vážili nad všetky poklady sveta. Musíme sa úzkostlivo chrániť všetkého, čím by sme nášho Pána urazili a krásu svojej duše poškvrnili. Najhorším zlom je ťažký hriech. Jeho účinok by sme mohli prirovnať k bombám. Jediná bomba stačí, aby zničila nádherný chrám. A jediný ťažký hriech stačí, aby zničil svätyniu našej duše a vyhnať z nej Boha. Nič hroznejšieho sa na svete nemôže stať. Preto sv. Pavel prisne hrozí: „Kto zničí chrám Boží, toho zničí Boh, lebo chrám Boží, ktorým ste vy, je svätý.“ (I. Kor. III. 17.)

»Keď máš Boha za priateľa, i keby ťa do ohňa vhodili, neboj sa! Ale keď sa ť Bohom hneváš i keby si v raji žil, nešťubuj si nič dobrého. (Sv. Ján Zl., MG 49, 66).

O. Tcofil:

Požehnám domy . . .

V knihách sv. Pisma sa často opakuje slovo požehnanie. Žehná Boh, žehnajú ľudia. Boh žehná, keď dáva pomoc a potomstvo. Boh Stvoriteľ požehnal našich prarodičov, sv. patriarchov a zvlášť Abraháma. Nebeské požehnanie pošle Boh národu vyvolenému, keď zachová božský zákon: »Keď v mojich ustanoveniach chodíte budete a moje prikázania zachovávať a činiť budete, dám vám dažde v časoch svojich. Zem vydá svoju úrodu a stromy plné budú ovocia. Dám pokoj vo vašej zemi . . . meč neprestúpi vašich hraníc. Prenasledovať budete svojich nepriateľov, a padnú pred vami . . . Postavím svoj stánok uprostred vás, a moja duša vás nezavrhnem. Chodíte budem medzi vami, a budem vašim Bohom a vy budete mojim ľudom«.

Božieho požehnanie je treba pre životnú činnosť: »Keď Pán nestavia dom, darmo sa namáhajú tí, ktorí ho stavajú.« Nie každému žehná Boh. Len tomu, kto má čisté ruky a nevinné srdce, kto je bohobožný.

Žehnajú ľudia, nakoľko zastupujú miesto Božie. Na prvom mieste to platí o rodičoch: »Požehnanie otcov utvrdzuje domy synov, ale kliatba matkina vyvracia ich zo základov.« Žehnali kňazi, králi i učiteľia. Kráľ Dávid »dal požehnanie ľudu v mene Pána zástupov.«

Od Božieho požehnanie závisí všetko. Preto sv. Cirkev svätí predmety a svoláva požehnanie.

Boh dával požehnanie ľudu starozákonnému, keď zadržal podmienky požehnanie. A v Novom zákone? Len počuj: »Požehnám domy, v ktorých si zavesia a úctia obraz môjho Srdca«, tak sľubuje božský Spasiteľ skrz sv. Markétu.

Požehnanie na poli, na gazdovstve málo ťa poteší, keď nieť pokoja, radosti a poriadku v rodine. I požehnaný chlieb bude ti horko chuť.

»Požehnám domy.« Kedy? Keď bude zavesený obraz Božského Srdca v izbách a uctievaný od celej rodiny — od rodičov i detí. V ktorej rodine Srdce Isusovo kráľuje, tam odkryje štedrosť svojho Srdca a vyleje hojnosť požehnanie na celý dom. Drahi rodičia, zasväťte Božskému Srdcu na prvý piatok alebo na prvú nedeľu celú rodinu modlitbou, ktorú máte v brošúrkach o Božskom Srdci a v modlitebných knižkách. Nech tak urobí celá

rodina spoločne pred obrazom najsv. Srdca. Tým viac požehnanie a rodinného šťastia rozleje sa po našich rodinách Zemplína a Šariša.

Istý dôstojník vyprával: Za minulej svetovej vojny vybrali sme za prístrešie pekný sedliacky dvor. Gazdovi i jeho rodine zostala iba jedna izbička. Všetky ostatné miestnosti zaujalo vojsko. Hneď som spozoroval, že v tomto dome vládne výborný katolícky duch a že

obyvatelia sú veľkí ctitelia B. Srdca. V každej izbe visel obraz B. Srdca Isusovho na čestnom mieste a na dverách boli štítky B. Srdca. Život tej rodiny sa naozaj aj srovnával s týmito vonkajšími znakmi zbožnosti. Vždy chodili na Službu B. vojenského kňaza a doma spoločne sa modlili večernú modlitbu.

Medzi tým časy sa stále zhoršovali. Nepriateľ každým dňom strieľal na obec mocnejšie. Bol najvyšší čas vyhľadať si bezpečnejší úkryt. Veď pri jednom takomto bombardovaní rozbúrili celú obec. Čo nezničily granáty, spálil oheň. Vyhorel aj kostol uprostred dediny.

Ako ma ten vzrušilo, keď som raz s vojskom zasa tadiaľ tiahol. Len zrúcaniny ukazovali, kde stály prv bohaté domy. I malebný kostolík bol celý spálený a rozváľaný... Uprostred zrúcanín vyčnieval len nedotknutý pekný dvorec, naše bývalé bývanie. Vtedy mi prišlo na um prísľúbenie Isusa Christa: »Požehnám domy, v ktorých bude zavesený a uctievaný obraz môjho Srdca.«

Idte k Jozefovi!

Istý maliar znázornil na obraze sv. Jozefa ozaj vznešenú a útechyplnú myšlienku. Množstvo postáv rôzneho veku dvíhajú ruky ku sv. Jozefovi a podávajú mu v podobe písaných žiadostí svoje prosby. Sv. Jozef drží na rukách malého Isuska. Ľavou rukou prijíma listy od prosebníkov, pravou rukou vedie pravú ručku Isuskovu a podpisuje žiadosti.

Ozaj kresťanská a pravdivá myšlienka. Vieme, že pôvodcom všetkého dobrého je Boh. Len on nám môže pomôcť. Ale tiež vieme, že Boh rozdáva svoje dary prostredníctvom svojich priateľov. Tým spôsobom chce ich uctiť. Najväčší miláčik Boží je Isus Kristus. Všetky milosti a dary dostávame od Boha len pre zásluhy Isusa Christa. On je prvý Prostredník medzi Bohom a ľuďmi. Jeho zásluhy sú nevyčerpatelná studňa. Ale ako voda tečie vodovodom, krv sa rozháňa po tele srdcom, tak milosti Christom vyslúžené rozdáva Prostrednica všetkých milostí, Matka Božia. Ale hneď po nej je to svätý Pestún Isusa Christa, ktorý má najväčšie právo gazdovať s majetkom svojho sverenca. Veď faraon vedel sa tak veľkodušne odmeniť Jozefovi Egyptskému za vyloženie snu a Isus nevedel by sa ešte veľkodušnejšie odmeniť sv. Jozefovi, ktorý sa staral o jeho živobytie, o jeho vychovanie, ktorý mu život zachránil? Ako faraon svojim prosebníkom odpovedal: »Idte k Jozefovi!«, tak odpovedá aj nám Isus i Mária. A sv. Jozef ochotne prijíma ich prosby, odporúči ich Isusovi i Márii, vyriadi ich, zdokonali ich.

Nezabúdajme svoje prosby prednášať Isusovi a Márii skrz sv. Jozefa! Keď nevieme, ako by sme mali prosiť, sverme to na sv. Jozefa. On našu žiadosť opraví, doplní, aby sa páčila Isusovi. A keď nás vyslyší, nezabúdajme na vďačnosť! Vďaka je druhá prosba.

Ak sa chceme ešte viac zapúčiť Isusovi, robme ako sv. Jozef! On rád pomáha biednym, rád sa zastáva utláčaných. Aj my radi pomáhajme biednym, trpiacim, udeľujme almužnu, podporujme ustanovizne, ktoré majú za cieľ šíriť kráľovstvo Christovo, náuku Christovu.

A robme tak s takým čistým úmyslom, pre Boha, ako sv. Jozef. Za také dárky odmení sa nám stonásobnými darmi. Veď sv. Ján Zlatoustý nazýva almužnu najmocnejším našim advokátom v nebi, ktorý sa nás najúčinnejšie zastáva a najviac nám vyjedná u Boha.

J. Kunov

Prid', Pane, prid'!

*Svojimi očami
stále hľadím k výštnám,
odkiaľ milosť čakám,
odkiaľ pomoc pozývam
ku vlastnej nemoci.*

*V o dne i v noci
v komôrke svojho srdca
vdučne mu miesto udelím,
s ním sa so všetkým podelím:
s bolesťou, s radosťou —
nech len príde, skorej príde,
bo ja ho čakám...*

*Prid', Pane, prid'
na hriešnú, boľavú zem,
i moje srdce neobíd,
hoc je len samý hriech a blen.*

Juraj Cečchovský, Laškovca

Ján Čiernohorský:

Význam jekténí pri Službe Božej

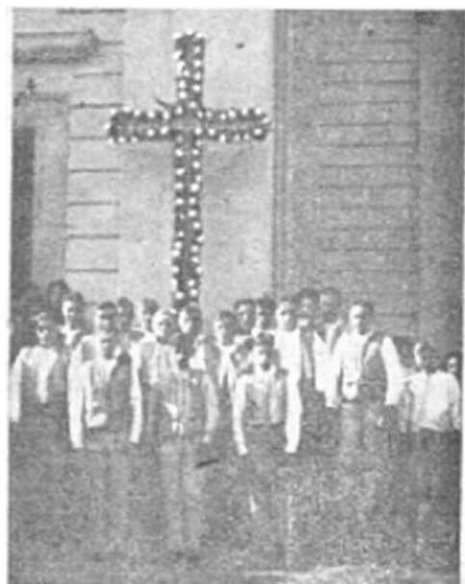
Podstatné složky každej obety sú: príprava, obetovanie a zničenie obetných darov. To sú složky obetného úkonu, bez ktorých obeta nemôže byť obetou. Ale nie sú celou obetou, sú len ako kostra v tele. Vonkajšie obetné úkony kňaza majú sprevádzať vnútorné úkony bohopoety: kláňania, vďakov, odprosenia, prosieb. Prejav vnútornej, duševnej bohopoety je modlitba. Preto ľudia všetkých vekov pri prinášaní obetí užívali modlitieb. Obet kresťanov je Služba Božia. Aj pri nej sv. Cirkve vždy užívala rôzne modlitby, ktoré obet Služby Božej predchádzaly, prevádzaly i nasledovali.

V Liturgii sv. Jana Zl. a sv. Vasilía Veľkého príprava obetných darov je pred Službou Božou pri Proskomidii, na bočnom oltáriku (žertveníku). V obet sa prinášajú po »Iže cheruvimie«, premeňujú sa a obetujú pri »Prijmite jadite...«, obetné dary sa ničia pri sv. pričastiu. To je kostra Služby Božej. Druhé modlitby a spevy Služby B. sú ako

mäso na kostre, ako farba na obraze. Kostra bez mäsa nie je telom, ale ani mäso bez kostry netvorí človeka. Jedno i druhé patrí k sebe.

Pri Službe Božej modlí sa kňaz a má sa modliť aj ľud. Modlitby kňaza pohybujú sa v dvojakej sfére, lebo zastupuje pri Službe Božej dvojakú úlohu: je zástupcom ľudí pred Bohom i zástupcom Boha pred ľuďmi. Ako zástupca ľudí pred Bohom pripravuje, obetné dary, prosí Bohu, aby ich ráčil milostivo prijať za ľud a pohľadnúť láskavo na všetky jeho potreby a požehnať ľudu. A ako zástupca Boha pred ľuďmi v mene Božom premeňuje obetné dary, spožíva ich, rozdáva ich ľudu pri sv. pričastiu, v mene Božom žehná ľudu.

Modlitby veriacich v gr. kat. Službe Božej sú predovšetkým tak zv. »Jekténie«. Slovo »Jekténia« pochádza z gréckeho slova a značí napjatú, pozornú modlitbu. Pri tejto modlitbe modlia sa spolu i kňaz i ľud. Kňaz ako zástupca ľudu stojí u oltára pred Bohom, prednáša Bohu v mene ľudu vďaky, chvály, odprosenia a prosby. Ľud, stojaci v úctivej vzdialenosti od Božieho trónu, potvrdzuje, dopĺňa slová kňazové, úpenlive, pokorne volá: *Hospodi pomiluj! Podaj Hospodi! Tebi Hospodi! Amiň.* — *Pane, zmiluj sa! Daj nám, Pane! Prijmi, Pane! Nech sa stane!*

Verní Christu.

To je ozaj niečo ideálneho! To je vzor modlitby! Len jedno je ešte potrebné, aby aj kňaz, aj ľud sa ich modlil s tou vrúcnosťou a opravdovosťou, ako si to želá sv. Cirkvev, s akou sa modlili tieto modlitby veriaci so sv. Jánom Zlatoústym a sv. Vasiliom Veľkým...

Jekténie, ktorými sú umelecky okrášlené, preplietané hlavné obetné úkony Služby Božej, sa delia na štyri druhy: Jekténia veľká, jekténia malá, jekténia prositeľná a jekténia suhubá (podvojná).

Vo veľkej jekténii kňaz prednáša Bohu prosby za všetky potreby duševné i telesné, za všetky stavy ľudí, za duchovnú i svetskú vrchnosť, za prítomných v chráme i za neprítomných, za zdravých i nemocných, za cestujúcich i väzňov. Každú jeho prosbu ľud odpoíča Bohu zvolaním: *Hospodi pomiluj!* Zakončuje ju spomienkou na Prečistú Devu a na všetkých svätých. Dovoľáva sa ich prihovoru a rukami Matky Božej odovzdáva všetkých veriacich sveta i všetky ich potreby najvyššiemu Prostredníkovi medzi Bohom i ľuďmi — Isusovi Christovi: »... sami sebe i druh druhu Christu Bohu predadim!« Ľud odpovedá: *Tebi Hospodi! Ano, prijmi, Pane! Buď naším Prostredníkom! Vyjednaj nám u svojho Oca potrebné milosti pre svoje nekonečné zásluhy! Nakoniec poklonia sa kňaz i ľud Najsv. Trojici: »Veď Tebe patrí všetká sláva, česť a poklona Ocu i Synovi i sv. Duchu teraz i vždycky i na veky vekov.« Ľud: Amiň. Veľká jekténia je veľkolepá,*

veľkáňzská modlitba starostlivého otca a starostlivej matky Cirkvi s deťmi za seba i za celý svet.

Jekténia malá obsahuje prvú a poslednú prosbu veľkej jekténii. Zakončuje sa tiež podobne ako veľká jekténia odovzdaním seba i druhých Christu-Bohu a doksologiou-vozhlasom. Ľud odpovedá Hospodi pomiluj (2-razy), Tebi Hospodi, Amiň.

Jekténia prositeľná obsahuje 6 prosieb: za dokonalé, sväté, pokojné prežitie celého dňa, za ochranu anjela pokoja, verného ochrancu a vodcu duše i tela, za odpustenie hriechov a pokleskov z krehkosti, za dobré a užitočné dary duše a pokoj vo svete, za ducha kajúcnosti zvlášte v posledných dňoch života, za šťastnú hodinu smrti a za dobrý výsledok súdu po smrti. Ľud podporuje prosbu svojho prostredníka-kňaza odpoveďou: Podaj Hospodi! Zakončenie je podobné ako pri veľkej jekténii: „... sami sebe i druh druhu Christu Bohu predadim!“ Tebi Hospodi! Amiň.

Jekténia suhubá je kajúca, vrúcna modlitba v dobe nešťastia a veľkej núdze. Slovo suhubá značí podvojná, to je dvojnásobne vrúcna, pozorná. Ľud vtedy odpovedá trojnásobným povzdychom: Hospodi pomiluj (3 krát)! Končí sa vozhlasom bez »Tebi Hospodi«. V dobe radosti mení sa na inodlitbu chvály a vďačnosti.

Pri každej riadnej liturgickej pobožnosti, ako je Služba Božia, večerňa a utreňa, užívajú sa všetky štyri druhy jekténii. Obyčajne sú vhodne vložené na počiatok alebo na koniec niektorej dôležitejšej liturgickej časti. Sú akoby intermezzá liturgického deja. Spievať jekténie s pravou nábožnosťou je najlepší spôsob modlitby pri Službe Božej.

Fr. Urbánek:

Z dejín úcty Božského Srdca

(Dokončenie.)

P. de la Colombiere, spovedník sv. Markéty ujal sa šírenia úcty B. Srdca so všetkou horlivosťou. Získal pre ňu svojich spolubratov, takže právom môžeme nazvať jezuitov prvými širitelmi úcty k Najsv. Srdcu. Zvláštny podiel na počiatočnom rozšírení úcty má iste prvý obšírnejší spis o B. Srdci od P. Coisieta T. J. Ale i cez všetku horlivosť jezuitov obmedzilo sa kráľovstvo Srdca Isusovho len na niektoré kraje Francúzska a aj to väčšinou len na kláštory.

Sotva však táto úcta zapustila korene, už sa plnia slová Spasiteľove o prenasledovaní. Za sto rokov viedol sa zúrivy boj proti sv. Markéte a jezuitom. Sv. Markéta bola považovaná za posadnú zlým duchom, bojovali proti nej všetkými prostriedkami. Ale každé snaženie pekla i sveta o zničenie tejto úcty bolo márne, lebo to dielo bolo z Boha. A tu platia slová sv. Ducha: „Ak je toto dielo z ľudu, rozpadne sa, ak je však z Boha, nezničíte ho.“ (Dijania 5,28)

Hlavnými nepriateľmi úcty Najv. Srdca boli janzenisti. Všetkým aj pobožnosť je namierená proti ich bludným náukám. Ich úsilie smerovalo k tomu, aby znemožnili prijímať ovocie milosti, plynúce z Presv. Eucharistie. A Najsv. Srdce volá po častom, áno, dennom sv. pričasti. Hlavná búrka na-

stala r. 1688, keď uverejnil biskup Contaness breve Klimenta X., schvaľujúce bratstvo Božského Srdca pre jeho diecézu. Vtedy na stranu janzenistov pridali sa aj niektorí z radov duchovenstva.

Ale cez všetky nepriateľské útoky OO. Jezuiti sa usilovali ďalej o schválenie sviatku Najsv. Srdca. Rím však jednal opatrne. Najprv dovolil len slúžiť Službu Božiu v piatok po sviatku Presv. Eucharistie o Piatich ranách Christových. Ale pozitívne schválenie pre úctu B. Srdca Rím nechcel ešte dať, i keď sa nikdy nepostavil priamo proti tejto úcte.

Ale horliví ctitelia Najsv. Srdca nedali sa zastrašiť týmito počiatočnými ťažkosťami. V rokoch 1753—1764 bolo zaslaných do Ríma 180 prosebných listov od významných osobností Európy, Ameriky i Ázie. Bol to napr.: žena Ludovita XV., knieža lotrínske Stanislav Leszcinski, bývalý kráľ poľský August III., kráľ poľský, vojvodca bavorský a iní. Za týchto okolností zaslali poľskí biskupi novú žiadosť do Ríma. K nim sa pridružilo aj Arcibratstvo Božského Srdca. Žiadosť mala svoj účinok. 6. februára 1765 vychádza dekrét, ktorým Posvätná Kongregácia Obradov schválila pre Poľsko a pre Arcibratstvo B. Srdca Službu B. s liturgickými spevmi v česť Najsv. Srdca.

Privilégium udelené Poľsku čoskoro bolo rozšírené aj na iné kraje, keď o to požiadali kompetentné osoby. Medzi prvými prosebníkmi bol aj zakladateľ našej kongregácie OO. Redemptoristov sv. Alfonz z Liguori, ktorý bol vtedy biskupom vo Sv. Agate. Vo svojej diecéze slávil sviatok Najsv. Srdca čo najjalávnostnejšie.

Ale ešte raz musela prejsť úcta k B. Srdcu skúšku ohňom. Bola to doba jozefinizmu a francúzskej revolúcie. Avšak aj z tejto skúšky vyšla víťazne. Dňa 28. augusta 1794 vychádza dogmatická bulla pápeža Pia VI. „Auctorem fidei“, kde sa pápež rázne zastal úcty k Najsv. Srdcu proti všetkým nepriateľom. Od tej doby nikto nesmie popierať jej dogmatickej oprávnenosti, keď chce zostať verným a oddaným synom Christovej Cirkvi.

Obranci a šíritelia úcty Najsv. Srdca dočkali sa zaslúženej odmeny. 60 rokov po bulle Pia VI. vychádza dekrét Pia IX. „Urbis et orbis“, ktorým sa zavádza sviatok Božského Srdca pre celú Cirkev na piatok po poprazdenstve Presv. Eucharistie. Tým sa splnila žiadosť Najsv. Srdca, aby sa Jeho kráľovstvo rozšírilo po celom svete.

R. 1875 zasvätil Pius IX. celú Cirkev Najsv. Srdcu, r. 1889 povýšil Lev XIII. sviatok B. Srdca na sviatok prvej triedy. Pius XI. r. 1928 zaradil ho medzi najväčšie sviatky s poprazdenstvom a predpísal aj zvláštnu modlitbu v deň tohto sviatku.

Dnes úcta k Najsv. Srdcu náleží medzi najmodernejšie pobožnosti kresťanského ľudu. Touto pobožnosťou chce Isus i jeho Cirkev dosiahnuť obnovu, obrodu srdce jednotlivcov, rodín i celých národov. Táto pobožnosť zapustila už dosť hlboké korene aj medzi gréckokatolíckmi Zakarpatskej Ukrajiny i na východnom Slovensku. V prešovskej diecéze jestvuje už od r. 1918 Bratstvo Svätijšoho Srdca. Pre ten cieľ vychádzal aj osobitný časopis „Da prijdet carstvie tvoje“, ktorý dlhé roky vzorne redigoval msgr. Miron Petrašovič. Úctu k Najsv. Srdcu najviac rozšírili OO. Baziliáni a OO. Redemptoristi misiami, knihami. Dnes už niet ani medzi gréckokatolíckmi farnosťami, kde by nebol zavedený obyčaj prvopiatočného sv. pričastia, kde by veriaci nevedeli spievať milý Moleben k Najsv. Srdcu. Vedenie Bratstva B. Srdca pre prešovskú diecézu majú nateraz OO. Redemptoristi, synovia

sv. Alfonza z Liguori, ktorý sa hlásil medzi prvých ctiteľov Najsv. Srdca. Preto náš časopis chce slúžiť aj šíreniu tejto úcty, nakoľko mu to dovoľia skromné rozmery.

O. Vladimír Arvaj:

Priateľ hriešnikov

Hlavným cieľom vtelenia, života a utrpenia nášho Spasiteľa bolo znovu prinavrátiť nebeskému Otcovi slávu vyslobodením ľudí od večnej záhuby. »Sostúpil som s neba — hovoril Isus — nie aby som činil svoju vôľu, ale vôľu toho, ktorý ma poslal« (Ján 6, 38.) A vôľa Otcova bola obetou Syna spasíť celý svet: »Tak Boh miloval svet, že Syna svojho jednorodeného dal, aby nikto, kto v neho veri, nezahynul« (Ján 3, 16). Túto vôľu Otcovu Isus vyplnil dokonale. Celoživotnou jeho snahou bolo zachrániť biednych hriešnikov.

Preláskavé Srdce Isusa spoločilo s každou ľudskou biedou. Kde sa len objavil, všade pomáhal, tešil, uzdravoval, dvíhal skleslé ľudské srdci. Ale pritom všetkom prvá jeho starosť bola spása ľudí: »Čo pomôže človekovi, keby celý svet získal, ale na svojej duši škodu utrpel?« (Mat., 16, 26). Áno, hoci nasycoval hladných, liečil chorých, slepých, nemých, chromých, predsa len najväčšiu starostlivosť, pozornosť venoval duševne chorým, tým, ktorí jeho milosrdenstva najviac potrebovali — hriešnikom. Viac razy zdôraznil, že Syn človeka prišiel hľadať a spasíť, čo bolo zahynulo (Lukáš 19, 10). Preto s celým pokladom svojej lásky a dobroty blížil sa k hriešnikom, aby ich získal pre Otca.

Otvorme len sv. evanjelium. Takmer každá stránka je dôkazom Christovej lásky k hriešnikom. Hľadajúc ich pochodil hory a doliny, mestá i dediny Palestíny. Z preveľkej túžby po ich spasení neváhal si zajať aj do domov tých najnenávidenejších hriešnikov, verejných lichvárov, až sa nad tým horšili farizeovia: »Tento prijíma hriešnikov a jednáva s nimi« (Lukáš 15, 2). Áno, ako najlepši pastier všade hľadal stratené ovčičky. Samaritánku čakal pri studni. Keď sa k nemu ani neozvala, nepozdravila ho, on sa k nej prvý ozval láskavým slovom. Ženu cudzoložnú priviedol ku pokániu pri súde farizeov, Máriu Magdalénu pri hostine, vrchného mytíka Zakchea volá k sebe so stromu. Hľadal ich neúnavne. Nedal sa ničím odstrašiť, ani ich zatvrdilosťou, ani ich urážkami. Keď apoštolí žiadali na nepohostinných Samritánov oheň s neba, odpovedal im: »Neviete, čieho ste ducha« (Lukáš 9, 55). Ani najväčšieho hriešnika neodštil od seba. Všetkých volal k sebe: »Podte ku mne všetci . . . « (Mat. 11, 28). Aj najväčší vyvrheli ľudskej spoločnosti počuli od neho potešujúce slová: »Odpúšťajú sa ti tvoje hriechy, id' v pokoji.« Áno, aj svojim katom bez prosby odpúšťa a dušu kajúceho lotra ešte toho istého dňa pripúšťa do raja. Zrádca Judáša láskavo oslovuje, na Petra padlého láskavo pozerá a po vzkriesení posielala mu pozdrav a odkaz, chuťkam neveriaceho Tomáša sa prispôsobuje, ukazuje mu ruky a prehodnutý bok. Isus obetoval pre hriešnikov celý svoj život, všetky svoje modlitby, práce a utrpenia: »Neprišiel som volať spravodlivých, ale hriešnikov« (Marek 2, 17). A Christos je včera i dnes ten istý, nekonečne milosrdný. Nepôjdeš k nemu?

Auto bez šoféra

Ani by ste neverili, ale ozaj sa to stalo. Cestoval vlakom veľmi moderný pár. Myslel si, že už prevýšil svojou múdrosťou najväčších učencov sveta. Oni verili v jestvovanie Boha, skláňali pokorne svoje učené hlavy pred Jeho božským Majestátom. Ale on už je modernejší. On ide s duchom času. Duch času je neveriť. Preto ani on už neverí v jestvovanie Boha a je hrdý na vynález, že niet Boha. Chváli sa s tým pred spoucestujúcimi a dokazuje a myslí si, že už je víťazom, lebo nikto nevie mu odpovedať na jeho múdrosť.

V tom však Duch Boží osvietil šedivú hlavu istého spolucestujúceho. Bol to kurátor z obce V. Zamiešal sa do reči vľudným oslovením: „Dovoľte, pane, chcel by som sa vás niečo spýtať: Aké je vaše zamestnanie?“ — „Som šoférom.“ — „Máte auto?“ — „Mám.“ — „Nuž povedzte mi ide vaše auto samo?“ — „Čo sa ma pýtate na takú hlúpu vec? Ako môže ísť samo?“ — „Nuž vidíte, vaše malé auto nemôže ísť samo a celý veľký svet má ísť sám?“ Touto ranou srazil víťaza s koňa. Šofér sa začerveňal ako pivoňka, nevediac odpovedať. Teraz dostali odvahu aj tí, ktorí predtým cítili nesprávnosť šoférovho tvrdenia, ale nevedeli obhajovať svoje presvedčenie. Všetci sa naň vrhli otázkami a štipľavými poznámkami. Ženy by ho boly priam dodriapaly. Zachránil sa len útekou do iného vozňa.

Svet je tu. V ňom žijeme, pohybujeme sa a trváme. A ako zrejmy je svet, tak zrejmy je aj jeho pôvodca. Svet ide presne svojou cestou. Mesiac, hviezdy, zem pohybujú sa presne vo svojich vzdušných kofajách. Všetko je múdro, účelne zariadené v celku i v podrobnostiach. Kto uviedol svet v pohyb? Kto vymeral každej veci cieľ a cestu? Kto opatril všetko potrebným? Všetko je náhoda, samočinnosť, príroda? Len blázen môže tvrdiť niečo podobného a taký učenc, akým bol náš šofér, alebo ten, kto je hotový uznať za pravdu všetko, len nie to, čo ozaj je pravdou, kto podľa sv. Pavla chce držať pravdu v žalári a lož pustiť na slobodu.

Každá vec na svete volá hromovým a jasným hlasom: „Je Boh! Veď keby Boha nebolo, ani nás by nebolo. Bez neho by sme boly holé nič. Celý veľký svet je príliš malý, slabý, obmedzený a hlúpy na to, aby bol sám od seba, aby si sám dal, čo má, aby sa sám mohol tak múdro zariadiť, ako ozaj aj je.“ To je taká jasná reč, že kto ju nepočuje a nerozumie jej, patrí medzi tých, čo majú uši, ale nechcú počuť, majú oči, ale nechcú vidieť. Pre tých bude súd bez milosrdenstva, lebo kto neverí, už je odsúdený (Mark 16, 16). Takí sami sa odsudzujú, držiace pravdu v žalári, len aby nemuseli veriť a podľa viery aj žiť.

O. J. Ď.

Neho i zem hlásajú slávu Božiu.

»Kto má Boha v úcte, ako sa patrí, a v neho dôveruje, našiel prameň šťastia a radosti.« (MG. 49, 183).

Ťažký pokus

Členovia istej spoločnosti chceli silou-mocou postaviť vajíčka na jeden z oboch koncov. No nedarilo sa im to. Proboval jeden, proboval druhý, no nadarmo. Vajíčko sa vždy skotúľalo a zostalo ležať na boku... Nakoniec ustálili, že pokus je nemožný.

Tu vošiel do miestnosti istý muž. Menovali ho Krištofom Kolumbom. Dlhو sa pozeral na márnú snahu členov spoločnosti.

— Neviete ho postaviť hore koncom? Veď je to celkom jednoduché!

Čítal z ich očí, že neveria.

Preto pristúpil k stolu, vzal vajíčko do ruky, jeho koncom slabo klepol o stôl, škrupina praskla, — vajce stálo.

-- Ihm, to by sme boli vedeli aj my urobiť -- ozvali sa páni.

Ale neurobili to. Neprišlo im také čosi na um. Veď to bolo príliš jednoduché pre ich „múdre“ hlavy!..

I dnešný svet je takým vajíčkom. Jednotlivé vlády sú členmi spomínanej spoločnosti. Všetci sa snažia vajíčko sveta postaviť.

Mudrujú veľa, stavia ho jeden, stavia ho druhý, no vajíčko stáť nechce. Vždy sa skotúľa a ľahne si na bok. Veď je to preň prirodzené. Škoda len, že tá jeho prirodzenosť je skazená, zlá. Áno, svet treba postaviť, neslobodno ho nechať ležať na boku! Dosť bolo, keď dosiaľ tak ležal, dosť bolo, keď dosiaľ spočíval v bahne: v bahne hriechu, klamstva, nenávisti, zabíjania! Teraz to už konečne musí prestať!

Ale ako?

Prichádza Krištof Kolumbus — Eucharistický Christos. Ponúka svoju pomoc, svoje rady vládam jednotlivých štátov, sľubuje, že on sám postaví vajíčko sveta hore koncom. On vypracuje plány mieru, prekazí budúce vojny, postará sa o lásku a milosrdenstvo medzi ľudstvom, o spravodlivosť, blaženosť sveta. On je Knieža pokoja. Nikolaj Sigetij.

O. JÁN SEMAN:

Pohľad na Sv. Cirkev

Vyššie tri roky učil Isus Christos svojich učeníkov a apoštolov o kráľovstve nebeskom. Slovom i príkladom utvrdzoval ich vo viere, silou zázrakov dokazoval božskosť svojej náuky a legitímnosť svojho poslania, s neba,

A predsa. Ako ľudsky smýšľali apoštolí.

Matka synov Zebedeových (sv. Jána a sv. Jakuba) vyslovuje prosbu svojich synov: „da sjadeta sija oba syna moja, jedin odesnuju, i jedin ošuju-tebe vo carstvii tvojem.“ (Mat. 20, 21). Myslela zemské, nie nebeské kráľovstvo! A znovu apoštolí sa pýtajú: „Hospodi, ašče v lito sije ustrojiiši carstvo Izrailevo?“ (Dij. ap. 1,7) Všetci sa rozutekali, keď Christos bol „predannyj v ruky bezzakonnych.“ Sv. evanjelista Marek i odev nechal, len aby unikol preč, keď Christos v Getsemanskej záhrade dal sa bezbožnej luze sviazať a viesť ku veľrade židovskej. Sv. ap. Peter — knieža apoštol-ské: trikrát s kľatbou zaprel Syna Božieho. Po umučení skrývajú sa všetci v dome Tajnej večere „dverem zatvorenym — stracha rady Judejska.“ (Ján 20, 19).

Neučenosť, málovernosť, bojzlivosť... charakterizovali apoštolov a učeníkov Christových.

Prišlo však — vznesenie, po ňom 10.dňová samota v sieni Tajnej večere a Sošestvie sv. Ducha. Vtedy z neučených stávajú sa učení, z máloverných — hrdinovia viery, z bojzlivých — nebojácní odvážlivci v službách Christa.

Začínajú písať históriu Cirkvi, ktorej poslaním je: zachovávať, rozširovať slovo Božie — kráľovstvo nebeské, viesť ľudí k spaseniu — do neba.

A dnes je už táto história skoro 2000.ročná... Nie je to zázrak, že Cirkev jestvuje ešte dnes? Nie je dôkazom jej trvanie, že je dielom Božím? Čo len prežila doteraz sv. Cirkev? Akým zlom za dobro sa jej odplácali jednotlivci, ľudia i štáty...?

Otvorme knihu dejín. Cirkev je ešte len sťa v plienkach a už ju bijú.

Prenasledovanie začína veľradou židovskou, zvlášť horlivý je v tom Šavel, neskoršie sv. ap. Pavel... Toto prenasledovanie vyžiadalo si drahé obete: sv. ap. Jakuba, biskupa jeruzalemského, ktorý bol shodený s veže jeruzalemského chrámu — potom ukamenovaný; sv. Štefana prvomučeníka i archidiakona...

V tých krvavých obetiach však Cirkev sa neutopila. Naopak: kresťanstvo prežilo zničenie Jeruzalema, spustošenie židovského chrámu, ba hlboko zapustila svoje korene aj v srdci pohanstva a nemravnosti — v Ríme, v centre kultúry a umenia — v Aténach, ba — celé Rímske impérium bolo zaplavené v krátkom čase učením evanjelia...

Veľradu židovskú v prenasledovaní kresťanov vystriedali s mnohonásobnou krutosťou a zúrivosťou rímski cisári. Kresťanov zahnali do podzemných skrýš — katakomb. 300 rokov zúri prenasledovanie.

Nero dal zapáliť Rím (vinu svalil na kresťanov), lebo chcel vidieť vernú inscenáciu horiacej Tróje, a pri horiacich stĺpoch smolou poliatych kresťanských mučeníkov chrapľavým hlasom básnil a spieval. Cisári: Décius, Domicián, Dioklecián... kochajú sa v Koloseu nad tým, ako tigry, levy a iné dravé šelmy drásajú, jedia hrdinov za Christa...

Odzvonili títo ukrutníci sv. Cirkvi?

S triumfom víťazstva Cirkev vychádza von z katakomb, vidí úpadok i zánik Rímskej ríše, vidí neslávne konce rímskych cisárov, zatiaľ čo sama mohutnie, silnie, rastie, šíri sa...!

Sv. Cirkev prežila aj iné ríše, iných mocnárov, mocipánov ktorí proti nej bojovali otvoreným nepriateľstvom: zbraňou, žalárovaním, knihou... Prežila aj svojich vnútorných vrahov: sektárov, kacírov, bludárov, ktorí sa pokúšali o vnútorný rozvrat v Cirkvi.

„More ustupuje a Petrov koráb, vlnám zanechaný, dostal sa na plytčinu...“ povedal roku 1903 francúzsky neverec-materialista Jean Jaurés. Dnes však vidíme ako veľmi sa mýlil, akým zlým prorokom sa ukázal. Myslí, že Cirkvi prichádza už koniec, že už agonizuje ako umierajúci... Sv. Cirkev však sa nezmenšuje, ale zväčšuje, neodumiera, ale prekypuje životom, čoho svedctvom je: bez mála 400 miliónov veriacich, ktorých počet stále rastie...

Sv. Cirkev, učenie, z ktorého „jota jedina, ili jedina čerta ne mimoidet“ (Mt. 5, 17), nezahynie, kým nebo i zem pominie, lebo s Cirkvou je Duch sv. Je s ňou „po vsja dni, do skončanija mira“. Cirkev bude, kým svet svetom bude, lebo nielen že ľudia proti nej nič nezmôžu, tobôž nie železom, krvou

Istou, klamom... , lebo je dielom Božím, ktoré ani „brány pekelné nepromôžu!“ (Mt. 16. 18).

Duch sv., ktorý tak zázračne zapôsobil na apoštolov, že z prostých 12 rybárov galilejských urobil dobyvateľov sveta, duší... , tenže Duch sv. je aj naďalej s nástupcami apoštolov a mučeníkov - s biskupmi, kňazmi a s veriacimi. Duch Sv. riadi sv. Cirkev v osobe hlavy Cirkvi — Rímskeho Otca, prevádza ju cez nebezpečné úskalia moderné Scyly i Charybdy... ! šťastlivo ju viedol v minulosti, vedie ju teraz, povedie ju i v budúcnosti — až do konca sveta!

Opustená spovednica

Bolo pekné jesenné odpoľudnie. Slnko zlatilo polia a lúky, ktoré požívaly už zaslúženého odpočinku. Vo vnútri neďalekého odpustového chrámu bolo ticho. Len ešte niekoľko lastovičiek poletovalo pod mohutnou klenbou. Boly akoby dušami z očistca, hladajúcimi medzi nebom a zemou svoju spásu. Výzdoba chrámu milo pôsobila na každého návštevníka.

Pred milostným obrazom Matky Božej kľačaly štyri osoby, pohrúžené vo vrúcnych modlitbách. Medzi nimi bol čierne oblečený študent — asi bohoslovec, jeho matka a dvaja snúbenci.

Keď vstaly od modlitby, starenka vraví svojim spolupútnikom: »Prezriem si ešte celý chrám, či je všetko tak, ako to bolo za mojich mladých rokov.«

Teraz stojí pred veľkou, starou spovednicou. Zehná sa a úctive ju bozká. Prezerá ju shora dolu, či sa na nej azda niečo nezmenilo. V jej tvári pritom zračila sa zvláštna bolesť. Dvere spovednice boly zamknuté, kľúč vyťahnutý, kľakátko zaprášené, mriežky zatiahnuté a v kútoch visela veľká pavučina. To všetko je neomylným znakom, že už dlho v nej nikto nespovedal. Nad spovednicou kedysi bol nadpis, ktorý ohlasoval meno spovedníka. Pozera naň, ale miesto nadpisu vidí len kúsok sožlknutého papiera a na ňom číta slová: »Pomodlite sa Otčenáš a Bohorodice za záchranu nešťastnej duše.«

»Tá spovednica vyzerá ako zakľatá« — šepká dievča svojmu snúbencovi. Ale keď prečítali nadpis, aj oni pokľakli a pomodlili sa za tú nešťastnú dušu. Keď vyšly z chrámu, začala matka rozhovor:

„Je mi dnes ako pred tridsiatimi rokmi. Keď človek vyjde z toho chrámu, ako by vyšiel z neba na zem.“ — „Ale potom musí byť taký svätý, ako si ty, mamička“, vraví s úsmevom študent.

„Staraj sa len, syn môj, aby si aj ty bol zbožný, svätý“, odpovedá matka. „Dnes už nie je tak, ako bolo za mojich mladých rokov, kedy sa všetci modlili, do chrámu chodili... Ale ja mám mimoriadnu príčinu dnes spomínať...“

„Na tú spovednicu, mamička?“, pýta sa dcéra. „To nám musíš o tom porozprávať.“

„Áno, na tú spovednicu a rada vám poviem všetko. Nevieť, začo by som sa mala hanbiť a pre vás to bude veľkým povzbudením.“ A hneď začala svoje vyprávanie: „Bola som tu pred 30 rokmi. Bolo mi vtedy 24 rokov, keď som tu prišla prvý raz. Prežila som tu 4 roky, kým som sa...“ — „Ne-

vydala" prerušila ju dcéra. „Áno, kým som sa vydala za mebožtíka vášho otca, daj mu Pán Boh večnú slávu! Bola som tu v dome obchodníka Kúmera, ktorý mal sklad soli. Jeho manželka bola nám aj troška rodina. Prečo som k nim prišla? Mój otec nerád videl moju známosť so susedovým chlapcom. Nebezpečenstvo mi nehrozilo, lebo i tak som ho nemala rada. Ale otec vravel: „Istota je istota." Preto poslal ma slúžiť ku strýkovi. Ale keby som bola vedela, alebo aspoň tušila, čo ma tu čaká, neboli by ma tu dotiahli ani s desať koňmi. V strýkovom dome bolo zamestnaných mnoho ľudí, väčšinou mladi, slobodní. Tu mi hrozilo najväčšie nebezpečenstvo. Prenasledovali ma bez prestania. Nemala som sa komu požalovať. Stála som tu celkom osamotená. Písala som rodičom tajne, v akom som nebezpečenstve, prosila som ich, aby ma vzali odtiaľ. Odpoveďou bola hrozba, že keď nezostanem, nuž aby som sa im ani viac razy doma neukazovala... Bol to ozaj strašný boj, zápas s peklom."

„Ťbohá mať!", povzdychla si dcéra.

„Veru bola som vtedy najúbohejším stvorením na svete. Keď som potom predsa odišla, prišlo na moje miesto iné dievča, ale za pol druhu roka skončila svoj mladý život tu neďaleko v rieke. Zo zúfalstva a hanby sa utopila. Kto vie, ako by som bola aj ja skončila, keby som, milé deti, nebola vtedy poznala, — a to je hlavná príčina, prečo vám to rozprávam — keby som nebola vtedy spoznala, akú silu má modlitba... V opustenosti, prenasledovaná pokuše-

Cestou k vysviacke na kňaza.

niami jedného večera odbehla som z domu tu do chrámu pred obraz nebeskej matičky. Pokľakla som a v úpenlivých modlitbách som vylievala svoje srdce: Ty si, presvätá Panna, už toľko ľuďom pomohla, ktorí tu k Tebe prišli ako cudzinci. Dnes nepomôžeš mne biednej, opustenej dievke, ktorá chce byť čistá, ale hrozia jej toľké nebezpečenstvá? — Keď som sa takto močila, bolo mi ako keby niekto mi pošepkal: Id' do spovednice, vyspoje-daj sa!... Keď som odišla od spovednice, bolo mi ako po búrke. Lahko sa mi dýchalo, bola som plná odvahy. Od toho dňa každý týždeň vystupovala som tu hore do chrámu so zármútkom v srdci a sosutpovala som s plačom radosti. Živo som cítila na sebe, ako ma milosť sv. spovedi posilňuje, očisťuje, udravuje. Tak to trvalo 3 roky. Vodcom, lekárom mojej duše bol spovedník O. Kolmann. Čo on pre mňa urobil, na to nikdy nezabudnem a nikdy mu zadosť už neučiním. Radil mi: To jediné vás zachráni, keď budete pristupovať každý týždeň ku sv. spovedi. Nemyslite si, že budete mi na ľarchu. Môžete prísť kedykoľvek. Vždy som ochotný vám poslúžiť. O. Kolman spovedal vždy v tejto zaprášenej spovednici, u ktorej sme sa modlili za mešťastnú dušu. Tá bola moje jediné útočisko, moja útecha, moja záchrana.

Tu bol položený základ môjho ďalšieho šťastného života. Preto buď sto i tisíc razy požehnaná, tá spovednica a milión ráz buď od Boha požehnaný, sluha Boží, ktorý si ma viedol, liečil! A ty, môj milý synáčik, až sa staneš kňazom, staraj sa byť cez celý život dobrým spovedníkom už z vďačnosti za to, čo dostala tvoja matka od Boha vo spovednici.'

Syn-boholov stisol mamičke ruku s dojatím, chcjúc tak vyjadriť svoj súhlas s prosbou milej mamky. Dojati vypráváním mamky, vrátili sa ešte raz do chrámu ku zaprášenej spovednici pomodliť sa za toho, ktorý pred rokmi v nej zachránil im mamku.

(Pokračovanie.)

Upravil O. A. Kliment.

Zo života pre život

Mesiac jún. Celý mesiac jún stojí vo znamení najväčších prázdnikov Pánových, v ktoré Iesus Christos chce vyliť na nás more svojich milostí, tých milostí, ktoré nám vyslúžil predovšetkým svojou smrťou na kríži. Ale aby sme sa ozaž stali účastníkmi hojných darov Christových, načim nám na tieto sviatky dôstojne sa pripraviť a s pripraveným srdcom ich osláviť. Od Voznesenia do Sošestvia má si každý dobrý kresťan odkončiť deviatnik k sv. Duchu, aby si od neho vyprosil sedem darov: dar múdrosti, rozumnosti, rady, sily, umenia, pobožnosti a bázne Božej. Najlepšie urobí ten, kto svoj deviatnik pred Sošestviem obetuje po príklade Matky Božej za kňazov, aby boli statočnými obrancami a vodcami kresťanského ľudu a aby nám dal mnoho nových dobrých a svätých kňazov, misionárov. Po Sošestviu má si každý dobrý kresťan odkončiť deviatnik k Božskému Srdcu, aby sa takto pripravil na sviatok Presv. Eucharistie (20. júna) a na sviatok B. Srdca (28. júna). V týchto dňoch máme predovšetkým ďakovať nášmu predobrému Spasiteľovi za ustanovení Presv. Eucharistie, kde stále medzi nami prebýva, za nás sa modlí, obetuje a kde sa nám podáva za pokrm a nápoj. Vtedy však máme ho aj odprosovať za hriechy a urážky, ktorých sa mu dostáva od chladných a neverných kresťanov. Nepoteíš zarmútené Srdce Spasiteľa? Najviac ho poteíš, keď sa

vtedy úprimne a kajúčne vyspovedáš a pristúpiš k sv. pričastiu. Peknú príležitosť k tomu budeš mať na odpuste 28. júna v našej cirkvi v Michalovciach.

Sila modlitby u dobrého úmyslu. Matulant po prázdninách chcel sa dať zapísať na právnickú fakultu. Ale pri duchovných cvičeniach zmenil svoj úmysel. Rozhodol sa, že sa dá zapísať na teológiu, že bude kňazom. Svojmu rozhodnutiu ostal verným cez všetky prekážky rodičov a príbuzných. Po rokoch stal sa aj biskupom. Raz pri modlitbe ďakoval Bohu za milosť povolania ku kňazskému stavu. V noci nato mal sen. Videl vo sne jednu z rehoľnic, ktorých kláštor bol v jeho diecézi. Pri tom počul hlas: »Táto ti vyprosila povolanie stať sa kňazom«. Onedlho konal v tom kláštore vizitáciu. Veľmi pozorne sa díval, či niet medzi nimi rehoľnica takej podoby, akú videl vo sne. A veru nebolo takej medzi nimi. Preto pýtal sa predstavenej: »Už vás viac niet?« — »Je ešte jedna, ale tá je veľmi nešťastná. Ona len pri krávkach v chlievo pracuje« — odpovedala predstavená. — »Zavolajte ju« — prosil biskup. Za chvíľu blížila sa k nemu prostá a skromná mládko, ale celkom na vlas podobná tej, akú videl vo sne. I spýtal sa jej: »Co robíš? Aké je tvoje zamestnanie?« Pracujem pri našom dobytku, doľm kravy« — »A čo pri tom robíš?« — »Pritom často si spomínam na Pána Boha, na Matku Božiu a modlím sa

za dušičky v očisti, za hriešnikov a za to, aby nám Pán Boh dal mnoho dobrých, svätých kňazov. Na ten úmysel obetujem všetky svoje práce a utrpenia a prosím Boha, aby dal aspoň jednému chlapcovi milosť stať sa kňazom. A tým kňazom bol on, ktorý pred ňou stál ako jej biskup. Čo na to povieš? Nemôžeš tak robiť aj ty aspoň v dňoch od Voznesenia do Sošestvia sv. Ducha?

K takému nepôjdem! »K takému nepôjdem na spoveď, ani keby som mal prísť do pekla.« »Dokiaľ on bude u nás, nikdy nevkráčim do cerkvi!« »Jeho kázne nebudem nikdy počúvať!« »Prečo by som to ja nemohol, keď to môže kňaz?« Častejšie počul také výroky. Čo na to odpovedať. Pamätaj si:

1. Nie kvôli kňazovi sa máš pridržať jednej, svätej, katolíckej Cirkvi, ale preto, že je to príkaz Boží, lebo bez viery nemôžeš byť spasený.

2. Nie pre kňaza máš chodiť do kostola, na spoveď, na sv. prijímanie, ale preto, lebo je to potrebné k spásu.

3. I keď je kňaz hriešny, i vtedy dovoplatne vykonáva svoje kňazské úkony a ty nie si tým nijako skrátenej, len keď ty sám si dobre pripravený na prijatie sv. sviatosti.

4. Keď kňaz sám nežije podľa toho, čo hlása, platí o ňom slovo Kristovo: »Všetko teda, čo len vám povedia, zachovávajte a robte; ale podľa ich skutkov nerobte, lebo hovoria a nečinia« (Mat. 23, 3).

5. Práve z toho, že kňazi niekedy nerobia, čo hlásajú, plynie, že náuka, ktorú hlásajú, nie je ich výmysel, ale slovo Božie.

6. Nepozerať sa na to, kto si dáva, ale čo ti dáva. I v dobrej studni je na dno špina. Viac by si sa najedol z plnej misy zlatej. Kňaz môže byť hriešny, ale zlato milosti a darov Božích, ktoré on sprostredkuje ľuďom, má vždy rovnakú cenu, cenu nesmierpu.

7. Never každej ohováрке na kňazov. Ľudia radi chyby vymýšľajú a zveličujú.

8. Nezapúdať, že aj kňaz je len člo-

vek, slabý a krehký tvor, že aj on môže padnúť do hriechu. Je pravda, že kňaz má vznešené postavenie, že je veľmi dobre poučený o svojich povinnostiach, ale pravdou je aj to, že kňazské povinnosti sú ťažké a okrem toho diabol posielal na kňaza silnejšie pokušenia. Kňaz čím vyššie stojí, tým hlbšie môže padnúť. Aby bol dobrým, potrebuje more milosti. Vyprúsil si mu aspoň kvapku?

Sv. Písmo a Julvinisti. Zbraňou šalvinistov je Biblia. Nou útočia proti viere a proti Cirkvi. Vnucujú ju každému. Ktorí ju nechcú prijať, tým hrozia večným zavržením. Bibliu vyhlasujú za jediný prameň Christovej nauky a za prístupnú a ľahko pochopiteľnú pre všetkých. Je to pravda? I my, grécko- a rímsko-katolíci ctíme si Bibliu ako slovo neomýlného Boha. Čerpáme z nej hojné poučenie a potešenie. Ale nepovažujeme ju za jediný prameň viery, ani nenašli sme v nej nič proti viere a proti Cirkvi, ktorej hlavou je pápež. Oni však našli. Prečo? Lebo pri čítaní Biblie nevedol ich Duch svätý - ako tvrdia, - ale viedol ich duch prekliaty, diabol, najväčší nepriateľ Cirkvi a kňazov. Všetci bludári našli svoje bludy v Biblii. Isus nepovedal sv. apoštolom: »Idte do celého sveta a roznášajte Bibliu. Kto ju prijme, spasí sa. Kto ju neprijme, nespasí sa!« To nepovedal. Ale povedal: »Idte do celého sveta, učte všetky národy« (Mat. 28, 19). »Kto uverí, bude spasený, kto neuverí, bude zatrateny« (Mat. 16, 16). Teda Isus poslal sv. apoštolov kázať, učiť a nie Bibliu vykládať. Sv. apoštolí kázali, učili a až potom napísali sv. evanjelium. Kázali, učili majú moc od Isusa len biskupi a kňazi a nie samozvaní. Kto pohrdá biskupmi a kňazmi, pohrdá samým Isusom (Lukáš 10, 6). Chrániť neporušiteľnosť Biblie, vykládať Bibliu má moc len sv. Cirkev Christova a tí, ktorých ona týmto úkolom poverí. A kto neslúcha Cirkve, nech ti bude ako pohan a mýtnik. (Mat. 18, 17.) Sv. Cirkev nezakazuje čítať Bibliu. Kto chce rozumieť Bibliu bez učenia a bez vedenia Cirkvi,

Je podobný slepovi od narodenia, ktorý chce držať prednášku o farbách.

Modlitba matky za deti. Matka slávneho anglického kardinála Wanghana mala 13 detí. Mala s nimi mnoho práce a starostí. Ale nenariekala. Všetky ťažkosti, spojené s ich výchovou snášala z lásky k Pánu Bohu. Pozerala na nich ako na deti Božie. Seba považovala len za pestúnku detí Božích. Len od Boha čakala odmenu za svoje materinské starosti. Pritom mala na srdci i na jazyku deň jak deň len jednu prosbu: »Bože, buď taký dobrý a zavolaj aspoň jedno moje dieťa do svojej služby!« A Boh zavolať do svojej služby nielen jedno jej dieťa, ale o synov stalo sa kňazmi a 5 dcér mníškami. Z kňazov dvaja jej synovia stali sa arcibiskupmi a jeden kardinálom. Tak pozerá aj ty na svoje deti? Modlíš sa za nich v tom duchu?

More milosrdenstva. Roku 1896 zomieral blízko New Yorku neverec, čo bol svojou bezbožnosťou známy po celom okolí. Bol k nemu volaný kňaz P. Giordani S. J. Kňaz sa veľmi ponáhľal, ale s úzkosťou vstupoval do jeho prŕbytku, nevediac, či sa mu podarí získať jeho dušu pre Boha aspoň v poslednej minúte. Ale ako bol prekvapený, keď nemocný ho úctivo vŕtal a ochotne a s ľútosťou sa začal sponedať. Po sponedi sa ho pýta: »Ako ste si zakúžil túto milosť? Iste ste sa niekedy niečo modlievali.« — »Nie. Za dlhé roky som bol nepriateľom Boha i Cirkvi. Ale mám doma matku, čo sa za mňa modlí. Už je tomu 12 rokov, čo som ju videl posledný raz. Vtedy mi po-

vedala: »Karol, vidím, že moje napomínanie nič ti neovoží. Odporúčam ťa preto do ochrany Najsv. Srdca. Toto Srdce milosrdenstva denne budem prosŕ za teba.« Mám brata jezuitu. Ten sa iste tiež za mňa modlí. Snáď oni mi vyprosili túto veľkú milosť.: A vtedy vytiahol list a podával ho sponedníkovi so slovami: »Tento list je pre moju mamku. Ráďte ho, prosím, odovzdať na poštu.« Len čo sa kňaz pozrel na adresu, zvolal k slzám dojatý: »Veď je to moja vlastná matka! A ty môj brat!« Zlaľbohu, matka, už zomrela pred dvoma rokmi. A jej posledné slová boli: Najavätejšie Srdce Isusa, zachráň mi môjho syna!« A jej modlitba nebola márna. Syn neverec sa obrátil.

Aké mu dáme meno? Keď sa narodí dieťa, rodičia niekedy dlho lámu si hlavu, aby vynašili pre svojoho miláčika čo najmodernejšie meno. Dúfajú, že tým urobia z neho pána, paničku, že mu zaisťtia šťastný a dlhý život. V túžbe po modernosti zachádzajú až do nerozumnosti. Vymýšľajú mená, ktoré by sme márne hľadali medzi menoslovom svätých. Je to neomylný dôkaz zpoňanenia dnešných kresťanských rodín. Voľbou mena pre dieťa volíš svojmu dieťaťu ochranu na cestu života. Čím väčšieho svätého vyberieš, tým viac ochrany pre svoje dieťa zaisťuješ. Ze s moderným menom dlhšie a lepšie bude žŕ, je len babská pripovedka. Kresťanskí rodičia, dávajte svojim deťom kresťanské mená! Dávajte ich do ochrany Isusovi, Márii, sv. Jozefovi a slovanským svätcom!

Z NAŠHO KRAJA

Vzácna návšteva. 27. aprŕla zavŕtal do nášho kláštora v Michalovciach J. E. najd. p. biskup prešovský Pavel Gojdič, aby si týždeň odpočinul a sa zotavil po nemoci, ktorá ho zachvátŕla práve pred Veľkou nocou.

Misionársky dorasť. Zbožných, zdravých a nadaných chlapcov, ktorí cítia v

sobe povolanie za misionárov, dosiaľ sme vychovávali v Podolŕnci na Spišu. Pred samou Veľkou nocou sa však natrvalo presťahovali do Michaloviec. Bývajú v monastieri, do školy budú chodiť do michalovského gymnázia. Ich vychovávateľom a direktorom je O. Stefan Lazor. Prihlátky nových vzorných chlapcov,

ohcejúcich študoval za misionára, ráčte adresovať za ich direktora.

Štvordňová duchovná pobožnosť v Ladomírove a v Rus. Hrabovcu vykonal v dňoch 30. marca do 8. apríla O. ihumen Cyril Zakopal. Predniesol 22 kázni, vyspovedal 640 ľudí. Pre pilné jarú práce účasť na ranných kázňach bola slabá.

Trojdnňová pobožnosť v Rus. N. Vsi v dňoch od 1. do 6. apríla vykonal O. Teofil Celustka. Predniesol 114 kázni, vyspovedal 880 duší. Cez hory i doly prišla na svedčnosť aj 80-ročná starénka. Mládež z Leska prejavila svoju vďačnosť k O. misionárovi darčekom 200 Kčs.

Misia v Helcmanovciach. V dňoch od 13. do 21. apríla konali sv. misiu v Helcmanovciach na Spiši O. Joz. Fial a O. J. Durkán. Predniesli 28 kázni, vyspovedali 730 duší, podali 1150 sv. pričastí, navštívili 6 chorých. Ťažko bolo sohnat ľudí na stavovské kázne odpoľudnia, lebo obyvatelia cez deň boli zamestnaní v továrňach. Zato slávnosť misijného kríža na samý Veľký piatok odpoľudnia bola imponantná. Mládenč, dievčatá v národných krojoch, banici v starodávnej uniforme baníkov mile spestrili slávnostný sprievod. Zakončenie sv. misie bolo 21. apríla po Službe B. Veriaci tejto farnosti s Christom zomreli, s ním pochovali starého človeka a na samé Vozkresenie začali žiť novým duchovným životom. Ozaj radostne sa im splevalo »Christos vozkrese...« Preto vfd. p. dekan Ján Krlička s dojatím kúčil sa s OO. misionármi a vrele im ďakoval. Behom sv. misie O. Durkán predniesol vo filiálke Mníšek 5 kázni, vyspovedal tam 110 duší. Oddanosť k OO. misionárom prejavili veriaci aj tým, že sa prihlásilo nových 50 členov do SSJ.

Co dovedú horliví horlitéla, vidieť veľmi pekne v obci Miklušovce. Do decembra 1945 nebol tam len jeden člen SSJ. Dnes je tam už do 70 členov. Všetkých získala svojím láskavým slovom a neúnavnou prácou mladá horlitélka Teodória Šudichová. Len náhodou dostala do

rúk náš časopis. Vidiac, že nečítajú ľudia jej obca, sama sa prihlásila, že zorganizuje ich do SSJ. Svojím vplyvom prebudila v nich aj cit obetavosti pre druhých trpiacich a pre našu tlač. Na vojnu poškodených venovali Miklušovce 3089 Kčs, na sv. misie 535 Kčs a na SSJ 250 Kčs. Týmto im vrele ďakujeme a dávame ich za príklad druhým.

55 rokov kurátorom v Miklušovciach bol Peter Krajčák. Zomrel vo veku 84 rokov ako člen SSJ. Vičnaja jemu pamiat.

Misia v Petrikovciach. Od 5. do 12. mája prežila malá farnosť Petrikovce požehnané dni sv. misie. Konali ju VFO ihumen Cyril Zakopal a O. Vl. Arvaj. Predniesli 26 kázni, vyspovedali 480 duší, sv. prijímanie prijali 1240. Účasť i na ranných kázňach bola veľmi pekná. Na slávnosť misijného kríža mládenci pričystali peknu slávobránu. Pri zakončení sv. misie uroastlý mládenec peknu rečou poďakoval OO. misionárom, rozlúčil sa s nimi a odovzdal im ako pamiatku obraz, na ktorom napísali modlitby a dobré skutky, ktoré vykonajú z vďačnosti za OO. misionárov.

Orientálna slávnosť v Bratislave. Dňa 12. mája katolícka Bratislava dokumentovala svoju lásku k východnému obradu a k otázke cirkevnej únie skvelou akadémiou v auditóriu maximu Katolíckej bohosloveckej fakulty. Zúčastnil sa jej J. E. najd. p. biskup prešovský Pavel Gojdič, J. E. najd. p. biskup Dr. M. Buzalka, J. M. rektor Slovenskej univerzity, vfd. dekan Megre A. Pozdech, farár hratislavský a podpredseda MNV, J. S. dekan bohosloveckej fakulty prof. Dr. N. Russnak a mnohí iní vzácni hostia z radov rím. i gr. katolíckeho duchovenstva. Aj mládri akademici svojou hojnou účasťou prejavili svoje prozumenie pre otázku únie. Pri bohoslužbách pred akadémiou i pri akadémii vystupoval spevnými vložkami chór rím.-kat. bohoslovcov pod vedením Dr. J. Šateka. Podrobnejšiu reportáž uverejníme v ďalšom čísle.

Odpust v Kločkove. Dňa 19. mája sa konal na starodávnom zemplínskom odpustovom mieste Kločkove odpust v česť Nepoškvrneného Srdca Matky B. Ačkoľvek takýto odpust a v tom čase sa dosiaľ v Kločkove nikdy nekonal, predsa sišlo sa už deň pred odpustom toľko ľudí, ako nikdy dosiaľ. Magnet Nap. Srdca nebeskej Matky, všetkých kresťanov pritiahol do Kločkova viac ako 5000 ľudí. Počet sv. prijímaní prevyšuje číslo 2000. Bol to spoločný odpust grécko- i rímsko-katolíkov v česť spoločnej Matky všetkých. Prednesené boli 4 kázne. Ozaj mystickým dojmom pôsobila kázeň miestneho p. farára vld. O. Georgia Čekana v sobotu večer o 10. hodine. Za šera noci, pri svitu niekoľko sviečok teplými slovami o láske k Matke B. rozohrial večerným vánkom ochladené údy na tráve sediaceho trojtisícového zástupu. Na tom trávniku ostali ľudia cez celú noc spievajúc a modliac sa. V nedeľu spievanú sv. omšu a kázeň mali rímsko-katolíci o 9. hod. Hlavnú sv. Liturgiu o 10. hod. celebroual najd. p. vikár z Rákovca, spolucelebrovali vld. p. arcidekan z Michaloviec a z Lekarta. Kázeň k 5000 zástupu o najsvätejšom, Bohu najmilejšom a ku nám najláskavejšom Srdci Pre-

svätej Panny predniesol misionár z Michaloviec O. Ján Ďurkáš. Mimo iné zdôraznil, že úcta k Nepoškvrnenému Srdcu Matky B. je najčasovejšia a najpotrebnejšia, lebo Ono nám ukazuje najlepší program života: žiť sväte, ísť ďaleko od hriechu a blízko k Bohu, vzdať Bohu a jeho zákonom patričnú úctu a poslušnosť a tým zaistiť si pravý a trvalý mier i večné šťastie.

Divadelné predstavenie. V nedeľu 12. mája 1946 o 3. hod. popoludní a večer o 20. hod. usporiadala Mariánska kongregácia gr.-kat. žiakov slov. stredných škôl v Prešove, za vedenia svojho agilného prézesa Msgr. Michala Sabadoša, divadelné predstavenie na scéne SD (Slov. div.) v Prešove. Kongreganisti a kongreganistky predviedli divadlnú hru »Višňový kvet« od Márii Kočanovej. I keď je táto hra ťažká, jak po stránke obsahovej, tak aj scénickej, predsa bola s úspechom predvedená. Všetci herci podali jedinečný výkon. Celkove hra vyznela tak úchvatne, že na všeobecnú žiadosť ct. publika bola zopakovaná v sobotu 18. t. m. Tohto tretieho predstavenia okrem znova hojného počtu publika, zúčastnil sa aj sám J. E. najd. p. biskup Pavel Gojdič.

ROZHLAS SSJ

Služby B. za členov SSJ v júni budú 5., 7., 23. a 28. júna. Tohto istého dňa 28. júna bude sa slúžiť zvláštna Služba B. len za samých horliteľov a horliteľky. Moleben k sv. Jozefovi bude 23. júna. Posviacka nových oltárov sa vykoná tiež na odpust sv. Ducha 9. júna. Pozývame Vás za kmotrov.

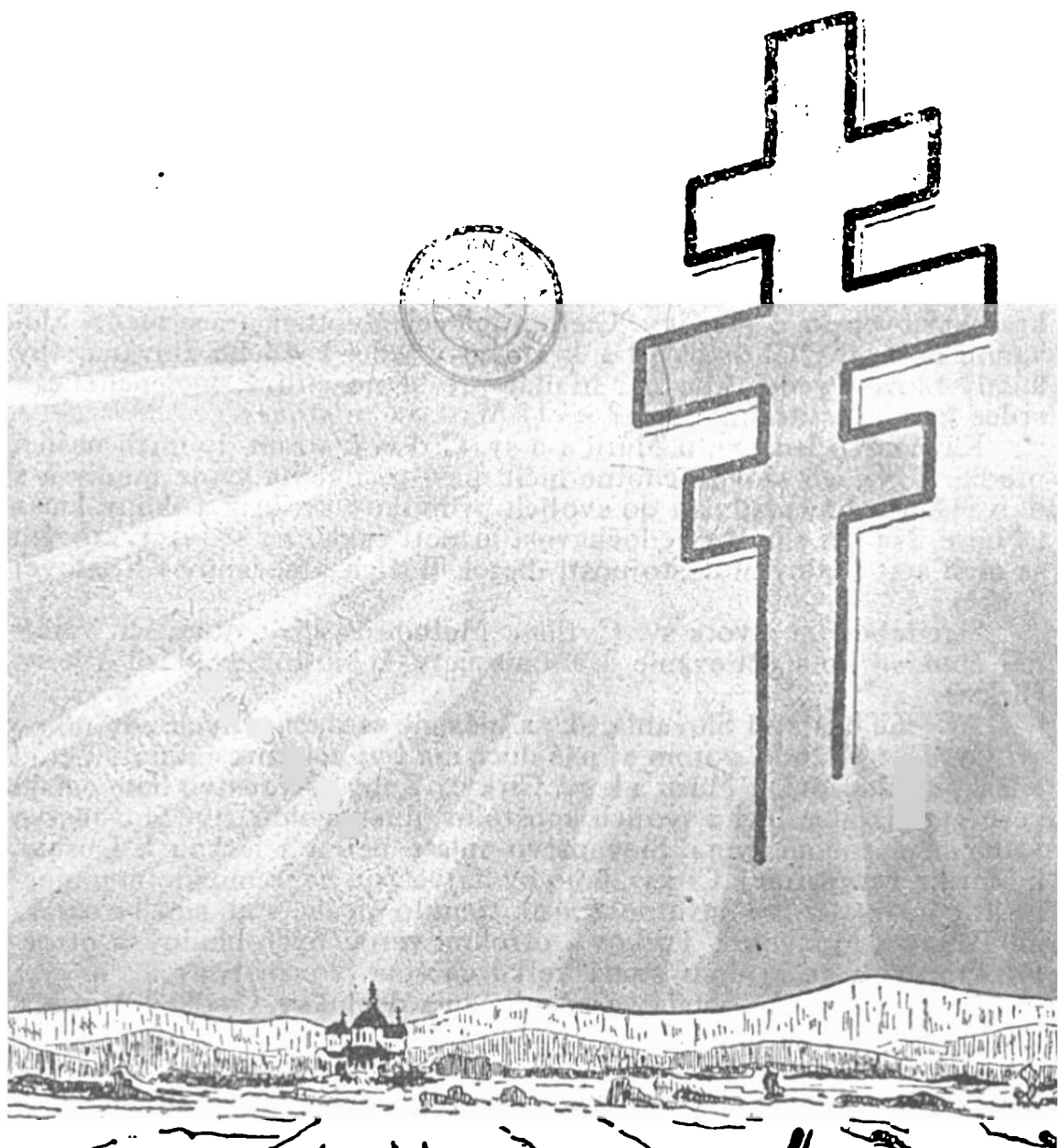
Podakovanie. Najvrúcnejšie ďakuje-

me Božskému Srdcu, Matke Božej a sv. Jozefovi, že nás ochraňovali v tejto strašnej vojne a že mnoho raz vyslyšali naše prosby. Z vďačnosti posielame na SSJ 120 Kčs. — J. P., Klembárok.

Sestry Nepoškvrneného Počatia z Michaloviec vzdávajú vrúčne vďaky sv. Jozefovi a sv. Gerardovi za mimoriadnu ochranu za fronty a za vyliečenie nemocnej setry. — Predstavená.

Uzávierka článkov do »Misionára« je vždy mesiac pred uverejnením.

»Misionár« vydávajú OO. Misionári-Redemptoristi v Michalovciach. Vychádza každý mesiac. — Redaktor: O. Ján Ďurkáš, zodpovedný redaktor: O. Jozef Fail. — Vydávanie je povolené rahoňnou i cirkevnou vrchnosťou i Poverenictvom pre veci vnútorné v Košiciach 28. apríla 1945 čís. 428/45 prez. — Tlačí knihtlačiareň »Pravda«, filiálka v Prešove. — Novinové výplatné povolené výnosom odbočky Poverenictva pôšt a telegrafov v Košiciach pod č. 22.661-1/a-1946: — Dohľadací poštový úrad v Michalovciach. — Členské SSJ na rok pre rodinu 35 Kčs, pre jednotlivcov 30 Kčs. Členovia SSJ dostávajú časopis i s prílohou zadarmo.

MIŠIONÁR

NÁBOŽENSKÝ ČASOPIS GRÉCKO-KATOLÍKOV

Ročník V.

JÚL 1946

Číslo

7

VYDÁVAJÚ OO. MIŠIONÁRI-REDEMPTORISTI V MICHALOVCIACH

Duch slovanských apoštolov

Orlie duše našich vierozvestov sv. Cyrila a Metoda rastly a zraly v záhrade, v kvetnici úcty Matky Božej, súc zahrievané »Slnkom pravdy« — Isusom Christom. Ich pestiteľkou, starostlivou matkou bola sv. Cirkev Christova. Ich duch lnul nezmiernou láskou k Isusovi, k Márii a k sv. Cirkvi. Pre nich boli sv. Cyril a Metod na všetko hotoví. Ich ducha stále zamestnávala jedna vrelá túžba soznámiť celý svet s Isusom a s jeho Matkou, s ich dielom pre ľudstvo. Preto zriekli sa hodností, zanechali aj milú samotu mníšskeho života a vydali sa na cesty medzi Chazarov, do krajov Azovského mora. Láska k Isusovi, k Márii a k sv. Cirkvi pohýňala ich, aby sa ponáhľali medzi našich predkov, do krajov Slovenska a Moravy. Cieľom ich celoživotnej práce medzi Slovanmi bolo, aby Christos žil a kráľoval v srdci každého Slovana, aby každý Slovan vedel, kde má hľadať pre svoje citlivé, melancholické srdce pomoc a útechu. Kde? — U Matky Christovej.

Kázňami o Isusovi, o Márii a o sv. Cirkvi k slzám dojímali našich predkov. Na ich slovo ochotne ničili naši predkovia svoje modly a s najväčšou úctou prijímali do svojich prbytkov sv. kríž a ikony Isusa i Márie. Na ich slovo s nedočkavosťou detí čakali na sv. krst, ktorým sa mali stať hodnými dôstojnosti dietok Božích a občanov Christovej Cirkvi.

Stredobodom života sv. Cyrila a Metoda i celoživotnej ich verejnej činnosti bolo uctievanie a šírenie úcty k Isusovi, k Márii a k sv. Cirkvi.

Ak sme ozajstní Slovania, ak sa hlásime za duchovných potomkov sv. Cyrila a Metoda, potom aj náš duch má byť celý presiaknutý úctou a láskou k Isusovi, k Márii a k sv. Cirkvi. Keby Slovanstvo bolo ostalo verné príkladu a duchu svojich apoštolov, dnes mohlo byť Slovanstvo vedúcim národom sveta. Slovanstvo spiate úctou a láskou k Isusovi, k Márii a vernosťou k Cirkvi, bolo by najväčšou nepremožiteľnou mocnosťou na svete. Pre nevernosť však tomuto ideálu, stali sme sa otrokmi Tatarov, Mongolov, Turkov a otrokmi veroučných bludov, v otroctve ktorých ešte aj dnes stená veľká väčšina Slovanstva.

Len malá hŕstka ostala verná odkazu a duchu sv. Cyrila a Metoda. Do tej hŕstky náležime aj my, gréckokatolíci, vých. Slovenska. Nezradili sme Isusa, nezriekli sme sa jeho Matky neopustili sme jeho Cirkev. Zachovali sme si vieru sv. Cyrila a Metoda, zachovali sme si aj ich bohoslužobný obrad. Sv. Cyril a Metod boli katolíci gréckeho obradu. To sme ešte aj dnes my. Preto sa plným právom nazývame »grécko-katolíci«. A takými zostaneme, i keby nás to malo stať životy. Aj tie obetujeme pre Christa, pre Matku Božiu a pre Christovu Cirkev!

Redaktor

Portugalsko pod ochranou Matky Božej. Portugalsko bolo v tejto vojne celkom uchránené od hrôz vojny, lebo ho chránila mocná ruka presvätej Devy. Portugalsko dňa 26. marca oslavovalo už 300-ročné jubileum zasvätenia svojho územia Prečistej Devy. Ku dňu tohto jubilea vydali najd. páni biakupi spoločný pastieraky list. Ako prejav vďačnosti vykonali 13. mája tohto roku celoštátnu púť do Fátimy. Vtedy vykonali aj slávnostnú korunováciu sochy Matky B. fátimskej. Diamanty a drahokami renovaly portugalské ženy.

K meninám J. E. Paula

K meninám nášho milovaného arcipustiera J. E. Paula, ktorý už dvadsiaty rok s otcovskou láskou spravuje prešovskú diécezu, prajeme a vyprošujeme mu z hĺbkin svojich srdc hojných Božích milosti a mnohaja i blahaja lita.

Členovia Spolku
sv. Jozefa

J. E. Pavel Gojdič pri návšteve sestier Služobnic
v Michalovciach

O. Pavol Spišák, gr.-kat farár:

Solúnski bratia

Bratia svätí zo Solúna,
kvety vonné s nebies lona,
svätý Cyril, svätý Metod,
proste za slovenský národ:
»Hospodi, pomiluj!«

Vás Boh k slovenskému rodu
poslal z diaľky od východu:
Vy ste starcov, vy našu mlad
naučili zbožne spievať:
»Hospodi, pomiluj!«

Slovo Božie dali ste nám,
uviedli nás do Cirkvi brán,
slovom, činom — národ celý
ku Bohu ste priviesť chceli.
»Hospodi, pomiluj!«

Zmarili ste v krstnej vode
silu diabla v našom rode,
pred vami sa rýchle všade
vystúpily lož, blud, pravde.
»Hospodi, pomiluj!«

Nám vy vzorom apoštolov
podali chlieb s nebies stolov,
na zemi ste — medzi nami
zbudovali Bohu chrámy.
»Hospodi, pomiluj!«

Z lásky svätej celý život
pečovali ste o náš rod,
v nebi teraz, v blaženosti
vyžiadajte nám milosti.
»Hospodi, pomiluj!«

Proste za nás Hospodina,
nech pre milosť svojho Syna
ráči dať nám — svojmu rodu,
vieru, lásku, svätú shodu.
»Hospodi, pomiluj!«

O. Dekan:

Čo súdiš o tom?

Pozoroval som robotníkov v kameňolome. Slnko pánilo, veď bola doba žatvy. Takmer polonahí s veľkou námahou odlamovali balvany. Myslím, že je to jedna z najťažších prác, nemysliac ani na nebez-

pečenstvá, ktoré hrozia ich životom v každej chvíli. Malá neopatrnosť môže spôsobiť životnú tragédiu. A koľko mozolov ozdobia ich ruky! Koľko potu stečie s ich čela! Takmer každý kameň ním pokropia. A predsa aj táto práca má svojich horlivých prívržencov. Asi 60-ročný, vysoký, ale od ťažkej práce už sohnutý robotník povedal: »Najčestnejšia práca na svete je biť s krompáčom do skaly. Človek pritom nikomu neublíži, nikoho neoklame a keď priloží pilne ruku k práci, zarobí pekné peniaze«.

Veru, zaslúži si, aby sme dali zapravdu. Veď najmä dnes je mnoho spôsobov zarabania chleba, ktoré málo svedčia kultúrnemu človekovi a ešte menej veriacemu kresťanovi. Ešte nikdy nebolo toľko nečestných, nesvedomitých, ľahkomyselných pracovníkov, ako dnes.

Biť s čakanom do skaly je najčestnejšia práca...! Nerobí ju aj robotník Christov - kňaz...? Veď čo robí cez celý život? Tlčie, bije s čakanom, s kladivom slova Božieho do kameňa ľudských srdiec, ktoré sú veľmi často ešte tvrdšie, ako skala. Tlčie, bije, aby ich srdcia odtrhol od hriechu, vytiahol ich z bane nepravosti na svetlo Božej milosti a večnej blaženosti.

Čo to stojí za prácu a námahy, kým vykoná zdárne túto najčestnejšiu prácu na svete. Len príprava na túto prácu trvá najmenej 13 rokov. Trinásť dlhých rokov okrem obecnej školy musí sedieť ako žiačik za lavicami, aby si osvojil potrebné vedomosti. Ale nejde len o ocenenie práce kňazov.

Túto najčestnejšiu prácu má konať aj každý kresťan. Heslo: »Spas dušu svoju!« platí pre každého, je prvou a základnou povinnosťou každého jednotlivca, povinnosťou, ktorú každý musí vykonať sám. A tu by som chcel aplikovať slová starého robotníka a povedať: »Najčestnejšou prácou na svete je lámať kameň svojho vlastného srdca«. Pri tejto práci iste neublížiš nikomu, nikoho neoklameš a keď sa dáš do nej s plnou horlivosťou, zarobíš pekné peniaze pre večnosť.

Každá práca má byť odmenená. Za prácu, ktorú vykonáš pre svoju vlastnú dušu, pre svoje zdokonalenie mravné, čaká ňa odmena od toho, ktorému patrí naša duša — od Boha. V tom smysle sme všetci robotníci v kamenolome. Ak túto prácu vykonáme pilne a poctivo, náš život bude pekný, harmonický, Bohu milý.

Sv. Písmo prirovnáva nás k nádobe. Nádoba je dobrá, užitočná, keď slúži dobre na to, na čo je, keď je k službám svojho majiteľa. My sme dobrí, keď robíme to, na čo sme na svete: keď pracujeme na spasení svojej duše. A kto vykoná túto prácu vzorne, je najväčším umelcom na svete: postaví nádherný chrám Boží. »Či snáď neviete, že ste chrám Boží a že Duch Boží prebýva vo vás?« (I. Kor. 3, 16.)

Ján Šuster:

Sv. Alfonz a dielo sjednotenia

OO. Misionári-Redemptoristi, ktorí už od r. 1920 zasievajú pšenicu slova Božieho medzi dobrý ľud východného Slovenska, sú duchovnými synami veľkého misionára prostého ľudu, sv. Alfonza z Liguori. Založil kongregáciu OO. Redemptoristov r. 1732. Jeho sviatok sa slávi 2. augusta.

Sv. Alfonz, veľký milovník duší najopustenejších a trpiaceho Spasiteľa, nemohol zostať ľahostajným k tej veľkej rane, ktorú spôsobil duchovnému telu Cirkvi Christovej carihradský rozkol r. 1054. Sv. Alfonz, veľký ctiteľ Najsv. Sviatosti, nemohol byť chladným ku toľkým poníženiám a svätokrádežiam, ktorými bol zneuctený eucharistický Spasiteľ od rozkolníkov. Užil ochotne každej príležitosti k práci pre úniu.

R. 1758 sv. Otec Kliment XIII. chcel sveriť vedenie misií medzi rozkolnými Nestorianmi kongregácii OO. Redemptoristov. Ako najvyšší predstavený tohto radu s najväčšou ochotou chcel vyhovieť návrhu sv. Otca. 18. júla 1758 v okružnom liste svojim duchovným synom horúcimi slovami Taliana porúčal prácu pre úniu. V ňom mimo iného píše: „Odporúčam vám tento ľud, ktorý so slzami v očiach prosí Otca nebeského, aby vás poslal.“ Potom sa obracia proti najväčšej slabosti Talianov, ktorá sa mu zdala byť najväčšou prekážkou na ceste do opustených krajov Východu, totižto proti mimoriadne veľkej láske Talianov k súrodencom. Píše: „Nepovažujte Východniarov za niečo menejcenného ako duše svojich krajov. Veď aj oni sú vykúpení tou istou krvou Christovou.“ List končí výzvou, aby ani jeden člen jeho organizácie nedal si vziať skvelú korunu, ktorá čaká tých, ktorí sa prihlásia za misionárov pre východ.

Ozvena tohto listu bola ozaj veľká. Jeho životopisec P. Tanoja, píše: „Nebolo takmer nikoho, kto by nebol hotový nechať svoj kraj a neísť a neobetovať aj život pre Christa a duše. Starí kňazi-misionári práve tak ako mladí bohoslovci s nadšením sa prihlásili svojmu zakladateľovi a najvyššiemu predstavenému za misionárov pre Východ.“

Neprešlo ani desať dní a starý svätec píše svojim synom druhý list. V ňom vyslovuje neobyčajnú radosť nad tým, že jeho synovia prejavili takú veľkú misionársku horlivosť pre Christa a duše. Ale zároveň im ohlásil, že k odjazdu na Východ nedôjde, lebo boly mu dané neprijateľné podmienky.

Teda láska a oddanosť k Východu v kongregácii OO. Redemptoristov prekvitala už pri kolíske tohto radu. Toho ducha zachovali si synovia sv. Alfonza dosiaľ. Jeden z najlepších duchovných synov sv. Alfonza, sv. Kliment, poslal r. 1795 troch misionárov do Kurónska, r. 1815 troch misionárov do Rumunska, r. 1835 poslal ct. O. Passerat 7 misionárov do Bulharska.

O. Vladimír Arvaj:

Priateľ hrlešnikov

V Alviano v Toskánsku narodila sa r. 1248 chudobným rodičom dcéruška Margirka, ktorá dostala neskoršie názov Kortónska. Margitka vyrástala ako kvietok v máji v pôvabnú krásavicu. Ale, bohužiaľ, Boží dar mimoriadnej krásy stal sa jej príčinou skazy duše. Pekné šaty, hlučné zábavy vybrala si takmer za jediný cieľ života. Vášnive sa oddávala všetkým výstrednostiam nemravného života. Kde kto sa koril jej kráse. To si ona veľmi dobre uvedomovala. A povedomie toho naplňovalo ju neskrotnou pýchou. Svojou krásou, svodnosťou zakrútila hlavu aj mladému grófovi z Montepulciano. Bohatými darmi privábil ju k sebe. Chcel si ju vziať za ženu, ale gróf nesmel si ju vziať, keďže bola len prostou, chudobnou sedliačkou. Ale láska bola silnejšia ako zdedený zvyk. Ako šesťnásťročnú vzal si ju na svoj zámok a 9 ro-

kov žil s ňou »na vieru«. Ale Boh, ktorý nechce smrť hriešnika, starostlivým okom sledoval jej bludné kroky a hľadal vhodnú chvíľu, kedy by jej mohol dať okúsiť vody života večného, ako to urobil kedysi božský Spasiteľ sa Samaritánkou pri studni Jakubovej. — Chvíľa nadišla.

Istého dňa vybral sa jej milenc na prechádzku do lesa, ako obyčajne. Ale už nastával večer a gróf sa nevracal. Už sa srdce milenky strachovalo a staralo, čo sa s ním mohlo stať. Tu zrazu pribehne jeho verný pes, žalostne štekajúc. Tahá Margitku za sukne, ako by jej chcel dať najavo, že chce, aby šla za ním. Celá nafakaná dala sa smerom, kde ju pes viedol. Illboko v lese pri hĺbe čerstvo nakladených konárov sa verný pes zastavil a začal hrabať. Margitka mu chytró pomáhala... Tu naraz ako bleskom omráčená zajojkala a prepukla v žalostný pláč... Medzi konármi zazrela zohavenú mŕtvolu svojho milenca, zákerne zabitého od zbojníka. Jeho nehybné otvorené veľké oči a odumreté pery šepkaly k jej srdcu: »Pre teba tu leží mŕtve moje telo a pre teba naveky bude horieť v pekle moja duša. Už sa z môjho nešťastia, aby si aj ty nezahynula na veky«. Tie myšlienky preletely jej hlavou hneď pri prvom pohľade na milencovu mŕtvolu a zaryly sa jej ako ostrý dlhý meč do hĺbín jej duše. S rozhodnosťou a ohnivosťou, známou u Italov, zaumienila si hneď začať nový, lepší život. A svojmu rozhodnutiu ostala verná. Odvtedy začala žiť prisným, kajúcim životom. Je to svätá Markéta Kortónska.

Ako predtým celým svojím vášnivým srdcom milovala len svojho milenca, tak teraz vedela vášnive, celým srdcom milovať len Isusa Christa. Každý pohľad na nemanželského syna vynucoval jej z očí horké slzy ľúosti. A Isus tak veľkodušne zabudol na jej minulé hriechy, že zahrňoval ju mimoriadnou duševnou útechou i mocou robiť zázraky. Nevediac si vysvetliť veľkodušnosť Spasiteľovu, raz sa spýtala vo videní Isusa Christa: »Prečo ma zahrňuješ toľkými milosťami? Či si už zabudol, ako som Ťa kedysi urážala?« A Isus jej odpovedal: »Či nevieš, že som povedal — keď hriešnik sa obráti, že ani na jeden jeho hriech nespomeniem?«

Ano, božský Spasiteľ nazval túto kajúcnicu svojou milovanou dcérou. Často sa jej zjavoval, zázračne jej pomáhal a raz jej povedal: »V tom čase niet na svete ženy, ktorú by som viac miloval, ako teba obmytú v mojej najsv. Krvi«.

»Komu sa menej odpúšťa, menej miluje« (Luk. 7, 47) — hovoril božský priateľ hriešnikov. Margite z Kortóny mnoho odpustil a preto aj ona ho mnoho milovala. A to jediné si želá ženich ľudských srdce — lásku, lásku zo všetkých síl, z celej duše. — Nesmierne sa teší z obrátenia hriešnika na cestu pobožnosti, rád takému odpúšťa, rád zahrnie takého aj mimoriadnymi milosťami a útechami, lebo dúfa dočkať sa tým väčšej lásky so strany kajúcnika. Dokonale zabúda na minulé oplakané hriechy a pozerá sa už len na lásku, ktorú hojne odmeňuje.

K viere treba pripraveného srdca:

»Človek, ktorý nie je zmäkčlý a má bázeň božiu, ľahko môže o vyšších veciach rozmýšľať a s veľkou rýchlosťou cestou čnosti kráčať.« (MG 49, 78).

Bohoslovci nesú obraz Matky usľ pomoci.

Sv. Alfonz z Liguori bol veľkým ctiteľom sv. Markéty Kortónskej a uvádza v jednom svojom spise mienku, že Boh ešte za živa ukázal sv. Markéte Kortónskej miesto v nebi medzi serafínami a že jej bola daná v nebi odmena ako pannám, ktoré nikdy v živote nenehružili sa proti čistote fažkým hriechom.

Tou istou štedrosťou je ochotný zahrnúť božský Priateľ hriešnikov každého opravdivého kajúcnika. Ctihodnej Benigne Konzoláte hovoril: »Najväčšie dielo vykonám v dušiach, ktoré som vyslobodil z najväčšej

biedy a z najhlbšieho bahna.« Ano, čím väčší je hriešnik, ktorý sa chce obrátiť, s tým väčšou ochotou sa ho ujíma. Lekár je tým slávnejší a šťastnejší, čím z väčšej a nebezpečnejšej nemoci zachráni pacienta. Slávny francúzsky kazateľ Bossuet vraví: »Boh chce úplnú biedu, aby ukázal celé milosrdenstvo«.

I keď sú teda naše hriechy strašné a nespočetné, nesmieme zúfať, ale s tým väčšou dôverou máme spechať k božskému Priateľovi hriešnikov, k jeho najmilosrdnejšiemu Srdcu. Bohužiaľ, mnohí na to zabúdajú. Isus povedal ct. Benigne Konzoláte: »Najväčšia škoda, akú môže diabol spôsobiť dušiam, je, keď ich po hriechu svedie k nedôvere«. A Márii Rafolsovej povedal božský Spasiteľ: »Nedôvera k môjmu milosrdenstvu je jedna z tých chýb, ktoré ma najviac bolia«. Preto s veľkým dôrazom povedal Benigne Konzoláte: »Nech nikdy duša nema strach z Boha, lebo Boh je vždy ochotný byť ku nej milosrdným. A najväčšou radosťou Srdca tvojho Spasiteľa je priviesť nebeskému Otcovi čo najviac hriešnikov. To je moja sláva, to sú moje drahocenné perly. Ó, Benigna, ako milujem úbohých hriešnikov!« Ano, celé nebo viac sa raduje z prinavrátania jedného bludného syna, ako z 99 spravodlivých.

»Hľadaj múdrosť podľa Boha a cvič sa v únosti, potom nič z tých vecí, ktoré sú alebo môžu prísť, ťa nezarmúti. Ba čo hovorím zarmúti? Opačne, to, čo druhých zarmúcuje, tebe bude prílívom radosti.« (MG 49, 186). Sv. Ján Zl.

Dôvera kresťanu:

»My, ktorí kráčame smerom k nebu a k nebeským veciam, čokoľvek bolestného na nás doliahne, všetko snášajme veľkomyselne, posilňujúc sa nádejou budúcej odmeny.« (MG 49, 169).

Sv. Jozef trpel s Isusom

Nielen Najsv. Bohorodička, ale aj sv. Jozef mal veľkú účasť na utrpení Isusa Christa. Jemu náleží jedno z najprednejších miest v nebeskom kráľovstve, preto musel mať i primeraný podiel na utrpení Spasiteľa. Odmena v nebi sa udeľuje podľa veľkosti a lásky a láska vrcholí v utrpení a v bolestiach. Sv. Jozef ako zbožný muž, plniaci presne všetky predpisy zákona, ukládal, chodieval do synagogy, pozorne počúval sväté čítanie a uvažoval o hlbokých pravdách sv. Písma. Ako vyvoleného snúbenca Panny Márie a pestúna Isusovho, iste ho Duch sv. osvecoval viac pri čítaní Písma sv., ako iných jeho súčasníkov. Neraz sa asi vhlbil do proroctva Isaiášovho: »On bol ranený pre naše neprávosti a ubitý pre naše bezbožnosti. Kára leží na ňom pre náš pokoj a ranami jeho sme boli uzdravení. Všetci my, ako ovce sme zblúdili, každý na svoju cestu sa uchýlil a Pán složil naň nepravosť všetkých nás. Obetovaný bol, pretože sám chcel a neotvoril svojich úst...« (s. 53, 4—6.) Preto mal sústrasť so Spasiteľom a trpel preň a s ním ešte pred jeho narodením.

Vlastné utrpenie sv. Jozefa však začína narodením Spasiteľovým. Či azda by bol mohol ľahostajne sa pozerať na to, ako Matka Spasiteľa si hľadá útočisko v skalnej jaskyni za mestom, aby uvítala na svet celé tisícročie túžobne očakávaného Mesiáša? Museli by sme mať jeho jemnú a starostlivú dušu, aby sme mohli pochopiť jeho duševné bolesti. V chráme jeruzálemskom počul starčeka Simeona ako predpovedá jeho najsv. Neveste: »Tvoju vlastnú dušu prenikne meč«. (Luk. 2, 35.) Musí utekať pred ukrutným Herodesom do Egypta. Vidí ako jeho najdrahší sú odsúdení k trpkým trampotám a on ani pri vypätí všetkých síl im nemôže pomôcť. Bolesť na bolesť! A keď tak spolu pracovali ako tesári a videl Isusa unaveného, spoteného ako nesie ťažké bremeno, videl ho v duchu na Kalvárii s krížom na ramenách. Koľkokrát asi rozprávali spolu o tých smutných chvíľach, ktoré sa mali odohrať v neďalekej budúcnosti na Kalvárii? Možno o tom spolu ani nerozprávali. Milujúce duše nepotrebujú veľa reči, aby spolu prežívali radosti alebo bolesti. Sv. Pavel pýta sa v jednom svojom liste: Kto trpí, aby ja som netrpel s ním? Trpel s nimi, pretože k nim mal lásku. A sv. Jozef trpel s Isusom, lebo ho nesmierne miloval. A čím väčšia bola jeho úcta a láska, tým viac s ním aj trpel. O. L.

Slávny anglický spisovateľ Chesterton o studu: »Chcejú byť múdrejší, ako Stvoriteľ a vychádza z toho nesmysel: nahosť, život bez hanby. Búrali autoritu Boha, aby sa stali bohmi, a padli pod ľudskú dôstojnosť«.

Vrahom a hrobárom svojich vlastných detí sú rodičia, ktorí neslušným, moderným obliekaním vytrhajú svojim dievčatám cit srdca.

Koho a čoho sa bude hanbiť tvoje dievča v dospelosti, keď ho za detstva učíš neslušným obliekaním nehanblivosti?

»Človek žije dôstojne, keď podrobuje svoj život i svoje skutky mravnému zákonu a keď ich usmerňuje k mravnému cieľu« (Vl. Solovjev, Sob. spisy V, 4).

Mohutná sila kresfanskej kultúry

Dnes o mnoho viacej sa hovorí o kultúre a ľudskej civilizácii, ako inokedy. Snáď doposiaľ sme si náležite ani neuvedomili, že všetky základy kultúry a civilizácie boli položené Cirkvou.

Katolicizmus je ten, ktorý si získal nehnúce zásluhy na poli osvetovom a duchovnom, položiac základy všetkým moderným vedám. On povzniesol umenie na neobyčajnú úroveň, on vynašiel všetky moderné typy školy, on postavil prvé univerzity a ľudové školy. Vo všeobecnosti katolicizmus stvoril ešte aj pojem ľudovýchovy. Katolicizmus vychoval aj tie najžiarivejšie hviezdy umenia a vedy, ako Danteho, Raffaela, Michelangela, Beethovena, Voltu, Pasteura, Marconiho.

Katolicizmus je ten, ktorý preukázal skvelý výkon aj na poli mravnom. Koľko hrdinov, mučeníkov, apoštolov, koľko obetavých ľudí, koľko charitatívnych a sociálnych herosov mala a má v šere všetkých storočí naša Cirkev.

Zdravo rozmýšľajúceho človeka núti uvažovať — hoci aj nie je katolíkom — ako je to možné, že najkrajšie vzory ľudstva: Sv. Pavol, sv. Augustín, sv. Ignát z Loyoly, sv. Alfonz, sv. Tomáš Akvinský, sv. Doa Bosko, Garcia Moreno, sv. Václav, sv. Ľudmila, naši slovanskí apoštoli sv. Cyril a Metod, sv. Jozafát — všetci, všetci sa zrodili práve na pôde Katolíckej Cirkvi.

Katolicizmus hral vedúcu úlohu aj v spoločenskom živote. Pokiaľ hospodársky a spoločenský život Európy bol riadený katolicizmom, dotiaľ nebolo sociálnej biedy a sociálnych problémov. Dotiaľ všetky spoločenské triedy aj napriek primitívnemu spoločenskému zriadeniu boli šťastné a spokojné. A dnes, v dobe slobody a liberalizmu, spoločenská nespokojnosť všade sa krčovite svíja.

V lone katolicizmu je o mnoho menej samovrážd, jednodetských systémov, manželských rozvodov, nemravnosti a kriminality, ako to medzi inými aj Penzerhoffer štatisticky dokázal. Týmto spomenutý učenc ne spomenuť tú veľkú pravdu, že čím sme katolíckejší, tým sme osožnejší štátu a ľudskej spoločnosti.

Svojrázna vec: katolicizmus nikdy nehľasal, ako asi sám Christos nehľasal, že chce pestovať kultúru kresťanstva: nie kultúra ako taká je dôležitou, ale šírenie kráľovstva Christovho na zemi. Ale mimovoľne je aj nositeľkou a šíriteľkou kultúry. Keď sv. Augustín mohol povedať: Anima naturaliter Christiana — Duša od prírody je kresťanská — tým skôr môžeme hovoriť, že kultúra nakoľko je ozaj kultúrou, je len katolícka.

Z kultúry katolicizmu žije a na jej žiare sa slní ešte aj protikatolícky svet. Či nie je to príznačné, že všetci, aj moderní pohania, podľa katolíckeho časového výpočtu označujú roky a zachovávajú nedele, ako voľný deň, Vianoce, Paschu a Sošestvijs, ako sviatok, že sväté hodnoty a mravné zásady všetci nevdojak v mnohom nasledujú? Hľa, taká veľká je moc kresťanskej kultúry, že si ju mimovoľne osvojujú ešte aj jej nepriatelia.

Dnes kuprskladu každý za samozrejmé považuje, že štát sa stará o ľudovýchovu, vyvíja charitatívnu a sociálnu činnosť, zriaďuje ne-

mocnice, sirotince a starobince, hoci pred vystúpením katolicizmu nikomu. to neprišlo ani na um.

Ak chceme, aby katolícka kultúra a civilizácia bola v prevahe a aby na celom svete vífázila, potom je na nás, aby sme žili ozaj náboženským životom a aby sme vždy a všade: v privátnom i verejnom živote, doma i na ulici, slovami i perom, v tlači i v rozhlase, v úradoch, a v školách, v kasárňach i v národnom shromaždení — uplatňovali náboženské a mravné zásady a svedomite konali naše kresťanské povinnosti.

Vojak-slobodník J. G.:

. Svätá spoveď, kúpeľom duše !

Vichrica svetovej vojny už pominula. Rany sa pomalučky zacelujú. Oslavujeme deň našej znovuzrodenej slobody.

Viete však, čo je skutočnou slobodou? Sloboda duše. Viete, čo je najhroznejším otroctvom? Služobníctvo hriechu.

Keď viete náležite zhodnotiť toto, potom oceníte náležite aj znamenitý poklad našej viery: sviatosť duševného oslobodenia, svätú spoveď. Spoveď je duševným kúpeľom, znovuzrozením. Je zocelením vôle a sebevýchovy.

Dobrá spoveď je však vtedy, ak sme sa dokonale na ňu pripravili. Zaužite ešte viete, že prvou časťou sv. spovedi je spytovanie svedomia. V myšlienkach sa musíme vhlbiť do svojej duše a objaviť každú svoju chybu. Veď poznanie seba je prvým prostriedkom a základnou podmienkou každého duchovného napredovania, vychovávania charakteru.

Denné starosti dnešného človeka plne zamestnávajú. Bežiaci, nervózny moderný život, závratnou rýchlosťou rútiaca sa kultúra, zotročí aj mladé duše a ľahko sa stane, že zabudneme na vznešenejšie ciele, večné poslanie na skutočný, vlastný smysel zemskeho života. Akým požehnaním je teda s hľadiska správneho duševného vývinu, aby sme sa v tomto životnom shone aspoň kedy-tedy na chvíľku zastavili a s povrchu vstúpili do hlbín vážnych otázok sebaskúmania. Viete si predstaviť vážnejšiu a rozhodnejšiu chvíľu pre svoju dušu, ako keď v svätej tichosti spytovania svedomia úprimne musíte odpovedať, do akej miery ste sa prehresili proti Bohu? A veru, odpovedať musíte celkom úprimne, lebo len vtedy je platná sv. spoveď. Odstrániť od seba každý falošný klam sebalásky. Dnes celý svet cigáni, ale pri spovedi musíme byť voči sebe úprimní. Sviatosť sv. spovedi urobí nás úprimnejšími voči sebe a toto je už prvý krok k náprave. Niet krajšieho, ako keď si po spytovaní svedomia uvedomíme, akí nerozumní sme boli, že sme sa vzopreli proti Bohu. A niet krajšej chvíle, ako keď v našom srdci vyrastie veľké rozhodnutie: Takto ďalej nebudem žiť! Vstanem, pôjdem k svojmu Otcovi a poviem mu: „Otče, zhrešil som proti nebu a proti Tebe!“

Účinok sv. spovede je taký veľký a vznešený, že niektorý človek po veľkých hriechoch ani sa neodvažuje veriť v tie vznešené premeny, ktoré v jeho duši vzniknú. Vážne ľutoval, zo všetkého sa vyspovedal a na koniec sa ešte vždy znepokojuje: „Je to skutočne možné? Skutočne je Boh taký milosrdný a teraz už na všetko zabudne, všetko odpustí a môžem začať celkom nový, krajší život?“

Sv. Augustín po desaťročia blúdil. Padol i do hĺbín mravných úpadkov. Keď však potom našiel Boha a oplakal poklesky svojich mladých rokov, stal sa z neho najsvätejší vedec a najvzdelanejší svätý sv. Cirkvi.

i nás po hocktorých hriechoch prijme Isus nazpät k sebe.

Ano, Isus Christos i najväčšiemu hriešnikovi odpustí, ak s dôverou a kajúcim srdcom k nemu pristúpi.

J. Pristáš, IngC:

Orientálne slávnosti v Bratislave

Nepripravovali sa hlučne. Iba stručné oznamy v bratislavskej tlačí oznamovali katolickej verejnosti, že »profesorský sbor Katolickej bohosloveckej fakulty Slovenskej univerzity v Bratislave, v snahe, aby zadosučinil prianiu najvyšších pastierov, chce oboznámiť širšiu katolícku verejnosť s unionistickou myšlienkou a jej problémami vhodnou akadémiou, ktorú usporiada dňa 12. mája 1946 v Auditóriu maximum bohosloveckej fakulty na Kapitulskej ul. č. 1« (Kat. noviny, roč. 61. čís. 19, z 12. V. 46.)

Slávnosti sa začaly o 9. hod. sv. Službou v dóme sv. Martina, ktorú za asistencie J. S. dekana bohosloveckej fakulty prof. Dr. N. Russnaka a početného gr.-kat. duchovenstva celebroid J. E. Ndp. P. Pavol Gojdič, biskup prešovský. Pred vchodom do dómu sv. Martina privítal J. E. Ndp. biskupa Gojdiča J. E. rím. kat. svätici biskup Dr. M. Buzalka, poslucháči a profesorský sbor Katolickej bohosloveckej fakulty na čele s J. S. dekanom Dr. N. Russnakom, načo sa J. E. sa suitou odobral do dómu, kde za veľkej účasti bratislavských gr.-kat. i rím.-kat. veriacich sa začala sv. Služba. Milo a dojímavu zapôsobil na každého spev sboru poslucháčov Katolickej bohosloveckej fakulty (rím. katolíkov!), ktorý pod vedením prof. Dr. J. Šateka spieval s oduševnením naše staroslavianske obradné piesne. Srdce každého gr. katolíka plesalo, keď počulo svoj spev z úst našich bratov rím.-katolíkov, ktorí aj týmto dokumentovali svoju bratskú lásku k nášmu obradu. Zvlášť impozantne vyzneli slávnostné »Christos voskrese...«, »Jedinorodný...«, »Anhel vopijaše...«, Otcie náš...«, a i., ktoré svojou velebnosťou a duchovnou krásou sa niesly mohutnou loďou tohto starého dómu, korunovacieho to kostola niekdajších rakúsko-uhorských kráľov, a odrážajúc sa od jeho gotických klenieb a múrov, strácaly sa v dušiach prítomných. V nejednom oku zjavily sa slzy, slzy duševnej radosti, slzy lásky k Spasiteľovi sveta, k jeho sv. Cirkvi a k nášmu východnému obradu, ktorého duchovná náplň je nevyčerpatelná. Ale neboly to len slzy duševnej radosti, lež aj slzy duševného smútku, slzy, ktoré symbolizovaly plač nad odtrhnutými ovcami od pravekej Cirkvi Christovej, od jej pastiera. Avšak boly to aj slzy novej práce a vzpruhy do boja, do žatvy, za poblúdivých, aby uskutočnilo »...jedino stado i odin pastyr«. — Ako výraz svojej vďačnosti k sv. Otcovi prejavili prítomní svoju oddanosť zaspievaním pápežskej hymny na konci sv. Služby.

Po sv. Službe sa veriaci shromáždili do veľkej posluchárne bohosloveckej fakulty, ktorú zaplnily do posledného miesta, kde za účasti

vysokých cirkevných hodnostárov J. E. Ndp. biskupa P. Pavla Gojdiča, jeho sprievodu, J. E. Ndp. biskupa Dr. M. Buzalku, J. M. rektora Slovenskej univerzity, bratislavského dekana-farára gr.-kat. i rim. kat., Msgr. A. Pozdecha, podpredsedu M.N.V. v Bratislave, profesorského sboru Kat. bohoslov. fakulty a iných, bola »Orientálna akadémia«. Po zaspievaní »Viruju...«, shorom poslucháčov Kat. bohosloveckej fakulty pod vedením Dr. J. Šateka, akadémiu otvoril J. S. dekan bohosloveckej fakulty prof. Dr.

N. Russnak, ktorý v svojom latinskom prejave privítal vzácných hostí a prítomných. Súčasne prečítal telegram, ktorý bol zaslaný z akadémie sv. Otcovi z príležitosti Orientálneho dňa v Bratislave a poprosil J. E. Ndp. biskupa P. Pavla Gojdiča o prejav, ktorý búrlivo pozdravovaný prítomnými, sa ujal slova. V svojom prejave oboznámil prítomných s náboženským, sociálnym a kultúrnym životom Vých. Cirkvi

Milostná kaplnka v Lutine

v časoch sv. Bazila Veľkého a ostatných vtedy žijúcich svätcov tejto Cirkvi, kedy túto preživala v spojení s Rímom ozajstnú zlatú dobu svojho rozkvetu. Vyzdvihol potom skutočnosť, že po rozkole, po odtrhnutí sa od pravej Cirkvi Christovej, začal tak náboženský, ako aj sociálny a kultúrny život upadáť, zatiaľ čo Západná Cirkev dosiahla veľkých úspechov, neprehľadný zástup svätcov a pod., vďaka to aktívnej a ušľachtilej práci jej duševných pracovníkov. Poukázal na potrebu sjednotenia. »Myšlienka unionizmu je tak stará, ako rozkol«, pokračoval ďalej, »a preto každý podľa svojich síl, svojimi modlitbami a skutkami, v rámci svojich možností, má podporovať túto myšlienku, veď tu ide o uskutočňovanie, toho, čo hlásal sám Isus Christos. Máme sa plne zapojiť do práce za navrátenie svojich bratov Slovanov do pravej Cirkvi, lebo tu ide o veľký, hlboko veriaci národ, ktorý teraz tonie v bahne ničoty, mravnej zaostalosti a duševnej živoftaneschopnosti«. V závere svojej reči poďakoval sa poslucháčom Katolíckej bohosloveckej fakulty za ich dojemný spev a vyzval ich, aby sa aj oni zapojili do akcie sjednotenia — unionizmu.

Po búrlivých ováciach, ktorých sa dostalo J. E. od prítomných za hlboko nábožensky precitlený prejav, predniesol príležitostnú recitáciu ThC Jajcay, načo nasledovala slávnostná prednáška J. S. prodekana Katolíckej bohosloveckej fakulty prof. Dr. Faitha, ktorý vo vedeckej štúdii na historickom podklade podal obštrný výklad o rozkvetu Východnej Cirkvi, jej odtrhnutia sa od pravej Cirkvi, ktorý spôsobil úpadok na poli náboženskom, sociálnom a kultúrnom. Podrobne sa zaoberal myšlienkou unionizmu, ďalej prekážkami, ktoré hamujú sjednotenie, pričom zdôraznil, že hoci ako žiali Cirkev nad blúdiacimi

ovečkami, nemôže povoliť Vých. Cirkvi nijakú výnimku z učenia pravej Cirkvi Christovej, ktorá je učeníť jej samého majstra a učiteľa Isusa Christa. Nasledoval sborový spev bohoslovcov »Iže Cheruvimy...« pod vedením prof. Dr. J. Šateku a prednáška ThC Potockého »Unionizmus«. Akadémiu zakončil J. S. dekan prof. Dr. N. Russnak, ktorý v ruskom jazyku tlmočil vďaka prednášateľom a účinkujúcim za spiestrenie programu a prítomným za účasť. »Som nadšený Vašou prítomnosťou«, hovoril, »že aj tu na západnom Slovensku prechováate úctu k nášmu východnému obradu, bohatého na nevyčerpatelnú duchovnú krásu. Širte myšlienku unionizmu, pracujte na sjednocení, aby sme všetci boli jedno...«. Po zaspievaní pápežskej a štátnej hymny sa akadémia skončila. Jednotlivé čísla boli odmeňované dlhotrvajúcim potleskom. Na akadémii sa vo veľkom počte zúčastnila aj katolícka vysokoškolská mládež, ktorá aj týmto dokumentovala svoju lásku k nášmu obradu, myšlienke unionizmu a tým aj k sv. Cirkvi.

Mimochodom je hodno spomenúť aj populárnejšiu májovú akademickú pobožnosť v prírode, v lurskej jaskyni, kde prof. Dr. M. Habuň z Olomouca v svojej kázni k akademikom zdôraznil potrebu sjednotenia Východnej Cirkvi so Západnou a nabádal prítomných k n. odlišnosti k Prečistej Deve Márii za navrátenie sa poblúdivých do lona pravej Cirkvi Christovej.

Posvätenie cerkvi v Lesnom

V deň Voznesenia prežívalo Lesné historickú udalosť. J. E. pán biskup Pavel Gojdič prišiel do tejto starodávnej dedinky Zemplína posvätiť reštaurovanú cerkev. Stará cerkev, vybudovaná už v dobe Arpádovcov, zbožným lesňanským veriacim nevystačovala a veža hola vo vojne silne poškodená. Len čo prešiel front, dali sa Lesňania do práce, nešetřili peňazí ani síl a 64 rodín s príkladnou obetavosťou do roka cerkov dôstojne opravilo a zmenilo. Pracovalo sa takmer s vášňovou láskou, z vďačnosti k Bohu za jeho ochranu vo vojne.

Radosť a šťastie Lesňanov z tohto diela boli korunované skvelou slávnosťou posvätenia. Celá dedina, vymetená a vyparádnená, už od rána žiarila nadpozemskou náladou, ktorá vyvrcholila príchodom pána biskupa. O 9. hod. prišiel, špalierom briez, detí, mládeže, hasičov a veriacich, priblížil sa k cerkvi a po srdečnom uvítaní sa odobral do školy. O pol 10. hod. znova sa rozhlaholily zvony a pán biskup s asistenciou sa poberá do cerkvi. Ľuď ako včiel v úle. Pred vchodom víta Jeho Exelenciu miestny pán dekan O. J. Šereghy, no slzy radostného dojatia takmer dusia jeho vrele slová. Po posvätení nasleduje archiepejská Liturgia, lesňanská mládež na novom chóre pod vedením svojho niekdajšieho riaditeľa kantora Hudáka, ktorý prežil v Lesnom 39 rokov, spieva nadšene »Vošiel jesi archieju...« Po evanjeliu hovoria precštené slová kazateľov. O. provinciál Sabol z Trebišova káže dnu v cerkvi, vonku O. Fiala z Michaloviec, ktorý potom má vonku aj sv. Službu. Po sv. Liturgii vystupuje na kazateľnicu sám pán biskup a chváli a ďakuje a otcovsky povzbudzuje svojich milých veriacich. Nakoniec sa obracia k obetavým kurátorom, dvaja z nich, Ján Berilla a Michal Bobik, na kolenách prijímajú od neho pochvalný dekrét a obetavého O. duchovného vymenúva za konsistoriálneho assessora.

Pri slávnostnom obede ukázali Lesňania mimoriadnu štedrosť. Cirkevní i civilní hostia preukázali tu svoju oddanosť Jeho Exelencii.

Dnes má teda Lesné zväčšený a obnovený chrám Boží. Ikonostáz namaloval tu r. 1910 umelec Ján Bogdanský. Lesné je jedna z najstarších dedín Zemplína, už v r. 1342 malo svoju školu a faru, ku ktorej patrily aj Michalovce. Lesňanská cerkev je tretia, ktorú vysvätil J. E. Pavc! v jubilejnom roku 300 rokov sjednotenia.

Dobrá výchova

5. Už aj trestu.

Pri dobrej výchove nesmie chýbať ani palička alebo prút. Pravda, kto svoje deti od prvých rokov dobre vychováva, nepotrebuje takmer nikdy použiť citel'ného trestu. Obyčajne však treba niekedy aj toho. Ale načím ho užívať len veľmi zriedka a len vtedy, keď už pekné slovo alebo príklad nepomáha. Nikdy sa nesmie užívať palica v hneve. I keď rodičia bijú, majú to robiť z čistej lásky, že choú dieťa priučiť dobrému. Za taký trest ani dospelý mládenec sa nepohnevá na otca.

Syn statočného otca nesmel sa zjaviť v nedeľu a vo sviatok na obci alebo na zábave bez dovolenia otcovho. A nesmel tam byť ani na hodinu dlhšie, než mu otec dovolil. Syn už bol v Amerike a ako gavalier sa vrátil domov. Ale ešte bol parobkom. Ešte aj vtedy musel si brať dovolenie na zábavu. Bola muzika. Dostal dovolenie. Ale neprišiel domov na čas. Otec posbieral sa po neho. Práve začínala bitka medzi mládencami, keď jeho otec vkročil do krémi. Zazrel medzi bijúcimi sa aj svojho syna. Práve jeho syn udrel jedného. Vtom otec skočil medzi nich. Vzkrikol meno svojho syna a syn sa ešte nespamätal a už dostal jednu od otca po tvári. Syn ihneď bez

slova vyskočil oblokom a utekal domov. Zaryš sa na pôjde do sena a tam bol celú noc a celý deň. Volali ho, ale nechcel vyjsť. Len tajne mu mladší brat nosil do úkrytu jesť. Neskoršie odišiel zasa do Ameriky a ďalej posielal otcovi peniaze a aj bratovi poslal niekoľko tisíc za to, že mu nosil jesť na pôjd.

Rodičovská prisnosť nie veľmi sa páci deťom, keď sú ešte malé. Ale neskoršie sami uznajú, že dobre bolo, keď ich trestali. Kto svoje deti netrestá za mladosť, bude od nich sám potrestaný vo starosti. Ale všetko musí byť s mierou. Prilíšná prisnosť viac škodí, než osoží. Prilíšná prisnosť zatvrduje srdce.

Treba deťom dopriať, čo je správne a slušné. Ale hriechne návyky nikdy sa nesmú trpieť. Treba dieťa aj pochváliť, keď to zaslúži, niekedy aj mimoriadne odmeniť. Treba pridržiať dieťa určitému poriadku, čo sa týka jedla, pitia, spania a zábavy. Na všetko ustanoviť čas a žiadať, aby stanovený čas bol dodržiavaný. Nikdy nesmie dobrý otec, dobrá matka trpieť, aby si dieťa rozkazovalo, čo mu majú dať, kedy a ako.

Keby sme chceli všetko o výchove zhrnúť v jedno, nuž myslím, že heslom rodičov by mali byť slová Isusa Christa: *Bedlite a modlite sa! Bedlite! Dajte pozor, aby ste neučili svoje deti zlému, ani vy, ani druhí, a modlite sa, aby vám Boh pomohol deti dobre poučovať a aby deti vedeli a chceli vaše poučenie prijať.* Pravdivá zbožnosť otca, matky je najlepšou výchovnou školou. Preto pápež Pius X. hovorieval: „Dajte mi sväté matky a ja obrátim celý svet.“ Sv. Vasilij, veľký učiteľ vých. cirkvi, mal 10 súrodencov. Z nich štyria boli vyhlásení za svätých. Prečo? Lebo ich rodičia sami boli svätí. Sú to sv. Basilius a sv. Emília. O. Ivan Serdecov.

O. Štefan Lazar:

Ako sa stal sv. Ján Zlatouсты biskupom

Roku 397. zomrel carihradský arcibiskup Nektarios. Zostalo po ňom v arcidiecezii veľa neporiadkov. Tamojšia cirkev bola ešte chorá po ťažkých ranách, ktoré jej zasadili bludári ariáni a makedóniáni. Len svätý, múdry a pevný muž mohol ju vyliečiť. Ale tieto vlastnosti práve chýbali Nektariovi.

Mnohí sa uchádzali po ňom o arcibiskupský trón, ale mnohí z nich ani nezaslúžil názov mužov. Šlo im len o česť a majetok.

Cisár Arkiádios bol vtedy ešte mladý. Mal sotva 20 rokov. Chcel síce dať cirkvi dobrého arcipastiera, ale sa bál mocných rodín, ktoré mu natiskaly svojich kandidátov. Z núdze mu pomohol jeho najvyšší

minister Eutropios. Pôvodne bol to otrok, pochádzajúci asi z Arménie. Svojou prefikanosťou a poľvodmi dostal sa až za najvyššieho úradníka v štáte. Všetci sa ho báli, ale nikto ho nemiloval. Aj Arkiádios robil to, čo mu rozkázal Eutropios. Aby si naklonil ľud, chcel Eutropios dať ľudu dobrého arcipastiera, za ktorým ľud toľko túžil a ktorého toľko potreboval.

V Antiochii poznal kňaza Jána. Chodieval na jeho kázne. Počul o ňom, že tento kňaz nebude takým novoľným ako bol Nektarios. Ale predsa si myslel, že Ján, až sa stane arcibiskupom, bude mu vďačný za dôstojnosť arcipastiera hlavného mesta Carihradu. Preto Eutropios rozhodol sa, že navrhne cisárovi za arcibiskupa Carihradu sv. Jána Zlatoustého. Arkadios súhlasil.

Na rozkaz Eutropia veliteľ mesta Antiochie mal priviesť do Carihradu kňaza Jána, ale tak,

Direktor prešovskej biskupskej kancelárie na prázdninách v Piešťanoch

aby sa obyvateľstvo o tom nedozvedelo, aby sa ľud nebúrili. Veliteľ zastavil s kočom pred domom sv. Jána Zlatoústeho a vyzval ho, aby ráčil s ním ísť na prechádzku za mesto. Sv. Ján Zlatoústý vyhovel jeho prosbe. Za mestom čakali vojaci so zakrytým vozom. Keď kočiar dorazil k nim, zastavil sa, veliteľ gratuloval sv. Jánovi k dôstojnosti, ktorá ho čaká v Carihrade, a potom ho vojaci násilne vzali do krytého voza a uniesli ho z Antiochie do Carihradu.

V Carihrade bol uvítaný s ohromnou slávou. Také veci vedel Eutropios veľmi dobre zariadiť. Osobne privítal sv. Jána a netajil sa s tým, že jeho pričinením bude arcibiskupom. V marci 398 bol sv. Ján Zlatoústý vysvätený na biskupa. Nechcel nijak prijať túto dôstojnosť. Cítil sa nedôstojným takej dôstojnosti. Napísal aj 6 kníh o kňazstve na obranu, prečo nechce a nemôže prijať sviatosť kňazstva. Ale nič nepomohlo. Na nátlak cisára i ľudu prijal ju.

Ale za 7 rokov neskoršie za doprovodu vojakov musel predsa opustiť Carihrad. Cisár a cisárovná i Eutropios zanevreli na sv. Jána Zlatoústeho, lebo otvorene a neohrozene kázal aj proti nim a ich napomínal. Do Carihradu išiel so slávou, ale z Carihradu išiel pešky, bol bitý, poháňaný a tupený od ukrutných vojakov, ako Isus na ceste križovej. Slávny patriarcha vých. cirkvi, veľký svätý, spisovateľ a chýrečný kazateľ zomrel vo vyhnanstve opustený, umorený pre pravdu a statočnosť.

Opustená spovednica

Keď sa vracali z kostola do mesta, pýtala sa dcéra: „A svojho tehďajšieho spovedníka už si nikdy viac nevidela?“ — „Stalo sa s ním niečo veľmi smutného“ — odpovedala matka. — „O. Kolman odišiel do sveta, vlastne zmizol. Nikto nevie nič určitého, čo sa s ním stalo. Niektorí hovoria, že je vo Viedni, iní zase, že je v Ríme, ale že už nie je kňazom, že vraj prestúpil k luteránom a že sa oženil . . . O, Bože zmiluj sa nad ním. Iste nedáš mu na veky zahynúť, veď svojho času vykonal toľko dobrého, aj mňa zachránil.“ — božekala matka.

„Až teraz rozumiem nadpis na spovednici,“ vraví študent. „Tá prosba na záchranu nešťastnej duše platí zrejme jemu. Nazdávajú sa, že sa ešte niekedy vráti. Preto ani nedali jeho spovednicu nikomu inému.“ — „Keby to len dal dobrotivý Boh!“ — povzdychla si matka . . .

Od návštevy našich pútnikov uplynulo už niekoľko rokov.

Z kasárňí vo veľkom meste B. niesli sluhovia záchranej stanice za doprovodu policistov a mnohých tiskajúcich sa zvedavcov akéhosi starca. Jeho vlasy a brada boli biele ako sneh. Jeho oči tupo pozeraly na ľudí a ruky krčovite svieraly malý, vo starých novinách niekoľkokrát povrázkom sviazaný balíček. Starec vydával zo seba chraptivý smiech. Všetci ho považovali za blázna. Preto s ním aj takto zachádzali. Vyniesli ho no nemocničný vóz, ktorý ho odviezol do nemocnice.

Asi za osem dní protestantský pastor s diakonistkou pri návšteve nemocných protestantského vyznania zastavili sa tiež pri lôžku nemocného starca. Cúceli ho poučiť a dať mu večeru Pána. Starec ako žialený začal kričať a zasa sa smiať a ani slovo neodpovedal na ich otázky.

„Kto je to vlastne?“ pýta sa pastor. Potom pristúpil bližšie, pozrel sa na tabuľku nad hlavou nemocného. Ale hneď sa zachmúril hnevivo a povedal: „Tento, pravda, nie je našim človekom. Poznám jeho život. Bol katolíckym kňazom. S veľkou odvahou odpútal sa asi pred tridsiatimi rokami od pápežencov a pridal sa k našej evanjelickej konfesii a oženil sa. Sľuboval mnoho, že vydá svedectvo o poverečnej inštitúcii pápeženskej cirkvi, že odhalí skryté tajomstvá kláštorského života atď., ale nespínil nič. Áno, opačne, keď bol postavený za pastora na jednej dedine, začal zavádzať rímske povery, akýsi druh ušnej spovedi. Jeho žena, znepokojená týmito novotami, opustila ho.“

„Hahahaha!“ — ozval sa príšerný smiech z hrdla starca. Pastor a diakonistka sa až zľakli. „Ja som myslela, že spí, a on nás počúval,“ povedala diakonistka. „Nie je normálny,“ vravel pastor, — „to dokazuje ustavičný neprírodný smiech. Ja však predsa sa pokusím, či azda bude prístupný slovu Božiemu.“

Ale nadarmo sa namáhal. Asi po piatich minútach zanechal všetky pokusy. Chcel už opustiť nemocničnú sálu, keď diakonistka ukázala pastorovi balíček, položený za jeho hlavou. „To si za žiadnu cenu nedá vziať, ačkoľvek je to proti domácemu poriadku,“ hovorí ošetrujúca. „Treba mu to vziať a nerobiť u neho žiadnu výnimku,“ vravel pastor.

Za niekoľko minút vošiel sluha a vyrval zúfalo sa brániacemu starcovi balíček a odovzdal ho vrátnemu na uschovanie. Vrátnik zo zvedavosti balíček otvoril. Sklamal sa. Našiel v ňom štyri latinsky tlačené knižky, potrhané a ľudským potom zašpinené.

V tom otvorily sa dvore a vstúpil katolícky kňaz, ktorý tiež práve skončil návštevu svojich nemocných. Keď uvidel v rukách sluhových štyri knihy, vzal jednu do svojich rúk a so smiechom sa pýta: „Čo Ondrej, azda nechcete sa na staré-kolená učiť modliť sa kňazský breviár?“

Udivený Ondrej sa pýta: „Aké sú to vlastne knižky? Breviár? — Časoslov? Nikdy som nič takého nevidel.“

„Ako sa dostal tuná? Je tu azda nejaký katolícky kňaz? Či ste mi azda nehlásili všetkých katolíkov?“

„Hlásili. Ale tie knihy nenáležia nijakému katolíckemu nemocnému.“

„To nie je možné. Ukážte!“ Kňaz vzal knihy do rúk a hľadá na prvom liste, či tam nebude podpísaný majiteľ. Ozaj, je tam čitateľný podpis majiteľa ...

„Pre Boha, kde je majiteľ týchto kníh? Je tu v dome?“

„Áno, je, — je to najodpornejší a najzatvrdlivejší pacient zo všetkých,“ odpovedal sluha, „ale je evanjelikom, to viem celkom iste.“

Kňaz už ďalej nečakal. Skoro zbalil knihy, vyrazil spešne von so slovami: „Ja ho musím vidieť, to sú jeho modlitebné knihy a tie môže mať každý pri sebe.“

(Pokračovanie.)

Z NAŠHO KRAJA

Šesťdesiatiny J. E. najďalej p. biskupa Jozef Čárneho oslávily nielen ovečky košickej diecézy, ale takmer všetky slovenské katolícke časopisy venovali tomuto jubileu svoju pozornosť. Oddali mu

a) gréckokatolíci svoje srdečné blahoželenia. V deň jubilea 9. mája J. E. Pavel Gojdič osobne sa zúčastnil v Prešove na slávnosti, usporiadanej na počesť jubilanta a v mene všetkých gréckokatolíkov

pozdravil najdostojejšieho arcipastiera. K nim sa pridávame aj my, členovia Spolku sv. Jozefa a vyslovujeme vzhľadom na prosbu k sv. Jozefovi, aby vyprosil najdostojejšiemu jubillantovi mnoho milosti a mnohaja i blahaja lita!

Odpust sv. Ducha. Na odpust (prazdník chráma) sv. Ducha 9. júna sišlo sa do monastierskej cerkvi v Michalovciach viac ako 6000 ľudí z ďalekého, širokého okolia. Najmä mnoho ľudí prišlo zo sobranceckého a sninského okresu. Prednesené boli štyri kázne: V sobotu večer kázal O. J. Đurkán, v nedeľu O. Št. Lazor, O. Joz. Fail a O. A. Fiala. K sv. pričastiu pristúpilo 1900 veriacich. Slávnostné bohoslužby a posviacku oltárov Bož. Srдца a Matky ust. pomoci vykonal vdp. kanonik Čudák z Falkušoviec a vdp. arcidekan Fedorko z Michaloviec. Cieľ odpust mal mimoriadne slávnostný a radostný ráz. Tešili sa OO. misionári, že mohli ukázať ľudu cerkov dôstojne okráslenú. Tešil sa ľud, keď videl, že OO. misionári každú jeho korunku obetovali na česť a slávu Božiu, na výstavbu a okrasu spoločnej svätyně Zemplína. Na oltároch Bož. Srдца a Matky ust. pomoci budú vypracované mená všetkých obcí, ktoré sú vedené v spolkových knihách Spolku Bož. Srдца a Arcibratstva sv. ruženca. Tieto oltáre budú spolkovými oltármi spomenutých spolkov, ktorých vedenie majú nateraz práve OO. Redemptoristi. Pred tieto dôstojné tróny Isusa i Márie majú sa schádzať členovia Spolku Bož. Srдца a Arcibratstva sv. ruženca predovšetkým v dňoch štyroch monastierskych odpustov (Ducha sv., Bož. Srдца, Matky ust. pomoci a sv. ruženca). Stavbu a umeleckú rezbársku výzdobu oltárov previedol známy gréckokatolícky rezbár z Prešova Alojz Nevický. Na tomto mieste všetkým darcom a podporovateľom čo najsrdečnejšie ďakujeme za každý darček a prosíme vševéduceho Boha, aby im to odmenil stonásobne už tu na svete i na večnosti.

Obnova mieste v Rudlove v dňoch 29. mája—2. júna vykonal O. Cyril Zakopal.

Predniesol 11 kázni, vyspovedal 620 ľudí. Duchovná obnova sa konala ako duchovná príprava na milú ďakovnú slávnosť posviacky oltára Matky ustavičnej pomoci. Oltár s pekným obrazom Vspomahajúcej postavili rudloveci veriaci ako prejav vďačnosti za mimoriadnu ochranu vo vojne. Na zakončenie poobožnosti a na posviacku zavítal do farnosti sám najdost. p. biskup J. E. Pavel Gojdič. Pri tej príležitosti navštívil najdost. p. biskup aj cerkvi v Jastrebi, Zlatníku a v Petkoveciach.

Šesťdesiatiny vdp. O. Protoihumena. Dňa 6. júla tohto roku oslávi michalovský protoihumen vdp. O. Metod Trčka šesťdesiate narodeniny svojho plodného života. Náš jubilant je prvý misionár-redemptorista, ktorý už od r. 1922 preoráva pôdu východného Slovenska medzi gréckokatolíckym ľuďom. Viac ako 16 rokov bol ihumenom a teraz pri nedávnom založení samostatnej gréckokatolíckej viceprovincie sveril do jeho skúsených rúk úrad protoihumena. Kiež ho Boh zachová pri stálom zdraví na mnohaja i blahaja lita!

Púť na Velehrad. 3. júla pod vedením starého velehradského pútnika vdp. O. Jozefa Zorvana, farára-dekana z Klembarku pútnici-gréckokatolíci z vých. Slovenska vykonajú zájazd na Velehrad, aby uctili slávne pôsobisko našich slovenských apoštolov Cyrila a Metoda.

Lekart v SSSJ. Obec, ktorá rozhodnutím Moskvy pripadla k ČSR, v deň Voznesenia s najväčšou radosťou zapojila sa do SSSJ. Navštívil ju vtedy redaktor Misionára a predniesol tam tri kázne.

Vzácný dar z Ameriky. Naši krajanovia z Ameriky posielajú svojim príbuzným mnoho balíkov. Ale našli sa aj tí, ktorí v Amerike nezabudli na zličené cerkvi, v ktorých boli pokrstení a sobášení. Klečnovská farnosť pri Bidovciach dostala od svojich duchovných diatok z Ameriky vzácný dar. Vasil Havriš z Carnegie Pa zakúpil pre cerkov rízy, stiehar a oltárne plátna. Mária Dašbach a Michal

Sčerba z Pittsburgu poslali na cerkov 5000 Kčr. Kiež im to Pán Boh stokrát vynahradí!

Nový kláštor v Sabinove.

V nedeľu »Všich svjatych«, 16. júna prišiel J. E. najd. p. biskup Pavel Gajdič do Sabinova, aby slávnostne odovzdal OO. Redemptoristom do správy gr. katolícku sabinovskú cerkov a kláštor.

Jeho Exelenciu u slávobrány privítali predstavitelia politických a kultúrnych inštitúcií. Za ONV privítal Jeho Exelenciu sám predseda ONV Seman, za MNV predseda Koval, za Ukrajinskú nár. radu p. Kopčák, za učiteľstvo p. inšpektor Šufak. Pri vchode do cerkvi privítalo najd. p. biskupa duchovenstvo, na čele s vd. p. dekanom zo Šomy Mankovičom, rím. kat. administrátorom v Sabinove Valentínom Pavlíkom.

Pri archijerejskej Službe Božej veľmi pekne spievali chór p. Andreja Mláku. Po sv. Liturgii J. E. Pavel v kázni zdôraznil význam dňa a činnosti OO. Re-

demptoristov v prešovskej diecézi. Potom hneď sekretár Jeho Exelencie prečítal text zakladacej listiny, ktorou sa odovzdáva gr.-kat. sabinovská cerkov do správy viceprovincie OO. Redemptoristov gr.-kat. obradu v Michaloviciach so všetkým movitým i nemovitým majetkom. Po ďakovnom speve »Slava vo vyšnych Bohu« vd. protohumen O. Metod Frčka poďakoval Jeho Exelencii za dobročinnosť a lásku k OO. Redemptoristom. Prehovoriť na slová modlitby »Dnes zeurnil so nobesnymi sovokupajutsja«. Tu na zemi člen Čina sv. Vasillja Veľkého, ktorým je sám preosvjačenyj Vladyka, odovzdáva cerkov i veriacich do opatery synom sv. Alfonza z Liguori. Preto iste i tam v nebi sv. Vasilij Veľký pozdravuje sv. Alfonza a raduje sa zo svornosti, vzájomnej lásky a spolupráce obidvoch radov na vinici Pánovej.

Radozným mnoholetstviem všetkým hodnostárom skončila sa významná slávnosť.

ZO SVETA

Zástupca prezidenta Trumana vo Vatikáne. Americký prezident Truman poveril Myrona Taylora, ktorý za vojny bol zvláštnym vyslancom prezidenta Roosevelta u sv. Otca, aby odišiel do Vatikánu ako jeho osobitný zástupca v hodnosti veľvyslanca. Prezident Truman povedal, že Taylor môže zase preukázať cenné služby pre kresťanskú civilizáciu, ako to robil za vojny. (Kat. n.)

Dar newyorských katolíkov sv. Otcovi. Lietadlo, ktorým odletel do Ríma kardinál Spellman, kúpili newyorskí katolíci a darovali ho sv. Otcovi. (Kat. n.)

Volebné víťazstvo francúzskych katolíkov. V nedeľu 5. mája sa konalo vo Francúzsku ľudové hlasovanie o návrhu novej ústavy, ktorý nemohli prijať francúzski katolíci. O poldruha milióna hla-

sov bolo viac proti návrhu. Preto bol zamietnutý. Sám predseda katolíckej strany, Mauric, bol prekvapený takýmto výsledkom.

700-ročné jubileum sviatku Božieho Tela. Tohto roku oslavujú v Belgii 700 rokov zavedenia sviatku Božieho Tela v lutyáskej diecézi. Zaviedol ho vtedy lutyásky biskup Robert de Tournette. R. 1264 zaviedol ho pápež Urban IV. pre celú cirkev.

Japonsko. Podľa správ misionárov z Japonska, teraz po vojne duše Japoncov s prekvapujúcou ochotnosťou hlásia sa ku kresťanstvu. Prošme Pána žatvy, aby aj pre nich poslal robotníkov, rybárov duší.

Hrozné čísla. Vo Francii je viac, ako 6 miliónov rodín bezdetných. Tým rapidne ubúda Francii obyvateľov. Veľké polia zalesňujú, premeňujú v pastviská, lebo nemá kto na nich pracovať. Zvyk mať len jedno-dve deti, okradol Franciu viac ako obidve svetové vojny. Teraz už uznávajú chybu, ale už je neskoro. Úrady dávajú rodinám s viac deťmi veľké výhody, majú od 30 až do 75 perc. slavu na železniciach a p. Kiež je nám to výstrahou, aby sme nezavádzali tento najstrašnejší moderný mor aj medzi naše kraje!

Straty poľskej mládeže. Podľa zprávy moravského Rozsevača, v Poľsku zahynulo za tejto vojny asi 7 miliónov detí a mládeže do 20 rokov. Viac než 1.460.000 detí sú sirotami, takmer polovica novonarodených detí pre slabosť zomiera, 60 percent detí do 14 rokov trpí na tuberkulózu.

Rodina, ktorá vychovala 100 kňazov. Kanadsko-francúzska spoločnosť, zaoberajúca sa rodovým výskumom, zistila o rode Hudon-Beaulieu, že od r. 1676 vyrástlo v tomto rode pre Cirkev 100 kňazov a rehoľníkov, z ktorých 30 bolo jezuitov. (Kat. n.)

ROZHLAS SSJ

1. Služby Božie za členov SSJ v júli budú 3., 5., 12. a 28. júla. Moleben k sv. Jozefovi 28. júla. 2. Upozorňujeme horliteľov, že »Misionár pre deti« z technických dôvodov v júli a v auguste nevyjde. 3. Mená darcov a zomrelých členov odteraz budeme hlásiť každý druhý mesiac. Teda až v auguste. 4. Od júna cena tlačiarenských výrobkov zase veľmi stúpla. Výlohy sa nám tým značne zvýšili, a predsa kvalitu papiera zlepšujeme a cenu predplatného nezvyšujeme. Ale

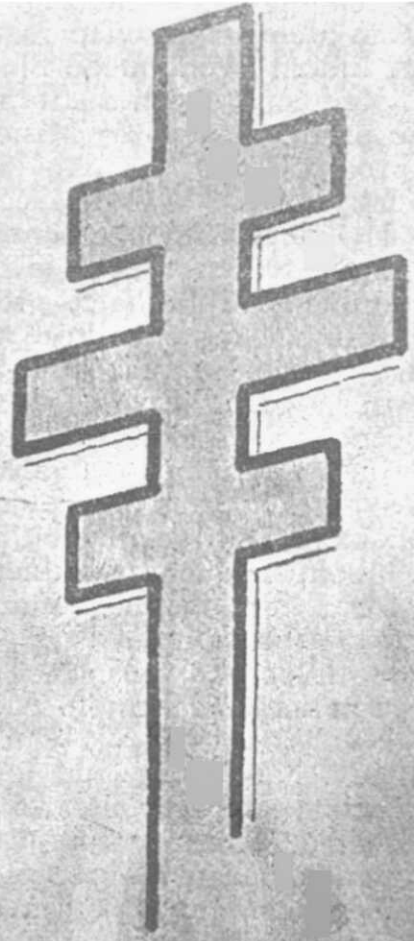
aspoň o jedno láskave prosíme, aby členovia sa starali čoskoro vyplatiť svoje predplatné na rok 1946, lebo na nás tlačiareň nečaká s platením. Tým, ktorí nemajú s nami vyrovnané účty ešte ani za minulý rok, na budúci mesiac pošleme upomienky. Vyrovnajzte nedoplatky zavčasu. Tým zaistíte si svoju česť a nás oslobodíte od veľkej a nepríjemnej práce. 5. Na šekoch v rubrike bezplatného oznámenia naznačte krátko ale jasne, začo koľko platíte.

ODKAZY REDAKCIE

Odkazy redakcie. J. T., Zlín: Nepísali sme v našom časopise, že nemajú kresťania čítať sv. Písmo, ale že nemajú čítať také, ktoré nemá cirkevné schválenie a nie je opatrené Cirkvou schválenými vysvetlivkami. Večnosť Vám ukáže Váš veľký omyl. Verím, že ste dobrý a poctivý človek. Ale padli ste, lebo ste milovali nebezpečenstvo, navštevovali ste

spoločnosť, čítali ste knihy Cirkvou zakázané. 2. Prispievateľom: Vďační sme za všetky zprávy, ale nemôžeme uverejniť také, ktoré sú malého a veľmi úzkeho významu. Nestačíme s priestorom ani na najdôležitejšie a prvotné ciele časopisu. Preto aj zprávy SSJ uverejňujeme na zvláštnych výtlačkoch, i keď nás to finančne omnoho viac zafážuje.

»Misionár« vydávajú OO. Misionári-Redemptoristi v Michalovciach. Vychádza každý mesiac. — Redaktor: O. Ján Durkán, zodpovedný redaktor: O. Jozef Fail. — Vydávanie je povolené rehoľnou i cirkevnou vrchnosťou i Poverenstvom pre veci vnútorné v Košiciach 28. apríla 1945 čís. 428/45 prez. — Tlačí knižtlačiareň »Pravda«, filiálka v Prešove. — Novinové výplatné povolené výnosom odbočky Poverenstva pôšt a telegrafov v Košiciach pod č. 22.661-1/a-1945. — Dohľadací poštový úrad v Michalovciach. — Členské SSJ na rok pre rodinu 35 Kčs, pre jednotlivcov 30 Kčs. Členovia SSJ dostávajú časopis i s prílohou zadarmo.

MISIONÁR

NÁBOŽENSKÝ ČASOPIS GRÉCKO-KATOLÍKOV

Ročník V.

August 1946

Číslo

8

VYDÁVAJÚ OO. MISIONÁRI-REDEMPTORISTI V MICHALOVCIACH

Prečo napredujeme?

Čím ďalej, tým viac rastie obľuba nášho časopisu »Misionára« medzi ľuďmi východného Slovenska. Chce ho mať takmer každá rodina. Keď sme chceli zistiť príčinu, odpovedali nám: »Páči sa nám práve preto, že je ozaj Misionár, že je prostý, jasný a hlboký, ako bol prostý Kristus a ako bola jasná a hlboká náuka Spasiteľova«.

Takým chce byť náš časopis aj naďalej. Nech sa sháňajú iné časopisy po novotách a senzáciiach, nech si ich ozdobujú najmodernejšími ilustráciami, nech si tlačia aj na čínskom papieri trojfarebne. My ostaneme aj naďalej pri slušnej, prostej forme, so skromnými okrasami, s článkami, ktoré majú cieľ štríť, prehlbovať, vysvetľovať Christovu náuku, ukazovať cestu k spaseniu, radiť prostriedky, rozpaľovať lásku k viere, k Isusovi, k Márii a k sv. Jozefovi, ako k najbezpečnejším vodcom na ceste k spaseniu.

Muža povrchného a ľahkomyselného prezradia mastičky. Ženu, pannu plytkú, prezradia kadejaké zbytočné ozdôbky a výstrednosti v obliekaní. Takí to potrebujú, aby prilákali aspoň seba rovných. Ale muž hlbokého ducha, solídneho charakteru, zaimponuje každej ženskej i bez kurizovania. Pannu zbožnú, pracovitú a čistú, mužskí vyčítia, vypozerujú hneď i na prosto oblečenej. To môžeme povedať aj o jednotlivých časopisoch. Snáď niektoré potrebujú svoju plytkosť zakryť peknejšou formou. Ale prostý, trpezlivo rozmýšľajúci ľud nedá sa tak ľahko ošáliť. Vie ešte rozoznať pravdu od ľži, čisté víno od limonády. Náš prostý ľud je hlboko náboženský, chce poznať svoju vieru, chce sa presvedčiť o pravde, chce poznať bezpečnú cestu k večnému spaseniu, miluje Isusa, Máriu a sv. Jozefa. Preto si rád predplatí náboženský časopis, ale nie taký, ktorý mu len lichotí, podáva senzácie, ale ktorý mu ako Kristus, ako misionár na misiách povie a vysvetlí celú pravdu, i keď niekedy zajde až do špiku kostí. A takým je a chce byť náš časopis »Misionár«. Veľký prepych v okrasách nášho časopisu ani si dovoliť nemôžeme, lebo sme len chudobní služobníci najchudobnejšieho Učiteľa.

Ale ako Kristus prostý a chudobný získal si obľubu u všetkých ľudí dobrej vôle, hľadajúcich pravdu, tak dúfame aj my získať ľud nášho východu za verných priateľov nášho časopisu. *Redaktor*

»Dnes pociťujeme oveľa viac ako inokedy nesmiernu bolesť, keď vidíme, ako sa ľudská spoločnosť vzdialila od Krista. Súčasne pociťujeme nevýslovnú sústrasť, keď vidíme skazu, ktorou bola táto spoločnosť postihnutá pre svoje odpadnutie od Boha. Preto cítime povinnosť pozdvihnúť svoj hlas, aby sme svojim katolíckym synom a dcéram zdôraznili výstrahu, ktorú Božský Spasiteľ neprestával cez stáročia pripomínať vo svojich zjaveniach dušiam vyvoleným, ktoré si vybral pre svoje poslanie: Odzbrojte trestajúcu spravodlivosť Pánovu krížovou výpravou odprosenia na celom svete! Postavte proti armádam tých, čo sa rúhajú Bohu a prestupujú jeho príkazy, svetovú ligu všetkých tých, čo Mu vzdávajú povinnú česť a dávajú Jeho urážanej Božej Velebnosti povinnú daň úcty, obety, smieru, čo mu toľkí odpierajú«.

(Z prejavu sv. Otca Pia XII. ku kardinálom 1. júla 1946.)

Upozornenie

Veľadostojnému Ihumenátu OO. Redemptoristov

v Michalovciach

Gr. kat. farský úrad v Michalovciach oznámil tunajšiemu Ordinariátu, že na základe všeobecnej žiadosti gr. kat. veriacich v Michalovciach počnúc týmto rokom zavádzajú v cirkevnom sviatkovani kalendár gregoriánsky.

Hore uvedené sdeľujem s tým, aby v kláštornej cirkvi tiež podľa gregoriánskeho kalendára sviatkovali.

Ostávam s prejavom úcty

20. mája 1946.

*† P. Gojdič, v. r.,
biskup prešovský*

Na základe tohto prípisu Jeho Excelencie ako poslušní synovia podrobujeme sa rozkazu a zavádzame sviatkovanie sviatkov v našej kláštorskej cirkvi podľa gregoriánskeho kalendára, ale nijaký sviatok nevynechávame, ani neprenášame na nedeľu. Slávime všetky sviatky ako predtým, len o 13 dní skoršie.

Aby bol každému jasný problém kalendára

V listoch i v ústnych rozhovoroch viac razy sťažovali sa naši veriaci na zavádzanie nového gregoriánskeho kalendára medzi gréckokatolíkov. Jedni sa stavajú proti tomu preto, lebo vidia v tom zrušenie starej východnej tradície, gréckokatolíckeho obradu, starých obľúbených sviatkov a postov. Svätý hnev rozpaľuje v nich zlosť a nevedia, na koho ju vyliat. Jedni obviňujú farárov, druhí misionárov, iní samého najdostojnejšieho pána biskupa.

Takí ľudia dokazujú, že milujú svoju vieru, svoj obrad, svoju tradíciu. Za to zaslúžia ozajstnú pochvalu. Ale ich horlivosť prestupuje medze slušnosti a spravodlivosti, keď z nerozvážnosti takto nespravodlivo súdia svojich pastierov, svojich duchovných vodcov. Mnohí tak robia len z nevedomosti. Aby vyšli z omylu, rozhodli sme sa uverejniť tieto riadky a nimi vysvetliť celú záležitosť.

Mylný súd o reforme kalendára vynášajú mnohí preto, lebo nevedia sami, čo je to kalendár, aký je jeho vzťah k viere a k obradu a z akých dôvodov dal J. E. Pavel Gojdič na vôľu farnostiam vybrať si, ktorý chcjú kalendár.

Kalendár je spôsob rátania času. Čas môžeme rátať podľa pohybu hviezd, mesiaca, slnka a podobne. Podľa toho môžu byť rôzne kalendáre. Pred príchodom Isusa Christa na svet celý kultúrny svet rátať čas podľa časomieru, ktorú zostavil Július Caesar, rímsky vodca a cisár. Túto časomieru prevzali aj kresťania. Podľa tohto kalendára slávili sviatky. Ale časomiera Caesarova nebola veľmi presná. Potrebovala opravy. Opravil ju veľmi učený pápež Gregor XIII., r. 1582. Vtedy bol júliánsky kalendár o 10 dní za slnkom. Teraz je už

13 dní. Opravený starý kalendár nazvali gregoriánskym. Tento opravený kalendár prijali postupne takmer všetky kraje sveta, či to boli kresťania, alebo pohania. Prijali opravu, lebo videli, že je praktická a že zodpovedá o mnoho viac pravde. Len jeden kraj ju neprijal a tým bol pravoslávny Východ. Pravoslávni nechceli ju prijať len preto, lebo to urobil pápež. Zaujatosť voči Rímu im nedovolila. Rim však nikdy nikoho nenútil, aby prijal nový kalendár, lebo to nemá nič spoločného s vierou. Kalendár nič nemení na viere. Preto gréckokatolíci, keď sa spojili s Rímom v jednej viere, neboli nikdy nútení prijať nový kalendár. Preto dosiaľ je medzi gréckokatolíckmi starý kalendár.

Ant teraz J. E. najd. p. biskup Pavel Gojdič'nikoho nenúti k prijatiu nového kalendára. On dal len na vôľu farnostiam vybrať si, alebo nový, alebo zostať pri starom. Prečo dal na vôľu? Je pre to viac vážnych príčin:

My, gréckokatolíci, ktorí žijeme v ČSR, tvoríme len veľmi malé percento obyvateľstva štátu a sme roztrúsení po území celej Republiky. Preto keď budeme plávať proti prúdu, utrápime sa, utopíme sa. Na naše sviatky nemôžu brať ohľad ani štát, ani ľudia iného obradu. Tým sa naše sviatky znesväcujú a ani naši veriaci nemajú možnosť ich zasvätiť, ako sa patrí. Tie veľké nevýhody je najviac vidieť v mestách a v krajoch miešaných. Gréckokatolícki úradníci musia ísť na svoje sviatky do úradu, gréckokatolícki zamestnanci, robotníci, musia ísť do dielni, roľníci iného obradu vozami rušia posvätný klud našich sviatkov. Kde však je jednotný kalendár, tam každý kludne v duchu svojho obradu má možnosť zasvätiť aspoň najväčšie sviatky. Tieto okolnosti donútily ľudí niektorých krajov Slovenska už skôr k tomu, že sami poslali deputáciu k najd. p. biskupovi s prosbou, aby im dovolil sláviť sviatky podľa nového kalendára. Tým však neprijali katolícky kalendár, lebo nový kalendár nie je katolícky, ale svetový, občiansky kalendár celého vzdelaného sveta, i pohanov, i nevercov. Tým neprijali rímskokatolícky obrad, ani nevynechali ani jeden sviatok. Ostali ďalej vernými gréckokatolíckmi, *slávia všetky gréckokatolícke sviatky, lenže o 13 dní skoršie*. Lebo o toľko dní už sa opozďuje starý kalendár za slnkom. V tom smysle prijali nový kalendár aj gréckokatolíci v Amerike, v Kanade, v Maďarsku a košický kraj hneď po prvej svetovej vojne.

Z tých istých dôvodov a v tom istom smysle dostaly teraz možnosť všetky farnosti prešovskej diecézy zariadiť si sviatkovanie starých gréckokatolíckych sviatkov podľa nového kalendára o 13 dní skoršie. Na každú faru bol poslaný dotazník, pre ktorý kalendár sa hlási väčšina veriacich. Kde sa prihlásila väčšina, tam najd. pán biskup dovolil sláviť sviatky podľa nového. Kde chceli zostať pri starom, zostalo pri starom. J. E. Vladyka Pavel otvorene vyhlásil pri svojej návšteve vo Zbojnom: *«Nech to všetci dobre vedial V záležitosti kalendára budem rešpektovať a sa riadiť vôľou národa»*.

Ale vyjadrením vôle národa nemôže byť vôľa jedného, alebo troch, ale vôľa väčšiny. V celom svete platí právo väčšiny. Všade menšina sa musí prispôbiť väčšine. Keďže teda v niektorej farnosti väčšina chce nový, a len malá menšina chce zostať pri starom, men-

šina je povinná sa prispôbiť väčšine a nie si povedať: »Ja budem i naďalej po starému«. Takým spôsobom nastane v diecézi zmätok, budeme na výsmech celému svetu. Dokázali by sme tým svoju nekultúrnosť a neorganizovanosť a revolúcionárskeho ducha.

Potrebu nového kalendára najviac cítia gréckokatolíci v mestách. Preto aj v Michalovciach s väčšinou hlasov sa rozhodli pre nový kalendár. Rozhodnutím väčšiny boli sme aj my, otcí misionári, prinútení prijať sviatkovanie všetkých sviatkov o 13 dní skôr. Urobili sme tak len na základe prírpisu samého najdôstojnejšieho p. biskupa zo dňa 20. mája 1946, ktorého znenie uverejňujeme doslovne na inom mieste.

Redakcia

O. J. Peja, Lastomír:

Preobrazenie

Jeden zo štátov USA New York má za štátne heslo jediné slovo *Excelsior*. Pochádza z latinského slova *excelsus*. Značí vždy vyššie, ustavične hore. Americký básnik Henry Wadsworth Longfellow napísal aj jednu báseň pod týmto názvom. Mládenec nesie zástavu s nápisom *Excelsior*. Ide večerom v zime cez Alpy. Pohrdá nebezpečenstvom, ľudskými ohľadmi a ženskou láskou. Nakoniec mních svätého Barnárdia pomocou psa najde ho zmrzlého v snehu, ale ešte aj v ztuhnutých rukách držiaceho zástavu s jej zvláštnym heslom.

Excelsior by malo byť heslom mnohých v tuzemskom živote. Nedbať nijakých prekážok, mať pred sebou svoj cieľ, chcieť ho dosiahnuť za každú cenu. Naša svätá Cirkev práve na Preobrazenie nás podobne oduševňuje, ukazuje nám na hore Tábor premeneného Syna Božieho v jeho nebeskej sláve a akoby k nám hovorila: „Deti moje, chod'te, neumdlievajte na ceste života, kráčajte vyššie — hora Tábor — hora slávy čaká i na vás.“

Rafaël namaľoval obraz, ktorý nesie dnes meno Premena Pána. Pod horou Tábor je výjav ľudskej biedy. Jeden mládenec posadlý zlým duchom sa svíja. Otec, matka a príbuzní sa na neho pozerajú. Tiež apoštoli sa bezradne na neho pozerajú. Iba jeden z nich ukazuje hore na Tábor, kde sa Isus vznáša v svojej sláve. Nikto však nedbá pokynov tohto, mysle všetkých sú obrátené dolu k ľudskej biedy, zosobnenej v tom posadlom mladíkovi. Aký to úchvatný obraz života, kde niet Isusa. Kde chybuje Isus, tam panuje zlý duch. Ako toho mládenca posadol zlý duch, tak posadlá *smyselnosť* dnes celé mestá, ba aj naš vidiek. Ale Cirkev nám poukazuje na Isusa, aby sme ho neopustili, aby aj On neopustil nás. Cirkev nás pobáda k tomu, aby Isus

»Kto je nepriateľom Cirkvi a ju nespravodlivo posudzuje v domnienke, že ona je prekážkou najvyššieho rozvoja človeka, ten sám nedospel ešte ďaleko na pravej ceste k pravde a k múdrosti, i keby si myslel, že hovorí s anjelmi, že svojim duševným pohľadom preniká všetky planéty a vie porozumieť i najhlbšie taje duše.«

(Vincenty Lutoslavský)

»Skúsil som sám na sebe i na mnohých iných, že denné sv. prijímanie je najbezpečnejším prostriedkom, aby sme porozumeli tajomstvám viery. Všetci, ktorí úprimne plnia podmienky, ktoré Hlada Cirkev k sv. prijímaniu, nachádzajú vo svätosťkách nusiť duchovnú, ale aj rozumovú a prirodzenú posilu.«

(Vincenty Lutoslavský — veľký konvertita.)

nechýbal v našich srdciach, aby nechýbal v rodinách, aby nechýbal vo verejnom živote, aby nechýbal nikde. Lebo kde ho nie je, tam je vláda zlého démona. Dnešný svet nechcel by vyznávať

Kto chce za mnou prísť, vezmi kríž svoj . . .

Isusa, chcel by sa obísť bez Neho. Preto Cirkev ukazuje evanjelium o premene Pána a pripomína nám slová Božie, ktoré udivení apoštoli počúvajú: „Tento Je Syn môj milý, v ktorom mám zaľúbenie, Toho poslúchajte.“

Hľa, hlas Boží s neba ustanovuje Isusa za Zákonodarcu sveta, ktorého máme poslúchať. Jeho poslúchať znamená nájsť cieľ života, kráčať bezpečnou cestou na tomto svete, aby sme dosiahli svoj cieľ večný, aby sme nestratili to, načo sme stворení. On povedal o sebe: „Ja som cesta a pravda.“ Touto cestou je treba kráčať nielen jednotlivcom, ale aj celému ľudstvu, aby neblúdilo po vedľajších cestách záhuby, zpusťlosti, zverskosti, vraždenia nenávisťi, ako sa to stalo i v poslednej vojne.

Treba však Isusa vyznať smele a nebojácne za každých okolností denného života. Pri nejakom prejave našej viery, napríklad idúc popri kríži, alebo pred kostolom, ne-

sme sme sa báť posudkov iných, ktorí by nás videli a ktorí by mali nejakú uštipačnú poznámku. Pomodliť sa máme napríklad napopoludnie, alebo večer pri zvonení nielen, keď sme sami, ale aj keď nás niekto vidí — nesmieme dbať na posudok ľudský, lebo je treba Boha väčšmi poslúchať, než ľudí.

„Každého, ktorý vyzná mňa pred ľuďmi, i ja vyznám pred Otcou mojim, ktorý je na nebesiach.“

Keď kladli základný kameň (k pomníku veľkého českého dejepisca Františka Palackého, zástupcovia všetkých slovanských národov vo svojich preslovoch sa snažili čím väčšmi osláviť aspoň slovami tohto velikána. Jak veľké bolo prekvapenie všetkých prítomných, keď ruský zástupca začal svoj preslov slovami: „Vo imja Otca i Syna i svjataho Ducha...“ Veľké ozaj prekvapenie, a to len preto, že sa niekto opovážil takéto slová povedať vo verejnom živote. Prekvapenie nie preto, že povedal nejaké zvláštne slová, ale len preto, že tie slová každodennej modlitby boli prednesené na mieste, kde už dávno sme odvykli ich počúvať. Pomaly sa to akosi už uzvyčajilo, že tie slová patrily iba do zákutia rodu, ako vec privátna, alebo do kostolov, odkiaľ ďalej nesmú. Badáme však dnes, že tie slová umlkajú už aj v zátiší rodu, umlkajú i v srdciach ľudí. A keď kňaz, ako služobník Boží, tak ako onen na obraze Rafaela, ukazuje k Bohu, ako ku prameňu potechy, úľavy, posily — kto dbá jeho hlasu? Každý je tak zanorený do hmoty, že jeho oči sa nechcú pozdvihnúť hore, aby videli svoje spasenie a svoj skutočný jediný cieľ tohto morenia a celého života. Kto dbá hlasu takého kňaza? Či nezačínajú ho pomaly vylučovať zo škôl, z účasti na vý-

chove mládcze? Či neodhaňajú už kňaza aj od postele umierajúcich, či nezačali už odstraňovať križe zo škôl, z verejných miestností, z nemocníc a Jeho náuku vôbec zo života?

Bez Christa v tomto slzavom údolí je smutno, trudno a temno. Nad nami pnie sa hora Tábör a nad ňou Sláva Božia. My čo robíme? Stojíme u päty Tábora pozerajúc iba do zeme, do hmoty a smyselnosti a či sme sa snáď vydali na pomalú cestu hore, vyššie k vrcholu hory? Cirkev nás pobáda volajúc k nám: Excektor! Len vyššie a vyššie — cesta príkra a obťažná, ale odmena je nepomerne väčšia, odmena je dosiahnutie svojho cieľa, večného šťastia. Dajme sa všetci na túto cestu okamžite, aby sme nezapoznili — Horí imiem srdca!

Posledný odkaz

Starý Plavnický mal už 76 rokov, keď ťažko ochorel. Vedel, že jeho koniec sa už blíži. Dal si zavolať kňaza, vyspovedal sa a prijal zbožne sv. sviatosti. Celá jeho veľká rodina sa shromáždila okolo jeho postele. Slzy im tiekli z očí, keď videli, s akou zbožnosťou a odovzdanosťou do sv. vôle Božej prijíma ich milovaný otec posilu na cestu do večnosti. Starý Plavnický bol opravdu milovaný. Takej požehnanej a šťastnej rodiny nebolo ďaleko-široko. Ale tiež maloktorý otec si dal takú námahu s výchovou detí ako on. Keď kňaz vykonal posvätné obrady a chcel sa rozlúčiť, požiadal ho chorý: „Neodchádzajte ešte, Otče. Rád by som tu pred Spasiteľom, ktorého som práve prijal do srdca, a pred Vami dal svojim deťom ten najdrahší odkaz, ktorý mám.“ Všetkých prítomných sa zmocnilo silné vzrušenie. Čože im chce ešte odkázať? Chorý sa na chvíľočku odmlčal a potom začal: Milé deti, ste tu všetky okolo mňa. Som rád. Ďakujem Vám. Priviedol som Vás do poriadku. Každý z Vás je dobre zaopatrený. Prežili sme spolu ťažké roky, ale aj šťastné a radostné. Ruka Božia bola vždycky s nami. Nech je za to Boh pochválený. Ale po Bohu najväčšiu vďaku vzdávam Presvätej Matke Božej a sv. Jozefovi. Vidíte ten obraz nad mojou posteľou. Sv. Jozef umiera. Leží na smrteľnej posteli ako ja teraz. Na jednej strane stojí u neho Isus Christos, na druhej strane svätá Panna. Sú smutní. Ale na tvári Jozefovej žiari pokoj a šťastie. Pred týmto obrazom som sa často modlieval za seba a za Vás. Sv. Jozef mňa nikdy neopustil. A že teraz umieram kľudne, áno, radostne, jemu za to ďakujem. Veľa, veľa dobrého mi preukázal. A túto úctu ako najdrahší poklad odkazujem aj Vám. Milujte úprimne sv. Jozefa. Keď sám Boh nebál sa sveriť sv. Jozefovi to, čo mal na svete najdrahšie, Isusa a Máriu, nebojte sa ani Vy odovzdať do jeho ochrany seba a svojej rodiny. Budete mu za to na smrteľnej posteli vďační ako ja teraz. Ešte nikoho nesklamal, kto sa pod jeho ochranu utiekal. Dáte mi na hrob križ. Dajte do tohto križa založiť aj obraz sv. Rodiny ako Jozef a Mária vedú dvanásťročného Isusa do chrámu. Kedykoľvek mňa tam navštívite, nech Vám ten obrázok pripomenie, že som bol vrúcny ctiteľom sv. Jozefa a sv. Rodiny a že túto úctu na smrteľnej posteli som zanechal aj Vám ako svoj najdrahší odkaz. Kiež aj Vás Jozef a Mária dovedú do chrámu nebeského tak, ako dovedli Isusa do chrámu Jeruzalemského.

O. Štef. Lazor.

O. A. Korvas:

Sv. Alfonz a úcta mariánska

Ani jeden znalec životov svätých nepochybuje o tom, že sv. Alfonz z Liguori, učiteľ Cirkvi a zakladateľ dvojakej rehole — redemptoristov a redemptoristiek, patrí medzi najväčších ctiteľov Matky Božej. V mesiaci auguste slávi sa najväčší sviatok mariánsky. Uspenie, v tom istom mesiaci 2. augusta je aj pamiatka smrti sv. Alfonza. Preto dúfame, že čitatelia Misionára so záujmom si prečítajú názory tohto veľkého svätca o úcte mariánskej.

Sv. Alfonz horel mimoriadnou, nežnou úctou k Matke Božej už od najranšej mladosti. R. 1775, keď sa vracal s biskupského stolca do zátiašia kláštora, vydal spis »Čudné riadenie Božej Prozreteľnosti«. V ňom háji tradične spôsoby úcty k Matke Božej a vieroučnú správnosť Litánie Loretskej. Tam mimoiné nachádzame vyznanie jeho lásky k presvätej Pannej. Hovorí: »Z ohľadu na česť Márie a na celkom mimoriadnu pobožnosť, ktorú som mal ku Nej od svojho detstva, rozhodol som sa . . . ukázať mylné názory jedného a správne odpovedi druhého«. Táto poznámka prezradzuje nám jeho veľkú radosť, akú má 50-ročný starec pri spomienke na nežnú lásku k Márii od detstva.

Keď štúdiom duchovných kníh a teologie vníkol do tajomných Božích plánov ohľadne spasenia ľudí, poznával stále viac a jasnejšie veľkú dôležitosť úcty k Matke Božej. V jeho duši stále viac dozrávalo pevné presvedčenie, že Mária je Prostrednica a Rozdávatelka všetkých milostí. Presvedčil sa, že táto mienka shoduje sa plne s mienkou veľkých učiteľov Cirkvi a s presvedčením všetkých kresťanov. Sám vraví, že učenie o všeobecnom prostredníctve Márie považuje za isté a nepochybné.

V najkrajšom svojom spise o Matke Božej »Chvály Márie« smelo vyslovuje tvrdenie, že prihovor Márie je morálne nutný každému, kto chce dojsť k spásu a k sviatosti. Počujme o tom jeho vlastné slová: »Isus Christos je jediný Prostredník medzi Bohom a ľuďmi zo spravodlivosti. On nás smieril s Bohom svojimi zásluhami. To nikto nepopiera. Ale bolo by bezbožné popierať, že Boh udeľuje milosti aj na prihovor svojich svätých, najmä na prihovor svojej Matky Márie . . . Niet pochybností, že pre zásluhy Isusa dostalo sa Márii hodnosti, aby bola Prostrednicou našej spásy. Nie Prostrednicou zo spravodlivosti, ale z milosti a svojím prihovorom, ako ju nazýva Konrád Holzinger: Mária, najvernejšia Prostrednica nášho spasenia . . . Že je modlitba o prihovor Márie vec veľmi spasiteľná a svätá, nemôže o tom pochybovať nikto, iba nemajúci vieru. Tu však chcem mimo iné dokázať, že prihovor Márie je nutný k nášmu spaseniu. Aby som sa vyslovil presne, nemienim nutnosť bezpodmienečnú, ale len nutnosť morálnu. Nutnosť tohto druhu vzniká zo slobodného Božieho rozhodnutia, aby všetky milosti nám dané, prechádzaly rukami Márie. Toto učenie možno dnes nazvať všeobecne uznaným medzi teológmi a učencami«.

Hlavným odporcom tohto učenia P. Antoniovu Muratorimu a P. Jánovi Františkovi Solimu odpovedal v osobitnej brošúrke »Odpoveď anonymovi«. Odpoveď končí myšlienkou: »Mienka, že všetky milosti

destávame rukami Márie, zdá sa veľmi odôvodnená a veľmi povzbudzujúca, nielen mne, ale aj mnohým iným spisovateľom, ako je Scgneri, Paciuchelli, Crasset, Mendoza, Nierenberg a Poiré. Preto budem sa vždy pokladať za veľmi šťastného, že som hájil a hlásal toto učenie i na kazateľnici, i keby nebolo pre to iného dôvodu, než toho, že sa tým rozpaľuje pobožnosť veriacich k Pannej Márii.

R. 1731 založil sv. Alfonz rehoľu Redemptoristiek, r. 1732 kongregáciu OO. Redemptoristov. Tým sa stal vodcom tisícov na ceste k spaseniu. Akú im ukázal cestu? Ako ich doviedol k Isusovi, k Vykupiteľovi?

Alfonz hľadal, premýšľal, modlil sa. A čoskoro došiel k pevnému presvedčeniu, že k Isusovi dojdeme najskôr skrz Máriu, k Vykupiteľovi sa ide najbezpečnejšie skrz Vykupiteľku. Táto myšlienka sa stala uholným kameňom stavby jeho smerníc pre duchovný život. Či písal pre prostý ľud, či pre duchovenstvo alebo -re členov svojho rádu, vždy a všade odporúčal heslo: »Poďme k Isusovi skrz Máriu, k Vykupiteľovi skrz Vykupiteľku«. Preto obvyklým zakončením jeho prednášok a modlitieb bol povzdych: »Nech žije Isus, láska naša a Mária, nádej naša!«

Z pevného presvedčenia o nutnosti príhovoru Márie pre naše spasenie, vyplývala aj ustavičná a horlivá snaha sv. Alfonza, aby si zaistil jej mocný príhovor u Boha. Vo sv. Písme čítal slová: Ja milujem tých, ktorí mňa milujú«. Tie slová platia predovšetkým o Isusovi Christovi. Ale shodne so sv. Cirkvou vhodne môžeme ich užiť

Rozdávateľka m.lostí . . .

aj o Prečistej Panne. Sv. Alfonz ich tiež aplikoval na úctu Bohorodičky. Preto všetkých vyzýval k nežnej láske k tejto najbezpečnejšej Vodkyňi k spaseniu. Odporúčal predovšetkým modlitbu sv. ruženca, pôst v sobotu, pomodliť sa Bohorodice, keď bijú hodiny, litániu Loretánsku, ktorú v gr. kat. obrade zastupuje Moleben k Presv. Bohorodičke.

Nasledujme veľkého učiteľa Cirkvi najmä v úcte k Márii, aby sme si aj my zaistili dôstojné miesto medzi vyvolenými v nebi.

Netrestaný hriešnik. »Hriech je hniloba duše. Keď sa hniloba neodstráni, sprôsobí ešte väčšie zlo. Preto hriešnik, ktorý nie je trestaný, je najúbohejší práve preto, že nie je trestaný, že nič necíti«. (Sv. Ján Zl., MG 49. 89).

Výklad liturgie sv. Jána Zlatouštea

Ako slnko prevyšuje svojim svetlom všetky hviezdy, tak Služba Božia prevyšuje svojou cenou a svojim významom každé ľudské dielo. Cennejšie dielo pre Boha my, biedni, omedzení tvorovia ani nemôžeme vykonať. Kto však chce byť pri sv. Liturgii s porozumením a úžitkom prítomný, nesmie pozeráť len na vonkajšok liturgických úkonov, ale načím zahlbíť sa do obsahu a významu jednotlivých modlitieb a úkonov. Služba Božia má predovšetkým štvoraký cieľ: Dokonale Boha chváliť, jemu ďakovať, jeho odprošovať a prosiť obetou Isusa Christa na kríži. Pri sv. Liturgii Isus je hlavným kňazom, obnovenie jeho obety na kríži je hlavným úkonom. Ale aj druhé složky sv. Liturgie majú veľkú cenu práve preto, že sú spojené s obnovením obety Isusa na kríži.

Vysvetlíť jednotlivé obrady, modlitby pri Službe Božej sv. Jána Zlatouštea bude hlavným cieľom niekoľkých článkov v našom časopise, aby náš ľud s väčším porozumením a úžitkom mohol byť prítomným pri tom najvznešenejšom a najcennejšom diele sveta.

Liturgiu sv. Jána Zl. delíme na tri väčšie časti: Proskomídia, Liturgia ohlášených (katechúmenov) a Liturgiu virných (veriacich).

Proskomídia

Slovo proskomídia pochádza z gréckeho proskomidzo — prinášam. Za prvých dôb kresťanských, prinášali obetné dary kresťania sami. A to: pšeničný chlieb a víno. Či sa užíval chlieb kvasený, alebo nekvasený, nie je isté ani jedno, ani druhé. Snem florentský schválil prevládajúce právo zvyčajné. Diakon odovzdal chlieb kňazovi, ktorý z najkrajšieho vykrájal tzv. „Ahnea“, ktorý má podobu štvoruhlastú, a z ostatných chlebov vzal len čiastočky. Tieto potom kládol okolo ahnea na diskos (potenu) a modlil sa pri tom za tých, ktorí ich darovali. Zbytok bol daný pre chudobných. Tento krásny starokresťanský zvyk-spôsob obetovania — zvečnili sv. Bazil a sv. J. Zlatoušty.

Kňaz oblečený v bohoslužobne rúcha, ktorých symbolický význam je v podstate ten istý ako u katolíkov rím. obradu, pristúpi k obetnému stolu — malému to oltárik (žertvenníku) —, ktorý stojí neďaleko sakristie a hlavného oltára. Ta rozloží sv. nádoby a veci: kalich, diskos, hviezdicu, kopiju, prosforu a príkrývky. Teraz začína proskomídiu slovami: „Požehnaný buď Boh náš vše, teraz i vždy i na veky vekov, amiň.“ Kňaz vezme do ľavej ruky chlebič-prosforu, do pravej ruky malý nôž-kopiju, ktorou robí tri razy kríž nad prosforou s modlitbou: „Na pamiatku Pána, Boha a Spasiteľa nášeho Isusa Christa.“ Kopijou vykrojuje z prosfory ahnebaránka v štvoruhlastej podobe, na ktorom je skrátený nápis: IS CHS NI KA, t. j. Isus Christos víťazí. Najprv zakrojí zprava do prosfory a hovorí: „Ako ovca na zabitie je vedený.“ Keď zakrojí zľava: „A ako baránok

pred tým, kto ho strihá, neotvorí úst svojich." Potom zakrojí odvrchu: „V tiesni bolo mu právo odňato“, nakoniec zakrojí dole: Rod jeho ktože vypovie“, potom vyzdvihne ahnce a hovorí: „Lebo vzatý bol zo zeme život jeho“. Nato kňaz položí ahnce na diskos a pokračuje: „Obetuje sa Baránok Boží, ktorý sníma hriechy sveta, za život a spasenie sveta“ a na vykrojenom baránku vyreže kríž. Potom obráti ahnce krížom hore a do pravej strany nahore bodne kopijou so slovami: „Jeden z vojakov kopijou bok jeho prebodol.“ Odloží kopiu, požehná víno a pokračuje slovami sv. Jána „a hneď vyšla krv a voda“. Medzitým naleje víno a vodu do kalicha. Ze sa tak skutočne stalo, potvrdzuje nám to sv. Ján: „a ten, ktorý to videl, vydal svedectvo a jeho svedectvo je pravdivé.“ Úkon obetovania je skončený; nasledujú úmysly a modlitby. Kňaz vezme malé čiastočky a obetuje jednotlivé: Prvú na počesť P. Márie, ďalej sv. Jána Kr. a druhých prorokov, apoštolov a všetkých svätých, z ktorých niektorých vymenúva. Ďalej obetuje čiastočky za sv. Otca, za svojho biskupa, svojich predstavených a za všetkých zo stavu duchovného, rehoľníkov a rehoľnica.

Paršská cerkov v Lutine.

Osobitné čiastočky obetuje za tých, ktorí dali na Službu na hlavnú intenciu, za živých i zomrelých príbuzných i za všetkých kresťanov a konečne sám za seba. Potom obetuje Bohu kadidlo s prosbou, aby ho prijal so zaľúbením a poslal nám Ducha Sv. Za príslušných modlitieb prikryje čestné dary, okadi je a modlí sa k Bohu Otcu, aby pre Isusa Christa a na orodovanie všetkých svätých prijal predložené dary na svoj duchovný oltár v nebesiach a láskavo zhladal aj na tých, ktorí ich prinášajú, aj na tých, za ktorých sa prinášajú. Proskomídia sa končí odpustom, ako samostatný liturgický úkon.

Z horeuvedených obradov je vidieť, že proskomídia je skutočné obetovanie. Preto veriaci majú byť už v cirkvi a prednášať v duchu s kňazom Bohu svoje úmysly a prosby. Kňaz začína proskomídiu slovami, ktorými počínali jest' židia veľkonočného baránka, slovami, ktorými začal aj Isus na Zelený štvrtok: „Blahosloven Boh náš...“ Aký symbol, aký duchovný smysel má proskomídia, jasne vysvitá z obrazov a modlitieb, ktoré proskomídiu doprevádzajú. Proskomídia predstavuje nám Starý Zákon, očakávanie a túžbu za Mesiášom, ktorého tak dojemne zobrazil prorok Izaiáš v hlave 53., ďalej nám pripomína prechod od Starého Zákona k Novému, narodením Mesiáša, ktoré naznačuje kňaz slovami: „I prijdúc, hviezda stanula na mieste, kde bolo dieťa“, keď kladie hviezdu na diskos, menšiu prikrývku, a väčšiu prikrývku nad kalich a diskos, konečne nám pripomína obetovanie v chráme. Obrazný smysel proskomídie je zjasnený ešte tým, že sa koná v kúte cirkvi, teda v ústraní, v chudobe a ponížení, ďalej, že cársko dvere ikonostasu sú ešte stále zatvorené, zatiaľ čo sa ľud tichučko modlí a netr-

pezlivo očakáva, kedy sa otvorí cársky dvere-brána nebeská a on pocíti rúbeznu vôňu kadidla, rozniecujúcu k vrúcnej, detinnej a vd'ačnej modlitbe k nebeskému Otcovi, ku ktorému prístup sprostredkoval svetu jeho Syn, Isus Christos a najmiljšia dcéra, Mária.

Nad obetným oltárom, žertvenikom, je obyčajne obraz smrteľného zápasu Isusa Christa v záhrade Getsemanskej, čo naznačuje, že pri sv. Službe skutkom sa stáva to, čo predpovedal prorok Izaiáš v kap. 53. o ponížení Mesiášovom, že Služba B. je skutočná obeť a predobraz.

Už aj v tejto prvej časti preplietajú sa tri hlavné veci: obeť, symbol a tradícia. Ešte však zrejmejšie to bude v ďalších dvoch častiach Služby Božej.

Po žatve

*Štít žniva vífazný tyčl sa po poll
spokojnom, sožatom, venčenom krížami,
s vífazstvom na očiach, na kosách s vencami,
valalmi stichlými kráčajú bojari.*

*Mozole-medaile hrdinské, oj pochod chlebový neboll,
bo dudlú mláfačky opojnú pieseň túh,
roľnik už ďakuje, plnia sa stodoly, komory...
biely už voní chlieb, mäkkí sa teplotou mozolnatých rúk.*

*Spokojnosť na tvárach, šťastné sú valaly,
bojari slávnostne vzdávajú slávy hold nebesiam,
v cerkvi už pokorne ďakujú za milosť, za dary...
ženy si šepkajú ruženec slávnostný a muži Otčenáš.*

Juraj Jusko Lipaj

Opustená spovednica

Starec v nemocničnom sále ležal ako mŕtvy. Chvíľkami ním trhol prudký hnev, že vzali balíček, chvíľkami bolestne nariekal: „Pre mňa už je všetko stratené... Judášovi zostáva len povraz, diabli len peklo...”

V tom pristúpi k jeho lôžku kňaz a podáva mu breviár a láskavo k nemu hovorí: „Dôstojný pán, tu je váš breviár a už vám ho nesmie nikto vziať.”

„Kto mňa volá! Dôstojnosti?” zachroptel starec, „nenechám, neposmie-
vajte sa mi!... Ale nie, nie. Vy mi nesiete ozaj môj, môj breviár? Kto ste?”

„Ja som kňaz ako vy,” povedá kňaz, „a som veľmi šťastným, že som
vás našiel.”

„Čo, vy viete, kto som ja?”

„Čím ste boli, to mne prezradil váš breviár a že ste nemocný a slabý.
to vidím. Budem vás denne navštevovať, keď vám to nebude na ľarchu.”

„Keď mne to nebude na ľarchu, ale ja nie som u vás, nie som váš, ja
som vystúpil,” starec sa zasa zasmial svojím zarúčajúcim smiechom „už
veľmi dávno som vonku, na slobode dr. Lutera, ha-ha-ha, u mňa nemáte
už čo hľadať,” tvrdo a hnevivo hovoril starec, ale kňaz nedal sa zastrašiť.

„Áno, vy ste vonku z Cirkvi,“ — vravel sústrastne, — „ste sám, opustený od ľudí a viem tiež, že ste nešťastný, — a to všetko mňa oprávňuje, aby som pri vás stál a vytrval. A keď máte ešte aspoň špetku viery, musíte uveriť, že mňa k vám posielal milý Boh, ktorý svojho Syna poslal na svet ako dobrého pastiera, nie k tým, ktorí pokánia nepotrebujú, ale k úbohým hriešnikom, ktorí blúdia ako v púšti ovce stratené. A vy to lepšie viete a cítite, než ja, dôstojný pane, môj spolubrat!“

Veľký duševný boj sa odrážal v starcovej tvári. Ale naraz sa jeho tvár hrozivo zmenila a dal sa do křiku. „Ja vám ďakujem, ďakujem vám, ale teraz už idte! Nemáte tu čo robiť, ja viem, na čom som. Ja som luterán — preč, preč! Ha-ha-ha!“

„Pôjdem, ale dovoľte mi len, aby som vám na rozlúčku niečo vyprával,“ — odpovedal mierne kňaz, — „Hore, na západ odtiaľ je známe veľké pútnické miesto s nádherným, veľkým chrámom. Každý je tam dojatý, keď tam len vstúpi. Každý tam vycíti dych milosti, ktorý tam vane. Naľavo i napravo stojí dvanásť spovedníc a v nich divy tvorí Duch svätý. Duch dobrého Pastiera, obracajúc hriešnikov a privádzajúc ich k Božiemu pokoju. Na ľavej strane však, vzadu, stojí v jednej bočnej kaplnke spovednica, — ktorá je osamotená, opustená. Jej dvere sú na kľúč zatvorené. Je zaprášená a nikto tam už dávno neprikláka. Narieka táto úctihodná spovednica vo svojej opustenosti a prosí všetkých idúcich okolo o sľutovanie. Už tridsať rokov je tam vystavený nápis: Pomodlite sa za záchranu nešťastnej duše! Stojí tam ako žobrák a prosí za toho, ktorý kedysi v nej konal svätý úrad, rozdávajúc s bohatým výsledkom milosti Božie. Tisíce pútnikov čítajú tento nápis a tisíce sa ich tam už modlili a dodnes sa modlí za toho, ktorého meno je im neznáme. Tiež jeho spolubratia modlia sa za neho bez prestania“.

Starček mal privreté oči a mlčal, počúvajúc vyprávania kňaza. Ani sval sa nepohnul v jeho tvári, ničím nepreznadil, čo sa deje v jeho duši.

Kňaz pokračoval: „Pred niekoľko rokmi priputovala do toho pútnického chrámu akási matka s odrostlými dieťkami, prišla veľmi zďaleka a pred tou opustenou spovednicou vyprávala im ako pred tridsiatimi rokmi našla v nej pomoc a záchranu, vo chvíli, keď ju všetci opustili a bola vo veľkom nebezpečenstve naveky zahynúť. Vyprávala deťom, ako bol trpezlivý, dobrotivý a ochotný onen spovedník, ktorý tam sedával, cez celé tri roky.“

(Pokračovanci).

Prednáška Robespierre-a o nesmrteľnosti duše

Robespierre, jeden z vodcov francúzskej revolúcie bezpochyby zhroziac sa svojich zločinov, nechal dekrédovať 18. florealu roku II., aby národ francúzsky priznal jestvovanie najvyššej Bytosti a nesmrteľnosti duše. Hľa, úryvok prednášky, ktorú predniesol v tom slávnom zasadnutí:

„Neradte sa na tom, že dobro vlasti a záujmy ľudstva, všetky ustanovizne, všetka náuka, ktorá potešuje a povznáša duše, musia byť prijaté; zavrhnite všetko, čo sa snaží ich degradovať a zničiť. Oživujte, povyšujte všetké vznešené myšlienky a veľké mravné idey, ktoré chceli uhasiť. Sbližujte kúzlom priateľnosti a sväzkom čnosti ľudí, ktorých chceli rozdeliť. Kto teda ti dal poverenie hlásať ľudu, že Božstvo nejestvuje? Tebe, ktorý sa

vážnive nachynaš pre túto vyprahlú náuku a ktorý sa neoduševňuješ za vlast'?

Akú výhodu nachadzaš, že presvedčuješ ľudí, že slepá sila riadi ich osudy a len náhodne dotýka sa zločinu a čnosti, že ich duša je iba slabým dýchom, ktorý vyhasne u brány hroba? Predstava o ich ničtožnosti nadchne ich pocitami čistejšími a povznešenejšími, ako predstava o ich nesmrteľnosti? Vnukne im viacej rešpektu vóči seberovným i sebe samým, viacej oddanosti pre vlast', viacej smelosti vzdorovať tyranii, viacej opovrživosti vóči smrti, alebo vóči rozkoši? Vy, ktorí ľutujete čnostného priateľa, vy radi myslíte, že jeho najkrajšia časť unika smrti. Vy, ktorí plačete nad rakvou syna, alebo manželky, ste potešení tým, ktorý vám povedá, že neostalo z nich nič iba prach? Nešťastník, ktorý hynieš pod ranami zákerného vraha, tvoj posledný povzdych je apel na večnú spravodlivosť! Nevinnosť na šibenici robí bľadým tyrana ma jeho triumfálnom kresle: mala: by ona túto povýšenosť, keby hrob vyrovnal utláčateľa a utláčaného? Nešťastný sofisto! akým právom vytrhuješ žezlo z rúk nevinnosti, aby si ho položil do rúk zločinnosti, aby si rozprostrel smutný závoj nad prírodou, aby si do zúfalstva uvrhnul nešťastníka, aby si krivdu posmelil, čnosť zarmútil a ľudskosť degradoval?"

(Z francúzskeho prel. O J. Peja).

Osídla mesta

(Podľa počutej skutočnej udalosti).

— Pôjdem, mama! Nemôžem viac vydržať v našoj nepatrnej dedinke. V meste mi bude lepšie. Som pekná. Azda sa mi traťi i... nejaký dobrý partner... áno, vydať sa. V meste je väčšia príležitosť. —

— Dievka moja, či nie je ti dobre u p. riaditeľa? Prečo len chceš do tohto mesta? Tak sa o teba obávam. —

— Čože sa o mňa máte čo obávať?! Veď som nie šestnásťročná, mám predsa už rozum. A u lekárnika v meste mi predsa lepšie bude ako tu na dedine. I viac si zarobím i lepšie si budem žiť. — A konečne, možno pri svojej kráse ani robiť nebudem musieť. —

Taká bola Helena. Hej, bola pekná. Akoby nie! Vyrástla ani divý kvet vo voľnej prírode. Jej líca od mladosti štípaly teplé i chladné vetry. Bola zdravá a odolná ani silnými vetriskami vyšľahaná jedľa. Jej oči nebovej farby, zrádzaly však márnivosť, túžbu po čomsi, čo nepoznala — po meste. Chcela, aby jej krásu videli viacerí a obdivovali.

A matka, chudera, čo mala robiť?

— Choď, dievka moja, choď s Bohom, lem dávaj pozor na seba, prídem ťa niekedy potom pozrieť! — tak jej to povedala naposledy, keď sa s ňou na stanici lúčila. A dcéra Helena vtedy sľubovala. Len aby sa o ňu nebála.

Dni, týždne, mesiace sa naháňaly. Od toho času, čo Helena odišla z domu, už skoro tri mesiace a ešte len vtedy raz písala svojej materi, keď došla na miesto svojej novej služby, do p. lekárnika L. Vodiho sa jej dobre. Prv bojazlivo sa správala neodvažila sa len na niekoľko metrov od lekárnikovho domu, aby azda nepoblúdila. Ale čože, čert nespí. A Helene sa ochotne

Pamätáš na to, že 11. augusta je odpust Matky ustavičnej pomoci v monastierskej cirkvi v Michalovciach? Hor sa k Matke!

ponúkol za sprievodcu, ktorý vraj ju povodí všade, všetko poukazuje, vďačne odprevadí domov atď... Bol to akýsi mestský švihák, ktorý večer máva pekne vyhladené nohavice, je súmerne učesaný, vie pekne hovoriť i ruku lepšie podať a stisnúť ako tam tí valalskí parobci. Darma je, zapáčil sa Helene. I chodila s ním. A keď toho zunovala abo on ju, chodila s druhým, tretím, štvrtým... Poznávala mestský život, chodila i do kina, na periferné zábavy, i s p. domácim „priateľsky“ nazívala, slovom modernizovala sa. A všade mala úspech, lebo bola pekná. A v tom víre mestského života, ktorý jej hlavu celkom pobalamútil, zabúdala vždy viac a viac nielen na dedinu, ale i na svoju matku. Ba ešte na niečo. Na kostol, na modlitbu...

A dni, týždne, mesiace opäť sa len naháňaly. Ba už skoro rok, čo Helena v meste. Matka doma nespokojná. bo dcéra už dávno nepísala. A aj ten posledný list, čo dostala asi pred dvoma mesiacmi, bol akéhosi ponurého obsahu. Takto vycítila Helenina mať, keď p. rektorová jej tento list čítala. — Ktovie, možno by sa rada i vrátil.

Jedného dňa dostala Helenina matka opäť list z mesta U. Akiste od Heleny: Pobešla hneď k p. rektorovej, aby sa dozvedela čo píše H.

— Príďte ma, mama, pozrieť! Ochorela som. Ležím v št. nemocnici na ulici D. Mám sa zle. Len príďte! —

Tieto riadky pomaly slabikavala p. rektorová a Helenina matka pri nich zalomila rukami a skríkla:

— Helena v nemocnici? Moja Helena v nemocnici? —

— Hej, uspokojte sa, ale tak píše Helena sama, poznám jej písmo. —

— Bože, čo sa jej len stalo? Veď bola taká zdravá! — vrtila hlavou starena, keď odchádzala od p. rektorovej domov.

Druhého dňa sa vybrala do mesta pozrieť dcéru, ktorá je v nemocnici. Už mala 60 rokov, ale ešte nemocnicu nevidela zovnútra. A čože by tam ona robila! Veď bola zdravá ako i jej matka a pramatka, čo pre nich boli by lekári vyšli na mizinu. Len teraz, na staré kolená, ide do tohto bieloho domu...

Privítali ju tam chladne. Horko ťažko sa doznela, kde leží jej dcéra Helena. Odprevadila ju tam sestrička. Ukázala jej dvere izby a odišla po svojej práci. Starena si ešte oddýchlá, poutierala slzy, ktoré jej zvlažily staré oči a vstúpila do izby, kde leží jej dcéra Helena.

Stojí a obzerá sa. Vidí chorých, cíti smradľavé zápachy, ale nevidí svoju dcéru.

— Nie, nie, tu jej niet, akiste v druhej izbe —, myslí si starena. Choré ženy sa na ňu chladno a mlčky dívajú. Chce odísť. Urobí pár krokov k dverám a zrazu začuje slabšie výkriky odkiaľsi z kúta izby:

— Mama, mama, nepoznávate ma? —

Obráti sa a vidí, že volajúca chorá už aj plače. Ale Helenina matka nerozumie tomuto výjavu. Možno nemá ani dobrý rozum tá úbohá stvora, ktorá je už len samá chrasta, rana, hnikoba, žijúca mŕtvola... I starena vyjde z izby a opäť prosí stretnuvšiu sestričku, aby jej ukázala jej dcéru...?

— Tam jej niet! —

— Akoby niet! Poďte!

— Tu je vaša dcéra! —

— Nad hlavou má napísané: Helena N.

— Sestrička, to nie je moja dcéra! Moja dcéra bola pekná. Nie, to je omyl, to nie je ona. —

— Mama, pre Boha nepoznávate ma? —

— Nie. Nie, to nie je moja Helena!

— Mama!

Úbohá matka. Predsa tá osoba, spotvorená pomstivou chorobou na nepoznanie, tá žijúca mŕtvola, bola jej dcéra, jej jediná dcéra Helena.

Michal Malý.

Nepochopiteľné milosrdenstvo Božie

Bolo to v Rusku r. 1943. Pre vyrážky na tvári dostal som sa do vojenskej nemocnici v Minsku. Na izbe č. 2 ležal pacient vojak. Mal amputovanú (odrezanú) nohu povyšie kolena. Trpel mnoho. V bolestiach pričádzaly mu všelijaké myšlienky o budúcom, záhrobnom živote. Niekedy začal priamo zúriť. Nikto mu nevedel vyhovieť. V zúfalstve hrešil a nadržal.

5. októbra 1943 však o 7 hodine večer zahúčaly nad nami ruské bombardéry. My sme boli vtedy ešte v slovenskej armáde. Nemocnica bola stranou od mesta. V okamihu jasným svetlom ožiarily rakéty našu nemocnicu. Napochytro hlásili poplach. Každý, kto len vládal, utekal z nemocnice do poľa. Vojak s amputovanou nohou keď videl, ako všetci lekári i ošetrovatelky i pacienti utekajú, začal nariekať a pre Boha prosiť, aby ho nenechali samého, aby aj jeho vzali so sebou. Mali sme s ním útrpnosť, ale nemohli sme mu pomôcť, keď sme ohceli samých seba zachrániť. Ostal sám jediný na izbe.

Len čo sme sa mohli troška utiahnúť, už začaly praskať bomby. Protiletcké delostrelectvo účinne robilo protiútoky, ale smelí letci nedali sa zastrášiť. Prileteli priam nad nemocnicu. (Podotýkam, že ani nebola označená medzinárodnou značkou červeného kríža). Spustili na ňu niekoľko bômb, ale priamo ju nezasiahli. — Koniec poplachu bol až o 11. hodine v noci. Keď sme sa vrátili do nemocnice, našli sme okno izby, kde ležal náš opusteený pacient, rozbité. Pacient bol od strachu celý bez seba. Ani nemohol nám odpovedať na otázky. Po chvíľke však prišiel k sebe. Prvé, čo nám povedel, bolo: „Zajtra chcem sa vyspovedať. Len Boh ma zachránil.“

A ozaj mal pravdu. Ráno sme našli pod oknom jeho izby 100 kg. ťažkú bombu. Celá sa zaryla do zeme. Len krídlo trčalo hore. Ale neexplodovala. Len tento krok Božej opatery, ktorý neverci nazývajú náhodou, zachránil nášho pacienta od istej smrti.

Ráno sa ozaj vyspovedal, prijal s úctou a vdáčnosťou sviatostného Spasiteľa do svojho srdca. Odvtedy si už dával veľmi pozor, aby nepótupil svojho starostlivého Otca a Spasiteľa hrešným a prekľnaním.

M. Mačuga.

Zo života pre život

Božský maják. Cestovateľ, idúci z Egypta musí preplaviť sa z Port Saidu. Hovorí sa, že cestovanie v noci je úchvatné. Úchvatná je noc tmavá, keď z majáka vysledajú sa lúče. Toto vystrelenie trvá niekoľko minút, aby vy-

striedala temná noc. Svetlo, ktoré dopadá na odchádzajúcu loď zbudí i tých, ktorí sa odložili na nočný odpočinok.

Cestovateľia hovoria, že je to úchvatný obraz, nezabudnuteľný

Aj my sa plašíme nocou a morom.
Noc utrpenia so svojimi nočnými prí-
šarami, noc krízov, noc hriechov . . .
V túrke vášni . . .

Náhle zasvieti, zasánu svetlo a teplo
zo svätostánku, svetlo Eucharistické-
ho Christa — Božského Srdca, ktoré
ukazuje smer cesty, dáva životodarnú
silu, teplo. Božské Srdce dáva zápasia-
cemu človekovi pomocnú ruku milosťa-
ni. Božské Srdce je ozaj majákom mi-
losterdenstva Božieho, ktoré sa človekovi
dáva každej chvíli, ale hlavne v pra-
vú chvíľu, kedy ho človek najviac po-
trebuje, aby nezahynul . . .

O. J. Krička, dekan

Pius V. a sv. ruženec. Pred niekoľ-
kými storočiami cestovali dvaja misio-
nári po severnom Taliansku, stretli
mladého chlapca — chudobného pastie-
ra. Pásol práve ovce. Keď zbadal mi-
sionárov, rozbehol sa k nim a úctive
ich pozdravil. Veľmi sa tešil, že mohol
pobudnúť v ich prítomnosti niekoľko
otcov. Úctivosť, ktorú prejavoval
malý pastierik rehoľným bratom, veľ-
mi ich dojala. Zúčali sa o chlapca viac
zaujímali. Medzi rozhovorom sa ho spý-
tali: »Počul si už niekedy niečo o sv.
ruženci?« »O, áno, veď denní sa ho
modlievam a rozjímam pritom o jeho
tajomstvách.« — »A kto sa naučil mo-
dlíť sa sv. ruženec?« »Náš pán farár.
Okrem toho mi sľúbil, ak sa budem
modliť a pilne sa učiť, že ma dá študo-
vať na kňaza.« Ale dodal smutne —
zdá sa, že P. Mária nechce, aby som sa
stal kňazom, lebo môj otec je už sta-
rý a chudobný a je úplne odkázaný na
moju pomoc.« Misionári potešili chlap-
čeka, povzbudili ho k dôvere k P. Má-

rii a rozlúčili sa s ním. Chlapec úctive
pobožkal misionárom ruku a odobral sa
zase k svojim ovečkám. Od toho času
modlí sa sv. ruženec ešte s väčšou po-
božnosťou. Onedlho odviezli misionári
chlapca do svojho kláštora vo Voghera,
kde prijal rehoľné rúcho. Po dôkladnej
príprave bol vysvätený na kňaza. Ne-
akorže sa stal biskupom, kardinálom a
nakoniec pápežom. Bol to pápež sv.
Pius V. Za túto milosť ďakoval P. Má-
rii po celý svoj život a neprešiel ani
len jediný deň, aby nebol pozdravil Ma-
tku Božiu aspoň jedným ružencom . . .

K čomu slúži spoveď? Spovedajte sa
a uvidíte k čomu ona slúži. Uvidíte,
že ona slúži k tomu, aby ste sa stali
dobrými zo zlých, akými ste boli, aby
ste opravili chyby a zlé zvyky, aké má-
te, a aby ste napredovali v čnosti. O-
na slúži k tomu, aby obnovila pokoj v
našich dušach a zahnila hryzotu svedo-
mia po poklesku.

Popierajte nakoľko len chcete účinky
spovede: každý kto akúsi, je nútený pri-
znať, že je tam dosť božského. Ten
klud, ten pokoj, ktorý nasleduje po hry-
zení (svedomia, to nie je prirodzené.
Choďte teda, vyznaňte svoje chyby pria-
teľovi, vašej matke . . . a presvedčte
sa, či hryzenie svedomia i nepokoj zmí-
zly.

Je to tak nudné spovedať sa. Uvážte
však, že vás neposlajú k spovedi, aby
ste sa tam zabávali. A potom všetko,
čo je dobré a užitočné, nie je vždy zá-
bavné. To je nudné prijímať liek, keď
ste chorí: prijmeme ho však, aby sme
sa uzdravili. To je nudné pracovať od
rána do večera: pracuje sa predsa, keď
chce sa žiť. Tak je to aj so spoveďou:
to je liek, nechutný, ale potrebný.

ZO SVETA

Z reči sv. Otca k členom marián-
skych družín: Dnešné časy žiadajú, a-
by naša mládež bola 1. veriaca, aby ve-
dela odporovať dnešnému laicizmu. 2.

čistá, aby vedela zastaviť ničiacie mrav-
né smery v tlačí, kine, divadle, odve-
v reči a v spoločenských spôsoboch. 3
nábožensky činná.

Svätorečenie bl. Františky Xaverie Gabriá, ktorú nazývajú matkou vysťahovalcov, konalo sa 7. júna tohto roku. Narodila sa 15. VIII. 1845 v Sant Angelo Lodigiano v Lombardii ako trinásť dieťa. Čítaním misijných časopisov zahorela túžbou stať sa misionárkou. Ako dorástle dievča chcela vstúpiť do kláštora, ale nikdo ju nechcel prijať. Preto stala sa učiteľkou. S výchovnou prácou začala v Codigno. R. 1880 založila rehoľu pre výchovu dievčat. Ale biskup Scalabrino v Piacenze dal jej iný smer. Želal si, aby jej rehoľa venovala sa starosti o vysťahovalcov. V tom smere vykonala nová svätica ozaj veľké veci. 24 rás podnikla cestu morom do Južnej a Severnej Ameriky. Starala sa o všetkých: O mužov, o ženy, matky, detí, o nemocných i umierajúcich. Vynikala neobmedzenou dôverou k Pánu Bohu. Hovorievala: »Nemám v peňaženke ani halier a predsa toľko peňazí som rozdala.« Viedla prostý duchovný život, bála sa hlbokého, prílišného premýšľania a úzkostlivosť. Svojích predstavených, biskupov a kňazov učila na slovo ako dieťa. Hovorievali o nej, že je silná ako veľký generál, ale pritom telečne bola veľmi slabá. Šikovná bola ako školený diplomat, politik. Za 24 roky založila 67 kláštorov a výchovných ústavov, kde s lásky k Bohu a bližnému pracovalo 4000 sestier jej kongregácie. Zomrela 22. XII. 1917 v Chicagu a za blahoslau-

vonú bola prehlásená 18. XI. 1938. — Týmto svätorečením sv. Cirkv a Boh chce postaviť kresťanským ženám a dievkam nový akvelý vzor k nasledovaniu.

List Lucie z Fátimy. V máji uverejnily Španielske Noviny Mat Lucie, ktorá je jedna z troch detí, ktorým sa zjavila Matka B. vo Fátime r. 1917 List poslala 20. IV. 1943 biskupovi v Gurze (Španielsko). Lucia je teraz snáškou. V liste píše o radosti Božského Srdca, že sv. Otec a mnohí biskupi vykonali zasvätenie, ako si žchula Matka B. vo Fátime. Ale vyslovuje v mene Božom aj hrozbu a nové tresty, keď nebude väčší počet duší ochotných odriekať sa všetkého, čo je nutné pre život podľa viery. Obet, ktorú si musí každý uložiť, je život podľa viery. Pri jednom videní Pán jej povedal: »Obet, ktorú žiadam od každého, je plnenie vlastných povinností a zachovanie môjho zákona. To je pokanie, ktoré teraz chcem a žiadam.« (La Croix z 25. VI. 1946).

Povýšenie obľúbeného svätca. Snáť riet kultúrneho kresťana a zbožnej ženičky, ktorí by nepočuli meno sv. Antonáček. Tento obľúbený svätec tohto roku v januári bol povýšený na učiteľa Cirkvi. Zomrel r. 1231 a až dnes ho Cirkv prehlasuje za učiteľa slovom i príkladom, aby sa veriaci ešte viac povzbudili k jeho úcte a k nasledovaniu v pokore, skromnosti a poslušnosti.

Z NÁŠHO KRAJA

Cyrilometodejaské slávnosti. Mesiac júl prežívala celá ČSR v duchu osláv spoločných slovanských apoštolov. Odsneli veľkolepé slávnosti náboženské i národné po všetkých krajoch republiky, najmä v Bratislave, na Veľhrade a na Devíne. Gréckokatolíci východného Slovenska sa chystajú osláviť ich na Veľhrade u príležitosti Unionistického sjazdu od 12. do 17. augusta. Vte-

dy usporiada Jednota sv. Cyrila a Metoda zájazd a púť na Veľhrad. Odchod pútnikov z okresov Humenné, Michalovec, Trebišov bude 13. augusta popoludní. Cesta tam a späť s ubytovaním i stravou na Veľhrade bude stať najviac 450 Kčs. Keď bude aspoň 500 pútnikov, dostanú zvláštny vlak. Ináč budú vyhradené pre nich len zvláštne vozna. 14. VIII. večer o 7. hod. privíta

Velehrad slávnostne našich pútníkov a 15. VIII. hlavné bohoslužby budú grécko-katolícke. Vystúpi pri nich spevokol z Trebišova. 16. VIII. vykonajú pútníci spoločne púť k Matke Božej na sv. Hostýn, kde budú tiež slávnostné slovenské bohoslužby. Po obede toho dňa dajú sa na zplatočnú cestu. Cyrilometodejskú Morava a najmä cyrilometodejský Velehrad teší sa, že bude môcť privítať tohto roku toľko grécko-katolíckych kňazov a veriacich ako nikdy dosiaľ. Vyzyvame kňazov i veriacich k hojnej účasti, aby sme dokumentovali svoju oddanosť k tradícii cyrilometodejskej a aby sme neoklamali očakávania našich bratov a priateľov z Moravy. Prihlášky nech podajú veriaci skrz svoj farský úrad Správe Jednoty sv. Cyrila a Metoda do 7. augusta. Protektorom púte je sám najd. p. biskup Pavel, ktorý 15. VIII. bude mať na Velehrade archieprejskú Službu B.

Unionistický sjazd na Velehrade s bohatým vedeckým programom a prednáškami popredných unionistických pracovníkov bude sa konať od 11.—14. augusta.

Posviacka novopsvätencov v Prešove. Z rúk J. E. najd. p. biskupa Pavla Gofdiča prijali kňazské svätenia dňa 28. VII. Michal Maňý z Pošy, Michal Sutaľ z Budkoviec, Ladislav Hučko z N. Slovinok, Aurel Mihaľč z V. Radvani, Alexander Lurich z Miklušovieč. Novým robotníkom na vinici Pánovej prajeme a vyprošujeme mnohaja i blahaja lita v požehnanej kňazskej činnosti.

Obnova misie v Zavadke. V okolí Vondrišľa, na hore vyššej ako šarišský Zámok rozprestiera sa tichá dedinka Zavadka s viac ako tisíc zbožnými obyvateľmi. Pre farský výstup na horu sú síce ako odrezaní od sveta. Chotár je veľmi ťažký a málo úrodný a predsa obyvateľom nechce sa do uprázdnených bytov Vondrišľa a Svendliara. Im je aj na hore dobre. Majú ticho. Stalený ruch moderného nenasytiteľného mesta nehatí

ich v pokojnom behu života. Keď sa chcú pobaviť, rozveseliť, netreba im ísť do veľkomesta. Majú doma cigánov—muzikantov, majú svoj výborný spevokol, ktorý vedie pán učiteľ Pichanič, nechýbajú im ani divadelné predstavenia a najmä nechýba im duchovný rodca a Sredobod pravdivého pokoja, štastia — Eucharistický Spasiteľ. Pre Christa a pre svoje zbožné duše vystavali si ozaj krásnu, veľkú cerkvu, veľa ozdobili tromi veľkými zvonami. Na ich hlas všetci spechajú do cerkvi a ako jednými ústami a jedným srdcom ospevujú a zvelebujú Božiu Velebnosť. 8—13 členné rodiny žijú v šťastí a pokoji, od hladu nezomierajú! — Ozaj je to dôkaz, čo značí Christos a kresťanstvo pre život človeka! — Tváre Zavadčanov sa ešte viac vyjasnili, keď v dňoch od 19.—23. júna osviežili sa 18 misijnými kňazmi. O. J. Fajla a O. J. Ďurkňa, očistili sa vo sv. spovedi (610) a posilnili sa sv. pričastím (1290).

Odpust Božského Srdca v Michalovciach priťahol dňa 28. júna asi dvatisíc zbožných čitateľov do monastierakej cerkvi úctiť najsv. Srdce Spasiteľa tichou zbožnosťou a kajúcnosťou. Vtedy prišlo do cerkvi korporatívne aj žiactvo michalovských škôl na ďakovné bohoslužby pri zakončení školského roku.

Odpust Božského Srdca vo Falkušovciach, ktorý zaviedol viac ako pred 10 rokmi vd. kanonik Czudaki, bol ozaj smiernym dňom celej falkušovskej farnosti. Procesie síce neprišli ako v iné roky, lebo bola plná práca po poliach. Prišla iba z Markoviec. Ale falkušovskí veriaci nechalovali čas pre božského Priateľa. Celá farnosť i muži spovedali sa ako pred Veľkou nocou. Prijímajúcich bolo 850. Večer pred odpustom povzbudil v kázni k úcte Najsv. Srdca pán farár z Markoviec a v deň samého odpustu misiónár O. J. Ďurkňa.

Výpomoc. Kázňami a spovedaním vypomáhali na odpustoch O. C. Zako-

pal v Pustom Černom, O. A. Fiala v Neneckej Porube a v Humennom, O. J. Fail v Malých Zalužiciach, Kolbošoch a Helcmanovciach, O. V. Arvaj vo Vechci a O. J. Ďurkán v Orechovej, v Krašku a v Levoči. Nábožensko—kultúrne prednášky držal v Lubovci, Janove, Mereticiach, Suchej Doline, v Sedliciach, v Miklušovciach, v Niž. Nemec-
kom, Blatných Revištiach, Bunkovciach, v Niž. Rybnici, Inočovciach a Jastrebiu. Vtedy zapojily sa menované obce takmer 100 percentne do SSJ.

Život v Bačkove. Táto obec trebišovského okresu bola celkom Nemcami zničená. Podmínovali trojvežovú cerkev, aj zvony rozbili. Len jeden z nich dal sa opraviť. Dňa 16. IX. 1945 potešil zarmútených obyvateľov obce anjel pokoja J. E. najd. p. biskup prešovský Pavel Gojdič. Teraz za cerkev a školu im slúži len barák z dosák, ktorý vystával za pomoci veriacich miestny gr. kat. duchovný a posvätil 23. X. 1945.

Idilická noc na Levočskej Hore. Druhého júla na tradičný levočský odpust d e s a f t i s i c o v é zástupy zbožného ľudu zaplnily návršie. Pri svetle

vatier a sviečok stovky skupín cez celú noc prespevovaly chvály Bohorodičky. Keď nie väčšinu, teda istú polovinu pútnikov tvorili gréckokatolíci. Veľké procesie prišli z Osturni, Hodezmarku a z bližších gr. kat. farností Spiša, ako napr. z Repaš, Torysiek a Blažova

Ďakovania. Ďakujem sv. Jozefovi za pomoc, ktorú mi preukázal. Odpu-
rúčam každému si konať deviatnik k sv. Jozefovi, k Božskému Srdcu a k Matke ustavičnej pomoci. (Rodák z Trebišova).

Ďakujem sv. Jozefovi za návrat syna z vojny a za jeho uzdravenie z ťažkej nemoci. (Členka z Hradišťa).

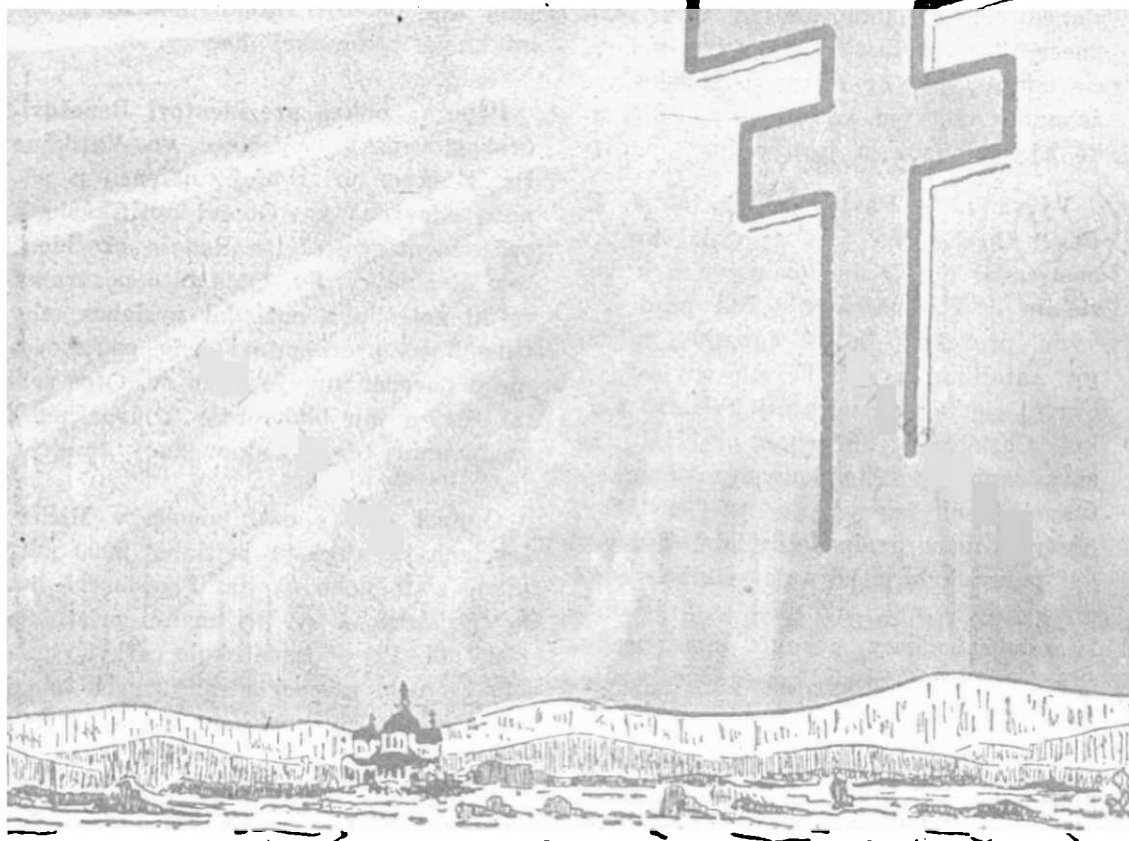
Pred niekoľkými týždňami upadol náš otec do ťažkej nemoci. Zaviezli sme ho do nemocnice v Humennom. Zarmútení som si modliť sa za neho denne 3 Otčenáše a 3 Bohorodice a tiež, že po jeho uzdravení dám na Spolok sv. Jozefa 200 Kčs, ktoré priložené posielam. Za tri dni stav otca sa tak zlepšil, že na štvrtý deň prišiel sám domov pešky, i keď naša dedinka je od Humenného vzdialená 4 km. Za toto všetko ďakujem ja i celá naša rodina sv. Jozefovi. (Rodina Pristašova).

ROZHLAS SSJ

i. — Služby B. za členov SSJ v auguste budú 2., 7., 15., 25. Toho dňa budú aj Moleben k sv. Jozefovi. 2. — P. T. horľiteľov a horľiteľky upozorňujeme, že v októbri už kn dodáme kalendáre na rok 1947. Veľmi dobre by urobili, keby už vopred zistili a nám napísali, koľko asi kalendárov máme im poslať do ich obce. Kalendáre môžu kúpiť aj

nečlenovia. Nebude drahý. Iste nebude drahší ako 20.— Kčs. 3. — Keď Vám posielame tlačené dotazníky, posielame ich preto, aby ste nám na nich mohli dať svoju odpoveď, alebo prosbu a nie preto, že by ste nemali vyrovnané účty, alebo že by ste mali vždy odpovedať na staré otázky. Odpovedzte len na tie, ktoré sa Vás ešte týkajú.

»Misionár« vydávajú OO. Misionári-Redemptoristi v Michalovciach. Vychádza každý mesiac. — Redaktor: O. Ján Ďurkán, zodpovedný redaktor: O. Jozef Fail. — Vydávanie je povolené rehoľnou i cirkevnou vrchnosťou i Poverenictvom pre veci vnútorné v Košiciach 28. apríla 1945 čís. 428/45 prez. — Tlačí knižtlačiareň »Pravda«, filiálka v Prešove. — Novinové výplatné povolené výnosom odbočky Poverenictva pôšt a telegrafov v Košiciach pod č. 22.661-1/a-1945. — Dohľadací poštový úrad v Michalovciach. — Členské SSJ na rok pre rodinu 35 Kčs, pre jednotlivcov 30 Kčs. Členovia SSJ dostávajú časopis i s prílohou zadarmo.

MISIONÁR

NÁBOŽENSKÝ ČASOPIS GRÉCKO-KATOLÍKOV

Ročník V.

September 1946

Číslo

9

VYDÁVAJÚ GO. MISIONÁRI-REDEMPTORISTI V MICHALOVCIACH

Z nášho kraja

Požehnanie sv. Otca ČSR. Prvé kroky k obnoveniu dobrých diplomatických stykov ČSR a Vatikánom boli urobené nástupnou audienciou nového československého vyslanca pri Vatikáne Dr. Arthura Matxnera 13. augusta t. r. Na konci audience udelil sv. Otec svoje apoštolské požehnanie všetkým katolíkom v ČSR, ako aj vyslancovi a jeho rodine.

Výzva J. E. Pavla k veriacim. J. E. Pavel Gajdič dňa 5. aug. vydal krátky pastiersky list k duchovenstvu a k veriacim, v ktorom varuje ľud pred ľživými prorokmi, ktorí agitujú medzi gr. katolíkami a chcú ich odviesť od pravej viery a od vernosti k Hlave Cirkvi Christovej. Súčasne prehlásil, že zavádzaním nového kalendára nemá v úmysle, ani nepovoľuje rušiť sviatky, pôsty a našu gr.-kat. tradíciu. Tým sa len posunulo sviatkovanie sviatkov o 13 dní dopredu, tak, ako keď sa niekomu spozdňujú hodinky, posunie ich dopredu. Starý kalendár za slnkom sa oneskoruje, nový chybu napravljuje.

Naše zastúpenie na unionistickom sjazde na Velehrade. Na unionistickom sjazde na Velehrade od 11.-14. augusta gréckokatolíkov prešovskej diecézy reprezentoval J. E. najd. p. biskup Pavel Gajdič, Dr. Nikolaj Ruzniak, dekan teologického fakulty v Bratislave, ktorý prednášal na tému: »Starostlivosť Sv. Stolica o jednotu Cirkvi«, O. Sebastian Sabol, provinciál Vasilianov, ktorý prehovoril o práci OO. Vasilianov na poľ. území a O. Metod Trčka, protodivn. Redemptoristov gr.-kat. obradu na Slovensku. V programe bola aj pred-

náška Jána Mastyľaka, gr.-kat. redemptoristu, profesora teologie v Obořišti: »Vladimír Solovjev a unionizmus.« Avšak pre jeho nemoc bola len prečítaná jeho zástupcom. Prítomní boli aj mnohí iní kňazi prešovskej diecézy.

Pápež, odkaz prezidentovi Benešovi. Československý vyslanec vo Vatikáne Dr. Matxner pri svojej audiencii u pápeža odovzdal sv. Otcovi notifikáciu o opätovnom zvolení Dr. Beneša prezidentom Republiky. Sv. Otec táto pozornosť veľmi potešila a požiadala vyslanca, aby tlmočil p. prezidentovi jeho poďakovanie a povedal mu, že aj bo sv. Otec veľmi váži a mu blahopraje k úspešnému zastávaniu tejto zodpovednej funkcie.

Odpust Matky ust. pomoci v Michalovciach 11. augusta pritiahol 2000 pútnikov z ďalšieho okolia. Prečlenené boli tri kázne, k sv. prijímaniu pristúpilo 800 ľudí. Pri obchode okolo cirkvi obraz Matky ust. pomoci niesli štyria kňazi na pozlatených nosičoch.

Rozšírenie SSSJ. Vďaka miestnym obojstranným p. farárom a ochotným ľuďom, redaktor »Misionára« mal možnosť behom jedného dňa prednášať v štyroch obciach: Fuňarka, Kereštev, Koryňa, Podhradik (4. aug.), na najaktuálnejšiu tému dneška, a zapojil manované obce stopercentne do SSSJ. Podobné prednášky so tým istým cieľom vykonal 18.-19. aug. v Šteľbachu, Blázove, Blaz. Dolná, Repalocen a Oľšavci. Aj vďaka pápežom týchto obcí a furmanom erdovne ďakuje redaktor.

„Vozdviženie čestnaho kresta“

Na úpäti túžob našich nám svietiš,
keď na šťastie pravé nám premeňuješ jarmo,
keď radosti sveta mierniš a v bólu sveta tešíš,
Križ — poklad šťastiu, láska u nádeje nekonečný zdroj.
Bolesť, rinúca sa z križa, sťa glorióla radosti čistej
venčená trňami žižia ku výškam speje,
ku žriedlu lásky Christa nekonečnej,
nesú nás ramená našich križov.
Bolesť čistá, buď požehnaná, požehnal ňa Pán
najsvätejšim križom lásky na Golgote,
bolesť — cesta pokoja, cesta milosťi k nám.

— — — — —
Ó, Pane, lásky a súcitu, daj každému vycítiť silu križov.
— — — — —

Najväčší Muž triumfov — túžob čistých Kráľ,
peklo zbraňou najčistejšej bolesti porazil
a tak sa stal križ Svetlom svetiel a Slávou sláv,
najsilnejším dôkazom lásky Pána vekov.

Juraj Jusko Lipaj

O. Dekan:

Vyplatí sa to?

Veru, každý si to musí dobre rozmyslieť a vyrátať, aby potom neľutoval, — ba aby nedoplatil!

Čo? — Už aj „Misionár“ chce sa zaoberať kšeftovaním? — Pomyslí si niekto. A čo vlastne ide? — Akú špekuláciu odporúča „Misionár“?

Každý mi dá za pravdu, že aj my krestania musíme dnes rátať, kalkulovať:

Či sa nám vyplatí pracovať pre dobro spoločnosti?

Či sa nám vyplatí byť dobrými, poctivými ľuďmi?

Či sa nám vyplatí plniť verne svoje povinnosti?

Či sa nám vyplatí pracovať pre zdokonalenie samého seba?

Či sa nám vyplatí ceniť dušu viac ako telo?

Či sa nám vyplatí dodržiavať prikázanie Božie a cirkevné?

Slovom: Či sa nám vyplatí kresťansko-katolícky idealizmus, kresťanský svetonázor, kresťanský život?

Sme ľudia, preto musíme zaujať aké také stanovisko aj k týmto otázkam, najmä dnes, v dobe veľkej vypočítavosti a všeobecného obchodného ruchu, kedy každý chce byť obchodníkom.

Po skončení prvej svetovej vojny istý maršal prosil o prepustenie z vojenskej služby. Na otázku, prečo chce zanechať také skvelé postavenie, odpovedal: „Nečudujte sa mi. Nemyslite si, že som si to nerozvážil. Som si plne vedomý svojho rozhodnutia. V armáde som slúžil celých 50 rokov. Pekný vek! Za celý tento čas slúžil som verne štátu a svojmu národu. Žil som výlučne pre vojančinu a pre rodinu. Len pre Boha a pre svoju dušu nemal som kedy žiť, ako sa patrí“.

Zastavme sa okamih pri týchto vážnych slovách. Iste aj on si položil hore spomenuté otázky. Pretože bol vždy poctivým, charakterným, rozhodoval spravdливо, kalkuloval charakterne — po vojensky — takto: Vyplatilo sa mi pracovať pre dobro a ochranu spoločnosti, konať svedomite svoje povinnosti, ale oveľa viac, nevýslovno viac sa mi vyplatí pracovať pre dušu ako pre telo! — Kresťansko-katolícky život má cenu najvyššiu!!! — Veď len on má cenu pred Bohom! — Len to je valuta ceny večnej.

A my? — Ako kalkulujeme?

Pracujeme na hospodárstve, deň a noc obetujeme pre zaistenie zemskeho života seba a svojej rodiny. Nelutujeme čas ani peniaze na zaistenie nejakej výhody... postavenia... miesta... Sme veľa razy otrokmi peňazi, sluhami dočasného šťastia, neúnavnými pracovníkmi na poli zemskeho bohatstva. — Ale byť priateľmi Boha, dôverníkmi Christovej idey, horlivcami mravnónáboženského svetonázoru a spoľahlivými bojovníkmi za spasenie svojej duše zdá sa nám ťažké, nemožné a snád' si niekto myslí, že sa to ani nevyplatí!?

Áno, priznajme sa! — Radi by sme umiestiť aj problém nášho spasenia medzi veci obchodné a akosi nevieme či nechceme si uvedomiť, že tento problém nemôže byť vecou obchodnou, že spasenie je voľačo stabilného čím sa nedá hýbať, čo neovplyvňuje ani dospelosť; ani inteligencia, ani bohatstvo, len jedine a výlučne milosť Božia. Milosť Božia-blahodať bola potrebná a je potrebná aj dnes pre každého. Na burze pravého ľudského šťastia nie je možné obchodovať s inou valutou ako s milosťou Božou. Duša robí človeka človekom. Preto o koľko cennejšia je tvoja duša než telo, o toľko cennejším má byť pre teba problém duchovného života než problém života pozemského. — Najlepší a najvýnosnejší obchod, ktorý sa každému vyplatí na 100%: slúžiť Bohu a svojej duši! — Kto tak robí a žije, tomu „všetko ostatné bude pridané“ (Mat. 6, 33).

Nestačí prikázania znáť, treba ich aj dodržiavať! (Ján. 14,21). Nestačí sa modliť „Da budet voľa Tvoja, Otče náš!“, ale treba sa jej aj podrobiť. Nestačí hovoniť: Som kresťan-katolík! Ale načím aj konať skutky kresťanského milosrdenstva (List I Jan 3, 18).

Hľa, niekoľko „drobných“ z valuty potrebnej k nášmu obchodu! — Koby každý z nás takto cenil svoj život a podľa toho aj žil, sami by sme sa presvedčili najlepšie, že sa to ozaj vyplatí.

Ján Ciernohorský:

Utrpenie vo svetle sv. viery

Mnoho vecí si dnes ľudia nevedia vysvetliť, lebo nesvieti im svetlo sv. viery. Ak by im viera svietila, ak by ju znali a sa jej držali, nebolo by ani jednej dôležitej životnej otázky, na ktorú by im nedala sv. viera jasnú, krátku a pravdivú odpoveď. Dnes najviac balamutí ľuďom hlavou otázka, prečo je toľko zla na svete a ako môže toto trpieť Boh, keď je spravodlivý a dobrotivý?

Vo svetle svätej viery a kríža Christovho, ktorého povýšenie slávime práve v tomto mesiaci, takto znie odpoveď:

1. *Je dvojaké zlo na svete: mravné — hriech, prirodzené — nemoc, chudoba a všetky iné nešťastia hmotné a telesné.* Ľudia sa najviac boja prirodzeného zla -- nemoci, chudoby, prenasledovania, pokorenia, smrti. Ale vo svetle viery skutočným zlom je mravné zlo, to je hriech a všetky druhé zla sú len následkami hriechu.

2. *Boh nemôže chcieť nijaké zlo priamo,* lebo je nekonečne dobrý, áno, samá Dobrota. Nemôže chcieť zlo ako zlo.

3. *Ale môže chcieť niekedy zlo prirodzené nepriamo.* To značí, že Boh môže na nás zoslať nemoc, biedu, utrpenie i smrť a iné telesné a majetkové nešťastia, strátu detí, ženy atď. Môže to chcieť z viacerých príčin:

a) keď sme si to zaslúžili ako trest za hriechy.

b) keď vidí, že z telesného zla bude mať ošoh duša.

c) keď chce ľudí od hriechov odstrašiť, od zemských vecí odpútať a k duchovným dvihnuť.

d) keď chce nás vyskúšať a nám dať príležitosť telesnými biedami nebo si zaslúžiť.

V takýchto prípadoch Boh chce prirodzené zlo nepriamo, lebo on nechce našu nemoc ako nemoc, ale chce naše duševné zdravie, ku ktorému liekom je telesná nemoc, chce naše večné šťastie, ku ktorému prostriedkom sú biedy zemské. Telesnými a hmotnými nešťastiami vedie Boh najčastejšie tisíce a milióny k večnému šťastiu. Ak by Boh netrestal hriešne ľudstvo hmotnými biedami, to by bol najväčší trest Boží, lebo všetok trest by ich stíhol na večnosti. Ale Boh dobrotivý trestá tu, aby nemusel trestať tam a aby sa ľudia opamätali a k nemu sa vrátili, keď omámení šťastím sveta, Boha opustili.

4. *Ale mravné zlo, to je hriech, Boh nechce a nemôže chcieť ani priamo, ani nepriamo,* lebo Boh celou svojou bytosťou nenávidí hriech a preto ho nijako nemôže chcieť. Boh môže hriech iba dopustiť, to zri. či, že môže nezabrániť, aby ho niekto spáchal, ale sám ho nijako nechce. A Boh nezabraňuje, aby ľudia hriechy páchali, preto, lebo ak by im musel vziať slobodnú vôľu, ktorú im dal. Ale Boh nikdy svoje dary nazpät' neberie a sľuby neodvoláva. K čomu sa raz rozhodol, to zostane v platnosti naveky. Boh sa rozhodol zachádzať s človekom, ako s tvorom slobodným a preto rešpektuje jeho slobodu, neobmedzuje ju, ani keď človek vo svojej šialenosti chce robiť seba- väčšie hriechy. Ani vtedy neberie človekovi slobodu, ačkoľvek mohol by mu ju vziať. Druhý dôvod je ten, že Boh vie obrátiť aj hriechy ľudí na svoju slávu a na ošoh druhých. A v tom je najväčšia sláva Božia, sláva jeho múdrosti a všemohúcnosti, že nik nijakým spôsobom nemôže prekaziť Božie plány, že On cez všetky rušivé zásahy ľudskej zloby do jeho plánov a diel, dosiahne to, čo si zaumienil dosiahnuť už od večnosti.

5. *Najčastejšie však Boh nechce ani hmotné, telesné zlo,* ale len ho dopustí, ako následok ľudských hriechov. Hriechami sa ľudia sami trestajú. Mnohé nemoci sú priamy, bezprostredný následok niektorých hriechov, najmä pijaństwa a nečistoty. Aj mnohé nepokoje vo svete sú priamy následok prestúpenia prikázaní Božích, čili hriechov.

Zlo vo svete povstalo odpadom od Boha a vzrástá tým viac. čím viac terajšie ľudstvo odcudzuje sa Bohu a jeho božským zákonom. Veľ desiat Božských prikázaní je krátky sice, ale presný a nezmeniteľný a do konca sveta platný zákoník pre celé ľudstvo, pre každý štát, pre každú rodinu i pre každého jednotlivca. Boh ho vydal, aby všetkým bolo dobre. Každý odklon od tohto zákoníka je príklon k peklu. Odklon od zákoníka Božieho je hriech. Veľký odklon je veľký hriech a malý odklon je malý hriech. Dnes sa svet odklonil od zákoníka Božieho takmer úplne a preto nie veľmi sa mýlia tí, čo hovoria, že už tu je pekló. Ale mohol by byť na svete takmer raj, keby bol dodržiavaný Boží zákoník, vyhlásený Bohom na hore Sinaj. Zničený moderný svet je kvietok, je plod modernej kultúry. A preto nik nemal práva za vojny kričať: »Kde je Boh? Prečo nerobí poriadok? Ako sa môže pozerať na to, čo sa teraz robí?« Čo si ľudia nadrobili, to musia aj zjesť. Boh nie je náš sluha, ale náš najvyšší Pán. Boh urobí poriadok, až sám uzná za dobré a tak, ako sám bude chcieť, a nie ako by mu ľudia rozkazovali.

6. *Nič nás nestihne na svete bez dopustenia Božieho, nech je to čokoľvek.* Podľa výslovných slov I. Christa, ani vlas z hlavy nám nepadne bez vedomia Božieho.

7. *Boh nikdy nepostupuje s nami nespravodlivo, i keď dopustí na nás seba väčšie nešťastie.* A preto nikdy nemôžeme mať spravodlivú príčinu nariekať si na Boha. Sme povinní všetko zniesť s vedomím, že za svoje hriechy minulosti by sme zaslúžili ešte viac trpieť. Môžeme však Boha prosiť, aby nás utrpenia zbavil, alebo nám ho aspoň uľahčil. zmiernil.

8. *Boh nikdy nedopustí na nás viac, ako môžeme zniesť.* Všetko môžeme, keď On nás posilňuje svojou milosťou. Ak nám sily schádzajú, prosme a dostaneme.

9 *Boh zlých trestá, aby robili pokánie a odpykali si tresty za hriechy.* Niekedy ich netrestá, lebo ich chce trpezlivosťou a láskavosťou pohnúť k dobrému. Ak sa však predsa nepolepšia, má dosť času ich potrestať aj na večnosti. »Byť veľkým hriešnikom a nebyť od Boha trestaným, je najväčší trest« — hovorí sv. Ján Zl., lebo všetok trest ho čaká na večnosti. A koho Boh miluje, toho križom navštevuje. Zbožný, poctivý mládenec vyhýbal sa zábavným a zlým spoločnostiam. Raz však predsa vystrojil sa na muziku. Po polnoci strhla sa bitka. Dostal s fľašou do hlavy. S rozbitým čelom chodil viac ako mesiac. Len raz išiel a už ho stihol trest, lebo Boh ho miloval a zavčasu chcel ho odučiť chodiť po zábavách. A ozaj zariekol sa, že bol na muzike prvý raz a posledný raz.

10. *Boh môže dopustiť nešťastie aj na nevinných, aby ich nešťastím ešte viac očistil, ako zlato v ohni, aby ich k sebe viac pripútal, ich vernosť vyskúšal, aby im dal možnosť získať si zásluhy pre nebo a aby oni, nevinní, stali sa, za príkladom Isusa i Márie, vykupiteľmi vinných.* Mnohokrát najlepšie občania trpia za zlých občanov, nevinné deti za hriešnych rodičov. V nešťastí nehrešit, nepreklínať, ale sa modliť, oddať sa do svätej vôle Božej, je najkresťanskejší spôsob snášania utrpenia, nech už je to zaslúžený trest, alebo len skúška.

Ako pozerali na utrpenie svätých?

Mnohí svätí nielen že sa nebáli utrpenia, ale priamo túžili trpieť pre Boha, aby mu mohli dokázať, že ho vedia milovať nielen, keď ich hlaská a darmi zahrňuje, ale aj vtedy, keď treba trpieť. Sv. Terézia Avilska často vzdychala: »Bože, daj mi trpieť alebo zomrieť.« Blahoslavený Henrich Suzo tak miloval utrpenie, že cítil sa celý nešťastný, keď nemal, čo trpieť. Raz dlhší čas nechal ho Boh bez utrpenia. V tom čase prišiel na návštevu do jedného kláštora. Pýtali sa ho, ako sa má? Odpovedal: »Obávam sa, že je teraz so mnou veľmi zle, lebo už štyri týždne ma nikto ani na tele, ani na cti nenapadol, nuž bojím sa, že Pán Boh už na mňa zabudol.« Po chvíľke, čo takto povedal, prišiel rehoľný brat a vravel: »Na istom hrade pýtal sa ma pán hradu, kde sa zdržujete a dvíhol ruku a prisahal pred všetkými, že vás prebodne, keď vás nájde. To isté prisľúbili urobiť aj niektorí jeho spolubojovníci. A už vás aj hľadali v niektorých kláštoroch. Preto chráňte sa, ak je váš život milý.« Keď počul služobník Boží tie slová, zvolal: »Nech je Pán Boh pochválený!« Ihneď sa rozlúčil so slovami: »Dietky moje, majte sa dobre! Boh na mňa myslel a dosiaľ ešte nezabudol.« Aj na teba Boh myslí a nezabúda, keď trpíš. Len daj pozor, aby si ty v utrpení nezabudol na Boha!

V čom je dokonalá veselosť?

Raz išiel sv. František Assiský z Perugia k Panne Márii Anjelskej s bratom Levom. Bolo to v zime. Mráz silne príťahoval. Na brata Leva, ktorý šiel trochu napred, zavolať sv. František a povedal: »Ó brat Lev, čo by minoriti na každom mieste dávali veľký príklad svätosti a dobrego vzdelania, jednako piš a dobre si pamätaj, že v tom nie je dokonalá veselosť.«

A keď prešli kus cesty, sv. František zavolať naň druhý raz: »Ó, brat Lev, čo by minorit osvecoval slepých, narovnával zakrivené údy, takže by mohol prorokovať nielen veci budúce, ale aj tajomstvá svedomia a ľudí, piš, že ani v tom nie je dokonalejšia veselosti.«

A keď zašli zasa kúsok ďalej, sv. František volal silne: »Ó, brat Lev, keby minorit vedel všetky jazyky a všetky vedy a všetky písma, vyhánal diabla, vracal sluch hluchým, chôdzu chromým, reč nemým, ba čo viac, keby kriesil štyri dni mŕtvych, piš, že v tom nie je dokonalá veselosť.«

A keď zasa prešli kúsok cesty, sv. František zavolať ešte mocnejšie: »Ó, brat Lev, ovečka božia, keby minorit hovoril jazykom anjelským a znal by behy hviezd a silu bylín, a boly by mu zjavené všetky poklady zeme a poznal by prirodzenosť vtákov a rýb i všetkých živošichov i ľudí i stromov i kameňov i korienkov a vôd, piš, že v tom nie je pravá veselosť.«

A keď prešli ešte kus cesty, sv. František zvolal najmocnejšie: »Ó, brat Lev, čo by minorit vedel kázať tak dobre, že by obrátil všetkých nevercov na vieru Christovu, piš, že ani v tom nie je dokonalá veselosť.«

A keď tento spôsob shovárania potrvával skoro dva kilometry, brat Lev s veľkým podivením sa ho spýtal: »Otče, prosím ťa pre meno božie, aby si mi povedal, nuž v čom je dokonalá veselosť?«

A sv. František mu odpovedal: »Keď prídeme k Pannej Márii Anjelskej celi premoknutí dažďom a skrehlí zimou, celí zablátení a strápení hladom a zaklopeme v kláštore na fortňu a príde vrátnik nazlostný a povie: »Kto je? A my mu povieme: Sme dvaja z vašich bratov, a on povie: Nehovoríte pravdu, ste dvaja podvodníci, čo chodíte po svete a klamete ľudí a okrádajte chudobných o almužnu; practe sa preč, a neotvorí nám, lež nechá nás stáť vonku na snehu od dažďa skrehlých a hladných až do noci, vtedy, ak také príkorie a takú ukrutnosť a také vystrájanie znesieme trpezlivo, bez reptania a budeme si pokorne a vlúdne myslieť, že Boh skrz neho hovorí k nám, ó, brat Lev, píš, že v tom je dokonalá veselosť.

A keď my neprestaneme klopať, vyjde druhý raz von nazlostný a ako dotieravých tulákov bude nás vyháňať grobiánstvami a pohľapkami, vykrikujúc: Practe sa ztadiaľ, naničhodní, veď môžete ísť do špitálu. Tu nedostanete ani jedlo, ani nocľah, a keď my toto trpezlivo znesieme, ba ešte s radosťou a láskou, ó, brat Lev, píš, že v tomto je dokonalá veselosť.

A keď my, pre hlad, zimu a noc budeme nútení ďalej klopať, volať a prosiť pre lásku božiu s veľkým nárekom, aby nám otvoril a pustil nás dnu, lež on ešte rozhorcenejšie povie: Ale toto sú dotieravci, však vás ja vyplatím, ako sa patrí, a vyjde von s hrčkavou palicou a zdrapí nás za kapucňu, svalí na zem do snehu a nabije nás; a keď my všetko znesieme trpezlivo a s radosťou, mysliac na bolesti Christa požehnaného, ktoré máme znášať z lásky k nemu, ó, brat Lev, píš, že v tom je dokonalá veselosť.

Teraz počuj zakončenie, brat Lev: Nad všetky veci, milosti a dary Ducha Svätého, ktorého Christos udeľuje svojim priateľom, je premáhanie seba samého, ochotné znášanie bolesti, krívd, potupovania, a nepohodlia pre lásku Christovu, je najväčší dar. Inými darmi sa nemôžeme chváliť, keďže sú nie naše, lež od Boha; preto aj apoštol hovorí: Čo máš, čo by si nebol dostal? A keďže si dostal, čo sa chváliš, ako by si nebol dostal? Avšak krížom, súženiami a protivenstvami môžeme sa chváliť, lebo toto je ozaj naše, a preto hovorí apoštol: Budem sa chváliť krížom Pána nášho Isusa Christa. Ktorému vždy česť a sláva na všetky veky. (Kvietky sv. Františka. 7.)

O. Ján Seman:

Veriť či neveriť?

Snáď je to na prvý pohľad príliš smelé tvrdenie, ale predsa pravdivé že nevercov (v pravom smysle slova) na svete temer nieto! Veď nevera není normálnym stavom; je nemocou, ktorej bacilom je — hriech! Nevera je choroba nákazlivá; má príznaky epidémie, ale je — nebezpečnejšia!

Myslím na neveru praktickú.

Lebo v dnešnom svete, v storočí pokroku, techniky, mravného úpadku, na žiaľ, nie je zriedkavým, ale skoro všeobecným zjavom, že mnohý — sotva vyrastie z krátkych nohavičiek — s prvým hriechom odbočí s cesty viery, pohrdne tým jediným a istým sprievodcom života v život večný. Mnohý, nechtiac byť nemoderným, zpia-

točníkom, či reakcionárom, tmárom, opúšťa vieru a stáva sa — kolaborantom diabla!

Hriech totiž vytláča zo srdca vieru. Zvlášť, keď pýcha vstúpi do hlavy, liberalizmus do šiat, ako aj do spôsobov jednaní človeka s človekom. Vtedy, keď materializmus nahradzuje kresťanskú morálku, zatým čo kresťanské dogmy zakopali by najradšej do katakômb, alebo v rakéte vystrelili niekde na Mars...

Život bez viery — je ponížením ľudskej dôstojnosti, že treba len, aby človek začal chodiť o štyroch (ako zvierat) a takto dal reálny výraz svojmu smýšľaniu. Takto by mohol priamo pozeráť na zem a odôvodnenejšie vraviť, že na zemi je jeho cieľ! Vzpriamenému však nie zem, ale nebo stavia sa pred oči ako cieľ!

Veď plný žalúdok, napchatá peňaženka, pasenie sviň, či poháňanie volov z trhu na trh — nie je cieľom dotyčných! — Žiješ nie, aby si jedol, ani nejíš, aby si žil, ale, aby si Boha poznal, v Neho veril... ostatné, závislé na tom, sú akty sprievodné.

Predovšetkým veriť, čo nám káže viera — konkrétne povedané: viera kresťansko-katolícka!

Veriť, veriť, — vždy len veriť?

Ja neverím nič, kričí odchovanec falošných doktrín, mylných myšlienkových smerov (človek dneška, ináč obťažovaný hriechami sprenevery, udavačstva, zločinmi na nevinných ľuďoch, smilstvom...!)

Avšak koľko absurdností musí veriť, akej veľkej viery potrebuje neverec, aby bol opravdivým nevercom...! Musí veriť, že niet Boha, že svet povstal náhodou z akejsi prahmloviny, že život povstal — náhodou niekde vo vesmíre, že nikto neriadi, nespravuje svet...

Tak veľmi sme odkázani na vieru!

Aj v tzv. šedom, všednom živote. Tak veriaci ako aj »nevereci«.

Veď denne v rozhovoroch sa na ňu odvoláva me (dovolávaním svedectva iných). Ba i vierou aj argumentujú, hoci ju zaznávajú! Veď aj exaktné vedy (matematika, fyzika, chémia...), stoja na základe viery!

Myslím však vieru, o potrebe, užitočnosti, ba nútosti, o ktorej hovorí Evanjelium, vieru v smysle teologickom (t. j. držať za pravdu to, čo Boh zjavil — ústami prorokov, skrze Syna svojho jednorodného — Isusa Christa), vieru v smysle katolíckom (mať za pravdu to, čo Boh zjavil — i keď očima to

Z odpustu Matky ustavičnej pomoci

nevidíme, smyslami nechápeme — a čo Cirkev verí predkladá), vieru ako čnosť (nadprirodzený dar, disponujúci človeka pevne verí zjaveným pravdám, vzhľadom na autoritu Boha).

»Bez viery nie je možné ľubiť sa Bohu.« (K Žid. 11., 6.) »Kto verí a dá sa pokrstiť, bude spasený; ale kto neuverí, bude zatratený.« (Mk. 16., 17.)

»Viruju — Verím« Cirkvi kresťansko-katolíckej je odôvodnené Sv. Písmom, dosvedčené apoštolmi, učeníkmi, svätými Otcami, uživotnené životom svätcov, posvätené i zpočatené krvou miliónov mučeníkov.

O. Nikolaj Đurkovič:

Svätci o viere Matky Božej

Ziadny jazyk nevypovie, nijaké pero nám nevylíči bytosť viacej skúsenú vo viere a predsa pevnú — ako bola P. Mária. Právom teda hovorí sv. Irenej: »Škodu, ktorú spôsobila Eva svojou neverou, Máriu napravila svojou vierou!«

Na stene Ivovskej armenskej katedrály predstavil Ján Roscn veľmi výstižne Zvestovanie P. Márie: »Vpredu anjel, skláňajúci sa pred Pannou: v pozadí perspektíva kolonády a vstup na Kalváriu: Isus s krížom a za ním opodiaľ v hlúčku žien plačúca Matka! Ako krásne a výstižne je podaná táto pravda! Sotva mohla pochopiť Mária významie, ktorého sa jej pri zvestovaní dostalo, keď jej Boh dáva poznať súčasne s nesmiernou prednosťou božského materstva, balvan prehorkých bolestí, ktoré bude musieť nevinne znášať. A čo robí v tejto chvíli? Laká sa? Stojí pevne pri viere! Vie si predstaviť onú nastávajúcu krutú skúšku s kráľovským vyznamenaním a hovorí: »Ajhľa, dievka Pána, staň sa podľa slova Tvojho!« (Luk. 1, 38.) Sv. Augustín uvažujúc o tom, volá: »Panna Mária svojou pevnou vierou, to je svolením ku vteleniu Slova Božieho, získala nám nebo!« A čím bol jej ostatný život? Celý život Máriin bol nepretržitým cvičením sa vo viere a trepezlivosti, ako to zjavil anjel sv. Brigitte: »Ako ruža žije medzi trnami, tak žila najsvätejšia Matka na tomto svete v stálom trápení!«

Ako asi pôsobil na P. Máriu útek do Egypta?! Boh, Kráľ kráľov, uteká pred červikom, žízňivým kráľom Herodom. Je to možné? Na to odpovedá sv. Anton: »Mária Panna stála i tu pevne, neotrasená vo viere, v Božstvo Christovo!« Svetlo Božstva Christovho doprevádzalo ju vždy, i pri najväčších pohromách životných. V tomto smysle obracia sv. Lev slová Knihy prísloví: »Nehasne v noci (v skúškach) jej svetlo!« (Prísl. 31, 18.) Konečne — aj keď jej Syn bol opustený i od najvernejších priateľov, zostala vo svojej viere nepohnutá, ako hovorí sv. Albert: »Panna Mária mala vieru najdokonalejšieho stupňa, nepochybovala ani vtedy, keď pochybovali učenenci!« Koľko bolestí a múk vytrpela pod krížom, keď jediná jej nádej — Isus — visel na kríži a okolo bolo počuť rúhanie a posmech. Sv. Bernardín vraví: »Tak veľká bola bolesť P. Márie, že keby bola rozdelená na všetky tvory,

tieto by ihneď zomrely.« (Tom. I. Scr. 61. a.5. c. 2.) Na slová sv. Jána: »Staly pri kríži Isusovom: jeho Matka a sestra jeho Matky, Mária Kleofášová a Mária Magdaléna!« (Sv. Ján 19, 25) pýta sa sv. Bernard: »Ubi stabat? Numquid iuxta cruce[m]? Im et in cruce[m] Pod ním? Veru, nie, ale na ňom, pribitá na ňom ako jej Syn. To bol vrchol bolesti a najväčšia životná búrka Rodičky Božej a predsa čujeme z jej úst pod krížom: »Veruju — verím, da budet — staň sa! Sv. Metod uvažujúc o tejto pevnej a hrdinskej viere P. Márie v Božstvo Christovo, volá: »Svojou veľkou vierou zaslúžila si Mária stať sa svetlom všetkých veriacich, žezlom pravej viery — ako ju pozdravil sv. Cyril Alexandrijský. Sv. Tomáš z Vilanovy rozumie slová sv. Ducha: »Ranila si moje srdce, sestro moja, nevesta... jedným z tvojich očí!« (Velep. 4,9) jej vieru. Oči znamenajú vieru, lebo tou sa P. Mária nemiernie zaľúbila Synu Božiemu!

Mária nikdy neutiekala pred krížom, nikdy sa nevyhýbala skúškam. Hrdinsky im ide naproti, chtiac osvedčiť svoju vieru a lásku k Bohu, ktorého nadovšetko milovala. Stále opakuje: Da budet — staň sa! Agar uteká od umierajúceho Ismaela so slovami: »Nemôžem na to pozerať, ako moje dieťa umiera hladom a smädom.« Inde niesol otec dieťa k lekárovi. Sotva začalo plakať, utickol: »Videl som na vojne ľudí s polámanými údami« — hovoril — »a zniesol som ten pohľad, a tu som sa nemohol pozerať, ako lekár vyťahuje zlomený koniec ihly mojmu dieťaťu!« Nie tak Panna Mária! Hoci jej materské srdce pri životných skúškach bolo omnoho viac sovrété bolesťou, predsa nejavila nijakej známky slabosti. Naopak, miesto toho, aby katom Isusovým zllorečila, šepká so svojim Synom: »Otče, odpusť im, lebo nevedia, čo činia!« Toto jej hrdinstvo odôvodňuje Eadner: »...opravdu prenikol Tvoju dušu meč bolesti, ktorý ti bol bolestnejší nad každú bolesť telesnú. Hoci koľko krutosti zakúsili na tele mučeníci, bolo to ľahké v prirovaní k Tvojmu utrpeniu. Som istý, že by si bola nevydržala muky tak bolestné, keby ťa sám Duch života, Duch každej útechy nebol posilňoval, nebol poučoval, že toto nie je smrť zániku, ale víťazstva.« Tu závodí viera s láskou a utrpením: »Láska s vierou, aby viacej horela bolesť, aby viacej žiarila,« hovorí sv. Bernard.

Prekrásne hovorí o nej Suarez : »Viera Bl. Panny Márie prevyšovala vieru všetkých ľudí a anjelov. Videla svojho Syna v maštali betlehemskej a verila, že je Stvoriteľom sveta. Videla Ho utekať pred Herodesom a verila, že je Kráľom kráľov. Videla Ho prichádzať na svet a verila, že je večný. Videla Ho chudobného a verila, že je Pánom vesmíru. Videla Ho ležať na sene, a verila, že je všemohúci. Videla Ho plakať a verila, že je radosťou nebies. Konečne videla Ho umierať na dreve kríža, ale zatiaľ, čo viera ostatných v základoch zlyhala, Mária pevne verila, že Isus je Bohom.« Preto voláme so sv. Augustinom: »Blahoslavenejšia si, Mária, keď si prijala vieru Christovu, ako keď si počala Telo Christovo!«

»Kto sa vie dobre modliť, vie aj dobre žiť. Kto zanedbáva modlitbu, začína hriešne žiť.« (Sv. Augustín)

Meno jeho Jozef

Cirkev, kráľovstvo Božie na zemi, má svoju históriu, ktorá jej priam posiata zvučnými menami vynikajúcich mužov a žien, ktoré nám žiaria ako vzory hrdinských cností kresťanských.

Prvé miesto v histórii Cirkve zaujímajú mená, každému katolíckemu kresťanovi tak milé a drahé: Isus a Mária!

Pri ich vyslovení vybavujú sa nám vzpomienky na smutný pád pokorenia ľudského, bezmocný zápas človeka s mocnosťami temnoty, ale súčasne i radostné spomienky na slávne víťazstvo a oslobodenie z jarma pekla, ktoré spôsobily práve tieto dve najsvätejšie Osoby, Isus a Mária.

Ale nemôžeme vysloviť tieto dve mená, aby sme nespomenuli a nevyslovili meno toho, ktorý žil v takom tesnom spojení s Isusom a Máriou, ktorý bol vybraný za ich Ochrancu, Pomocníka v ich vykupiteľskej činnosti, aby sme nespomenuli sv. Jozefa.

Sv. Jozef, to je to meno, ktoré po Isusovi a Márii je najdrahšie každému katolíckemu kresťanovi. Stalo sa nám sv. obyčajou spojovať toto meno s menami Isusa a Márie a vzývať ho s vierou a dôverou v živote i vo smrti.

Niektorí spisovatelia a učitelia duchovného života majú za to, že meno Jozef vybral Boh sám pre muža, ktorý mal byť Pestúnom Syna Božieho a manželom budúcej Matky Vykupiteľa.

Boh zmenil meno Abrahámovi, Jakobovi, určil meno Predchodcovi Vykupiteľa, šimonovi zmenil meno na Peter, Jozefovi oznámil, že má dať Spasiteľovi meno Isus, môžeme teda právom usudzovať, že i v tomto prípade zasiahol Boh sám a určil mu meno.

Meno Jozef skrýva v sebe aj hlboký význam a smisel, ako všetky mená dané Bohom.

Slovo Jozef je hebrejský výraz a znamená: **vzrást.**

Patriarcha Jakub žehná svojho syna Jozefa: Jozef, syn rastúci a krásny na pohľad . . ." (Gen. 49, 22.)

Sv. Jozef je rastúci, vždy, ustavične a krásny.

Rástol celý život. Rástol v cnosti, rástol v dôstojnosti, rástol v bohatstve zásluh, v nesmiernej sláve nebeskej.

A to meno sv. Patriarchy dodáva dušiam útechu, silu a ochranu, tak že po menách Isusa a Márie zaslúži, aby bolo najviac vzývané.

Sme úbožiaci tak v živote tela ako v živote duše. Potrebujeme milosť a pomoc. Vzývajte Boha a vzývajte ho vo svojom mene. Či neodvráti sa oko Božie od toho mena, ktoré Bohu pripomína iba našu nevďačnosť, hriech, zradu?

Potrebujeme meno, ktoré by bolo Bohu milé a nájdeme milšie meno nad meno Jozef?

Ono pripomína Bohu muža spravodlivého, zamieteného láskou, muža, ktorý v potu a námahu pracoval pre jeho jednorodného Syna, pripomína mu Betlehem, Egypt, Nazaret, život tohto muža, plný svätosti, cnosti, odriekania, jeho zásluhy.

Ostanie chladným srdce Božie k našim prosbám, keď počuje z našich úst vyslovovať toto sväté, drahé i samému Bohu — meno Jozef?

Kto túži mať milosť Božiu, vyslov meno Jozef. To meno vzývaj a Boh ťa vyslyší, pridá svätosť spravodlivým, hriešnikom odpustí viny. Kto ho zbožne vzýva, dostane milosti a dary, dostane palmu víťazstva po bojoch života.

A prečo sv. Jozef a jeho sväté meno je tak mocné?

Lebo: Nad jeho sväté meno nie je nič mocnejšieho, nič dokonalejšieho!

O. Jozef Mária Fail.

O. J. Ďurkáč:

Výklad liturgie sv. Jána Zlatouštieho

II.

Bohoslužobná časť východnej Služby B. od „Blahosloveno carstvo...“ do „Jekténie ohlašených“ včítane sa nazýva „Liturgia ohlašených“. Slovo ohlašenýj značí katechumen, prihlásený, zapísaný medzi čakateľov na sv. krst. Nie je ešte kresťanom, ale chodí medzi kresťanov, aby sa priučil kresťanskému životu. Títo čakatelia mali právo za starých časov byť prítomnými pri Službe B. len po Jekténiu ohlašených. Po nej na vyzvanie diakona: „Jelicy ohlašeny izidite ohlašeny izidite! Všetci čakatelia nech odídu! všetci čakatelia museli opustiť miestnosť, v ktorej sa konala Služba B. Na ďalšej časti smel: zostať už len pokrstení, veriaci kresťania. Preto ďalšia časť Služby B. sa nazýva „Liturgia vŕnych“.

Pozoruhodnejšie momenty „Litúrgie ohlašených“ sú: Jekténia mírna, Antifony a Malý vchod, Tropary a Svjatyj Bože, Apostol a Evanjelium, Jekténia suhába a ohlašených. Postupne si jednotlivé vysvetlíme.

Jekténia mírna

Po skončení Proskomídie kňaz okraďuje oltár, obrazy v cerkvi a veriacich. Pritom sa modlí psalm 50. Vrátiac sa k oltáru, odovzdá kadidlo, pokloní sa Eucharistickému Spasiteľovi, poznamená sa sv. krížom so slovami „Blahosloven Boh náš...“, pomodlí sa k Duchu sv. „Carju nebesnyj“, povzdychne si dva razy „Sláva na vysostiach Bohu a na zemi pokoj ľuďom dobrej vôle“ a raz „Pane, otvor moje ústa a budú hlásať tvoju slávu,“ pobožká oltárnu dosku, majúc úmysel tým uctiť ostatky svätého, ktoré nesmú chýbať na oltári pri Službe B. Pobožká aj sv. kríž, aby pre zásluhy Ukrižovaného boly očistené jeho ústa, vezme knihu evanjelií, dvihne ju k nebu, robí s ňou pred sebou znak sv. kríža a pritom zanôti velebne: „Blahosloveno carstvo... Požehnané buď kráľovstvo Otca i Syna i Svätého Ducha teraz i vždycky i na veky vekov.“ Ľud odpovie: „Amiň a hned nasleduje „Jekténia mírna“ (=mierna, spokojná, dôverná modlitba).

V Jekténii mírnej kňaz po výzve k modlitbe ako zástupca ľudu prednáša Bohu desať prosieb: 1. za nebeský pokoj a spasenie našich duší, 2. za pokoj na celom svete a jednotu a svornosť cirkvi i všetkých ľudí, 3. za chrám, v ktorom sa koná bohoslužba i za všetkých s báziňou Božou do neho prichádzajúcich, 4. za sv. Otca, metropolitu, Bohu milého biskupa (tu povie mená), duchovenstvo, cirkevné služobníctvo i celý klérus a ľud, 5. za celý štát, vládu, vojsko, aby mu Boh pomohol premôcť každého nepriateľa a protivníka, 6. za mesto, obec, v ktorom bývajú, i za každé mesto, za každú obec

a samotu i za tých, ktorí v nich s vierou žijú, 7. za dobré počasie a rozmnoženie plodov zeme a za pokojné časy, 8. za cestujúcich na mori, po suchu, za nemocných, trpiacich, uväznených a ich spasenie, 9. aby sme sa zbavili všetkej nepotrebnnej starosti, hnevu, núdze, 10. aby sa nás ujal, nás spasil, nad nami sa zmiloval a nás chránil milostivý Boh svojou milosťou. — Na každú prosbu ľud odpovedá „Hospodi pomiluj — Pane, zmiluj sa.“ Potom kňaz spomína na presvätú, prečistú Devu Máriu i na všetkých svätých a vyzýva všetkých, aby skrze nich odovzdali sami sebe i druh druhu Christu Bohu ako najvyššiemu Prostredníkovi a Zástupcovi nás ľudí u Boha. Ľud odpovedá „Tebi Hospodi — Tebe, Pane“ (doplň: odovzďavame sa, aby si sa nás zastal u Boha-Otca a nám vyjednal vyslyšanie našich prosieb). Velebnú modlitbu zakončuje kňaz takzvaným „Vozhlasom“: „Lebo Tebe náleží všetká sláva, česť a poklona Otcu i Synu i Svätému Duchu teraz i vždycky i na veky vekov“. — Ľud: Amiň — Staň sa!

Jekténia mírna nám pripomína modlitby Isusa Christa, ktoré sa modlil k svojmu Otcu nebeskému za 30 rokov skrytého života. Modlil sa iste za všetkých i za všetky naše potreby. Isus svojimi modlitbami zaslúžil nám vyslyšanie našich prosieb a svojím príkladom naučil nás modliť sa.

Pred Jekténiou mírnou dvíha kňaz evanjelium a robí s ním znak sv. križa, aby sme si pripamätali, že vierou v pravdy evanjelia a smrťou Isusa Christa máme voľný prístup ku Bohu ako deti ku otcu.

Keď to vieš nebudíš odteraz spievať pozornejšie a vrúcenejšie „Hospodi pomiluj, Tebi Hospodi, Amiň“?

Vydarená púť gr. kat. z vých. Slovenska na Velehrad

V dňoch 13.—17. augusta tohto roku podnikli gr. kat., ktorých počtom bolo okolo 550, púť na Velehrad a na Sv. Hostýn. Púte sa zúčastnili aj naši gr. kat. kňazi, ktorých bolo na 40, na čele s Jeho Ex. najdôst. p. biskupom Gojdičom. Hlavným poslaním púte bolo vyprosovať mier a pokoj u sv. Cyrila a Metoda a u Matky Božej hostýnskej. Nálada pútnikov bola slávnostná, i keď bolo dosť príčin k nespokojnosti, lebo cestovanie bolo v horúčave a v naplnenom vlaku veľmi neprijemné. I keď sme prišli nevyspatí na Velehrad, predsa pútnici nedali znať na sebe únavu a z oduševnením na tvárach zúčastnili sa služieb Božích, a so slzami v očiach prednášali svoje prosby a poďakovanie. To bolo 14. vo stredu. Na druhý deň bola archijerejská Služba, ktorá pôsobila mohutným dojmom na prítomných bohoslovcov a kňazov ako i na ľudí. Pred Službou bola akadémia, na ktorej sa vyznamenal gr. kat. cerk. sbor. z Trebišova. Bola to vlastne prednáška O Oleára, ČSSV o staroslovanskom obrade a o hlbokom význame našich liturg. piesní. Odpoľudnia sa naši pútnici zúčastnili na divadelnom predstavení: »Zkaza Velehradu«. Deň sme ukončili molebnom a suplikáciou, ktorý mal najdôst. p. biskup za asistencie kňazov. V piatok po včasnom vstávaní sa veriaci zúčastnili na Sl. B., na ktorých pristupovali hromadne k sv. prijímaniu. Týmto sme sa rozlúčili s Velehradom a nastúpili ďalšiu cestu na Sv. Hostýn. Bola to archijerejská Sl. B., ktorou sme pozdravili Matku B. hostínsku. Po nej nás krásnymi slovami privítal O. superior jezuita. Po jeho krátkej reči nasledovala kázeň O. Fialy. Na jeho slová: »Či sa im tuná páči, odpovedali ľudia

tým prostým úprimným slovičkom: »Áno!« O 5. hod. večer bol moleben. Krásnymi slovami najdost. p. biskupa a jeho archijerejským požehnaním sme ukončili púť. A potom súc povzbudení príkladmi Matky B., sv. Cyrila a Metoda, vrátili sme sa domov, zanechávajúc za sebou príklad tamojším ľuďom a to príklad detinskej úcty a lásky, príklad opravdivej zbožnosti, ako to bol povedal O. jezuita, ktorý nás bol privítal. Domov sme sa vrátili za zvukov piesní a modlitieb.

Účastník púte Fr. Gufrovič

Opustená spovednica

(Dokončenie)

Tvrdila, že by bola iste zahynula s telom i s dušou, keby sa jej nebol ujal a nebol ju viedol pevnou a tpezlivou rukou. Veľmi prosila Boha, aby mu to tisíckrát odplatil. V slzách pobozkala úctive spovednicu, dávajúc najavo veľkú vďačnosť. I deti pokľakly a modľily sa za bývaleho spovedníka svojej matky. Zostala tam i s deťmi ešte celé dva dni a v modlitbe pripomínala Bohu: „Iste pomohol podobne aj iným a Ty, Bože, by si mu dal zahynúť? Zmiluj sa nad ním podľa svojho veľkého milosrdenstva a návrať kroky jeho späť do lona svätej cirkvi.“

Illas mladého kňaza chvel sa úprimným súcitom. Aj na starcovi bolo vidieť zmenu. — V mocnom pohnutí dvíhaly sa starcovi prsá a s očí kanuly mu slzy, tu a tam pokyvoval hlavou. Milosť Božia robila v ňom veľkú premenu, ktorej sa vspleral jeho pán, diabol.

„Pán spolubrat,“ — pokračoval mladý kňaz, — „tá opustená spovednica v chráme N. bola vašou spovednicou, a ten spovedník, ktorý svojou horlivosťou zachránil túto matku, to ste vy, a tá matka, o ktorej rozprávam, je moja vlastná matka. Uložila mne, aby som ako kňaz nikdy neprestal pýtať sa na vás, dokiaľ vás nenájdem. — Ona je to, ktorá vás dnes mojimi ústami prosí: Zachráňte dnes sviatosťou pokánia svoju vlastnú dušu, máte právo na milosrdenstvo Božie, ktorého ste boli vy tak dlhé roky rozdávatelom“.

Starec bolestne zavzlykal. Avšak hneď potriasol šedivou hlavou: „Nie, — bolo by to až veľmi pekné, ale nie je to možné, ja som nešťastný, áno, nešťastný už mnoho rokov. To sa ani nedá opísať. Je to hotové peklo, — úbohá moja duša, — ty si stratená na veky. — Patriš medzi diablov.“

Vášnivý, bolestný vzlykot dral sa mu z hrdla: „Och, keby to bolo možné, keby ma mohol eš niekto zachrániť, tisíckrát som už preklial ten deň, kedy som z Cirkvi vystúpil a utiekol do sveta... Svet sa mi odmenil už tu na zemi. Napred som mal česť a chválu, ale potom, keď som nechcel tupiť Cirkev a proti nej písať, prenasledovali ma, sosadili, vyhodili na ulicu, jeden mi aj radil, aby som chodil s flašinetom, lebo iné už nič neviem: — Ale nič nepomohlo. Toho som sa predsa nedopustil, aby som tupil a špinil Cirkev, ani diabol, ani nijaká mocnosť ma neprinútila k tomu, — hahaha — nepovolil som a to ma iste dnes teší, a to bude mojou útechou aj v pekle.“

„Nehovorte o pekle, pán brat!“

„Viem dobre, prečo,“ šeptal tajomne starec, „vyprávali ste mi o svojej matke, ja vám tiež dačo poviem o svojej matke, niečo zo svojho života. Keď som vystúpil z Cirkvi a dal sa k protestantom, tu naraz jedného večera pri-

šla ku mne moja matka. Prišla za mnou a prosila ma, aby som sa vrátil. Odmietol som jej prosbu, ačkoľvek predo mnou kľáčala a ruky spínala. Nato prudko vstala, postavila sa predo mňa a hrozne vážnym pohľadom na mňa porezajúc, vravila mi slová, ktoré naveky nezabudnem. „Karol“, vravila, „vidíš ma dnes posledný raz. Zakrátko umriem a svoju predčasnú smrť obetujeme za teba. Počuj dnes moje ostatné slová. V moci a dôstojnosti anatky ti vravím a ukladám ako svojmu synovi, ktorému som dala život a ho vychovala: Keď sa nechceš vrátiť, nuž aspoň nikdy nič nehovor, ani nepíš proti svätej Cirkvi a nikdy od seba neodlož svoj breviár. Tiež sa nikdy a ničím nedaj prinútiť, aby si v smrteľnom hriechu odbavoval Službu Božiu. Keď ani v tom ma neposluchneš, prestaneš byť mojim dieťaťom a kliatha matkina ťa sprevádzaj v živote i v smrti!“ Potom tíško odišla. Druhý deň ráno našli ju v hoteli na lôžku mŕtvu. Srdečná porážka ukončila jej život.“

Mladý kňaz počúval s hlbokým dojatím históriu jeho života.

„Azda by som nebol nikdy robil sám od seba, čo mi matka zakázala, ale slovo matkino vrylo sa mi hlboko do srdca. Ačkoľvek ma často volali starokatolíci aby som čítal im Službu Božiu, ale neurobil som to. Hoci ma to stálo chlieb a úrad, nikdy som ani slovom proti Cirkvi nehovoril, ani nepísal. A breviár, akčkoľvek som sa dlho nemodlil, predsa som si nedal nikdy vziať. To ma dodnes teší. Ani celý svet, ani diabol ma v tom nepremohol.“

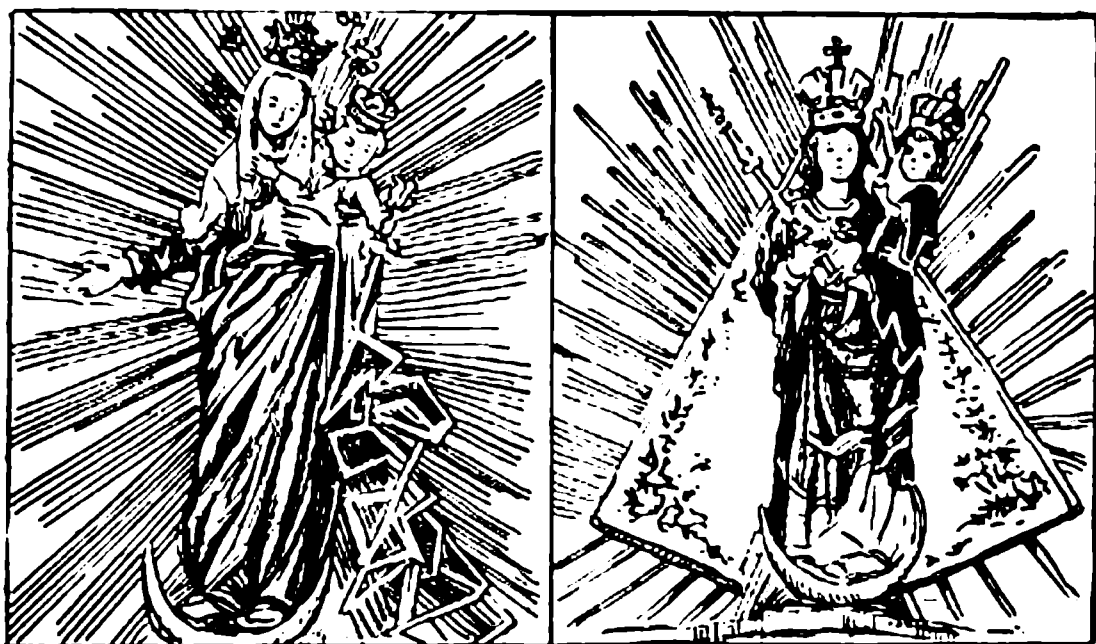
„Vďaka Bohu,“ zašepkal v nadšení mladý kňaz. „Tým ste si ponechali tri silné mosty pre návrat do sv. Cirkvi. A k tomu prístupuje ešte pozhnanie vašej matky a jej prfhovor v nebesiach. A čo sa stalo s vašou ženou?“

„Ťá sa oddala pijatyke a keď dostala znenazdania veľké dedičstvo, ktoré nás mohlo vytrhnúť z biedy, utiekla s ním, neviem kam. Hahaha. Od tej chvíle som začal sám seba vysmievať. Posmieval som sa sám sebe, kedykoľvek ma potkalo nové nešťastie, keď Prozreteľnosť Božia mi uštedrila nový polšček. Našiel som v tom akési uľahčenie, vysmiať sa sám sebe. Prestal som seba za svoje bláznovstvo za svoju zvrátenosť. Vravím si: čo si chceš, to máš, — hahaha!“

Mladý kňaz vzal do ruky jeden sväzok breviára a chvíľu v ňom listoval. Potom vravel nežne: „Milý pán spolubrat, Boh vám uložil ústami vašej matky, aby ste breviár neodkladali. Poslúchli ste a dnes užil Boh toho vášho breviára ako prostriedku, aby ma k vám priviedol, aby som vám milosť a dopustenie jeho menom ponúkol. Máme práve advetný čas, kedy Boh ústami sv. Cirkvi volá všetkých k pokániu. Prečítam vám voľačo z breviára,“ a čítal mu modlitby, ktoré kňaz sa modlieva v čase pôstnom pred sviatkami vianočnými. „Nechceli by ste i vy ísť za tým hlasom vášho dobrého pastiera a zasa sa navrátiť do jeho ovčince a byť jeho dobrou ovečkou?“

„Áno, teraz musím uveriť, už nie je viac možné, aby som pochyboval,“ starec nahlas zaplakal a natiahol ruky k mladému kňazovi ako ich dvíha bezmocné dieťa k matke. „Pomôžte mi z mojej neresti, z tohto bahna a ztratenia, — pomôžte bludnému synovi vrátiť sa v náruč — matky Cirkvi!“

Čo milosť Božia v ten deň začala, ukončila v nasledujúce dni. Zblúdilý O. Karol Koloman smieril sa s Bohom v sviatosti pokánia a viackrát prijal Božského Spasiteľa s opravdu čistým srdcom, blažený pokoj Pána rozohrial radosťne srdce kajúcnika, takže mohol kľudne očakávať koniec života, ktorý sa opravdu pomaly blížil...

Matka Božia na Sv. Hostýne.

Bolo to v noci Roždestva Isusa Christa, niekoľko týždňov po návrate O. Kolomana do sv. Cirkvi, keď predstavený kláštora v N., kde O. Koloman kedysi pôsobil, náhle sa prebudil. Studený vietor prudko zavalil otvorenými dvermi do tvári a akýsi hlas pomaly a vážne prehovoril: „Otvor spovednicu, — O. Koloman prichádza!“ Potom dvere sa zatvorily. Predstavený rozsvietil, ale dvere byly zatvorené a ako každej noci zvnútri zamknuté.

Ráno na Božie narodenie všetci ľudia v chráme sa divili, že opustená spovednica je dokonca otvorená.

Tej noci umrel tíska a blažene v náručí mladého kňaza O. Koloman.

Za rok na to zmizla z opustenej spovednice ceduľa s prosbou o modlitbu za nešťastnú dušu a starý nápis pod ňou „O. Koloman“, očistený zjavil sa zrakom veriacich. A sedel tam zasa spovedník a tým nebol nikto iný ako mladý kňaz, syn matky, ktorú kedysi bývalý O. Koloman tu od záhuby zachránil. Vstúpil sem do kláštora a poprosil o rehoľné meno: O. Koloman. Za príkladom toho, ktorého meno nesie, rozdáva tu neúnavne milosti Ducha Svätého zbožným pútnikom zblízka i zďaleka.

(Z čes. upravil. O. Aug. Kliment.)

Zo života pre život

Stočina zasvätená Božskému Srdcu.

V minulšej najstrašnejšej vojne našlo sa mnoho povzbudzujúcich vecí, ktoré dnes nám môžu slúžiť príkladom. Tým krajšie je to, že sa jedná o vojakoch, ktorí mnohokrát vravou vojny, hrmením diel, syčaním a pyakotom a strašnou a melancholickou piesňou dopadajúcich bômb, ujúkaním sirén, žte-

kotom guľometov, výbuchmi mín a všetkou príšerou vojny chluchmú, nepočujú prihovárajúce sa Srdcu Pánovu.

V tomto lomoze vojny bola istá stočina, ktorá mala svojho veliteľa Angličana, konvertitu kapitána Forsta.

Keď náš kapitán bol poslucháčom vojenskej školy, bolo ho vídať, ako často chodil na služby Božie, ba nehanbil sa nielen na službách Božích byť, ale sám osobne prislúhoval kňazovi.

Tak to robieval, keď bol poslaný na front. Mnoho ráz stá' ho to veľa obeti, lebo bolo treba, keď mal službu, či keď na vhodnú chvíľu i popoludní, aby mohol prijať Eucharistického Christa. Vtedy poprosil známeho vojenského duchovného, ktorý mu podal sv. prijímanie v pokročilom odpolední.

Mnohí jeho kolegovia, dôstojníci, začali si z neho žarty robiť, ba osmelili sa hovoriť, že robí hanbu svojim kolegom—dôstojníkom, lebo sa správa ako fraška ženička—staronka.

Keď toto nepomáhalo, prosili plukovníka, aby tento rázne zakročil proti mladému poručíkovi Forstovi. Plukovník šetrne, ale predsa chcel dosiahnuť toho, aby Forst prestal často prijímať, radil mu, aby aspoň v civilnom šate chodil ku sv. prijímaniu.

Mladý Forst zastal pred plukovníkom a pred všetkými dôstojníkmi — povedal: »Robím tým niečo takého, čím zneuctievam prapór kráľov?«. Na toto nedostalo sa mu nijakej odpovedi.

Po troch mesiacoch bol náš Forst povýšený na kapitána a dostal rozkaz, aby utvoril si svoju jednotku—stotinu. Vybral si mravne zachovalých vojakov, ktorí pozdejšie divy robili na fronte, nepoznali nijakých prekážok. Túto jednotku si pomenoval »Stotina Božského Srdca«, dal zhotoviť malé odznaky, na ktorých bol obraz Božského Srdca a napísal: Sláva Isusu Christu!

Ešte pred zásahom guľky napísal len pred pár minútami svojej matičke:

»Teraz nastáva utrpenie, smúť smrť hrdińska, preto prihováram sa Ti, mamko, aby si vedela, že smrť obetná, alebo najstrašnejšie zajatie, smúť týranie, noviam, táto obeta nech je prijatá Božským Srdcom . . .«

Kľesá, lebo guľka vyharala jeho život, aby bol pripočítaný k dôstojníkom Najvyššieho Veliteľa — Christa!

O. J. Kříška, dekan

Slúžim Bohu svojim spôsobom. Odpo-vedám hneď: Vy máte svoj spôsob, ale Boh má tiež svoj. Zaiste dovoľte, aby

som mal mienku, že spôsob Boží môže byť trochu lepší ako váš... A potom, keď každý sa dá uchvátiť svojim nadchnutím tohto druhu, zamiešajú sa do toho rozličné povery, každý bude mať svoje náboženstvo.

Keď hovoríte: »Ja slúžim Bohu svojim spôsobom«, to značí: »Konám čo najmenej, sotva čo Mu slúžim, alebo neslúžim Mu vôbec!«

Konečne tu niet slobodnej voľby, tu niet dvojakého možného spôsobu, sú povinnosti, odmeny, je nebo, ktoré je prisľúbené tomu, kto splní Božie podmienky. Ak nesplníme tieto podmienky, Boh nie je nám nič dlžný.

Ono bude lepšie, verte mi, keď budete Bohu slúžiť Jeho spôsobom, aby ste boli kresťanmi podľa jeho spôsobu: iba za túto cenu si zaslúžite večnú odmenu.

Zdroj sily. Mladý muž píše sám o sebe: »Bol som synom dobrých kresťanských rodičov. Čoskoro však dostal som sa do zlej spoločnosti a naučil som sa hriechom. Pristupoval som sice k sv. evia. tostiam, ale znovu a znovu som padal do hriechu. Väseň ma tak spýtala, že som podľahol aj sebe slabšiemu pokúšaniu. V jasných chvíľach uvedomil som si svoje nešťastie. Malomyselné a zúfalé myšlienky stále mi vírily v hlave. Už som chcel urobiť aj koniec svojmu biednemu životu samovraždou. Ale na šťastie dostala sa mi do rúk knižka o Najsvätejšom Srdci Isusa Christa. Čím ďalej som čítal, tým viac rástla vo mne dôvera k milosrdnému Srdcu Spasiteľa. S dôverou k Nemu rástla vo mne aj dôvera vo víťazstvo nad sebou. Čo mi bolo predtým nemožné, teraz je mi celkom ľahké. Prameňom sily je mi Srdce Spasiteľa, ktorého často prijímam vo sv. pričastíju.«

Zo sveta

Telegram Trumanovi. Sv. Otec poslal prezidentovi Trumanovi telegram, v ktorom sa žiada, aby zasadanie Organizácie spojených národov sa začalo modlitbou.

Prezident Talianska u sv. Otca. Sv. Otec prijal prezidenta Talianskej republiky De Nicola a ministra De Gasperiho. Sv. Otec pri tejto príležitosti povedal medzi iným: »Kto ignoruje Boha, prameň všetkej pravdy a spravodlivosti, ten nemôže ľuďu dať spravodlivosť a pravdu.«

Film o Pje XII. S veľkým úspechom beží v protestantskom Dánsku film: »Pastor anglicus« o terajšom sv. Otci.

Ružence do Grécka. 10.000 ružencov posielajú z Ameriky gréckemu ružencovému bratstvu, aby rozdávalo všetkým, ktorí túžia po ruženci a nemôžu ho dostať.

Posolstvo Trumanovi. Akademička francúzska mládež poslala prezidentovi Trumanovi prosbu na výstavbu Európy na kresťanských základoch a zásadách a pripojila žiadosť o prepustenie všetkých zajatcov do svojich domov.

Z Lardu. Budova pre lekárov bola rozšírená, aby čím viac lekárov (aj inoverecov) sa mohlo zúčastniť pri skúmaní zázrakov.

Zasvätenie Afriky P. Márii. GIP, Basutoland — Južná Afrika. — 22. augusta t. r. regent zasvätil krajinu Prečistému Srdcu Panny Márie. Po orlej krajine konaly sa slávnosti za účasti biskupa Jozefa Bonhomme, misiónárov a veľkého počtu verejných pracovníkov. Basutoland v Afrike je krajom, kde kresťanstvo najviac prosperuje. Je tu teraz 185.000 katolíkov, 75.000 evanjelikov z celého počtu 600.000 obyvateľov.

U. K. K.

Odpoveď štváťom. KIPA. — 29. júla 1948. — Časopis Observatore Romano odpovedá na útoky, ktoré obviňovali Pja XII., že veselne neodsaďuje národný socializmus. Spomenutý časopis v tejto súvislosti uvádza dokumentárne prípady, v ktorých pápež s úspechom zakročil proti akrobáciám v koncentračných

táboroch a uviedol aj mená takých Poliakov, ktorí za svoj život ďakujú len zákrokom pápežovým.

Tvrdenia, ktoré obviňujú, že ako »fašistický pápež« počas vojny podporoval Hitlera, môžu s úspechom pôsobiť len tam, kde sa nič nevie o akciách Pja XII. na zmiernenie vojnovcov a povojnových bied. U. K. K.

Dary na Spolok sv. Jozefa:

M. Baloščíková 20. J. Turčák, Mertece (zo svadby) 284. Jakoviany: M. Chovan 50, M. Basarová 25, A. Basarová 20, M. Fekete 20. A. Zala 20. Podhorod: J. Keropnikovič 35, M. Beňová 20, M. Hrižová, Prosačov 100. J. Cinkel, Maľcov 50. P. Udlič, Beloveža 80. A. Kováčová D., Bystrá 100. M. Čornej, Nem. Poruba 15. H. Cabalová, Strážske 15. XY, Krčava (z krstín) 31. A. Páiková, Suché 20, J. Hohoš, Hriadky 100. Fuľanka: (na poďakovanie) J. Šiba 50, A. Vašková 15, členky sv. milence 100. Z krstín u M. Mikloša: Jastrabia 170. A. Hudáková 65. Vyš. Remety 29. J. Korpáková, Košice 100. J. Mazur, Močarany (za uzdravenie) 20. Z. Štajlová, Michalovce 60. M. Gaulová, Haľin 50. Koľbáš: M. Varcholová 50, XY 50. P. Jacurová, Praha II., 50. A. Andrejčáková, zo svadby vo Varhaňovciach 90. XY. Zbehňov (za uzdravenie muža) 10. A. Sikšová, Seč. Poľanka 20. Z krstín J. Fedora, Hliné 100. Z. Tomášová, Jastrabie 20. M. Mitrová, Herľany 50. M. Trecáková, Iňakovce 25. J. Mitola, Humenné 50. Členky SSJ, Michalovce 380. Bohu známa 1000. A. Lipecká, Kolerža 50. A. Štefanovičová, Tarnova 20. J. Korba, Záhor 10. N. Semcnohová, Hrdlovka 100. A. Čisťková (za uzdr. otca), Šubinov 50. M. Procová, Nov. Ves 50. Štelbach 600. Blažov 300. Oľšavica 100. M. Čičra, Štelbach 100. Zo svadby Joz. a M.ár. Bečtas, Podhradík 55. Z krstín M. Karahuta 100. O. Pavol Spíňák, Verušár 50. — Pán Boh zaplať a zachovaj na mnohaja i bla. haja lita!

Dary na Oltár sv. Jozefa:

J. Havaĵ, Petejovce 50. NN 100. A. Pisko, Helcmanovce 50. A. Doliničová, V. Remety 204. Maľcov: M. Marčáková 30, H. Marčáková 30. A. Murcková, Hajtovka 50. B. Kondášová, Fišar 50. členovia SSSJ V. Toroň 187, A. Krištofóvá 50. B. Ferková, V. Toroň 150. Kame-nica n. C.: J. Peresta 30, vd. P. Jablonská 50, J. Korej 50, J. Darĵa 10, A. Basák 20, V. Korej 40, M. Vitkovičová 40, S. Hirnic 50, T. Havrišková 50, J. Hric 30. A. Grebaňová, V. Slovinky 50. Rus. Peľany: V. Hricišáková 15, A. Jurek 30, V. Sobeková 15, J. Skripko 10. J. Hricišák, Prešov 20. XY, Zbehňov 30. J. Dzuričko, Vehec 20. A. Sulinová, Humenné 30. J. Komárová, Kolonica 20. A. Tripajová, Porubka 10. K. Zubáková, Brestov 10. A. Zamichová, Koromľa 20. Staňkovce: M. Valitková 20, Š. Beňo 20. M. Dulay, Ložín 20. Hum. Rokytov: Z. Drobnáková 30, M. Drobnák 20, M. Karasová 20, A. Virajová 10, Z. Polivková 20. J. Dzurĵak, Skrabské 50. Kopčo. Pavlová, Čičava 20. Členovia SSSJ, Nádožd: 40. M. Mancoš, Jovsa 20. Petrovce: H. Popovičová 50, M. Gavula 50, J. Falis 40, J. Benčik 20, P. Žavacký 20, M. Falis 20, M. Benčik 20, P. Dzurinďak 20, P. Horňak 20. A. Falisová 15, A. Gribová 10, K. Štrfíľová 10, Š. Falis 10, J. Benčik-Hreško 10, P. Tomašura 10, M. Fečková 10, K. Fleková 10, Michalová Horňak 10, J. Falis-Ondov 10, M. Benčik 10, P. Dzurinďak 10, A. Novák 10, H. Melníšková 5, J. Fečik 5, J. Popovič ů, M. Tomčo st. 5. K. Benčiková 50, XY 10, M. Vacková, Koromľa 50. Vyš. Rybnica: J. Horváth 30. M. Peľo 30, M. Trochca 20, H. Petdušková 20, J. Hofondak 20, NN 30. M. Romanová, Tarnava 30. Giraltovce: J. Daniščak 5, Bar-

tanusová 15, Janovičová 30, J. Sedláková 15. Drahňov: vd. M. Semanová 30, Št. Sinčák 40, J. Vasiľ 20, vd. M. Ondová 10, A. Dzuro 10, vd. M. Piskájová 50, G. Harajda 10, J. Kaplár 5, M. Sidún 20, J. Štrako 20, P. Palínsky 10, A. Saršaňová, Až 20. E. Maščenk, Zamu-tov 50. Za uzdravenie M. Lešková, Re-meniny 30. J. Pončák, Drien. N. Ves 20. A. Gerĵaková, Mátysová 25. Z. Pavlovčík, Sliepkovce 20. Rus. Kazimír: M. Kellö 50, M. Molčanová 15, z krstín u J. Dudy 47, z krstín u J. Mašľansky 75. Štedrým darcom srdečne ďakujeme a prajeme na prĵhovor sv. Jozefa stonásobnú odmenu od Boha!

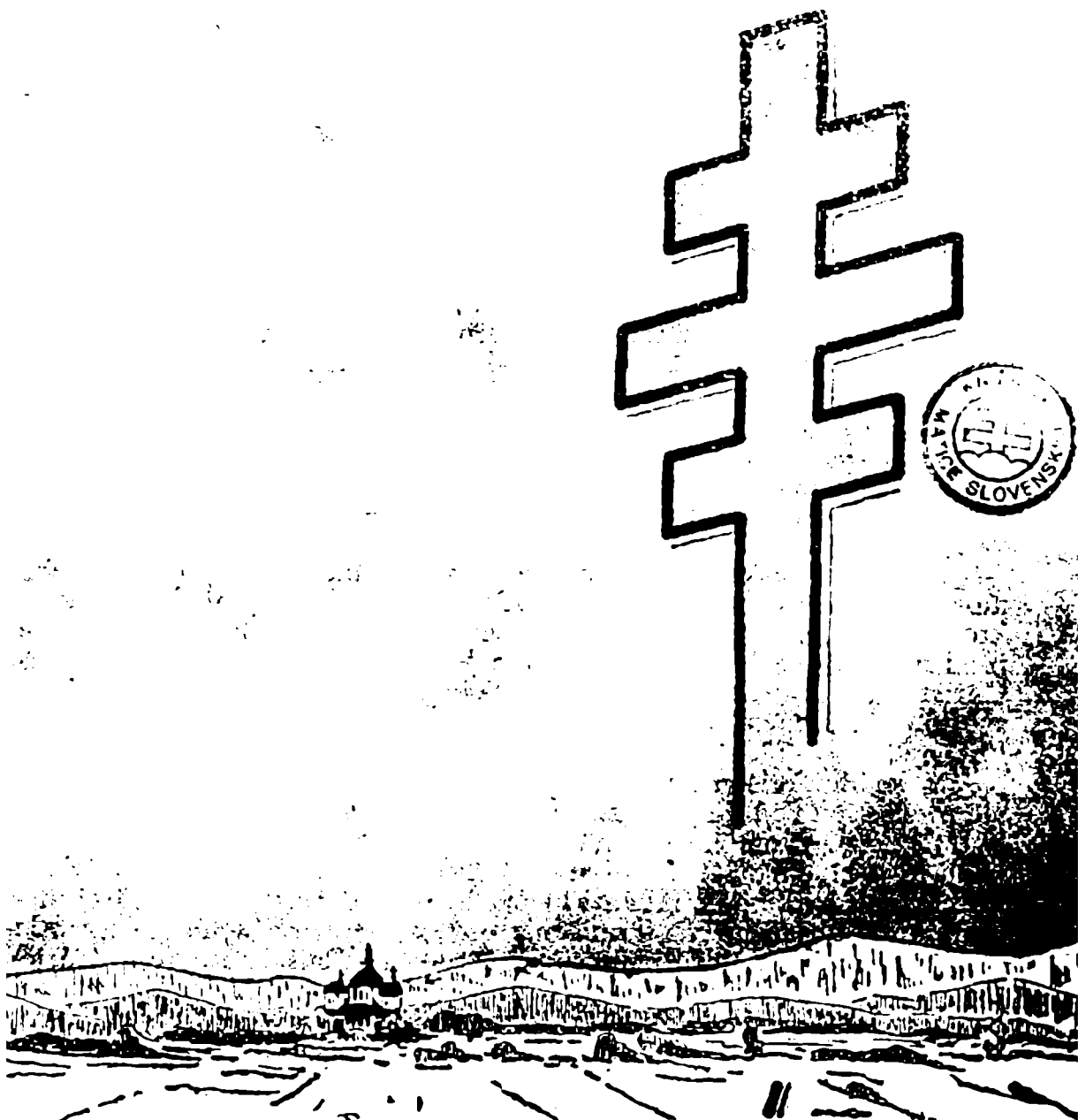
Naše hroby:

Helcmanovce: Michal Pisko, Jozef Gergavský. Enil Furinský, Jozef Furimský, vojak. Mária Olšavská, Lšačovce. Andrej Kramár, Malcov. Ján Pavučak, Merník. Češchov: M. Valigová, Jozef Kaňuch. Hriadky: Mária Berešová, Júlia Bajusová. Pavol Horný, Pozdišovce. Mária Lazurová, Vyš. Remety. Kat. Mankačová, Zavadka. M. Ferencová, Bunetice. Bežovce: Ján Halajčík, Juraj Sabo. Anna Nemčfková, Seč. Poľanka. Anna Begalová. Vičnaja im pamjať!

Rozhlas SSSJ

1. Služby B. za členov SSSJ budú v septembri: 8., 14., 23., 28. Moleben k sv. Jozefovi 28. — 2. Budúceho mesiaca už Vám doručíme kalendár na rok 1947. — Ozaj prekvapí Vás jeho veľkosť a krása zovňajšia i vnútorná. Prostý i vyberavý moderný čitateľ nájde v ňom zaujímavé a cenné čítanie. Jeho cena je najnižšie rátaná — 20 Kčs bez pošty. — Posielajte nám už objednávky! Do každej dobrej rodiny patrí kalendár »vätojosefský!

»Misionárske vydávajú OO. Misionári-Redemptoristi v Michalovciach. Vychádza každý mesiac. — Redaktor: O. Ján Ľurkán, zodpovedný redaktor: O. Jozef Faľ. — Vydávanie je povolené rehoľnou i cirkevnou vrchnosťou i Poverenictvom pre veci vnútorné v Košiciach 28. apríla 1945 čís. 428/45 prez. — Tlačí knižtlačiareň »Pravda«, filiálka v Prešove. — Novinové výplatné povolené výnosom odbočky Poverenictva pôšt a telegrafov v Košiciach pod č. 22.661-1/a-1945. — Dohľadací poštový úrad v Michalovciach. — Členské SSSJ na rok pre rodinu 35 Kčs, pre jednotlivcov 20 Kčs. Členovia SSSJ dostávajú časopis i s prílohou zadarmo.

MISSIONÁR

NÁBOŽENSKÝ ČASOPIS GRÉCKO-KATOLÍKOV

Ročník V.

Október 1946

Číslo

10

VYDÁVAJÚ: OO. MISSIONÁRI-REDEMPTORISTI V MICHALOVCIACH

Melodráma dietok Márie

Melodráma je zvláštna hudobná forma, v ktorej sa dej alebo slová prednášajú so sprievodom spevu a hudby. Najvelebnejšou duchovnou melodramou, v ktorej sa najväčšie udalosti svetových dejín sprevádzajú hudbou anjelského spevu či pozdravu »Bohorodice Divo« — je svätý ruženec!

Je to vrchol mariánskej úcty, lebo v ruženci vyzdvihujeme veľký dej vykúpenia, ktorý nemá v dejinách rovného. Zdôrazňujeme v ňom veľkú obeť Slova Božieho, keď Ho vidíme sostupovať do lona Matky Božej, keď Ho pozorujeme, ako slabé dieťa v chudobných jaslíčkách a v chráme ako obyčajného pútnika. V ruženci vidíme veľkosť lásky Boha k ľudstvu a hrôzu ťažkého hriechu, keď svojím »Bohorodice Divo« sprevádzame Isusa Christa do záhrady getsemanskej, kde sa krvou potil, keď ideme za Ním k malému a nízkemu stĺpu, kde bol pre naše nečisté hriechy bičovaný až na kosť, takže nebolo na ňom miestečka zdravého, keď pre našu pýchu, nudotosť a namyslenosť bol trnám korunovaný, keď pre našu lenivosť a netrpezlivosť ťažký kríž nesie a keď pre našu spásu je povýšený na kríži ako had na púšti, ako najväčší zločinec sveta, ktorý nemal už ani svojej podoby.

Napokon dávame Bohu v ruženci to, čo hlása jeho veľkosť, jeho moc a slávu. Slávny ruženec melodramatuje slávne zmŕtvychvstanie, ktorým nám Isus zaručuje slávne vzkriesenie a večný život, maľuje pred nami obraz Nanebevstúpenia a Soslania Ducha sv., ktorým Isus Christos korunuje svoje výkupné dielo. Tiež i Matka Božia dochádza svojej odmeny svojím Nanebevzatím a mocným orodovaním za nás, hriešnych.

V každej melodrame je najdôležitejší obsah. Melódia je nutná, ale predsa len vedľajšia. V našej duchovnej mariánskej melodrame má byť tiež na prvom mieste rozjímanie o tajomstvách narodenia, utrpenia a oslávenia Isusa Christa. Modlitba »Bohorodice Divo« je len prekrásnou hudbou, sprevádzajúcou sv. tajomstvá. V tejto svätej melodrame je obsažené všetko učenie o vykúpení hriešneho ľudstva. Je v nej pekne znázornená jednotnosť úcty Isusa Christa a úcty P. Márie. Ako by nebolo vykúpenia bez P. Márie, tak by ani nebolo ruženca, keby sa rozjímal len tajomstvá bez sprievodu anjelského pozdravu, ktorý nazývame melódiou, či hudbou mariánskej melodramy. V nej je koruna mariánskej úcty, lebo v nej dávame Bohu to najlepšie, najkrajšie a najmocnejšie, lebo v nej maľujeme obraz Syna Božieho, ktorý bol v Jordáne a na hore Tábor nazvaný najmiliejším Synom Otca nebeského!

Nemusíme mať ani veľké vzdelanie, ani nijaké vysoké hudobné školy spevu a hudby a predsa môžeme zaspievať P. Márii najkrajší výtvor úcty, odovzdanosti, dôvery, viery a lásky, najpeknejšiu melodramu — svätý ruženec!

O. Nikolaj Đurkaň

Upozornenie! — Ružencový odpust pri monastierskej cirkvi v Michalovciach bude tohto roku i na budúce roky vždy v druhú nedeľu v októbri! — Teda tohto roku 13. októbra.

Z duševných cvičení . . .

Tu pred tvár Tvoju, Pane, klesám,
norim sa v hĺbku svojej ničoty
a vidiac veľkosť Tvojej dobroty,
s žalmistu veršom vzdychám a plesám.

Tu s duše atieraš, Pane, tmavé škvŕny
a naplihaš ju novou, živou vierou
a smysel žitia dávaš hojnou mierou,
láskavou rukou ničiš zloby, dravé vlny.

Tu blízkosť Tvoju cítim, Pane,
jak dobre je tu v náruč Tvoju klesať,
oddnes chce duša v Tebe len plesať,
oddnes čo Ty chceš, nech sa so mnou stane.

Gorazd Záhorský

Uvedomelí gréckokatolík

Povšimli ste si článok svätojozefovského kalendára na rok 1946 „Som gréckokatolík“? Pisal ho mladý gymnazista s mladistvou sviežosťou a s takým zápalom, že dojme každého. Istý cirkevný hodnostár, šesťdesiatročný mi povedal: „Už ho čítam asi po šieste a vždy si ho s chuťou prečítam. Človek pri ňom omladne“.

Gymnazista 4. triedy bol schopný z vlastnej iniciatívy napísať také riadky, lebo poznal svoju vieru i svoj obrad, bol uvedomelým gréckokatolíkom. A takých nám dnes treba, takými musíme byť všetci.

Uvedomelý gréckokatolík vie :

Len jedno náboženstvo na svete je a môže byť pravé. Ním je náboženstvo Christom hlásané a po celom svete rozširované sv. Cirkvou, ktorej hlavou je nástupca sv. Petra — pápež. Táto Cirkev sa nazýva jedna, svätá, katolícka (t. j. všeobecná) a apoštolská, lebo je jedna a hlása vždy a všade len jedno učenie, lebo vedie ku svätosti a ozaj má tisíce svätých, lebo je pre celý svet, pre všetky národy a ozaj má vyznavačov po celom svete, lebo sa drží apoštolského učenia a rad nástupcov sv. apoštolov v tejto Cirkvi nie je prerušený. Táto Cirkev však má viac obradov, to jest viac rozličných spôsobov, ktorými prejavuje svoju vieru a úctu k Bohu, ktoré sa behom času v rozličných krajoch rôzne vyvíjaly.

Preto uvedomelý gréckokatolík vie, že je vyznavačom jediného pravého náboženstva a synom jednej, svätej, katolíckej a apoštolskej Cirkvi. Nezradí ju ani za cenu života. Vie, že aj on je katolík, preto miluje všetko, čo je katolícke. Keď chce označiť náboženské presvedčenie veriacich latinského obradu, nenazýva ich katolikmi a seba rusnakom, ale nazýva ich rímsko-katolikmi a seba gréckokatolíkom, lebo oni sú katolíci rímskeho, latinského obradu a gréckokatolík je tiež katolíkom, ale gréckeho obradu. Jedným i druhým obadom sv. Cirkev nám dovoľuje Boha a svätých ctíť, preto jeden i druhý obrad je správny, dôstojný a pekný. Uvedomelý gréckokatolík uctí cudzie, ale vášnivo miluje svoje, nenávidí škriepky grécko- a rímskokatolíkov, ktoré rozosieva diabol, aby zničil svornosť rodných bratov.

Uvedomelý gréckokatolík nemieša vieru s obradom, ani nemieša vieru a obrad s národnosťou. Každý národ má mať vieru, ktorú hlása Cirkev

s pápežom na čele, ale obrady a národnosti môžu byť rozličné. Že my, Slovania máme svoj osobitný obrad, na to sme hrdí a za to máme byť aj vd'ací sv. Cirkvi, ktorá nám preukázala takú veľkú česť. Keď však niekto je gréckokatolíkom, nie je ešte tým samým rusnakom. Veď i v Srbsku a v Chorvátsku, Rumunsku a Bulharsku sú gréckokatolíci a nie sú rusnaci.

Uvedomelý gréckokatolík nemieša zákon Boží so zákonom cirkevným a s obyčajmi. Zákon Boží je na veky platný, nezrušiteľný. Zákon cirkevný zaväzuje ako zákon Boží. Ale zákon cirkevný Cirkev môže zrušiť, pozmeniť. Podobne môže zrušiť niektorú cirkevnú obyčaj.

Čo Cirkev zaviedla kedysi pre úžitok svojich dieťok, môže po nejakom čase pozmeniť, zrušiť, keď uzná za dobré. K tomu dostala sv. Cirkev, či vlastne cirkevná vrchnosť moc od samého Boha slovami: „čo sviažeš... bude sviazané... čo rozviažeš... bude rozviazané...“ (Mat. 16, 19). Tak napríklad: Cirkev kedysi zaviedla dosť prísne pôsty. Ale keď videla neskoršie, že veriaci už nemôžu ich zachovávať, zrušila tieto pôsty do istej miery, aby nebolo ešte viac hriechov. Veď kde niet zákona, tam nemôže byť ani hriech. Kedysi Cirkev prikázala, aby sa cirkevné sviatky ráťaly podľa vtedajšieho známeho juliánskeho kalendára. Neskoršie uznala za lepšie a správnejšie sviatkovať podľa nového gregoriánskeho kalendára, preto dala zákon, že sviatky sa budú ráťat podľa tohto kalendára. Východ'anov však nenútila k zachovávaní tohto zákona, keď dobrovoľne nechceli. Keď však teraz cirkevná vrchnosť gréckokatolíckeho obradu uznáva za lepšie ísť odteraz za novým kalendárom, ani jeden uvedomelý gréckokatolík nepostaví sa proti tomu, nenarieka, že vraj, už sami kňazi mu berú vieru, obrad, národnosť. Tak si môže nariekať iba absolútny analfabet, negramotný človek, ale nie uvedomelý gréckokatolík.

Uvedomelý gréckokatolík miluje svoje, nehanbí sa za svoje, ale chce aby jeho obrad bol čistý, dôstojný, aby rástol a sa rozvíjal a kde môže, podporuje svoje. Čím je nás menej, tým musíme byť svornejší, pre svoje obetavejší. Nesmieme žalovať ani peňazi. Na oltár cti a rozvoja svojej viery a svojho obradu, na oltár svojich kultúrno-náboženských spolkov a ustanovizní uvedomelý gréckokatolík položí i poslednú i vypožičanú korunu. Uvedomelý gréckokatolík je verný viere, verný obradu, verný národu a na slovo je poslušný svojich duchovných vodcov.

O. Ivan Serdcov.

O. Cyril Zakopal:

Znamenie Boha živého

Pán Boh omilostil verného sluhu svojho bl. Alana de Rupe (1475) zjavením vecí budúcich. Raz počul tajomný hlas, ktorý volal do celého sveta: „Pomsta všetkým hriešnikom na zemi! Beda svetu, beda!“ Potom videl, ako sa snáša strašný oheň na zem, aby spálil všetko na svete. V tom nešťastí bolo naraz počuť hlas, ktorý prosil o zľutovanie a hlas ten bol aj vyslyšaný. S neba vyplávala krásna loď do mora plameňov a vznášala sa nad požiarom. Na palube lodi stálo 150 anjelov, na znak 150 Bohorodice Divo vo sv. ruženci, v rukách mali nádoby, aby hasili oheň sveta. Loď riadila krásna pani a povzbudzovala všetkých: „Poďte ku mne všetci, ja som vaša matka, zachránim vás. Ponáhľajte sa, aby ste nezahynuli v pla-

meňoch. Utičkajte na moju loď! Rozpamätajte sa, že kedysi sa svet topil v mori hriechov a bol oslobodený a zachránený pozdravom anjelským. Obráťte sa ku mne týmto pozdravom a ja vás zachránim." (Ktorí sa modliť vedeli sv. ruženec, zachránili sa na lodi. Ktorí pohrdali touto modlitbou, zahynuli v plameňoch.

Už nie jeden raz, ako dosvedčujú dejiny, modlitba sv. ruženca zachránila svet — zachraňuje nás aj dnes. Preto modlime sa radi sv. ruženec, lebo je to modlitba Matke Božej veľmi milá a pred P. Bohom veľmi mocná. Povedajú nám to aj slová, ktoré hovorí kňaz, keď slávnostne prijíma nových členov do bratstva sv. ruženca: „Prijmite znamenie Boha živého, samoju prebtahoslovenuju Divoju tako nazvanoje, da budet v obručenie i sredstvom v zasluzenie života vičnaho. Amiň."

Vezmite do rúk „pátričky", lebo ony sú 1. znamenie Boha ži v é h o. Ako to rozumieť? Na pátričkách vidíš-krížik, to je naozaj znamenie Boha živého. Zrnká označujú modlitbu Otče náš i Bohorodice Divo, to je zase znamenie Boha živého. Desiatky označujú 15 tajomstiev zo života Isusa i Márie — i to je znamenie Boha živého. Modlitba vôbec je znamenie Boha živého. Modlitbou ľudia veľa ráz vyprosili si Božiu silu i pomoc Božej všemohúcnosti a ochrany.

„Znamenie Boha živého." Skôr by sme povedali, že pátričky sú znamenie Matky Božej, lebo, kde vidíš ruženec, tam vidíš aj otiteľa Matky B. Jednako sv. ruženec je aj znakom Syna Božieho, lebo vo všetkých tajomstvách spomíname aj Isusa Christa, Syna Boha živého. Okrem toho, keď vzývame Bohorodicu, vyslyší nás aj Isus, lebo čo je milé Matke, to je milé aj jej Synovi, pre orodovanie Matky vyslyší Syn naše prosby.

Koľko ráz sa ukázala čudessná sila modlitby sv. ruženca. V r. 1218 dostúpilo bludárstvo albigenských najvyššej moci. Zdalo sa, že celé južné Francúzsko prepadne. Kresťanskú vieru chránil gróf šimon z Monfortu, ktorý mal okolo seba len 800 rytierov. Proti nemu stála presila vojska albigenských, ktorým pomáhal kráľ Aragonský. Zdalo sa, že hŕstka katolíckych obrancov prepadne... V tej úzkosti svolal sv. Dominik ľud do chrámu v Murete a modliť sa s nimi sv. ruženec. Keď bitka sa začala, medzi prvými padá vodca kráľ aragonský, prehodnutý mečom. Vojsko aragonské i albigenské dalo sa v zmätku na útek a bludárstvo albigenské bolo zlomené. Na pamiatku tohto víťazstva bol vo votívnej kaplnke v Murete vymaľovaný sv. Dominik, ako mu Matka B. podáva sv. ruženec.

Podobne sa ukázala zázračná Božia sila víťazstvom kresťanov nad Turkami pri Lepanta 1571, kedy celý svet modliť sa spolu s hlavou Cirkvi sv. Otcom sv. ruženec.

„Znamenie Boha živého" je modlitba sv. ruženca.. To poznávame aj z toho, že z najvyššieho miesta učiteľského úradu sv. Cirkvi pápeži znova a znova povzbudzujú veriach, aby túto pobožnosť horlivo konali. Pápež Pius IX. krátko pred svojou smrťou povedal vo verejnom slyšaní „Milé dietky! Keď chcete mať pokoj v srdci, keď chcete priniesť pokoj do svojich rodín, keď chcete, aby bol pokoj na zemi: usilovne sa modlite sv. ruženec. Modlite sa ho denne!" Dňa 11. novembra 1876 hovoril spolku zbožných pani: „Zvlášť vám odporúčam sv. ruženec. Túto modlitbu naučila nás Matka B. sama a je Jej príjemnejšia a milšia ako všetky iné modlitby. Veľmi si prajeme, aby sa modlili v každej rodine sv. ruženec každého dňa, najlepšie

večer, keď je celá rodina shromaždená. Modlite sa sv. ruženec pobožne a dôverne!" A dňa 13. mája 1877 hovoril: „Vzmužte sa dieťky moje, zveme vás do boja proti zlému vo spoločnosti ľudskej i Cirkvi sv. Nebudeme bojovať mečom, ale sv. ružencom, modlitbou a dobrým príkladom!" Ako doporučoval túto modlitbu Lev XIII. a Pius XI. I terajší sv. Otec Pius XII. prosí modliť sa sv. ruženec, aby hrůzy vojny sa utíšily a nastal mier.

(Pokračovanie.)

O. Ján Peja, farár, Lastomir:

Už je koniec náboženstvu?

Hľa, jedna stará pesnička, ktorá sa opakuje už vyše devätnásť storočí. To bola pesnička vládcov rímskych, ktorí sa domnievali, že náboženstvo zničili zároveň s kresťanstvom; to bola pesnička Juliána Odpadlíka, ktorý si bol istý svojou vecou, to bola pesnička Luthera, ktorý vyprával o pápežstve, ako o starožitnosti, ktorá mizne; to bola pesnička Voltaira, ktorý jestvovaniu Cirkvi prorokoval už len dvadsať rokov. To bola pesnička v devätnástom storočí. To je pesnička aj v našom storočí: ona zaznievala v parlamentoch, na akadémiach, v časopisoch, v novinách, v hoteloch a v krčmách.

Nuž, otvorte oči! Čo vidíte? Všade je náboženstvo, ktoré bdie, ktoré kráča, rozsievajúc svoje slovo, svoje knihy, svoje chrámy, svoje náboženské rady, ktoré má všade svojich apoštolov a svoje diela. Pokročilý je návrat Anglicka k viere katolíckej, vo Francúzsku, katolícke náboženstvo je živšie, ako kedykoľvek predtým, v Spojených štátoch severoamerických je ono na veľmi značnom vzostupe so svojimi tridsaťpäť miliónmi katolíkov a tridsaťosemtisíc kňazmi, kdežto v roku 1845 mali iba asi jeden milión katolíkov a sto kňazov. Katolícke misie získali v devätnástom storočí pre Cirkev asi 200 miliónov duší.

Keď náboženstvo je už u konca, keď už odumiera, prečo ho nenechajú na pokoji v jeho rakvi? Prečo ho napádajú celou silou? Prečo píšú knihy proti nemu, prečo zakladajú protináboženské spolky a ligy, prečo vynášajú zákony na jeho zničenie, prečo vyhadzujú kríže zo škôl a z verejných miestností? Snáď preto, že sa boja mŕtvych? Preto snáď, že majú hnev oproti mŕtvym? Snáď preto, že sa musí bojovať s mŕtvymi? Keď mŕtvych pochovajú, zapomenú na nich a idú si po svojej práci. Prečo sa nerobí takto s náboženstvom, keď už je u konca, ako hovoria?

Veľmi dobre viete, že nie je tomu tak! Keď sa snažíte Cirkev zničiť, to preto, lebo vidíte, že sa zelená starý peň katolicizmu. Nie, ona nie je u konca, lebo vidíte, že ona nehľadá katakomby, aby sa do nich ukryla, ale vidíte, že ona sa stavia svojim nepriateľom do tváre s celou svojou dôstojnosťou čistých úmyslov, s dôstojnosťou svojich zneuctených čností a zaznávaných práv; lebo vidíte, že ona odsudzuje zlobu a káže pravdu; lebo dobre viete, že ona nemá po ruke légie žandárov a vojska, aby ju chránily; ona má pre seba len Všemohúceho, ktorý ju podporuje a ktorý jej prisľúbil nesmrteľnosť.

Náboženstvo skončí, až skončí svet: poučte sa z toho!

Triárii! V boj!

Týmto sa obraciame na našich ctihodných dedov a ctihodné babičky. Starú, slávnu rímsku ríšu držala pri moci nad celým vtedy kultúrnym svetom nepremožiteľná rímska armáda. Pred ňou muselo všetko ustúpiť, jej sa muselo všetko poddať. Do boja išli obyčajne v troch vlnách za sebou. Posledná vlna sa skládala z najstarších, z najskúsenejších vojakov. Nazývali sa veteráni, triárii. Zasahovali do boja len vtedy, keď nepriateľ prelomil prvé dve línie. Keď však nepriateľ prerazil aj líniu triárov, prehra rímskeho vojska bola takmer neodvratná. Ale to sa takmer nikdy nestalo.

Aj Christos-Car má svoje vojsko, svätú Cirkev. V nej sú tiež vojaci. Idú do boja v troch vlnách: prvú líniu tvorí mládež, druhú mladí ženatí a mladé nevesty, tretiu líniu tvoria traší mužovia, staršie ženy.

Najväčší nepriateľ Christa, diabol, bez veľkej námahy preráza dnes prvú i druhú líniu. Prvá i druhá línia dnes, žiaľbohu, zradzuje Christa, utieka na diablovú stranu, kapitulujú pred ním. Túžba po bohatstve, po cti a sláve a najmä po smyselnosti, okúzli mladých, zaslepila ich. Prišiel rad na veteránov, na triárov, na starých, aby sa postavili statočne do boja.

Čím môžu prispieť k víťazstvu vojska Christovho starí? Slovom, príkladom, a predovšetkým modlitbou. Poučujte mladých, varujte ich pred nevernosťou Spasiteľovi, buďte im príkladom v pravej pobožnosti a predovšetkým modlite sa za mladých. Pracovať už nevládzeš. Gazdovať by si chcel, ale mladí ti už nedajú. Nechaj prácu, nechaj gazdovania a daj sa do práce, ktorá je najužitočnejšia pre teba i pre každého člena tvojej rodiny a ktorá je práve pre teba najužitočnejšia! Tou prácou je modlitba. Touto prácou môžeš zachrániť seba od večného pekla, odpokutovať chyby vlastnej mladosti. Tou prácou môžeš zastaviť najskôr víťazný postup vojska diablovho a pomôcť k víťazstvu vojska Christovho.

Preto nechaj hnev a hnevňákov, nechaj mladých na pokoji, ne-

Nový oltár Bož. Srdca

chaj aj pletky. A miesto toho choď každý deň do cerkvi na Službu Božiu, k sv. prijímaniu, modlí sa sv. ruženec za hriešnikov, za duše v očistci, za mladé pokolenie, za sv. Cirkev, za náš národ, za kňazov a za kňazský dorast, za členov svojej rodiny a tak sa staneš i v osemdesiatke najlepším vojacom Christa-Carja, ktorého sviatok máme práve teraz v októbri. Christos-Car volá vás: »Triárii! V boj!«

Dajte však pozor, aby ste neboli zaskočení nepriateľom! Jeden z najväčších figlov diabla je, keď sa mu podarí rozpáliť v srdciach starých ľudí nezriadenú lásku k svojmu majetku, hnev, nepriateľstvo. Pre tieto veci majú starí ľudia najčastejšie peklo už tu na zemi a zomierajú nešťastní. Nechaj toho a daj sa do práce modlitby a šťastne prežiješ starosť a zaistíš si šťastnú večnosť.

O. Aug. Levkanič:

Záchrana rodiny záchranou národa

Snáď nikdy nebolo aktuálnejšie hovoriť o záchrane rodiny, ako v dnešných dňoch. Dnes veľmi mnoho sa hovorí o rodinnej kríze. Rodina sa stala problémom, problematickým sa stalo to, čo vôbec nemôže byť problematickým. Problémom sa stala tá najkrajšia Božia myšlienka na zemi: svätý rámeček, v ktorom sila muža a nežnosť ženy splynú v ohni lásky a vernosti, aby boli rodičmi a vychovávateľmi vzrastajúcej generácie.

Pán Boh chcel urobiť rodinu oázou na púšti života, aby bolo jedno miesto, kde si môže po každodennej ťažkej práci muž utierať svoj pot, odpočinúť v kruhu svojej vernej manželky a nevinných detí sa utúžiť k ďalšej práci; žena nachádza svoj domov, v ktorom je chránená od nečistých povodní sveta; dieťa nachádza svoje pevné a teplé hniezdo. Pán Boh chcel urobiť rodinu zámkom, ktorý nemôže dobyť svetský hluk; uzamknutou záhradou, kde sa pestujú vznešené kvety čistých čností, svätyňou, kde vládne kostolná pobožnosť, rajom, v ktorom potôčky posvätných a čistých radostí žblnkotajú. Áno, Pán Boh manželstvo postavil za ostrov šťastia, záhradou Hesperíd, zámkom, baštou, eldorádom a svätyňou. A táto Bohom ustanovená svätá myšlienka — svätyňa je znesvätená, znevážená. Dnešný človek nemá smysel pre rodinu, pre manželskú vernosť a pre výchovu detí. Moderný človek nerád zakladá rodinu, avšak tým radšej zakukuje do cudzieho rodinného hniezda, ako kukučka, chcúc tak rozvrátiť šťastie rodinného života svojho bližného.

Dnes sa mnoho hovorí o novom svetovom poriadku, o novom živote a znovuzrození ľudskej spoločnosti. My veríme v to znovuzrodenie, ale len vtedy, keď sa obnoví spoločnosť vo svojom korení — v rodine, keď rodiny zbavia sa špinavého privalu súčasnej doby, vydvihnú sväté hodnoty manželstva. O tom jasne svedčí učiteľka sveta — história. Pokiaľ starí Gréci viedli čistý rodinný život, v dobách perzských vojen, jedno mesto Megara vedelo postaviť 3000 mužov do zbranc. O 300 rokov neskôr už celé Grécko nevedelo postaviť toľko mužov do boja, lebo národovražedný hriech zašpinil čistotu rodinného

života. Často počujeme opakovať slová: Oporou a platformou každého štátu sú čisté mravy. Avšak čo môžeme očakávať od tej spoločnosti, ktorá ten základný kameň odkopla, ktorá trhá všetky putá mravnosti a ktorá hlása právo muža a ženy mimo manželský sväzok? Veľkú zodpovednosť svaľujú na seba tí, ktorí umožňujú manželské rozvody. Istý veľký francúzsky štátnik nedávno povedal, že preto padla svetoznáma francúzska gloire — sláva, do prachu, lebo málo je detí a veľká je honba za pôžitkami. Toto nech je výstrahou všetkým národom, aby sa vrátili k čistému rodinnému životu. Ten štát, ktorý uľahčuje a podporuje manželské rozvody, sa stáva svojím vlastným hrobárom, sám sebe jamu kope. Istý maďarský minister

Jozef Vass — povedal: »Ten národ má budúcnosť, ktorý robí v lese málo rakví a mnoho kolísk«. Múdre a výstižné slová. Dnes veľmi radi prizývajú, že žijeme v dobe detí, ale snáď nikdy toľko hriechov nenapáchali proti deťom, ako v dnešných dňoch. Moderná spoločenská epidémia »jedináčik« a »dvojko« veľmi sa šíri. A čo je najsmutnejšie, už aj dedina je nakazená nemravným ovzduším mesta. Zdravý národ a zdravé pokolenie vychádza nie z tých rodín, kde pestujú jedináčkov, ale z rodín mnohohodetných, v ktorom sa na dieťa díva, ako na Božie požehnanie a cieľ manželstva. Je všeobecne známe, že slávni ľudia skoro všetci vyšli z mnohohodetných rodín. Z mnohých len niekoľko uvediem: Napoleon 9. sv. Terézia z Lisieu 9. sv. Ján Zlatoušty 10. sv. Ignác z Loyoly 11, Franklin — vynálezca hromosvodu 15, Jozef Haydn — svetoznámy hudobný skladateľ 18, sv.

Katarína Sienská 23 bratov a sestier mala. Ďalej nepokračujem. Mnohohodetstvo je Božím požehnaním. Vráťme do svätyne rodiny pôvodný kresťanský svetonáhľad. Snažme sa vniesť do nej čím viac mravnosti, koľko sa len dá. Vnesme do nej skrze výchovu nábožensko-mravné zásady. Načim, aby kult mravných hodnôt ožiaril celý náš rodinný život. Bez náboženstva nieto mravov. Bez mravov zahynie národ a spustnie aj náš kraj, keď sa včas nevzpamätáme a neupustíme od jedno-dvojdetného systému.

O. Vaslij:

Úcta Matky Božej

OO. Redemptoristi náležia k rehoľným spoločnostiam, ktoré sa vyznačujú zvláštnou úctou k nebeskej Kráľovnej. Ich zakladateľ, sv. Alfonz z Liguori, nadšene povzbudzoval veriacich slovom i písmom, aby sa utiekali vo všetkých potrebách s plnou dôverou pod mocnú ochranu tej, ktorá z vôle

Božej tak účinne spolupracovala s Isusom na diele nášho vykúpenia. Svoj rad dal sám pod osobitnú ochranu Panny Nepoškvrnenej a svojich prvých členov radu zaväzoval prisahou šíriť úctu mariánsku.

Za príkladom svojho zakladateľa aj OO. Redemptoristi v Michalovciach šíria horlivo úctu k Matke Božej medzi zemlínym a šarišským ľudom. Ich mariánske misijné slávnosti sú všeobecne známe a veľmi obľúbené.

Ale nielen na misiách, ale predovšetkým v blízkom okolí svojho pôsobiska v michalovskom obvode, starajú sa roznieť v srdciach veriacich čo najvrúcnejšiu lásku k Prečistej Devc. Veď úcta k Matke Božej je podstatnou súčasťou viery, zjavenej Isusom Christom.

Každý mariánsky sviatok je pre kláštor OO. Redemptoristov dňom slávnostným, dňom ako by odpustovým. V tie dni veriaci sa hrnú do ich cerkvi k sv. spovedi a k sv. prijímaniu, aby mohli získať plnomocné odpustky.

K zvláštnemu ucteniu Matky Božej konajú sa pri ich cerkvi dva mariánske odpusty: Odpust v česť Matky ustavičnej pomoci v druhú nedeľu v auguste a odpust ružencový, ktorý sa koná každý rok v 2. nedeľu v októbri. Vtedy tisícové zástupy prichádzajú v procesiách z ďaleka-široka. Najmä r. 1948 rozvinul sa tento ružencový odpust v imponantnú manifestáciu katolíckeho ľudu z celého michalovského vikariátu, ktorý prosil vtedy Kráľovnú pokoja za pomoc a ochranu pred ničivými následkami vojny. Vtedy najdôstojnejší p. vikár O. Antonij Tink z Rákovea, pred vhodom kláštorskej cerkvi, po návrate slávnostného sprievodu mestom, zasvätil celý vikariát Nepoškvrnenému Srdcu Matky Božej. Ľud zaspieval „Pod tvoju milosť pribíhajem“. Účastníkov odpustu bolo vtedy pri triezvom odhade 8 tisíc. Už deň pred odpustom večer veľká cerkev nestačila pre pútnikov, čo prišli zo vzdialenejších obcí. A vďaka priznávame, že nemodlili sme sa vtedy nadarmo. I keď michalovskej cerkvi sv. Duchu hrozilo veľké nebezpečenstvo, predsa cerkev i kláštor zostali takmer úplne ušetrené skazy vojny.

Odpust v česť Matky ustavičnej pomoci nie je ešte tak vžitý do ľudu predovšetkým preto, lebo jeho termín je pohyblivý. Ale úcta k Matke Božej ustavične pomáhajúcej predsa stále viac a viac rastie medzi ľudom, lebo pociťujú mnohí sami na sebe, že ozaj je ustavičnou Pomocnicou v každej záležitosti. Máme zaznamenané v kláštorskej kronike už aj mimoriadne vyslyšania.

Obraz Matky ust. pomoci v michalovskej cerkvi je veľkým pokladom, paládiom OO. Redemptoristov i ľudu. K jeho úcte zaviedli takzvanú „čestnú stráž“. Jej členmi sú predovšetkým ženy z blížšieho okolia Michaloviec. Ich čestnou povinnosťou je: Raz za mesiac sa vyspovedať, prijať sv. prijímanie a pomodliť sa v monastierskej cerkvi pred obrazom Matky ust. pomoci sv. ruženec alebo iné modlitby. Počet členov prevyšuje 200. A môžeme povedať smelo, že mnohé ženy týmto spôsobom samy došli ku veľkej sviatosti života a stiahly veľké požehnanie s neba na svojich mužov a na svoje deti. A ani ináč byť nemôže. Veď Matka Božia nikomu neostane dlžná ani halier, ani jedno Bohorodice Divo. Nuž, ako by mohla nechať bez odmeny tie kroky, ktoré robia tie jej verné ctiteľky i z piatej obce i v mesiacoch, kedy súri práca na poli.

Mariánska organizácia mládeže pri monastierskej cerkvi nejestvuje,

lebo táto je už od r. 1925 organizovaná v mariánskej družine pri farskej cirkvi pod vedením veľadôstojného p. archidiakona Jána Fedorku.

Ale zato r. 1936 bola zriadená pri monastierskej cirkvi Mariánska družina mužov. Číta viac ako 30 členov, hlavne mladých roľníkov z Topoľan. Za mieru kongreganisti majú pravidelné mesačné schôdzky, viac ráz do roka spoločné sv. prijímanie, svoje ročné exercície. Usporiadali tiež pravidelne spoločnú púť mužov do Klokočova, poučné akadémie a niekoľko nábožen-ských divadiel.

Z michalovského monastiera sa šíri úcta k Matke Božej aj pismom. Už sa rozišlo 5 vydaní ružencovej knižočky, 4 vydania knižočky o Matke ust. pomoci a dve vydania „Deväťdňovej pobožnosti k Matke ust. pomoci“.

Ovocie úcty k Matke Božej na Zemplíne a v Šariši vidia najlepšie sami OO. misionári. Matka B. ešte neprestala robiť divy. Robí ich aj teraz. Robí ich najmä v úšiach hriešnikov, ktorí sa k nej s dôverou utiekajú vo svojom biednom stave. Aj to je ovocím úcty k Matke B., že viera zemplínskeho a šarišského ľudu stojí pevne. A nemôžeme sebe želať nič iného, než aby pomocou úcty k Matke B. viera ľudu ešte viac sa prehĺbila a sa viac ukazo-ovala aj v praktickom živote.

Ďakujeme

Komu? Tým členom Spolku sv. Jozefa, ktorí nežalovali pár korún v česť sv. Jozefa, ale ochotne a zavčasu zaplatili svoj členský ročný príspevok a najmä tým, ktorí ešte okrem členského poslali nám mimoriadne dary. Takí členovia urobili veľkú radosť nebu i nám a sebe zaistili priazoň sv. Jozefa pre krušné chvíle života. Takí členovia sú stĺpmi Spolku sv. Jozefa. Bez nich by sme sa zadlžili a zbankrotovali. Takí členovia účinne prispeli, aby náuka Christova mohla sa šíriť po všetkých kútoch východného Slovenska, aby všade boli známe a milované najdrahšie osoby: Isus, Mária a sv. Jozef.

Patíš medzi tých členov? Už máš zaplatený členský poplatok na rok 1946? Ōi sa azda niekto bojí, aby pre stratu 35 Kčs nevyšiel na žobrotu? Kto tak smýšľa, nezaslужuje byť členom Spolku sv. Jozefa, prezradzuje veľký nedostatok viery, dôvery a lásky k Bohu. Veselého darcu miluje Boh. Dva razy dáva, kto ochotne dáva a sto raz viac dostáva, kto Bohu dáva. Členským príspevkom na SSJ neplatíš na Služby B. Tie my slúžime zadarmo z vďačnosti. Ale podporuješ Božiu veľmoc-kresťanskú tlač, podporuješ misionársky dorast, rozširuješ Božie kráľovstvo, podporuješ rozvoj svojho obradu a pre svoju rodinu zaisťuješ Božie požehnanie a mocnú pomoc a ochranu Isusa, Márie a sv. Jozefa. Vyrovnajte členské nedoplatky za rok 1946! Za ochotu aj Vám ďakujeme. Správa Spolku sv. Jozefa

»Obec, ktorá nemá pobožných obyvateľov, je zo všetkých obcí najúbohejšia a je mi odpornejšia než najopustenejšia jaskyňa«. (MG 49, 177. Sv. Ján ZL)

»Kresťanstvo môžu udržať iba tí, ktorí sú ochotní pre vieru trpieť i umierať. Snižujú kresťanstvo tí ktorí v Cirkvi hľadajú príjemný život«. (Ft. Paulsen)

Výklad liturgie sv. Jána Zlatoústeho

Antifony a Malý vchod.

Po „Mírnej jekténii“ nasledujú tri antifony. Každá antifona má tri verše, po každom verši spieva sa refrén (pripiv). Pri prvej antifone v refréne ľud sa dovoláva príhovoru Matky Božej: „Na modlitby Bohorodičky, Spasiteľa, spas nás“. Pri druhej dovoláva sa príhovoru všetkých svätých:

„Na modlitby svätých svojich, Spasiteľa, spas nás“. Pri tretej ľud prosí samého Spasiteľa: „Spas nás, Synu Boží, ktorý si podivuhodný vo svojich svätých, nás, ktorí Ťa velebíme (spevom): allyluja! — Sláva Bohu!“

Pri speve prvej antifony kňaz sa modlí ticho: „Pane Bože náš, ktorého moc je nevýslovná, sláva nedostihná a milosrdenstvo bez hraníc a láska k ľuďom nepochopiteľná! Ty sám, Pane, vo svojej dobrosrdečnosti pohľadni na nás, na tento svätý chrám a učíš s nami i s tými, ktorí sa s nami modlia, podľa svojho milosrdenstva a zľútovnosti“. Svoju kňazskú modlitbu potom zakončuje nahlas „Malou jekténiou“: „Znovu a znovu modlíme sa k Pánu v pokoji — Pane, zmiluj sa! — Zastaň sa nás, spas, zmiluj sa a chraň, Bože tvojou milosťou — Pane, zmiluj sa! — Spomínajúc na presväťú prečistú, preblahoslavenú, slávnu Vládkyňu našu, Bohorodicu i na všetkých svätých, sami sebe i druh druhu odporúčame Pánu — Tebe, Pane! — Lebo tvoja je moc a tvoje je kráľovstvo i sila i sláva Otca i Syna i Sv. Ducha, teraz i vždy i na veky vekov. — Amiň.“

V modlitbách za nás neprestávajúca Matka Božia.

Slová antifón sú vybraté zo žalmov, v ktorých sa predpovedá príchod Mesiáša a jeho sláva. Prvá antifona ohrazne (symbolicky) naznačuje túžbu patriarchov a prorokov za Mesiášom. Modlitba kňaza v čase prvej antifony predstavuje nám Isusa, ktorý v Nazarete rastie v múdrosti a milosti u Boha i u ľudí a v skrytosti stále sa modlí za celý svet i za tých, ktorí v budúcnosti v neho uveria. Refrén nám pripomína, že Spasiteľ a spasenie k nám prišlo prostredníctvom Márie.

Pri druhej antifone kňaz sa modlí: „Pane, Bože náš, spas svojich ľudí a požehnaj svojmu dedičstvu, náplň Cirkvi ochraňuj, posväť tých, ktorí mi-

lujú okrasu tvojho domu a osláv ich svojou božskou silou a neopust' nás, dúfajúcich v teba." Po druhej antifone sa hneď spieva: „Sláva Otcu . . . Jednorodný Synu, Slovo Boha, ktorý hoci nesmrteľný, predsa si ráčil vziať na seba pre naše spasenie ľudskú prirodzenosť zo svätej Bohorodičky a vždy Panny Márie, a ktorý si bez zmeny stal sa človekom, ktorý si, Christe Bože, dal sa ukrižovať a tak smrťou smrť premohol, ktorý si jeden z Najsvätejšej Trojice, rovný v sláve Otcu i Sv. Duchu, spas nás!" — Nasleduje „Malá jektónia“.

Obrazne druhá antifona nám pripomína vystúpenie Isusa Christa z ukrytého života v Nazarete na verejnosť, najmä slávnostnú udalosť pri rieke Jordán, kedy sám Otec a Duch svätý vyhlásil Isusa Christa za svojho jednorodného Syna a za Spasiteľa sveta. Spev druhej antifony je slávnostné privítanie Mesiáša a spev „Jednorodnyj“ slávnostný hold a vyznanie viery v Mesiáša-Boha-človeka. Vloženie spevu „Jednorodnyj“ do liturgie sa pripisuje cisárovi Justiniánovi Veľkému. Vraj, na jeho žiadosť Cirkev vložila tento spev, ako protiklad učenia rozličných bludárov, ktorí popierali božstvo Isusa Christa.

Láska ľudu k Spasiteľovi a viera v neho sa upevnila ešte viac, keď Isus začal ľud osvecovať svojou božskou náukou, svojím božským príkladom a potvrdzovať svojimi zázrakmi svoje božstvo. Nadšenie ľudu v niektorých okamihoch tak vzplanulo, že ho chceli urobiť kráľom. Nadšenie ľudu pre Mesiáša nám predstavuje tretia antifona: „Pod'te, radujte sa v Pánu, vzdajte mu slávu Bohu, Spasiteľovi nášmu. — Pod'ťme mu v ústrety s jasotom a so spevom žalmov. — Lebo náš Boh je veľký Pán a Kráľ celej zeme“.

Za spevu tretej antifony kňaz sa modlí tíska: „Ktorý si nám daroval tieto všeobecné a spoločné modlitby, ktorý si sľúbil nám vyslyšanie dvom alebo trom spolu sa modliacim v tvojom mene; sám i teraz vypočuj spasiteľným spôsobom prosby svojich sluhov, a daj nám v tomto živote poznanie tvojej pravdy a v budúcom živote večný". Hneď potom modlí sa ďalšiu modlitbu: „Vládca, Pane, Bože náš, ktorý si postavil v nebi chóry a vojska anjelov i archanjelov, aby slúžili k tvojej oslave, ráč dovoliť, aby aj náš sprievod smel sa pripojiť k sprievodu svätých anjelov, ktorí s nami oslavujú tvoju dobrotu. Veď tebe náleží všetká česť a sláva a poklona Otcu i Synu i sv. Duchu, teraz i vždy i na veky vekov. Amiň". Nato hneď vezme kňaz evanjelion (knihu evanjelii), odchádza s ňou od oltára pod stupne, ministranti alebo cerkovník a kurátori idú pred ním s rozžatými sviecami, idú pred ikonostas. Kňaz postaví sa s evanjelionom pred cárske dvere, dvíha ho, robí s ním vo výške znak sv. kríža a spieva: „Premudrosť! Prosti! Tým ohce povedať: Vstaňte a vzdajte česť, lebo v tejto knihe je sv. múdrosť, ktorá prevyšuje každú inú múdrosť! Ľud odpovedá: „Pod'ťme, pokloňme sa a padnime pred Christom! Spas nás, Synu Boží, podivuhodný vo svojich svätých, ktorí ti spievame: allyluja!"

Tento liturgický úkon sa nazýva „Malýj vchod" a predstavuje obrazne verejnú činnosť Isusa Christa, jeho chodenie po celej Palestíne.

Podľa obyčajov prešovskej diecézy hlasite sa spievajú len prvá a druhá antifona. Po nich hneď sa spieva „Sláva . . . Jednorodnyj" Medzi tým kňaz sa pomodlí všetko ticho sám a pri konci spevu „Jednorodnyj" už sa robí „Malýj vchod". — Za starých časov „Malýj vchod" mal aj svoj praktický

smysel, lebo vtedy diakoni a lektori (četci) prinášali sväté knihy, z ktorých sa potom predčítalo shromaždeným veriacim, podávalo sa im vysvetlenie a praktické pokyny pre život.

Vladimir Vlnovský:

Kázeň vo vlaku

Rýchlik Košice—Zvolen.

Pri obloku sedí pani i traja deti od 5 do 10 rokov. Proti nej mladá dedinčanka s chlapčekom asi päťročným. Vedľa panej sedí starenka a podriemkava, niekoľko mužov a ženičiek. Jedno oddelenie zaberajú vojaci a spievajú slušné i menej slušné šláгры, podľa duševnej dispozície toho, ktorý práve začína. Pozorovateľ sedí, vlastne stojí v susednom oddelení a majúc prehľad po celom kupé, pozoruje svoje okolie.

Zatiaľ, čo mamička s tromi deťmi si spokojne sedí a číta si knižku »Matka a dieťa«, lebo jej tri dietky ani kukučky, hlavičky k sebe pritúlené pozorujú krajinu a tíško sa rozprávajú, mladá dedinčanka má pravý kríž so svojím malým synčekom. Keď neje, tak réve, keď prestane revať a jesť, znepokojuje spolucestujúcich, ani chvíľočku neposedí.

Prirodzene, že mamička je veľmi nespokojná. Rada by si poklebetila so susedkami, dieťa nedá. Svojú nespokojnosť, čiže nervozitu, ako sa to po modernému hovorí, dáva najavo tým, že čím malý šarvanec je neposednejší, tým viacej hreší.

»Bodaj by si skapalo,« rozkrikne sa konečne, »je to kríž s tými deťmi. Doma ho človek nechať nemôže a výjsť s ním tiež nemožno.« A obrátiac sa na svoju susedku vraví nahnevaná: »Už som rozhodnutá nepriať viacej ani jedno, utrápilo by to človeka.«

Pani, sediaci proti nej, podvihla oči od svojej knižky, uprela na ženičku hlboký pohľad a pýta sa: »A koľko ich máte, ženička?«

»Koľko? Toho jedného, a bolo by lepšie, keby som ani to nemala.«

»Jedno, a vy si nariekate? A čo by som mala hovoriť ja? Ja ich mám 12.«

»Kriste Pane, dvanásť? A vydržíte to s nimi?«

»Ako by nie, veď vidíte, tu mám tri a mám s nimi menej roboty, ako vy s jedným.«

»Hm, to sú anjeli, ale toto je čert.« Pritom mamička zatriasla s deckom, ktoré jej práve polialo parádnu sukňu kávou.

»Nie, ženička, dieťa je tým, čím ho matka od počiatku vychováva.«

»Vy sa podľa vašej reči cítite veľmi nešťastnou, že máte dieťa a ja vám môžem povedať, že poznám veľmi mnoho rodín s jedným alebo dvoma deťmi a veru málo je ich skutočne šťastných. Ale ja sa cítim veľmi šťastnou pri toľkom drobisku. Som presvedčená, že skutočné, pravé šťastie a spokojnosť môže byť len v početných rodinách.

Dnešní manželia sa bránia deťom a nevedia, že sa vlastne pripravujú o to najväčšie šťastie. Vyhovárali sa pred vojnou na nezamestnanosť, za vojny na vojnu samú, teraz na drahotu a nedostatok a na

čo sa budú vyhovárať v budúcnosti, len Boh dobrý vie, ale vždy si nájdú dôvod, aby nariekali a neplnili svoju manželskú povinnosť.

Keď sme sa s mužom vzali, nemali sme nič, iba byt, on zamestnanie v úrade, ja učiteľský diplom. Prvý rok som učila. Ale len čo sa nám narodilo prvé dieťa, muž bez môjho vedomia ma dal vypísať z učiteľského zamestnania. Keď som sa vzpierala, vyhlásil: »Chcem, aby moja žena bola matkou a učiteľkou mojich dieťok a nie cudzích.« Viacej som sa do školy nevrátila.

Jediný náš nábytok, keď sme začínali, bol kríž, stôl a kolíska. A potom prichádzaly dietky jedno za druhým. Čo som musela počúvať od svojich susedov, ktorí o sebe nvyšne hovorili, že žijú rozumne, na to sa ani nepýtajte. Každé nasledujúce dieťa prinášalo so sebou hnusné vtipy, narážky, poznámky, ale to nám vôbec nevadilo a neprekážalo prijať ďalšie s najväčšou radosťou. Máme ich dvanásť. Každé z prvých šiestich starších má svojho miláčika medzi šiestimi najmladšími. O neho sa stará, vychováva ho,

Všetci sme bratia a sestry pri svojich rodičoch.

chráni, poučuje. Práve včera štvorročný Jožko nebol s čímsi spokojný a začal ľarmu. Dvanásťročná Agátka, — Jožko je jej miláčik a ona jeho vychovávateľkou, — mu začala dohovárať. »Jožinko, nesmieš plakať. Pozri sa, mamička má mnoho práce, varí obed pre nás všetkých a je nás dvanásť, a ešte i pre otecka, keby sme všetci začali pre takú hlúposť robiť ľarmu, čo by si s nami mamička počala, musíš byť hodný, aby mamička nemala toľko starostí.

To pomohlo. Prestal plač a ľarma. A nemyslíte si, že tých 12 šarvancov sú anjeli. Drobné boje, nedorozumenia, bitky sú medzi nimi ako medzi všetkými dieťkami, ale tieto spory si riešia sami. Zalovať jeden na druhého by bolo pod ich česť, len keď sa už veru nemôžu dohodnúť, obracajú sa na vyššiu inštanciu, ktorou je otec, alebo ja.

Vzájomná závisť medzi nimi nejestvuje a ani nesmie. Potierame ju v zárodku.

»A vystačíte na to všetko? Kŕmiť, obliekať, šatiť?« spýtali sa jeden z prítomných.

»Ako by nie. Človek sa, pravda, musí trochu stiahnuť. Do divadla, do kina nechodíme, prirodzene ani do spoločnosti, máme doma dosť veľkú spoločnosť a manžel od tej doby, čo sa nám narodilo prvé dieťa prestal fajčiť a chodíť do klubu medzi kamarátov.«

»A nemyslíte, pani, že je to veľmi nudný život?« ozval sa blízko sediaci vojak.

»Akože nudný,« usmiala sa pani, »či azda cudzí nám poskytnú viacej radosti, ako domáci, svoji vlastní? Verte mi, že sa nikde

necítim tak dobre a môj manžel tiež, ako práve doma medzi svojimi dieťkami. Pýtali ste sa, či vystačíme to všetko kúpiť. Musí nám vystačiť prídel. Co ušetrí manžel na fajčení a krčme, zato kupuje denne drobnú mlieko. Celý deň na našom stole stojí veľký džbán s mliekom a chlieb. Keď je niektoré dieťa hladné, môže si vziať. Tieto šaty, čo mám na sebe, som si už trikrát prešila. Ušetrila som za svoje šaty, zato som kúpila drevo.

(Pokračovanie.)

Štúdium
v kláštorskej knižnici.

ZO ŽIVOTA PRE ŽIVOT

Ochrana Cirkvi svätej

Roku 1870 jasal radošou celý nemecký svet, v tlači veľkými písmenami oznamovali že hodiny Cirkvi Christovej už odbíjajú, lebo Vatikán je dobytý, pápež Pius IX. zajatý. Veru, boly to krutné chvíle. Ale sv. Otec ani stedy nestražil dôveru a rozvahu. Sveril seba i celú Cirkev do ochrany sv. Jozefovi. Vydal breve, v ktorom vyhlásil sv. Jozefa za Ochrancu celej Cirkvi Christovej. A neklamal sa v dôvere vo sv. Jozefa. Dobytelia Rima už dávno zhnilí v hrobe a Cirkev stojí, prekvitá a stáť bude do konca sveta, lebo ju chránia nepremôžiteľní obranci: Isus, Mária a sv. Jozef. V ochranu tých najmocnejších a najochotnejších pomocníkov dajme sa aj my v nebezpečenstvách modernej doby.

Ja nemám hrlice. To je možné. Sú dve skupiny ľudí, ktorí majú túto výhodu: tí, ktorí ešte nemajú rozum — a tí, ktorí ho už stratili, to sú blázni. Do ktorej skupiny patríš ty?

To bolo dobre, keď som chodil do školy, ale teraz? Ale teraz, keby ste na to mali potrebu desať ráz väčšiu, ne-

chcete sa spovedať. Ale teraz, keď vaše vášne sa rozrústajú, keď nebezpečenstvá sveta vás obkľúčujú a keď ste ponechaní sami na seba, načo sa takoko varovať . . . ?

Spoveď je dobrá pre každý vek, ona je dobrá k životu a dobrá aj k umierneniu.

Splnený sľub

Dva roky som žil v Belgicku ako robotník. Po dvoch rokoch priviedol som si aj rodinku. Za krátky čas po príchode rodiny dostalo sa Belgic. do vojny s Nemeckom. Deň a noc sa hrnuly francúzske tanky a kanóny na belgicko-nemecké hranice. Po prelomení frontu Nemci, my museli sme evakuovať. Dali sme sa na zpliat. cestu do kraja cez Francúzsko. Oddali sme sa pod ochranu Neopoškvrnenej Panny. Tri týždne sme putovali po Francúzsku. Nedá sa opísať, čo sme trpkého v tom čase skúsili, okolo koľko mŕtvych a zničených domov sme prešli. Naším potešením na ceste vo dne i v noci bol sv. ruženec. Ním sme si chceli zaistiť ochranu Matky B. na nebezpečnej ceste domov. Neraz nocovali sme v

poli, ponad nás hvádzaly guľky, hučaly bombardéry. Neraz prichádzala na nás až smrteľná úzkosť. Tri razy sme boli v takom nebezpečenstve, že sme čakali istú smrť. Vtedy sme sľúbili Matke Božej, že keď sa vrátíme živí a zdraví do domov, postavíme na jej česť kaplnku.

Po skončení vojny s Francúzskom a Belgickom nastala veľká bieda a hlad. Mnohí boli radi, keď mohli si uvariť polievku z bramborových lupín. Aj nás bieda pritiahla ponáhľať sa na Slovensko. Tu sme boli nútení prežiť druhý front. Ale s pomocou Matky Božej ozaj sme ho šťastne prežili, preto sme svoj sľub aj splnili. 14. júla kaplnka bola posvätená miestnym otcom duchovným z Tarnavy. Tieto riadky dávame uverejniť preto, aby sa aj druhí povzbudili k dôvere v Matku Božiu, ktorá každého ochotne vypočuje, každému rada pomôže, keď prosíme o vec užitočnú a spasiteľnú.

Michal Lopača, Zbudza.

Chráňme sa znesvätenia nedele a sviatkov

»Dni sviatočné svätice — tak znie cirkevné prikázanie, a kto sa proti tomuto cirkevnému zákonu prebrehá, býva od Boha mnohokrát ťažko trestaný.

Za poslednej zúrivej vojny naša obec Sečovská Pofanka bola za 7 týždňov v ohni striel a granátov. Za sedem týždňov ľud sa skrýval v pivni, ciach a bunkeroch a očakával, komu, kedy príde posledná hodinka.

Vtedy sa ľud modlil o záchranu ku Všemohúcemu Pánu Bohu, vzýval o pomoc Matku Božiu a zvlášť s veľkou horlivosťou prosil sv. Jozefa, aby sa od nás vzdialilo nešťastie. Konečne sv. Jozef uprosil Pána Boha, že svitnul deň a ešte 19. januára 1945, keď nemeckí okupanti pod silným tlakom plávnej Červej armády začali opúšťať svoje pozície. Čoskoro aj ľud začal vychádzať z pivníc. Bolo to na samý sviatok »Bo. hojavenia«. A ja namiesto toho, aby som sa bol ponáhal do cerkvi poďakovať dobrotivému Bohu, že nás chránil a zachoval pri živote a keby u nás mala byť stúžená Sv. Služba Vdp. O. Misionárom z Michalovca, ja a niekoľko iných mužov namiesto do cerkvi išli sme každý za svojim. Na ceste zastavila nás iba mina, ktorá vybuchla pod našimi nohami a nemilosrdne nás dokalila. Dvaja z nás podľahli svojmu zraneniu a ja, súc dopravený do ruskej nemocnice, za šesť týždňov krčovite som sa svíjal od bolesti. Polomŕtveho ma od-

niesli z operačného stola, mnohokrát som zápasil so smrťou a len pomocou sv. Jozefa a sv. Jána Don Ilovka som z nemocnice vykľel.

Ďakujem sv. Jozefovi za vyrlykanie lebo koľkokrát som prosil o zmlernenie svojich bolestí, ozaj vždy na chvíľku poľavily. Preto som si zaumienil, že keď sa vyslobodím z nemocnice, napíšem do nášho obľúbeného časopisu »Misionár« a deň sviatočný tak ľahkomyseľne viac nikdy neznesavám.

Môj prípad nech je výstrahou aj pre diatateľov, aby bez príčiny nikdy nezameškali sv. Službu. Preč. D. Mária vyhlásila v La Sallette vo Francúzsku, že veľký trest stihne ľudstvo pre znesvätenie nedeľných a sviatočných dní.

Michal Ilko,
kurátor, Seč. Pofanka.

Dajte a bude vám dané

Keď chceme čoskoro veľmi zbohatnúť duchovne, keď chceme, aby Boh splnil naše prosby čo najrýchlejšie a zabudol na naše hriechy, na to je jedna neovyl. na rada: Dajte a bude vám dané . . . Lobo akou mierou meráte takou mierou bude aj vám namerané. (Luk. 6, 38). A súd bez milosrdenstva dostane ten, kto nemal milosrdenstva k druhým (Jak. 2, 13).

Štedrého Sloveka majú radi ľudia a ešte viac Pán Boh. Sv. Ján Zlatoústý hovorí, že almužná je cnosť, ktorá najrýchlejšie vezie ľudí do neba a tam sa ich zastáva ako najmocnejší advokát. Áno, hovorí ďalej, že almužna môže zmilovať hriechy, zamedziť odsúdenie, že almužna sa za darcu nielen prihovára, ale za neho aj mnohými úctami vďaky vzdáva. (MG, 49,295). A preto na inom mieste napomína ten istý svätý: »Keď chceš mať drahocenné poklady a nikdy ich nestratiť, slož všetok svoj prebytočný majetok do rúk Christových v osobe chudobných. On ti ochráni všetko. A až vykľeni tvoje telo k sláve, vtedy zahrne ťa oveľa väčším bohatstvom a pridoje ťa oveľa vzácnejším odvetom, než je ten, čo teraz nosíš. (MG, 19 238).

Dávať almužnu má nás poučovať vďačnosť a láska k Bohu. Všetko, čo sme a máme, je dar Boží. Ako sa mu za to odvdáčime? — Veď Boh nič nepotrebuje. — Ale potrebuje jeho cieľa. A tým je chudobný. Keď dáme chudobnému, Boh to prijíma, ako keby sme to dali jemu samému. Keď nedáme, čítal sa ura-

zeným, ako keby sme odopreli jemu na-
mému. (Mat. 2, 531-46).

Dávať almužnu je aj povinný každý,
kto má viac, než pre seba potrebuje.
Boh dáva bohatstvo, ale bude aj žiadať
presný počet, ako kto svojho majetku
užil. Nikto nie je absolútnym pánom
svojho majetku, ale len správcom. Ma-
jiteľom všetkého je Boh. A jemu budú
skladať účty všetci správcovia.

Ale k štedrej a ochotnej almužne má
nás najviac ponúkať vedomie, že almuž-
nou len sebe samým naviac dobrého ro-
bíme. Almúžnou môžeme akosi Boha pod-
platiť a čo najväčšiu odmenu si získať
nielen v nebi, ale už aj tu na zemi. Al-
mužnou môžeme si zaistiť čo najskoršie
vyslychanie našich prosieb. J. C.

Z nášho kraja

Návšteva J. E. Pavla v Klokočove. —
Od 26.—28. augusta konal sa v Klokočo-
ve tradičný uspenský odpust. Tofké zá-
stupy ľudí Klokočov ešte nepamätá. Len
k sv. prijímaniu pristúpilo viac ako 4
tisíc ľudí. Oslave Kráľovnej neba a zeme
dodala lásku osobná prítomnosť milova-
ného arcipastiera J. E. Pavla Gajdiča,
ktorého zástupy ľudu srdečne privítaly
v predvečer Uspenia. K duchovnej ob-
službe vriacich prišlo na púť 22 kňazov.
Slávnostným kazateľom pri rímskokatolí-
ckych bohoslužbách bol dominikán vfd.
P. Lexman z Košíc a pri gréckokatolí-
ckych misionár-redemptorista vfd. O. Cy-
ril Zakopal. Slávnostné bohoslužby ko-
nal sám najd. p. biskup Pavel za kon-
celebrácie najd. p. kanonika O. Nikola-
ja Čudakia a asistencie iných duchov-
ných otcov.

Odpust v Lutine. — Čím je Klokočov
pre Zemplín, tým je Lutina pre Šariš.
Aj v Lutine sa koná veľký odpust na
Uspenie. Zúčastnilo sa ho do 10 tisíc
ľudí, prislúchovalo im v ošetrovaní duší
viac ako 20 kňazov. V čase odpustu ka-
zali vfd. páni O. Miron Podhajecký, O.
Gret-bazilián, O. Kliment-redemptorista.
Hlavnú kázň nadviedol prednšiel už
dávnejší lutinský kazateľ Msgr. Michal
Sabadoš. Mohutným dojmom zapôsobil
slávnosť eucharistická večer pred Uspe-
niem.

Náš misionársky dorast. — Dvadsať
nadaných chlapcov sa horlivo pripravujú
preto, aby sa v budúcnosti mohli stať
misionármi. Bývajú v našom monastieri
a dochádzajú do št. gymnázia v Micha-
lovciach ako riadni poslucháči. Na vý-
chove kňazského dorastu, najmä v te-
rajšej dobe musí nám veľmi záležať.

Prispieť k vyštudovaniu jedného chlapca
na kňaza, na misionára je viac ako po-
staviť veľký chrám. Chcete, aby vaši bu-
dúci misionári s nadšením sa pripravo-
vali na vznešené svoje povolanie? — A-
by sa už odteraz rozpaľovala v nich
láska k ľudu Zemplína a Šariša? — Nuž
prispievajte svojimi darmi na ich vy-
študovanie. Odteraz vaše dary na SSJ
idú na výchovu misionárskeho dorastu.

Odkaz nováčkom. — Teraz v októbri
rozlúčite sa na dva roky so svojimi mi-
lými a drahými, lebo nastal pre vás
čas vycvičiť sa na statočných obrancov
štátu. I my vám dávame »S Bohom!«
a súhlasne s vašimi rodičmi kladieme
vám na srdce: vernosť k vieru, úctu k
Bohu, lásku k modlitbe a bázeň pred
hriechom. Najmä, nehrešte, nepreklí-
najte a podľa možnosti choďte v nečlove-
na bohoslužby. I pri vojsku máš zostať
kresťanom. I tam si viazaný zákonom
Božím.

Povniacka nových kňazov v Prečove.
— 25. augusta odhodlalo sa 7 nových
bohoslovcov gr.-kat. obradu vzlať na se-
ba dôstojné sice, ale ťažké jarmo kňaz-
stva z rúk Jeho Exelencie Pavla: Níko-
laj Gladiš, Nikolaj Hricov, Ladislav
Chlebaško, Ján Zubor, Metod Székely,
Andrej Timkovič, Štefan Stiltcha. Väč-
šina z nich dostala hneď aj vymenova-
nie za farárov na noobsadené fary. Bla-
hoželáme im mnohaja i blahaja lita u-
spešnej dušpastierskej práce!

Misia v Markovciach. — Od 31. VIII.
— 8. IX. pomerne malá farnosť Mar-
kovce prežila ozaj krásne dni duchovnej
obnovy pod vedením OO. misionárov
z Michaloviec O. Jozefa Falla a O. Ni-
kolaja Durikáša. Kajúcnosť a horlivosť
v návšteve ukázali veriaci príkladným
spôsobilom. Horlivo chodili aj rímskoka-
tolíci i veriaci z Kľáľky Malčice. Veľké
zástupy ľudu sa síšly na slávnosť mi-
sijného kríža. Zúčastnili sa jej aj vfd.
páni farári z Malčice, z Veľ. Ruskova a
p. kanlán z Falukoviec. Tieňou celej
misie bol smútok nad nemocou miestne-
ho p. farára O. Jána Híča, ktorý cez
celú misiu ležal ťažko chorý. Bolo pred-
nesených 31 kázní, vyspovedalo sa 960
ľudí, dodalo sa 2104 sv. pričastí, navští-
vili 6 chorých, vykonal 2 pohreby.

Zo sveta

Robotníčky na audiencii. 15. augustu
t. r. prijal sv. Otec akupinu 120 robníček
z Pístaie, ktoré na svojej dovolenke
navštívili Rím a vykonal si troldňový
exercicie. Každá robotníčka odovzdala sv.

Otcovi jeden detský oblek pre jeho pomocnú akciu.

Liturgické reformy vo Francúzku. Cirkvi predstavitelia vo Francúzku sa dohodli na týchto požiadavkách pred dnešné časy obľadou liturgie: skúsenie sv. Služby Božej večer, vysluhovanie kresťu, manželstva a posledného pomazania v reči francúzskej a trojhodinový pôst pred prijatím Eucharistie. O tieto povolenia chcú žiadať príslušné vrchnosti v Ríme.

Churchillova sesternica katolíčkou. A. sissi. — Churchillova sesternica konvertovala.

Synoda pravoslávnych biskupov. Všetci členovia ukrajinských biskupov, žijúcich v emigrácii, počtom 5 arcibiskupov a 11 biskupov, sa schádzajú na synodu v Elvangeri a protestovali proti núteným konverziám ku pravoslávniu.

Naliehavé problémy v Japonsku. Piskupi, ktorí sa vrátili z cesty po Japonsku, hovoria o nesmiernej materiálnej i duchovnej biele 70 miliónov ľudí. Spomínajú, že šintuizmus je mŕtvý a Japonci budú patriť Cirkvi alebo ateizmu. Do Japonska sa chystá 1000 misionárov, ale tieto nepostačia. Výhod stojí pred rozhodnutím. Ako toto rozhodnutie dopadne, záleží, najmä, od amerických katolíkov.

Školy pre laických apoštolov. V Amerike sa zakladajú tzv. školy apoštolátu, v ktorých sa majú vychovávať laickí apoštolovia. Arcibiskup z Cincinnati toto podujatie schválil.

Svajčiarske hnutie »Návrat sveta k Bohu«. CIP, Freiburg. — Vo Svajčiarsku rozvírilo náboženský život hnutie »Návrat sveta k Bohu«, ktorého pôvodcom je Mr. Kuppel, farár v Unterwalde. Toto hnutie vydalo ohlas melen katolíkom, »ale všetkým, ktorých ideálom je Kristus... a ktorí vedľa, že príčinou najhlbšej katastrofy sveta je skutočnosť, že sa ľudstvo odvrátilo od Pána Boha«. Hnutie schválili cirkevní predstavení a pápež Pius XI. a Pius XII. udalili mu svoje apoštolické poľhanie. Hnutie je prejavom rastúceho presvedčenia, že zdravé základy ľudskej spoločnosti sú v hĺbke viery vo Všemohúcnosť Boha a v úpinej úcte k jeho

zákonom. Tieto zákony sa musia uplatniť vlade, keď chceme, aby pokoj a spravodlivosť panovaly v rodine i medzi národami.

Matsuoaka zomrel ako katolík. KIPA, Tokio. — Bývalý japonský minister zahraničných vecí Yosuke Matsuoaka, ktorý svojho času bol na návšteve u terajšieho pápeža, nedávno zomrel následkom tuberkulózy. Pred smrťou stal sa katolíkom. S katolíckou vierou ho obomnáma lekárka-konvertička nemocnice, v ktorej sa liečil.

Nové dogma? Katolíci v Portugalsku podpisujú hácky, v ktorých sa žiada vyhlásiť Nanebovzatie Panny Márie za dogmu. Toto isté prejavilo aj 200.000 pútnikov v Sebreiro.

Chorí do rúk katolíckych misionárov. KIPA, Nanking. — Štátny ústav nevyliciteľne chorých v Nankingu (Čína) bol nedávno zrušený. Chorých odovzdali do rúk P. Maillota, ktorý vedie taký istý ústav. Čínska vláda týmto činom znovu uznala obetavosť a šlachetnú činnosť katolíckych misionárov.

Obetavosť francúzskych katolíkov. Pre poľské semináre nasbírali francúzski katolíci 10 miliónov frankov, okrem toho mnohé náboženské predmety.

Dary na Spolok sv. Jozefa:

Ažbeta Hohoplová, Hriadyky 100. Elena Žatkovičová, Košice (zo svadby) 600. Zubné 10. I. Demjan, Zbojné 50. Feldman, Michalovec 20. XY. Trhoviátie 30. Karol Hrehovčák, Košice 100. Zo svadby M. Kandrátovoj a J. Hajtoša, Podhradík 150. Členovia SSJ, Uh. Zipov 110. Fedorovič, učiteľ, Falkušovec 200. Zo svadby J. Lipovského a A. Kurejovej, Strážske 260. R. Brezová, Trebišov 20. M. Oreščáková, Michalovec 20. A. Mayová, Solvar 30. N. Hrušov: XY 100, M. Dupaková 5, H. Hromuláková 20. A. Fedorčáková, Bratislava 20. A. Segiň, Beloveža 50. M. Ihnatová, Štiepkovec 10. Markovce: A. Roháčiková 30, M. Makšánová 50, Mielšova rodina 25, Hreha 5, J. Samudovský 15, J. Oleksa 5, Juraž Berežný 100. A. Tomko, Vyš. Remety 50. Členovia SSJ z V. Remet 183. A. Tomáščin, Kvačany 10. Helcmanovce: Kat. Kuchárová 15, A. Hodáková 5, M. Hudáková 5. Zo svadby Andrej, Anna Zakuťný, Tročany 40. Pán Boh zaplať!

»Keď si niekto spomenie, že pred pokášením proti sv. čistote vrúcne vyzýval meno Márie, môže byť istý, že pokášeniu nepodľahol.«

Sv. Alfonz Ligouri: (Salv. Reg. cap. X.)

Dary na oltár sv. Jozefa:

Jozef, Korba, Záhor 50. J. Boršová, Humenné 100. Členovia z Úbreža 149. M. Hrinko, Lastovce 50. Rodina Onačlova, Bardejov 100. Egreš: J. Mančíková 10, A. Kolesárová 10, Barb. Zapková 10. Jol. Rojkovičová, Cigelka 50. Silvaš: A. Sokolová 100, A. Pačutová 100, M. Budai 100, J. Pastor 50, J. Migel 50, J. Hornák 50, J. Pastor 50, J. Seman 50, A. Horvat 50, J. S. Kandrač 20, M. H. Ivan 20, J. Pačuta 20, vd. J. Kandračová 20, vd. B. Nikitová 30, F. Ferko 10, P. Migel 10, J. Kandrač 10, M. Diheneš ml. 20, M. Braňovská 20, M. Takač 25, S. Narjaš 100. Vyskočilová, učiteľka, Kutné Hory 500. Jozefa Hanzalová, Brno 500. F. Tomaščin, Kvačany 50. Všetkým darcom kiez vyprosí sv. Jozef mnohaja i blahaja lita.

Dary na Misionára pre deti: A. Mikitová, Staňkovce 10 Kčs, Z. Pavlovčaková, Sobrance 15, Brestov 20, Malčice: J. Mihaľová 20, L. Pivárnik 10, A. Sabová 10, Baraně 25, Falkušovce 70, Dačov 15, Kolbaš: deti 40, Hajtovka 209, Iňačovce 40. Sestry Služobnícky, Trebišov 105. Kraška 165, Lubovec 64, Janov 30, Zbeňňov 30, Piskurovce 70, Veľaty 35, A. Šaršaňová, Aš 10, E. Maščenik, Zamutov 10, Záhor 65, Drien. Nová Ves 105, Sliepkovce 104, Dvorianky: A. Záhorská 15, A. Ihnaciková 15, M. Daňková 15, A. Ištoková 15, Husák 38, Bežovce 111, Markovce 34.90, J. Hreňo, Bežovce 40, Petejovce 85. — Pán Boh zaplať a zachovaj malých darcov na mnohaja i blahaja lita!

Podakovania. — Ďakujem sv. Jozefovi, že po vykonaní viac deviatnikov som bol vyslyšaný. Z vďačnosti oferujem na Spolok sv. Jozefa 100 Kčs. Odporúčam každému konať si deviatnik k Isusovi, k Márii a k sv. Jozefovi, Rodák z Hatalova.

Vrúčne ďakujem sv. Jozefovi za splnenie mojej prosby. Z vďačnosti posielam 20 Kčs na oltár sv. Jozefa. J. A. Prešov.

Naše hroby:

Vislava: M. Dučárová a Michal Barvirčák, Michal Protivňak, Vydraň. Mária Olšanská, Iňačovce. St. Bodnár, Uh. Žipov. Mária Pažuková, Dubrava. Silvaš: Pastor Michalova, Ferko Michal, Júlia Hornáková. Ján Kolodziej, Kvačany. Andrej Sikora, Suchá Dolina. Viacaja im pamiat!

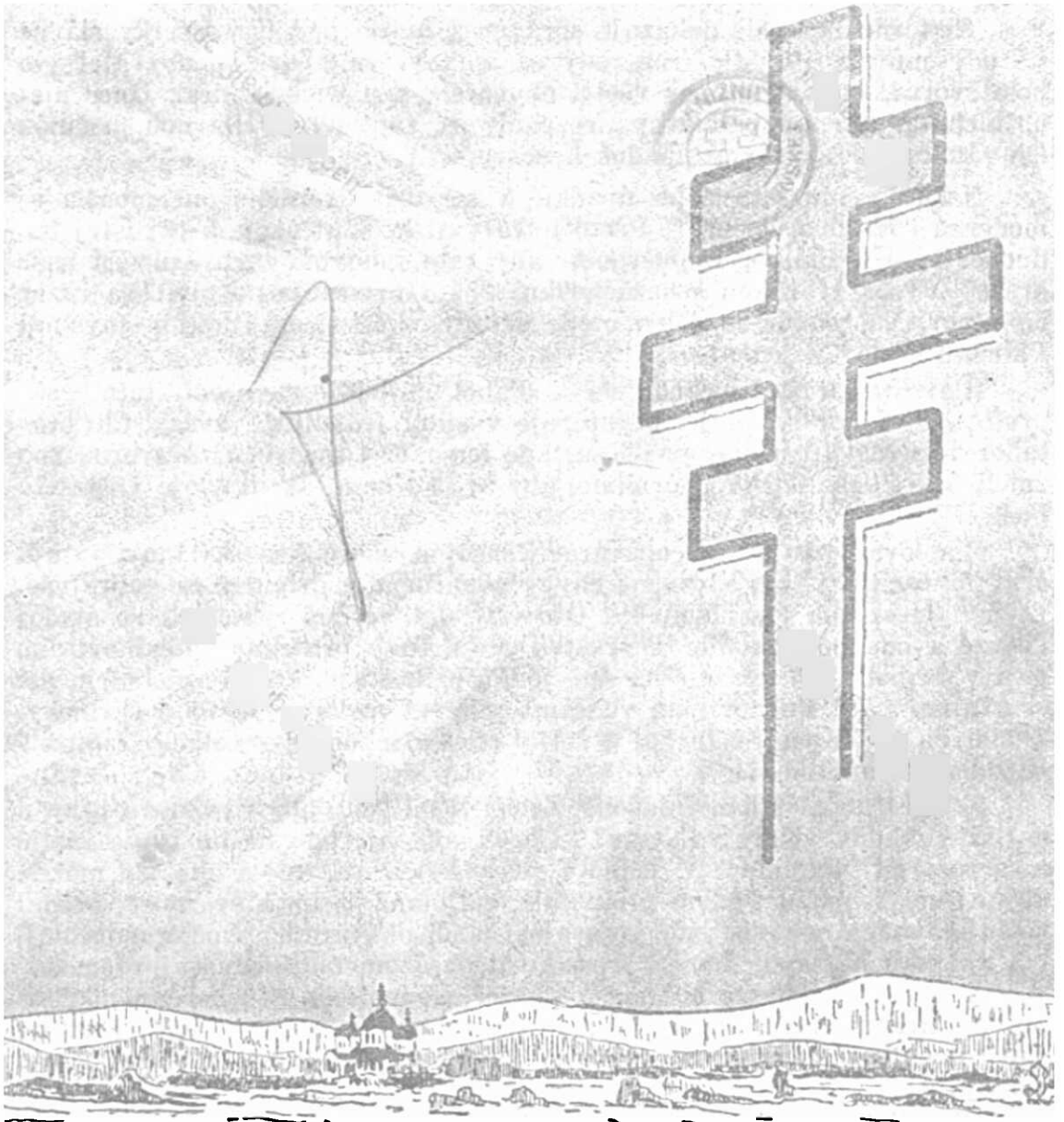
Rozhlas SSJ:

1. — Služby Božie za členov SSJ budú v októbri 1., 4., 13., 27. Moleben k sv. Jozefovi 27. X. — 2. — Kto z členov nedostal 9. číslo »Misionára«, nech sa hlási. Niektoré zásielky pošta nám vrátila so sodretou adresou, iné ako nedoručiteľné. Najmä, členov v Čechách a na Morave prosíme o udanie presnej adresy a číslo domu, kde bývajú. — 3. — Horitelia nech nám neposielajú horiteľské hácky, keď chcú vyplatiť členskú. Stačí udať na šeku, alebo v liste, akú celkovú sumu posielajú ako členskú. Hárok s členami majú si pečlivo chrániť. — 4. — Už rozosielame kalendáre na rok 1947. Prosíme všetkých členov, aby z lásky k sv. Jozefovi ochotne vyplatili horiteľom patričnú sumu. — 5. — Prosíme o vyrovnanie členských nedoplatkov na rok 1946!

»Tak, ako ľudia strachom padajú na zem, keď na blízku udrie blesk, tak zlí duchovia padajú úzkosťou, keď počujú meno Máriac.

Sv. Tomáš Kempenský: (lib. 4. ad Nov.)

»Misionár« vydávajú, OO. Misionári-Redemptoristi v Michalovciach. Vychádza každý mesiac. — Redaktor: O. Ján Ďurkán, zodpovedný redaktor: O. Jozef Fajl. — Vydávanie je povolené rehoľnou i cirkevnou vrchnosťou i Poverenctvom pre veci vnútorné v Košiciach 28. apríla 1945 čís. 428/45 prez. — Tlačí knižtlačiareň »Nakladateľské družstvo s r. o. v Prešove. — Novinové výplatné, povolené výnosom odbočky Poverenctva pošt telegrafov v Košiciach pod č. 22.661.1/a-1945. — Dohľadací poštový úrad v Michalovciach. — Členské SSJ na rok pre rodinnú 85 Kčs, pre jednotlivcov 30 Kčs. Členovia SSJ dostávajú časopis i s prílohou zadarmo.

MISIONÁR

NÁBOŽENSKÝ ČASOPIS GRÉCKO-KATOLÍKOV

Ročník V.

November 1946

Číslo

11

VYDÁVAJÚ OO. MISIONÁRI-REDEMPTORISTI V MICHALOVCIACH

V jednote sila

História najlepšie dokazuje správnosť nášho nadpisu. Všetky slávne národy minulosti rástly, rozvíjaly sa a mohutnely, dokiaľ obyvateľstvo bolo svorné, dokiaľ takmer všetci obyvatelia mali jeden ideál. Dnes niet po nich takmer ani pamiatky, rozpadly sa, zahynuly. Hlavnou príčinou ich zániku bolo: mravný úpadok a nesvornosť.

Na rakovinu mravného úpadku a nesvornosti ťažko onemocnela aj moderná ľudská spoločnosť. Preto míľovými krokmi speje k tej istej budúcnosti — k zániku. Dopustíme, aby táto rakovina zachvátila aj naše kraje? Výsostný zákon sebazachovania nám prikazuje postaviť sa rázne na odpor. Náš odpor bude len vtedy účinný, keď si osvojíme v smýšľaní i konaní heslo: V jednote sila!

Hlavný nepriateľ našich duší — diabol, najlepšie vie oceniť toto heslo, preto svoj tábor stmeluje, organizuje v silnú jednotku, avšak Christov tábor verných kresťanov snaží sa, kde len môže, rozdvojiť, nesvornosťou zničiť a pre seba dobyť. Dovoľme, aby aj nad nami skvíl svoje víťazstvo podlosti?

Diablova je to práca: ohovárať kňazov a vôbec kňazský stav, vymýšľať na nich chyby a skutočné chyby zveličovať a pripínať za golier všetkým i biskupom i samému sv. Otcovi, aby veriaci zakolísali vo svojej dôvere a oddanosti k nim a vystreli svoje ruky prosebne k diablovej ako Eva v raji. Diabol nezamešká ani jednu príležitosť, kde by mohol medzi kresťanmi a ich duchovnými vodcami zasievať nedorozumenia a škriepky. Z malých iskier vie rozduchať i veľký oheň duchovnej revolúcie, spôsobíť odpad nášho ľudu od viery.

Sú kresťanom telom i dušou? Záleží ti na tom, aby Christova pravda a Božie zákony vládli vo svete? Chceš, aby aj ľud nášho kraja rástol a sa rozvíjal? Pamätaj: V jednote sila! Pričiň sa, kde a ako len môžeš, aby aj medzi naším ľudom prekvitala vzájomná láska a svornosť, prenasleduj závisť a nenávisť, nič vo svojom okolí ohovárania a očiernenia najmä kňazského stavu, udus v zárodku nedorozumenia, podporuj všemožne spolky a ustanovizne, ktoré majú za cieľ sjednotenie nášho ľudu pod zástavu Christa-Kráľa, Matky B. a svätých, lebo v jednote sila! Buď na slovo poslušný duchovných vodcov, lebo bez poslušnosti spoločnosť neobstojí.

Hlavné korene nesvornosti vyrastajú z egoizmu, sebeckosti. Sebeckosť pramení v nedostatku lásky k Bohu a k bližnému. Ak chceme zamedziť šírenie tejto rakoviny, načím začať liečenie ničnením sebeckosti, načím vypaľovať boľavé miesta plameňom lásky a zalievať balzomom modlitby a trpezlivosti. Vo svornej spoločnosti jednotlivec dbá o blaho spoločnosti a spoločnosť dbá o blaho jednotlivca — jeden za všetkých a všetci za jedného. V takej jednote ozaj je sila.

Redaktor.

„Čím vyššie stojí slnko nad zemou, tým viac ju osviečuje a zobrieva. Tak, čím viac sa rešpektujú v štáte zákony Cirkvi, tým viac prekvitá blahobyť v štáte.“ (Vl. S. Solovjev.)

Remeselník z Nazaretu

Sparno, aké je obvyklým zjavom v južných krajinách, je aj v Palestíne. Temer na konci mestečka Nazaretu, opierajúc sa o mierny svah, stojí prostý domček, chudobného tesára nazaretského Jozefa. Počúť ťažké údery sekery, majster je zamestnaný usilovnou robotou. Bohaté kvapky potu stiekajú mu po tvári, mozolnaté ruky sa chvejú namáhavou prácou.

Kto je tento muž? Obyčajný remeselník, tesár. Tak ho všetci poznajú. Tesár Jozef, tak ho nazývajú. Robotník, ktorý ťažkou prácou svojich rúk si zarába na každodenný chlieb.

Kto je tento muž? Kniha kníh — Písmo sväté — hovorí o ňom: Jozef, muž Márie, z ktorej sa narodil Isus, ktorý sa volá Christos! (Mat. 1, 16.)

I odišiel Jozef z Galilejska, z mesta Nazaretu, do Judska, do mesta, Dávidovho, ktoré sa volá Betlehem, pretože bol z rodu a rodiny Dávidovej. (Luk. 2, 4.)

Hoci ho vidíme v Nazarete narábať s pílou a sekerou, tvrdé mozolc na jeho rukách a tvár, pokrytú horúcim potom, nie je Jozef obyčajným mužom. V jeho žilách koluje vznešená krv kráľovského rodu Dávidovho. Jeho ruka mala by držať kráľovské žezlo, jeho hlavu mala by zdobiť kráľovská koruna, jeho ramená mal by prikrývať purpurový plášť. Jozefov rodokmen u sv. Lukáša a sv. Matúša ukazuje nám celý rad Jozefových praotcov, znamenitých mužov, slávnych kráľov.

Tento prostý robotník je tedy zákonným nástupcom judských kráľov. Čo bolo príčinou, že tento, tak slávny kráľovský rod upadol tak hlboko, že jeho potomci zapadli do chudobnej vrstvy pracujúceho ľudu?

Veď Boh slúbil Dávidovi slávu, moc kráľovskú a to aj jeho potomkom? Tento sľub obnovil Boh aj nástupcovi kráľa Dávida, Šalamúnovi.

Boh to slúbil, a chcel to aj splniť, ale dal podmienku, ktorú potomstvo Dávida malo splniť, aby malo právo na Božie prisľúbenie a ktorú, na žiaľ, nespĺnili. »Keď budeš chodiť po mojich cestách a zachovávať budeš moje ustanovenia a moje prikázania, ako robil tvoj otec« (Dávid III. Kráľ. 3, 14.), to bola ona podmienka so strany Boha.

A bol to sám Šalamún a ostatní jeho nástupcovia, ktorí túto smluvu nedodržali a preto sa Boh od nich odvrátil. Žezlo kráľovské vypadlo z ich rúk, ich trón bol z koreňa vyvrátený.

História je učiteľkou národov.

Čo sa stalo so slávnym rodom kráľa Dávida, vidíme opakovať sa ustavične okolo nás. Mocné ríše sa rúcajú, tróny sú opustené, slávne rody zanikajú. Prečo? Pretože opustili mocní tohto sveta cesty Pánové, jeho ustanovenia a prikázania nezachovávali. A Boh nechce vládcov, ktorí nechcú plniť plány jeho Božskej prozreteľnosti.

Keďže Jozef neišiel cestou svojich praotcov, ale ako muž spravodlivý, ostrihal svedomite zákon Boží, dal mu Boh, na miesto koruny, žezla a purpuru pozemského kráľa, dôstojnosť ďaleko vznešenejšiu.

Snúbenc Panny Nepoškvrnenej, Ochranca Syna Božieho, všemocný Pomocník celého pokolenia ľudského na nebesiach.

Jozef — remeselník, tesár — nám ukazuje, že netreba byť oblečený purpurou, aby sa mohol človek stať kráľom. Oblečte sa v Pána nášho Isusa Christa! — vyzýva sv. Pavol. To je to kráľovské rúcho katolíckych kresťanov, dieťok a synov Božích.

Statočná práca, svedomité plnenie stavovských povinností, kresťanské čnosti vyvyšujú do božského kráľovského rodu.

O. Jozef M. Fail

Kto ako Boh?!

— A strhla sa veľká vojna na nebi. Michal a jeho anjeli bojovali s drakom, a drak bojoval i jeho anjeli. Ale (tito) neprevládli a neušlo sa im miesta viac na nebi. I shodili toho veľkého draka, starého hada, ktorý sa menuje diabol a satan, ktorý zvädza celý svet, a shodený bol na zem, i jeho anjeli s ním boli svrhnutí. (Zjavenia sv. Jána ap. 12. 7—9).

Hľa, potlačenie, premoženie prvej vzbury proti Bohu, ako to napísal sv. Ján ap. z vnuknutia Ducha Svätého.

Všetci anjeli boli stvorení dobrí, v milosti posväcujúcej. A boli stvorení k službe Bohu. Avšak katolícka vierouka učí, že hoci anjeli hneď pri svojom stvorení dostali milosť posväcujúcu, predsa hneď Boha nevideli, ale najprv boli podrobení skúške. (Hanko: Rozumná viera I. diel, str. 119). V čom pozostávala skúška anjelov, to sa presne nevie. No, možno pripustiť mienku, že anjeli sa mali klaňať Synovi Božiemu vzhľadom na jeho budúce vtelenie. Podľa sv. Pavla (Zid. 1, 6) Boh Otec „keď uvádza prvorođeného na svet, hovorí: nech sa mu klaňajú všetci anjeli Boží.“ Alebo v liste k Filipanom (2, 9—10) píše sv. Pavol: „Boh (ho) povýšil... aby v mene Isusovom pokľaklo každé koleno tých, ktorí sú v nebesách, na zemi i pod zemou, aby každý jazyk vyznával, že Hospod' I. Christos je v sláve Boha Otca.“ Z toho možno uzatvárať, že vtelenie Syna Božieho bolo skúškou pre anjelov.

A v čase tejto skúšky utvorily sa v nebi dva tábory. Na jednej strane tábor Michala (Michael, slovo hebrejské a značí: kto ako Boh!) a na druhej strane tábor Lucifera. Na jednej strane za Boha — na strane druhej proti Bohu. Na jednej strane uznanie Boha za Najvyššieho, absolútne Dokonalého Tvorca a Pána

všetkého, ktorému sa treba klaňať — na druhej strane pýcha s heslom: Nebudem slúžiť.

Nastane boj.

Boj Michalovho i Luciferovho vojska. Boj Pravdy a Pýchy.

A výsledok tohto boja?

„Videl som satana padnúť ako blesk s neba“ (Luk. 10, 18), — svedčí I. Christos. A sv. Peter opisuje osud padlých anjelov: „Boh neodpustil hriešnym anjelom, ale povrazil mrákoty stiahnutých do pekla dal mučiť a podržať na súd.“ (II. Pet. 2, 4).

Víťazstvo je na strane Michala. Kto ako Boh!

Nasledujúcim aktom (po ľudsky povedané) stvoril Boh celý Vesmír i človeka. Človeku dal rozum i slobodnú vôľu, skrz svojho Jednorodného Syna I. Christa naučil ho, čo má robiť, aby bol spasený. Dal každému človeku i dobrého anjela strážcu, ktorý má mu dopomáhať k spaseniu. „Či nie sú všetci služobní duchovia, poslaní ku službe pre tých, ktorí dosiahnu dedičstvo spasenia? — píše sv. Pavol (Žid. 1,14). — A dal mu tiež čas skúšky ako anjelom. A tou skúškou je život človeka na zemi.

A hľa, revolúcia, ktorá bola kedysi v nebi zosnovaná proti Bohu, opakuje sa znovu i na zemi.

Človečenstvo hneď od začiatku sa delilo a delí na dva tábory. Na tábor pokory, pravdy, ctivosti, viery, čistoty, služby Božej a na tábor pýchy, ľži, hriechu, nevery, nemravnosti, s Luciferovým heslom: Nebudem slúžiť. Tábor Christa — tábor proti Christovi a Jeho sv. Cirkvi.

A medzi týmito táborami je neustály boj.

Je to boj Luciferovho tábora a Michalovho tábora, ktorý je na čele spravodlivých — na čele Cirkvi Christovej. Lebo áno, keď Michal bol ochrancom vyvoleného židovského národa, tým istejšie je teraz ochrancom Cirkvi, ktorú bráni od útokov satana a jeho anjelov (Zjavenie 12, 7).

Nie sú to bájky. Veľký učence a pápež sv. Lev I., keď videl, že Attila so svojimi divými Hunmi ide rozbiť Rím, išiel mu v ústrety, aby ho odvrátil od ukrutného plánu. Attila, vraj, zbadal hrozivého anjela nad sv. Levom, naľakal sa a odtiahol od Ríma. Či ten anjel nebol strážnym anjelom Ríma? (Či lepšie Cirkvi?) — (Dr. Jantausch, biskup: Kresťan dnes, sv. II. str. 210.).

A teda aký koniec môže mať ten druhý boj vojska Luciferovho a Michalovho? Či iný ako ten prvý? Či môže zvíťaziť tma nad svetlom, nevera nad vierou, lož nad pravdou, hriech nad ctivosťou? Nikdy. Už doterajšia skúsenosť i cirk. história dokazujú, že kráľovstvo Luciferovo i jeho pomocníkov je slabé, nestále, končiace vždy smutným zánikom.

Padol satan ako blesk s neba (Luk. 10, 18) a tak padali i tí, ktorí mu slúžili a pomáhali i tí, ktorí mu slúžia a budú slúžiť. Kde sú Diokleciánovia, Nerónovia, Trajanovia (draví prenasledovatelia kresťanov)? Kde sú ich slávne ríše? Kde sú starovekí bludári? Kde sú učení francúzski neverci 19. storočia tzv. encyklopedisti, ktorí si postavili za cieľ zničiť to, čo rozšírilo 12 prostých ryhárov-apoštolov? Kde Voltaire, Rousseau, Montesquieu, Kant, Bismarck i so svojou slávou? A kde Hitler i so svojím novopohanským kultom? Kde sú tí všetci protivníci Christovi z tábora Luciferovho?

Zmizli, niet ich. I ich sláva oprechla ako poľný kvet, šli azda pre odmenu k svojmu pánovi, najväčšiemu nepriateľovi ľudstva, Luciferovi.

O. Michal Malý.

Nad hrobami vojakov

Perzský kráľ Xerxes viedol veľké vojsko cez Hellespont okolo Egejského mora do Grécka, aby si podmanil celé Grécko. Sparťania, Aténčania a iní neoblomne stáli proti silnejšiemu nepriateľovi. Leonidas, kráľ spartanský, s tristo mužmi zo svojho vojska a niečo málo z iných štátov gréckych, bol poslaný zadržať nepriateľa v priesmyku Thermopyly, úzky to prechod medzi vrchami a morom, skrze ktorý nepriateľské vojská mali prejsť do stredného Grécka. Tu sa odohrala jedna z najslávnejších bitiek na svete. Cez dva dni sa pokúšal nepriateľ preraziť líniu Sparťanov a potom vniknúť do priesmyku, ale márne. Až jeden zradný Grék ukázal nepriateľovi chodník cez vrchy, ktorým sa nepriateľské oddiely dostali do týlu húževnate sa držiacich Grékov. Leonidas a jeho spolubojovníci ešte mali možnosť uniknúť, ale rozhodli sa, že svoje miesto neopustia do posledného muža. Všetci boli pobití. Nepriateľ voľne prišiel až k Aténam a mesto spálil. O víťazstve sa rozhodlo v zátokke Salamis, kde Peržania boli premožení Sparťanmi a Aténčanmi. Potom bol vybudovaný pomník u priesmyku thermopylskom s nápisom: „Pútkniku, zvestuj Sparťanom, že my tu ležíme, ako zákony kázaly nám!“

Nie je možné, aby sa nám nenamanovala do mysli táto hrdinská dejinná udalosť v predvečer Dušičiek, kedy stojíme na cintoríne medzi malými úhľadnými domčekami tých, ktorí zpomedi nás živých už odišli. Skoro na každom cintoríne je vyhradené miesto pre hroby vojakov, hrdinov, ktorých pomníky nám hlásajú ich hrdinskosť a veľkú obeť, ktorú priniesli na oltár vlasti svojej tým, že aj svoje mladé životy za ňu obetovali. Nezomreli doma v mäkkej posteli, obklopení svojimi matkami, otcami, bratmi, sestrami, prípadne manželkami a deťmi, ale zomreli na tvrdej zemi, za ktorú bojovali a ktorú krvou svoju napájali, aby bola slobodná a zaistená pre tých ich milých, ktorých im ani len uzrieť nebolo možné. Ktorí na tomto mieste ležia, vydýchli naposledy v cudzej zemi, v cudzích rukách, na posteli, ak sa na ňu vôbec dostali, ktorú ustlali cudzie ruky, smrteľné rúcho im obliekli cudzie ruky, zhasínajúce oči im zatlačili cudzie ruky — všetko cudzie okolo nich. Akiste ťažko zaspávali spánkom smrti v takej cudzote — azda poľahčným pre nich bolo, keď si naposledy vzdychli pred vynorenou v mysli domovinou — keď sa pred ich vytreštenými a umierajúcimi očami vynorila postava žehnajúcej a lúčiacej sa mamičky, plačúcej manželky a detí, ktoré sa nedaly ani odtrhnúť od šije otcovej, keď odchádzal na vojnu.

Pri hrobe svojich príbuzných.

Sú to však hrdinovia. Ich kríže a pomníky hlásajú nám, že obetovali všetko pre svoju rodinu a svoju vlasť, že priniesli tú najväčšiu obeť. Ich kríže a pomníky hlásajú nám, keď sa v tento predvečer Dušičiek zahľadáme trochu bokom aj na tú stranu, kde oni ležia: Vy, ktorí ste ešte pútnici, zvestujte našim doma, že my tu ležíme, ako zákony kázali nám.

Oni sami vojnu nenávideli — ktože by miloval vraždenie... pri ich odchode mamičky, manželky, otcovia a deti ich azda ani pustiť nechceli — oni však odišli, lebo vlasť volala a oni povinnosť splniť chceli. Keďže sa nevrátili domov, ako tí ostatní, ktorým to bolo dopriate, nech aspoň tá cudzia zem ich veľmi netlačí, nech je im ľahkou a príjemnou v tom spánku smrteľnom.

V záplave kvetov a trblietajúcich svetiel sviečok nezapomínajme tam na tie hroby hrdinov. My máme v cudzine možno otca, brata, syna, manžela — ako je nám milo a teplúčko u srdca, keď si predstavíme, že v tej cudzine sú ľudia ako my, ktorí cítia a myslia ako my, ktorí na hrobe našich milých tam d'aleko zapália hoci i len skromnú sviečičku, vrúčne a zbožne sa pomodlia za pokoj duší našich drahých. Podobne aj naša zbožná modlitba, ako blahovonné kadidlo nech sa vznáša k trónu Všemohúceho za pokoj týchto tu na našom cintoríne.

Žalm 128, 8: »Ani nepovedia, ktorí tade idú: Požehnanie Pánovo buď s Vami. Požehnáme Vám v mene Pánovom.«

Právom by sa mohli títo mŕtvi takto na nás ponosovať, ak by sme si aj na nich nespomenuli. Preto majme na pamäti Žalm 73, 19: »a na duše ubiedených tvojich nezabudni nikdy.« (O. Ján Peja, Lastomír)

O. C. Zakopal:

Záruka spasenia

Zárukou je sv. ruženec, že budú naozaj vyslyšané naše modlitby. Aby sme dosiahli od Boha nejaké milosti, musíme sa dobre modliť. Ináč naša modlitba nebude mať účinok. Sv. Jakub píše: »Prosíte a ničoho nedostávate, lebo zle prosíte.« Práve modlitba sv. ruženca je príkladom dobrej, áno najlepšej modlitby, skutočne pobožnej modlitby, kde nielen ústa hovoria, ale aj srdce a rozum sú k Bohu obrátené. Lebo už v Starom zákone P. Boh sa odvracal od svojho národa, lebo »ľud tento cti ma ústami, ale jeho srdce je ďaleko odo mňa.« V ruženci ústa hovoria najkrajšie modlitby, ale aj srdce je naplnené najsvätejšími citmi, keď rozum neustále rozmýšľa tajomstvá radosti, bolesti a oslávenia Isusa a Jeho Matky. Pri sv. ruženci, ako by v kine, idú vždy nové a nové obrazy; raz vidíme Preč. Divu v Nazaretskej izbičke a klaniame sa v nemom úžase vteleniu Slova večného, druhý raz ideme s Máriou do mesta Judovho a počúvame tam chválospev: Veličit duša moja Hošpoda, znovu a znovu prežívame radosť tichej a svätej noci vianočnej, počúvame spevy anjelské, s pastiermi a sv. kráľmi klaniame sa Bohu-Dieťaťu, o chvíľu ideme do chrámu a tešíme sa s Annou a Simeonom, hneď zasa s Matkou zarmútenou hľadáme chlapčeka Isusa. V bolestnom ruženci opäť znovu sprítomňujeme si udalosti sv. veľkého týždňa a plačeme nad hriechami svojimi a kajúcnosťou potešujeme Christa zarmúteného až k smrti i zbičovaného, trním korunovaného, ukrižovaného, s Magdalénou bozkáme sv. kríž, v nežnej detinke oddanej sú-

strasti tešíme sa s ňou u hrobu Christovho... A opäť naše srdce jasá a sa teší a raduje z Christovho vzkresenia, a za ním túži do neba, ktoré on nám otvára, znovu prijíma potechu Ducha sv. Utešiteľa, stojí s apoštolmi u hrobu Matkinho, jej vzdáva česť a chválu s anjelimi, ako Kráľovnej neba i zeme. Pri modlitbe sv. ruženca znovu a znovu prežívame sv. evanjelium — ako to krásne povedal pápež Pius IX.: »Sv. ruženec je malé evanjelium.«

Aká to krásna modlitba — naozaj najlepšia modlitba.

O b r u č e n i e, záruka je nám sv. ruženec, lebo nám získava príhovor Matky B. Isus nás uistil: »Za čo nebuď budete prositi Otca mojego v imeni mojem, virujte jako prijemlete i budet vam.« A vieme dobre, že za čo budeme prosif Isusa skrze Máriu, všetko dostaneme, lebo ako povedá sv. Alfonz, prosby dobrej Matky sú pre dobrého syna rozkazom. Právom nazýva sv. Cirkev Matku B. »všemohúcnosťou na kolenách«. A že naozaj modlitbou sv. ruženca získame si priazeň Božej Matky, poznáme z toho, že Matke B. je táto modlitba veľmi milá, ako to slávne dokazujú zjavenia P. Márie v Lurdoch, vo Fatime a inde. Preto, ktorú milosť si chceme najprv vyprosiť, vyprošujme si ju modlitbou sv. ruženca.

R. 1844 v Neapoli onemocnela dcéra komandéra mesta Agrelliho, menom Fortunatina. Každý deň mala záchvaty, ktoré trvaly 12—14 hodín. Neustále ju bolela hlava, mala prudké zánety žalúdka, stálu horúčku. Tak znášala ťažké bolesti už viac ako jeden rok. Márne bolo úsilie lekárov jej pomôcť. Preto na koniec vzala útočisko k Matke B. ružencovej. 10. januára začala si odbavovať deväťdňovú pobožnosť a modlila sa denne sv. ruženec. Pobožnosť opakovala. Dňa 3. marca pozorovala jej sestra ako sa rozpráva s voľajakou neviditeľnou osobou. Slová sestry počula, i im rozumela, ale tú druhú osobu porozumieť nemohla. Nemocná Fortunatina sama o tom rozpráva: Dňa 3. marca znova ma zachvátily krče. Keď sa málo utišily záchvaty, ľahko som zaspala. Vo sne som videla Kráľovnú sv. ruženca. Bož. Dieťaťko mala v náručí, v ruke »pacerky«. Sedela na krásnom tróne, oštipená anjelmi, na hlave mala zlatú korunu, ozdobenú drahými kameňami, na jednom boku bol rehoľník, na druhom rehoľnica sv. Dominika (sv. Dominik a sv. Katarína). Všade bolo plno kvetín a Preč. Diva bola nebesky krásna. Kráľovná sv. ruženca, daj, aby som vyzdravela«, tak som k nej volala. A ona odpovedala: »Preto, že so ku mne utiekaš pod názvom sv. ruženca, ktorý je mi tak milý, všetko odo mňa obsiahneš. Urob číťte tri deväťdňové pobožnosti!« Ešte štyri razy sa jej zjavila Matka Božia. Lekár verejne vyhlásil, že je to zázrak.

O. J. Ďurkán:

Výklad liturgie sv. Jána Zlatoústeho

Tropary a Svjatyj Bože.

Aký plod prinieslo svetlo nauky Christovej, vidíme najlepšie na svätých. Ktoré sú hlavné pravdy a tajomstvá sv. viery, Christom hlásanej, názorne nám ukazujú sviatky Pána a sviatky Matky Božej. Krátky životopis svätého a chvalospiev jeho herocity, s proshou o príhovor u Boha, je uložený v tropare a kondaku. Podobne aj tajomstvá

jednotlivých sviatkov jadrne vystihuje tropar a kondak. K tým sa pridáva na menšie sviatky ešte bohorodičen. Názov sám svedčí o jeho obsahu: je v česť Bohorodičky. Na veľké sviatky Pána a P. Márie bohorodičen odpadá. Tropar, kondak, bohorodičen v gr. kat. obrade zastupujú orácie a komemorácie rímskokatolíkov. Spieva ich ľud hneď po Malom vchode.

Medzi tým sa kňaz tiško modlí: »Bože svätý, vo svätých prebývajúci od serafov spevom: Svätý, Svätý vebný, od cherubov oslavovaný a od všetkých nebeských mocností klaňaním uctievaný; ktorý si všetko od nebytia k bytiu priviedol; ktorí si stvoril človeka k svojmu obrazu a na svoju podobu a všetkými darmi si ho zahrnul; ktorý dávaš prosiacim múdrosť a porozumenie; ktorý si spôsobil, že my úbohí a nehodní sluhovia stojíme teraz pred slávou tvojho oltára a vzdávame ti slávu a poklonu, aká ti právom náleží; prijmi, Pane, aj z našich hriešnych úst pieseň: Svätý, Svätý, Svätý a navštív nás svojou štedrou dobrotou, odpusť nám každý hriech, dobrovoľný i nedobrovoľný, posväť naše duše i telá a dožiť nám vo svätosti tebe slúžiť po všetky dni svojho života, na príhovor svätej Bohorodičky a všetkých svätých, ktorí vždy verne vyhovelí tvojim želaniam«.

Keď ľud dospieva tropary, kondaky a bohorodičen, kňaz dokončí svoju tichú modlitbu spevom: »Lebo ty si svätý, Bože náš, i vzdávame ti slávu Otcu i Synu i Sv. Duchu teraz i vždy i na veky vekov«. Pritom obrátiac sa, žehná ľud. Ľud odpovie: »Amiň« a hneď začne spievať: »Svätý Bože, Svätý silný, Svätý nesmrteľný, zmiluj sa nad nami«. Spieva ju trikrát. Pridávajú »Sláva Otcu... Svätý nesmrteľný, zmiluj sa nad nami« a ešte raz sa opakuje: »Svätý Bože...«

Troparom a kondakom majú sa veriaci povzbudiť k nasledovaniu svätých, poprosiť ich o príhovor, majú si živo pripomenúť tajomstvo sviatku a prosiť Boha o milosti pre oslavu sláveného tajomstva zo života Isusa alebo Márie. Spevom »Svajatj Bože« spojuje sa Cirkev bojujúca s Cirkvou vífaznou k spoločnej oslave slávy najhodnejšieho Boha.

Aby táto oslava bola Bohu milá, za to prosil kňaz — ako prostredník medzi Bohom a ľuďmi — v tichej modlitbe v čase spevu troparov a preto aj žehnal ľud po spevu troparov.

Pri speve »Svajatj Bože...« kňaz a asistencia odíde za oltár na tzv. »Hornojek sklališč«, ktoré predstavuje trón Christa-Carja. Sedajúc modlí sa: »Požehnaný, ktorý prichádza v mene Páno-

Mikuláš Duda, 86-ročný. Od r. 1881 až dodnes je cor. kurátorom v Rus. Kazimíre.

vom. Požehnaný si na trón slávy, ktorý spočívaš na cheruboch stále, teraz i vždy i na veky vekov. Amiň.« Slovom »na cheruboch« naráža sa na videnie sv. Jána evanjelistu (Apok. 4, 6), ktorý videl štyroch živočíchov pod trónom, ktorý držaly, ale tak, že hlavy im zpod tróna vyčnievaly. Slovo cherub v tomto prípade predstavuje celé tvorstvo. Rčením »na cheruboch« je označený Boh, ako Pán celého tvorstva.

Ľud súc si vedomý svojej nehodnosti byť pripojeným k nebeským duchom a k svätým, pridáva na konci »Svjatyj Bože« slová: »zmiluj sa nad nami« a pritom obyčajne robievajú veriaci znak sv. kríža, aby toho zmilovania sa im dostalo od Boha pre zásluhy ukrižovaného Spasiteľa. Koľko túžob po Bohu, po spojení s ním, koľko prosieb o príhovor svätých, koľko pokorných citov možno vložiť do tejto modlitby »Svjatyj Bože!«

Na veľké sviatky Pána v dávnych časoch udeľoval sa dospelým slávny krst. Preto aj dosiaľ na tieto sviatky na miesto »Svjatyj Bože« sa spieva: »Jelicy vo Christa... Všetcí, ktorí ste boli v Christa pokrstení, v Christa oblečení: allylujal«

(Pokračovanie.)

Vyslobodená duša

Keď sv. František Salezský študoval v Pádue, univerzitní študenti mali opovrzeniahodný zvyk, že sa po nociach túľali a svádzali šarvátky, pričom používali aj ostrých mečov. Kohokoľvek v noci stretli, kričali na neho, aby povedal, ako sa menuje, odkiaľ a kam ide a za akým účelom. Keď neodpovedal uspokojivo, vytasili na neho meče.

Raz sa stalo, že istý študent stretol potme svojho priateľa. Nepoznajúc ho začal mu dávať otázky. Keďže tento pohotove neodpovedal, vytasil meč i zaútočil na neho. Trafil ho priamo do srdca. Báľ sa následkov, keď videl, že neznámy padol na zem mŕtvy a preto utiekol do domu istej vdovy matky jeho dobrého priateľa a spolužiaka, kam predtým často chodieval. Ihneď rozrušene rozpovedal vdove, čo sa stalo, že totiž zabil kohosi a prosil, aby ho na čas ukryla. Vdova ho odvieďa do jednej odľahlej izby. Bola však veľmi zarmútená a skoro zúfalá, keď o krátky čas na to priniesli iní študenti do domu jej vlastného syna mŕtveho a ešte krvácajúceho. Spoznala, že študent, ktorého ukryla, bol vrahom jej vlastného syna. Bežala k nemu a takmer pomätená sa ho pýtala, prečo zavraždil jej syna, čo mu urobil, že ho tak krute potrestal. Študent málo nezbláznel od duševnej bolesti, keď počul, kto bol ten neznámy, ktorého zavraždil. Namiesto odprosovania prosil vdovu, aby ho vydala polícii, aby mohol robiť pokánie za svoj zločin. »Nie,« povedala vdova, »ja nechcem pomstiť sa za svojho syna tvojou krvou. Chcem len, aby si ty ľutoval za svoj hriech a aby si viedol sporiadanejší život.« Mladík prisľúbil to a ďakoval vdove za jej láskavosť. O krátky čas vdova dopomohla mladíkovi utiecť za hranice krajiny, kde už nemohol byť tak stíhaný za svoj skutok. Tento skutok zmilovania bol tak milý Bohu, že Všemohúci dovolil duši jej syna, aby sa zjavila svojej matke a uistila ju, že týmto skutkom odpustenia dosiahla pre neho vyslobodenie z očistca, kde ináč bol by musel zotrvať dlhé roky.

Koľkí rodičia celé roky sa hnevajú na tých, ktorí azda urýchlili svojou zlobou odchod ich detí na večnosť. Dávajú za nich na Služby, ale odpustiť nechcú ich vrahom. Tým sami držia svojich drahých zamknutých v očistci, lebo dokiaľ oni neodpustia, ani Boh nemôže odpustiť ich deťom.

O. J. Peja, Lastomír.

Kňaz lovcom duší

Istá osoba z vlastnej skúsenosti zaslala nám do redakcie na uverejnenie nasledujúce riadky. Uvádzame ich doslovne s uvedeným nadpisom:

Bola vychovaná zbožnými rodičmi, najmä matkou, ktorá bola jej vo všetkom príkladom. Milovala Isusa nadovšetko, jeho Matku ctíla nesmierne. Prichádzala často k sv. prijímaniu, často odriekala zrnká sv. ruženca pred Matičkou nebeskou. Lenže zlý duch nespal. Dostala sa do víru dnešného moderného sveta. Hoci však bola pokúšaná mnoho ráz, vždy s vrúcnejšou prosbou na kolenách prosila Isusa a Jeho Matičku o pomoc a záchranu, pred úpadkom. Niekoľko ráz ju tá dobrá Matička zázračne zachránila od istej smrti a istý dôkaz, že to bola len Jej záchranná a pomocná ruka, bol ten, že pri každom nešťastí ako zbraň držala v ruke sv. ruženec. Prišla však doba nešťastnej vojny a s ňou najhoršia nerest, zloba a hriech. Lenže vzývanie o pomoc Matičky nebeskej, húževnate bránilo dušu od pazúr pekelných. Vojna prešla, ale a žteraz sa ukázaly následky vojny, následky hrozné. Duša klesla. Viera ochabovala. Prestala pristupovať pred bohostánok, z ktorého vyviera prameň života. Zabudla na slová kňazove: „Chráňte svoju nesmrteľnú dušu“. Upadala hlbšie a hlbšie. Ocitla sa v najhoršej duševnej biede, opustil ju pokoj, upadla do najhoršieho zúfalstva. Až teraz sa spamätala, keď nemala pokoja nikde, že sa takto prehresila proti dobrotivému Pánu Bohu. Opustená všetkými, ktorých niekedy tak milovala, blúdila a hľadala záchranu, ale nikde nenachádzala. Vírily jej myšlienky, že jedinou záchranou s toho pekla bude pre ňu smrť. Zošklivil sa jej svet a všetko v ňom. Ale, nemyslela na to, čo bude po smrti. Nastal tuhý, duševný boj. Tu však prišla na pomoc tá dobrá, nežná, Matička nebeská, ktorú ona tak milovala predtým. Bojovalo „dobro“, bojovalo „zlo“. Zvíťazila však „sila nebies“. Ukázala jej cestu, východisko a istú záchranu a tou bol „kňaz, spovedník“. Teraz bolo to najhoršie. Ako sa obrátiť k tomu kňazovi, ktorému mnoho ráz narobila ťažké chvíle z nerozmyslenosti a koľko ráz ním aj opovrhla. Lenže Boh nechce smrť hriešnika. Dostala zvláštnu milosť. Dostala odvahu poprosiť toho dobrého kňaza, aby sa za ňu modlil, aby neklesla. A ktorý kňaz by nevyhovel prosbe a nezachránil tonúceho. Ten dobručký kňaz, mysliac na záchranu, nevediac však, čo sa deje v ejj duši, obetoval modlitby na jej cieľ. A ona kľaciac pred oltárnym obrazom Matičky Ružencovej, prosila ju o milosť, aby za ňu orodovala u svojho synáčka, ktorého toľko ráz ukrižovala, aby jej odpustil a prijal ju nazpät do svojho náručia, do svojho objatia. Modlitba kňazova bola vyslyšaná. Ale duša túžila niekomu sa zdôveriť, shodiť tú ťažkú ťarehu hriechov. Niekoľko ráz navštívila faru, lenže nemala toľko sily, aby všetko vyznala. Zlý duch silou-mocou chcel ju nazpät strhnúť tam, kde bola. Kňaz však nevedel, že túži po jeho liečivých slovách, ktoré pod kazateľnicou tak rada počúvala. Tu však prišla nečakaná milosť od

Boha. Do dediny zavítalo viac kňazov. Modlitba, ktorú za ňu kňaz obetoval prináša svoje ovocie. Vymonla jej snu, a tu viame ju kŕcať zase len pred kňazom. Po slovách kňazových „razrisaju ta od vsich hriechov tvo- jich“, vstáva s ľahkým a radosným srdcom a pristupuje pred bonostánok, aby prijala toho drahého Isusa do svojho sraca. Tu si však zaumienaa, že to sv. prijímanie obetuje za obrátenie hriešnikov a modlitby za toho kňa- za, čo ju zachránil — aby mu dal Boh viac milosti a sny, aby prinavrátil všetky zblúdené ovečky. V duchu si priznávala: pevne verim, že kňazi lovia duše, šíria pravdu Christovu. Sľúbila si, že sa bude chrániť všetkého, čím by mohla uškodiť kňazovi, o ktorom sám Boh povedal: Kto vás počú- va, mňa počúva, kto vami pohŕda, mnou pohŕda, a kto mnou pohŕda, pohŕ- da tým, ktorý ma poslal.”

Jasajúc radosťou, že zase obsiahla milosť Božiu, bola by vyobjímala celý svet, a najmä toho kňaza, ktorý mal najväčšie zásluhy na zá- chrane jej nesmrteľnej duše. Takú radosť mala, ako by jej rodičia odpu- stili najväčšie previnenia bez trestu. Volá, prosí všetkých veriacich kato- líkov, aby žiadali, ako Kristus povedal: „Proste pána žatvy, aby poslal robotníkov“, aby bolo čím viac kňazov, aby ich počet rástol, lebo keď nebu- de kňazov, zhynie celý svet. Touto cestou ďakuje a vyprosuje mnoho mi- lostí pre toho kňaza, ktorý ozaj zachránil nesmrteľnú dušu. V duševnom nešťastí prišli jej na um všetky slová z jeho krásnych a povzbudzujúcich kázni. Je to, myslím, dostačujúci a aj pravdivý dôkaz, že kňaz je Bohom ustanovený ochranca nesmrteľných duší, ozajstný „lovec duší“. Preto obetujeme za nich maličkú obeť, každý deň aspoň 1 Otčenáš a 1 Bohoro- dice, aby ich počet rástol, a aby bol nimi zachránený celý svet od blížiacej sa záhuby!

XY z H.

Vladimír Vlnovský:

Kázeň vo vlaku

(Pokračovanie.)

A oblečenie pre dietky? Čo nosilo prvé, donosí druhé a roztrhá tretie. Maškrtky naše dietky nepoznajú, to je pravda. Ani jedno z nich nevidelo ešte zmrzlinu, južné ovocie, cukríky, atď. ale ani jedno ešte ich nepýtalo.«

»A dajaké zábavky na pr. na Vianoce im treba predsa kúpiť, zaujíma sa ženička.

»To je veru problém, ktorý sa rieši voľakedy veľmi zábavným spô- sobom. Najstaršie dostanú práve to, čo najviac potrebujú. Topánky, šaty, pančuchy. A ten malý drobizg? Nuž, keď bol tamten chlapec malý, teraz má práve desať rokov, vtedy dostal medveďa, bol krásny hnedý, od tej doby dostal už päť ráz novú kožu. Druhý rok bol mod- rý, tretí rok červený, potom žltý, minulý rok biely a tohto roku ešte neviem akci bude farby. A vždy ho dostal iný chlapec.«

Chlapec od obloku sa obrátil. Usmial sa na matku: »Ach, tak to bolo, mamička?« Všetci prítomní sa s chuťou zasmiali.

A tak sa zo starých zábavok každý rok robia nové. To je starosť tých starších, prekvapí svojich mladších sverencov. A žičila by som

vám vidieť to tajuplné skrývanie, šuškanie, šepkanie, shon, prácu a radosťné prekvapenie. Aj zábavy je u nás viacej ako dost. Koľko radosťti na Vianoce, Veľkú noc, potom každé dieťa má svoje »meno«, deň narodenia, prvé prijímanie. Doma máme starý gramofón, dar, ktorý som dostala v deň svojej svadby. Niekoľko starých platní. Malý Karolko, dostal na starosť starať sa o tento hudobný nástroj.

Keď to nakrúti, dievčatá už odpratávajú stôl a stolky a máte u nás celú tanečnú zábavu. Všetko sa to krúti, vrtí, spievajú, skáču a aj ja s oteckom si radi zatančíme uprostred tej našej drobotiny. Jednu takú zábavu by som nedala ani za tisíc zábav vo vybranej spoločnosti, kde tej úprimnej radosťti a zábavy tak málo.

A cez deň myslíte, že je to nudné? Nie, práce je stále plno a deti vám pomáhajú. Keď príde čas variť, nahrneme sa všetci do malej kuchynky. Chlapci pripravujú príbory, prinášajú vodu, drevo i ten dvojročný capart privlečie kus dreva a očká mu žiaria; keď ho pochválite, dievčatá varia. Nechcem sa vám chváliť, ale táto osemročná Marienka už vám vie pripraviť nie síce nailenší, ale dosť dobrý obed. Len im všetko musím poukázovať, poradiť. A po obede sa spoločne všetko umyje, unratá.

Pršla zima, mráz, budú priadky zas.

»Je to pekné,« ozval sa akýsi pán, ale bol by som zvedavý na to, čo s nimi budete robiť, až vám budú všetci chodiť do školy. Ako to budete všetko školovať?»

»I o to je postarané. Každé dieťa pôjde za túžbou svojho srdca. Najstaršia Anička má 18 rokov a už toho roku dokončí učiteľský ústav. Pôjde učiť a sama od seba sa rozhodla, že sa nevydá, pokiaľ nebu je môcť Evička, ktorá ide za ňou, pomáhať Magduške, čiže každé starší: bude nám pomáhať zaopatríť mladšie. Na to sme ich nenútily my ale raz som ich počúvala, ako robily tento plán do budúcnosti. Jedni idú do rodinnej školy, Magduška chce ísť za šičku, Katuška sa chce ísť učiť do holičského závodu, František chce byť elektrotechnikom. Karolko si chce zariadiť autodopravu, niektoré z dievčat azda si vyberú stav reholný, chlapček, keď Boh bude chcieť, pôjde za kňaza, ako komu Boh dá.«

»Aj na remeslo by ste chceli dať svoje deti?« — »A prečo by nie? — zadivila sa pani. »No, predsa z inteligentnej rodiny a na remeslo?«

»A je to azda hanba? Každá práca šľachtí človeka, keď si ju svedomite koná. Nezáleží na tom, čo konáme, ale, aby sme to robili sta-

točne, a statočne žili. Koľko je remeselníkov, ktorí žijú statočne a koľko inteligentov, ktorí žijú veľmi nestatočne.«

»Ale deti si raz budú závidieť — ty si pán a ja len remeselník!«
»Nie, lebo ich vychovávame k tomu, aby si nezávideli a dávame každému vôľu, vybrať si, čo chce.«

»A všetky dievky vám žijú? Nezomrelo vám žiadne?«

»Zialbohu, zomrelo nám to najmladšie, práve pred rokom. Žilo len tri mesiace, bol to miláčik najstaršej Aničky. Bože, čo to bolo plaču v celej rodine a smútku. Aničku sme nemohli vôbec utíšiť. Ešte do nedávna smutila. Ale keď som jej pošepkala, že dostane náhradu, objala ma u bozkaniu nebolo konca. A už sa nemôže dočkať tej radosti, ať nám zaplače v koliske trináste, vlastne už štrnáste.«

»Krisťe Pane«, zhikla ženička s jedináčkom.

Pani sa spokojne usmiala: »Len sa k nám prídte, ženička, pozriete a uvídte, čo to bude radosti, kriku, hurhaj, že celé mesto sa bude zastavovať, že čo sa to u nás ide robiť. Susedia s úškľabkom budú sypať hlúpe poznámky, ešte hlúpejšie žarty a my budeme zachraňovať to maľučké, aby ho jeho súrodenci samou láskou nezadusili.«

Truhlár robí a jeden stolček viacej, všetci sa postiskajú, aby pri stole bolo miesto pre nového člena a — Pán Boh, ktorý dal o jeden krk viecej pridá i o kus chleba. .

A to je jediný prostriedok pre moderné rodiny. Nehľadať prostriedky, ako sa vyhnúť zákonu Božiemu a plneniu manželskej povinnosti, ale pracovať, uskromniť sa a spoliehať na prozreteľnosť Božiu a verte mi, matke 12 dietok, a onedlho 13 vždy som dôverovala v prozreteľnosť Božiu a nikdy som sa nesklamala.«

V tej chvíli sa dvihla starenka, ktorá až dosiaľ tľsko sedela a načúvala. Schytila naniu za ruku a skôr, ako by táto mohla tomu zabrániť, pobožkala jej ruku. »Musím vám ruku pobožkať, vravela dojatým hlasom, lebo ste ma predbehla. Ja som ich mala len 12, ale čo ste hovorila, je svätá pravda.«

ZO ŽIVOTA PRE ŽIVOT

Ťlchy našej inteligencie. Dušou kultúrno-náboženského života v každom kultúrnom národe bola a je sv. Cirkvi. Avšak telom kultúry a náboženského života v národoch bola vždy inteligencia. Ako telo pracuje podľa pokynov duše, tak nábožensky žijúca inteligencia pôsobí podľa pokynov Cirkvi. Bez inteligencie činnosť Cirkvi a kňazov najmä v te-rajšej dobe neznačí nič. Bez nej niet mosta medzi kňazstvom a ľudom, bez nej niet obrancov Christa a jeho nauky na poli politickom. Len v tých štátoch viera a náboženstvo uhájili si svoje pozície proti útokom nevery a nemravnosti, kde sa postavila k obrane smelá, statočná,

nábožensky uvedomelo žijúca inteligencia laikov. I my gréckokatolíci uhájime si svoj vieru a obrad len vtedy, keď aj naša inteligencia sa zapojí stovercentne do činnosti kultúrno-náboženskej, keď vystúpi smele proti tým jedincem, ktorí by chceli náš ľud zvíťaz na bludné cesty, odcudzť ho jednej, pravej Cirkvi Christovej s pápežom na čele. V dnešnej dobe laický apoštolát, to je práca pre náboženstvo slovom, príkladom, modlitbou i obetou, je svätou povinnosťou každého kresťana bez výnimky, ale predovšetkým je povinnosťou kresťanskej inteligencie. Povrhujúci si za kresťanského inteligenta? Záleží ti na náboženskom rozvoji svojich rodných bratov gréckokatolíkov? Nuž povedz, čo si vykonal a čo konáš pre

nábožanský rozvoj svojho ľudu? V každom kresťanskom kraji nábožen- ská laická inteligencia je pravou rukou kňazstva, žije s ním svorne, pracuje podľa jeho pokynov, nehá- bí sa za názov klerikál. Ziješ tak aj ty v svornosti a priateľskej spolu- práci so svojimi duchovnými vod-cami na poli čiste náboženskom? Gréckokatolícka inteligencia staršia i mladšia, uvedom si, že je najvyšší čen, aby si sa aj ty účinne a náde- sne zapojila do práce pre Christa a jeho duchovné kráľovstvo pravdy, spravodlivosti a lásky! Aby si pre Christa pracovala v každom odbore, na každom mieste, doma i na ulici, v triede i v úrade, v práci i pri zá- bave. Všade má byť tvojím heslom: Nech žije Christos Car a jeho neve- sta sv. Cirkev!

Ako smýšľajú naši o kalendári? Prostý gazda nám píše: »Posielam Vám niekoľko opravných slov. Te- ňilo by ma, keby ich ráčili uverejniť v našom milom »Misionárovi«. Som prostý gazda, ale už som aj niečo akúsil a videl vo svete. Som grécko- katolíck a som hotový sa svoju vieru aj umrieť. Veľmi sa mi páčil článok minulého čísla »Uvedomelý grécko- katolíck«. Takým som bol a chcem byť do smrti. Ale nech mi odpustia, že aj ja som zpočiatku dudral na za- vádzanie nového kalendára. Nevedel som to hneď pochopiť a každému somilo padne, keď ho vyrušia z jeho sladkého spánku. I my sme spali a sme si ani neuvedomili, prečo vlast- ne sa držíme starého kalendára, keď predsa celý kultúrny svet i Sovietsky Sojuz má nový kalendár? Teraz však už sme sa prebrali z ospalosti v našej farnosti. Máme zavedený nový kalendár na základe vôle väč- šiny. Bolo pritom veľa rozumkovania a kritizovania a teraz vidíme, že je to veľmi dobré. Moja dcéra bola v Čechách. Prišla nás navštíviť domov. Rozpráva, ako ju tam privítali: Od- ktiaľ si? — Z východného Slovenska. — Akého si náboženstva? — Som gréckokatolíčka. — No, počuj, to vy- tam na tom východe čudne žijete. — Prečo? — Nuž veď idete 13 dní sa opicami. Vy aj na posledný súd pridete o 13 dní neskoršie. — Ako čo? — Pýta sa moja dievka celá od hanby ako pivoňka. — Veď celý svet má dnes podľa sloka už 14. októbra a vy gréckokatolícki máte ešte len 1. októbra. Prečo vlastne držíte sa starého juliánskeho ka-

lendára? — Veď to ozaj kultúrna hanba pre vás. Už by ste to mali raz zmeniť. — Toto nám rozprávala dcéra a vravela, že veľmi ju teší, keď bude môcť povedať, až sa vráti do Čiech, že už aj my máme nový kalendár. Ale jej otázka, prečo vlast- ne máme starý kalendár, nedala mi pokoj. Premýšľal som, radil som sa, pýtal som sa, a prišiel som na to, že vlastne nemáme ani jeden dôvod rozumný, aby sme sa držali starého kalendára, iba ten jeden jediný, že taký mali naši predkovia. Ale in- formoval som sa aj o tom, prečo mali naši predkovia. Dozvedel som sa, že len preto, lebo pravoslávni z nenávisťi ku Rímu nechceli prijať reformu kalendára v 16. storočí. Ich agitátori našim predkom naphali do hlavy, že vieru stratia, že obrad im vezmú, keď prijmú nový kalen- dár. I ostalo pri starom až doteraz. Ale vidíme teraz, že to nebolo dob- ré. Ja na svoj sviatok, na náš Ve- likdeň odpočívam na lavke pred do- mcom a môj kmotor ide na pole — nech prepáčia za slovo — s hno- jom. Máme v obci už aj mnoho in- teligentov. Chodia do úradov. Pred- tým museli do úradu i na naše sviatky. Ale teraz aspoň najhlavn- sviatky môžu navštíviť v klude. Teraz i na naše sviatky celá obec spočíva v posvätnom tichu a nikto nám ne- barie náš obrad, nikto nás netatni- zuje. Naopak, teraz v našej obci aj všetci rímskokatolícki chodia na naše sviatky do našej cirkvi. Vidím te- raz, že sme sa zavedením nového kalendára nezmenili ani toľko, ako keď sme prestali nosiť chološne a drolichové nohavice a bočkory. Keď Sovietsky Sojuz sa meztatinizoval tým, že prijal nový kalendár, ale len sa pridal k druhým kultúrnym ná- rodcom sveta, tak aj my nemusíme sa báť latinizácie pre zmenu kalendára, ale máme byť vďační cirkevnej na- šej vrchnosti, že aj nás pripojila i v tom ohľade ku kultúrnemu svetu a že sa už nemôžu z nás smiať, že sme 13 dní za opicami, že aj na po- sledný súd príde me o 13 dní neskor- šie. Veď i v cerkvných knihách máme písané, že nepodvižné (nepo- hyblivé) sviatky pripadajú na tie isté dni ako u rímskokatolíckov. V našich knihách je písané, že Rožde- stvo I. Chr. je 25. decembra, Boho- jvienie 6. januára, Uspenie 15. au- gusta, Roždestvo Pr. Divy 8. sep-

tembru. Nuž preto by sme tieto sviatky mali sláviť o 13 dní neskoršie 7. januára, 19. januára, 28. augusta, 21. septembra? — Prekvapení sme Vašimi myšlienkami. Vaše jasné slová ani nepotrebujú aby sme ich ďalej vysvetľovali. (Pozn. Redakcie.)

Odstup od Boha zabil Hitlera. Gauleiter Frank v poslednej reči vyhlásil: Adolf Hitler zostal dŕžný nemeckému národu i celému svetu posledné slovo. V najväčšej mŕdzi svojho národa nemal pre neho záchranné slovo, nesplnil svoju vodcovskú úlohu, ale hnal sa vpred ako sebevrah do tmy... Na počiatku svojej cesty nevedeli sme, že odklon od Boha môže mať až také zničujúce následky a že čo takej veľkej viny budeme zapletení. Vtedy nemohli sme vedieť, že "olka vernosť a obetavosť nemeckého národa bude kanebne zneužitá. Odstupom od Boha stali sme sa hanbou sveta a musíme zahynúť. Neboly to technické nedostatky, nepriaznivé okolnosti, pre ktoré sme vojnu prehrali, ani nebola to neschopnosť a zrada. Ale bol to predovšetkým BOH, ktorý nad Hitlerom i nad bohuprázdny mýstom, ktorému sme my sľúbili, vyniesol rozsudok a ho si uskutočnil. Kiež by niekto náš národ odvrátil od tej cesty, po ktorej kráčal Hitler a my s ním. Prorím svoj národ, aby neurobil už ani jeden krok tým smerom, lebo cesta Hitlerova bola cestou bez Boha, cestou odvahy od Christa a nakoniec cestou politického bláznovstva, cárniky a smrti. Jeho chod bol čím ďalej, tým viac strašnou príhodou bez cti a svedomia, ako vidím dnes na konci tohto procesu. Voláme nemocky národ z tej cesty späť, na ktorej my i náš ryetém sme skrachovali a skrachovať museli podľa božieho práva a Božej spravodlivosti a na ktorej skrachuje každý, kto sa pokúsi po nej kráčať alebo na nej pokračovať, i lebo to bolo kdekoľvek na svete. Večná spravodlivosť je to, v ktorej vidím nádej svojho národa a pred ktorou aj ja sám pokorne a s plnou dôverou sa skláňam. (Neue Züricher Zeitung 2. sept. 46.)

Utrpenie. Nemali sme trpieť. Náš život mal plynúť pokojne, šťastne a my sme ani nemali poznať utrpenie. Našou hriechnou túžbou bolo vládnuť svetom. Tým sme neposlušili

Pána, ale diabla. Zhreštil Adam, praotec človečenstva — zhrdilo oči ľudské pokolenie.

Pozrime sa na dnešné ľudstvo. Koľké milióny trpia, strádaajú a prežívajú telesné i duševné mučy. A preto je na svete toľko utrpenia? Preto práve najdokonalejší tvor — človek musí toľko trpieť?

Preto, lebo utrpenie je naše dedičstvo. Preto, lebo trpieť znamená koríť sa a prosieť. Preto, lebo utrpenie je bolesť a bolesť je páliecim a čistiacim ohňom našej telesnej i duševnej choroby. Ľudia na dedine často hovoria: »Cerpi dušo, spase na ľudze!« Majú pravdu. Bez obetí, bez námah, bez utrpenia nemožno žiť na svete, lebo život nie je záhradka kde rastú iba kvety. Život je dielňa — fabrika práce a vrickania sa. Kto je dobrým robotníkom v tejto dielni, ten nasleduje Kristov príkaz, ktorý znie: »Kto chce za mnou ísť, nech zaprie sám seba, vezme svoj kríž a nasleduje ma.« (Mat. 16, 24).

Každý dobrý kresťan vie, že kríž Kristov nie je len mŕtvym symbolom viery, ale on je živým majákom, ktorý ukazuje, ako máme trpieť, aby sme boli spasení. V kresťanskom utrpení je sila, láska a odovzdanosť.

Aj na nás prichádzajú v živote utrpenia. Niekedy nevieme čo si počať, keď bolesť je neznesiteľná. Pamätajme vždy na Krista, ktorý dal svetu utrpenie, ale dal svetu aj silu znášať bolesti pozemské. Kristus sám ukázal, ako trpieť, preto kríž Kristov je symbolom lásky a utrpenia.

Kresťansky trpieť znamená plniť vôľu Pána a tým zaradiť si večné spasenie podľa slov Kristových: »Blahoslavení, ktorí teraz plačete, lebo sa budete smiať.« (Luk. 6, 21.)

Juraj Sabo, učiteľ, Katanov.

A ty sa ešte modlíš? Človek v Bohu pevne zakotvený, sa pri tejto otázke nezastaví, lebo si toho ani nezaslúži.

Pre tých, ktorí si pokánim dobývajú večné spasenie, môže byť i ošudným. Môže ich znechutiť, odvrátiť od modlitby, môže ich priviesť do mimoriadneho duševného stavu, kedy človek prestáva veriť a dúfať v akúkoľvek nadprirodzenú odmenu za svoje skutky a slepo sa vrhne do zúfalstva.

Čujme čo hovoria o modlitbe svä-

tí. Jeden z nevšedných mysliteľov, sv. Augustín hovorí takto: »Čo je v celom našom náboženstve vznesenejšie, čo je duši sladšie, čo je nášmu životu užitočnejšie??, ako modlitba.

Keď niekto prestane dýchať, je mŕtv. Tak isto, keď sa niekto prestane modliť, je jeho duša mŕtva. Áno tá duša, o ktorej mnohí pochybujú, či ju majú, vtedy je mŕtva duchovne. — Aké je dýchanie, taký je telesný stav človeka. Aká je modlitba, taký je stav jeho duše.

Mŕtveho snoru priviesť k životu, lekárska voda nedokáže. To vedel a vie urobiť len Boh zázrakmi, vzkriesením. Dnes to zriedka robí vo svete fyzickom, azda preto, že tak často robí vo svete duchovnom. V spovedniciach ústami kňaza denne zázračne kriek, uzdravuje duševných lezarov.

Keby sa stalo, že by dnes vzkriesil Pán Boh mŕtveho človeka, chýr by sa rozšíril široko-daleko. Radovali by sa príbuzní, glesali by priatelia vzkrieseného, žaslo by okolie.

Dnes keď Kristus denne kriek, uzdravuje v pr. spovedi stovky, tisíce ľudských duší, pre to má svet len satanáký úsľabok. A prečo? Lebo nepozná dokonale cenu svojej duše, cenu modlitby, cenu sviatosti, lebo dnešný svet je, čo sa týka náboženstva a viery, analfabet, negramotný.

Že je modlitba potrebná a samozrejme veľmi dobre nám objasní nasledujúci príklad:

Istému gazdovi ukradli vo vojre vola. Po voľne bola núdza o záprah, takže len sused mu požičiaval svojho koňa. Kôň a volom. Nebol to prívne nariadení záprah, čo mal však chuť dáť robiť. I vysmievalli ho niekto, on však nedal na to nič. Pomáhal si ako vedel. Jedného dňa oral trochu dlhšie. Práve bol na úvratí, keď zaznel zvon na Anjel Pána. — Začal sa modliť. To bolo trochu smiešne výstrednom, ktorí práve išli okolo, i chceli ho dopáliť. »Ale ujč-k, rádo sa modliť, keď tak ťažko pracujete«, ozve sa jeden. »Hl, mordie, máte to ale pekný pára, povie druhý. »Ale je len podarený«, poznamená pre seba tretí. Gazda sa pomodliť a potom odvetil: »Ei, mladí pánkovis, mal som tu pekný pár volov, ale jedného mi zobrali vo vojre. Bol celkom podobný tomu, ale ani nefutujem, žo

ho už nemám, veď sa ani nemodliť.«
 »A čo tento, vari, vie sa i modliť?«
 Pýtajú sa ho . . . »veď takého sme jakživ nevideli.« — »Máte pravdu, ani ja som nevidel takého vola, že by sa vedel modliť, ani môj to nevedel. Ale dívajte sa, iste uznáte, že vol sa nepotrebuje modliť, preňho je modlitba zbytočná a preto sa ani nemodliť.« Obrátili sa a mlčky odchádzali . . .

~ Michal Koicaš :

Z nášho kraja

Návšteva J. E. Pavla vo Varhaňovciach. — Prvého októbra navštívil J. E. Pavel Gojdič svoje ovčáky vo Varhaňovciach. Veľa ho privítali zástupci všetkých vrstiev ľudu: p. notár miestneho obvodu, prededa MNV, kurátori, správca školy, banďerka mládeňcov na koňoch i na bicykloch, družice i malé školské deti. Za duchovenstvo vítali ho gr.-kat. farár z Kráľovca, rim.-kat. farár z Brestova a miestny duchovný Anton Minčík. Pri slávnostných bohoslužbách spieval miestny spevok pod vedením p. správcu št. I. školy, po evanjéliu kázal misionár O. J. Ďurkák. Pri konci bohoslužieb prehovoril k ľudu sám najd. p. biskup, poďakoval sa za ovčacie a svojím milým spôsobom kládol veriacim na srdce tie isté pravdy, ktoré hlásal na jeho požiadanie otec misionár z katekizácie: aby sme išli ďaleko od hriechu a blízko ku Bohu, aby sme sa v týchto ťažkých časoch čo najviac somkli okolo Isusa, Márie a sv. Jozefa a aby sme čo najlepšie poznali svoju vieru a podľa nej aj žili, za ňu sa aj obetovali. Pri slávnostnom občede vo svojom preslove J. E. najd. p. biskup zdôraznil potrebu jednoty a solidárnosti kňazstva i ľudu oboch obrádov grécko i rímsko-katolíckeho. Pri tej príležitosti J. E. Pavel navštívil neúradne aj Herľany, kde bol mile prijatý v dome gr.-kat. kurátora.

Ružencový odpust. — Tohorodný ružencový odpust 18. októbra pri cirkvi Sv. Duha v Michalovciach vynikol nie počtom, ale vrúcnosťou a pobožnosťou. V sobotu večer po večerní konal sa slávnostný ruženc. Výklad tajomstiev pri ňom podal O. A. Fiala. V nedeľu v prvej kázni O. Ján Ďurkák poukázal na smerni.

ce, aké dáva celému modernému svetu sama Matka Božia: pokanie a modlitba, najmä modlitba sv. ružienca, ktorá je knihou i studňou i zbraťou na ceste života. Slávnou Službu B. celebraval vdp. archidiacon O. J. Kravčák z Ujlaku. Pri nej vld. ihumen O. Cyril Zakopal svojím obvyklým majstrovským spôsobom prehovoril o ruženci ako o bašte viery a škole života podľa viery. Viac ako 2000 pútníkov pristúpilo k sv. sviatostiam.

Verní svojmu kraju. — Mnohí našli veriaci, ktorí odišli za živobytím do Čiech a na Moravu, nezabúdajú na svoj kraj, na svoju vieru, na svoj obrad. Mnohí sú v listoch nariekajú na ľahostajnosť a veciam náboženským v tých krajoch, kde pracujú. Píšu, že sa im vedie dobre, len jedno im chýba: kostol a kňaz. Dokiaľ budeme mať takých veriacich roztrúsených po Republike, môžeme sa tešiť v lepšiu budúcnosť nášho ľudu. Medzi týchto verných patria na pr. veriaci z Niž. Ropca a Foľvarku. Pospojovali sa a napísali nám, aby sme ich prijali do SSJ a poslali im nášho »Misionára«, aby aspoň on im zastupoval funkciu kňaza, učil ich a viedol strmom cestou života v cudzom kraji. Tým dávajú pekný príklad, ako majú robiť vysťahovalci aj z iných obcí, z ktorých sa mnohí rozšli po Čechách a Morave.

Obetavosť pre Spolok sv. Jozefa. — Sme až prekvapení obetavosťou niektorých členov SSJ. Ich obce a azda i ich vlastné domy sú vypálené, rozbité, nemajú na ružiach ustlané a predsa už dávno majú zaplatené členské a ešte posielajú aj mimoriadne dary, i keď sme ich ni po slovom o to neprosili, zatiaľ čo z niektorých obcí, bohatých a vôbec nepoškodených, sa vyhovávajú, že nemajú z čoho zaplatiť členské. I to je dôkaz, že chudobných je kráľovstvo nebeské. Oni si ho zaisťujú pobožným životom, modlitbou a dobrými skutkami. Z mála Bohu dávajú a sa to od neho čakajú živé večný, v ktorú pevne veria a je ich jedinou útechou v smutnom behu života. Srdečne im za to ďakujeme a blahoželáme, aby sa im vyplnili všetky ich dobré túžby srdca. Patria medzi nich predovšetkým členovia z Jesenova, Petejoviec a Miňoviec.

Kalendár na rok 1947. — Priamo chvatajú členovia i obchodníci po

kalendári Spolku sv. Jozefa na rok 1947, lebo nie je drahý a je vkusne upravený, obsahom veľmi cenný a dosť veľký. Má bez počty 20 Kčs, s počtom 22 Kčs. V obchode 25 Kčs. Keď nám členovia SSJ ostatní i našej verními a poctivými platiteľmi členských príspevkov, budeme môcť v budúcnosti podať ešte lepší dôkaz našej gréckokatolíckej kultúrnej vyspelosti. Kto ešte nemá náš kalendár, nech sa zavčasu ohlásí, lebo už rozosielať posledné kusy.

VYDÁME ÚSTAV. — Pre tých gréckokatolíkov, ktorí svätca podľa nového kalendára, nemohli sme vydať nový kalendár, lebo náš kalendár už bol v tlači, keď sa rozhodovala otázka kalendára. Ale za to vydali sme dodatočne ústav, v ktorom je utáené kalendárium pre gréckokatolíkov podľa nového kalendára a vysvetlenie, ako sa majú konať bohoslužby r. 1947. podľa nového (gregoriánskeho) kalendára. Cena ústavu je 5 Kčs. — Hneď nám napíšte, koľko ústavov vám máme poslať do vašej obce.

Zapojenie do SSJ. — Spolok sv. Jozefa je na stálom postupe vpred. Obec pri obci, rodina pri rodine dávajú sa do ochrany najmocnejšieho a najochotnejšieho Pomocníka. Opony rodín, Ochrancu panen, vdov a sirot, Potekiteľa ubiedených — sv. Jozefa. K nim sa pridali aj obce: Solivar, Haniska pri Prešove, Teriakovce, Šalgovsk, Hažgut, Chmelovec, Proč, Nadvej, Pušovec, Chmelov, Lutina, Hanigovce, Milpoš, Geralt, Hradisko, Tročany, Matisová, Krempach, Granostov, Litmonová, Kamionka, Foľvank. V. Lipník. Zapojili sa do SSJ pri príležitosti návštevy O. misionára reduktora v menovaných obciach. V každej mal kultúrno-náboženskú osvetovú prednášku.

Hľadanie nocľahu. — V pôste pred Vianocami konajú v niektorých krajoch Zemplína úctyhodnú pobožnosť: hľadanie nocľahu. Zbožné ženíčky a pobožné dievčatá chodia večerami s obrazom Matky B. po domoch. Každý večer zanesú ho do iného domu. Tam ho ozdobia, žiaria sviečkami a modlia sa pred ním sv. ruženec a iné modlitby práve pre ten cieľ složené. Túto pobožnosť konajú na pamiatku onej noci, keď Mária so sv.

Josefom márne klopali v Betleheme na dvere svojich príbuzných a známych. Neprijali ich na nocľah. Museli sa utiahnuť za mesto a tam prišiel čas Matko Božej porodiť Spasiteľa sveta. Ale obyvatelia Betlehema boli zo ta čístejne potrestaní. Herodesov ukrutný rozkaz: pozabíjať všetky deti do dvoch rokov v Betleheme a v betlehemskom okolí bol Boží trest za nečetu a ľahostajnosť k Iosufovi, k Márii a k sv. Jozefovi. Otvorne im ochotne dvere svojich domov i svojich sŕdc, nosme na svojej duši odznak pravých čitateľov Iuza, Márie a sv. Jozefa, aby zostúpilo na nás požehnanie neba.

Zo sveta

Záujem o mládež. Na všetkých stranách sa dnes číta dejinná dôležitosť výchovy mládeže. Všetky ideové smery sa snažia zapustiť korune medzi mládežou a drobnou prácou medzi mladými chcú si pripraviť úspech v budúcnosti. Robí sa tak mnoho raz čiste za prospechárskych dôvodov. Aj Cirkev dnes zdorazňuje výchovu mládeže v kresťanskom duchu, ktorý je nesmrteľný a eminentne nosobocký, ktorý má na zreteľ len časný i večný prospech samej mládeže. Sv. Otec Pius XII. prvý týždeň októbra venoval takmer výhradne audienciám mladých.

Noví generálni predstavení. Dňa 16. septembra došlo v Ríme k voľbe nového generálneho predstaveného PP. Jezuitov. Voľbu konalo 164 voličov, ktorí došli k voľbe ako zástupci všetkých provincií sveta. 21. septembra zvolili aj PP. Dominikáni nového generálneho predstaveného v Ríme. Voľba sa zúčastnilo 96 voličov. Gen. predstavený PP. Jezuitov je Belgičan P. Ján Chr. Janssens, nový gen. predstavený PP. Dominikánov je Španiel P. Emanuel Suarez. Voľba nového generálneho predstaveného OO. Redemptoristov sa bude konať počiatkom budúceho roku. Voľby sa zúčastní aj zástupca našej viceprovincie, vŕd. protolihuman O. Metoděj Trčka.

Pastieraky list juhoslavanakých biskupov. Biskupi janným tónom, ale rozhodbe načrtávajú kresťanske a katolícke smernice o výchove mládeže. Vyhlasujú, že si neprajú boj, preto očakávajú od tých, čo sú pri moci, pochopenie a usmúnie.

Američi frontoví vojaci proti nemravnosti. V Amerike začal: katolícki boj proti verejnej nemravnosti v obleku, v tlači a vo filme. Bojovníkov vedie kardinál Spellman už niekoľko rokov. Teraz sa k nim pridali aj frontoví vojaci. Svúz žiada bojkotovať nemravnú tlač a trestať prísne spisovateľov i vydavateľov takých kníh.

Protestanti voľajú po úniu. Cantenburský arcibiskup Fischer vydal výzvu všetkým protestantom Ameriky, aby sa šli na kongres, na ktorom by sa prerokovala realizácia akcejného svetovej cirkvi. Časopis „Il Popolo“ na okraj toho píše, že Cirkev katolícka (vseľenská, všesvetová, všeobecná) je si vedomá toho, že Kristus založil len jednu Cirkev a nie 300 a že nemôže diskutovať o pravdách, zjavených Svätým Duchom a preto nemôže sa na takom kongrese ani zúčastniť.

Katolíka a politika. Na IV. kongrese katolíckych mládežencov v Buenos Aires 12. sept. t. r. prehovoril arcibiskup kardinál Capello. Zdôraznil, že nech svetový vývoj pôjde hocakým smerom, je povinnosťou katolícka starať sa o to, aby sa vždy rešpektovaly zásady evanjelia. Súdrženie mládežencov sa nemieša do politiky, ale keď niektorý politik alebo niektorá politická strana bojuje proti Cirkvi, nemôže zaujať proti nim indiferentné alebo dokonca kludné stanovisko, ale musí vystúpiť na obranu pravdy a spravodlivosti.

Vedecké vyznamenanie jezuitovi. Bogota 10. sept. — Americká vedecká spoločnosť udelila čestné vyznamenanie a zlatú medailu pátrovi Ramirézovi, jezuitovi, ktorý objavil nový lepší spôsob určenia stredísk, z ktorých vychádza zemetrasenie v mori. To je dôkaz, že Cirkev ešte aj teraz má svetových učencov a vedátorov, že nie je na prekážku zdravej vede a pravému pokroku, ale je a bude na prekážku falošnej vede a pokroku vzad, i keď sa chvástá, že je pokrokom vpred.

Dary

Dary na spolk sv. Jozefa: M. Kesslerová Hatalov 100. XY, Zbince 20. Al. Urbanová S., Seč. Poľanka 50. P. Měkalová, Nac. Ves 20. Zo svadby Kelemenovej, Ložín 170. M. Petříčková, Praha 30. Mořnár A., Kal.

ša (prosba za uzdravenie) 50. M. Tomková, Dubravka 100. Pútnici z Kereštreja 50. R. Budíková 20. XY, Kašov 80. XY, Nac. Ves 10. Cemerné: A. Staruchová 20. Š. Strunčák 10. M. Čižmarová, Petrikovce 100. A. Červenáková, Suché 100. A. Čverčková 20. P. Seman, Michalovce 100. Členovia SSJ N. Poľanka 50. A. Lisaková, N. Poľanka 125. F. Lilková, N. Hrabovec (zo svauby) 50. H. Konašová r. P., Poša (zo svadby) 50. J. Kolesár, Sečovce 50. LY, Zbince 100. M. Oreščáková, Michalovce 50. M. Havrilová, Daržov 50. I. Mackanič, Trstčany 100. Boro Andrejová, Ujlak 15. M. Petrežincová, Budkovce 100. A. Skultéty 50. A. Jenčáková, Michalovce 65. Sečovce: M. Kolesárová (poďak. sv. Jozefovi za vyslyšanie) 100. M. Ferenčíková 20. Alž. Bugatová (poďakovanie sv. Jozefovi za vyslyšanie) 50. J. Skyba, Vojnatina 20. Š. Mirilovič, Foľvark 50. M. Pandurová, Brestov 50. K. Hrehovčák, Košice 100. S. Racheľ, Michalovce 100. A. Ceginová, Beloveža 55. J. Pivovarnič, Nitra 20. J. Buciová, Kozuchov 10. A. Hudáková P. Vojnatina 30. M. Halaška, Nac. Ves 50. Členky Spolku sv. ruženca, aKmionka 100. Pušovec 300. Zo svadby J. Kačmára a M. Vargovej, Podhradík 100. A. Artimová, Humenné 15. M. Žovčák 10. Zo svadby M. Lazovčaka a A. Monďakovej, Lubovec 241. A. Lilek, Cukmand 42. A. Adzimová, Sedlice 25. M. Ďulay, Ložín 20. — Pán Boh zaplať a zachovaj na mnohaja i blahaja lita!

Dary na oltár sv. Jozefa: Miňovce: J. Tarabčák 30. M. Škublík 10. H. Farkašová 15. M. Cimborová 15. H. Gojdičová 10. M. Kitľan 20. M. Tutek 20. J. Cimborá 20. A. Cimborá 15. J. Škublík 30. J. Maruščák 15. J. Kapa 20. A. Smoligová 20. M. Baľo 25. A. Jurko 10. A. Potoma 50. M. Hurnová 10. V. Kapa 30, J. Frkaš 10, J. Maruščák 30. H. Hocková 10. H. Medveď 5. M. Jurko 5.

A. Smoliga 10. J. Smoliga 10. V. Prokopovič 20, J. Rak 20, M. Kapa 10. H. Dujdošová 15. M. Koralec 15. A. Kapová 25, D. Maruščák 15. J. Kapa 15. J. Tanča 10. A. Holubová, Těbava 20. I. Čantoš, horliteľ, Krásna 160. O. V. Hajdu, Nech. Poľanka 15. M. Fečo, Haniska 30. M. Blanařová Bzany 20. J. Pšák 50. Vydraň: Z. Komanová 50. M. Protivňáková 35, J. Lutašová 20. A. Sušková r. Lozáková 20. A. Sušková, pošt. ur. 50. J. Dorák, Ďurďošik, 20. H. Godová, Radvaň 10. A. Eštoková, Hutalov 20. Členky Spolku sv. ruženca Baškovce 110. T. Koprivňáková, Praha 57.

Dary na »Misionára« pre deti: Kereštrej 36. Uhor. Žipov 35. M. Mantličová, Egreš 10. Ďurďošik 70. Bzany 30. Trhovište 10. Sandal 22.

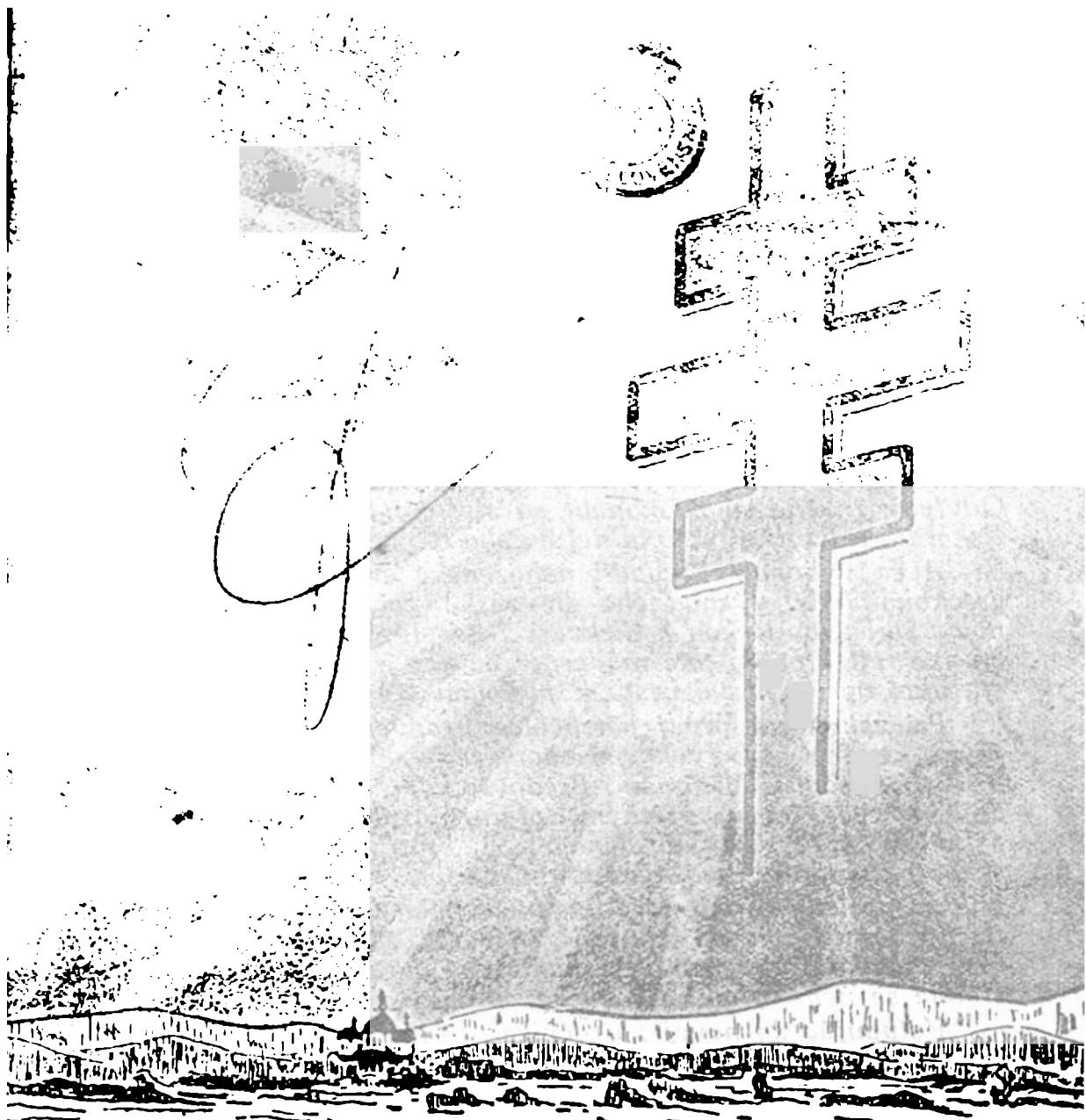
Naše hroby

Mária Kmecová, Nech. Poľanka. Michal Paštlák st., Kolibábovce. Mária Chovanová, Jakoviany. Anna Ilnatová, Jastreň. Andrej Kačúr, Bystrá. Andrej Ondák, Budkovce. M. Budkovská, Michalovce. Barbora Hricová, Un. Žipov. Zuzana Baníková P. Cemerné. Veľ. Sulín: P. Boguský, Ján Boguský, Anna Boguská. Mária Matvijaková, Ján Petriľak, Patařina Petriľaková. Vičnaja im pamjať!

Rozhlas SSJ

Služby Božie za členov SSJ v novembri budú: 1., 2., 6., 24. Moleben k sv. Joz. 24. P. T. horliteľov a horliteľky úctive prosíme, aby nám ne zabudli vrátiť kalendáre, ktoré nemôžu odpredať, najneskoršie do 15. decembra. Tiež, aby zavčasu nám poslali peniaze za kalendáre a za členské na rok 1946. Ináč nemôžeme povyplácať svoje dlžoby v tlačiarňi. Získavajte nových členov do SSJ na rok 1947!

»Misionár« vydávajú OČ, Misionári-Redemptoristi, v Michalovciach. Vychádza každý mesiac. — Redaktor: O. Ján Ďurkán, zodpovedný redaktor: O. Jozef Fall. — Vydávanie je povolené rehoľnou i cirkevnou vrchnosťou i Poverenstvom pre veci vnútorné v Košiciach 28. apríla 1945 čís. 428/45 prez. — Tlačí knihtlačiareň »Pravda«, filiálka v Prešove. — Novinové výplatné povolené výnosom odbočky Poverenstva pôst a telegrafov v Košiciach pod č. 72.661-1/a-1945. — Dohľadací poštový úrad v Michalovciach. — Členské SSJ na rok pre rodinu 35 Kčs, pre jednotlivcov 30 Kčs. Členovia SSJ dostávajú časopis i s prílohou zadarmo.

MISSIONÁR

NÁBOŽENSKÝ ČASOPIS GRÉCKO-KATOLÍKOV

Ročník V.

December 1946

Číslo

12

VYDÁVAJÚ OO. MISSIONÁRI-REDEMPTORISTI V MICHALOVCIACH

Končíme prvú päťročnicu

Týmto číslom končí náš časopis »Misionár« svoj piaty ročník. Ako začal? Čo vykonal za prvej päťročnice?

Začiatky boli skromné a veľmi ťažké. Tri roky vychádzal bez obálky a len na 8 stranách toho formátu, ktorý má dosiaľ. Ale ľud Zemplína a Šariša si ho oblúbil od prvej hodiny, lebo našiel v ňom to, čo je jeho životnou potrebou: našiel v ňom duchovného učiteľa a vodcu na cestu k poslednému, najvyššiemu cieľu, na cestu spasenia a kultúrneho, náboženského rozvoja.

Ale len čo sa ujal velenia, už ho chceli degradovať, áno, celkom zkáňtrif. Zásahom nepriaznivcov ani jeden z prvých troch ročníkov nevyšiel celý. Ale s pomocou sv. Jozefa uhájil si svoje postavenie. Po vojne bol to prvý časopis, ktorý dostal aj štátne uznanie a schválenie. Odvtedy vychádza nerušená na 20 stranách s obálkou. Odvtedy značne sa zdokonalil so stránky formálnej i obsahovej a získal už raz toľko predplatiteľov, ako ich mal pred frontom.

A čo vykonal? Prebudil náboženské a obradové sebavedomie gréckokatolíkov východného Slovenska, zahrieva srdcia Zemplínčanov a Šarišanov láskou k Cirkvi, k Isusovi, Márii a sv. Jozefovi, svieti im ako reflektor vo tme modernej nevery a náboženskej ľahostajnosti, ukazuje im pravú cestu k pravému šťastiu.

Prí zakončení prvej päťročnice vzdávame úprimné vďaky všetkým, ktorí akýmkoľvek spôsobom sa zaslúžili o Spolok sv. Jozefa a o náš časopis »Misionár«. Predovšetkým ďakujeme prvým, zakladajúcim redaktorom, všetkým doterajším prispievateľom, horľiteľom a horľiteľkám i všetkým členom SSJ, ktorí poctivým platením členského a inými dobrovoľnými darmi prispeli k rozvoju nášho časopisu. Nie na poslednom mieste ďakujeme aj tlačiarňam, najmä tým, ktoré tlačily náš časopis po fronte. Uznávame, že najmä v tomto poslednom ročníku kníhtlačiareň Nakladateľského družstva s r. o. v Prešove starala sa nám vyhovieť s kuždej stránky.

Vstupujúc do novej päťročnice prosíme milostivého Bohu o požehnanie, Isusa, Máriu a sv. Jozefa o ochranu, všetkých doterajších priaznivcov o ďalšiu podporu a všetkých horľiteľov a horľiteľky i všetkých členov o ďalšiu horlivosť a vernosť.

Redaktor

T. G. M. o mravnosti: »Písaná ústava, parlament, byrokracia, polícia, vojsko a priemysel a obchod atď. nezabezpečujú demokraciu, nezabezpečujú ju ani štát, keď niet opravidovosti občianov a súhlasu aspoň v hlavných náhľadoch na svet a život. V preceňovaní štátnej organizácie, hmotného a hospodárskeho základu štátu a spoločnosti, ľahko sa zabúda na to, že vždy a všade spoločnosť stála a stojí aj na ideách a ideáloch, na mravnosti a na svetonázore.« T. G. Masaryk, Světová revoluce 335.

»Národ celkom skazený nemôže byť vôbec slobodný . . . Ako dobré mravy potrebujú zákony, tak zákony, aby sa zachovali, potrebujú dobré mravy.« (Machiavelli.)

Novonarodenému

*Slávu roste nebesá
a šťastím plesaj celá zem,
bo z lona Panny čistého
narodil sa Spasiteľ.*

*Mu zaspievajme ľudia, anjeli,
Mu splešaj Betlem, Rim i Sion,
bo biedu temnot porazil,
hľa, lásky, mieru Baránok.*

*Syn od večnosti, mocný Boh
dal nám Ducha Svätého,
buď Mu vďaka, česť a sláva,
Jozefovi i Panne lona čistého.*

*Čo do kaplnky Panny vteliť sa,
v Slove Otca splodený,
na križi hymnu Otcu zaspieval
a bolesťami založil raj na zemi.*

*Večná vďaka Bohu Otcovi.
Sláva Bohu Duchu Svätému.
Vďačná láska Bohu Synovi,
dnes nám v jaslách narodenému!*

J. J. Lipaj

**Radosné a požehnané sviatky vianočné želá a vyprošuje
všetkým svojim priateľom a priaznivcom**

Spolok sv. Jozefa, Michalovce.

S nami Boh! Pochopte to, národy

Nepreniknuteľná tma bludov a zmätkov zahaľovala svet pred príchodom Christa-Spasiteľa.

Ľudia boli bezradní, i najväčší filozofovia uznávali, že ľudstvo môže zachrániť iba niekto z neba. Jeden z najväčších filozofov sveta, Pláto, vkláda Sokratovi v »Apologii Sokratovej« do úst slová: »Musíme čakať, až sa nám Boh sám zjaví a nás poučí o povinnostiach k Bohu, k sebe a k bližnému. A dokiaľ nemáme túto pevnú a bezpečnú loď (zjavenie Božie), musíme sa uspokojiť so slabou lodičkou (ľudského rozumu), aby sme prešli úskalím mora života k prístavu pravdy.«

Túto myšlienku znázorňovali i divadelní umelci staroveku v divadelných hrách. Keď pri tzv. tragédii, truchlohre napätie a nejasnosť medzi zápasiacimi stranami dostúpily vrcholného bodu a nik nevedel spornú vec spravodlivo rozriešiť, spustili náhle majstrovsky za-

nadenými strojmi na javisko sochu boha a niekto zo zákulisia hrobovým hlasom vyntesol rozsudok. Co povedal, na tom aj ostalo. Hra sa skončila. Taký boh sa nazýval »Deus ex machina« — mašinový boh. Tým verejne vyznávali ľudia svoju slabosť a neschopnosť napraviť svoje vlastné chyby. Tým uznávali, že iba ten, ktorý ich stvoril, môže napraviť ľudskú šialenosť a jej poblúdenia.

A Boh-Stvoriteľ sveta a ľudí ozaj aj prišiel napraviť ľudské chyby. Syn Boží stal sa človekom, poučil ľudí, ako majú žiť, čo majú robiť, keď chcú byť šťastní a spokojní v čase i na večnosti. Dal zákony a zriadil primeranú ustanovizeň, svätú Cirkev, dal jej plnú moc, aby v jeho mene neomýlne učila všetkých ľudí jeho pravde, aby ďalej viedla ľudstvo po jeho ceste, aby ďalej dávala ľuďom jeho život, aby bola soľou zeme, chrániacou ľudstvo pred hnilobou.

Ale moderný svet tým všetkým: i Bohom i Christom i Cirkvou i všetkým duchovným pohŕda a stavia si na oltár zlatú trojicu: hmotu, telo a vedu. A preto ľudstvo znovu sa nachádza v stave, z ktorého nevie si rady.

Ale ako pred dva tisíc rokmi nevytrhol ľudstvo z biedy mašinový boh, ale skutočný Boh, Boho-človek-Christos, tak nevytrhne ľudstvo z biedy ani teraz mašinový boh, ani ľudský boh, ale skutočný Boh, ktorý bol, je a bude na veky, ktorý nerušene drží v rukách oprate sveta a tak pôjde, ako On bude chcieť. Keď On nepomôže, márne je každé ľudské úsilie. I keby všetky ľudské diela boli z najtvrdšej ocele, na prach sa rozletia, keď sa budú ľudia tvrdošijne stávať proti Bohu.

Boh, ktorý prišiel ľuďom na pomoc pred dva tisíc rokmi, je hotový aj teraz k pomoci, áno, priamo pomoc ponúka. Spravodlivosť nutí Boha trestať ľudí za ich strašné hriechy, ale dobrota Božia robí všetko možné, aby pohnula ľudí k pokániu, aby Boh nemusel trestať

Pásli ovce v alpe . . .

Isus Christos hovoril sv. Markétce, že úcta k Jeho najsv. Srdcu je posledný Boží pokus pritiahnúť ľudí k Bohu po dobrom. Ale jeho nekonečná dobrota hľadala ešte iný prostriedok a našla. Isus Boh ukázal na svoje Božské Srdce ako na prameň vody živej, Tichostou, láskavosťou a nekonečnou trpezlivosťou volá ľudí k sebe. Teraz ukazuje svetu ešte Srdce Matky. Boh dúfa, že aspoň srdce Mat-

ky pohne chladne srdcia ľudí, aby sa vrátili domov jeho deti. Keď však ani to nepomôže, koniec Úcta k Srdcu Nepoškvrnenej Matky Božej je Božie ultimátum pre terajšie hriešne ľudstvo.

Ano, návrat ľudí k Bohu, k Isusovi a jeho Cirkvi, k jeho náuke a zákonom a úcta k Matke Božej sú jediné možné prostriedky, aby zavládol svetom pokoj a mier. Isus a Mária sú druhý Adam a druhá Eva. Oni na to žili a trpeli, oni i teraz na to žijú v nebi a žiť budú na veky, aby vrátili všetkým ľuďom dobrej vôle všetko, čo prvý Adam a pravá Eva stratili.

Ale ľuďom sa akosi nechce ísť k Bohu, i keď sú v biede. Prečo? Lebo sa boja jarma Christovho, lebo vedia, že Isus žiada bezpodmienečnú kapituláciu pred vetou: »Kto chceš za mnou ísť, zapri sám seba, vezmi kríž svoj a nasleduj ma!« To je kameň úrazu, hlavný dôvod odpadu od Boha. Ľudia sa boja kríža. Ale nič nepomôže, v tej veci Boh neustúpi. Kto nechce niesť kríž, ktorý na neho kladie dobrotivý Otec, ponese kríž, ktorý na neho položí ukrutník — diabol. Diablov kríž je hriech. Hriech síce chutí, ale vo skutočnosti je otravou a príčinou všetkého nešťastia vo svete i na večnosti v pekle.

Keď však si chceme zaistiť šťastný, spokojný život, najmä na večnosti, držme sa Boha pokoja a lásky, Otca milosrdenstva a všetkej utechy a skrýme sa pod ochranný plášť nebeskej Matky.

V jasličkách leží Záchranca sveta. Pri jasličkách kľacia najvplyvnejší zástanci našich záležitostí u Boha: Mária a sv. Jozef. »Sami sebe druh druhu Christu Bohu predadim« ich rukami.

Ján Čiernohorský

Michal Rusnačok:

Bohatý chudobný

Tužiš po veľkosti. Tvoj duch sa dvíha, chceš by rásť, chceš by byť veľkým a mocným. Ako sa staneš veľkým? Zlatom a slávou? Bohatstvom a mocou? Pôžitkom či vplyvom? Pozemské statky sú len podstavcom. Vystúpiš síce naň, si vyššie, ale nie si viacej. Si púhym človekom. Len milosť Božia pôsobí, že sa stávaš viac, ako človek, áno, že sa stávaš nadčlovekom. Podľa slov sv. Cirkvi milosťou si viac Bohom, ako človekom. Preto nie je nič vzácnejšie, ako vyšší život duše, posväcujúca milosť. Pozri sa, aká vzácna je milosť posväcujúca v očiach Božích.

Isus Christos už od večnosti si pripravoval svoj budúci stánok. P. Máriu. Boh Otec mu otvoril všetky poklady zeme a neba. Mohol si svoj budúci stánok ozdobiť, ako len chcel. Celú večnosť mohol premýšľať, čím všetkým chcel svoju Matku ozdobiť. Vyhľadal všetko, čo bolo krásne a vznešené. Mohol prejsť najodľahlejšie kraje a najvzdialenejšie ostrovy. Z hĺbín morských mohol vyloviť najnádhernejšie perly z lona zeme jagavé diamanty a trblietavé zlato. Ale neurobil to. Zem so všetkými bohatstvami bola veľmi chudobná pre jeho sv. Matku. Ponoril sa preto do hĺbín božstva, aby z neho vybral poklady, aké si nemôže ľudský duch ani čo len predstaviť. Celú večnosť pripravoval pre ňu svoje dary a keď konečne nastal deň, kedy sa Matka Božia zjavila na zemi, mal pre ňu Boh prichystaný len jeden jediný

dar — posväcujúcu milosť. Keď ju ňou ozdobil, bol tak dojatý jej krásou, že zvolal: Celá si krásna, priateľka moja... Okrem posväcujúcej milosti neobdaril ju nijakým bohatstvom. Veď len si spomeňme napr. na chlieb v Betleheme, útek do Egypta, na krížovú cestu, atď. Nedal jej žiadnu slávu — pohladni na chudobný, remeselnícky domček v Nazarete. Nedal jej ani svetské pôžitky, — veď bola Matkou hoľstí. Prečo jej všetko odoprel? Snáď na ňu zabudol alebo jej nežičil...? Boh miloval svoju Matku láskou nekonečnou. Ale nedal jej to, lebo nemalo to pre ňu nijakú cenu, neurobilo by ju to šťastnejšou a krajšou v očiach Božích.

Ani nás nerobí veľkým sláva, bohatstvo, ani drahé šaty a vysoké čestné tituly, ale milosť Božia robí človeka veľkým a bohatým.

Nielen Matka Božia svedčí o veľkej cene milosti, ale aj sám Isus Christos. Keď uvažujeme o smysle pozemského života Isusa Christa, o jeho pôsobnosti a krvavej smrti, vidíme, že všetko smerovalo k jedinému cieľu: zasa získať a trvalo upevniť v dušiach ľudských milosť posväcujúcu. Cenu tohto klenotu objasňujú jasle a kríž. Prečo prišiel Isus Christos na svet, prečo umieral na kríži? Aby nám zjednal nový život, život milosti. Hriechom prarodičov bol ten klenot stratený, brána k Božej velebnosti bola zatvorená. Naša bieda vyvolala Božiu lásku, ktorá jediná nám mohla stratený život milosti vrátiť späť. Výkupnou cenou bola smrť Syna Božieho. On sa obetuje, umiera na kríži. Tým podáva nám najvyšší dôkaz o cene Božej milosti, lebo len preto sa stal Syn Boží človekom a vykrvácal na kríži, aby nám zaslužil život milosti. Nie si ohromený, keď premýšľaš o cene, ktorá bola za teba zaplatená? Teraz vidíš, aká vznešenosť sa skrýva v tvojom vnútri. Ako vysoko cení Boh tvoju dušu, keď takú hroznú obeť priniesol z lásky k tebe v nás tento život tiež upevniť a zachovať. Veď smrť Christova mala len vtedy cenu, ak si tento život milosti tiež udržíme a v ňom aj zomrieme. Ale Boh vedel, že človek je slabý tvor a ak ho ponechá vlastným silám, zasa podľahne a duševne zahynie. Jeho láskyplné Srdce hľadalo možnosť, ako udržať a rozvíjať tento život v nás. A túto možnosť našlo samo v sebe. Dáva sa za pokrm duše. Ako hlboko sa snižuje I. Christos, keď sa nám dáva za pokrm pod spôsobami chleba a vína. Ale jeho láske nie je nič prílišným. Koľko zázrakov používa k tomu, aby sa nám mohol vo sv. pričastiu darovať! Aký vznešený musí teda byť život duše, keď ho pri živote udržuje pokrm nekonečnej ceny!

Nuž čo je svetská sláva, moc a bohatstvo, čo sú všetky kráľovstvá sveta, ak sa porovnajú k veľkosti tvojej duše? Sú to len povrchné veci, ktoré človeka vôbec nemenia. Môžeš sa stať veľkopriemyselníkom, úno, môžeš sa stať i vládcom veľkej ríše, ale nikdy nevynikneš natoľko, aby si bol viac, ako človek. Vždy zostaneš iba človekom. Len milosť povyšuje ňa nad obyčajného človeka, áno, robí z teba nadčloveka. Milosť ňa úplne zmení, dáva ti veľkosť a dôstojnosť, ako nijaký šľachtický diplom, ani žiara kráľovskej koruny. Si ozaj princom neba. Ako Isus Christos je skrytý v Eucharistii, taktiež krása milosti je skrytá v tvojej duši. My ju prirodzenými očami nevidíme, ale raz v nebi ju uvidíme a pred ňou zbledne všetok prepych sveta.

Buď preto kludný a neznepokojuj sa, keď vidíš, že iní sú bohatí, slávní, majú vysoké spoločenské postavenia, požívajú väčšej úcty ako ty. V tvojom vnútri sídli tichá vznešenosť, ktorá svojím svetlom zatiňuje všetko, čo svet nazýva veľkým. Toto šľachtictvo je pravé, Bohom dané a dáva ti nárok na synovstvo Božie pre celú večnosť. A toto povedomie nech vzbudzuje v tebe pocit hrdosti a sebavedomia: Som dieťaťom Božím!

Nepoškvrnená

Ešte za dávnych čias žil na hrade mocného kráľa prostý vojak, ale bol statočný v boji a poctivý v práci. Kráľ ho chcel vyznamenať, preto mu dal diplom, ktorým povýšil jeho i celú jeho rodinu do stavu šľachtického a daroval mu zámok s niekoľkými obcami ako vlastníctvo.

Ale povýšenec čoskoro spyšnel natoľko, že vypovedal boj samému kráľovi. Bol však v boji premožený, zajatý a uväznený. Pre svoje zradcovstvo bol zbavený svojich vyznamenaní nielen on, ale aj celá jeho rodina.

Takými, áno, neporovnateľne vznešenejšími šľachticmi boli aj naši prarodičia a mali sme byť nimi aj my ako deti. Ale pre svoju zradu a revolúciu proti Bohu, stratili šľachtictvo nielen oni, ale aj my všetci. Len jedna jediná bola oslobodená od tohto trestu. A tou je Mária, Panna a Matka Božia. Všetci ľudia prichádzajú na svet bez šľachtictva Božieho, bez dôstojnosti dieťok Božích. Až pri sv. krste dostanú toto šľachtictvo. Ale Matka Božia nepotrebovala byť pokrstená, lebo ona už na svet prišla s dôstojnosťou najmilšej dcéry Boha Otca. Jej duše sa dedičný hriech ani nedotkol. Ona bola bez poškvrny hriechu dedičného počatá. Preto sa nazýva Panna Nepoškvrnená.

Z tohto jedinečného vyznamenania, aké udelil Boh nebeskej Matke, radujeme sa 8. decembra. Vtedy slávi sv. Cirkev sviatok Nepoškvrneného počatia Matky Božej. Vtedy máme Bohu ďakovať za dar, akými obsypal našu nebeskú Matku už v prvej chvíľke jej života. Vtedy máme prosiť Presvätú Panu, aby aj nám pomohla mať vždy dušu čistú aspoň od ťažkého hriechu a nás chránila pred pokušeniami diabla.

J. C.

Kráľovná panien

Katolicizmus

Je ohováraný peklom a jeho lokajmi, ktorí vytribili svoj um dieľami klasikov, zachránenými Cirkvou — jej mníchmi; je osočovaný diablom a jeho náhončiami, inštruovanými v inštitútoch, ktoré Cirkev začala zriaďovať, zveladila ich i do najväčšieho rozmachu priviedol katolicizmus (prvé vôbec sú kláštorné školy, a univerzity poväčšine ďakujú svoj vznik pápežstvu!); je napádaný a špinený satanom a jeho otrockými posluhovačmi v mene »kultúry«, ktorej základy tvoria diela kresťanských spisovateľov, umelcov a vedcov.

Zloba je pohnutkou k boji, nenávisť hnacou silou, cigánstvo, lož a faľoš argumentáciou!

Namietajú:

Katolicizmus je starý, Cirkev osúchana — i keď vznešená budova, ktorá však iba sotrváčnosťou tradície sa udržuje... Katolicizmus — to prežitok, lebo nezvládol svoju úlohu, zlýhal. — neurobil ľudstvo blaženejším...!

... Bombardáky, tanky, kanóny... ktoré sialy smrť, vylievaly ľudskú krv, priniesly biedu, hlad, masové hroby v Katyni, ukrutnosti v Dachau... výroba invalidov, vdov a sirôt vo veľkom, sociálne nesrovnalosti, triedny boj a nenávisť (čím ľudstvo trpí, čo obyčajne je prekážkou byť šťastným na zemi) je

výslednicou katolicizmu, je dieľom ľudí, veriacich (náneža, biskupov, kňazov?), prýšti z katolicizmu, ktorý hlása:

»Vozľubiši iskrennaho svojego, jako sam sebe.« (Lk 10, 27.)

»Lubite vrahy vaša, bla hoslovite klenuščia vy, dobro tvorite nenavidaščim vas.« (Mt. 5, 44) ???

Jedine prikázanie kresťanskej lásky, katolicizmu, keby nebol zaznávaný, mohol by odstrániť problémy, nedôveru medzi národmi, zjednať lepší dnešok i zajtrajšok — i na zemi! (Prez. USA Truman, 1946 v reči pred amer. kongresom.)

Katolicizmus je večne mladý, myšlienkovne neprekonateľný, stále časový! Katolicizmus nestratil životnosť a prísťažlivosť, ani neodumrie, ba ani násilím nebude, ani nemôže byť zničený!

Len si pripomníme slová učného Gameliela, Zida, ktorý skoro 2000 rokov tomu, ako bol povedal židovskej veľrade: »... ašče budet ot čelovik sovít sej, ili dilo sie razoritsja; ašče li ot Boha jest, ne možete razoriti to...« (Sk. ap. 5, 38—40.) Mienil tým počiatočnú Cirkev, ktorá teraz počíta vyše 350 miliónov veriacich. Je najväčšou veľmocou.

ustanovizňou, ktorá — ak sledujeme jej skoro 2000-ročné dejiny — nezdá sa vôbec, aby bola na zahynutie. A keby 2/3 katolíkov celého sveta boli len t. zv. matrikovanými, aj tak by ostalo aspoň 100 miliónov dobrých veriacich, ktorí by nezmizli z arény svetového dejisťa od večera do rána . . . A keby prenasledovania, kataklizmy, apostázie zredukovaly Cirkev na najmenší možný počet, katolicizmus ostal by naďalej svojou náukou všeobecným, až by znova početne zmohutnel v milióny ešte horlivejších! Pravdivým ostane Tertuliánove axiom: «Semen christianorum — sanguis martyrum!» Áno, z krvi mučeníkov rodia sa praví kresťania!

Katolicizmus nie je činný?

Celé jeho trvanie prináša kladný prínos ľudstvu. Na poli vzdelania? »Je historickou skutočnosťou, že viac ako 1500 rokov školy každého typu boli cirkevné. Cirkev to bola, ktorá urobila školy prístupnejšími pre širšie vrstvy. Prvé ľudové školy boli kláštorné, farské, kapitúlske, katedrálne. Guibert Nogentský r. 1124 na pr. svedčí, že vo Francúzsku nebolo mestečka, v ktorom by nebolo školy . . . I stredné školy sú cirkevného pôvodu. Historik Denifle dokazuje, že zo 44 univerzít, ktoré boli založené do r. 1400, 31 ich bolo založené pápežskými listinami . . . » (K. N. č. 31, 1945.)

Veda?

Ampér, Volta, Galileo, Marconi, Pasteur a mnohí iní boli príkladnými katolíkami

Umenie?

Rafael, Tizian, Michel Angelo Buonarrotti, Leonardo da Vinci, Muriel . . . i iní (vymenovať všetkých katolíkov-umelcov, vedcov, spisovateľov — veľduchov ľudstva — bolo by treba celej knihy), sú verní stúpenci katolicizmu

Katolicizmus žije všade a znamená kladný prínos pre mier, konsolidáciu pomerov, pre blaho ľudstva, lebo jeho práca je vždy a všade konštruktívna!

Niekedy hrá dôležitú úlohu aj v politickom živote (Francúzsko, Rakúsko, Taliansko . . .), inde, kde nemôže, pracuje — utiahnutý, no tým intenzívnejšie však na prvoradom svojom ciele — na spásu nesmrteľných duší.

Dalej: či možno poprieť čínorodú prácu misionára, hrdinu viery? Súčasne s chrámom stavia školu, učí stavať domy, obrábať pôdu — je priekopníkom kultúry a civilizácie! A tá milosrdná sestra, ktorá opatruje malomocných na Ďalckom východe, v tropických krajoch . . . nie je reprezentantkou živého katolicizmu?

Silu, príťažlivosť, živosť katolicizmu dokazujú rôzne konverzie geniálnych ľudí, veľikášov ducha, ktorí našli v katolicizme, — ktorý predstavuje Rím s pápežom v čele ako námestníkom Christa, — istotu a pokoj, čo darmo hľadali v mnohotvárných myšlienkových systémoch sveta . . . !

Konvertiti: Rivière, Chenon, P. Verlaine, vo Francúzsku, Chesterton, J. H. Newman . . . v Anglicku, Przybyszewski v Poľsku, G. Papini v Taliansku, Sigrid Undstetová v Nórsku . . . atď. skoro všetci naši súčasníci.

Cirkev premeňuje ľudí na kresťanov, kresťanov na katolíkov, katolíkov na svätcov. Preto katolicizmus je vždy časový, nie je prežitkom dŕob. — a nemôže zomrieť, lebo je pravdou, že Christos-Boh žije v živote Cirkvi — v katolicizme.

C Ivan Serdcov:

Najčasovejšie heslo

Mnoho hesiel zvučí svetom. Každé mnoho sľubuje a mnohí sa nimi riadia ako kompasom. Vo skutočnosti však sú to bludičky, spôsobujúce v ľudstve len zmätok.

Len jedno heslo nesklame, čo sľubuje, dá a je svetu najpotrebnejšie, pre každého najosožnejšie. Ale žiaľbohu, má málo prívržencov. Keď ho nehlásajú ľudia, keď ho netlačia na plakáty, keď sa s ním boja otvorene vystúpiť na verejnosť kňazi, hlása ho nebo, hlása ho naša nebeská Matka ústami nedospelých a neučených detí.

Tým heslom je: *Čím ďalej od hriechu! Čím bližšie k Bohu!*

Je nám niečo potrebnejšieho najmä v dnešnej dobe? Môže niečo iného tak účinne prispieť ku konsolidácii pomerov vo svete ako zariadenie života podľa tohto hesla? Veď čo bolo, je a bude hlavnou príčinou zla vo svete? Čo bolo hlavnou príčinou aj poslednej svetovej vojny? Neboly to hriechy? Neboi to odstup od Boha, od viery, od prikázanií Božích? Len absolútny neverec odpovie: Nie. Kto však má oči otvorené, sluch v poriadku a rozum na mieste, zo skúsenosti prišvedčí: Áno.

Páči sa ti, keď ti niekto povie, že si dobrý, pobožný, poctivý kresťan? Ale pamätaj si: Keď nežiješ podľa hesla »Čím ďalej od hriechu! Čím bližšie k Bohu!« — nie si dobrým kresťanom, tvoja pobožnosť je falošná, si farizeom, áno nie si vôbec kresťanom, ale zradcom a ozajstným kolaborantom diabla. Žiješ a spolupracuješ s ním na zničenie Božieho kráľovstva. Takým si, i keby si robil sebaviač skutkov pobožnosti. Patriš medzi tých, ktorým Isus odpovie na svojom súde: »Neznám vás, zkaďte ste; odíďte odo mňa všetci páchatelia nepravosti.« (Luk. 13, 27.)

Toto heslo má najmenej priateľov, lebo prirodzene, sa najmenej páči, lebo každý má nejaký zamilovaný hriech, ktorý miluje viac, ako Boha a svoju dušu, na obranu ktorého vynájde i tisíce dôkazov a výhovoriek. »Ale keď nebudete činiť pokánie, všetci podobne zahyniete« — odpovedá nám sám Božský Spasiteľ. (Luk. 13, 5.)

Áno, pokánie! To je to, čo dnes takmer výlučne hlása nebo, hlása Matka Božia ústami prostých detí. R. 1836 ústami prostej pasáčky Melánie volala Matka Božia ku pokániu v La Salette. R. 1858 ústami prostej pasáčky Bernardety vyzývala trikrát ku pokániu v Lurdoch. R. 1917 vyzvala celý svet ku pokániu vo Fátime. Ku pokániu vyzýva Matka B. celý svet i po tejto vojne: v Itálii v Bergamo ústami sedemročného dievčatka, v Chorvátsku v obci Bošnjace ústami 11—18-ročných detí, na Karpatskej Ukrajine v obci Kökeneš ústami 11-ročného chlapca.

A čo značí robiť pokánie? Čo značí varovný hlas najstarostlivej-

šej Matky: »Keď ľudia nebudú robiť pokánie...« Hriechy manželské
buly hlavnou príčinou tejto vojny...« »Nech ľudia robia pokánie,
lebo ani nemajú tušenia, čo príde...« »Ľudia, nechrešte, nepreklinajte,
choďte do cerkvi a modlite sa sv. ružení...« To sú odkazy z Fátimy,
z Bergamo, z Bošnjace, z Kōkenesha. Čo značia iné, než to, aby
sme zanechali hriech, olutovali ich, vyspovedali sa z nich, nevracali
sa k nim, ale aby sme sa spriatelili s Bohom, aby sme boli k nemu ako
deti, aby on sa mohol k nám zachovať ako starostlivý Otec. Krátko
povedané, aby sme zariadili svoj život podľa hesla: »Čím ďalej od
hriechu! Čím bližšie k Bohu!«

To je východisko zo svetového zmätku: Návrat k Bohu a k jeho
zákonom. Tu musí začať náprava, keď chceme mať na svete mier.

Sv. Otec Pius XII. vo svojej otcovskej starostlivosti radil páňom
na mierovej konferencii v Paríži aby začínali svoje schôdzky modlit-
bou. A keby sa nás pýtali, akú máme k nim prosbu, odpovedali by sme
skromne, ale presvedčivo: »Dovoľte nám vyvesiť po celom svete, na
rohy všetkých ulíc i na palác mierovej konferencie plakáty s heslom:
»Čím ďalej od hriechu! Čím bližšie k Bohu!« a zriadte políciu, ktorá
by stíhala a prísne trestala zlomyselných prestupovateľov Božieho zá-
kona a všetkých učiteľov a rozširovateľov hriechu a nemravnosti,
lebo to sú tí, ktorí vždy najviac ničili a ničia svet.

O. J. M. Fail:

Vianočná vigília

Horár Prokeš vyšiel z domu, zavolať na psa a zmizol v hore.

Je síce svätý vianočný večer. Vtedy vraj i pytliaci nechajú zver
na pokoji, no horár Prokeš predsa len ide na postriežku. Ženie ho
von do vysokého snehu a do mrazivej noci čosi iného ako pytliactvo.
Už za desať rokov každý štedrý večer prežíva takto v hore. Už desať
rokov sprevádzaný verným psom, hlúdi lesom, kým nezaznie v dedin-
ke hlas zvonu, volajúci na polnočné bohoslužby.

Zachmúrený kráča lesom a beda každému, kto by sa odvážil prísť
mu dnes do cesty. Dnes by, vždy tak láskavý a mierny pán horár, dnes
by vedel azda aj vraždiť...

Keď zmizol v hore, zastal, sotrel si s čela kvapôčky potu, čosi
zahundral a zasa rezko vykročil. Hoci mráz šibal jeho tvár, bolo mu
predsa horúco.

Znova zastal. Palicou udrel do stromu.

»Oráč som bol k nej surový, a predsa chýda, za nič nemôžem!«
Prokeš by si teraz najradšej natľkol...

Horár Prokeš je už desať rokov ženatý. Má milú, statočnú ženič-
ku, dobré zamestnanie. Má všetko, čo len tu na svete môže človeka
urobiť šťastným, a on predsa nie je spokojný. V ich čistúčkej izbietke
v horárni, ktorá je ani klieťka, voľačo chýba.

Anička tam sedí. Pred ňou žiari krásny vianočný stromček. Už
desať rokov ho vždy pripravuje. A každý rok tá istá história sa
opakuje. Keď zasvieti sviečky a s manželom zanôti tú starú, ale vždy

tak milú, teplú a krásnu »Nebo i zemla nyní toržestvujut...«, nikdy pieseň nedokončia. Aničke sa o chvíľu zlomí hlas, začne plakať: Prokeš sa zachmúri, strhne pušku, hodí na seba kabát, baranicu a odíde preč.

To isté sa opakovalo aj dnes.

Prečo toľko smútku v horárni Jána Prokeša vo chvíľi všeobecnej radosti?

Lebo už desať rokov slávia tieto sviatky lásky — samil Ozdobuju stromček, zapalujú sviečky, ale chýba im niekto, pre koho by to robili; chýbajú im radostou, úžasom a šťastím široko otvorené očka dieťaťa. Boh nepožehnal manželstvo Jána a jeho Aničky dieťaťom. Prečo ten plač, preto tá zachmúrená tvár horára a jeho útek z domu. Je mu žiaľ Aničky

11.

Je polnoc. Z dedinky v údolí letí radostný hlas zvonu, volajúci do celého sveta: »Christos raždajetsja — slavite...!«

Horár Prokeš sa prebral z myšlienok. Už je čas ponáhľať sa domov. Anička je už pripravená na cestu. Oči má smutné, no je kľudná. Ján pristupuje k nej:

»Odpusť, Anička, bol som zlý!« Bozká ju a vychádzajú do noci.

Ruka v ruke ako každý rok zostupujú lesíkom do dediny. Rozprávajú, ale už bez horkosti a slz. Aké by to bolo pekné, keby s nimi cupkalo aj malé dieťa! Vzájomne sa uisťujú o prejavoch lásky, ktorými by ho zahŕňali. Zanoreni do rozhovoru, ktorý im bol iba vidinou, ani nezbadali, že z blízkej húšťa vy sledujú oči cudzieho muža.

Keď prešli, vystúpil na chodník. Pod širokým plášťom skrýval akýsi predmet. Zamieril k horárni. Tam otvoril bránu, vstúpil na dvor. Pes zabrechal. Bol uviazaný. Cudzinec prišiel ku dverám, našiel kľúč, otvoril a vošiel dnu. To, čo dosiaľ starostlivo ukrýval pod svojím plášťom, položil na stôl a zasvietil jednu sviečku na vianočnom stromku. Potom zatienil okno, aby ho nebolo vidieť zvonku. Odhodil baranicu, ktorú mal hlboko srazenú do tvári, i šál, ktorý mu zakrýval spodnú časť obličaja. Bol to vysoký muž, pomerne ešte mladý, s čiernou, povedali by sme šľachtickou bradkou.

Pristúpil k stolu. Z vrečka kabátu vytiahol notes a začal písať. Potom popísaný list vytrhol z notesu. Vzal predmet, ležiaci na stole, položil ho pod vianočný stromček, priložil aj papier, pozrel sa na hodinky.

»Ešte mám čas,« zušepkal.

Zvedavo si prezeral izbu. Keď uvidel jedlá zo svätej večere, prišiel si ich na stôl a dal sa s chuťou do jedla. Chutilo mu znamenite. K prázdnej mise položil peniaze.

»A teraz už je čas zmiznúť!« Chytro sa oblikol, zakryl si tvár a bral sa ku dverám. V tom sa zháčil. Usmial sa myšlienke, ktorá mu prišla na um. Vrátil sa. O niekoľko vterín sa rozžiaril celý stromček. Konečne cudzinec zapálil poslednú sviečku a ihneď zmizol.

Zúrivy štekot psa ho sprevádzal. Mal iba toľko času, aby sa skryl za najbližším stromom. Ján s Aničkou prichádzajú. Horár ticho psa. Anička hľadá kľúč.

Skríkla: »Niekto tu bol! Kľúč je vo dverách. Bol predsa skrytý pod prahom.«

Ján otvoril dvere. Ostali stáť na prahu ako prikovaní. Očami ustrašenými sa pozerajú na ožiarený stromček. Konečne zbadali podivný predmet pod stromkom. Úzkostlivo pristupujú, pozerajú na všetky strany. Ján sa nemôže odhodlať dotknúť sa toho. Pekelné stroje, časované míny, to všetko mu plaší v hlave. Zbadal lístok. Berie ho do rúk. Číta.

V tej chvíli sa ozvalo z neobyčajného daru tiché vrnenie.

S Aničky ako by spadol všetok strach. S výkrikom: »Dieťa! vrhla sa pod stromček a skôr, ako Ján prečítal list, rozbalila záhadný predmet. Z bielej perinky sa na ňu usmialy dve modré očka dieťaťa, krásneho ani anjelik. A Ján číta nahlas:

»Počul som váš rozhovor na ceste do kostola a videl som váš smútok. Poznal som, že vy by ste boli najschopnejší vychovať toto dieťa. Nepátrajte po jeho minulosti. Je smutná. Zatajte dieťaťu túto udalosť. Nech je šťastné v presvedčení, že vy ste jeho rodičia. Je pokrstené. Volá sa Mária. O jej veno bude v pravý čas postarané. Nik vám ho nikdy nevezme. Budem len nad ním bdieť a vy budete jeho rodičmi.«

»Čo na to povieš, Anička?« spýtal sa Ján.

»Že nám Ježiško poslal dar, ktorý nikomu nedám!« a pritlačila dieťa na srdce. Rozplakala sa radosťou...

Dnes po prvý raz zaspievali až do konca:

*Christos rodilsja, Boh voplotilsja,
anheli spivajut, carie vitajut,
pastyrje hrajut, poklon otdajut,
čudo, čudo, povidajut...*

Niekoľko formalít na úradc. Prokešovi dieťa adoptovali. Od tej doby bolo počuť radosný spev i v horách i v lese. Doma spievala Anička: v lese spieval Ján.

O. J. Durkaň.

Výklad liturgie sv. Jána Zlatoústeho

Apostol a Evanjellum

Po skončení spevu »Svjatyj Bože...« s horného sidališča, kňaz vyzýva ľud: »Dávajme pozor! — Pokoj všetkým! — Najvyššia múdrosť! — Dávajme pozor! — Ľud odpovedá prokimenom (prokimenos je grécke slovo a značí ustanovený). Je to verš z niektorého žalmu, vhodné sa hodiaci k myšlienke sviatku. Čtec vystupuje z krilosa pred carské dvere ikonostasa. Kňaz ešte raz upozorní: »Dávajte pozor!« Všetko stichne a čitateľ ohlásí záhlavie čítania z listu sv. ap. Pavla.

alebo zo Skutkoch apoštolských (Diania). Opätovným napomenutím: »Voňmim! — Dávajte pozor!« dáva kňaz čitateľovi pokyn, aby začal. V čase čítania apostola, kňaz sedí za oltárom, alebo okaduje oltár a ľud z carských dverí.

Po ukončení apostola kňaz žehná čitateľovi a ľud napomína ešte k ďalšej pozornosti, lebo bude čítanie slov samého Boha-človeka: »Pokoj tebe! — Najvyššia múdrosť! — Dávajme pozor!« Ľud spieva na to »Allyluja« tri razy s dvoma veršami žalmov. Tento spev má tú istú históriu ako u rímskokatolíkov Graduále. Kňaz medzitým sa modlí tiško modlitbu za osvietenie rozumu a mäkkosť a prístupnosť srdca pri čítaní sv. evanjelia:

»Ty, ktorý si rozžal v našich srdciach, ľudomilný Pane, neuhasiteľné svetlo božského poznania, otvor nám tiež duchovné oči, aby sme pochopili tvoje naučenia vo sv. evanjeliách. Vlož do nás aj svätú uctu k tvojim spasiteľným prikázaniám, aby sme premožúc všetky telesné žiadosti, žili život duchovný a všetko, čo je podľa tvojho zaľubenia, aby sme rozumeli i konali. Veď ty si svetlo našich duší i tiel, Christe Bože náš, i tebe vzdávame slávu s odvekým tvojím Otcom i presvätým tvojím dobrým a životodarným Duchom, teraz i vždy i na veky vekov. Amiň.«

Záhlavie čítania sv. evanjelia kňaz ohlasuje slovami: Najvyššia múdrosť! Vstaňte! Počujme čítanie sv. evanjelia od.... (povie meno evanjelistu)!« Na to ľud zaspieva: »Sláva tebe, Bože, sláva tebe!« — Ešte raz upozorní: »Voňmim!«, požehná ľud a číta. Po ukončení ľud zase spieva: »Sláva tebe, Pane . . .«

Po evanjeliu obyčajne nasleduje kázeň, pred ktorou zvykli spievať »Carju nebesnyj, Utišitelu . . .« alebo »Duch Svjatyj najdet na ňa i sila Vyšňaho osmit ňa« (slová, ktorými ohlásil anjel Gabriel Matke Božej vtelenie Syna Božieho — Lukáš 1, 35). Pri čítaní sv. evanjelia sa stojí, aby sme takto vzdali úctu božskej, spasiteľnej náuke.

Takmer pred každým vážnejším liturgickým úkonom kňaz v gr. kat. obrade žehná slovami: Mir všim — »Pokoj všetkým« a napomína ku pozornosti slovami: »Voňmim! — Premúdrosť! — Prostil! — Prvé je odôvodnené pravdou sv. viery, že bez Božej milosti nemôžeme konať nič spasiteľného. A prostredníctvom Božích milostí pre ľud je kňaz. Druhé je odôvodnené tým, že každé dielo v službe Bohu zaslúži si pozornosti. A úkony pri službe Božej, pritom najvznešenejšom a najcennejšom diele na chválu Bohu, zaslúžia si tej najväčšej pozornosti.

Symbolicky (obrazne) apostol a evanjelium pripomínajú nám ve rejnú činnosť Isusa Christa a jeho sv. apoštolov.

Treba nám sv. Jozefa

V istej obci horliteľka nevediac, ako by dostala od členov členskej príspevky, zašla si k vŕd. duchovnému otcovi a prosila: »Keby ráčili ohlásiť v cerkvi, aby členovia SSJ svoje členské zaplatili, alebo sa prišli odhlásiť, že vystupujú zo Spolku.«

Vfd. nán farár vyhovel jej prosbe. Ohlásil, ale dodal niekoľko slov povzbudenía na tému: Treba nám sv. Jozefa. Rozhovoril sa tak vrúčne o potrebe pomoci a ochrany sv. Jozefa, že mnohí boli k slzám dojatí. Po kázni prichádzajú tí, ktorí už boli rozhodnutí od januára prestať byť členmi SSJ, a prosia pokorne p. horliteľku: »Ta už len nás nevypisuj. Zaplatíme ti tých pár korún.« Ostali všetci ďalej členmi SSJ. Ďakujeme vfd. pánu farárovi-dekanovi v mene sv. Jozefa za vrúčne povzbudzujúce slová, ktoré mu položil na jazyk sám sv. Jozef. A kiež je to povzbudením pre všetkých druhých členov, aby zostali verní sv. Jozefovi, lebo všetkým nám treba sv. Jozefa. Treba ho kresťanským mužom, aby im bol zrkadlom, ukazujúcim im, akí majú byť a aby im bol spolugazdom. Treba sv. Jozefa kresťanským ženám, aby im bol pomocníkom a ochrancom. Treba sv. Jozefa vdovám a sirotám, aby bol ich zástancom. Treba sv. Jozefa kresťanskej mládeži, mládencom a pannám, aby im bol vzorom čistej mladosti a pomocníkom v ťažkom boji dospievania. Treba sv. Jozefa starým i mladým pre poslednú hodinu života, lebo starý musí a mladý môže byť roztiahnutý nemilosrdným zákonom smrti. Preto všetci závodme v úcte sv. Jozefa. Každá rodina nech je členom Spolku sv. Jozefa!

A keď predsa našiel by sa taký, kto by nestal o pomoc a ochranu sv. Jozefa, nevedel ohetovať na celý rok na jeho česť 35 Kčs a zaisťiť celej svojej rodine úžitok z 50 Služieb Božích, má slobodu, môže sa odhlásiť. Ale nech vie, že uškodil len sám sebe a že nemožno vystupovať medzi rokom.

My musíme uzavrieť smluvu s tlačiarňou na celý rok. Dávame pripraviť toľko papiera pre tlač, koľko máme členov. A kto vystupuje medzi rokom, okradá nás, lebo my musíme zaplatiť, i keď sa odhlási.

Správa Spolku sv. Jozefa.

Z nášho kraja

Nový pražský arcibiskup. Po dlhom upráznení arcibiskupského stola dočkala sa Praha menovania nového arcipastiera v osobe blagra Dr. Jozefa Berana. Jeho menovanie je radosťou pre celú arcidiecézu a dôkazom zlepšených vzťahov vlády ČSR k Vatikánu. Jeho Exelencií je Spolok sv. Jozefa mnohaja i blaha ja iita!

Oslavy 28. októbra. — Oslava dňa národnej slobody vyznela na východnom Slovensku mohutne a dôstojne. Za národnú slobodu na prvom mieste máme čo ďakovať dobrotvivosti Božej. Preto aj v Michalovciach ľud v hojnom počte, čiastočne korporatívne zúčastnilo sa ďakovných bohoslužieb vo farskej i v kláštornej cirkvi. Potom sa odobrali na manifestáciu pred mestský dom.

Dve kultúry. — Svetom vládnu len dve kultúry: Christova a diablova. Prvá vstępuje do ľudských srdie pravdu, spravodlivosť, poctivosť a lásku. Druhá rozširuje lož, podvod, bezctnosť a vraždu. V istom meste na scéne verejného teatru raz poštátného zločinu na oslavu dňa slobody pred očami stredoškolskej mládeže doporúčovala sa manželská nevernosť, schvaľovala sa vražda detí pred narodením. V tom istom meste na oslavu misijnej nedele predviedol saleziánsky ústav na scéne svojho divadla obraz misionára, ktorý opustil svoj domov, odišiel do Číny. Tam zbieral odchodené deti, vchoval z nich poctivých a oddaných duchovných synov. Medzi nimi mal aj kráľovského syna. Kráľ sám so svojou družinou podvodne okradol misionára o všetkých chlapcov, uväznil ich a misionára odsúdil na smrť. Ale kráľovský syn Slnka vyprosil mu u otca milosť. Po čase, sám kráľ, dotjatý láskou, obetavosťou a milosrdenstvom misionára i ku svojim nepriateľom, stáva sa kresťanom. — Hľa, dva obrazy dvoch kultúr! — Ktorá zachráni svet, prinesie lepšiu budúcnosť nášmu národu?!

Čabalovec smúti. — Neúprosňý zákon smrti vyžadal si za obeť milovaného duchovného otca čabalovských veriacich O. Alexia Molčanyiho. Nebohý narodil sa roku 1875. Na kňaza bol vysvätený roku 1898, na Pokrov 13. októbra (vtedy pripadal Pokrov na 13. okt.), uanul v Pánu po krátkej nemoci tiež na Pokrov 14. októbra tohto roku. V blahodarnej činnosti prežil v Čabalovciach 39 rokov. Ako kňaz konal svo-

ju povinnosť svedomite a horlive. Predovšetkým s veľkou láskou sa venoval školským deťom, veriacim bol otcom, poradcom i lekárom aj v telesných nemociach. Veľmi miloval prírodu a spev. Ako otec rodiny vchoval 9 detí. 7 nich stýria sú kňazmi, jeden lekárom a jeden učiteľom. Z dcér dve sú vydaté za farárov s učiteľským diplomom, tretia pôsobí ako učiteľka. Keď sa stáli pri rodinnom kozube, obveselovali sa navzájom rodinným chórovým spevom, ktorého neohňý milovaný otec bol dirigentom. Za svoje kňazské zásluhy bol poctený od svojich arcipastierov dekanstvom, neskôršie sa stal krilošaninom a titulárnym kanonikom. Akej sa tešil obľube, vidieť aj z počtu tých, ktorí ho prišli odpravadiť na poslednej ceste. Pohrebu sa zúčastnilo veľké množstvo kňazov a cirkevných hodnostárov. Ano, prišiel mu posvätiť zem a oddať posledný pozdrav aj sám najd. p. biskup Pavel Gojdič. Prišli sa s ním rozlúčiť aj cirkevné úrady z celého okresu. Najmä prekvapila veľká účasť učiteľov. Veriaci z filiálky Nagov prišli na pohreb v procesii. Viemaja jednu pamjať!

Posviacka zvonov v Sedliakách. — Dňa 27. októbra radosť sa rozhlalo. Ily nové zvony. Vo vojne bol dom Boží celkom zničený. Vtedy stratili aj zvony, ktoré svolávaly veriacich oddať Bohu patričnú úctu v spoločných bohoslužbách. Ale obetavosťou veriacich a za vedenia horlivého miestneho duchovného, biskupského radcu O. Alexia Kubeka zadovážili si už nové zvony. Ich posviacku vykonal vč. p. tit. kanonik-dekan vranožského distriktu O. Eduard Šmilhák z Hlinného za asistencie vč. p. farára z Rus. Kazimíra a miestneho duchovného a za veľmi hojnej účasti veriacich z celého okolia. Vefadobtojný svätiteľ po posviacke prehovoriť k zástupu a zúčastňoval želanie aby nové zvony plnily úlohu zničených zvonov a svolávaly čím bližšie k Christu-Carju. Pochválil aj obetavosť veriacich a starostlivosť duchovného pastiera, že neľakovali peňazné dary na tento cieľ, i keď sami majú domy zničené. Kiež všemožne im pomôže čoskoro postavíť si aj nový chrám Boží. Prítomný.

Drobnice z Helemanoviec. — Pred »Vosdvižením Čestného Kresta« helemanovská inteligencia zahrála s veľmi pekným úspechom »Slzy Kristove«. Z čistého zisku venoval herci 1000 Kčs na sčítavy. Aj robotníci nezabúdajú na svoju matku Cirkev. Z Brna mimo iné píše toto svojmu otcovi: »Dovoľujeme

u Vám zaslať čo najserdecnejši pozdrav so spomienkou na Vás, ako aj na celé Helcmanovce. Dozvedeli sme sa, že minulú nedeľu ste konali >bankskú oferu< . . . rozhodli sme sa venovať aj my na tento cieľ 500 Kčs z 100 Kčs Vám na Službu B. Sme to my, traja mládenci, Vaši veriaci, t. j. v Brne. I keď sme tu už vyše roka, nezabúdame na Vás, ani na nášho chotia Boží. M. Majcher, Joz. Collák, M. Vimpeř. Ani železničiarci neustávajú pozadu. Aj oni robia zbierku na zástavy. Aj za morom majú Helcmanovce verných veriacich. Medzi nich patrí predovšetkým veľký dobrodinec helcmanovskej cirkvi Michal Siroviak. Sám obetoval i sozbierať 300 dolárov. Teraz nám píše, že ešte pošle 50 dolárov. Aký utec, taký syn. To platí v dobrom zmysle aj v našom milovanom újovi p. Siroviakovi. Jeho syn ako letec padol vo vojne. Ale chodil každý mesiac k sv. spovedi a k sv. prijímaniu. Aj St. Krem. veľ. poslal 2400 Kčs z Ameriky na o. krásu cirkvi v domovine. O banskej ofere našich baníkov píšeme na inom mieste. 30 Helcmanovčanov je zamestnaných v charitatívnej činnosti v sanatóriu vo Vyšných Háchoch. Navštívil som ich osobne 14. októbra. V mene veľkých ma privítala Zofka Pinčáková. Cítil som sa medzi nimi ako doma. SFU. Bil som im, že ich prídem navštíviť aj druhý raz a poslať Eucharistickým Kristom a ďalšej obetave smaritan-skej práci. O. J. Křížka, dekan.

Spev v našom Javenáte. Každé zašiatky sú ťažké, i v našom Javenáte. Napriek tomu prekvitá v ňom rušný život. Spov. a hudba zaberajú prvé miesto vedľa povinného štúdia gymn. pred. netov. Každý deň sa naši Javenisti pre- cvičujú hrou na harmónium. Dvakrát až trikrát za týždeň sú soznamovaní s teóriou i praktikou hudby a spevu pod vedením O. Nikolaja Ďurkáňa. Cvičia nápevy bohoslužobné, cirkevné piesne, piesne naručné i príležitostné. Vystupujú ako samostatný chór v cirkvi pri pol. deviatej Službe Božej (študentskej). Prihlásili sa im aj výpomocné sily z učiteľského ústavu a gymnázia, ktoré zapojili medzi seba k zosilneniu chóru. Dosiaľ spievajú len skladby jednoduché, lebo slabé obsadenie hlasové im nedovoľuje pomýšľať na skladby ťažšie. Za to dbajú na prevedenie dynamické, spojené s príjemnou melodičnosťou a disciplinovanou ukáznenosťou. V budúcnosti majú na program urobiť ešte viac na česť a slávu L'ozlu so skožitejšou spevnou technikou. Teraz čakajú od sv.

Nikolaja a od ľubku na Vianoce nejaký sláčikový a dychový nástroj, aspoň pre jednoduchý hudobný útvar k radosti nádejnej mládeži v našom Javenáte. Každý deň spievajú a modlia sa vo svojej kaplnke pri Službe B. za priaznivcov SSJ. Oni spievajú >Hospodi pomiluj a Vičnaja pamjať< pri panychídach za smutných členov SSJ.

Obnova sv. mišie v Rakovec. — Od 2.—7. novembra. Kazali vfd. O. Cyril Zákopal a O. J. Fařil. Kázni 22, spovedi 845, sv. prijímaní 1846. Účasť veľmi pekná.

Prímícia v Petkovciach. — 3. novembra t. r. priviedli v Petkovciach k oltáru nového sluhu Pána, neopresbytera O. Nikolaja Šigetihó, aby priniesol svoje prvú obeť za hriechy a ľudské krah: kosti Božej Velebnosti. Pri tej príležitosti dievka A. Čorejová posbierala SSJ 500 Kčs. Vfd. primiciantovi, členovi SSJ a prispievateľovi do nášho časopisu pra. Jeme množia i blahaža lita v kňazskej činnosti a darcom vyslovujeme srdečné >Pán Boh zaplať!<

Zať O. Michalom Zlockým. — 12. nov. t. r. náhle umrel na srdcovú porážku vzorný sluha Pána vfd. O. Michal Zlocký, farár v Dubravke, vo veku 72 rokov. Ako kňaz pôsobil v Kolnici, Ublí a od r. 1922 v Dubravke. Bol horlivým propagátorom ucty k Isusovi, Márii a k sv. Jozefovi. Bol aj horľiteľom SSJ. — Vičnaja jemu pamjať.

Zo sveta

Nová blahoslavená. — 20. ok. t. r. bolo blahorečenie Márie Terézie Soubira. Na slávnosti sa zúčastnilo 5 kardinálov a mnoho biskupov. Z Francúzska došlo veľký počet pútnikov. Mária Terézie Soubira je zakladateľom rehole Dcéř Mářic Pomocnic.

Náboženská sloboda pre japonského cisára. — Japonský ministerský predseda Šigeru Jořida a štátny minister Hi-kung Šindhara podali vyhlásenie, že japonský cisár sa odtiaľ môže slobodne rozhodnúť pre hocktoré náboženstvo.

15 zásad v školskej otázke. — Vo vyhlásení vatikánskeho rozhlasu 8. okt. t. r. prečítali zásady, na ktorých sa shodli vo veciach školstva nemeckí biskupi na svojej konferencii vo Fulde: 1. Právo a povinnosť voči dieťaťu majú tí, ktorí mu dali život teda rodičia. — 2. Rodičia majú právo určiť spôsob a druh výchovy svojich deři. — 3. Aj štát má právo na výchovu deři, ale jeho právo

ide až za právom rodičov. — 4. Rodičovský dom a škola majú spolupracovať. — 5. Je povinná školská dochádzka, ale nemôže byť povinná štátna škola. — 6. Rodičov nemôže nik nutiť poslať deti do škôl, ktoré sú proti ich presvedčeniu a svedomiu. — 7. Rodičom sa musí povoliť zriaďovať súkromné školy, a keď treba, štát im má v tom pomáhať. — 8. Pre katolícke deti je ideálom katolícka škola. — 9. Náboženská škola je zvlášť úzka dôležitá. — 10. Rodičia majú právo na náboženskú školu, lebo aj zákon ju povoľuje a aj si to sami prajú (Tu sa myslí špeciálne na nemecké pomery v západných okupačných oblastiach.) — 11. So školou súvisia aj učiteľské ustavy. — 12. I všetky školy pre výchovu učiteľov. — 13. Iné školy majú tiež byť náboženské. Treba zdôrazniť, že rehoľné školy sa težia obzvláštnou dôverou rodičov. — 14. Dozor nad vyučovaním náboženstva patrí Cir. kví. To je jej právo. — 15. Výber učiteľov náboženstva, resp. kandidátov na toto učiteľstvo, má sa robiť so súhlasom cirkevnej vrchnosti. (UKK.)

Dary na Spolok sv. Jozefa

J. Kuzma, Vojčice 20. Hradište: A. Dandárová 50 a M. Juhasová 20. Seč. Poľanka: A. Sobolová 10. A. Kohútová 10. M. Puci, Kožuchov 50. V. Rusťov: M. Mihalčková 20 a M. Štefanová 20. XY 20. F. Herhaj, Lomnica 20. M. Ferenc, Stanča 20. A. Korň, Dargov 50. A. G. Iváčová Stanča 20. A. Marušáková, B. Bystrica 10. M. Gajdošová, Havaj 50. J. Varga, Topoľany 20. M. Zecová, Vranov. A. Jacková, Veľec 25. Žirovce: J. Zrnčko 100. XY 100. M. Štepanová 50. Bošice: M. Balintová 50. M. Berecinová 30 a M. Jagerová 50. Hradište: Fr. Leško 90 a XY 10. Kista: J. Holtrák 20. A. Damaradský 10. A. Rozoková, Kerestúr 10. J. Saganová 10. J. Naď 50. A. Hegedušová, Kista 20. A. Slepkovská Stanča 20. Miňovce: členky sv. ruženca 20. H. Gajdošová 20. A. Kavalo: 10. Kerestúr: A. Micevá 30, A. Artimová 10. Telgatt: A. K. 100 a K. K. 50. S. tica: A. Bafo 20. J. Kost 20. M. Halazová 25, Š. Hupcej 20. H. Hadravová, Koromľa 50. Dvorčanky: Z. Tomášová 30, J. Tomáš 100. Kožuchov: M. Mimašová 20. M. Lešová 20, B. Bahutová 10. A. Rešetár, Kista 110. M. Minárik, Dvorčanky 20. J. Šrublisk, Miňovce 50. Fuci Štefanová, Kožuchov 105. Hradičky: A. Buševová 10, M. Budzinskáková 10, M. Fedorštinová 100. Z. Si-

riová, Stefanovce 50. A. Hanocová, V. Hány 100. A. Budkovská, Čechov 20. B. P. Amerika 1. útlár. M. Holub, Ja. Strabie 25. M. Leukanicová, Matysová 40. O. Aug. Leukanic, Seč. Poľanka 58. J. Bajus, Vojčice 20. M. Petrišinová, Čičava 50. H. Horvátová, Sečovce 50. S. M., Úpor (na poďakovanie sv. Jozefovi za vylúčenie prosby) 150. Členovia sv. ruženca, Tihovištie 100. XY, Muroviany 20. M. Gavlová, Lomnica 20. Členovia SSSJ, M. Kazimir 70. Z. Hlaváčová, Sečovce 100. Š. Mamiak, N. Nyšľa 100. A. Plavnická, Gromoš 50. Sabinov: A. Kuznová 50, H. Šoltysová 50. A. Činčár, Michalovce 100. S. Mihal, Klembárok 100. Hermanovce: M. Bananová (z krstín) 35. A. Lehetová 50. J. Pavlík, Bošice 50. A. Lukačianová, Staré Solo 4. O. A. Kupčav, Kráľok 100. M. Mekoš, Kráľová 25. A. Matuchová, Michalovce 20. M. G. sová, Sečurov 100. Varhanovce: A. Pancuráková 40. A. Tnišová 10, A. Andrejčková, horlité 100. J. Uhrin, Štátnik 15. Vd. Ferenčíková, P. Cemerné 20. A. Beltrčíková, Porubka 10. R. Ručková, Skalica 192. P. Teliška, N. Hradišter 25. Repčíková, Lučenec 100. XY, Michalovce 100. M. Tichoš, Radván 10. Vd. M. Gilovská, Póltin: 100. Štat. K. Hrehovček, Košice 100. Z. Merušicová, Budkovce 10. M. Leko, Vranov 13. Baranč: M. Semánová 100, A. Naďová 30. Vd. M. Sepeľáková 30. Hričov, Uh. Žinov 15. Slatky sv. Vincenta, Žilina 15. Členky SSSJ, Bunkovce 25. J. Novák, Vranov 15. Maľčeka: H. Hlíbková, horlité 50. no 16. Kés: M. Hrušková, H. Brečková, M. Brečňáková, A. Brečňáková, A. Vachalová, M. Holodková a A. Brúčková. Baranč: M. Zlatničká 20. A. Čičentová 30. A. Lešková 20. A. Košaláková 10. A. Kozová 15. M. Puštorová 10. A. Kríštoľčíková 50, M. Duřanská 20. Koňuš: no 10. Kés. A. Genzel, M. Lerežová, Duřanský, M. Dančíková, Š. Polin, M. Danko, Š. Javelko, P. Dziak, M. Semivanová, J. Kica, A. Pírčáková, J. Kica, S. A. Slavková, M. Klečová, M. Pofurková, A. Klečová, Po 5. Kés: A. Fabiánová, M. Vasíľová, J. Červeňák, A. Kepečová, J. Kaňouz, P. Beno, V. Himpolová, A. Kicová, M. Beča, J. Semivan, M. Savko, A. Varošňáková, H. Rožáková, M. Ublanický, P. Kica, Po 20. Kés: M. Petro, Š. Danko, M. Beňo, J. Pečeňáková, A. Filipová 8, J. Seman 15, A. Sotaková 15. M. Sučková 25, M. Pirohanč 2. Zo svadieb: J. Roška a A. Fendíkovej, Krčava 30, J. Budzinská, Hradičky 102-50, J. Honidy, Jus. Voľa

110, J. Sušaa i M. Tkáčikovej, Kereš-
tvej 167, J. Uličného i M. Ivankovej,
Kereštvej 160. A. Karpača a Márie Ze-
líkovej, Rus. Kažimír 90, Jozefa Van-
caška, Závadka 40. J. Tukota a Marg-
Vargovej, Podhradá 133. Z krtín Mi-
chala Tarzaníča 163. Zo svadby J. Har-
mana a Márie Kočerhovej, Strážske 100.
Z krtín A. Hohošovej, Plechotice 50.
Mládenca z Miňovce, zamestnaní v Sa-
taliciach u Prahy: M. Maruščák 100, J.
Jurko 100, F. Kapa 100, M. Medveď
100, J. Maruščák 50, M. Hurný 50, J.
Bujdoš 100, M. Skuhlík 100, M. Kuruc,
Kofbáš 100, J. Gadžo, Strážske 80. A.
Tuláková (vdáka za uzdravenie), Ra-
kovec 100. Ženy z Trebišova 400 Kčs.
Pán Boh zaplať!

Dary na oltár sv. Jozefa:

J. Sufínsky, Sejkov 15. M. Zubková,
Celovec 20. M. Hyriaková, Valaškovce
10. Seč. Poľanka: A. Madarová 10. A.
Slotová 20. M. Krupová, Kochanovce 20.
NN 200. NN 100. Petrovce: A. Toma-
šurová 20, J. Talis 20, M. Feťková 15,
J. Krčmaš 15, J. Tomčo st. 15, P. Val-
ko 15, M. Hercík 15, M. Slivka 10, vd.
K. Hornaková 10, P. Stifil 10, M. Kuč-
má 10, M. Feťková 10, J. Gavula 10.
A. Tomasurová 10 V. Sarbinová 15. Sit-
nica: A. Bažo 10, J. Kost' 10, J. Jašíč
60. Krompa. M. Maturová 50, M. Danko-
vá 20, J. Nebeaný 10, J. Žehuch 50, M.
Tutková 50, B. Nebesná 50. Kochanovce:
A. Mítrová 115, M. Remenícká 50, J.
Kolesár 60, M. Ihnatová 10. A. Jacko-
vá, Rákovec 100. A. Stebnická, Humen-
ná 100. J. Rendeš, M. Kažimír 100. J.
H. (prosba za uzdravenie) 100. XY.
Budkovce 25. M. Pasterňák, Remeníny
(vdáka za uzdravenie dcéry) 100. Drah-
čov: J. Harajda 10. M. Šipovič 10. A.
Petrová, Vavrítec 20. M. Jaoák, Ostrov
20. M. Pavlová, Orechová 50. Z Veľ.
Sulina 100. Kochanovce: po 10 Kčs: A.
Kmecová, J. Múdra, M. Čertiská, J. Fe-
riková, E. Feňorová. M. Kovaľová, Z.
Lečková, M. Ihnatová, A. Juhasová, M.
Kačurová, A. Okopalová, A. Macková,
M. Kačurová, M. Ihnatová, M. Fencá-
ková, M. Vojtková, M. Kačur, M. Zel-
nský, A. Jerdzélovský H. Dobraňská, A.
Sližová, N. Danková. Po 20 Kčs: A.
Tkačíková, A. Kolesárová, M. Malockani-
šová, J. Barilová, J. Kačur, A. Ferková,
J. Mítrová, M. Semanová 100. M. Re-
menická, horlít. 50. A. Tvrďá 40, A.
Miklošová 30. M. Mihaľov, Ložin 50. A.
K. G., Trebišov 100. Ivanová, Zbince
20. Kat. Zubaľová 50. K. Garančovská.

Blaž. Dolina 30. V. Najmaj, Košice 20.
A. Kurišková, Kol. Dlhé 100. J. Tabák,
Hlinné Št. š. Bogušký, V. Sulín 50. Fi-
jaľka, Medzibrodie 50. Mária Momeťová,
Brestov (zo svadby) 50. Valkovce: P.
Cimba 20, J. Kolesár 10, M. Husárová
10, Mikuláš Gnať 20, P. Vadila 15, M.
Bačkovský 15, vd. H. Mícenková 10,
P. Mícenko 10, J. Paranič Čar 40. M.
Kucec 20, M. Hadzima, horlít. 20. Da-
ry na nové oltáre B. Srdca a Matky
B. ružencovej zaslané z týchto obcí: Ca-
bov, Zavadka, Choňkovce, Lačnov, Ver-
nár, Hradištie, Kožuchov, Vojčice, Lubi-
ca, Egrea, Dubravka, Ujtak, Osturňa,
Slovinky, Prosačov, Remeníny, Andre-
jová, Šumiac, Sliepkovce, Lesné, Vybu-
chanec Pusté Čemerné, Cabiny, Telgart,
Svinica, Miglesov, Hažín pri Hum., Prá-
rovce, Reprjov, Markovce, Veľ. Driečna,
Janov, Hllané, Jastrabie, Zlatník, Ha-
talov, Volica, Dvoranky, Hajtovka, V.
Sulín, Ďurďošik, Koša, Valaškovce, Vyš-
ná Rybnica, Humenné, Varechovca, M.
Popovec, Gerlachov 200.

Malý Lipník: A. Haščin 50, M. Lem-
ber 50, S. Haščin 100, Al. Kravčák 100,
P. Hnat 200, B. Šesták 100, P. Varhoš
50, M. Čanda 50, Al. Haščinová 100, J.
Haščin 50, S. Šesták 100, J. Lember
50 vd. Z. Bratičák 100, P. Šesták 50,
D. Baranovský 100, vd. C. Veronič 100,
M. Hladčák 50, š. Čanda K. 100, M. Ha-
ščin 50, J. Hnat 50, A. Zima 50, Hla-
diš R. 50, A. Kičura 100, Leško Haščák
50, S. Hnat 50, M. Lember 100, S.
Šesták J. b, J. Hriňák 50, J. Hrick st.
50, J. Šesták S. 100, A. Kravčák ml.
50, J. Mikloš 50, J. Šesták T. 50, J.
Bartko 50, P. Hladčák J. 50, M. Začok
50, vd. V. Varhoľaková 50, M. Šesták
50, š. Vasičik ml. 100. --- Nech Isus Má-
ria a sv. Jozef vynahradiu stonásobne!

Dary na „Misionár“ pre deti:

Vojčice 100 Kčs, Miglesov 5, Lač-
kovce 65, Hriadky 200, Kochanovce 100.
Jastrab u Ujtaku 30, Baranč 70, Mur-
viany 10, Petrikovce 26, S. Mihaľ.
Klembarok 20, Harmanovce 55, Gelnica
(deti z fut. školy) 100, Pčolinné 16.
Markovce 20, Uh. Žipov 15, Čaklov 60,
Ďurďovík 15, Pavol Bača, Vranov 15.
Strážske 60. --- Pán Boh zaplať!

Naše hroby:

Z. Ripňaxová, Krčava. M. Durančková.
Komeriany. Ján Kobzoš a Hel. Kobzo-
šová z Baranča, Mar. Kačová, Sitnica.
Mich. Mitr, Kochanovce. Jur. Zubko.

Celovce. A. Mantičová, V. Ruskov. A. Tkáčová, Lackovce. Ján Andrejov, Strelavka M. Kolesár, M. Zistok, M. Vužička z Dorňanok. A. Hrubá, Trebišov. A. Marcinová, Ostrov. M. Mašľanka, Rus. Kažimír. B. Štefková, M. Lacková, F. Alamec, Tibava. A. Mikloš, N. Hrušov. M. Mašľanová Tarnava. A. Mulárová, J. Petrik ml., Mich. Lancoš z Benkoviec. — Vienuja im pamjať! Rozhlas SSJ.

Rozhlas SSJ

Služby B. za členov SSJ v decembri budú. 1., 4., 25., 29. Moleben k sv. Jozefovi 29. XII. — 2. V budúcom ročníku nášho časopisu obálku zmeníme, zlepšíme, časopis zväčšíme. V ktorej obci sú niektorí zapisaní ako jednotlivci viac z jednej rodiny, nech sa zapisujú ako jedna rodina a tým samým sa im sníži predplatná. Dúfame, že všetci členovia ostávajú naj verní sv. Jozefovi a že ani jeden nebude ľutovať tých pár korún na tak vznešený cieľ. Áno, čakáme, že nám horlitélia získajú mnoho nových členov. Za doterajšiu obetavosť všetkým horliteľom a horliteľkám i všetkým členom vyslovujeme čo najsrdečnejšie »Pán Boží zaplať« a v novom roku blahoželáme všetkým čo najhojnejšieho Božieho požehnania pri všetkých životných podujatiach!

Oznamy:

Verní svojmu kraju a Spolku sv. Jozefa sú miúdenci z Miňoviec, ktorí teraz prac. na pôl. v Sataliciach u Prahy. Tuto cestou redakcia im ďakuje za milý pozdrav a list i za veľkodušný dar na SSJ.

Anonymnému pisateľovi zo dňa 21. októbra z Michaloviec. — »Provinciál Redemptoristov nemôže brať do úvahy anonymné listy, lebo ich považuje za nečestné a nedôstojné.« — P. Frant. Suchomel, provinciál Redempt. —

Príjme vhodné miesto. — Perziovaný gr. kat. kantor a učiteľ náboženstvu príjme vhodné miesto v priemysle. Adr.: Emilián Lazaruko, učiteľ, Hradec Králové IV., Bláhovská č. 47, Čechy.

PodĎakovania. — »Vďaky vzdávam B. Srdcu Matke ust. pomoci, sv. Jozefovi a sv. Antonovi za uzdravenie synka z veľmi ťažkej a beznádejnej nemoci. Z vďačnosti obetujem na SSJ 100 Kčs.« A. Kl. Hradištia, matka

»Ďakujem vrele B. Srdcu, Matke B. a sv. Jozefovi za uzdravenie zo zdlhavej nemocnici, pre ktorú som musel prerušiť svoje bohoslovecké štúdiá. Teraz však už môžem v nich pokračovať.« Bohoslovec, Prešov.

Do pozornosti všetkým horliteľom!

Kto z horliteľov má nevypredané kalendáre Spolku sv. Jozefa, nech ich ihneď vypredá, alebo nech nám ich ihneď vráti. Mnohí nás prosia o kalendáre a už nemáme. Komu sa zvýšili, nech ich ihneď odosle na adresu: Spolok sv. Jozefa, Michalovce.

Cerkovný ústav pre gr.-katolíkov, sviatkujúcich podľa nového kalendára, objednajte si vo Spolku sv. Jozefa, Michalovce. Cena 5 Kčs

Cerkovný ústav pre gr.-katolíkov, sviatkujúcich podľa starého kalendára, objednajte si na adresu: Gr.-kat. biskupský úrad, Prešov.

Kniha do každej rodiny. Je to Filotea alebo Návod k bohumilému životu. Druhé najnovšie opravené vydanie vydal Spolok sv. Vojtecha v Trnave. Napísal ju populárny kazateľ, svátec a cirkevný učiteľ sv. František Salézsky, biskup ženevský. Filotea je po sv. Pisme a po Nasledovaní Christa od Kempenského najrozšírenejšou a najobľúbenejšou knihou pobožných kresťanov celého sveta. Odporúčame ju do každej rodiny. V plátne viazaná stojí 85 Kčs. V koži 200 Kčs.